"П Р О Л Е С И Н Ж Е Н Е Р И Н Г" О О Д

Утвърждавам:
Директор РДГ:.....

ГОРСКОСТОПАНСКИ ПЛАН

на
горите собственост на ОП „Трънска гора“
Община Трън
гр. Трън

В РАЙОНА НА ДЕЙНОСТ
НА

ТП “ДЪРЖАВНО ГОРСКО СТОПАНСТВО ТРЪН“
ОБЛАСТ ПЕРНИК

РДГ КЮСТЕНДИЛ
гр. Кюстендил

ТОМ - I

Обяснителна записка

Изработил:
Р-л инвентаризация и ГС План: .....
(инж. Станислав Станов)

Управител: .....
(инж. Георги Налбантов)

София, 2022 година

Съдържание

Увод **5**

Глава I Природни условия, типове горски месторастения и икономически ефект **6**
1. Име на Общинското предприятие и местонахождение на стопанисваните от него гори **6**
2. Физико географска характеристика **6**
3. Геложки строеж и петрографски състав **11**
4. Климатични условия **15**
5. Почви **20**
6. Ерозия **25**
7. Растителност **27**
8. Типове месторастения **30**
9. Очакван технико-икономически ефект **43**

Глава II Икономически условия **54**
1. Площ и лесистост на Община Трън **54**
2. Роля и значение на горите за икономиката на Общината **56**

Глава III Досегашно стопанисване **59**
1. Кратък преглед на досегашното лесоустройство и досегашното стопанисване **59**
2. Предвидени по горскостопански план и извършени през ревизионния период мероприятия **64**

Глава IV Характеристика на горските територии общинска собственост **101**
1. Площ на горските територии общинска собственост **101**
2. Таксационна характеристика на насажденията **107**
3. Общо за горите в горските територии общинска собственост **133**
Диаграми **136**
4. Видове гори **141**

Глава V Основни насоки за организация на стопанството **146**
1. Направление на стопанисването **146**
2. Разделяне на общинските гори на горскостопански участъци **147**
3. Турнуси на сеч **147**

Глава VI Планирани мероприятия **170**
1. Насоки на стопанисване **170**
2. Размер на годишното ползване от възобновителни сечи **186**
3. Общ размер на планираното ползване от дървесина **210**
4. Добиви и сортименти от лесосечния фонд **211**
5. Възобновяне и залесяване **221**
6. Паша **225**
7. Добив на недървесни горски продукти и услуги **226**
8. Строителство на сгради и пътища **226**
9. Управление и пазене **227**
10. Противопожарно устройство **227**
11. Стойност на планираните лесокултурни и технически мероприятия **227**

Глава VII План за дейностите по опазване на горските територии от пожари..... 228
1. Изпълнение на дейностите по опазване на горите от пожари през изтеклия десет годишен период 2012-2021 година и възникнали пожари 228
2. Планирани мероприятия..... 229

Глава VIII Вододайни зони..... 235
1. Характеристика на вододайните зони..... 236
2. Таксационна характеристика на насажденията определени за вододайни 236
зони в горските територии общинска собственост..... 236
3. Стопанска организация на вододайните зони..... 249
4. Планирани мероприятия..... 249

Глава IX Лечебни и защитени растения..... 265
1. Описание на местоположението на естествените находища на лечебните и защитени растения, условията в местообитанията, количеството и състоянието на ресурсите..... 265
2. Анализ на дейностите за опазване на екосистемите, включващи лечебните растения, за осигуряване на устойчивото им ползване и опазване на ресурсите. 292
3. Приоритетни мерки за опазване на ресурсите и разнообразието на лечебните растения, включително на редки или застрашени от изчезване видове. 293
4. Избор и регламент на територии, които не са защитени, но изискват подходящо управление с цел устойчиво ползване на лечебните растения в тях. 294

Глава X Оценка на съвместимостта по "НАТУРА 2000" 295
I ЗАЩИТЕНИ ЗОНИ от европейската екологична мрежа "НАТУРА 2000"..... 296
1. Защитена зона "Руй" - BG0000313 296
2. Защитена зона "Любаш " - BG0000624..... 306
3. Защитена зона "Земен" - BG0001012 313
4. Защитена зона "Кървав камък" - BG0001017..... 321
5. Защитена зона "Руй" - BG0002112 331
II ЗАЩИТЕНИ ТЕРИТОРИИ 339
1. Природна забележителност "Ждрелото на река Ерма"..... 339
2. Защитена местност "Лялинци" 339
III ЗОНИ ЗА ЗАЩИТА НА ВОДИТЕ..... 340
1. Характеристика на зоните за защита на водите 340
2. Режим на дейности 340
3. Сечи..... 341
4. Възобновяване и залесяване..... 345
5. Строителство на сгради и пътища..... 346
6. Противопожарни мероприятия 346
7. Ловностопански мероприятия..... 347
IV - ОБОБЩЕНИ ДАННИ ЗА ОП "ТРЪНСКА ГОРА"..... 348
1. Площ на ОП "Трънска гора" 348
2. Обща площ на Защитените зони на територията на ОП "Трънска гора"..... 348
3. Сечи..... 348
4. Възобновяване и залесяване..... 356
5. Строителство на сгради и пътища..... 356
6. Противопожарни мероприятия 356
7. Ловностопански мероприятия..... 357
ОБЩИ БЕЛЕЖКИ..... 358

ОРИЕНТИРОВЪЧНА КАРТА

НА ОП "ТРЪНСКА ГОРА"

В ОБХВАТА НА

ТП ДЪРЖАВНО ГОРСКО СТОПАНСТВО

"ТРЪН"

ОБЛАСТ ПЕРНИК

МАЩАБ 1 : 200 000

РЪКОВОДИТЕЛ ГОРСКОСТОПАНСКИ ПЛАН :

ИЗПЪЛНИТЕЛ: "ПРОЛЕС ИНЖЕНЕРИНГ" ООД
СОФИЯ, 2022 г.

Увод

Този горскостопански план е съставен за 18110.6 ха горски територии общинска собственост в района на Община гр.Трън – Пернишка област в резултат на извършената през лятото на 2021 година инвентаризация. Инвентаризирани са и новоустроените и самозалесени гори в общинския поземлен фонд – 1089.4 ха и 0.8 ха гори върху водни територии.

Основание за изработката на този горскостопански план е проведения и спечелен Конкурс за обществена поръчка по ЗОП и Договор № 33 от 02.08.2021 година с фирма ”Пролес-инженеринг”-ООД – гр.София.

Условие за изготвяне на този горскостопански план се явява одобреното от Директора на РДГ гр.Кюстендил “Задание за изработване на горскостопански план на горските територии, собственост на Община Трън в района на дейност на ТП “ДГС Трън“, както и следните документи:

- Протокол от Първо лесоустройствено съвещание за инвентаризация на горските територии в обхвата на дейност на ТП “ДГС Трън“, проведено в гр.Трън на 02.08.2021 година с представител на Община Трън.

- Протокол от технически съвет при РДГ Кюстендил за приемане на стопанските класове и размера на главното ползване, състоял се неприсъствено на 29.04.2022 година.

- Протокол от Второ лесоустройствено съвещание, проведено в гр.Трън на 28.09.2012 година

- Протокол от технически съвет при РДГ за приемане на Протокола от Второ лесоустройствено съвещание и на горскостопанския план, състоял се в гр.София на 30.01.2013 година.

Проучванията са извършени на типологична основа, на базата на типовете горски месторастения, определени по класификационната типологична схема, съгласно ”Инструкцията за установяване и картиране на типовете горски месторастения и определяне състава на дендроценозите” – 2011 година.

В плана са разгледани природните и икономически условия в района, досегашното състояние и стопанисване на горските територии, като се дават и основните насоки за организация на стопанството. Въз основа на данните от таксацията, дървопроизводителните възможности на месторастенията и анализа на досегашното стопанисване, са дадени насоките за по-нататъшно стопанисване, общо за общинските гори, както и за всяко насаждение по отделно, с оглед да се постигне максимален качествен и количествен ефект от стопанската дейност, както от гледна точка на дървопроизводството, така и на използването на всички останали полезни функции на гората.

Глава I

ПРИРОДНИ УСЛОВИЯ, ТИПОВЕ ГОРСКИ МЕСТОРАСТЕНИЯ И ИКОНОМИЧЕСКИ ЕФЕКТ

1. Име на Общинското предприятие и местонахождение на стопанисваните от него гори

С решение № 132 на Общински съвет гр.Трън от 17.12.2008 година се създава Общинско предприятие ”Трънска гора” със седалище гр.Трън за стопанисване на общинските гори в района.

Общинските гори са разположени успорено с горските територии държавна собственост и границите им могат да се разглеждат само съвместно. Северозападната му граница съвпада с държавната граница с Република Сърбия. На изток от него се намират ТП “ДГС Сливница” и ТП “ДГС Брезник”, а на юг - ТП “ДГС Земен” и ТП “ДГС Кюстендил”.

Територията на Общината се намира в Пернишка област и обхваща 52 землища. Подробно землищата са описани в следващата глава.

Съобщителните връзки на територията на Общината са недостатъчни, което се дължи най-вече на обезлюдяването на района. Основна пътна артерия е второкласния път Перник-Брезник-Трън-Стрезимировци, но той обхваща предимно обработваемите земеделски площи и няма съществено значение за стопанската дейност на Общинско предприятие. Освен него, важни асфалтови пътища са Трън-Пенкьовци-Земен, Трън-Долна Мелна-Трекляно и Трън-Врабча-Драгоман, които пресичат горските комплекси и се ползват за горски транспорт. Състоянието им обаче, е много лошо, трудно се поддържат, въпреки постоянните текущи ремонти извършвани в района. Повечето населени места са свързани по между си с третокласни и четвъртокласни асфалтови пътища, но има села като Кършле, Богойна, Ерул и повечето махали, до които се отива по чакълирани камионни пътища. От шосетата, всред горските масиви се отклоняват множество камионни, трупчийски и коларски пътища, по които се извозва дървения материал. При лоши метеорологични условия извозът от временните складове е силно затруднен.

В административно отношение Общинското предприятие ”Трънска гора” е в района на дейност на Регионална дирекция на горите – гр.Кюстендил.

2. Физико географска характеристика

2.1. Географско положение

Горските територии стопанисвани от Общинското предприятие ”Трънска гора” се намират в северозападната част на Западна Средна България. Представляват по-големи горски комплекси или отделни общински имоти, прекъсвани от държавни и частни гори, между които са разпположени земеделски площи. Обхващат земите от планинската област ”Краище” – от Руй планина на север през ”Знеполе” на изток до Завалска планина и на югозапад до Милевска планина. Намират се между 42°35' и 42°56' северна ширина и 22°32' и 23°50' източна дължина по Гринуич.

2.2. Релеф

В морфографско отношение, релефът в района на Общината представлява сложна мозайка от планински вериги и котловини с разнообразни посоки на простиране. Обхваща северозападните части на планинската област ”Краище” – части от Верило-Руйската планинска верига и Конявско-Милевската планинска редица, разделени от широката Трънска котловина по р.Ерма, Филиповската котловина по р.Ябланица и редица други по-тесни речни низини.

Главното било на планинската област ”Краище” е вододел между р.Ерма и р.Струма. То започва над с.Бохова на границата с Република Сърбия, изкачва се през ”Вълча поляна” до вр.”Плоча” (1329 м н.в.), оттам през вр.”Остра чука” (1275 м н.в.) и вр.”Попови уши” (1081 м н.в.) достига граничното било с ДГС ”Брезник”. От него на север към ”Знеполе” се спускат полегати заоблени била като ”Габровски рид”, вододелното било на р.Бързина и Дренов дол, ”Варнешки рид”, вододелното било на Дренов дол и Мраморска река, ”Скирни преслап” и други. Тук може да спомене и гнайсовия масив ”Милин дял” известен с находището си на злато. На юг от главното било на ”Краище” билата също са полегати и заоблени и очертават водосборите на Шипковишка река, р.Мелна и Пенкьовска река. По-главните планински групи и котловини са следните:

2.2.1. Верило-Руйска планинска верига

- Руй планина

Руй планина представлява уединен планински масив обхващащ най-северните части на района. Главното му било от ”Големата Рудина” (1258 м н.в.) на запад, през вр.”Щърби камък” (1421 м н.в.), вр.”Руй” (1706 м н.в.) и вр.”Ракитски камък” (1458 м н.в.), до стръмното му спускане към р.Ерма северно от с.Богойна служи за естествена граница между България и Сърбия. На север от него към Трънската котловина – ”Знеполе” се спускат редица къси, но много стръмни била като ”Зли рид”, ”Карачев камък”, ”Лечевище”, ”Раповище”, билото от вр.”Погледец” (1258 м н.в.) на северо-изток, ”Раев дел”, ”Гъсти рид”, билата от вр.”Мали Руй” (1366 м н.в.) и вр.”Орловец” (1606 м н.в.) и други.

- Завалска планина

На изток Общината обхваща западните склонове на Завалската планина. Тази планинска област се простира от р.Ерма през ”Голата чука” при с.Банкя, вр.”Голеш” (1151 м н.в.) и вр.”Св. Илия” (1148 м н.в.) до ”Баба Руса” на границата с ДГС ”София”. На югозапад тя е ограничена от р.Ябланица. Широки надлъжни долини разделят планината на тесни ридове.

- Стража планина

Вододел на р.Ябланица и Сухата река се явява Стража планина. Характерното за нея е, че е изградена от юрски и кредни варовици. Това е допринесло за развитието на карстов релеф с ясно изразени понори, кари, вртопи и т.н., особено типичен за района около вр.”Дренова глава” (1084 м н.в.). На територията й са проучени 8 пещери и пропасти. Най-високата точка на планината е ”Големи връх” (1389 м н.в.).

- Ездимирска планина

Северно от Сухата река, като естествено продължение на Стража планина, се е формирала Ездимираската планина. Тя носи същите характеристики - карстов терен с оголени била и стръмни слабо облесени склонове. Най-високата й точка е ”Голям връх” (1275 м н.в.).

2.2.2. Конявско –Милевска планинска редица

- Милевска планина

Пограничната Милевска планина обхваща югозападните части на Общината и е най-високата област в района. Главното й вододелно било е ”Бели камък” с най-висок връх ”Кървав камък” (1737 м н.в.).

- Пенкьовска планина

Тя е по-ниска планина, обхваща централните части на областа ”Краище” и е ориентирана в южна посока. Характерни за нея са дългите вододелни ридове с еднообразни

върхове като ”Китка” (1156 м н.в.), ”Камик” (1064 м н.в.), ”Бойнатица” (1110 м н.в.) и т.н. Най-високия й връх е ”Конски връх” (1187 м н.в.).

2.2.3. Котловини

- Трънска котловина – ”Знеполе”

”Знеполе” е широка долина простираща се в посока запад-изток от двете страни на р.Ерма от с.Стрезимировци до гр.Трън. Средната й надморска височина е 750 м. Откъм Руй планина е формирана от обширни наносни конуси. Площта й се използва предимно за земеделски нужди, като всред селскостопанските земи има пръснати отделни церови насаждения или борови култури.

- Филиповска котловина

Филиповската котловина се е образувала по течението на р.Ябланица и разделя Завалската планина от Стража и Ездимирската планина. Тя започва от землището на с.Лялинци и завършва след моста при разклона на шосето за с.Врабча. Средната й надморска височина е по-голяма от тази на ”Знеполе” - 850 м. По западния бряг на реката са разположени няколко букови насаждения, а по цялото поречие има тънка ивица от върби и елши.

По повечето по-малки реки като Бързина, Сухата река, Пенкьовска, Мелна, също са се формирали наносни котловини, които се използват за ливади и обработваеми площи.

Според особеностите на релефа, дървопроизводителната площ на общинските гори се разпределя по наклон, изложение и надморска височина, както е показано в таблици №№ 1, 2 и 3.

Таблица № 1

Разпределение на дървопроизводителната площ по наклон на терена в градуси

Степени на наклон	Равно 0°-4°	Полегато 5°-10°	Наклонено 11°-20°	Стръмно 21°-30°	Много стръмно над 30°	Общо
площ хектари	**27,4**	**225,3**	**4574,9**	**9974,6**	**2539,0**	**17341,2**
проценти	0,2	1,3	26,4	57,5	14,6	100.0

Районът на Община Трън има разообразен, предимно планински характер, затова и наклоните в повечето случаи са стръмни и много стръмни. Полегатите и наклонени терени са 26.4 % в предпланините и хълмистите части, а само по поречията на реките има равни участъци.

Таблица № 2

Разпределение на дървопроизводителната площ по изложение на терена

Изложение	север	североизток	северозапад	изток	югоизток	югозапад	запад	юг	Всичко
площ хектари	**2267,1**	**3512,0**	**1594,8**	**2759,0**	**2115,9**	**1782,9**	**1623,9**	**1685,6**	**17341,2**
проценти	13,1	20,2	9,2	15,9	12,2	10,3	9,4	9,7	100.0

Изложения	Сенчести север, североизток, северозапад, изток	Припечни югоизток, югозапад, запад, юг	Всичко
площ хектари	**10132,9**	**7208,3**	**17341,2**
проценти	58,4	41,6	100.0

Както се спомена по-горе, планинската област ”Краище” представлява сложна мозайка от планински вериги и котловини с различна ориентация. Оттук и разположението на горите е почти равномерно разпределено между сенчестите и припечни склонове.

Таблица № 3

Разпределение на дървопроизводителната площ по надморска височина

надморска височина	площ (ха)	%
551 - 600 m	6,2	-
601 - 650 m	14,3	0,1
651 - 700 m	78,2	0,5
701 - 750 m	241,4	1,4
751 - 800 m	754,1	4,4
801 - 850 m	1400,9	8,1
851 - 900 m	2064,4	11,9
901 - 950 m	2160,8	12,5
951 - 1000 m	2364,3	13,6
1001 - 1050 m	1841,3	10,6
1051 - 1100 m	1718,8	9,9
1101 - 1150 m	1293,3	7,5
1151 - 1200 m	1046,1	6,0
1201 - 1250 m	838,5	4,8
1251 - 1300 m	521,2	3,0
1301 - 1350 m	271,3	1,6
1351 - 1400 m	214,8	1,2
1401 - 1450 m	145,3	0,8
1451 - 1500 m	179,3	1,0
1501 - 1550 m	75,1	0,4
1551 - 1600 m	44,8	0,3
1601 - 1650 m	52,6	0,3
1651 - 1700 m	14,2	0,1
Всичко	**17341,2**	**100,0**

Превишенията на територията на Община Трън са доста големи – до 1100 м. Средната надморска височина е около 980 м. Най-високата точка от общинските гори се намира в подотдел **384** ”к” на 1700 м н.в. – 90-годишно буково насаждение в землището на с.Долна Мелна под вр.”Било” (1737 м н.в.) в Милевската планина. Най-ниската точка се намира при водослива на р.Ерма и р.Ябланица на Държавната граница в подотдел **235** ”о” на 590 м н.в. – церово насаждение непосредствено до реката.

2.3. Хидроложки условия

Районът на Община Трън попада в два водосборни басейна разделени от главното вододелно било на планинската област ”Краище” – на р.Ерма и на р.Струма.

2.3.1. Басейн на р.Ерма

Река Ерма извира от Власинското езеро в Сърбия. На Българска територия навлиза при с.Стрезимировци, протича през ”Знеполе”, минава през гр.Трън и североизточно от с.Богойна напуска страната. Влива се в р.Нишава на сръбска територия. Общата дължина на реката е 65

км, а само в България – 25 км. През Трънската котловина тече в широко корито, но след гр.Трън водите й навлизат в тясно скалисто русло и на пет километра от града преминават през тесен пролом – ”Ждрелото” на р.Ерма – обявено за Природна забележителност. Тя не е много пълноводна, но в миналото е причинявала големи наводнения и затова е течението й в полската част е коригирано и обхванато с диги. Въпреки множеството притоци, гъстотата на речната й мрежа не е много голяма – 0.8 км на 1 кв.км площ. Водосборният й басейн на Българска територия е 2532 кв.км, като включва южните склонове на Руй планина, западните части на Завалската планина и всички северни водни течения от главното вододелно било на ”Краище”. Планинският характер на областта има особено влияние върху хода на речния режим на реката. Максимумът на речния отток е през пролетта, макар че максималните валежи са през лятото. Това се дължи на снежната покривка, която се топи през пролетта. Средният годишен отток при гр.Трън е 2.75 куб.м/сек.

Притоците на р.Ерма в района на Общината са както следва:

- ***Левите притоци*** извират от Руй планина и са къси и стръмни, а водосборите им са ерозирани. Те са образували обширни наносни конуси по левия бряг на реката. По-големите водни течения са Кочанска река и Селска река, които не пресъхват през лятото. Осталалите, като Лисанска падина, Симина бара, Бабин дол, Попова река, Елови дол, Бушняк и т.н., са малки долове с непостоянен дебит.

- ***Десните притоци*** са значително по-дълги и с по-постоянен дебит, защото се захранват от севрните склонове на ”Краище”. По-значими са:

Река Ябланица е най-пълноводният десен приток на р.Ерма. Извира под вр.Любаш (1399 м н.в.) извън територията на Общината, протича през Филиповската котловина и се влива в р.Ерма непосредствено до самата граница с Република Сърбия. Дължината й е 22.5 км. В долното си течение, между селата Врабча и Банкя, тя също е образувала живописно ждрело. В по-голямата си част реката се захранва с карстови води. Водосборният й басейн е 1245 кв.км и обхваща варовикови масиви като Стажа планина, Ездемирсака планина и т.н. Неин най-голям приток е Суха река, която също води началото си от Любаш планина, навлиза в територията на Общината в землището на с.Милкьовци, като поема водите на Студения дол – граничен между ДГС ”Трън” и ДГС ”Брезник”, минава през с.Велиново, разделя Стража от Ездемирсака планина и при с.Филипово се влива в р.Ябланица. Независимо от името си, реката има сравнително постоянен дебит, захранван от карстови извори.

Река Глоговица води началото си в местността ”Голема китка” на масива ”Милин дял”, минава през селото, чието има носи и през полето се влива в р.Ерма непостедствено до гр.Трън. Дебитът е непостоянен и в отделни сухи години пресъхва.

Мраморска река започва от сливането на Давидов дол, Габровец и Разсуля, които събират водите северно от главното било на ”Краище”. В с.Мрамор поема водите на Кожинска река и след с.Вукан се влива в р.Ерма. Дебитът й е постоянен, защото събира водите си от гъсто облесен район с букови гори. Най-големия й ляв приток е река Бързина, която също води началото си от главното било на ”Краище”. В горното си течение събира водите на редица долове преминаващи през високостъблени букови гори – Гарванов дол, Меча дупка, Ястребички дол, Габровички дол, Чилийска река и други. След с.Стайчовци поема водите и на големия Дебенков дол и при с.Вукан се влива в Мраморска река.

Информативно могат да се споменат още Бусинска река, Боховска река и редица други по-малки водни течения.

2.3.2. Басейн на р.Струма

Южната част от територията на Община Трън попада във водосборния басейн на р.Струма. Тук се намират изворите и горните течения на следните реки:

Шипковишка река събира водите си от Милевската планина, като обединява водните течения на Скокавица и Своге и по-малките Добров дол, Ковачев дол Петрунова бара и други. През общината протича само в горното си течение – не повече от 6 км и се влива в Треклянска река извън нея. Дебитът й на тази надморска височина е ставнително постоянен.

Река Мелна извира от главното било на "Краище" южно от "Въча поляна" и събира водите от хребетите над с.Горна Мелна. В с.Долна Мелна поема водите на Кършледжийска река, която води началото си от Милевската планина. Има непостоянен дебит, защото протича предимно през сухи райони с дъбови гори, прекъсвани от борови култури на бедни и ерозирани месторастения и повечето от притоците й пресъхват през лятото. Тя също е приток на Треклянска река, в която се влива извън Общината.

Река Пенкьовска води началото си от главното било на "Краище" в района на с.Горочевци под името р.Ясеница. По-големи нейни притоци са Лева река и Клисурски дол. След с.Пенкьвци приема името на селото. Реката протича в тясна, ясно обособена заравнена долина, заета от ниви и ливади. Дебитът й е непостоянен, защото също като р.Мелна минава през сравнително сух район с преобладание на изкуствено създадени борови култури и по-редки дъбови гори. От всичките реки в южния водосборен басейн, тя най-дълго протича през Общината – около 17.5 км. Влива се в Дивлянска река извън нея.

За да се оползотвори правилно неравномерният отток на речните води, главно за преустановяване на периодичните заливания на работните земи, в района на Общината се е провело голямо хидростроителство. Както вече се спомена по-горе, коритото на р.Ерма в "Знеполе" е корегирано и оградено с диги, а по-големите й притоци са канализирани. Част от водните течения са каптирани, за да могат да се използват и за питейни нужди. Построен е яз."Ярловци", който има комплексно предназначение – за напояване, за промишлено и питейно-битово водоснабдяване и риборазвъждане.

В района на Общината няма много големи извори. В Ездимирци и Стража планина голяма част от падналите валежи се губят в многобройните вртопи, с които е осеяна планината, излизат в подножието във вид на малки карстови извори, които имат силно променлив, непостоянен дебит. В околностите на с.Банкя има термални минерални извори. В горските територии са включени каптажи, канали и други водни площи, които оказват непосредствено влияние върху горите около тях.

3. Геоложки строеж и петрографски състав

Геоложкият строеж и петрографски състав на района е много разнообразен. Община Трън попада в морфоструктурната зона на Краищидите, която включва планините и ридовете от планинската област "Краище".

3.1. Геоложки строеж

В тектонско отношение Краищидите са изградени от множество стуктурни единици, като вулканични лави, мезозойски наслаги, метаморфни скали и т.н. с различна възраст и разпространение.

Докамбрийските скали са най-старите формации в района на Общината. Те се разкриват в околностите на селата Вукан и Милкьовци и в Горочевската част на Пенкьовския навлак. Представени са от редуващи се биотитови, мусковитови, амфибол-биотитови гнайси, гнайсошисти и амфиболити. От този период е и ***Фролошката свита***. Към нея се отнасят гнайсошисти, шисти и зелени скали, които изграждат ядките на Руйската и Забелската антиклинали. Дебелината й средно е около 800 м.

Бързовишката свита, като част от Ордовишката система, се простира по протежение на западната граница с Република Сърбия по линията с.Стрезимировци, с.Бохова, селата Горна и Долна Мелна до с.Дълга Лука. Изградена е от шисти, калкошисти, метадиабази и зелени скали. Свитата има тектонски контакти с останалите литостратиграфски единици.

Девонската система в района на Общината е представена от няколко литостратиграфски единици. ***Врабченската свита*** закача периферията на Общината по границата с Община Земен и се разкрива на места в Пенкьовския навлак. Състои се от варовици, често в алтернация с аргилити. Дебелината на свитата обикновено е 150-200 м, но в този район е силно редуцирана по тектонски причини и не надвишава 20-50 м. ***Мелненската (Тръновдолската) свита*** се простира успоредно на ***Бързовишката свита*** през гранична ивица от варовиково-аргилитов комплекс. Изградена е от многократно редуване на пясъчници, алевролити, аргилити и дребно или едрокъсови конгломерати с флишки характер. Дебелината й е около 350-400 м. По-младите (горен девон), масивни пясъчници в района на с.Велиново образуват ***Пърчарската свита***. И те са във флишка градация с алевролити и дебели пластове варовици с дебелина над 750 м.

Палеозойските магмени скали са представени от ***Люцканския магмен комлекс***, който се състои от многофазни плутони, разкриващи се в околностите на вр.Тумба (1129 м н.в.) - Руйски плутон и южно от гр.Трън - Люцкански плутон. Внедрени са сред докамбрийски скали, а се припокриват от пермски, триаски и юрски седименти. Гранитоидите - гранити и гранодиорити, изграждат Руйския плутон и централните части на Люцканския плутон. В района на с.Вукан са смесени с базични габра и габродиорити. ***Скринската свита*** се състои от червени дребнозърнести пясъчници, аргилити и полимиктови конгломерати с пермска възраст. Те припокриват юго-западните части на Люцканския плутон. Дебелината на свитата силно варира от 60 до 150 м около с.Мрамор по Вуканска река и до 30-40 м в източната част на Глоговишката и Ерменската антиклинала. ***Киселичката свита*** също се състои от червенооцветени пясъчници. Те са неравномернозърнести, полимиктови и се редуват с алевролити във флишка зависимост.

Планините Ездимирска и Стажа са част от ***Любашката свита*** от времето на Триаса. Тя представлява многократно редуване на тънкопластови мергели, алевритови варовици и варовити пясъчници с жълтеникав, бежов или сив цвят. Разкрива се в района на с.Лялинци, където е типовия й разрез и в околностите на гр.Трън. Дебелината й варира от 20 до 80-100 м. Типовият разрез на ***Трънската свита*** е в "Ждрелото" на р.Ерма. Състои се от сивобели, с кремави отенъци, масивни, дебелопластови варовици с дебелина около 150 м. Най-голямо разпространение имат варовиците образували ***Сливнишката свита*** югозападно от с.Филиповци. В строежа на свитата участва бариерен коралов риф. Състои се от плиткоморски платформени карбонатни прослойки - разнозърнести, силно окарстени, биоконструрани варовици. ***Нешовската свита*** е представена от слабо песъчливи варовити аргилити, мергели и биокластични варовици с малка дебелина 10-15 м. Тя обхваща най-горните части на склоновете западно от гр.Трън.

Горната вулкано-седиментна задруга от Юрския период, обхваща района на Завалската планина на изток от р.Ябланица. Основата на задругата е изградена от лави, туфи, ксенотуфи и туфити, а припокриващия слой е седиментен от варовици, песъчливи варовици и мергели. Вулканичните туфи са представени от базалтови, андезитобазалтови и трахиандезитови скали. Те изграждат лавови потоци със значително площно покритие. Характерни разкрития на тънки трахиандезитови разливи са установени в околностите на с.Врабча, като дебелината на задругата в този район достига 900 м. ***Палеогенските вулканити*** се разкриват на петна в околностите на селата Милославовци, Радово, Стайчовци и Видрар. Изграждат дайки и субвулкански тела с неправилна щокообразна форма. По състав са плагиориолити, риодацити и дацити. Структурите и петрографските особености ги характеризират, като образувани на субвулканско ниво. Изградени са от разкристализирала основна маса.

Кватернерните седименти заемат големи площи в Трънската котловина - ”Знеполе”, както и по речните легла и тераси на по-големите реки. Представляват алувиални, делувиални и алувиално-пролувиални образувания с дебелина не повече от 100 м. Процесите в образуването на алувиалната покривка по заливните тераси са твърде динамични и продължават и до днес.

3.2. Петрографски състав

За описанието на петрографския състав е използвана геоложката карта на България в М 1:100000 – картен лист – Брезник издаден 1995 година, изготвен от Иван Загорчев и колектив. Анализирайки посочените материали се установи, че горските комплекси са разположени върху голям брой таксономични литостратиграфски единици, с различен състав и възраст на скалите и сложно пространствено разположение на терена. Това налага известно обединяване и окрупняване на скалните образования за нуждите на стопанисването на горите, в зависимост от влиянието им върху почвообразувателния процес, лесорастителните свойства на месторастенията и т.н. В таблица № 4 е дадено разпределението на дървопроизводителната площ по така окрупнените видове основни скали.

Таблица № 4

Разпределение на дървопроизводителната площ по основна скала

Основна скала	Дървопроизводителна площ	
	Ха	%
Варовик	1682,5	9,7
Гранит	1451,4	8,4
Вулканични скали	2008,3	11,6
Гнайси	1392,0	8,0
Пясъчник	7741,2	44,6
Шисти	3064,5	17,7
Чакъл	1,3	-
Всичко	**17341,2**	**100,0**

- Пясъчници

Това са най-често срещаните скални формации в Общината. Заемат 44.6 % от дървопроизводителната площ на горските територии общинска собственост. Те са твърде разнообразни като състав, въраст и разпространение. В Мелненската и Пърчарската свити те образуват флиш, редувайки се с конгкомерати, алевролити, аргити, варовици и други материали в дълбочина. Обикновено са сиви до сивочерни на цвят, дребно или среднозърнести. Характерно за пясъчниците от Скринската и Киселичката свити е тухленочервеният им цвят. Те са полимиктови и неравномернозърнести. Върху тях са се формирали бедни или средно богати до богати кафяви горски почви, на места ерозирани, плитки и сухи. Напукаността и различните степени на изветряне са благоприятни фактори за развитието в дълбочина на кореновата система на дървесните видове, дори и при относително малка мощност на почвените хоризонти.

- Шисти

Шистите в района са свързани основно с Бързовишката свита, която обхваща една широка ивица по цялата западна граница на Общината с Република Сърбия. Разпространени са на 17.7 % от дървопроизводителната площ на горските територии общинска собственост. Представляват тънко наслоени метаморфни скали, като шистозността им се предопределя от

прекристализацията на минералите. Изградени са от хлорит, епидот, албит, по-рядко кварц, серицит и биотит. Върху тях са се формирали различни по богатство кафяви горски почви. Напукани са както в хоризонтална, така във вертикална посока, което ги прави нестабилни и лесно разрушими. Това спомага формирането на здрава коренова система, особено при иглолистните, които се развиват много добре и на по-бедните месторастения.

- Вулканични скали

Под това най-общо название са обединени андезитите, андезитовите брекчо-конгломерати и туфобрекчи от Горната вулкано-седиментна задруга, както и Палеогенските вулкански скали – риолити, риодацити и дацити. Андезитните скали обхващат западните склонове на Завалската планина и са припокрити на места с седиментни варовици, докато риодацитите и дацитите се разкриват на повърхността на петна всред пясъчниците в землищата на селата Милославовци, Ярловци, Бераинци, Радово, Стайчовци, между Видрар и Докьовци и т.н. Те са плоскостни структури, образувани при разливането на лавата и в тях повсеместно се е развита първична призматична разпуканост. Състоят се от вулканично стъкло и впръслеци от кварц и калиев фелдшпат, плагиоклаз, биотит, амфибол и пироксен. Текстурата им е масивна, неравномерно зърнеста. Вулканичните скали са трудноразрушими скали и слабо се поддават на ерозия. Върху тях са се формирали канелени и кафяви горски почви, които са твърде каменливи, с голям брой плаващи едри скални късове. Естествената растителност е предимно от слабопродуктивни дъбови формации, но боровите култури, които са със сравнително плитка коренова система по-добре понасят голямата каменливост на почвите.

- Варовици

Основният варовиков комплекс се явява в източната част на Общината, формиран от Трънската и Сливнишката свити, които се състоят от органогенни варовици с много богато фосилно съдържание и карстови форми. Представляват седиментни скали, съставени предимно от калциев карбонат (65-70 %), теригенни зърна и варовита спойка. На цвят са светлосиви, жълтеникави или бежови с кремави отенъци. Заемат 9.7 % от дървопроизводителната площ на горските територии общинска собственост. На повечето места, варовиковата основа е оказала влияние върху сравнително плитките почви, смесени с камъни и скални отломки. Там са се формирали слабопродуктивни рендзини.

- Гранити

Гранитите са представени от два комлекса скални образувания – единия в ядрото на Руй планина и втория в района от с.Глоговица до с.Ерул и с.Милкьовци на юг, така наречения Люцкански плутон. Площа им е 1451.4 ха, което е 8.4 % от дървопроизводителната площ на горските територии общинска собственост. Това са гранити и гранодиорити, които са свързани с постепенни преходи, поради което на могат да се разделят като отделни формации. Изградени са от плагиоклаз и амфибол, с второстепенни материали от кварц, биотит и акцесорни минерали – магнетит, титанит и т.н. Светли са на цвят, изветрели и силно напукани, което благоприятства формирането на по-богати кафяви горски почви, а от там и на по-добрия растеж на горската растителност.

- Гнайси

Гнайсите се намират в непосредствена близост около гранитните комплекси и са формирани под тяхно влияние. Те представляват метаморфозирали гранити и гранодиорити, а в околностите на с.Вукан и метаморфозирани габра. Съдържат прослойки от кварц-фелдшпатови жили. Заемат 8.0 % от дървопроизводителната площ на горските територии общинска собственост. Обикновено са фино до дребно-зърнести, светли на цвят, масивни и слабо напукани в хоризонталана и вертикална посока на едри късове. Върху тях са се

формирали кафяви горски почви, в повечето случаи дълбоки или средно дълбоки. Растителността, която се е настанила тук показва много добър растеж.

- Чакъли

Представляват неспоени седиментни скали, които са наслоявани от Плейстоцена до наши дни по речните тераси. Чакълите са изградени от добре заоблени или ръбести, разнообразни по състав късове. Пясъците обикновено идват като изклинващи лещи сред чакълите, което не дава възможност двата типа скали да се разделят и да се разглеждат поотделно. Местонахождението им на територията на Общината основно е по долината р.Ерма, но се срещат тънки ивици покрай теченията на всички по-големи реки. Създават благоприятни условия за образуването на леки алувиални почви, които обаче са твърде каменливи.

4. Климатични условия

Според класификационната схема на Събев и Станев ”Климатични райони на България и техния климат” – 1963 година, територията на Община Трън се намира в Европейско-континенталната климатична област, в Умерено-континентална климатична подобласт представена от:

- Климатичен район на високите полета на Западна Средна България

- Припланински и нископланински климатичен район на Западна Средна България

- Планински климатичен район – Средногопланинска част

Съществува връзка между това райониране и горскорастителното райниране според ”Горскорастително райониране на България” – 1980 година от проф.Б.Захариев, проф.В.Донов и колектив. Закономерните изменения на климата във вертикална посока, водят до закономерни изменения във видовия състав, производителността на насажденията и типовете месторастения и очертават горскорастителните пояси и подпояси. Според горскорастителното райониране територията на Общината попада в Мизийска горскорастителна област – Краищенско-Ихтиманска подобласт. Заема един пояс със съответните подпояси в него, а именно:

М-II – Среден планински пояс на горите от бук и иглолистни (600-1800 м н.в.)

М-II-1- Подпояс на нископланинските гори от горун, бук и ела (600-1000 м н.в.)

М-II-2- Подпояс на средногопланинските гори от бук, ела и смърч (1000-1500 м н.в.)

М-II-3- Подпояс на горногопланинските гори смърчови гори (1500-1800 м н.в.)

4.1. Климатичен район на високите полета на Западна Средна България

Този климатичен район заема Трънската котловина – ”Знеполе”, чиято средна надморска височина е 750 метра, както и низинните части по теченията на другите реки в района. Климатът тук се е формирал главно под влияние на обкръжението от Каищенските планински редици. Зимните температури са доста ниски, а добре изразеният котловинен характер на терена благоприятства за образуването и задържането на температурни инверсии. Средната температура за януари е от -2°C до -3.5°C (-0.8°C по данни от метеорологична станция гр.Трън), но абсолютните минимални температури достигат – 38.9°C. Характерна особеност на климатичните условия в района е сравнително голямата честота на мъглите – 15-

20 дни с мъгла за сезона. Сумата на зимните валежи е най-малка - 80-130 мм (126 мм по данни от метеорологична станция гр.Трън), като месеца с най-минималния валеж е февруари. През януари около 60 % от валежите са от сняг. В ”Знеполе” през зимата има средно 50-60 дни със снежна покривка. Първата снежна покривка се появява обикновено в края на ноември месец (24-25.XI) и устойчиво се задържа до началото на април месец. През този сезон преобладават западните ветрове, като средната им скорост за януари месец е 2.6 м/сек. Пролетта настъпва общо взето заедно със стопяването на снежната покривка. Средната денонощна температура на въздуха се задържа трайно над 10°С едва към края на април или началото на май (25 април по данни от метеорологична станция гр.Трън). Последните пролетни мразове се случват и след утвърждаването на десетградусовата температура и затова представляват реална опастност за развитието на дървесната растителност. Валежите през пролетта са по-големи от тези през зимата и достигат 145-185 мм (160 мм по данни от метеорологична станция гр.Трън). Ветровете през този сезон са най-силни, като средната им скорост през март достига 2.9 м/сек. Лятото е слънчево, но сравнително хладно и влажно. Най-топлият летен месец е юли, когато средната температура на въздуха е 18.0°С по данни от метеорологична станциия гр.Трън. Валежните суми са значителни и достигат средно до 170-210 мм (182 мм по данни от метеорологична станция гр.Трън). Най-големите валежи са установени през месец юни. През есента средната денонощна температура спада под 10°С още първите дни на октомври и по-това време се появяват и първите есенни мразове. Средната октомврийска температура на въздуха е около 8.8° по данни от метеорологичната станция при гр.Трън. Есенните валежи започват да намаляват и общата им сума за сезона е от 125 до 175 мм (145 мм по данни от метеорологична станция гр.Трън). Времето през този сезон е най-тихо - средната скорост на ветровете не надвишава 2.1-2.2 м/сек. През този период на годината се появяват и първите мъгли, които са сравнително слаби и бързо се разсейват.

Общо взето, влиянието на орографските условия – близкото съседство на планински вериги и високи хълмове, ограждащи котловинното поле – се изразява в относи-телното увеличение на лятната конвективна облачност и вътрешно масовите валежи, което води към общото увеличаване на летните валежи. Средната годишна сума на валежите е около 520-690 мм (613 мм по данни от метеорологична станция гр.Трън). Средната годишна температура на въздуха е 8.2°С по данни от метеорологичната станция на гр.Трън. Температурата на почвата на 2 см дълбочина е по-висока – 10.8°С, като в дълбочина до 10 см спада до 10.5°С. Първите слани падат в края на септември (24 септември по данни от метеорологична станция гр.Трън). Морфографските условия на ”Знеполе” се отразяват и на режима на ветровете – тук те изобщо са слаби с чести затишия. Духат предимно от западна-северозападна посока. Средната годишна скорост на вятъра е 2.4 м/сек по данни от метеорологична станция гр.Трън. Вегетационният период е около 6 месеца.

4.2. Планински и нископланински климатичен район на Западна Средна България

Западната част на Средна България в морфографско отношение се отличава с голямо разнообразие. С оглед на това и климатичните условия също са твърде разно-образни. Оформил се е в районите с надморска височина от 800 до 1000 м.

Зимата в този район е също толкова студена и сравнително бедна на валежи, както и в ”Знеполе”. Характерна особеност обаче е липсата на много ниски минимални температури, присъщи на котловините. Средните януарски температури са с 1-2°С по-високи от тези в котловините. Сумата на валежите през зимата е от 115 до 130 мм. Съобразно с по-голямата надморска височина снежната покривка се задържа относително по-дълго време – 60-80 дни. Мъглите през този сезон са често явление, но няма условия за трайното им задържане. Пролетта настъпва сравнително късно – към края на март и началото на април средната температура на въздуха се задържа устойчиво над 5°С. Поради преобладаването на наклонени терени условията по отношение на пролетните и есенните мразове са значително по благоприятни. Валежите през пролетта са значително по-големи 175-215 мм. И в този

климатичен район са най-силни мартенските ветрове – средната скорост на вятъра за месеца е 2.8 м/сек. Лятото е хладно – средната температура за юли е от 16.5 до 19.5°С. Максималните температури не надвишават 32-36°С. Най-често вали през този сезон, макар че валежите са краткотрайни. Сумата от летните валежи варира от 200 до 230 мм. Есента в района настъпва почти едновременно с тази в Трънската котловина, обаче първите есенни мразове закъсняват с десетина дни и настъпват около 26 октомври. Общата сума на есенните валежи е между 150 и 200 мм. За разлика от другите сезони през есента духат повече източни ветрове, като средната им скорост е 2.2 м/сек.

Обобщените климатични данни показватат характерната за района малка годишна амплитуда на темпетатурата. Средната годишна температура на въздуха се движи от 6.0 до 9.5°С. Температурата на почвата на 2 см от повърхността е 9.4°С, на дълбочина 10 см намалява до 9.1°С, но с по-нанатъшното увеличаване на дълбочината, почвата запазва температурата си и даже леко я повишава. Първите есенни слани се появяват около 22 септември, а последните пролетни слани се задържат до 25 април. Средната годишна сума на валежите е между 640-775 мм. Ветровете в района общо взето са слаби и предимно западни и югозападни, освен през есента, когато както вече се спомена, духат предимно източни ветрове. Средната годишна скорост на вятъра е 2.5 м/сек. Изобщо съчетанието на не много високи температури през топлата част на годината с относително по-големите валежи тук, създава благоприятни условия за овлажняване на почвата през периода на вегетация на растителността. Вегетационният период е около 5.5-6 месеца.

4.3. Планински климатичен район – Средопланинска част

Панинският климатичен район заема най-високите части на Общината – над 1000 м н.в. Разликите в надморската височина са над 700 м, което определя и големите разлики в климатичните условия на този район. Топлинните условия се определят почти изключително от надморската височина. Например средната температура за януари месец в по-ниските части е –4°С, докато над 1500 м н.в. спада под –6°С. Въпреки твърде ниските средни температури, абсолютните минимални температури не са така ниски, защото наклонът на терена е значителен и няма благоприятни условия за допълнително радиационно изстиване на въздуха. Валежите през зимата са от 130 до 280 мм предимно от сняг. В зависимост от надморската височина снежната покривка се отличава със своята устойчивост и дебелина. През този сезон духат най-силните ветрове, като максималната скорост на вятъра през февруари месец може да достигне до 18.1 м/сек. Мъглите са често явление по това време, но се задържат по-дълго само в пониженията. Пролетта настъпва с голямо закъснение, като не само април, но и началото на май имат зимен характер. Тя се отличава с голяма облачност и чести мъгли. Сумата на валежите през този сезон е от 210 до 350 мм. Ветрове не са по-слаби от зимните. Изобщо от биоклиматична гледна точка пролетта е най-неблагоприятната част от годината. Лятото е късо и хладно. Средната температура през юли месец на 1500 м н.в. не е по-висока от 13.0-16.5°С. Сумата на летните валежи е от 230 до 430 мм. Есента в противоположност на пролетта е по-топла, по-суха и с повече слънчеви дни - до 15-20 дни общо за сезона, докато броят на дните с мъгла е не повече от 10-12. Ветровете също са най-слаби през този сезон - за септември месец средната им скорост е минимална 0.6 м/сек. Сумата на валежите е между 170 и 280 мм.

Изобщо годишният ход на валежите в Планинския климатичен район се характеризира с по-големи летни валежи за сметка на зимните. Средната им годишна сума в зависимост от надморската височина варира от 740 до 1340 мм. Температурните колебания също са доста големи, макар да няма условия за образуването на абсолютни минимални или максимални температури. Характерен елемент са честите силни ветрове. Средната годишна скорост на вятъра е 3.4 м/сек, но максималните стойности надвишават 20-24 м/сек. Най-често духат западни и северозападни ветрове, като само през есента изменят посоката си от изток или

североизток. Средната годишна температура на почвата на 2 см от повърхността е 8.5°С. Вегетационният период за района варира от 3.5 до 4.5 месеца.

Средните температурни данни дават представа за вегетационните периоди в трите киматични района. Те са представени в таблица № 5, заедно с данните от метеорологичната станция в гр.Трън.

Таблица № 5

Средни температурни данни по климатични райони и горскорастителни подпояси

Пояс, подпояс м н.в.	Температура на въздуха в градуси				Средни дати на начало и края на периода с устойчиво задържане на температурата			
	средна годишна температура	дни с температура над 10°	средногодишен абсолютен максимум	средногодишен абсолютен минимум	над 5°		над 10°	
					пролет	есен	пролет	есен
1. Климатичен район на високите полета на Западна Средна България								
M-II-1 700-1000	7,5-9,9°C	161-195	34,9-42,5°C	-25,7 до -38,3°C	21.III - 30.III	28.IV - 9.V	30.X - 9.XI	5.X - 15.X
2. Планински и нископланински климатичен район на Западна Средна България								
M-II-1 1000-1500	4,8-7,0°C	123-149	28,2-35,5°C	-22,2 до -26,7°C	20.III - 5.IV	18.IV - 5.V	5.X - 20.X	3.IX - 15.IX
3. Планински климатичен район – Среднопланинска част								
M-II-3 1500-1800	3,1-4,3°C	68-102	26,0-30,0°C	-25,0 до -29,6°C	5.IV - 22.V	5.V - 1.VII	28.IX - 3.XI	15.VIII - 5.X
Метеорологична станция - гр.Трън								
706	8,2°C	164	37,7°C	-38,9°C	27.III	25.IV	12.IX	6.X

Климатичната характеристика на района е сравнително благоприятна за развитието на естествената дървесна растителност и създадените култури. Неблагоприятно се отразяват само някои екстремни климатични аномалии, като късните пролетни и ранните есенни мразове, тежкия сняг, силните ветрове и други.

4.2. Климатична характеристика на горскорастителните подпояси.

От характера на климата разгледан в климатичните райони можем да направим връзка с горскорастителното разпределение на типовете месторастения и насажденията по пояси и подпояси.

M-II- Среден планински пояс на горите от бук и иглолистни (600-1800 м н.в.)

M-II-1-Подпояс на нископланинските гори от горун, бук и ела (600-1000 м н.в.)

Релеф

Нископланински релеф с подножия на планините и по-ниски планински склонове и била.

Климат

Средната годишна температура се колебае между 7.5 и 9.9°С, средният брой на дните с температура по-висока от 10°С – между 161 и 195, средната януарска температура е отрицателна – между -1.6 и -3.4°С. Средният годишен валеж варира от 570 до 672 мм с максимум през май или юни и минимум през януари, февруари или март. Снежната покривка се задържа от 48 до 82 дни. Дължината на вегетационния период е между 5.5-6 месеца.

Почви

Тук са разпространени различните подтипове на кафявите и канелените горски почви и по-ограничено алувиални наноси.

Състав

Естествените гори са предимно широколистни – букови, церови и горунови насаждения. Създадените култури са иглолистни от бял и черен бор.

М-II-2-Подпояс на средпланинските гори от бук, ела и смърч (1000-1500 м н.в.)

Релеф

Среднопланински релеф на планинските масиви с повече или по-малко стръмни обширни склонове и заоблени върхове.

Климат

Средната годишна температура се колебае между 4.8 и 7.0°С,средният брой на дните с температура по-висока от 10°С – между 123 и 149, средната януарска температура е отрицателна между -2.3 и -5.2°С. Средният годишен валеж варира от 832 до 1296 мм с максимум през юни и минимум през януари и февруари. Снежната покривка се задържа от 84 до 142 дни. Дължината на вегетационния период е между 4 и 5 месеца.

Почви

Среднопланинският подпояс на горите от бук, ела и смърч е главната територия за разпространение на кафявите горски почви.

Състав

По състав горите са предимно чисти букови или габърови, смесени с трепетлика и различни видове дъб. Създадените култури също са от бял и черен бор.

М-II-3-Подпояс на горнопланинските смърчови гори (1500-1800 м н.в.)

Релеф

Горнопланински релеф на планинските масиви с обширни стръмни склонове и тесни скални била.

Климат

Средната годишна температура се колебае между 3.1 и 4.3°С,средният брой на дните с температура по-висока от 10°С – между 68 и 102, средната януарска температура е отрицателна – между -4.7 и -5.5°С. Средният годишен валеж варира от 1014 до 1034 мм с максимум през юни и минимум през февруари. Снежната покривка се задържа от 168 до 178 дни. Дължината на вегетационния период е между 2.5 и 3.5 месеца.

Почви

В тизи подпояс изцяло са разпространени кафявите горски почви.

Състав

По състав горите основно са букови.

В таблици № 6 са дадени средните валежни данни за климатичните райони и горскорастителните подпояси. За сравнение в тях са дадени и данните от метеорологичната станция в гр.Трън, взети от изданията на ”Климатичен справочник за България” – издадени от 1979 до 1990 година.

Таблица № 6

Средни валежни данни по климатични райони и горскорастителни пояси и подпояси

Пояс, подпояс м н.в.	Валежи			
	средна годишно в мм	месец с максимални валежи	месец с минимални валежи	дни със сняг
M-II	842	VI	II	89
1. Климатичен район на високите полета на Западна Средна България				
M-II-1 700-1000	570-672	V-VI	I-II	48-82
2. Планински и нископланински климатичен район на Западна Средна България				
M-II-1 1000-1500	832-1296	VI	I-II	84-142
3. Планински климатичен район – Среднопланинска част				
M-II-3 1500-1800	1014-1034	VI	II или IX	168-178
Метеорологична станция - гр.Трън				
706	613	VI (84 мм)	III (37 мм)	68

5. Почви

Голямото разнообразие на петрографския състав и релефа в района на Община Трън е предпоставка за развитието на различни почвени типове. Влияние върху почвообразуването са оказали и акумулативната дейност на водните течения и растителните формации. Тук се срещат кафяви горски почви, които са представени с двата си подтипа – наситени и ненаситени, в източните части на Общината са разпространени канелени горски почви, по карстовите терени са се образували обикновени рендзини, а речните наноси са оформили алувиални ненаситени почви.

За уточняване на почвените разновидности, по-пълна характеристика на лесорастителните свойства на почвите и с оглед по-правилно и целенасочено планиране на залесителните мероприятия в Община Трън са използвани почвените проучвания от инвентаризацията през 2011 година – от № 1 до № 5, през 2001 година – 18 броя (№№ 6-22), през 1991 година – 4 броя (№№ 23-26) и през 1978 година – 6 броя (№№ 27-33). Резултатите от лабораторната обработка на взетите проби са посочени във ведомостта за почвените разрези в Приложенията към плана.

При лабораторните анализи на почвените проби, съобразно приетата методика, са определени: механичен състав – по метода на Рутковски, киселинността на почвата – потенциометрично, процентно съдържание на хумус и общ азот – по методите на Тюрин, подвижните форми на фосфора (P_2O_5) – по метода на Кирсанов и подвижните форми на калия (K_2O) – по метода с двунормална солна киселина.

Разпределението на дървопроизводителната площ на горските територии общинска собственост по почвен тип и подтип и дълбочина на почвата се вижда от таблица № 7.

Таблица № 7

Разпределение на дървопроизводителната площ по почвени типове и дълбочина на почвата в горските територии общинска собственост

Почвени типове	тв.плитка	Плитка	ср.дълбока	Дълбока	мн.дълбока	общо	%
	Хектари						
алувиална ненаситена	-	-	-	2,4	-	2,4	-
канелена горска обикновена	-	357,7	1345,4	27,6	-	1730,7	10,0
кафява горска ненаситена	14,2	1070,6	8811,2	3405,6	-	13301,6	76,7
кафява горска наситена	-	33,1	522,2	357,6	-	912,9	5,3
рендзина обикновена	128,6	383,2	881,8	-	-	1393,6	8,0
Всичко	**142,8**	**1844,6**	**11560,6**	**3793,2**	**-**	**17341,2**	
%	0,8	10,6	66,7	21,9	-	-	100,0

5.1. Кафяви горски почви - Cambisols

Кафявите горски почви са се формирали изцяло под влиянието на дървесна растителност. Заемат 82.0 % от дървопроизводителната площ на горските територии общинска собственост. Характеристиката им може да се проследи във ведомостта за почвените разрези. Според класификацията на ФАО те са Cambisols – почви със слабо натрупване на глина в преходните хоризонти, с лек механичен състав и наличие на метаморфен Bw-хоризонт. Наименованието си са получили от латинската дума ”cambie” – променям и английската дума ”sols” – почви, т.е. почви в които настъпват промени на място в цвета, структурата и консистенцията. Скалната основа е предпоставка за различната наситеност на почвените хоризонти с бази. В зависимост от тази наситеност, кафявите горски почви се разделят, както следва:

5.1.1. Кафяви горски наситени почви – Eutric Cambisols

На карбонатни скали (варовици) са формирани кафяви горски наситени почви. По Световната класификация спадат към подтипа Eutric Cambisols (богати камбисоли), които са наситени с бази – над 50 % по целия профил. Срещат се ограничено в източната част на Общината, от вр.“Руй“ към границата с ТП ”ДГС Брезник”.

Това са предимно средно богати почви, глинесто-песъчливи по механичен състав. Имат слабо алкална реакция – pH малко над 7.0, достатъчно запаси от хранителни вещества и висок капацитет активна влага, но са наситени с карбонати по целия профил, което ги прави почви със средни лесорастителни свойства. Тук са разпространени високопродуктивни насаждения от термофилен бук и габър и по-слабо продуктивни церови или нискостъблени дървостои от мъждрян и келяв габър. Създадените върху тях бялборови култури са със средна производителност III-IV бонитет, но за развитието на черния бор тези почви са доста по-благоприятни.

5.1.2. Кафяви горски ненаситени почви - Dystric Cambisols

На територията на Община Трън основно са формирани ненаситени кафяви горски почви. Те заемат 76.7 % от дървопроизводителната площ на горските територии общинска собственост. Според класификацията на ФАО те спадат към подтипа Dystric Cambisols. Разпространени са повсеместно по склоновете на планината. Обхващат над 98 % от всички кафяви почви в района. Формирани са върху кисели скали – гранити, гнайси, шисти,

пясъчници и вулканични скали, което предопределя по-слабата наситеност на почвените хоризонти с бази – под 50 %. Реакцията на почвите е кисела по целия профил – pH средно е около 5.00, като варира в тесни граници от 4.80 до 5.40. Обикновено имат всички генетични хоризонти – A_0ABC, рядко на места вследствие на ерозионни процеси горните хоризонти са измити в една или друга степен. Механичният им състав е глинесто-песъчлив до леко песъчливо-глинест – сумата на фракциите по-малки от 0.01 мм се движи от 6.75 до 22.13 % за А-хоризонт, а в В-хоризонт е между 3.37 и 13.08 %.

Ненаситените кафяви горски почви се характеризират с много добри лесорастителни свойства, но решаващ фактор тук се явяват овлажняването и мощността на профила, в зависимост от които са формирани различни по богатство месторастения. В годините на различните лесоустройства от тях са взети 16 почвени профила, като установената след почвени анализи характеристика по богатство на почвите е представена в таблица № 8.

Таблица № 8

Съдържание на хранителни вещества и физическа глина при кафявите горски ненаситени почви

Богатство на почвата (типове месторастения)	Физическа глина частици под 0.01 мм		Хумус % т/ха		Общ азот % т/ха		Фосфорни окиси мг/100г		Калиеви окиси мг/100г	
	Хоризонти									
	А	Б	А	Б	А	Б	А	Б	А	Б
Богати Д2 (34)	27.40	17.36	4.21	1.49	0.190	0.056	3.50	4.45	15.25	18.03
Средно богати до богати СД2,3 (29, 35); СД2 (39)	22.13	16.73	3.54	1.28	0.207	0.084	4.20	5.00	20.00	14.50
Средно богати С2 (30, 36, 41)	16.87	13.68	2.65	1.26	0.178	0.092	2.85	2.05	14.10	12.50
Бедни В1,2 (31, 38)	6.75	9.00	0.95	0.84	0.064	0.063	-	-	-	-

Богатите кафяви горски почви са дълбоки и много дълбоки, имат достатъчно запаси от хранителни вещества и висок капацитет активна влага. Те са много добре запасени с хумус – 4.21 т/ха за А-хоризонт, с доста рязка диференциация в дълбочина. Общият азот, в синхрон с хумуса, също е в големи количества, като достига в А-хоризонт до 0.190 т/ха и също силно намалява в по-долните хоризонти. Запасите от фосфорни и калиеви окиси са в големи количества. Тези почви имат високи лесорастителни свойства. Върху тях успешно могат да растат високопродуктивни насаждения от бук и габър. Средната производителност е II (2.1) бонитет. Добра производителност дават и създадените върху тях култури от смърч и веймутов бор (I бонитет).

Средно богатите до богати кафяви горски почви също най-често са дълбоки и имат достатъчно количество хранителни вещества. Те са разпространени в Подпояса на средногопланинските гори от бук иглолистни между 1000 и 1500 м н.в., където няма недостиг на влага през цялата година. Хумусното съдържание е високо – между 3.35 и 6.03 т/ха за А-хоризонт, с по-слаба диференциация в дълбочина. Общият азот показва същото разпределение по хоризонти. Установените фосфорни и калиеви окиси са в по-големи количества в изследваните профили. Те също имат високи лесорастителни качества. Най-разпространени и тук са буковите насаждения с производителност II (2.2) бонитет. Културите основно са бялборови с продуктивност III-IV бонитет. Черборовите култури създадени тук са с по-висока производителеност II-III бонитет, а единичните култури от зелена дуглазка са I бонитет.

Средно богатите кафяви горски почви в повечето случаи са средно дълбоки, с много добър водно-въздушен режим. Хумусът за А-хоризонт за отделните почвени профили варира

от 1.52 до 3.22 т/ха и сравнително равномерно намалява в дълбочина. Почвите са средно запасени, а на места до слабо запасени с общ азот – за А-хоризонт количеството му се движи от 0.147 до 0.184 т/ха със относително равномерно намаляване в по-долните слоеве. Фосфорните и калиевите окиси са в достатъчни количества където са изследвани. Върху средно богатите почви много добре се развиват, както естествените насаждения от бук, зимен дъб и габър, така и културите от бял и черен бор. Средната производителност е III (3.2) бонитет.

Бедните кафяви горски почви се срещат главно на южни склонове или на стръмни и много стръмни терени и са общо взето маломощни, със скъсен хумусен хоризонт и наличие на много камъни. Хумусните вещества тук са в по-малки количества – за А-хоризонт 0.95 т/ха. За ерозираните почви тези количества са още по-малки, като се има предвид, че почти навсякъде целият А-хоризонт е измит. Общият азот в съответствие с хумуса, също показва занижени запаси. Върху тези почви естествената растителност от цер и зимен дъб е с лош растеж и малка продуктивност. Боровите насаждения и култури са се развивали по-добре, но точно на тези сухи месторастения нанесените повреди от короядa през миналото десетилетие са били най-тежки.

5.2. Канелени горски почви - Chromic Luvisols

Канелените горски почви заемат 10.0 % от дървопроизводителната площ на общинските гори. Разпространени са по западните склонове на Завалската планина. Формирали са се под преобладаващото влияние на горска растителност – сухи гори – предимно дъбови комплекси, прекъсвани или смесени с храстови формации и тревни масиви. Почвообразуващите скали и в този район са андезити и андезитни туфи припокрити на места с варовици. По класификацията на ФАО попадат в почвена група на Лувисолите (Luvisols). Причислени са към подтипа Chromic Luvisols (яркооцветени лувисоли – обикновено в червен или канелен цвят) – най-често от вида Haplis (излужени). Те имат пълен почвен профил – ABC. Спадат към подтипа излужени, поради отлагането на карбонатите в тях на 60-100 см. На местата, където варовиците покриват вулканичните скали, почвите са от вида Chromic Luvisols – Calcic (карбонатни), плитки, ерозирани, примесени с варовити компоненти. Поради големите различия в ареала на разпространение на канелените горски почви – наклони, изложения, надморски височини, скали и други, има и големи различия в техния строеж, състав и свойства, затова от тях са взети 4 почвени разреза с пълен генетичен профил – №№ 22 (**251** ”16”), 26 (**251** ”д”), 31 (**271** ”ж”) и 32 (**237** ”д”) и един от ерозирани почви № 16 (**282** ”л”). Обобщената им почвена характеристика е следната:

Повече от половината (56.1 %) от канелените горски почви са плитки или твърде плитки, а и голяма част от тях са ерозирани в една или друга степен. Механичният състав на по-бедните и плитки почви е глинесто-песъчлив, като при кафявите горски почви, но по-богатите и запазени почви са леко или средно песъчливо-глинести. Това особено много личи в силно уплътнения им илувиален хоризонт, където са излужени повечето глинести частици. Сумата от фракциите по-малки от 0.01 мм се движи от 4.50 до 18.92 % за А-хоризонт, но в В-хоризонт тя достига до 24.33 %. Поради малката мощност на повечето от взетите проби, реакцията им силно се влиае от скалната основа. Вулканичните скали са кисели в почвени профили №№ 31 (**271** ”ж”) и 32 (**237** ”д”) и от там почвите също са кисели - pH е от 4.29 до 5.01, но в почвен профил № 22 (**251** ”16”) основната скала е пясъчник и реакцията на почвите е по-близка до алкалната – pH 6.19. Съдържанието на хумус е много различно, като за А-хоризонт варира от 0.95 т/ха за В-1,2 (33) тип месторастене до 2.72 т/ха за С-2 (32) тип месторастене. Характерно за излужените канелени горски почви е рязкото намаляване на хумусните вещества в дълбочина. Азотното съдържание в съответствие с хумусното, също показва различни резултати – за А-хоризонт се движи от 0.066 до 0.241 т/ха и също силно намалява за по-долните хоризонти. Фосфорните окиси в повечето профили са в малки количества от 0.38 до 2.80 мг на 100 грама почва.

Данните от изследванията показват, че излужените канелени горски почви са различно запасени с хранителни вещества, поради което при тях са се формирали 5 типа месторастения – едно на скални и урвести терени А-0,1 (130), две на ерозирани почви В-1,2 (133) и А-0,1 (134) и две с пълен почвен профил С-2 (32) и В-1,2 (33). Тук се срещат основно дъбови насаждения от цер и космат дъб със слаба производителност. На бедните и ерозирани места е разпространен келявият габър смесен с мъждрян, клен, бряст и много храсти. На средно богатите месторастения със северно изложение са се настанили предимно габърови насаждения рядко смесени с бук. Създадените култури са иглолистни от черен и бял бор, които показват сравнително добър растеж.

5.3. Рендзини - Rendzinas

Намират се предимно в североизточните части, като отделни петна в планините Руй и Завалска, където седиментните варовици припокриват другите скални формации и обхващат почти изцяло планините Стража и Ездимирска, изградени от органогенни варовици. Според почвената класификация на ФАО това са примитивни почви – Leptosols – подтип Рендзини - Rendzinas Leptosols. Свързани са с изветрелите продукти на карбонатните скали. Заемат 8.0 % от дървопроизводителната площ на горските територии общинска собственост. Изградени са само от един хоризонт с мощност от 10 до 50 см, който лежи направо върху варовитата основа и в повечето случаи са плитки, бедни, а често и ерозирани. Той е черен или тъмно червеникавокафяв и включва скални късове от твърдата карбонатна скала. Задължително условие за дефинирането на тези почви е съдържанието на повече от 40 % карбонати в техния профил. Тези почви се характеризират с високото си хумусно съдържание, което се дължи на забавеното разлагане на органичните вещества под влияние на карбонатите в тях. От тях са изследвани шест почвени разреза – № 27 (**314** ”е”) и № 29 (**319** ”а”) на средно богати месторастения, № 28 (**292** ”в”), № 30 (**318** ”в”) и № 33 (**231** ”в”) на бедни месторастения и № 5 (**198** ”а”) на силно ерозирано месторастене.

Механичният им състав е леко или средно песъчливо-глинест. Сумата от фракциите по-малки от 0.01 мм се движи от 17.21 до 21.93 %. Реакцията на почвата е алкална по целия хоризонт - pH от 7.19 на повърхността до 8.65 в скалния рохляк. Запасът от хумус е особено висок – за А-хоризонт при средно богатите месторастения достига до 7.45 т/ха, но хранителните вещества в по-голямата си част са в неусвоими форми, поради бавното разлагане и голямото количество на карбонати в тях. Азотното съдържание показва подобни на хумуса резултати – високо съдържание за А-хоризонт (до 0.406 т/ха), но в малко усвоими за растенията количества. Фосфорните окиси са малко от 0.54 до 2.02 мг на 100 грама почва.

Рендзините са предимно плитки и много плитки - 76.6 %, с неблагоприятен водно-въздушен режим и лоши физикомеханични свойства. Макар и богати на хранителни вещества, нямат много големи потенциални възможности. Те обуславят предимно средно богати или бедни до много бедни, сухи или свежи месторастения. Върху тях по-добър растеж показват черборовите култури (III бонитет), отколкото естествените насаждения от келяв габър, цер, габър или бук, чиято продуктивност е IV-V бонитет.

5.4. Наносни (алувиални) почви – Fluvisols

Това са млади почви, които се образуват от съвременните речни наноси. Според почвената класификация на ФАО са наносни (алувиални) почви – Fluvisols, които непрекъснато се доизграждат поради периодичното отлагане на нови материали. Те са лишени от много признаци, характерни за другите почви. Имат слабо изразен хумусен хоризонт, под който в дълбочина се редуват различни по песъчливост и химичен състав пластове наслоявания. В зависимост от вида на наносите, въздействието на тревисто-ливадната растителност, дълбочината на подпочвените води и други фактори, те са разделени като

отделни или преходни от един в друг типове. На територията на Общината се срещат ненаситени алувиални почви.

5.4.1. Ненаситени алувиални почви – Dystric Fluvisols

Образуват се в резултат на периодичното прииждане на реките и отлагане на влачените материали и затова тези почви нямат генетични почвени хоризонти. Тук в зависимост от силата на водното течение и повърхностния отток се образуват по-мощни или по-маломощни почвени слоеве. Формирали са се по р.Ерма и притоците й. Според класификацията на ФАО се причисляват към типа Deluvial Fluvisols от вида Dystric (поройни) и представляват слабо обработени и несортирани чакълища, от които ситноземът до голяма степен е отмит. От тези почви е взет почвен профил № 4 (**425** ”ш”).

Ненаситените алувиални почви са бедни на хранителни вещества, но имат благоприятни физически и топлинни свойства и добър дренаж. По механичен състав са песъчливи и имат неутрална реакция. Дълбочината на подпочвените води силно варира, но в повечето случаи е над 3-4 метра. Въпреки това, те са сравнително плодородни почви, върху които се развиват естествени насаждения от бяла върба и черна елша, а изкуствено са създавани тополови култури.

6. Ерозия

На територията на Общината в миналото е имало много ерозирани терени, вследствие обезлесяването и неконтролируемата паша в района. Една от първите секции на ”Главния инспекторат по укрепяване на пороите и залесяване” е била създадена 1915 година тук, със седалище гр.Трън. От тогава са и първите противоерозионни залесявания. В момента, на инвентаризираната площ в района има останали 666.1 ха борови и акациеви култури създадени с противоерозионна цел, от които са възстановени на Общината 300.6 ха. Залесителната дейност е довела до укрепване на терените, овладяване на голяма част от ерозионните процеси не само на горските територии, но и на околните изоставени земи. Зрелите вече култури се възобновяват много добре и освен това масово осеменяват съседните голи площи. Така например самозалесени голи площи общинска собственост са установени на 2823.8 ха, от които 502.3 ха са извън горските територии на селскостопански земи.

При таксацията не се установиха масови ерозионни процеси. Само на места, под вияние на хидрографската мрежа, силно пресечения терен и силно ронливата скална основа, при малка пълнота на дървостоите се е развила площна ерозия. Често под влияние на повърхностния отток, при проливни дъждове на по-оголените терени ерозията започва като бразди с дълбочина до 20-25 см, а на места още повече се задълбава и преминава в струйчеста ерозия. Успоредно с ерозията обхващаща повърхностните слоеве на почвата, по силно изровените дерета и особено по неправилно ориентираните камионни и трупчийски пътища е започнал процес на линейна ерозия. Като пример в това отношение могат да се дадат автомобилните и извозни пътища в подотдели: **17** ”6”; **73** ”3”; **113** ”11”; **193** ”5”; **194** ”2” , ”4” , ”6” , ”10”; **210** ”1“, “4”; **241** ”19”; **352** ”4”; **361** ”3“, “4” и т.н.

Изключително стръмните терени в някои дерета и ронливата скална основа създават условия за образуването на ровини – 1.2 ха (подотдели: **40** ”1”; **246** ”2”; **333** ”6”; **462** ”1”). Освен линейна ерозия и ровини на много места се срещат площи с нарушени почви - нелесопригодни площи обрасли с дървесна и храстова растителност – 195.3 ха, гори на скални и урвести терени – 142.8 ха или напълно оголени площи – нелесопригодни голини – 31.9 ха и скали – 9.8 ха.

Общо ерозионни процеси в една или друга степен са се развили върху площ от 1383.2 ха, което представлява 3.7 % от инвентаризираната площ в района. В горските територии общинска собственост ерозионни процеси са установени на 449.7 ха, което е 2.5 % от площта им.

Поради факта, че горските територии възстановени на Общината са на петна всред държавните гори и горските територии на други собственици, а ерозионните процеси обхващат цели склонове или насаждения и не могат да се разглеждат поотделно, тук те са коментирани за цялата инвентаризирана площ. Представа за степента на ерозия за различните видове гори дава таблица № 9.

Таблица № 9

Степен на ерозия по видове гори

Степен на ерозия	Иглолистни гори	Широколистни Гори	Издънкови Гори	Нискостъб-лени гори	Голи площи	Общо	%
Неерозирани	**11086,4**	**5576,5**	**16187,1**	**703,5**	**2804,4**	**36357,7**	**96,3**
Площна	**762,3**	**40,3**	**203,6**	**133,4**	**147,5**	**1287,0**	**3,4**
1	291,3	-	49,9	56,7	9,6	407,4	1,1
2	344,3	25,8	105,8	37,4	49,9	563,2	1,5
3	108,2	3,0	11,1	15,2	18,5	156,0	0,4
4	18,5	11,5	36,8	24,1	69,5	160,4	0,4
Браздова	**47,5**	**-**	**2,0**	**7,7**	**24,8**	**82,1**	**0,2**
1	6,5	-	-	0,3	-	6,9	-
2	27,8	-	-	4,3	-	32,1	0,1
3	8,6	-	-	3,1	-	11,7	-
4	4,6	-	2,0	-	24,8	31,4	0,1
Струйчеста	**0,1**	**-**	**-**	**-**	**14,0**	**14,1**	**0,1**
3	0,1	-	-	-	-	0,1	-
4	-	-	-	-	14,0	14,0	0,1
Общо	**11896,3**	**5616,8**	**16392,7**	**844,6**	**2990,7**	**37740,9**	**100,0**

Както е видно от таблицата, 96.3 % са неерозираните терени. На по-голямата част от засегнатите площи обаче, ерозията е от II до IV степен, което значи, че се е развила не само в най-горния почвен слой, но е засегнала сериозно почвите и в дълбочина. Най-голям е процентът на площната ерозия (3.4 %), като на повече от половината площ ерозията е силна и е измит не само целия хумусен хоризонт, но и голяма част от илувиалния хоризонт. Поражения имат и терените засегнати от браздова и струйчеста ерозия, като при тях нещата се усложняват допълнително, защото се създават условия за развитието и на ровинна ерозия. В зависимост от степента на ерозия върху 1377.2 ха, където тя надвишава 50 % са определени бедни ерозирани месторастения – В-1, В-1,2, В-2 (133) и А-0, А-1 (134), което представлява 3.9 % от дървопроизводителната площ на инвентаризираните гори. В горските територии общинска собственост бедни ерозирани месторастения са определени върху 445.5 ха или 2.6 % от дървопроизводителната им площ. От тях са взети два почвени профила по един за всяка група ерозирани месторастения, а именно – № 16 (**282** ”л”) за В-1,2 (133) и № 5 (**198** ”а”) за А-0,1 (134). Тяхната почвена характеристика може да се проследи във ведомостта на почвените профили в приложенията. Обобщено може да се каже, че ерозираните почви са бедни на хумус, общ азот, средно богати на фосфорни и калиеви окиси, с неутрална до слабо алкална реакция на карбонатните терени и сравнително лек механичен състав, силно скелетни и с непостоянно овлажняване.

В общи линии ерозията в района не обхваща изцяло площите, на които е установена. Част от площта е ерозирана по-малко от 40 %. В повечето случаи терените с бедни месторастения отчасти са ерозирани, а и в някои насаждения на среднобогати месторастения са установени ерозионни процеси – до 10-20 %.

Сериозно стои проблемът с ерозията при ***голите площи***, където няма какво да спира измиването на почвите. Голините са засегнати в една или друга степен от плоскостна ерозия, която в повечето случаи към деретата преминава в струйчеста и ровинна. Вече се спомена в началото на тази точка, че част от голините се самозалесяват от намиращи се наблизо борови култури, което е много благоприятно за стопанисването на горите, във време на криза и постоянно липсващи средства и работна ръка за нови залесявания.

В ***иглолистните гори***, ерозията е овладяна до най-голяма степен и е започнал процес на възстановяване на почвите. При устройството през 2001/2002 година 55.2 % от иглолистните гори са били на ерозирани терени, през 2011/2012 година този процент е спаднал на 9.5 %, а сега – до 6.8 %. Очевидна е голямата противоерозионна роля, която са изиграли създадените иглолистни култури. Преди боровите култури на ерозирани месторастения са били 1691.3 ха, а сега са близо два пъти по-малко – 986.8 ха. Като пример в това отношение могат да се дадат подотдели: **9** ”о” (стар ”р”); **52** ”и” (стар ”п”); **73** ”и”; **184** ”и” (стар ”к”); **191** ”д” (стар ”г”); **273** ”ц” (стар ”ч”); **279** ”у” (стари ”ф”, “ш“); **347** ”н” (стар ”п”); **451** ”н” (стар ”т”) и други, чиито почви в предишния план са били ерозирани, а в момента са напълно възстановени и имат сравнително добри показатели – определените месторастения са С-2 (30) и С-2 (36) на кафяви или С-2 (32) на канелени горски почви.

Мероприятия по техническо укрепване в района не са извършвани през ревизионния период. Борбата с ерозията се е водила главно чрез зелено укрепяване на нарушените терени. Както вече се спомена във втора точка на тази глава, по-мащабно хидростоителсто е извършено по поречието на р.Ерма, като корекция на коритото й, построяване на диги и канали, с цел да се ограничат заливанията и от там отнасянето на крайбрежните почви. През петдесетте години на миналия век са изградени повечето баражи на главните притоци на реката, които вече са изпълнили предназначението си и задбаражните им пространства са запълнени. Изграждането на баражи е спомогнало за силното намаляване на количеството наноси носени от реката и регулиране на водния й отток.

Една от задачите на планираните мероприятия в този горскостопански план е и понататъшното намаляване на ерозионните процеси. Занапред е необходимо да се обърне повече внимание на подобряването на извозните пътища в Общината, които създават потенциална опасност за развитието на линейна ерозия. Основният дял в борбата с ерозията ще продължава да бъде зеленото укрепване на терените.

7. Растителност

Според класификационната схема на типовете горски месторастения, територията на Общината попада в Мизийска горскорастителна област – Краищенско-Ихтиманска подобласт. Във вертикално отношение горските масиви са разположени в един пояс със съответните му подпояси, а именно:

М-II – Среден планински пояс на горите от бук и иглолистни (600-1800 м н.в.)

7.1. М-II-1- Подпояс на нископланинските гори от горун, бук и ела (600-1000 м н.в.)

В този подпояс са разположени 8584.8 ха или 49.5 % от дървопроизводителната площ на горските територии общинска собственост. Естествената растителност заема 26.4 % от залесената им площ, като повече от една четвърт е заета от букови насаждения. Букът (Fagus sylvatica L.) е мезофит и обитава по-влажните райони, образува гъсти насаждения и дървесината му е здрава и устойчива на болести. Зрелите и презрели насаждения обаче, са започнали да загниват. Продуктивността на Бука варира в зависимост от месторастенията, но средно е – II (2.2) бонитет. Възобновяването в зрелите насаждения е затруднено, на места

подраста е прерасъл и трябва много да се внимава при извеждането на възобновителните сечи. В по-ниските части на подпояса са се настанили дъбовите формации. Тук се намират основните местообитания на Цера (Quercus cerris L.) и Зимния дъб (Quercus petrae (Matuschka) Liebl.), които са представени от издънкови насаждения, със сравнително висока пълнота, производителност от II до V бонитет и правостъбленост 40-50 % и от по-слабопродуктивни семенни насаждения повечето на възраст между 100-150 години. В състава им участват още Благун (Quercus frainetto Ten.), Космат дъб (Quercus pubescens Willd.) на по-бедни месторастения и единично спътници като Клен (Acer campestre L.), Планински ясен (Fraxinus exelsior L.), Явор (Acer pseudoplatanus L.), Шестил (Acer platanoides L.) и т.н. Дъбовете страдат главно от лятно-есенните засушавания в района, но по-сериозните суховършия се дължат на клоносечното им стопанисване години наред. По долните части на склоновете, на сенчестите изложения в състава на буковите или горуновите, а и в самостоятелни насаждения се намира Обикновеният габър (Carpinus betulus L.). Той е доста по-влаголюбив вид, но условията в района му понасят добре и средната му производителност е III (3.1) бонитет. Около една четврт от всички естествени насаждения са смесени без преобладание. Те носят същите характеристики като видовете, от които са съставени. На бедните и скални месторастения и особено на карбонатни терени, са се настанили насаждения от Келяв габър (Carpinus orientalis Lam.) и Мъждрян (Fraxinus ornus L.), смесени с дъбове, Турска леска (Corylus colurna L.), Дребнолистна липа (Tilia cordata Mill.), Бряст (Ulmus glabra Huds.), Мекиш (Acer tataricum L.) и редица други видове. Те са слабопродуктивни насаждения, чиято основна цел е укрепване на терените. Друг дървесен вид, спътник на Бука и дъбовете, е Трепетликата (Populus tremula L.). Тя се среща единично в състава на насажденията или в отделни малки по площ формации. Има бърз растеж и производителността й е висока – II (2.1) бонитет. И не на последно място могат да се споменат отделните крайречни ивици от Черна елша (Alnus glutinosa Gaerth.) и Бяла върба (Salix alba L.) възникнали върху наносни почви. Като единични видове или с по 1-2-десети участие в състава на насажденията повсеместно се срещат горскоплодни видове като Джанка (Prunus cerasifera L.), Дива круша (Pirus communis L.), Дива череша (Prunus avium L.), Киселица (Malus sylvestris Mill.), Брекиня (Sorbus torminalis Crantz.) и други, които имат определено ловностопанско значение за района като хранителна база за дивеча.

Като подлес под склопа на насажденията, а и на голи площи в самостоятелни формации са се развили различни храстови видове. Например под буковите и горунови гори на по-богати и свежи месторастения Леската (Corylus avellana L.) оформя гъст подлес. В ксеротермните гори са разпространени предимно храстови видове, които понасят по-сухите и бедни почви, като Дряна (Cornus mas L.), Червения глог (Crataegus monogina Jacq.) и Трънката (Prunus spinosa L.). Успоредно с тях, както и навсякъде в района, единично в храстовите съобщества участва Обикновената шипка (Rosa canina L.), а на карбонатните терени – Обикновеният люляк (Syringa vulgaris L.), Птичето грозде (Ligustrum vulgare L.), Кучешкият дрян (Cornus sanguinea L.), различни видове Чашкодрян (род Evonymus) и други.

Богатството на растителни видове в подпояса става още по-внушително, ако разгледаме и разпространените тук тревни видове. Трудно може да се обхване цялото видово разнообразие на тревните растения, но могат да се споменат някои от тях характерни за района. Например Светликата (Luzula silvatica Huds.) е един от най-разпространените видове под склопа на насажденията. В светлите и по-изредени насаждения образува гъст чим, докато в буковите гори се среща на туфи. Планинската власатка (Festuca Montana M.B.) предпочита средно богатите месторастения в широколистните, предимно дъбови гори. Най-популярното и повсеместно разпространено растение навсякъде е Горската ягода (Fragaria vesca L.). Тя расте еднакво добре и под склопа на насажденията и по поляните заедно с редица други тревни видове. Здравецът (Geranium macrorrhizum L.) най-често се среща по влажни, но силно каменливи терени, докато Мащерките (Thymus sp. Diversae) предпочитат сухите била и по-откритите площи. Покрай реките и потоците никнат хигрофитни видове като Коприва (Urtica dioica L.), Джоджен (Mentha spicata L.), Чернокос (Telekia speciosa Baumg.). Напротив, индикатор за по-бедни и сухи месторастения се явява Косматия зановец (Chamaecytisus

hirsutus Link.), разпространен почти навсякъде из Общината. По голините растат Камбанки (Campanula silvaticum L.), Незабравка (Mysotis silvatica Hofm.), Делтовиден карамфил (Dianthus deltoids L.) и много други. Под склопа на насажденията могат да се намерят лечебни растения като Горската (бадемолистна) млечка (Euphorbia amygdaloides L.), Горската теменуга (Viola silvestris Lam.), Лечебната иглика (Primula veris L.), но най-често билките растат по горските поляни. Всред тревните съобщества по планинските поляни и ливади могат да се срещнат десетки билки като Жълт кантарион (Hupericum perforatum L.), Лечебен риган (Origanum vugare L), Същинско еньовче (Galium verum L.), Бял равнец (Achillea millefolium L.), Магарешки бодил (Onopordon acanthium L.) и т.н. По-подробно лечебните видове са описани в Глава VIII на тази записка.

Създадените култури заемат повече от половината площ на този подпояс. Над 95 % от тях са иглолистни. Производителността на културите от Бял (Pinus sylvestris L.) и Черен бор (Pinus nigricans Host.) е по-ниска от тази на естествените насаждения – IV (3.5) бонитет. Това се дължи на факта, че с иглолистни е залесявано с противоерозионна цел на бедни и девастирани терени. Схемите, в които са създавани културите са много гъсти – 2x1 м, 1.5x1 м и т.н., ето защо се изисква по-често влизане с отгледни сечи в тях. Част от културите вече са навлезни в зряла възтаст и се възобновяват много добре. Тук е мястото да се споменат големите площи, на които иглолистните са се самозалесили с времето. Това основно са млади насаждения от 5 до 40 години, силно разновъзрастни, с висока пълнота и сравнително добра производителност – III (3.1) бонитет. В санитарно отношение, иглолистните масово страдат от суховършия, заради нападенията от короядни. Снеголомите са често явление и в много култури има суха и паднала снеговална маса. За разлика от бял и черборовите, единичните култури създадени от Зелена дуглазка (Pseudotsuga douglazii L.), Смърч (Picea abies Karst.) и Веймутов бор (Pinus strobus L.) показват много висока производителност – I-II бонитет. По принцип смърчовите култури са създавани на по-благоприятни месторастения, а за Зелената дуглазка и Веймутовия бор като чуждоземни видове, няма създадени все още местни таблици, по които да се изчислява бонитета им. С широколистни видове в този район е залесявано инцидентно. Основно са създавани акциеви култури с противоерозионни и укрепващи функции. Установени са и отделни култури от Бяла бреза (Betula pendula Roth.), Зимен дъб (Quercus petrae (Matuschka) Liebl.) и Явор (Acer pseudoplatanus L.).

В боровите култури и насаждения, макар и по-рядко, се срещат всички видове храсти, както и в широколистните гори, но тук на места е много разпространена и Обикновената хвойна (Juniperus communis L.).

7.2. М-II-2- Подпояс на средногланинските гори от бук, ела и смърч (1000-1500 м н.в.)

В този подпояс са разположени 7885.6 ха или 45.5 % от дървопроизводителната площ на горските територии общинска собственост. Тук съотношението между естествената растителност и изкуствено създадените култури е по-благоприятно – естествените насаждения заемат 66.7 % от всички гори. Две трети от тях се падат на буковите насаждения, чиято средна производителност на тези надморски височини е по-добра – II (1.8) бонитет. В дъбовите формации преобладават насажденията от Зимен дъб (Quercus petrae (Matuschka) Liebl.), които са по-слабо продуктивни от Бука. Церовите гори са ограничени на по-бедните месторастения в ниската част на подпояса. На тези места се срещат все още и отделни габърови дървостои.

За културите в този подпояс може да се каже същото, както и в нископланинския подпояс. Преобладават боровите култури (98.6 %) създадени на ерозирани или изоставени терени, които са се развили много добре и до голяма степен са овладяли почвената ерозия. Залесявани са в гъсти схеми 1.5x1 м, 2x1 м и 2.5x1 м. Продуктивността им е средна III (3.5) бонитет, а пълнотата им, благодарение на изведените интензивни санитарни сечи в тях, е сравнително ниска – 0.68. И тук културите са засегнати короядни и силно суховършат. В този район също е залесявано на инцидентно със Смърч (Picea abies Karst.) и Зелена дуглазка

(Pseudotsuga douglazii L.), чиято продуктивност е I бонитет. От широколистните видове са създадени само два вида култури – акациеви и тополови. Акацията (Robinia pseudoacacia L.) в района е интродуциран вид и с нея е залесявано с противоерозионна цел самостоятелно или по-често само по ровинните дерета в боровите култури. Производителността на акциевите култури и насаждения, получени вследствие на издънковото стопанисване на вида, е IV (4.3) бонитет. Състоянието им не е добро, защото средната им възраст е 20 години, колкото е и турнуса на сеч, а има и дървостои на по 50 години, които силно суховършат. Тополовите култури са в същото лошо санитарно състояние, поради пределната си възраст. Те са залесявани на алувиални почви по речните брегове на малки площи и не са стопанисвани от години.

Храстовите видове са с по-ограничено разпространение в този подпояс и се срещат повече в покрайнините на насажденията или на голи площи. Под склопа на иглолистните гори и на изредените места в буковите гори участие имат някои полухрастови видове като Къпините (Rubus sp. Diversae) и Малините (Rubus idaeus L.). По по-влажните места, около реките и потоците се срещат единични храсти Черен бъз (Sambucus nigra L.) и т.н.

Тревната покривка под склопа на насажденията основно е представена от Светликата (Luzula silvatica Huds.) и Планинската власатка (Festuca Montana M.B.). Характерен вид за буковите гори е Лазаркинята (Asperula odorata L.), а трябва да се спомене и повсеместно разпространената Орлова папрат (Pteridium aquilinum Kuhn.), която расте добре и под склопа на насажденията и по голите площи.

7.3. М-II-3- Подпояс на горнопланинските гори смърчови гори (1500-1800 м н.в.)

Този подпояс обхваща най-високите части на Община Трън и заема 870.8 ха или 5.0 % от дървопроизводителната площ на горските територии общинска собственост. Тук са разпространени изцяло естествени букови насаждения с производителност III (2.8) бонитет на средно богати и средно богати до богати месторастения. Насажденията обикновено са с неравномерна пълнота, засегнати на места от ветровали и най-често играят защитната роля на ”горна граница на гората”. Всред тях, на оголените места и под склопа в района на ”Кървав камък” са се настанили Черните боровинки (брусници) (Vaccinium myrtillus L.). Сред тревните видове по поляните и високопланинските ливади се срещат Петнист салеп (Orchis masculata L.), Бяла чемерика (Veratrum album L.), Горска тинтява (Gentiana asclepiadea L.) и някои защитени по Закона за биологичното разнообразие видове. На тези надморски височини по-масово е разпространена Мъжката папрат (Dryopterix filix-mas Schott.).

8. Типове месторастения

Горските типове месторастения са определени на базата на относителната еднородност на климатичните, почвени, релефни и хидроложки условия. Те обхващат горски площи с относително еднакъв лесорастителен ефект. При еднакви други условия, типовете горски месторастения се определят на базата на подтиповото разнообразие на генетичния тип почва. Разгледаните до тук физико-географски, хидроложки, геоложки, климатични, почвени и растителни условия на Община Трън обуславят едно много голямо типово разнообразие в рамките на Средния планински пояс на горите от бук и иглолистни. Определени и картирани са 19 типа месторастения, като 4 от тях са интразонални – на рендзини, два са на ерозирани почви и един - на скални и урвести терени.

Таблица № 10

Разпределение на дървопроизводителната площ на горските територии общинска собственост по тип на месторастенето

Месторастене		Ха	%
М-II-1 CD-2,3	29	991,4	5,7
М-II-1 С-2	30	4394,3	25,4
М-II-1 В-1,2	31	631,9	3,6
М-II-1 С-2	32	1261,1	7,3
М-II-1 В-1	33	358,3	2,1
М-II-2 D-2	34	144,6	0,8
М-II-2 CD-2,3	35	2705,5	15,6
М-II-2 С-2	36	4412,1	25,4
М-II-2 В-1,2	38	447,2	2,6
М-II-3 CD-2	39	120,2	0,7
М-II-3 С-2	41	92,3	0,5
МТЮ-II С-2	124	330,3	1,9
МТЮ-II В-1,2	125	203,0	1,2
МТЮ-II,III А,АВ-1	130	142,8	0,8
МТЮ-II В-1,12,2	133	357,1	2,1
МТЮ-II А-1,2	134	88,4	0,5
М-II-1 ВС-2,3	136	2,4	-
МТЮ-II С-2	143	510,0	2,9
МТЮ-II В-1,2	145	148,3	0,9
Всичко		17341,2	100,0

Кратка характеристика на типовете горски месторастения

М-II – Среден планински пояс на горите от бук и иглолистни (600-1800 м н.в.)

8.1. М-II-1- Подпояс на нископланинските гори от горун, бук и ела (600-1000 м н.в.)

Крайречно, свежо до влажно, на алувиално-делувиална почва - ВС-2,3 (136)

Това месторастене се среща покрай р.Ерма и другите водни течения в района. Площта му е само 2.4 ха. Формирало се е на алувиални почви (Deluvial Fluvisols), от които е взета една почвена проба № 4. Данните от нейното изследване са следните:

Почвите са поройни (Dystric), с най-различна дълбочина и скелетност, добре овлажнени – подпочвените води се намират на дълбочина над 3-4 м. Имат лек механичен състав – сумата от фракциите по-малки от 0.01 мм средно е 2.25 %. Реакцията им е неутрална до слабо алкална в по-долните слоеве. Съдържанието на хумус не е много високо – 0.87 т/ха в повърхностния слой, но наносният характер на почвите предполага един допълнителен потенциал в дълбочина. За общия азот и калиевите окиси може да се каже същото. Фосфорни окиси има в достатъчни количества – от 3.5 до 5.0 мг на 100 грама почва. От данните можем да направим извода, че почвите са сравнително бедни на хумус, азот и калиеви окиси, добре запасени с фосфор, имат благоприятен водно-въздушен режим, по механичен състав са песъчливи, силно скелетни – бедни до средно богати, свежи до влажни. И месторастенето е определено като бедно до средно богато, свежо до влажно.

Естествената растителност е представена от четири насаждения от Бяла върба (Salix alba L.) и Черна елша (Alnus glutinosa Gaerth.) с производителност III (2.8) бонитет. Очакваната производителност ще бъде II-III бонитет.

Свежо до влажно, на тъмна кафява горска почва - СД-2,3 (29)

Площта на това месторастене е 991.4 ха или 5.7 % от дървопроизводителната площ на горските територии общинска собственост. Среща се на наклонени и стръмни склонове, в най-долните им части, на сенчести изложения с предимно северна компонента. Почвите, на които се е формирало са наситени (Eutric Cambisols) и ненаситени (Dystric Cambisols) кафяви горски. За по-пълното им охарактеризиране от това месторастене са взети два почвени разреза №№ 6 и 10 (**212** "а") със следните данни:

Почвите са предимно дълбоки и по-рядко средно дълбоки до дълбоки, слабо каменливи и добре овлажнени. Сумата от фракциите по-малки от 0.01 мм е от 6.75 % до 9.00 % за А-хоризонт, което показва, че механичният им състав е глинесто-песъчлив. Реакцията им е слабо кисела – pH се движи от 5.04 до 5.82. Съдържанието на хумуса за А-хоризонт варира от 4.76 до 8.78 т/ха, като бързо намалява в В-хоризонт до 2.47-2.48 т/ха. Количеството на азотните съединения е сравнително високо за хумусния хоризонт 0.282 т/ха, двойно спада в В-хоризонт до 0.139 т/ха, но след това се задържа почти същото в дълбочина – за С-хоризонт – 0.134 т/ха. Общата характеристика е, че това са почви с лек механичен състав, със слабо кисела реакция, хумусни, богати на азотни съединения, много добре овлажнени, слабо скелетни – средно богати до богати, свежи до влажни. Месторастенето също е определено като средно богато до богато, свежо до влажно.

Естествената растителност обхваща 93.2 % от площта на месторастенето. Тук са се настанили основно семенни или издънкови букови насаждения. Те обикновено са чисти, с единично участие на Габър (Carpinus betulus L.), Трепетлика (Populus tremula L.) и по-рядко различни видове дъб. Производителността им е много добра II (1.9) бонитет и имат висока правостъбленост 60-70 %. В зрелите насаждения на места се е появил подраст под склопа, но е сравнително малко до 20-30 % и обикновено е смесен с издънки. Освен букови тук се срещат и отделни издънкови насаждения от Габър (Carpinus betulus L.), Зимен дъб (Quercus petrae (Matuschka) Liebl.), Цер (Quercus cerris L.), Трепетлика (Populus tremula L.) и Черна елша (Alnus glutinosa Gaerth.). Те образуват повече смесени насаждения, а производителността им варира от II до IV бонитет. Всичките дървесни видове настанени на това месторастене са в много добро здравословно състояние.

Културите са от иглолистни видове – Бял (Pinus sylvestris L.) и Черен бор (Pinus nigricans Host.) и единично Зелена дуглазка (Pseudotsuga douglazii L.). Средната производителност на бялборовите култури не надвишава III бонитет, докато останалите иглолистни имат доста по-добър растеж.

В бъдеще сегашният състав на насажденията почти няма да се променя, като очакваемата производителност ще бъде I-II бонитет. Тенденцията при иглолистните култури ще е постепенно увеличаване на широколистните видове в състава им до пълната им замяна с тях, като по-пригодни за това месторастене.

Свежо, на преходна кафява горска почва - С-2 (30)

Това е най-разпространеното месторастене в този подпояс. Заема площ 4394.3 ха, което е 25.4 % от дървопроизводителната площ на горските територии общинска собственост. Среща се главно на наклонени и стръмни терени с различни изложения из целия подпояс от 600 до 1000 м н.в. Почвите, на които се е формирало са предимно кафяви горски ненаситени (Dystric Cambisols) и само 1.3 % са на кафяви горски наситени (Eutric Cambisols). От тях са взети пет почвени профила № 14, № 15, № 18 (**364** "б"), № 20 (**69** "г") и № 21 (**203** "е"). Изследването им показва следните резултати:

Това са средно дълбоки, на места до дълбоки, средно каменливи и свежи почви. Сумата от фракциите по-малки от 0.01 мм се движи от 6.75 % за хумусно-акумулативния хоризонт до 2.25 % в скалния рохляк, което показва, че почвите са глинесто-песъчливи. Реакцията в зависимост от скалната основа е слабо кисела до неутрална – pH варира от 5.64 до 6.72 за А-хоризонт. Съдържанието на хумуса за А-хоризонт средно е около 2.0 т/ха (1.84-2.16). Рязко намалява в по-долните хоризонти – средно до 0.93 т/ха за В-хоризонт и под 0.21 за С-хоризонт.

Общият азот, подобно на хумуса е в достатъчни количества в А-хоризонт – от 0.147 до 0.184 т/ха, но има по-силна диференциация в дълбочина – за В-хоризонт на места намалява до 0.041 т/ха. Общата характеристика е, че това са почви с лек механичен състав, със слабо кисела или неутрална реакция, средно богати на хумус и общ азот, добре овлажнени, скелетни – средно богати, свежи. И месторастенето е определено като средно богато и свежо.

Естествената растителност обхваща 42.6 % от площта на месторастенето. Това са предимно смесени издънкови насаждения без преобладание или с преобладание на Бук (Fagus sylvatica L.), Габър (Carpinus betulus L.) или дъбове - Цер (Quercus cerris L.), Зимен дъб (Quercus petrae (Matuschka) Liebl.) и Благун (Quercus frainetto Ten.). Тяхната производителност е твърде различна и варира от I до V бонитет. Голяма част са зрели, но възобновяването в този район по ред причини е доста затруднено, така че трябва да се вземат сериозни мерки за подпомагането му. Един голям процент от естествените насаждения тук се пада на боровите самосеви, чиято продуктивност също силно варира – от I до V бонитет. Средния бонитет за семенните видове е III (2.71).

Културите създадени на това месторастене са доста разнообразни. Основно, разбира се, е залесявано с Бял (Pinus sylvestris L.) и Черен бор (Pinus nigricans Host.), но има култури от Зелена дуглазка (Pseudotsuga douglazii L.), Смърч (Picea abies Karst.), Веймутов бор (Pinus strobus L.) и широколистни – Акация (Robinia pseudoacacia L.), Бяла бреза (Betula pendula Roth.), Зимен дъб (Quercus petrae (Matuschka) Liebl.) и Явор (Acer pseudoplatanus L.). Производителността на културите варира от I до IV бонитет – средно III (3.3) бонитет. Санитарното състояние на иглолистните култури е лошо. Те страдат от нападенията на корояди и силно суховършат, а неизредените са засегнати и от снеголоми. Акциевите култури са застарели, слабопродуктивни и суховърхи.

Оптималният бъдещ състав много ще се доближава до сегашното състояние на естествените насаждения. Основни дървесни видове си остават Букът, Габърът, Церът и Зимният дъб, но ще се запазва и допълва видовото разнообразие на дървостоите. В боровите насаждения и култури по възможност ще се вмъкват широколистни видове, които постепенно ще ги изместват от площите с това месторастене. Очаква се производителност на бъдещите дървостои II-III бонитет.

Сухо до свежо, на светла кафява горска почва - В-1,2 (31)

Заема площ 631.9 ха, което е 3.6 % от дървопроизводителната площ на горските територии общинска собственост. Среща се на наклонени и стръмни и терени, предимно на припечни изложения и заема главно билата и горните части на склоновете. Формирало се е основно на ненаситени кафяви горски почви (Dystric Cambisols) и само на 1.9 % на кафяви горски наситени (Eutric Cambisols). От ненаситените кафяви горски почви са взети две почвени проби – № 17 и № 19 (**297** ”з1”). Данните от изследването им са следните:

Почвите са плитки до средно дълбоки, силно каменливи, с непостоянно овлажняване. Механичният им състав е лек – стойностите на сумата от фракциите по-малки от 0.01 мм за А-хоризонт е 6.75 %. Реакцията на почвата, е неутрална – pH е 6.97-7.00. Съдържанието на хумус е слабо – за А-хоризонт не надвишава 0.95 т/ха, а в дълбочина слабо намалява - за В-хоризонт до 0.84 т/ха. Общият азот, в съответствие с хумуса, също не е в големи количества – за А-хоризонт е 0.066 т/ха и по същия начин равномерно намалява в по-долните хоризонти. Общата характеристика на светлите кафяви горски почви е – глинесто-песъчливи, с неутрална реакция, бедни на хумус и общ азот, силно скелетни, бедни, сухи до свежи почви. И месторастенето е определено като бедно, сухо до свежо.

Около една трета (32.0 %) от площта на това месторастене е заета от естествени насаждения. Като боровите самосеви са с малко по-добра производителност – между III и V бонитет. Средно III (3.0) бонитет и смесени издънкови насаждения с участието на Цер (Quercus cerris L.), Космат дъб (Quercus pubescens Willd.), Зимен дъб (Quercus petrae (Matuschka) Liebl.), Благун (Quercus frainetto Ten.) и други. Културите създадени на това месторастене са борови,

предимно чисти или смесени с преобладание на Черен (Pinus nigricans Host.) или Бял бор (Pinus sylvestris L.). Производителността им е ниска IV (3.9) бонитет, а санитарното им състояние доста лошо с много суховършия и паднала маса.

В бъдещия състав иглолистните самосеви и създадените вече култури от Бял и Черен бор ще се запазят, но в състава им по възможност ще се вмъкват по 2-3 десети широколистни от естествено разпространените тук видове. Естествените широко-листни насаждения остават непроменени, като основната им цел ще е запазване и укрепване на бедните терени. Очакваемата производителност на бъдещите дървостои е III-IV бонитет.

Свежо, на излужена канелена горска почва - С-2 (32)

Това месторастене заема 1261.1 ха, което е 7.3 % от дървопроизводителната площ на горските територии общинска собственост. Разположено е в североизточните части на Общината, най-вече по склоновете на Завалската планина, на наклонени и стръмни терени с преобладание на изложения със западна компонента – западни, юго-западни или северо-западни. Формирано е върху средно дълбоки, средно каменливи канелени горски почви (Chromic Luvisols), излужени в една или друга степен. От него са взети 3 почвени профила №№ 22, № 31 (**271** ”ж”) и № 32 (**237** ”д”), след изследването на които са се получили следните резултати:

По механичен състав почвите са леко до средно песъчливо-глинести в дълбочина. Сумата от фракциите по-малки от 0.01 мм за А-хоризонт е от 15.32 до 18.35 %, но в В-хоризонт се покачва до 24.33 % поради измиването на глинестите фракции от по-горните слоеве почва. Реакцията им се влияе от основните скали и е кисела до неутрална – pH е от 4.29 до 6.61. Хумусното съдържание е в достатъчни количества за А-хоризонт – 2.47-2.71 т/ха, но двойно намалява в В-хоризонт до 1.27 т/ха. Количеството на общия азот следи същата закономерност – за А-хоризонт е 0.140-0.241 т/ха и двойно по-ниско в илувиалния хоризонт. Фосфорните окиси са сравнително малко – от 0.38 до 2.80 мг на 100 грама почва. Общата характеристика на почвите е – песъчливо-глинести по механичен състав, с различна реакция в зависимост от скалната основа, хумусни, бедни до средно богати на азотни и фосфорни съединения, скелетни, сравнително добре овлажнени, средно богати. От тук и месторастенето е определено като средно богато и свежо.

Естествените насаждения заемат 76.1 % от площта на това месторастене. Основните дървостои тук са от Цер (Quercus cerris L.), често смесен с други дъбове и подлес от храсти, с производителност IV (4.2) бонитет. Освен него, се срещат издънкови насаждения от Зимен дъб (Quercus petrae (Matuschka) Liebl.), Космат дъб (Quercus pubescens Willd.) и по-рядко Благун (Quercus frainetto Ten.) и Клен (Acer campestre L.), които не показват по-висока продуктивност. По деретата има запазени формации от Бук (Fagus sylvatica L.) и Габър (Carpinus betulus L.), чиято производителност е по-висока – II-III бонитет и единични малки по площ насаждения от Трепетлика (Populus tremula L.).

На около една четвърт от това месторастене са създадени борови култури. Те имат слаба продуктивност – най-често IV бонитет. Културите са гъсти и до голяма степен са овладяли ерозията на почвите, но много от тях в момента са изсъхнали, вследствие нападенията от короядите през миналото десетилетие.

В бъдеще тенденцията ще бъде запазване и подобряване на естествените дъбови, букови и габърови дървостои. В създадените борови монокултури ще се внасят по възможност широколистни видове за подобряване на защитата им от болести и вредители, а и за предпазване на почвите от допълнително вкисляване. Очакваемата производителност ще бъде основно II-III бонитет.

Сухо до свежо, на силно излужена канелена горска почва - В-1 (33)

Това месторастене заема 358.3 ха. което е 2.1 % от дървопроизводителната площ на горските територии общинска собственост. Среща се успоредно с предишното, като обхваща по-стръмните склонове с южно изложение. Формирало се е върху плитки до много плитки, силно излужени канелени горски почви (Chromic Luvisols), от които са взет почвен профил № 26. При изследването му са получени следните резултати:

По механичен състав тези почви са глинесто-песъчливи. Сумата от фракциите по-малки 0.01 мм за А-хоризонт е 6.94 %, а в дълбочина във връзка с глинясването на илувиалния хоризонт се увеличава до 8.51 %. Реакцията на почвата е неутрална – pH – 6.4. Съдържанието на хумус е сравнително ниско – 1.77 т/ха за А-хоризонт, като много бързо намалява в В-хоризонт до 0.31 т/ха. Общият азот за хумусно-акумулативния хоризонт е твърде малко 0.084 т/ха със значителна диференциация в дълбочина. И фосфорните окиси са с ниски показатели – от 0.6 до 1.5 мг на 100 грама почва. Изобщо почвите са бедни на хранителни вещества, с лек механичен състав и неутрален реакция, силно каменливи, с непостоянно овлажняване, бедни. И месторастенето е определено като бедно, сухо до свежо.

Площта на това месторастене е разделена почти по равно между естествените насаждения и културите. Насажденията са нискосъблени, главно чисти или смесени от различни видове дъб или келявгаброви, с единично участие на Обикновен габър (Carpinus betulus L.), Мъждрян (Fraxinus ornus L.), Клен (Acer campestre L.) и други. Производителността им е IV-V бонитет. Освен широколистни, тук се срещат и ограничен брой естествени насаждения – самосеви от Бял (Pinus sylvestris L.) и Черен бор (Pinus nigricans Host.) с малко по-добра продуктивност – III до IV бонитет. Създадените култури са предимно черборови. Състоянието, растежът и производителността им са доста сходни с тези на самосевите.

В бъдещите дървостои ще се наблегне повече на широколистните в състава на иглолистните култури, за подобряване киселинните свойства на почвите, а нискостъблените насаждения ще имат предимно защитни функции. Очакваемата производителност е III-IV бонитет.

8.2. М-II-2- Подпояс на средногопланинските гори от бук, ела и смърч (1000-1500 м н.в.)

Свежо, на тъмна кафява горска почва - Д-2 (34)

Заема 144.6 ха, което е 0.8 % от дървопроизводителната площ на горските територии общинска собственост. Среща се предимно в падини и на сенчести склонове, по-често на наклонени и равни терени. Почвите, на които се е формирало са кафяви горски ненаситени (Dystric Cambisols) – 92.6% и на кафяви горски наситени (Eutric Cambisols) – 7.4 % .От него са взет почвен профил № 1 (**371** ”е”) с данни:

Това са дълбоки и много дълбоки, слабо каменливи и свежи почви. Механичният им състав е средно песъчливо-глинест за хумусния хоризонт. Сумата на фракциите по-малки от 0.01 мм за А-хоризонт е от 27.40 %, а за В-хоризонт 17.36 %, където се увеличават песъчливите фракции. Реакцията на почвите е по-силно кисела от тази на месторастенията в долния подпояс – pH варира от 4.8 до 5.4. Съдържанието на хумусни вещества в хумусно-акумулативния хоризонт е 4.21 т/ха, но в В-хоризонт намалява около три пъти. Подобни са и данните за общия азот – за А-хоризонт количеството му е 0.190 т/ха със силна диференциация в дълбочина. Запасите от фосфорни окиси са в задоволителни количества – от 3.5 до 4.45 мг на 100 грама почва за различните почвени слоеве. Много добри са и запасите от калиеви окиси до 18.025 мг на 100 грама почва. Общата характеристика е – средно песъчливо-глинести, с кисела реакция, много добре запасени с хумус, средно богати на азотни съединения, богати на фосфорни и калиеви окиси, дълбоки до много дълбоки, слабо скелетни, богати и свежи почви. Месторастенето също е богато и свежо.

Площта това месторастене е заета изцяло от високобонитетни букови насаждения – предимно семенни, които ще се запазват в бъдеще. Очакваната производителност ще бъде I-II бонитет.

Свежо до влажно, на тъмна кафява горска почва - СД-2,3 (35)

Заема площ 2705.5 ха, което е 15.6 % от дървопроизводителната площ на горските територии общинска собственост. Среща се на северни, североизточни и северозападни изложения, предимно на стръмни терени, по долните части на склоновете. Почвите, на които се е формирало са кафяви горски ненаситени (Dystric Cambisols) – 92.3 % и на кафяви горски наситени (Eutric Cambisols) – 7.7 % . От него са взети 7 почвени профила –м № 7 (**403** ”ф”), № 9, № 11 (**175** ”т”), № 12 (**150** ”б”), № 13 (**42** ”в”), № 23 (**384** ”е”) и № 25 със следните данни от изследванията:

Това са дълбоки и много дълбоки, слабо каменливи, свежи до влажни почви. Имат малко по-лек механичен състав от тези на предишното месторастене – сумата от фракциите по-малки от 0.01 мм се движи от 6.75 до 22.13 % за А-хоризонт в различните почвени проби. В по-долните хоризонти песъчливите фракции обикновено се увеличават. Реакцията им, в зависимост от скалната основа, е слабо кисела или неутрална – pH средно е 5-5.5, но на места достига до 6.99 за хумусния слой. Хумусът за А-хоризонт се движи от 3.31 до 9.02 т/ха и се запазва в големи количества и в по-долните хоризонти. Идентични са и данните за общия азот – за А-хоризонт той достига най-високи стойности – 0.369 т/ха и до 50-60 см под повърхността в повечето почвени профили количеството му остава доста високо – до 0.178-0.218 т/ха. Фосфорните и калиевите окиси където са изследвани обаче, не показват много високи резултати. Фосфорът достига максимум до 1.1 мг на 100 грама почва, а калият – 2.7 мг на 100 грама почва. Общата характеристика е, че това са глинесто-песъчливи или леко песъчливо-глинести, със слабо кисела реакция, много добре запасени с хумус и общ азот, сравнително бедни на фосфорни и калиеви окиси, дълбоки, слабо скелетни, силно овлажнени, средно богати до богати и свежи до влажни почви. Месторастенето също е определено като средно богато до богато, свежо до влажно.

И това месторастене е типично буково. 92.5 % от него са заети от естествени букови гори с много висока производителност – II (2.0) бонитет. Насажденията в повечето случаи са чисти и по-рядко смесени с Габър (Carpinus betulus L.), Трепетлика (Populus tremula L.) и единично дъбове. Зрелите гори са загнили в една или друга степен, но младите насаждения са в добро здравословно състояние. Освен букови, тук са се настанили отделни дървостои с преобладание на Зимен дъб (Quercus petrae (Matuschka) Liebl.), Габър (Carpinus betulus L.), Бреза (Betula pendula Roth.), Трепетлика (Populus tremula L.), Шестил (Acer platanoides L.) и единични бялборови самосеви. Тяхната продуктивност е различна от I до III бонитет, но в общи линии не е така добра като тази на буковите гори.

Създадените на това месторастене култури са няколко, предимно бялборови, които не надвишават III бонитет и единични от Смърч (Picea abies Karst.) и Зелена дуглазка (Pseudotsuga douglazii L.) с производителност I бонитет.

Естествените насаждения и създадените култури ще се запазват изцяло, като само Белият бор се предвижда да намалее за сметка на Бука, където последният трайно се е настанил под склопа му и в бъдеще ще го измести по естествен път. Очакваната производителност ще бъде I-II бонитет.

Свежо, на преходна кафява горска почва - С-2 (36)

Това месторастене заема 4412.1 ха, което е 25.4 % от дървопроизводителната площ на горските територии общинска собственост. Разположено е на стръмни и много стръмни терени с различни изложения. Среща се успоредно с предишните месторастения, но заема по-

високите части на склоновете и билата. Формирано е върху средно дълбоки до дълбоки, средно каменливи кафяви горски ненаситени (Dystric Cambisols) – 93.7 % и кафяви горски наситени (Eutric Cambisols) – 6.3 %. От него е взет почвен разрез № 24 (**189** "б"), данните от изследването на който са следните:

По механичен състав почвите са средно песъчливо-глинести на повърхността, като в дълбочина стават все по-леко песъчливо-глинести. Сумата от фракциите по-малки от 0.01 мм за А-хоризонт е 20.51 %, в В-хоризинт спада до 15.92 %, а в С-хоризонт до 8.86 %. Реакцията им е слабо кисела – средно pH е 5.8. Хумусното съдържание е в достатъчни количества за А-хоризонт – 3.22 т/ха и равномерно намалява в В-хоризонт до 1.88 т/ха. Количеството на общ азот следва същите закономерности както хумуса – за А-хоризонт средно е 0.224 т/ха, а в В-хоризонт спада около два-три пъти до 0.084 т/ха. Калиевите окиси показват средни резултати - в хумусния хоризонт са 6.0 мг на 100 грама почва. В по-долните почвени хоризонти количеството им равномерно намалява. Общата характеристика на почвите е – кафяви горски, средно и леко песъчливо-глинести в дълбочина, със слабо кисела реакция, хумусни, добре запасени с общ азот, средно богати на калиеви окиси, скелетни, добре овлажнени, средно богати. От тук и месторастенето е определено като средно богато, свежо.

Естествените насаждения обхващат 69.4 % от площта на това месторастене. И тук буковите насаждения преобладават, но горите не са така еднородни, както при предишните две месторастения. Доста повече са горуновите и церови насаждения, като и боровите самосеви. Средната производителност навсякъде е около IV (3.8) бонитет, а здравословното състояние е задоволително.

На това месторастене, като навсякъде, няма голямо разнообразие от култури. Основно са боровите култури – създадени като чисти монокултури от Бял (Pinus sylvestris L.) или Черен бор (Pinus nigricans Host.). Бялборовите култури страдат от снеголоми и суховършия вследствие нападения от корояди, а черборовите са в по-добро санитарно състояние. Освен тях има създадени само на отделни места култури от Смърч (Picea abies Karst.), Цер (Quercus cerris L.), хибридни клонове тополи и т.н. Средната производителност на културите е същата като тази на естествените дървостои.

В бъдеще тенденцията ще бъде запазване, увеличаване и подобряване на естествените букови и дъбови дървостои. При културите ще се дава предимство на широколистните видове. Очакваемата производителност ще бъде основно III бонитет.

Сухо до свежо, на светла кафява горска почва - В-1,2 (38)

Това месторастене заема 447.2ха, което е 2.6 % от дървопроизводителната площ на горските територии общинска собственост. Среща се по билата или горните части на много стръмни склонове с южно, югоизточно или югозападно изложение. Формирало се е върху плитки, кафяви горски ненаситени почви (Dystric Cambisols) от които е взет почвен профил № 8 (**478** "м"). При изследването му са получени следните резултати:

По механичен състав тези почви са глинесто-песъчливи. Сумата от фракциите по-малки 0.01 мм варира от 4.5 % за А-хоризонт до 3.37 % в дълбочина. Реакцията на почвата е слабо кисела – pH за А-хоризонт е 5.73. Съдържанието на хумус е сравнително ниско – 1.79 т/ха за А-хоризонт, като равномерно намалява в В-хоризонт до 0.84 т/ха. Общият азот за хумусно-акумулативния хоризонт е 0.125 т/ха, количество което се запазва почти непроменено в дълбочина. Най-общо може да се каже, че почвите са с лек механичен състав, с кисела реакция, сравнително бедни на хумус и общ азот, силно каменливи, с непостоянно овлажняване, бедни. И месторастенето е определено като бедно, сухо до свежо.

На това месторастене преобладават създадените култури от Бял (Pinus sylvestris L.) и Черен бор (Pinus nigricans Host.) и самосевите възникнали при осеменяването на околните голи площи. Производителността на всички иглолистни тук е IV (3.9) бонитет. Те по-често страдат от суховършия и са значително по-засрашени от пожари.

Широколистните са представени от слабопродуктивни издънкови насаждения от Бук (Fagus sylvatica L.), Цер (Quercus cerris L.), Зимен дъб (Quercus petrae (Matuschka) Liebl.) и Мъждрян (Fraxinus ornus L.) – всичките от V бонитет. Накрая могат да се споменат културите и насажденията от Акация (Robinia pseudoacacia L.), които имат почти същата производителност – IV-V бонитет.

В бъдещите дървостои ще се наблегне повече на иглолистните в състава им, като ще се разчита и на част от широколистните, които подобряват киселинните свойства на почвите. Очакваемата производителност е III-IV бонитет.

8.3. М-II-3- Подпояс на горнопланинските гори смърчови гори (1500-1800 м н.в.)

Свежо, на тъмна кафява горска почва - СД-2 (39)

Площта на това месторастене е 120.2 ха, което е 0.7 % от дървопроизводителната площ на горските територии общинска собственост. Среща се на стръмни склонове, в долните им части и в падините, на сенчести изложения с предимно северна компонента. Почвите, на които се е формирало са кафяви горски ненаситени (Dystric Cambisols). За по-пълното им охарактеризиране от това месторастене е взет почвен разрез № 2 със следните данни:

Почвите са предимно дълбоки или средно дълбоки до дълбоки, слабо каменливи и добре овлажнени. Сумата от фракциите по-малки от 0.01 мм е 48.81 % за А-хоризонт и 32.51 % за В-хоризонт, което показва, че механичният им състав е средно песъчливо-глинест с повече песъчливи фракции в дълбочина. Реакцията им е кисела – pH средно е 5. Съдържанието на хумуса за А-хоризонт е 3.35 т/ха, като тройно намалява в В-хоризонт до 1.34 т/ха. Количеството на азотните съединения също е високо за А-хоризонт 0.207 т/ха и в същата зависимост намалява в дълбочина. Установените фосфорни окиси са в достатъчни количества 4.2-5.0 мг на 100 грама почва, като най-много са в по-долния хоризонт. Калиевите окиси също показават много добри резултати – 20 мг на 100 грама почва на повърхността. Общата характеристика е, че това са почви с по-тежък механичен състав, с кисела реакция, хумусни, богати на азотни, фосфорни и калиеви съединения, слабо скелетни – средно богати до богати, свежи. Месторастенето също е определено като средно богато до богато и свежо.

Естествената растителност, която изцяло се е настанила тук, е от букови насаждения с производителност – III (3.2) бонитет. Дървостоите са семенни, чисти, разновъзрастни и в по-голямата си част зрели. В здравословно отношение, някои са клоносечни и загнили в основата.

В бъдеще сегашният състав на насажденията няма да се променя, а и очакваемата производителност ще си остане II-III бонитет.

Свежо, на преходна кафява горска почва - С-2 (41)

Това месторастене заема площ 92.3 ха, което е 0.5 % от дървопроизводителната площ на горските територии общинска собственост. Среща се главно на стръмни терени с различни изложения, из целия подпояс от 1500 до 1700 м н.в. Почвите, на които се е формирало са кафяви горски ненаситени (Dystric Cambisols), от които е взет почвен профил № 3 (**385** ”е”). Изследването му показва следните резултати:

Това са средно дълбоки, средно каменливи и свежи почви. Сумата от фракциите по-малки от 0.01 мм е 16.87 % за хумусно-акумулативния хоризонт, което показва, че почвите са глинесто-песъчливи. Реакцията е кисела – pH е 5.4 по целия профил. Съдържанието на хумуса за А-хоризонт средно е 2.65 т/ха. Сравнително равномерно намалява до 1.26 т/ха за В-хоризонт. Общият азот, подобно на хумуса е в достатъчни количества в А-хоризонт – 0.178 т/ха със същата диференциация в дълбочина. Фосфорните окиси са около средните нива – 2.85 мг на 100 грама почва, докато калиевите окиси, са с много добри показатели – до 14.1 мг на 100 грама почва. Общата характеристика е, че това са почви с по-лек механичен състав, с

кисела реакция, средно богати на хумус, общ азот и фосфорни окиси, много добре запасени с калиеви съединения, добре овлажнени, скелетни – средно богати, свежи. И месторастенето е определено като средно богато и свежо.

Естествените насаждения и на това месторастене са високостъблени букови. Продуктивността им е малко по-слаба – IV (3.7) бонитет, но в бъдеще ще се запазват изцяло.

8.4. Типове месторастения на рендзина

Свежо, на рендзина - С-2 (124)

Това месторастене заема площ 330.3 ха, което е 1.9 % от дървопроизводителната площ на горските територии общинска собственост. Среща се на петна по южните склонове на Руй планина и западните склонове на Завалска планина, както и по органогенните варовици на Стража и Ездимирска планина до към 1000 м н.в. Разположено е на наклонени или стръмни терени с различни, предимно сенчести изложения. Формирано е върху рендзини (Rendzinas Leptosols), средно дълбоки, средно или силно каменливи с много плаващи камъни. От тях е взет почвен разрез № 27 (**314** "е") и данните от изследването му са следните:

По механичен състав почвите са средно песъчливо-глинести – сумата от фракциите по-малки от 0.01 мм е 17.21 % на повърхността и 23.13 % за по-уплътнения илувиален хоризонт. Реакцията им, под вияние на рендзините скали, е алкална – pH достига 7.28 в дълбочина. Хумусното съдържание е изключително високо – 7.90 т/ха за А-хоризонт, което се дължи на по-бавното разграждане на хранителните вещества в тези почви. Количеството на общ азот също е много високо – 0.406 т/ха. За сметка на това запасите от фосфорни окиси са минимални – около 0.6 мг на 100 грама почва. Най-общо почвите се характеризират по следния начин: това са почви с тежък механичен състав, със силно изразена алкална реакция, с големи количества хумус и азот, но в малко усвоими за растителността форми, бедни на фосфор, скелетни, сравнително добре овлажнени, средно богати. От тук и месторастенето е определено като средно богато, свежо.

Естествената растителност е много разнообразна по състав. Представена е основно от издънкови насаждения от Цер (Quercus cerris L.), Габър (Carpinus betulus L.) и Бук (Fagus sylvatica L.). Производителността им варира от III до V бонитет, като средната е IV (3.8). В състава на смесените насаждения влизат още Косматият дъб (Quercus pubescens Willd.), Мъждрянът (Fraxinus ornus L.), Кленът (Acer campestre L.), Шестилът (Acer platanoides L.), Планинският ясен (Fraxinus execesior L.) и Турската леска (Corylus colurna L.). Около 20 % от тях страдат от силни суховършия и гнилоти, а в насажденията има много паднала маса.

Тук са създадени култури предимно от Черен бор (Pinus nigricans Host.), който по-добре понася високото съдържание на карбонати в почвите и показва по-добър растеж – IV (3.5) бонитет.

В бъдещия състав ще се запазва видовото разнообразие на естествените гори. Черният бор също ще остане, като най-подходящ вид за лесорастителните условия на рендзините. Очакваемата производителност ще бъде III-IV бонитет.

Сухо до свежо, на рензина почва - В-1,2 (125)

Площта на месторастенето е 203.0 ха в горските територии общинска собственост, което е 1.2 % от дървопроизводителната им площ. Среща успоредно с предишното месторастене, като заема предимно билата или горната част на сръмните склонове, по-масово в Стража и Ездимирска планина до 1000 м н.в. Формирало се е на много каменливи и бедни рендзини (Rendzinas Leptosols), от които е взет почвен разрез № 28. След изследването му са се получили следните резултати:

Тези почви са плитки и много плитки, силно скелетни, слабо овлажнени. Механичният им състав е леко или средно песъчливо-глинест – сумата от фракциите по-малки от 0.01 мм варира 20.51 %. Реакцията почвата е алкална по целия профил, като pH достига 8.65 в скалния рохляк. Хумусът показва сравнително високи резултати – за А-хоризонт е 5.36 т/ха, но малка част от него е в усвоими форми. Разпределението на общия азот е идентично с това на хумуса. Фосфорните окиси варират около средните нива – 2 мг на 100 грама почва. Като общо за тези почви може да се каже, че са смесени с много скални отломъци, запасени са с хранителни вещества, които са слабо разложени и трудно се усвояват от растителността, имат алкална реакция и са бедни и сухи до свежи на места. И месторастенето е определено като бедно, сухо до свежо.

На половината от площите с това месторастене се намират мъждрянови насаждения, смесени в различно съотношение с Келяв габър (Carpinus orientalis Lam.), Космат дъб (Quercus pubescens Willd.), Цер (Quercus cerris L.) и Турска леска (Corylus colurna L.). Имат много слаба производителност – IV-V бонитет. Лошото им санитарно състояние се дължи главно на тежките лесорастителни условия. Останалата площ на месторастенето е заета от церови, букови или габърови насаждения със същата слаба продуктивност – V (4.8) бонитет и подлес от Келяв габър и храсти.

Само 13.5 % от площта на месторастенето са залесени с Бял (Pinus sylvestris L.) и Черен бор (Pinus nigricans Host.). Културите имат малко по-добър растеж и са предимно от IV бонитет.

Както при повечето бедни месторастения, и тук в бъдеще основната цел ще е запазването на естествената растителност. Не се очаква промяна и в средната производителност на дървостоите.

Свежо, на рендзина почва - С-2 (143)

Това месторастене заема 510.0 ха, което е 2.9 % от дървопроизводителната площ на горските територии общинска собственост. Среща се на същите места като предишните месторастения на рендзини в районите на Руй планина, Завалска планина, Стража и Ездимирска планина, но над 1000 м н.в. Разположено е на стръмни терени с различни сенчести изложения. Формирано е върху рендзинни (Rendzinas Leptosols), от които е взет почвен разрез № 29 (**319** ”а”) и данните от изследването му са следните:

По механичен състав почвите са средно песъчливо-глинести - сумата от фракциите по-малки от 0.01 мм е 16.37 % на повърхността и 21.93 % за по-уплътнения илувиален хоризонт. Реакцията им, под вияние на варовитите скали, е алкална – pH достига 7.92 в дълбочина. Хумусното съдържание е много високо – 7.45 т/ха за А-хоризонт, което се дължи, както се спомена по-горе, на по-бавното разграждане на хранителните вещества в тези почви. Количеството на общ азот също е високо – 0.352 т/ха. Запасите от фосфорни окиси са в малки количества – 0.54 мг на 100 грама почва. Най-общо почвите се характеризират по следния начин: това са почви с тежък механичен състав, с алкална реакция, с големи количества хумус и азот, но в малко усвоими за растителността форми, бедни на фосфор, скелетни, сравнително добре овлажнени, средно богати. От тук и месторастенето е определено като средно богато, свежо.

Естествената растителност е предимно от бук с производителност – II (2.2) бонитет. Останалите насаждения са с разнообразен състав от Цер (Quercus cerris L.), Габър (Carpinus betulus L.), Зимен дъб (Quercus petraea L.) и малко самосеви от Черен бор (Pinus nigra L.) и Бял бор (Pinus sylvestris L.). Производителността им варира от III до V бонитет.

Културите създадени от Бял и Черен бор (Pinus nigricans Host.) тук са много ограничени и имат по-слаб растеж средно – IV (3.9) бонитет.

В бъдещия състав ще се предпочита основно бука, но по-възможност ще се запазва видовото разнообразие на естествените гори. Очакваемата производителност ще бъде III-IV бонитет.

Сухо до свежо, на рендзна - В-1,2 (145)

Площта на месторастенето е 148.3 ха, което е 0.9 % от дървопроизводителната площ на горските територии общинска собственост. Среща се успоредно с педишното месторастене над 1000 м н.в., но предимно на по-сухи припечни места. Формирало се е на каменливи, бедни рендзини (Rendzinas Leptosols), от които са взети два почвени профила № 30 (**318** "в") и № 33. След изследването им са се получили следните резултати:

Тези почви са плитки и много плитки, силно скелетни, слабо овлажнени. Механичният им състав е леко песъчливо-глинест – сумата от фракциите по-малки от 0.01 мм варира от 15.32 до 19.33 %. Реакцията почвата е алкална по целия профил, като pH достига 8.91 в скалния рохляк. Хумусът показва сравнително високи резултати – за А-хоризонт е от 2.09 до 5.21 т/ха, но малка част от него е в усвоими форми. Разпределението на общия азот е идентично с това на хумуса. Фосфорните окиси варират около средните нива – 1-2 мг на 100 грама почва. Като общо за тези почви може да се каже, че са смесени с много скални отломъци, запасени са с хранителни вещества, които са слабо разложени и трудно се усвояват от растителността, имат алкална реакция и са бедни и сухи до свежи на места. И месторастенето е определено като бедно, сухо до свежо.

Тук се намират предимно мъждрянови насаждения или смесени от Келяв габър (Carpinus orientalis Lam.), Космат дъб (Quercus pubescens Willd.), Цер (Quercus cerris L.) и Турска леска (Corylus colurna L.), със слаба производителност – IV-V бонитет и лошо здравословно състояние.

Културите от Бял (Pinus sylvestris L.) и Черен бор (Pinus nigricans Host.) са много малко и не се отличават по производителност от насажденията, а санитарното им състояние е още по-лошо – повечето страдат от суховършия.

Както при повечето бедни месторастения, и тук в бъдеще основната цел ще е запазването на естествената растителност. Не се очаква промяна и в средната производителност на дървостоите.

8.5. Месторастения на каменливи и скални склонове

Група сухи месторастения на каменливи и скални склонове - А; АВ-1 (130)

Площта на тази група от месторастения е 142.8 ха, което е 0.8 % от дървопроизводителната площ на горските територии общинска собственост. Разпространени са по изключително стръмните, урвести и силно каменливи склонове, с надморска височина от 600 до 1000 метра. Срещат се основно на рендзини (Rendzinas Leptosols) по карстовите варовици на Стража и Ездимирска планина и на отделни места на силно излужени канелени горски почви (Chromic Luvisols) и на кафяви горски ненаситени почви (Dystric Cambisols). Почвите са плитки или твърде плитки смесени със скални късове, а терените са с нелесопригодност над 30-40 %. Лесорастителните свойства на почвите са твърде неблагоприятни за растителността.

Насажденията, настанили се тук, основно са келявгабърови, с малка пълнота, неравномерен стоеж, прекъсван на места от скални комплекси и храстови формации, с ниска производителност – V (5.0) бонитет. В смесените дървостои участват почти всички други широколистни видове, но и те са със същата много слаба продуктивност.

Урвестите терени, голямата нелесопригодност и изключително тежките лесорастителни условия на тези месторастения, не позволяват да се провежда стопанска дейност в насажденията и поради тази причина те ще се запазват без промяна в бъдеще.

8.6. Ерозирани типове месторастения

Група сухи, сухи до свежи и свежи месторастения,
на слабо или средно ерозирани почви - В-1;В-1,2;В-2 (133)

Площта на тези месторастения е 357.1ха, което е 2.1 % от дървопроизводителната площ на горските територии общинска собственост. Заемат много стръмни и стръмни терени, с различно изложение – предимно южно-югозападно.

Разпространени са из цялата Община и се срещат на всички типове почви. Навсякъде част или целият хумусен хоризонт е измит от повърхностния отток на дъждовните води – ерозия от I до III степен. Почвите са плитки до средно дълбоки, а на места и твърде плитки, силно каменливи, с непостоянно овлажняване. От тази група ерозирани месторастения е взет почвен профил № 16 (**282** ”л”) на излужена канелена горска почва. Получените резултати от изследването му са следните:

Сумата на фракциите по-малки от 0.01 мм е 9.0 % в горния почвен слой, т.е. механичният състав е глинесто-песъчлив. Реакцията на почвата е неутрална – pH е 6. Хумусно съдържание е слабо – за измития АВ-хоризонт достига 1.07 т/ха. Данните за азотното съдържание също са с ниски стойности – 0.076 т/ха. Общо може да се каже, че почвите са слабо запасени с хранителни вещества, които са измити от повърностния слой почва, имат неутрална реакция, в различна степен са овлажнени – бедни, ерозирани. От тук и месторастенията са определени като ерозирани, бедни, сухи, сухи до свежи и свежи.

На над 80 % от тези месторастения са създадени противоерозионни култури от Бял бор (Pinus sylvestris L.), Черен бор (Pinus nigricans Host.) и Акация (Robinia pseudoacacia L.). Те са доста гъсти – средната им пълнота е 0.8 и имат производителност IV (3.9) бонитет. Това говори, че имат потенциал с времето да възстановят изцяло нарушените почви. Лошото е, че голяма част бялборовите култури силно са пострадали през изминалия ревизионен период от каламитета от корояди, засегнал цялата страна.

Естествените насаждения настанени тук са с ниска и неравномерна пълнота. Представляват предимно смесени насаждения с преобладание на Зимен дъб (Quercus petrae (Matuschka) Liebl.), Цер (Quercus cerris L.) и Келяв габър (Carpinus orientalis Lam.) и единично Мъждрян (Fraxinus ornus L.), Благун (Quercus frainetto Ten.), Габър (Carpinus betulus L.) и Бук (Fagus sylvatica L.). Тяхната продуктивност не надвишава IV-V бонитет.

В оптималния бъдещ състав дървостоите ще се запазват почти непроменени, като ще се подпомага сгъстяването им с цел най-голям противоерозионен ефект. Очаква се бъдещия бонитет да отговаря на сегашната производителност.

Група сухи месторастения, на средно или силно ерозирани почви – А-1; А-1,2 (134)

Площта на тези месторастения е 88.4ха, което е 0.5 % от дървопроизводителната площ на горските територии общинска собственост. Разпространени са из цялата Община на стръмни и много стръмни терени и се срещат на всички типове почви, които са силно ерозирани. Засегнат е не само най-горният почвен слой, а и част или целият В-хоризонт – ерозия III-IV-V степен. Почвите са плитки и много плитки, силно каменливи и сухи. От тази група ерозирани месторастения е взет почвен профил № 5 (**198** ”а”) на рендзина. Данните от неговото изследване са следните:

Механичният състав е глинесто-песъчлив - сумата на фракциите по-малки от 0.01 мм е 9.37 % за повърхностния слой почва. Реакцията на почвата е алкална, имайки предвид, че почвите са карбонатни pH е 7.41. Съдържанието на хумус е много ниско за ерозирания хоризонт 0.26 т/ха. Общият азот също е в незначителни количества – 0.045 т/ха. Фосфорните и калиевите окиси обаче, са се запазили около средните нива – за фосфора – 3.18 мг на 100 грама почва, а за калия – 6.325 мг на 100 грама почва. Обобщените резултати показват, че тези почви са с лек механичен състав, с алкална реакция, много слабо запасени с хранителни вещества, сухи и силно каменливи – много бедни, силно ерозирани. Месторастенията също са определени като силно ерозирани, много бедни и сухи.

На половината от тези месторастения са създадени противоерозионни култури от Бял бор (Pinus sylvestris L.) и Черен бор (Pinus nigricans Host.). Тяхната пълнота не е така висока, като на културите залесени на предишните ерозирани месторастения и почвозащитните им качества са по-слаби. Производителността им е IV (4.0) бонитет.

Естествените растителност на тези месторастения основно е от изредени и слабопродуктивни дъбови или келявгабърови насаждения, смесени с храстови формации. Насажденията страдат често от суховършия.

Поради тежките лесорастителни условия на тези месторастния се налага до голяма степен да се запази настоящата растителност във вида, в който е в момента.

В заключение може да се каже, че 86.2 % от дървопроизводителната площ на горските територии общинска собственост се заемат от средно богати и богати месторастения, което е една много добра основа за развитието на високопродуктивно, интензивно, с високи материални добиви горско стопанство.

9. Очакван технико-икономически ефект

Съставянето на горскостопанския план на типологична основа позволява да се определи оптимален бъдещ състав за всяко насаждение, култура или гола дървопроизводителна площ. Този оптимален бъдещ състав отговаря на екологичните фактори на месторастенето и предполага значително по-висока продуктивност. Чрез целевия състав или бъдещото разпределение на площите по дървесни видове и по бонитети се цели да се постигне увеличение на дървесния прираст и съответно на дървесния запас. Като се съпоставят сегашния и бъдещия оптимален запас може да се получи представа за ефекта от предвидените мероприятия.

На практика сравнението е невъзможно, поради което се налага използването на условни единици - ***условен общ среден зрелостен прираст***. За тази цел всички сегашни дървесни видове са приведени към 100 годишна възраст и нормална пълнота – 1.0. По опитни таблици е изчислен условният общ зрелостен прираст на сегашните дървостои. От предвижданията за оптималните бъдещи състави за отделните типове месторастения се правят същите изчисления и се установява общ среден зрелостен прираст отделно за залесената площ и общо за дървопроизводителната площ на горските територии общинска собственост.

Резултатите от тези изчисления и сравнението на размера на условния общ среден зрелостен прираст при сегашния и при оптималния бъдещ състав на горите се виждат в таблица № 11.

Таблица № 11

Размер на условния общ среден ЗРЕЛОСТЕН ПРИРАСТ по дървесни ВИДОВЕ и БОНИТЕТИ при сегашния и при бъдещия състав на гората

Видове гори и дървесни видове	бонитет	ус.ср.зр. прираст на 1 ха	СЕГАШЕН СЪСТАВ		ПОДХОДЯЩ СЪСТАВ			
			залесена площ		залесена площ		дървопр. площ	
			площ	прираст	площ	прираст	площ	прираст
		куб.м/ха	ха	куб.м	ха	куб.м	ха	куб.м
ВИСОКОСТЪБЛЕНИ								

Видове гори и дървесни видове	бонитет	ус.ср.зр. прираст на 1 ха	СЕГАШЕН СЪСТАВ		ПОДХОДЯЩ СЪСТАВ			
			залесена площ		залесена площ		дървопр. площ	
			площ	прираст	площ	прираст	площ	прираст
		куб.м/ха	ха	куб.м	ха	куб.м	ха	куб.м
Бял бор	I	8,7	28,2	245	56,1	488	56,1	488
	II	7,5	670,9	5032	794,5	5959	794,5	5959
	III	6,2	1184,5	7344	1367,2	8477	1374,7	8523
	IV	4,9	1188,1	5822	467,9	2293	515,1	2524
	V	3,7	68,7	254	4,5	17	4,5	17
	Всичко		**3140,4**	**18697**	**2690,2**	**17234**	**2744,9**	**17511**
Смърч	I	11,4	43,5	496	51,1	583	51,1	583
	II	9,1	7,7	70	7,1	65	7,1	65
	III	7,1	0,4	3	1,7	12	9,1	65
	IV	5,5	-	-	-	-	0,2	1
	V	-	-	-	-	-	-	-
	Всичко		**51,6**	**569**	**59,9**	**660**	**67,5**	**714**
Черен бор	I	8,7	4,9	43	7,1	62	7,1	62
	II	7,5	168,9	1267	236,4	1773	236,4	1773
	III	6,2	592,7	3675	714,1	4427	717,1	4446
	IV	4,9	532,0	2607	240,3	1177	283,5	1389
	V	3,7	24,7	91	2,9	11	2,9	11
	Всичко		**1323,2**	**7683**	**1200,8**	**7450**	**1247,0**	**7681**
Ела	I	14,8	0,2	3	0,2	3	0,2	3
	II	11,6	0,1	1	0,1	1	0,1	1
	III	-	-	-	-	-	-	-
	IV	-	-	-	-	-	-	-
	Всичко		**0,3**	**4**	**0,3**	**4**	**0,3**	**4**
Лиственица	I	-	-	-	-	-	-	-
	II	7,5	0,2	2	0,2	2	0,2	2
	III	-	-	-	-	-	-	-
	IV	4,9	0,3	1	0,3	1	0,3	1
	V	-	-	-	-	-	-	-
	Всичко		**0,5**	**3**	**0,5**	**3**	**0,5**	**3**
Веймутов бор	I	8,7	-	-	0,1	1	0,1	1
	II	7,5	1,3	10	1,1	8	1,1	8
	III	-	-	-	-	-	-	-
	IV	-	-	-	-	-	-	-
	V	-	-	-	-	-	-	-
	Всичко		**1,3**	**10**	**1,2**	**9**	**1,2**	**9**
Зелена дуглазка	I	14,8	21,6	320	19,1	283	19,1	283
	II	11,6	2,0	23	1,3	15	1,3	15
	III	8,7	-	-	0,7	6	0,7	6
	IV	-	-	-	-	-	-	-
	Всичко		**23,6**	**343**	**21,1**	**304**	**21,1**	**304**

Видове гори и дървесни видове	бонитет	ус.ср.зр. прираст на 1 ха	СЕГАШЕН СЪСТАВ		ПОДХОДЯЩ СЪСТАВ			
			залесена площ		залесена площ		дървопр. площ	
			площ	прираст	площ	прираст	площ	прираст
		куб.м/ха	ха	куб.м	ха	куб.м	ха	куб.м
Бук	I	9,4	137,6	1293	2255,4	21201	2255,9	21205
	II	7,8	938,1	7317	3296,0	25709	3296,0	25709
	III	6,2	1337,1	8290	1672,4	10369	1683,1	10435
	IV	4,7	412,7	1940	133,8	629	138,5	651
	V	2,6	19,7	51	2,6	7	2,6	7
	Всичко		**2845,2**	**18891**	**7360,2**	**57915**	**7376,1**	**58007**
Червен дъб	I	-	-	-	-	-	-	-
	II	6,4	-	-	0,6	4	0,6	4
	III	5,0	0,5	2	0,8	4	0,8	4
	IV	3,7	0,8	3	-	-	-	-
	V	-	-	-	-	-	-	-
	Всичко		**1,3**	**5**	**1,4**	**8**	**1,4**	**8**
Зимен дъб	I	7,8	-	-	126,9	990	126,9	990
	II	6,4	15,4	99	430,7	2756	430,7	2756
	III	5,0	149,4	747	1036,5	5182	1040,6	5203
	IV	3,7	231,4	856	315,8	1168	317,7	1175
	V	1,4	74,5	104	27,8	39	27,8	39
	Всичко		**470,7**	**1806**	**1937,7**	**10135**	**1943,7**	**10163**
Благун	I	-	-	-	-	-	-	-
	II	6,4	-	-	0,3	2	0,3	2
	III	5,0	3,2	16	25,4	127	25,4	127
	IV	3,7	0,9	3	6,8	25	6,8	25
	V	1,4	2,7	4	2,5	4	2,5	4
	Всичко		**6,8**	**23**	**35,0**	**158**	**35,0**	**158**
Цер	I	7,8	-	-	45,5	355	45,5	355
	II	6,4	11,6	74	361,3	2312	361,3	2312
	III	5,0	90,7	454	1026,5	5132	1027,3	5136
	IV	3,7	128,7	476	297,6	1101	297,8	1102
	V	1,4	61,3	86	55,0	77	55,0	77
	Всичко		**292,3**	**1090**	**1785,9**	**8977**	**1786,9**	**8982**
Габър	I	9,4	11,1	104	150,4	1414	150,4	1414
	II	7,8	9,1	71	392,1	3058	392,1	3058
	III	6,2	51,2	317	536,6	3327	536,6	3327
	IV	4,7	72,6	341	170,4	801	170,4	801
	V	2,6	19,3	50	24,2	63	24,2	63
	Всичко		**163,3**	**883**	**1273,7**	**8663**	**1273,7**	**8663**
Бряст	I	-	-	-	-	-	-	-
	II	-	-	-	-	-	-	-
	III	5,0	0,1	-	0,3	2	0,3	2
	IV	3,7	-	-	0,4	1	0,4	1

Видове гори и дървесни видове	бонитет	ус.ср.зр. прираст на 1 ха	СЕГАШЕН СЪСТАВ		ПОДХОДЯЩ СЪСТАВ			
			залесена площ		залесена площ		дървопр. площ	
			площ	прираст	площ	прираст	площ	прираст
		куб.м/ха	ха	куб.м	ха	куб.м	ха	куб.м
	V	1,4	0,6	1	-	-	-	-
		Всичко	**0,7**	**1**	**0,7**	**3**	**0,7**	**3**
Трепетлика	I	8,9	2,8	25	10,7	95	10,7	95
	II	7,4	24,2	179	36,7	272	36,7	272
	III	5,4	41,9	226	19,8	107	19,8	107
	IV	4,2	10,8	45	1,8	8	1,8	8
	V	3,2	2,0	6	-	-	-	-
		Всичко	**81,7**	**481**	**69,0**	**482**	**69,0**	**482**
Явор	I	9,4	-	-	1,8	17	1,8	17
	II	7,8	1,4	11	5,0	39	5,0	39
	III	6,2	3,3	20	2,4	15	2,4	15
	IV	4,7	1,2	6	-	-	-	-
	V	-	-	-	-	-	-	-
		Всичко	**5,9**	**37**	**9,2**	**71**	**9,2**	**71**
Бреза	I	7,2	-	-	0,2	1	0,2	1
	II	5,7	3,0	17	6,2	35	6,2	35
	III	4,4	10,3	45	13,4	59	13,4	59
	IV	3,2	8,2	26	1,0	3	2,8	9
	V	2,2	2,2	5	-	-	-	-
		Всичко	**23,7**	**93**	**20,8**	**98**	**22,6**	**104**
Космат дъб	I	-	-	-	-	-	-	-
	II	-	-	-	-	-	-	-
	III	5,0	0,1	-	6,6	33	6,6	33
	IV	3,7	1,2	4	30,8	114	30,8	114
	V	1,4	1,6	2	19,6	27	19,6	27
		Всичко	**2,9**	**6**	**57,0**	**174**	**57,0**	**174**
Брекина	I	-	-	-	-	-	-	-
	II	-	-	-	-	-	-	-
	III	5,0	-	-	0,1	-	0,1	-
	IV	-	-	-	-	-	-	-
	V	-	-	-	-	-	-	-
		Всичко	**-**	**-**	**0,1**	**-**	**0,1**	**-**
Бяла върба	I	-	-	-	-	-	-	-
	II	7,5	-	-	0,7	5	0,7	5
	III	6,2	3,3	20	3,1	19	3,1	19
	IV	-	-	-	-	-	-	-
	V	-	-	-	-	-	-	-
		Всичко	**3,3**	**20**	**3,8**	**24**	**3,8**	**24**
Джанка	I	-	-	-	-	-	-	-
	II	-	-	-	-	-	-	-

Видове гори и дървесни видове	бонитет	ус.ср.зр. прираст на 1 ха	СЕГАШЕН СЪСТАВ		ПОДХОДЯЩ СЪСТАВ			
			залесена площ		залесена площ		дървопр. площ	
			площ	прираст	площ	прираст	площ	прираст
		куб.м/ха	ха	куб.м	ха	куб.м	ха	куб.м
	III	5,0	0,6	3	1,9	10	1,9	10
	IV	-	-	-	-	-	-	-
	V	1,4	1,3	2	-	-	-	-
		Всичко	**1,9**	**5**	**1,9**	**10**	**1,9**	**10**
Черна елша	I	8,5	-	-	0,9	8	0,9	8
	II	6,3	0,5	3	0,6	4	0,6	4
	III	4,1	1,6	7	0,6	2	0,6	2
		Всичко	**2,1**	**10**	**2,1**	**14**	**2,1**	**14**
Ива	I	8,7	-	-	1,8	16	1,8	16
	II	7,5	-	-	10,0	75	10,0	75
	III	6,2	29,2	181	9,2	57	9,2	57
	IV	4,9	5,2	25	1,0	5	1,0	5
	V	3,7	0,7	3	-	-	-	-
		Всичко	**35,1**	**209**	**22,0**	**153**	**22,0**	**153**
Клен	I	7,8	-	-	0,3	2	0,3	2
	II	6,4	-	-	12,5	80	12,5	80
	III	5,0	1,8	9	15,2	76	15,2	76
	IV	3,7	4,7	17	9,2	34	9,2	34
	V	1,4	1,7	2	3,5	5	3,5	5
		Всичко	**8,2**	**28**	**40,7**	**197**	**40,7**	**197**
Турска леска	I	7,8	-	-	2,3	18	2,3	18
	II	6,4	-	-	8,1	52	8,1	52
	III	5,0	-	-	9,7	48	9,7	48
	IV	3,7	-	-	2,0	7	2,0	7
	V	-	-	-	-	-	-	-
		Всичко	**-**	**-**	**22,1**	**125**	**22,1**	**125**
Дребнолистна липа	I	-	-	-	-	-	-	-
	II	-	-	-	-	-	-	-
	III	4,2	-	-	1,8	8	1,8	8
	IV	3,2	0,7	2	0,7	2	0,7	2
	V	2,2	1,6	4	-	-	-	-
		Всичко	**2,3**	**6**	**2,5**	**10**	**2,5**	**10**
Едролистна липа	I	-	-	-	-	-	-	-
	II	-	-	-	-	-	-	-
	III	-	-	-	-	-	-	-
	IV	3,2	0,1	-	0,1	-	0,1	-
	V	-	-	-	-	-	-	-
		Всичко	**0,1**	**-**	**0,1**	**-**	**0,1**	**-**
Офика	I	-	-	-	-	-	-	-
	II	-	-	-	-	-	-	-

Видове гори и дървесни видове	бонитет	ус.ср.зр. прираст на 1 ха	СЕГАШЕН СЪСТАВ		ПОДХОДЯЩ СЪСТАВ			
			залесена площ		залесена площ		дървопр. площ	
			площ	прираст	площ	прираст	площ	прираст
		куб.м/ха	ха	куб.м	ха	куб.м	ха	куб.м
	III	5,0	0,1	-	0,4	2	0,4	2
	IV	3,7	0,3	1	-	-	-	-
	V	-	-	-	-	-	-	-
	Всичко		**0,4**	**1**	**0,4**	**2**	**0,4**	**2**
Череша	I	-	-	-	-	-	-	-
	II	6,4	1,4	9	1,7	11	1,7	11
	III	5,0	3,9	20	5,6	28	5,6	28
	IV	3,7	0,1	-	-	-	-	-
	V	1,4	1,1	2	-	-	-	-
	Всичко		**6,5**	**31**	**7,3**	**39**	**7,3**	**39**
Шестил	I	-	-	-	-	-	-	-
	II	7,8	0,2	2	0,2	2	0,2	2
	III	6,2	-	-	0,8	5	0,8	5
	IV	4,7	0,3	1	-	-	-	-
	V	-	-	-	-	-	-	-
	Всичко		**0,5**	**3**	**1,0**	**7**	**1,0**	**7**
Планински ясен	I	7,8	-	-	0,3	2	0,3	2
	II	6,4	-	-	3,1	20	3,1	20
	III	5,0	2,0	10	2,1	10	2,1	10
	IV	3,7	3,4	13	0,8	3	0,8	3
	V	1,4	1,0	1	-	-	-	-
	Всичко		**6,4**	**24**	**6,3**	**35**	**6,3**	**35**
Всичко ВИСОКОСТЪБЛЕНИ			**8502,2**	**50962**	**16634,9**	**112964**	**16768,1**	**113657**
ПРЕВРЪЩАНЕ								
Бук	I	6,6	1763,3	11638	-	-	-	-
	II	5,8	1670,7	9690	-	-	-	-
	III	4,4	630,4	2774	-	-	-	-
	IV	3,1	111,3	345	-	-	-	-
	V	2,0	14,8	30	-	-	-	-
	Всичко		**4190,5**	**24477**	**-**	**-**	**-**	**-**
Зимен дъб	I	-	-	-	-	-	-	-
	II	6,1	15,1	92	-	-	-	-
	III	5,1	298,5	1522	-	-	-	-
	IV	4,0	760,3	3041	-	-	-	-
	V	3,0	259,6	779	-	-	-	-
	Всичко		**1333,5**	**5434**	**-**	**-**	**-**	**-**
Благун	I	-	-	-	-	-	-	-
	II	-	-	-	-	-	-	-
	III	5,1	0,6	3	-	-	-	-

Видове гори и дървесни видове	бонитет	ус.ср.зр. прираст на 1 ха	СЕГАШЕН СЪСТАВ		ПОДХОДЯЩ СЪСТАВ			
			залесена площ		залесена площ		дървопр. площ	
			площ	прираст	площ	прираст	площ	прираст
		куб.м/ха	ха	куб.м	ха	куб.м	ха	куб.м
	IV	4,0	16,6	66	-	-	-	-
	V	3,0	7,2	22	-	-	-	-
		Всичко	**24,4**	**91**	**-**	**-**	**-**	**-**
Цер	I	-	-	-	-	-	-	-
	II	6,1	16,0	98	-	-	-	-
	III	5,1	430,7	2197	-	-	-	-
	IV	4,0	768,4	3074	-	-	-	-
	V	3,0	197,3	592	-	-	-	-
		Всичко	**1412,4**	**5961**	**-**	**-**	**-**	**-**
Габър	I	6,6	18,0	119	-	-	-	-
	II	5,8	173,7	1007	-	-	-	-
	III	4,4	491,3	2162	-	-	-	-
	IV	3,1	299,6	929	-	-	-	-
	V	2,0	85,3	171	-	-	-	-
		Всичко	**1067,9**	**4388**	**-**	**-**	**-**	**-**
Бряст	I	-	-	-	-	-	-	-
	II	-	-	-	-	-	-	-
	III	-	-	-	-	-	-	-
	IV	-	-	-	-	-	-	-
	V	3,0	0,1	-	-	-	-	-
		Всичко	**0,1**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
Космат дъб	I	-	-	-	-	-	-	-
	II	-	-	-	-	-	-	-
	III	-	-	-	-	-	-	-
	IV	4,0	0,1	-	-	-	-	-
	V	3,0	52,1	156	-	-	-	-
		Всичко	**52,2**	**156**	**-**	**-**	**-**	**-**
Клен	I	-	-	-	-	-	-	-
	II	-	-	-	-	-	-	-
	III	5,1	1,4	7	-	-	-	-
	IV	4,0	7,3	29	-	-	-	-
	V	3,0	26,4	79	-	-	-	-
		Всичко	**35,1**	**115**	**-**	**-**	**-**	**-**
Турска леска	I	-	-	-	-	-	-	-
	II	-	-	-	-	-	-	-
	III	5,1	2,8	14	-	-	-	-
	IV	4,0	12,9	52	-	-	-	-
	V	3,0	6,4	19	-	-	-	-
		Всичко	**22,1**	**85**	**-**	**-**	**-**	**-**
Всичко ПРЕВРЪЩАНЕ			**8138,2**	**40707**	**-**	**-**	**-**	**-**

Видове гори и дървесни видове	бонитет	ус.ср.зр. прираст на 1 ха	СЕГАШЕН СЪСТАВ		ПОДХОДЯЩ СЪСТАВ			
			залесена площ		залесена площ		дървопр. площ	
			площ	прираст	площ	прираст	площ	прираст
		куб.м/ха	ха	куб.м	ха	куб.м	ха	куб.м
НИСКОСТЪБЛЕНИ								
Бук	I	-	-	-	-	-	-	-
	II	5,8	0,6	3	-	-	-	-
	III	4,4	0,9	4	2,2	10	2,2	10
	IV	3,1	6,2	19	9,4	29	9,4	29
	V	2,0	6,2	12	3,3	7	3,3	7
		Всичко	**13,9**	**38**	**14,9**	**46**	**14,9**	**46**
Зимен дъб	I	6,8	-	-	0,1	1	0,1	1
	II	-	-	-	-	-	-	-
	III	4,8	1,2	6	3,3	16	3,3	16
	IV	3,8	0,8	3	6,0	23	6,0	23
	V	2,8	8,2	23	0,9	3	0,9	3
		Всичко	**10,2**	**32**	**10,3**	**43**	**10,3**	**43**
Благун	I	-	-	-	-	-	-	-
	II	-	-	-	-	-	-	-
	III	-	-	-	-	-	-	-
	IV	3,8	-	-	0,1	-	0,1	-
	V	2,8	0,1	-	-	-	-	-
		Всичко	**0,1**	**-**	**0,1**	**-**	**0,1**	**-**
Цер	I	-	-	-	-	-	-	-
	II	5,8	0,3	2	1,7	10	1,7	10
	III	4,8	3,7	18	9,2	44	9,2	44
	IV	3,8	13,8	52	24,6	93	24,6	93
	V	2,8	20,3	57	7,0	20	7,0	20
		Всичко	**38,1**	**129**	**42,5**	**167**	**42,5**	**167**
Габър	I	-	-	-	-	-	-	-
	II	-	-	-	-	-	-	-
	III	4,4	0,7	3	1,2	5	1,2	5
	IV	3,1	7,9	24	18,0	56	18,0	56
	V	2,0	24,1	48	13,5	27	13,5	27
		Всичко	**32,7**	**75**	**32,7**	**88**	**32,7**	**88**
Бряст	I	-	-	-	-	-	-	-
	II	-	-	-	-	-	-	-
	III	-	-	-	-	-	-	-
	IV	3,8	-	-	0,3	1	0,3	1
	V	2,8	0,3	1	-	-	-	-
		Всичко	**0,3**	**1**	**0,3**	**1**	**0,3**	**1**
Мъждрян	I	-	-	-	-	-	-	-
	II	6,4	-	-	5,2	33	5,2	33

Видове гори и дървесни видове	бонитет	ус.ср.зр. прираст на 1 ха	СЕГАШЕН СЪСТАВ		ПОДХОДЯЩ СЪСТАВ			
			залесена площ		залесена площ		дървопр. площ	
			площ	прираст	площ	прираст	площ	прираст
		куб.м/ха	ха	куб.м	ха	куб.м	ха	куб.м
	III	5,0	0,5	2	15,4	77	15,4	77
	IV	3,7	3,1	11	82,0	303	82,0	303
	V	1,4	165,4	232	58,0	81	58,0	81
	Всичко		**169,0**	**245**	**160,6**	**494**	**160,6**	**494**
Акация	I	12,0	-	-	2,6	31	2,6	31
	II	8,7	0,1	1	20,8	181	20,8	181
	III	5,2	43,8	228	123,6	643	123,6	643
	IV	3,4	116,5	396	86,6	294	86,6	294
	V	1,9	65,7	125	4,9	9	4,9	9
	Всичко		**226,1**	**750**	**238,5**	**1158**	**238,5**	**1158**
Космат дъб	I	-	-	-	-	-	-	-
	II	-	-	-	-	-	-	-
	III	-	-	-	-	-	-	-
	IV	3,8	-	-	7,4	28	7,4	28
	V	2,8	10,3	29	2,9	8	2,9	8
	Всичко		**10,3**	**29**	**10,3**	**36**	**10,3**	**36**
Келяв габър	IV	-	37,3	-	48,0	-	48,0	-
	V	-	18,5	-	3,3	-	3,3	-
	Всичко		**55,8**	**-**	**51,3**	**-**	**51,3**	**-**
Клен	I	6,8	0,3	2	-	-	-	-
	II	5,8	0,1	1	1,7	10	1,7	10
	III	4,8	0,4	2	1,1	5	1,1	5
	IV	3,8	2,1	8	3,7	14	3,7	14
	V	2,8	3,5	10	-	-	-	-
	Всичко		**6,4**	**23**	**6,5**	**29**	**6,5**	**29**
Турска леска	I	-	-	-	-	-	-	-
	II	-	-	-	-	-	-	-
	III	-	-	-	-	-	-	-
	IV	3,8	-	-	3,3	13	3,3	13
	V	2,8	4,7	13	1,8	5	1,8	5
	Всичко		**4,7**	**13**	**5,1**	**18**	**5,1**	**18**
Всичко НИСКОСТЪБЛЕНИ			**567,6**	**1335**	**573,1**	**2080**	**573,1**	**2080**
ОБЩО ВСИЧКО			**17208,0**	**93004**	**17208,0**	**115044**	**17341,2**	**115737**

Отношението между сегашния и бъдещия условен зрелостен прираст дава реална представа за ефекта от предвидените изменения в състава на дървостоите за увеличението прираста на гората. От таблица № 11 се вижда, че сегашният общ зрелостен прираст на залесената площ е 93004 куб.м, а бъдещият – 115044 куб.м или очакваемото увеличение само за залесената площ ще бъде:

$$\frac{115044}{93004} \times 100 = 123.69\ \%$$

Като се вземе под внимание и очакваемото увеличение на прираста от залесяванията на голите дървопроизводителни площи очакваемото увеличение на прираста общо за горските територии общинска собственост ще бъде:

$$\frac{115737}{93004} \times 100 = 124.44\ \%$$

При сегашния среден зрелостен прираст на 1 ха залесена площ – 5.40 куб.м в бъдеще се очаква – 6.68 куб.м. Това показва, че една част от насажденията в сегашния си състав на територията на Общината не отговаря на производителните възможности на съответните месторастения. При правилно и рационално разпределение на дървесните видове по типове месторастения в перспектива, производителността на горите може да се увеличи до 124.4 % при по-висок качествен състав на продукцията. Представа за измененията, които настъпват в площите заети от дървесните видове при сегашния и бъдещия състав ни дава таблица № 12.

Таблица № 12

Сравнение на площта по дървесни видове
в сегашния и бъдещия състав

Дървесни видове	СЕГАШЕН СЪСТАВ		ПОДХОДЯЩ СЪСТАВ			
	Залесена площ		Залесена площ		Дървопр. площ	
	ха	%	ха	%	ха	%
Бял бор	3140,4	18,3	2690,2	15,7	2744,9	15,8
Смърч	51,6	0,3	59,9	0,4	67,5	0,4
Черен бор	1323,2	7,7	1200,8	7,0	1247,0	7,2
Ела	0,3	-	0,3	-	0,3	-
Лиственица	0,5	-	0,5	-	0,5	-
Веймутов бор	1,3	-	1,2	-	1,2	-
Зелена дуглазка	23,6	0,1	21,1	0,1	21,1	0,1
Бук	7049,6	41,0	7375,1	42,9	7391,0	42,6
Червен дъб	1,3	-	1,4	-	1,4	-
Зимен дъб	1814,4	10,6	1948,0	11,3	1954,0	11,3
Благун	31,3	0,2	35,1	0,2	35,1	0,2
Цер	1742,8	10,1	1828,4	10,6	1829,4	10,6
Габър	1263,9	7,4	1306,4	7,6	1306,4	7,6
Бряст	1,1	-	1,0	-	1,0	-
Трепетлика	81,7	0,5	69,0	0,4	69,0	0,4
Явор	5,9	-	9,2	-	9,2	-
Бреза	23,7	0,1	20,8	0,1	22,6	0,1
Мъждрян	169,0	1,0	160,6	0,9	160,6	0,9
Акация	226,1	1,3	238,5	1,4	238,5	1,4
Космат дъб	65,4	0,4	67,3	0,4	67,3	0,4
Келяв габър	55,8	0,3	51,3	0,3	51,3	0,3
Брекина	-	-	0,1	-	0,1	-
Бяла върба	3,3	-	3,8	-	3,8	-
Джанка	1,9	-	1,9	-	1,9	-

Дървесни видове	СЕГАШЕН СЪСТАВ		ПОДХОДЯЩ СЪСТАВ			
	Залесена площ		Залесена площ		Дървопр. площ	
	ха	%	ха	%	ха	%
Черна елша	2,1	-	2,1	-	2,1	-
Ива	35,1	0,2	22,0	0,1	22,0	0,1
Клен	49,7	0,3	47,2	0,3	47,2	0,3
Турска леска	26,8	0,2	27,2	0,2	27,2	0,2
Дребнолистна липа	2,3	-	2,5	-	2,5	-
Едролистна липа	0,1	-	0,1	-	0,1	-
Офика	0,4	-	0,4	-	0,4	-
Череша	6,5	-	7,3	0,1	7,3	0,1
Шестил	0,5	-	1,0	-	1,0	-
Планински ясен	6,4	-	6,3	-	6,3	-
Всичко	**17208,0**	**100,0**	**17208,0**	**100,0**	**17341,2**	**100,0**

Както вече се споменана в предишната точка 86.2 % от дървопроизводителната площ на горските територии общинска собственост се заемат от средно богати и богати месторастения, които предполагат едно много добро развитие на естествената растителност настанена тук. Освен това 61.4 % от горските територии общинска собственост попадат в Защитени зони по НАТУРА-2000.

Ето защо, разликите между сегашния и бъдещия състав на насажденията са минимални. Запазено е видовото разнообразие на дървостоите, като е дадено предпочитание на местните широклистни видове, за сметка на интродуцираните иглолистни, като Белия и Черен бор. Тук трябва да се уточни, че голяма част от иглолистните култури не могат да се запазят в бъдещия състав, защото са засегнати от короядно изсъхване. Въпреки това, те са изпълнили своята противоерозионна цел, а и масово осеменяват околните запустели, ерозирани и бедни земи. Самозалесените иглолистни насаждения са се приспособили към местните условия много добре, имат бърз растеж, сравнително висока производителност и голяма защитна и укепваща терените роля. Културите на средно богати и богати месторастения временно ще се запазват, докато навършат турнусна възраст, когато чрез възобновителни сечи, съставът им ще се заменя с широколистни видове. Увеличава се процентът на участие на най-ценните местни видове – Бук – от 41.0 на 42.9 %, Зимен дъб – от 10.6 на 11.3 %, Цер – от 10.1 на 10.6 %, Благун и т.н. Габровите насаждения остават да се разпространяват успоредно с Бука по по-ниските части на склоновете. Една голяма част от дървесните видове като Трепетлика, Клен, Явор, Шестил, Планински ясен, Бряст и други, които са спътници на Бука и дъбовете и участват единично в състава на горите, остават почти непроменени. С ловностопанска цел, ще се запазват и увеличават горскоплодните дървесни видове – Джанка, Брекиня, Офика и Череша. Брезата и Ивата си остават, като спътници на младите култури. Запазват се върбовите и елшови ивици покрай реките. Малко се увеличава участието на Акацията, която е извън ареала на своето разпространение, но ще се залесява главно покрай пътищата с противоерозионна и защитна цел. Само Келявият габър и Мъждрянът, като по-малоценни видове намаляват участието си, като са запазени занапред предимно на много бедни месторастения, където не би могла да се задържи друга растителност.

В заключение може да се каже, че бъдещите насаждения ще са по-устойчиви биологически, с по-висока продуктивност и с по-добри защитни и здравно-укрепващи функции.

Глава II

ИКОНОМИЧЕСКИ УСЛОВИЯ

1. Площ и лесистост на Община Трън

Територията на Община Трън се намира в Пернишка област и обхваща 52 землища. Разпределението на горските територии по землища и по вид собственост е показано в таблица № 13.

Таблица № 13

Разпределение на горските територии по землища и вид собственост

Землище	Обща площ на землището	Държавна собственост	Общинска собственост	Частна собственост	Религиозна собственост	Юридически лица	Общо	В това число залесени територии	Лесистост (%)
гр. ТРЪН	2158,1	289,9	483	145,8	0,7	64,1	983,5	843,5	39,1
с. БАНКЯ	557,5	159,8	139,1	33,9	-	-	332,8	305,7	54,8
с. БЕРАИНЦИ	229,1	7,4	53,6	27,7	-	-	88,7	86,7	37,8
с. БОГОЙНА	326,8	80,6	150,9	15,7	-	-	247,2	228,1	69,8
с. БОХОВА	1003,5	352,9	321,8	141,3	-	2,8	818,8	802,9	80,0
с. БУСИНЦИ	1053,8	149,6	370,7	87,0	1,6	50,1	659,0	639,3	60,7
с. БУТРОИНЦИ	1308,4	244,5	425	62,9	-	-	732,4	555,0	42,4
с. ВЕЛИНОВО	1473,1	292,0	449,1	130,1	122,2	0,3	993,7	876,0	59,5
с. ВИДРАР	1023,3	491,8	267,5	56,7	-	-	816,0	770,1	75,3
с. ВРАБЧА	1299,6	172,6	207,6	45,5	3,0	3,4	432,1	338,6	26,1
с. ВУКАН	807,1	282,5	217,9	55,7	2,6	-	558,7	541,9	67,1
с. ГЛАВАНОВЦИ	518,4	19,6	5,7	22,8	-	-	48,1	47,7	9,2
с. ГЛОГОВИЦА	1389,4	401,0	334,2	149,1	7,7	-	892,0	879,0	63,3
с. ГОРНА МЕЛНА	1672,7	544,1	587,1	200,1	1,0	-	1332,3	1306,7	78,1
с. ГОРОЧЕВЦИ	1334,5	407,9	514,8	98,1	-	1,2	1022,0	984,9	73,8
с. ДЖИНЧОВЦИ	286,5	51,6	58,5	17,7	-	-	127,8	119,9	41,8
с. ДОКЬОВЦИ	1242,7	548,3	223,1	246,8	-	5,0	1023,2	999,7	80,4
с. ДОЛНА МЕЛНА	2495,3	812,1	894,2	222,7	-	-	1929,0	1869,9	74,9
с. ДЪЛГА ЛУКА	1057,2	328,5	378,9	166,2	-	-	873,6	859,3	81,3
с. ЕЗДИМИРЦИ	996,2	244,7	322,6	86,2	-	-	653,5	412,6	41,4
с. ЕЛОВИЦА	1011,0	583,1	286,0	71,6	-	-	940,7	894,0	88,4
с. ЕРУЛ	1368,7	435,2	358,4	147,4	-	0,7	941,7	854,4	62,4
с. ЗАБЕЛ	1406,6	198,6	665,1	52,6	10,1	-	926,4	883,1	62,8
с. ЗЕЛЕНИГРАД	1907,0	396,6	809,3	91,1	25,6	-	1322,6	1223,1	64,1
с. КОЖИНЦИ	1262,4	435,8	448,1	199,1	-	-	1083,0	1023,4	81,1
с. КОСТУРИНЦИ	1192,7	323,8	514,9	135,7	-	3,0	977,4	935,5	78,4
с. КЪШЛЕ	617,8	69,0	260,8	30,4	-	-	360,2	347,7	56,3

Землище	Обща площ на землището	Държавна собственост	Общинска собственост	Частна собственост	Религиозна собственост	Юридически лица	Общо	В това число залесени територии	Лесистост (%)
с. ЛЕВА РЕКА	1410,8	581,4	327,4	193,4	15,4	2,8	1120,4	1103,6	78,2
с. ЛЕШНИКОВЦИ	605,8	18,4	271,6	103,5	-	-	393,5	388,4	64,1
с. ЛОМНИЦА	1606,1	321,1	786,1	166,1	-	0,8	1274,1	1174,6	73,1
с. ЛЯЛИНЦИ	1426,5	333,0	314,2	28,7	-	-	675,9	491,0	34,4
с. МИЛКЬОВЦИ	1143,8	138,3	552,1	135,2	-	-	825,6	787,6	68,9
с. МИЛОСЛАВЦИ	1017,6	179,5	395,2	48,5	-	-	623,2	586,0	57,6
с. МРАКЕТИНЦИ	364,7	83,2	111,2	26,1	-	-	220,5	178,1	48,8
с. МРАМОР	855,0	391,6	263,5	58,8	-	-	713,9	690,3	80,7
с. НАСАЛЕВЦИ	710,9	64,5	185,0	15,9	-	-	265,4	243,7	34,3
с. НЕДЕЛКОВО	1121,8	136,2	38,8	11,2	-	-	186,2	68,1	6,1
с. ПАРАМУН	1485,7	313,0	664,2	136,0	-	-	1113,2	904,3	60,9
с. ПЕНКЬОВЦИ	2435,6	795,6	904,0	314,6	-	5,8	2020,0	1933,6	79,4
с. ПРОДАНЧА	508,0	83,1	180,2	25,5	-	-	288,8	272,6	53,7
с. РАДОВО	452,7	42,6	152,5	38,7	-	-	233,8	227,0	50,1
с. РАНИ ЛУГ	776,3	176,1	223,0	7,9	-	-	407,0	378,6	48,8
с. РЕЯНОВЦИ	362,6	50,3	15,9	12,4	5	-	83,6	80,7	22,3
с. СЛИШОВЦИ	797,3	312,6	173,2	5,3	-	-	491,1	463,9	58,2
с. СТАЙЧОВЦИ	1629,9	376,5	903,6	69,8	-	3	1352,9	1322,8	81,2
с.СТРЕЗИМИРОВЦИ	369,8	66,4	140,7	23,5	-	-	230,6	218,7	59,1
с. СТУДЕН ИЗВОР	321,4	52,7	60,7	17,8	-	-	131,2	121,3	37,7
с. ТУРОКОВЦИ	1573,7	132,2	618,7	40,2	79,7	-	870,8	784,5	49,9
с. ФИЛИПОВЦИ	1843,9	500,6	575,8	140,9	-	-	1217,3	914,1	49,6
с. ЦЕГРИЛОВЦИ	652,3	59,0	137,2	45,1	1,8	0,5	243,6	228,0	35,0
с. ШИПКОВИЦА	1778,8	58,6	1086,1	38,5	-	-	1183,2	1108,5	62,3
с. ЯРЛОВЦИ	1081,1	144,0	372	45,8	0,9	-	562,7	555,5	51,4
Всичко (ха)	**56544,9**	**13734,0**	**19200,8**	**4489,3**	**277,3**	**143,5**	**37844,9**	**34854,2**	**61,6**
Процент (%)		36,3	50,7	11,9	0,7	0,4	100.0	92,1	

Забележка: В таблицата са включени и устроените млади борови самосеви до 30 годишна възраст собственост на частни и юридически лица – 104.0 ха, които изцяло са залесени площи. Те не влизат в баланса на горските територии, но имат значение при изчисляването на лесистостта на района за момента.

От таблицата е видно, че ***общинските гори*** заемат 50.7 % от инвентаризираната площ на Общината. Към тях са включени горските територии общинска собственост, включително тези с променено предназначение през ревизионния период, както и горите останали извън горските територии.

Горите държавна собственост са 36.3 %, като обхващат горските територии държавна собственост и самозалесените държавни земеделски земи или гори върху водни

територии и нарушени терени. Залесените имоти на ***частни, религиозни и юридически лица*** заемат 13.0 %. В тях са включени горите върнати както по Закона за Горите, така и по Закона за собствеността и ползването на земеделските земи.

Лесистостта е 61.6 % средно за инвентаризираната територия, като по землища е твърде различна. Например в землището на с.Еловица, което се намира в най-облесената част на инвентаризираната територия, лесистостта достига до 88.4 %, докато в землището на с.Неделково е най-малка – 6.1 %.

2. Роля и значение на горите за икономиката на Общината

Значението на горите за икономиката на Общината е отразено в ”План за интегрирано развитие на Община Трън – 2021-2027 година”. В него са определени целите и приоритетите на горскостопанското развитие в Общината за този период.

Горските територии, за които е изготвен този горскостопански план имат важно значение, не само като строителна и технологична суровина, но и с техните ловностопански, водохранни, противоерозионни и здравно-укрепващи функции.

Значението на горите е многопосочно. Ако поставим на първо място добива на дървесина, трябва да отбележим пълната реализация и рентабилността на тази дейност. Основни ползуватели на дървесина в общинските гори са ”Ромасия 2005”–ЕООД, ”Евролес–77”–ЕООД, ”Юлиян Лилов–юли 77”–ЕООД, ”БУЦКО–2009”–ЕООД, ”Дейна”–ЕООД, ”Манчини”–ЕООД, “Лес Агро Инвест“–ЕООД, “Олимпиец“–ЕООД, “4 Венис“–ЕООД, “Бокота лес“–ООД, “Акси“–ЕООД (гр.Брезник), “Борей лес“–ЕООД (с.Радово), ЕТ–“Вега“, “ВДК-1“–ЕООД (с.Яна), “Сталко“–ООД (с.Изгрев), ”Д и Д”– ООД (гр.София). Тези ползватели са поемали повече от 90 % от добитата дървесина през ревизионния период.

В района има 3874 жители с постоянен адрес в селищата по данни към 07.09.2021 година. За задоволяване на нуждите на населението, главно дърва за огрев и в по-малък обем строителна дървесина за битови нужди, отива по-малко от 10 % от добитата в Общината дървесина. Една голяма част от местното население задоволява нуждите си от собствените си гори. Само за последната година са добити 37940 куб.м дървесина от частни гори.

Стопанското значение на горите не се ограничава само с дърводобива. В Общината се създават много добри условия за развитие на ловен туризъм. Екологичните условия благоприятстват развъждането на ценен дивеч – Благороден елен (Cervus elaphus), Сърна (Capreolus capreolus), Дива свиня (Sus scrofa), Заек (Lepus europaeus), Яребица (Perdix perdix), Кеклик (Alectoris chukar) и други. Срещат се и редица хищници като Лисици (Vulpes vulpes), Вълци (Canis lupus), Мечки (Ursus arktos) и т.н. През 2003 година се появяват данни за разпространение на Рис (Lynx lynx) в района на гр.Трън. В р.Ерма и другите местни реки има различни видове риба – Черна мряна (Barbus meridionalis petenyi), Речен Кефал (Leuciscus sephalus), Речна пъстърва (Salmo truta fario), Скобар (Chondrostoma nasus). Язовир ”Ярловци” се зарибява с Шаран (Ciprinus carpio), Толстолоб (Hypophthalmichthys molitrix), Червеноперка (Scardinius erythrophthalmus), Бял амур (Chenopharyngodon idella), Костур (Perca fluviatilis), Уклей (Alburnus alburnus), Каракуда (Carassius carassius) и други и се използва за спортен риболов.

Голямо е и значението на страничните ползвания, които се реализират в горите. На първо място те могат да осигурят паша на селскостопанските животни. В горите се добиват значителни количества гъби – Манатарки (Boletus edulis Bull.) и Пачи крак (Cantharellus cibarius Fr.), а за лични нужди и Печурка (Agaricus arvensis Schff. ex Fr.), Рижийка (Lactarius deliciosus S.F.Gray.), Масловка (Suillus granulatus Fr.), Сърнела (Macrolepiota mastoidea Sing.), горски плодове – Черни боровинки (Vaccinium myrtillus L.), Ягоди (Fragaria vesca L.) и Малини

(Rubus idaeus L.) и билки - Шипка (Rosa canina L.), Синя хвойна (Juniperus communis L.) и други, което осигурява допълнителни доходи на местното население.

Дърводобивът, ловният туризъм и страничните ползувания осигуряват не само работни места, но и допълнителни приходи на Общината, местното население и държавата.

За опазването и съхраняването на богатия генетичен фонд в района са открити, обявени и поддържани 218.6 ха семепроизводствени насаждения, от които горски територии общинска собственост – 24.1 ха.

Не по-малко важни от стопанското им значение, са другите полезни функции на горите. Районът е екологически чист и с благоприятен климат. В горските комплекси и около тях са създадени условия за отдих и туризъм. На територията на Общината има няколко манастира, най-известен от които е ”Св.Арахангел Михаил” – ценен паметник на средновековното изкуство. Другите са ”Св.Илия” до с.Пенкьовци, Манастир “Св. Троица“, Мисловщички манастир ”Успение Богородично” до с.Велиново, Реяновския манастир ”Св.Богородица” и т.н. За съжаление, манастирите не се поддържат и са необходими средства за тяхното възстановяване и превръщането им в туристически обекти. Добре поддържано и посещавано място е светилището ”Св.Петка (Трънска)”, за което местните хора имат своя интересна легенда. Открити са и археологически артефакти от Тракийско време в Трънската котловина ”Знеполе”. Но най-голямото богатство в Общината са природните дадености. Природната забележителност ”Ждрелото на р.Ерма“ е уникална по своята красота и е един от Стоте национални туристически обекта в България. Недостъпно доскоро, ждрелото на р.Ябланица е изключително интересно със своите скални тунели и водопади. През 2002 година е изградена Трънската екопътека, чийто маршрут включва и двете ждрела. Планината Руй с едноименния си връх също е притегателен център за отдих и туризъм. В този район с Постановление на Министерски съвет № 1171 още през 1951 година са обособени Курортни гори с обща площ 388.3 ха (горска територия общинска собственост – 193.0 ха). Горите в по-ниските части, около град Трън с Решение на Министерски съвет № 21 от 1974 година са обявени за Зелена зона и Извънселищен парк – лесопарк ”Трън”.

В района на Общината със заповед № РД-174 от 22.02.2013 година е обявена Защитена местност “Лялинци“ в землището на с.Лялинци, където е открито Панчичево секирче (Lathyrus pancicii (Jurisic) Adamovic) – изчезнал вид защитен от Закона за биологичното разнообразие.

Карстовият басеин на планините Стража и Ездимирска е изключително интересен за спелеолозите с многобройните си пещери и други скални образувания. Известно е, че районът на Общината се слави със своите златни находища, които има идеи отново да се разработват, въпреки че мина ”Злата” отдавна вече е прекратила дейността си.

Не може да не се споменат и водоохранните функции на горите. На територията на Общината има множество водоизточници – извори и закрити водохващания. Обявени със заповед № 222 от 22.02.1997 година на Комитета по архитектура и благоустройство са санитарно-охранителни зони с обща площ 6433.6 ха в землищата на гр.Трън и още 18 села. От тях горска територия общинска собственост са 3578.2 ха. Допълнително заради термалните минерални извори в района на с.Банкя със заповед № СОЗ-7 от 16.03.2004 година е учередена санитарно охранителна зона КЕЙ “Трънска Банкя“ с площ 185.5 ха (горска територия общинска собственост – 71.4 ха). Водовземното съоръжение ”Трашевина” изцяло е общинска собственост и има разрешително за водовземане № РР-01-244 от 11.07.2012 година.

Съгласно Националната екологична мрежа на страната тук попадат четири Защитени зони за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна “Руй“, “Кървав камък“, “Любаш“ и “Земен“. Те са одобрени с решения на Министерски съвет № 611 от 16.10.2007 година и № 802 от 04.12.2007 година. В тях от ОП ”Трънска гора” са определени “Гори във фаза на старост“ с обща площ 1142.0 ха в горските територии общинска собственост.

От екологична мрежа на страната попада и една зона за опазване на дивите птици – Защитена зона ”Руй” одобрена с решение на Министерски съвет № 122 от 02.03.2007 година и обявена със заповед № РД 554 от 05.09.2008 година на Министерство на околната среда и водите.

Глава III

ДОСЕГАШНО СТОПАНИСВАНЕ

1. Кратък преглед на досегашното лесоустройство и досегашното стопанисване

До излизането на Закона за национализация на горите в България през 1948 година, горите на територията на Община гр.Трън са били общински, държавни и частни и са се стопанисвали от собствениците си. Няма достоверни сведения за общата площ на общинските гори в района, защото през този период не са били устройвани, а са се стопанисвали по годишни планове от Общината.

След 1948 година всички гори се присъединяват към горско стопанство ”Трън” като държавен горски фонд. За първи път са устроени през 1951/1952 година, след което следват още три устройства през неравномерни периоди от време – 1968/1969, 1978/1979 и 1991/1992 години. Сведения за тези устройства са дадени по-подробно в записката на държавните гори в района, защото всички гори по-това време са устройвани и стопанисвани като държавни.

Това положение продължава до 2000 година, когато след демократичните промени в страната, започва връщането на горите на реалните им собственици. По това време – 2001/2002 година – се извършва предпоследното лесоустройство на горско стопанство ”Трън”. За пръв път при него е извършена инвентаризация и цялостно проектиране на горите по видове собственост, като за целта са използвани съвместените цифрови модели от картите на възстановената собственост. Площтта на стопанството по собственост е била разпределена както следва:

- ***Държавни гори*** – 29202.8 ха – 84.5 %
- ***Частни гори*** – 3646.6 ха – 10.5 %
- ***Гори на религиозни организации*** – 406.7 ха – 1.2 %
- ***Остатъчен фонд чл.19 от ЗСПЗЗ*** – 1320.7 ха – 3.8 %

Както се вижда, до тогава все още няма възстановени горски теритотии на Общината. Временно е предоставен за стопанисване от общината само остатъчния фонд по чл.19, за който не е имало претенции и подадени документи за собственост. В момента по-голямата част от тези гори са останали общински, като култури или замозалесени площи на земеделски територии. Само отделни по-възрастни новоустроени насаждения са върнати на държавата – примерно подотдели: **18** ”о”, ”п”, ”с”; **43** ”г”, ”д”; **125** ”г”; **126** ”з” и т.н.

В периода между 2006 и 2008 година в поземлените комисии се разглеждат документите за собственост на горите на Община Трън. Съгласно официалната справка от ОСЗ гр.Трън възстановените горски теритирии по землища и документи за собственост са както следва:

Таблица № 14

	Землище	ЕККАТЕ	Площ, дка	площ, ха	въстан. с реш. на ПК №	възс. по чл. 19 площ дка	площ, ха
1	Банкя	2645	1044,18	104,418	1526 1/22.06.2008	59,423	5,9423
					1542 1/22.06.2008		
2	Бераинци	3873	239,427	23,9427	123Б 2-н/21.03.2008	101,637	10,1637
					128Б 02-н/30.01.2007		
3	Богойна	4697	1260,27	126,027	121Б 3/17.05.2008	7,393	0,7393
					133 Б 3/17.05.2008		
					1518 3/20.05.2008		

	Землище	ЕККАТЕ	Площ, дка	площ, ха	въстан. с реш. на ПК №	възс. по чл. 19 площ дка	площ, ха
4.	Бохова	5918	2578,14	257,814	125Б 4-н/17.09.2007	268,441	26,8441
					1549 04н/17.09.2007		
	Землище	**ЕККАТЕ**	**Площ, дка**	**площ, ха**	**въстан. с реш. на ПК №**	**възс. по чл. 19 площ дка**	**площ, ха**
5.	Бусинци	7096	2725,12	272,512	120Б 5-н/05.08.2006	267,603	26,7603
					123Б 5-н/17.01.2008		
					1550 5-н/05.08.2006		
6.	Бутроинци	7137	3783,51	378,351	123Б 6/17.05.2008	95,489	9,5489
					133Б 6/17.05.2008		
					1525 6/17.05.2008		
7.	Велиново	10478	3355,68	335,568	123Б 7/13.04.2008	297,428	29,7428
					848 7/13.04.2008		
					1529 7/13.04.2008		
8	Видрар	11017	2037,37	203,737	1554 8/06.04.2008	206,964	20,6964
					127Б 8/06.04.2008		
9	Врабча	12139	1733,81	173,381	1518 09-н/07.07.2007	71,161	7,1161
					1524 09-н/07.07.2007		
10	Вукан	12348	1280,05	128,005	127Б 10/21.03.2008	52,332	5,2332
					1545 10/21.03.2008		
11	Главановци					1,406	0,1406
12	Глоговица	15134	2250,75	225,075	1536 12/21.04.2008	558,804	55,8804
					123Б 12/21.04.2008		
13	Горна мелна	16331	2747,7	274,77	112Б 13/01.04.2008	1035,469	103,547
13	Горочевци	17077	4244,53	424,453	1541 14-н/05.02.2008	191,567	19,1567
					110Б 14-н/05.02.2008		
					116Б 14-н/05.02.2008		
					118Б 14н/05.02.2008		
					119Б 14н/05.02.2008		
14	Джинчовци	20818	376,671	37,6671	1548 15-н/01.08.2006	91,235	9,1235
15	Докьовци	21854	1403,09	140,309	123Б 16/13.02.2009	298,104	29,8104
					129Б 16/06.04.2008		
					1538 16/07.04.2008		
16	Долна Мелна	22201	4870,98	487,098	114Б 17/04.04.2008	1917,708	191,771
					1542 17/04.04.2008		
17	Дълга лука	24517	2863,98	286,398	112Б 18/02.04.2008	190,92	19,092
					127Б 18/02.04.2008		
					1535 18/02.04.2008		
					1548 18/02.04.2008		
18	Ездимирци	27084	2825,62	282,562	133Б 19/11.05.2008	92,404	9,2404
					1527 19/11.05.2008		
19	Еловица	27351	2662,54	266,254	123Б 20-н/17.02.2008	67,143	6,7143
					127Б 20-н/17.02.2008		
					1547 20-н/17.02.2008		
20	Ерул	27601	2598,04	259,804	1551 21/10.03.2008	87,469	8,7469
					127Б 21/10.03.2008		

	Землище	ЕККАТЕ	Площ, дка	площ, ха	възстан. с реш. на ПК №	възс. по чл. 19 площ дка	площ, ха
21	Забел	30017	6079,21	607,921	123Б 22-н/25.07.2008	175,051	17,5051
					124Б 22-н/25.07.2008		
	Землище	**ЕККАТЕ**	**Площ, дка**	**площ, ха**	**възстан. с реш. на ПК №**	**възс. по чл. 19 площ дка**	**площ, ха**
					1537 22-н/25.07.2008		
22	Зеленигpад	30716	7113,4	711,34	117Б 23-н/13.07.2006	193,524	19,3524
					123Б 23-н/13.07.2006		
					1519 23-н/12.07.2008		
23	Кожинци	37602	3538,28	353,828	118Б 24-н/05.02.2008	284,254	28,4254
					123Б 24-н/13.07.2006		
24	Костурунци	39027	4547,94	454,794	123Б 25-н/14.01.2008	73,107	7,3107
					125Б 25-н/14.01.2008		
					126Б 25-н/14.01.2008		
					130Б 25-н/15.01.2008		
25	Къшле	41040	1377,91	137,791	115Б 26/05.04.2008	227,701	22,7701
					127Б 26/06.04.2008		
					1543 26/05.04.2008		
26	Лева река	43195	2563,04	256,304	111Б 27/03.04.2008	358,372	35,8372
					123Б 27/12.02.2009		
					127Б 27/03.04.2008		
					1539 27/03.04.2008		
27	Лешниковци	43551	2041,69	204,169	120Б 28/23.03.2008	277,447	27,7447
					123Б 28/23.03.2008		
					1519 28/23.03.2008		
					1520 28/23.03.2008		
					1521 28/23.03.2008		
					1537 28/23.03.2008		
28	Ломница	44269	7457,58	745,758	122Б 29/19.06.2008	229,964	22,9964
					123Б 29/23.06.2008		
					1516 29/20.06.2008		
					1518 29/20.06.2008		
					1542 29/19.06.2008		
					1544 29/20.06.2008		
					1548 29/23.06.2008		
29	Лялинци	44781	2047,7	204,77	134Б 30/08.05.2008	360,777	36,0777
					1518 30/08.05.2008		
					1530 30/08.05.2008		
30	Милкьовци	48249	4219,41	421,941	847 31/09.06.2008	175,38	17,538
					1528 31/09.06.2008		
					1534 31/09.06.2008		
					1538 31/09.06.2008		
					1544 31/09.06.2008		
					1552 31/09.06.2008		
31	Милославци	48252	3246,27	324,627	118Б 32-н/03.07.2008	342,51	34,251
					1522 32-н/03.07.2008		

	Землище	ЕККАТЕ	Площ, дка	площ, ха	въстан. с реш. на ПК №	възс. по чл. 19 площ дка	площ, ха
32	Мракетинци	49182	793,322	79,3322	1531 33/10.05.2008	213,457	21,3457
					1532 33/10.05.2008		
	Землище	**ЕККАТЕ**	**Площ, дка**	**площ, ха**	**въстан. с реш. на ПК №**	**възс. по чл. 19 площ дка**	**площ, ха**
33	Мрамор	49196	1623,1	162,31	123Б 34/07.03.2008	439,687	43,9687
					127Б 34/20.03.2008		
					132Б 34/07.03.2008		
34	Насалевци	51130	1399,69	139,969	1520 35-н/28.06.2006	37,147	3,7147
35	Неделково	51343	170,678	17,0678	1531 36/10.05.2008	110,063	11,0063
36	Парамун	55453	5354,52	535,452	135Б 37/07.05.2008	595,821	59,5821
					1518 37/07.05.2008		
					1533 37/07.05.2008		
37	Пенкьовци	55814	7654,73	765,473	123Б 38/08.04.2008	375,905	37,5905
					127Б 38/08.04.2008		
					131Б 38/08.04.2008		
					1540 38/08.04.2008		
38	Проданча	58551	1416,05	141,605	1523 39/20.06.2008	216,737	21,6737
					1542 39/20.06.2008		
39	Радово	61501	1374,9	137,49	123Б 40-н/15.01.2008	143,213	14,3213
					1546 40-н/01.08.2007		
40	Рани луг	62205	2094,21	209,421	1521 41-н/27.06.2006	288,423	28,8423
41	Реяновци	62565	82,061	8,2061	116Б 42-н/01.08.2006	11,548	1,1548
42	Слишовци	67458	1504,48	150,448	119Б 43-н/07.04.2006	211,835	21,1835
43	Стайчовци	68641	8176,9	817,69	126Б 44-н/12.11.2007	586,971	58,6971
44	Стрезимитровци	69777	1174,54	117,454	119Б 45-н/10.04.2006	171,071	17,1071
45	Студен извор	70086	543,258	54,3258	123Б 46/22.03.2008	46,291	4,6291
					1518 46-н/01.08.2006		
46	Трън	73273	4055,75	405,575	123Б 47-н/06.06.2007	1448,93	144,893
					1517 47-н/05.06.2007		
47	Туроковци	73479	5599,54	559,954	125Б 48-н/01.08.2006	287,262	28,7262
					1535 48-н/01.08.2006		
48	Филиповци	76114	4056,84	405,684	136Б 49/14.05.2008	1655,853	165,585
					1534 49/1405.2008		
49	Цегриловци	78327	791,556	79,1556	120Б 50-н/01.08.2006	339,25	33,925
50	Шипковица	83209	8462,93	846,293	113Б 51/12.04.2008	1805,41	180,541
51	Ярловци	87566	3297,4	329,74	123б 52/22.03.2008	257,118	25,7118
	Всичко		**150740**	**15074**		17900,179	**1790**

Въз основа на тези документи, общата площ на горските територии собственост на Община Трън е 15074.0 ха. Освен нея, по данни на Общинска служба ”Земеделие и гори” има още 1790.0 ха гори по чл.19 от ЗСПЗЗ, възстановени също на Общината. И така, горската площ общинска собственост възлиза на 16864.0 ха, което налага създаването на организиция за стопанисването й.

С решение № 132 на Общински съвет гр.Трън от заседание, проведено на 17.12.2008 година, на основание чл.21, ал.1, т.8 от ЗМСМА, чл.51, ал.3, чл.52 и чл.53 от ЗОС, ***се създава Общинско предприятие ”Трънска гора”*** с предмет на дейност: управление, ползване,

възпроизводство и опазване на горите и земите от горския фонд, собственост на Общината. На същото заседание се приема и Правилника за дейността Общинското предприятие.

През 2006-2007 година с ползването от горите и документацията по възстановяването им се е занимавал отдел към Общината, а отчетите са правени в горското стопанство. ”Главна книга” за ползването в общинските гори започва да се води от 2008 година със създаването на Общинското предприятие.

От възобновителните сечи са водени основно ***краткосрочно-постепенни сечи*** и две ***голи сечи*** в акациеви насаждения на минимална площ от 4 дка. Обобщено може да се каже, че основната грешка при подбирането на насажденията за възобновителна сеч е, че неправомерно са задействани много млади и дозряващи насаждения. От друга стана, сечите в тях не са пресилвани, така че не са нанесени сериозни вреди на гората.

От отгледните сечи в горските територии общинска собственост са водени следните:

- прореждане	– 153.1 ха – 34.9 %
- пробирка	– 286.2 ха – 65.1 %
ОБЩО	– 439.3 ха – 100.0 %

Сечите са водени с различна интензивност, на места не изцяло, а само в разрешените площи с определени кадастрални номера. Обобщено може да се каже, че Общинското предприятие е обръщало по-сериозно внимание на отгледните сечи в иглолистните култури, където е осигуряван растежен простор на дървостоите, създадени в много гъсти схеми. Широколистните гори са ползвани само за добив на дърва, без да са спазвани условията за равномерно изреждане на насажденията.

Залесявания и други горскостопански мероприятия не са водени през този период.

Последната инвентаризация на горите в обхвата на дейност на ТП ”ДГС Трън” е извършена през 2011/2012 година. Въз основа на нея е изготвен горскостопански план на общинските гори. Той е обхващал горите на територията на Община гр.Трън със съответните й 52 землища.

Благодарение на устройването, съгласно Закона за горите, на залесени и самозалесени изоставени държавни, общински и частни земеделски земи, инвентаризирата площ се е увеличила с 2264.8 ха или е възлизала на 36841.6 ха. През изминалия ревизионен период се възстановява собствеността на голяма част от горските имоти и разпределението на площта по собственост вече е твърде различно от предишното лесоустройство, а именно:

- Държавни гори	– 13971.7 ха – 37.9 %
- Общински гори	– 18133.8 ха – 49.2 %
- Частни гори	– 4298.4 ха – 11.7 %
- Гори на други организации	– 416.1 ха – 1.2 %
- Остатъчен фонд чл.19 от ЗСПЗЗ	– 21.6 ха – 0.1 %

За картна основа са използвани топографски карти в мащаб 1:10000 получени по фотомеханичен път от такива в мащаб 1:5000, покриващи цялата територия на Общината, както и земеразделителните и гораразделителните планове на землищата. За по-точното картиране са използвани аерофотоснимки получени от ИАГ към МЗХ (от 2010 година) и GPS устройства.

Проучванията са извършени на типологична основа, на базата на типовете горски месторастения, определени по класификационната типологична схема, съгласно ”Инструкцията за установяване и картиране на типовете горски месторастения и определяне бъдещия състав на насажденията” – 1980 година.

Запасът на насажденията и културите е определен по опитни таблици както следва:

- бял бор – естествени – Тюрин
- бял бор – култури – Кръстанов, Беляков, Шиков
- черен бор – естествени – Недялков
- черен бор – култури – Цаков
- високостъблен бук – Недялков
- издънков бук – Недялков, Кръстанов, Беляков
- високостъблен зимен дъб – Вименауер
- издънков дъб – Шустов
- келяв габър – "Агролеспроект"
- трепетлика – Тюрин
- акация – Ж.Георгиев

В общинските гори са били обособени следните стопански класове:

- Бялборови култури – с турнус 80 години
- Черборови култури – с турнус 80 години
- Бялборов средно и нискобонитетен – с турнус 100 години
- Черборов средно и нискобонитетен – с турнус 100 години
- Буков високобонитетен – с турнус 140 години
- Буков среднобонитетен – с турнус 120 години
- Буков нискобонитетен – с турнус 100 години
- Дъбов Средно и нискобонотетен – с турнус 120 години
- Буков Високобонотетен за Превръщанене – с турнус 80 години
- Буков Средно и нискобонотетен за Превръщанене – с турнус 50 години
- Габъров Средно и нискобонотетен за Превръщанене – с турнус 50 години
- Зимендъбов Средно и нискобонотетен за Превръщанене – с турнус 50 години
- Церов Средно и нискобонотетен за Превръщанене – с турнус 30 години
- Смесен Средно и нискобонотетен за Превръщанене – с турнус 50 години
- Келявгабъров – с турнус 30 години
- Акациев – с турнус 20 години

По функции общинските гори се разпределят, както следва:

- Горски територии със стопански функции – 6610.6 ха – 38.1 %
- Защитни горски територии – 250.5 ха – 1.4 %
- Горски територии със специални функции – 10490.5 ха – 60.8 %

По горскостопански план е било предвидено да се извършат следните мероприятия:

2. Предвидени по горскостопански план и извършени през ревизионния период мероприятия

2.1. Планирани сечи

По план за горите общинска собственост е било предвидено да се извършат следните мероприятия:

- Възобновителни сечи

В горскостопанския план от 2011/2012 година е било предвидено да се водят възобновителни сечи на обща площ 6173.6 ха, разпределени както следва:

- ***Краткосрочно-постепенна сеч*** е било предвидено да се изведе на обща площ 2259.5 ха, което е 36.8 % от площта на всички възобновителни сечи. В зависимост от хода на възобновителния процес са били планирани всички фази на сечта: осеменителна (93.5 %), осветителна (6.3 %) и окончателна на 5.1 ха (0.2 %).

- ***Постепенно-котловинна сеч*** е била предвидена да се изведе в дъбови насаждения и в зрели борови култури на обща площ 609.5 ха, което е 9.8 % от площите за възобновителна сеч.

- ***Групово-постепенна сеч*** е била планирана в букови и габърови насаждения с обща площ 3184.5 ха, което е 51.4 % от площите за възобновителна сеч.

- ***Гола сеч*** е била предвидена в акациеви гори и в тополови култури на площ 120.1 ха, което е 2.0 % от всички възобновителни сечи.

- ***Отгледни сечи***

Отгледни сечи са били предвидени върху обща площ от 4657.9 ха, от която:

1. прочистка	- 214.7 ха
2. прореждане	- 2452.6 ха
3. пробирка	- 1990.6 ха
Общо	**- 4657.9 ха**

- ***Прочистки*** са били предвидени да се изведат в склопени култури и насаждения до 20 години с интензивност 15-20 %.

- ***Прореждания*** са били предвидени в насаждения и култури намиращи се в периода на интензивен растеж по височина на възраст 21 до 40 години и пълнота 0.8-1.0, с интензивност 15-30 %.

- ***Пробирки*** са били предвидени да се изведат в насаждения и култури на възраст от 41 години и нагоре до зряла възраст, с пълнота 0.8-1.0, с интензивност 15-30 %.

- ***Санитарни сечи***

Санитарна сеч е предвидено да се изведе в тези насаждения, санитарното състояние на които налага това. Интензивността й зависи от степента на повредите. Санитарна сеч е предвидено да се изведе на площ от 108.8 ха.

- ***Технически сечи***

Технически сечи в общинските гори са предвидени успоредно с другите сечи в насаждения, през които преминават планирани лесокултурни прегради с противопожарна цел и просичане на ловен път. Технически сечи за противопожарни и ловни мероприятия е предвидено да се изведат на площ 62.5 ха.

В таблица № 15 е направено сравнение между предвидените по горскостопански план и действително изведените през ревизионния период сечи по площ и вид на сечта, по данни от стопанството.

Таблица № 15

Сравнение на предвидените в горскостопанския план от 2011/2012 година и действително изведените през ревизионния период сечи по площ и вид на сечта

№	вид на сечта	Предвидено по ЛУП 2012 г. ха	Изпълнено, ха	% на изпълнение
1	**Възобновителни сечи**			
1.1	във високостъблени гори	1439.6	237.0	16.5
	в иглолистни	*296.2*	*202.3*	*68.3*
	в широколистни високостъблени	*1143.4*	*34.7*	*3.0*
1.2	в издънкови гори за превръщане	4615.3	1051.5	22.8
1.3	в нискостъблени	118.7	0.2	0.2
	Всичко възобновителни сечи	**6173.6**	**1288.7**	**20.9**
2	**Отгледни сечи**			
2.1	Отгледни във високостъблени гори	3507.8	71.0	2.0
	Прочистка	199.5	0.4	0.2
	в иглолистни	*195.2*	*0.4*	*0.2*
	в широколистни високостъблени	*4.3*	-	-
	Прореждане	2281.9	40.5	1.8
	в иглолистни	*2151.6*	*40.5*	*1.9*
	в широколистни високостъблени	*130.3*	-	-
	Пробирка	1026.4	30.1	2.9
	в иглолистни	*677.8*	*20.3*	*3.0*
	в широколистни високостъблени	*348.6*	*9.8*	*2.8*
2.2	Отгледна в издънкови за превръщане	1150.1	61.8	5.4
	Прочистка	15.4	-	-
	Прореждане	170.5	-	-
	Пробирка	964.2	61.8	6.4
	Всичко отгледни сечи	**4657.9**	**132.8**	**2.9**
3	**Санитарни мероприятия**			
3.1	Санитарни сечи	108.8	1215.0	1116.7
	в иглолистни	*66.0*	*1091.0*	*1653.0*
	в широколистни високостъблени	*3.0*	*2.9*	*96.7*
	в издънкови за превръщане	*39.8*	*121.0*	*304.0*
	в нискостъблени	-	*0.1*	-
3.2	Принудителни сечи	-	33.5	-
	в иглолистни	-	*11.0*	-
	в широколистни високостъблени	-	*0.1*	-
	в издънкови за превръщане	-	*22.4*	-
	Всичко санитарни мероприятия	**108.8**	**1248.5**	**1147.5**
4	**Техническа сеч**	**62.5**	**22.2**	**35.5**
	в иглолистни	*39.3*	*1.1*	*2.8*
	в широколистни високостъблени	-	*1.1*	-
	в издънкови за превръщане	*23.2*	*20.0*	*86.2*
	Общо от всички сечи	**11002.8**	**2692.2**	**24.5**

Заедно с възобновителните сечи, където е било необходимо, е планирано изсичане на храстите и подлеса – главно от издънков дъбов подлес и храстови формации от глог и леска в

издънковите гори – на обща площ 1098.1 ха. Няма подадени данни за изпълнението на това мероприятие, но където е изведена възобновителната сеч, е изсичан и подлеса.

Изпълнението на предвидените сечи по площ е по-малко от една четвърт 24.5 %. Изпълнението на възобновителните сечи е 20.9 %, а от планираните отгледни сечи са изпълнени още по-малко – 2.9 %. За сметка на това санитарните мероприятия са 11 пъти повече. Стопанисващите органи правилно са полагали най-големи усилия за овладяването на каламитетите от корояди и суховършия в иглолистните култури, които бяха приоритетни през миналия ревизионен период в цялата страна. Технически сечи в предходния план са били предвидени главно за противопожарни просеки и лесокултурни прегради и една по ловен проект, но те не са извършени. Отчетените в Главната книга на общиското предприятие технически сечи изцяло са за временни извозни пътища.

2.2. Действително изведени сечи през ревизионния период

- Възобновителни сечи

Както се вижда от таблицата, данните подадени от общинското предприятие за изведените възобновителни сечи са обобщени, поради което не става ясно изпълнението им по вид на възобновителната сеч. По-долу са посочени по-конкретно вида и начина на изпълнение на тези сечи.

- Краткосрочно-постепенни сечи

Изпълнението на краткосрочно-постепенните сечи е 17.3 %, като общо за десетилетието са изведени върху 390.2 ха. Може да се отбележи, че във връзка с влизането в сила на Закона за горите от 09.04.2011 година, Наредба № 18 от 07.10.2015 година и Наредбата от 01.09.2017 година за изменение и допълнение на Наредба № 8 от 05.08.2011 година за сечите в горите, краткосрочно-постепенните сечи силно се ограничават.

- ***Подготвителна фаза*** на краткосрочно-постепенната сеч не е била планирана в горскостопанския план на Общината. Неясно защо в началото на десетилетието е отчетена в в Главната книга на ОП "Трънска гора" в четири подотдела: **142** "у"; **206** "у" (нов "т") и **339** "м" (нов "б"), "н" (нов "м"). Сечта в първите два подотдела е имала санитарен характер, водена е със символична интензивност и пълнотата на насажденията не е променена. В следващите два подотдела, през 2015 година е водена и осеменителна фаза на краткосрочно-постепенната сеч. Насажденията са добре изредени и възобновени.

- ***Осеменителната фаза*** е изпълнена едва 15.8 %. Била е предвидена във всички видове гори.

В ***иглолистните култури*** е била планирана осеменителна фаза на обща площ 87.7 ха. От нея през ревизионния период по отчетни данни сечта е изпълнена на 60.6 ха или 69.1 % от предвиденото.

Независимо от високия процент на изпълнение в малко дървостои е водена осеменителната фаза на краткосрочно-постепенната сеч. Това са предимно черборови култури: **120** "ж" (нов "п"); **279** "у" (нов "м"), "г1" (нов "ц"), "д1" (нов "а1"); **280** "л" (нов "у"); **454** "г", "и", "г1" (нов "д1"); **473** "в" (нов "б"). Пълнотата в тях не намалявана под 0.5-0.7 и не навсякъде се е формирал подраст. Където го има, е с покритие 40-50 % от борови фиданки, смесени в различна степен със семенни широколистни видове, предимно цер и зимен дъб.

В част от предвидените за осеменителна фаза култури е променен видът на сечта и в тях след 2018 година са водени постепенно-котловинна сеч в подотдели: **53** "з" (нов "е"), "к" (нов "з") и **334** "д" (нов "г") или групово-постепанна в подотдел: **286** "к".

От друга страна, доста насаждения са пострадали от масовите нападения от корояди и се е наложило да се водят санитарни сечи, като например в подотдел: **50** ”р” (нов ”т”).

В много от предвидените за възобновяване култури изобщо не е водена никаква сеч – подотдели: **47** ”и“ (нов ”н”); **59** ”р“ (нов ”к”); **110** ”л“ (нов ”д”); **166** ”с1“ (нов ”м2”); **172** ”и“ (нов ”ж”); **182** ”г“ (нов ”в”); **253** ”е“ (нов ”д”); **285** ”з1“ (нов ”и1”); **338** ”ф“ (нов ”о”); **348** ”щ“ (нов ”с”); **451** ”д“; **475** ”и“ (нов ”е”) и други. Под склопа и тук е започнал възобновителен процес, но се забелязва и висок процент захрастеност. В настоящия горскостопански план повечето от тях отново са предвидени за възобновителни сечи.

В ***широколистните високостъблени гори*** водена осеменителна фаза е отчетена само в подотдел: **340** ”и”, независимо че същия не е бил предвиден за сеч. Интензивността на сечта е била символична и буковото насаждение е останло с висока пълнота – 0.8. Независимо от това под склопа се е появил 40 % жизнен подраст от сенкоиздържлив бук.

В предвидените подотдели: **58** ”т“ (нов ”с”); **472** ”х“, “ю“ (нов ”щ”); **474** ”д“; **548** ”б“ възобновителната сеч не е изведена. Това са зрели семенни насаждения от 120 до 160 години, засегнати от гнилоти, с различни пълноти и висок процент възобновяване. В настоящия горскостопански план отново са планирани за възобновяване.

Около 95 % от всички осеменителни фази са били планирани в ***издънкови гори***. Изпълнението им през миналото десетилетие е 12.8 %.

Предвидената осеменителна фаза е водена правилно, с достатъчна интензивност в подотдели: **75** ”н” (нов ”п”); **139** ”в”; **165** ”ж” (нов ”е”); **241** ”ф1” (нов ”х”); **298** ”и” (нов ”з”); **336** ”ж“, ”з” (нов ”д”), ”л“ (нов ”е”), ”о” (нов ”ж”); **338** ”м1” (нов ”ц”); **340** ”в“, ”з” (нов ”и”); **354** ”ж“ (нов ”д”), ”и” (нов ”е”); **355** ”е“, “з”, “ш“ (нов ”з”), ”е1” (нов ”р”); **362** ”д2” (нов ”с1”); **365** ”к” (нов ”и”), ”ч” (нов ”р”), ”а1” (нов ”т”) и други. Пълнотата на насажденията е сведена до 0.5-0.6. Възобновителният процес е задоволителен и на повечето места е от 40 до 80 %. През настоящия ревизионен период стопанисващите органи трябва да обръщат повече внимание на отглеждането на наличния подраст, за да се създадат благоприятни условия за сгъстяването и укрепването му.

Има и насаждения, в които сечта е водена с по-малка интензивност, като подотдели: **65** ”б1” (нов ”щ”); **70** ”ю“; **72** ”ч“; **73** ”м“, “у” (нов ”ф”); **88** ”а”, “х“ (нов ”ф”); **207** ”в”; **208** ”с”; **297** ”с” (нов ”т”), ”т” (нов ”у”), ”з1” (нов ”и1”); **356** ”г“; **359** ”л” (нов ”ж”); **360** ”б“; **364** ”у“, “а1“; **366** ”к“, “у“, “ц“; **454** ”г“ и други, в които пълнотата не е намалена под 0.7. Това ограничава възможностите за развитие на наличния подраст и забавя процеса на възобновяването.

Слабото изпълнение на осеменителната фаза се дължи на ограничаването на тази сеч с последните нормативни документи. В съгласие с тях, през втората половина от ревизионния период в издънковите церови гори вместо краткосрочно-постепенна сеч е водена постепенно-котловинна – подотдели: **62** ”ф” (нов ”т”); **120** ”л” (нов ”а”); **163** ”з” (нов ”м”); **236** ”д”, а в буково-габровите – групово-постепанна – подотдели: **87** ”а”; **88** ”а”, “б“, “л“; **89** ”а”; **90** ”е“, “о“; **99** ”о”, ”р” (нов ”н”); **263** ”с”; **264** ”д” (нов ”и”); **265** ”б1” (нов ”я”); **335** ”у“, “х“; **349** ”л” (нов ”с”), ”н” (нов ”т”), ”о” (нов ”ф”); **353** ”в” и други. Сечите са водени с различна интензивност, като основно са добивани дърва за огрев. Съответно и възобновяването е твърде различно – на места подраст изобщо липсва (**65** ”т”; **87** ”а”; **88** ”а”, “б“, “л“; **265** ”я”), а на други – достига до 60 % (**236** ”д”; **264** ”и”). Поради изреждането на котли, тук въпросът със захрастеността стои по-остро и трябва по-ннтензивно да се отглежда наличния подраст.

На места вместо осеменителна фаза на краткосрочно-постепенната сеч, по санитарни причини (основно суховършия) са водени само санитарни мероприятия. Примерно в подотдели: **61** ”ж” (нов ”з”), “и“; **113** ”з” (нов ”ж”); **203** ”х”; **540** ”ж” (нов ”к”). Интензивността на сечта, в зависимост от нанесените повреди, е била твърде различна – от санитарна на 100 % от насждението в подотдел: **61** ”и” до единична сеч в подотдел: **540** ”к”.

В подотдели: **338** “а“, “г“ (нови “а“, ”б”), ”в” (нов ”д1”); **359** ”з” (нов ”д”); **362** ”ш1” (нов ”к1”) където е било предвидено да се изведат две от фазите на краткосрочно-постепенната сеч

– осеменителна в началото на десетилетието и осветлителна в края, е сечено само веднъж през 2013 и 2014 година. Сечта е изведена с по-висока интензивност – насажденията са с пълнота 0.4-0.5 и са добре възобновени.

Независимо от положените усилия от страна на стопанисващите органи, в много от насажденията са останали неизведени предвидените възобновителни сечи – подотдели: **1** ”т”; **13** ”и”; **26** ”м“, “п” (нов ”р”); **38** ”т” (нов ”ж”); **52** ”у” (нов ”л”); **63** ”в1” (нов ”щ1”), “ж1“ (нов ”я1”); **76** ”б”, ”е”, “ж“; **83** ”б” (нов ”с”), ”д” (нов ”т”); **96** ”б” (нов ”м”); **105** ”п” (нов ”х”); **109** ”е”; **123** ”х” (нов ”у”); **167** ”г”; **187** ”ж”; **200** ”а”, “б“; **239** “ч“; **278** ”а”; **289** ”в”; **308** ”к“; **334** ”о” (нов ”н”); **348** ”з” (нов ”ж1”); **361** ”а“ (нов ”н1”); **451** ”щ”, “ю“ (нов ”с”); **462** ”л”; **478** ”е“ (нов ”г”); **494** ”у”; **531** ”д” (нов ”и”); **542** ”б” и много други. В тях ще бъдат предвидени възобновителни сечи и в настоящия горскостопански план. Насажденията в подотдели: **12** ”и“; **213** ”т” (нов ”о”); **215** ”ж”; **234** ”и“, “о”, ”с”; **239** ”ц”; **549** ”в”, “д“ са били определени за ***Гори във фаза на старост*** от ОП ”Трънска гора” и заради това в тях не са водени предвидените сечи.

- ***Осветлителната фаза*** по отчетни данни е изпълнена на площ 21.8 ха или 15.3 % от предвиденото. Фактически, обаче само в едно от планираните насаждения е водена тази сеч – **70** ”б1” (нов ”а1”), при това с много по-слаба интензивност. Пълнотата му е останала доста висока – 0.7. Независимо от това възобновяването е много добро и през следващото десетилетие трябва непременно да се изведе предвидената възобновителна сеч.

В останалите насажденията не е изведена предвидената осветлителна фаза на краткосрочно-постепенната сеч – подотдели: **48** ”г1” (нов ”ч”); **58** ”ц” (нов ”х”); **71** ”л”, “п“ (нов ”и”), “ю“ (нов ”ф”); **75** ”в” (нов ”т”); **86** ”ч“; **165** ”щ” (нов ”я”); **242** ”к”, “н“; **245** ”с”; **275** ”б”; **337** ”р”; **363** ”ф”; **539** ”ч” (нов ”ф”); **544** ”с” и други. Насажденията са останали с висока пълнота – 0.6-0.7, но независимо от това са добре възобновени и се налага в следващия ревизионен период да бъдат изведени непременно възобновителни сечи в тях.

По отчетни данни осветлителна фаза на краткосрочно-постепенната сеч е водена в подотдели: **139** ”а”; **235** ”в” (нов ”б”); **236** ”м” (нов ”с”); **297** ”е” (нов ”ж”), ”е2” (нов ”ж2”), повечето от които са били предвидени за осеменителна фаза на краткосрочно-постепенната сеч. Сечта в тях не е изведена с интензивност отговаряща за тази фаза и пълнотата на насажденията не е намалявана под 0.5. Неясно защо в Главната книга на Общинското предприятие е отчетена като “осветлителна фаза“.

- ***Окончателната фаза*** на краткосрочно-постепенната сеч не е водена през ревизионния период. От предвидените подотдели, само в бялборовата култура: **448** ”щ” (нов ”л”) е водена санитарна сеч. Подотдели: **305** ”в” и **546** ”я” (нов ”ш”) са много добре възобновени и в тях отново са предвидени възобновителни сечи, макар и с по-ограничена интензивност, в съгласие с новите изисквания в Наредбата за сечите в горите.

- Постепенно-котловинни сечи

Изпълнението на предвидените постепенно-котловинни сечи по отчетни данни е по-добро – 35.7 %, но казаното до тук за краткосрочно-постепенните сечи говори, че част от този процент се дължи на насажденията, в които се е наложила промяна на вида сеч от краткосрочно-постепенната на постепенно-котловинна. Планирани са във всички видове гори. Общо за десетилетието са изведени върху 217.3 ха.

В ***иглолистните култури*** е била планирана постепенно-котловинна сеч на обща площ 188.5 ха. От нея през ревизионния период по отчетни данни сечта е изпълнена на 126.1 ха или 66.9 % от предвиденото.

От планираните подотдели е водена в: **14** ”к“; **23** ”ч“ (нов ”ф”); **38** ”ч“ (нов ”н”); **39** ”ж“ (нов ”е”); **40** ”о“; **58** ”к“; **186** ”п“ (нов ”к”); **192** ”е“, “м“ (нов ”л”); **194** ”б“, “м“ (нов ”и”); **202**

”к“ (нов ”м”); **375** ”к“ (нов ”г”); **435** ”и1“ (нов ”л”) и други. Интензивността на сечта в зависимост от възобновяването е била между 10 и 30 %. В повечето култури пълнотата е намалявана до 0.4-0.6, с голяма неравномерност. Създадени са условия за формиране на подраст и на много места възобновяването достига 60-70 %. Опастност в котлите се явява наличието на голямо количество храсти, което затруднява развитието му. Има отделни дървостои (**202** ”м“; **435** ”л”), където е сечено с по-малка интензивност, пълнотата е останала висока 0.8 и подраст не се е появил.

Само в два подотдела: **407** ”з“, ”м” се е наложило да се изведе санитарна сеч, вместо планираната постепенно-котловинна. В останалите предвидени по план борови култури изобщо не са водени сечи – подотдели: **1** ”о“; **2** “к“ (нов ”л”); **12** ”у“ (нов ”р”); **191** ”л“; **281** ”в“, “е“, ”к”; **408** ”т“ (нов ”с”); **463** ”б“ и т.н. Те са останали с най-различни пълноти, но повечето са добре възобновени и отново ще бъдат предвидени за възобновителни сечи.

В ***широколистните високостъблени гори*** постепенно-котловинна сеч е била планирана на 23.2 ха, но не е била водена през ревизионния период. Насажденията в подотдели: **2** ”м“ (нов ”в”); **222** ”л” (нов ”к”); **387** ”а” (нов ”ч”); **388** ”м1” (нов ”у1”); **428** ”л”; **536** ”б”, “д“ и други са останали застаряващи на възраст между 110 и 150 години, с малка пълнота, често многоетажни или добре възобновени.

В останалите 397.8 ха постепенно-котловинни сечи са били планирани в ***издънкови гори***. Изпълнението им през десетилетието е 22.2 % (88.2 ха).

Предвидената постепенно-котловинна сеч е водена в подотдели: **121** “в“ (нов ”а”), ”о” (нов ”и”); **163** ”к” (нов ”с”); **223** ”в” (нов ”б”), ”е” (нов ”г”); **428** ”н” (нов ”о”). Сечта е изведена в котли, с различна интензивност. Пълнотите на насажденията варират неравномерно от 0.4 до 0.7. Нявсякъде е възникнал жизнен подраст обхващащ от 30 до 60 % от площта на подотделите под склопа.

В повече от половината от насажденията са останали неизведени предвидените възобновителни сечи – подотдели: **3** ”и” (нов ”з”); **67** ”м”; **117** ”щ” (нов ”ю”); **123** ”д“; **146** ”и” (нов ”д”); **185** ”г” (нов ”в”); **222** ”н” (нов ”л”); **234** ”е”; **278** ”з”; **294** ”д” (нов ”г”); **324** ”з” (нов ”ж”); **347** ”я” (нов ”х”); **401** ”в”; **413** ”г“ (нов ”н”); **445** ”л1” (нов ”ю”); **492** ”б” (нов ”а”); **536** ”в”, “е“, ”м” (нов ”л”); **540** ”н” (нов ”т”); **548** ”с” и много други. В по-голяма част от тях не е започнало възобновяване или подраста е не повече от 20-30 %. Повечето са силно захрастени под склопа. В тях ще бъдат предвидени възобновителни сечи и в настоящия горскостопански план. Подотдели: **127** ”н” (нов ”о”); **188** ”л“; **223** “ж“; **288** ”у”; **410** ”з” (нов ”ж”); **544** ”ш”; **550** ”д” са определени за ***Гори във фаза на старост*** от ОП ”Трънска гора”, поради което не са сечени и няма да се предвивиждат занапред за сеч.

- Групово-постепенна сеч

Планираната ***групово-постепенна сеч*** е изпълнена 20.1 %, като е изведена на 639.0 ха. Била е предвидена във всички видове гори.

В ***иглолистни гори*** групово-постепенна сеч е била планирана на минимална площ 8.7 ха, в четити култури: **435** “о1“ (нов ”о”), “б2“ (нов ”ч”), “в2“ (нов ”ш1”) и **447** “п“ (нов ”н”) заради предимно буковия подраст под склопа. Сеч не е водена в тях през десетилетието. По отчетни данни, само в един от предвидените за осеменителна фаза култури – подотдел: **286** ”к” е променен видът на сечта на групово-постепенна.

В ***широколистните високостъблени гори*** групово-постепенна сеч е била планирана на 1086.6 ха. Изпълнението й е символично – едва 2.4 % (26.2 ха). Влизано е само в няколко от предвидените подотдели: **88** ”ю” (нов ”ш”), ”я” (нов ”щ”); **90** “ж“, “з“, “и“; **91** “в“. Това са

неравномерно изредени букови насаждения, добре възобновени, които отново ще бъдат планирани за групово-постепенна сеч.

Същото се отнася и за насажденията, в които не са проведени групово-постепенните сечи – подотдели: **16** “в“; **25** ”н” (нов ”к”); **43** “ю“, “а1“; **84** ”з” (нов ”д”); **124** “в“; **140** ”л” (нов ”к”); **184** “а“; **216** “а“; **220** “д“; **225** “б“; **318** “ж“; **332** “е“; **373** ”в“, “з” (нов ”е”); **377** “а“, “е“; **382** “а“, “б“; **392** ”о” (нов ”ж1”); **400** ”н” (нов ”л”); **406** “и“; **432** “з2“ (нов ”к2”); **472** “с“; **539** ”д” (нов ”з”); **544** “г“ и други.

В зрелите широколистни гори, които попадат в Защитените зони за защита на природните местообитания са определени най-много ***Гори във фаза на старост*** – подотдели: **5** ”е”; **45** ”а” (нов ”б”), ”б” (нов ”г”); **46** “а“, “б“; **220** ”с” (нов ”н”); **221** ”г”; **226** ”ф” (нов ”с”); **329** ”л” (нов ”м”); **369** ”а”, “г“, ”н” (нов ”п”), ”о” (нов ”к”); **370** ”а”, “б“, ”г”, ”д” (нов ”з”); **371** “в“; **372** “б“; **378** ”с” (нов ”е”); **379** “р“, “с“; **385** “з“, “м“; **397** “г“; **404** “а“; **462** ”ф1” (нов ”и1”). В тях не са провеждани и няма да се предвиждат в новия горскостопански план възобновителни сечи.

В ***издънкови гори*** групово-постепенна сеч е била планирана предимно в букови насаждения на 2089.2 ха. Изпълненена е на 612.6 ха (29.3 %).

Повечето от групово-постепенните сечи са извеждани правилно, с предвидената по горскостопански план интензивност. Водени са в подотдели: **29** “а”; **30** ”ж” (нов ”и”); **43** “в1”; **151** ”л” (нов ”к”); **156** ”з”, ”п”; **174** ”л” (нов ”ж”); **175** ”щ” (нов ”т”); **224** “в”; **233** ”б1” (нов ”о”); **234** “гб”; **342** ”я” (нов ”е1”); **343** ”к” (нов ”и”); **428** “б” и други. Пълнотите на насажденията са сведени до 0.4-0.6, като в изредените места възобновяването е много добро.

Отделни насаждения, като подотдели: **34** “д“, “е“ (нов ”е”); **36** “д“; **141** “а“ (нов ”н”); **173** “а1“ (нов ”л1”); **209** ”д”; **210** “к“ (нов ”з”); **211** ”б”; **282** “т“ (нов ”с”); **344** ”в”; **356** “б1“ (нов ”я”); **463** “ф“ (нов ”о”), “ю“ (нов ”ф”) и други не са изредени достатъчно, пълнотата им е останала висока – 0.7-0.9 и съответно подраста е не повече от 20-30 %. На места има и насаждения: **12** “е“ (нов ”д”); **14** ”у”; **20** “ш“ (нов ”о”); **29** “ж“ (нов ”г”); **39** ”б”;**43** ”щ”;**145** “г“, “д“; **206** “т“ (нов ”с”); **233** “ч“ (нов ”с”); **238** ”е”; **343** “ц“ (нов ”х”); **344** ”к”; **345** ”г”, в които подраст изобщо не се е появил.

През лятото на 2021 година сериозна буря засегна масово буковите насаждения в стопанството. Със принудителни сечи са изнесени изпочупените и паднали от ветровал дървета в някои насаждения: **30** “е”; **115** ”у” (нов ”р”); **224** “б“, “в“; **263** “и”. В тях след извеждането на принудителната сеч ще се установи доколко е засегнат подраста и как ще продължи възобновителния процес.

Съгласно Наредбата от 01.09.2017 година за изменение и допълнение на Наредба № 8 от 05.08.2011 година за сечите в горите, някои от предвидените краткосрочно-постепенни сечи в буковите гори са заменени с групово-постепенни. Същите са цитирани при коментарите за краткосрочно-постепенните сечи по-горе.

В част от насажденията са останали неизведени предвидените групово-постепенни сечи – подотдели: **1** ”д”; **11** ”в“, “г“; **22** “д“; **40** ”ж“; **92** ”к” (нов ”и”); **113** ”и” (нов ”д”); **135** ”р“; **180** ”ж1” (нов ”и1”); **188** ”л“; **196** ”п“; **204** ”а“, “л“; **213** ”б” (нов ”а”); **225** ”л” (нов ”з”); **236** ”г” (нов ”б”); **246** ”и1” (нов ”л1”); **276** ”л” (нов ”с”); **313** ”ч”; **323** ”б”, “г“; **373** ”к” (нов ”ж”); **388** ”о1” (нов ”х1”); **402** ”д” (нов ”и”); **421** ”г” (нов ”о”), ”с” (нов ”т”); **432** ”ф” (нов ”ц”); **462** ”т1” (нов ”ж1”); **497** ”к”, ”с” и много други. Това основно са букови и габърови насаждения, с високи пълноти, в които няма условия за начало на възобновителен процес. В повечето от тях отново ще бъдат предвидени групово-постепенни сечи.

Подотдели: **15** ”в“; **17** ”х” (нов ”т”); **18** ”л“; **41** ”в“, “д“, “м“; **42** ”ж“; **43** ”р“; **44** ”б“; **93** ”а” (нов ”х”); **114** ”а“, “б“, “в“, “д“, “и“; **134** ”л” (нов ”н”); **215** ”д“; **217** ”е” (нов ”ж”); **220** ”р” (нов ”о”); **302** ”б“; **315** ”д“; **316** ”г“; **318** ”г“; **321** ”а“; **326** ”з“; **329** ”з” (нов ”и”); **335** ”м“; **550** ”г“, “ж“ са определени за ***Гори във фаза на старост*** от общинското предприятие, поради което в тях не са водени сечи и няма да се предвивиждат занапред.

- Голи сечи

Гола сеч е била предвидена в акациеви гори и в тополови култури на площ 120.1 ха.

По отчетни данни в акациеви гори е сечено в част от един подотдел: **17** ”с” (нов ”п”) през 2021 година. Сечта е имала санитарен характер, водена е само в един имот, като са добити около 5 куб.м дърва за огрев. Насаждението не само не е изсечено на голо, но дори пълнотата му не е променена.

В останалите предвидени за гола сеч акациеви дървостои и тополови култури изобщо не е водена сеч.

В заключение може да се каже, че в повечето случаи възобновителните сечи са извършени правилно в съответствие с Правилника за сечите и Наредба № 8 от 05.08.2011 година. При изпълнението им е даден превес на постепенно-котловинните и групово-постепенните сечи, като най-подходящи за естествените горите в района. По обективни причини (главно екстремни климатични фактори или биотични нападения) в Общината често се налага да се влиза в насажденията със санитарни мероприятия (санитарни и принудителни сечи). За съжаление това не може да се избегне, но все пак по възможност трябва да се предпазват насажденията от прекомерно изреждане.

- Отгледни сечи

През ревизионния период изпълнението на отгледните сечи е едва 2.9 %. Това са най-важните лесовъдски мероприятия и въпреки обективните трудности (големите суховършия вследствие каламитета от короядите през десетилетието), неизпълнението на им е твърде нежелателно.

- ***Прочистка*** е била предвидена основно в борови култури и в няколко семенни или издънкови насаждения на обща площ 214.7 ха.

В подотделите планирани в горскостопанския план е извършена само в част от една бялборова култура: **494** ”ф“ на минималната площ 0.4 ха.

На някои места по здравословни причини (основно суховършия след нападение на короядите) в подотдели предвидени за прочистка са водени санитарни мероприятия – основно санитарна гола сеч, например в: **57** ”б” (нов ”а”); **58** ”п” (нов ”о”); **105** ”о” (нов ”щ”); **146** ”ч” (нов ”л”); **159** ”б1” (нов ”ц”); **362** ”с1“, “т1” (нов ”м2”); **368** ”ц1“; **369** ”ф” (нов ”у”); **388** ”д1” (нов ”з1”); **396** ”я” (нов ”ж”), ”в1” (нови ”п1”, “с1“); **404** ”м” (нов ”н”); **409** ”л” (нов ”к”); **429** ”щ” (нов ”ш”); **440** ”л” (нов ”о”). В момента повечето от тях са млади естествени насаждения с различна пълнота и състав.

Предвидените прочистки не са изведени в подотдели: **23** ”и” (нов ”л”); **26** ”г“; **47** “л1“ (нов ”и1”); **48** ”н1” (нов ”а”); **60** ”ф” (нов ”т”); **184** ”о“; **191** ”а“; **194** ”л” (нов ”к”); **204** ”г”, “д“; **236** ”п”, “р“ (нов ”м”); **268** ”щ” (нов ”б1”); **280** ”с1” (нов ”н1”); **332** ”п”; **347** ”а1” (нов ”ц”); **367** ”д” (нов ”х”); **397** ”м1” (нов ”и1”); **415** ”ч” (нов ”а1”); **475** ”н” (нов ”и”); **496** ”ш” (нов ”ю”) и други. Това са насаждения и култури с голяма пълнота, които ще бъдат предвидени за отглеждане през настоящия ревизионен период. Оставените гъсти борорви култури много често са засегнати от снеголоми и суховършия. Примери в това отношение са подотдели: **11** ”о” (нов ”р”); **62** ”б” (нов ”г”); **69** ”ж1” (нов ”б1”); **71** ”в” (нов ”ш”); **163** ”и” (нов ”н”); **209** ”ч”; **297** ”ш2” (нов ”щ2”); **312** ”г1” (нов ”в1”); **313** ”в1”; **358** ”п” (нов ”з”); **398** ”ж” (нов ”д”); **430** ”я” (нов ”и”); **452** ”г” (нов ”в”); **492** ”е” (нов ”а1”); **497** ”ф” (нов ”ц”) и други.

Обобщено може да се каже, че неизпълнението на това мероприятие е много неблагоприятно, като се има предвид важното значение на прочистките, особено при оформените вече култури и млади семенни насаждения. Въпреки, че тези сечи обикновено са без материален добив, стопанисващите органи трябва занапред да обърнат повече внимание на провеждането им.

- ***Прореждания*** като общо са изпълнени на 40.5 ха или 1.6 % от предвидената площ. Планирани са били във всички видове гори, но са провеждани само в иглолистни насаждения и култури.

Коментар за добре проведено прореждане трудно може да се направи, защото фактически само в една култура от зелена дуглазка – подотдел: **54** ”л” – отгледната сеч е изведена и повече не е влизано в нея. Пълнотата е сведена до оптималната – 0.7. В няколко подотдела, като: **18** ”у”; **536** ”р”; **537** ”р” (нов ”п”) също е водено само прореждане, но с много по-ниска интензивност и дървостоите са останали с висока пълнота 0.8-0.9.

В останалите подотдели, в които е водено прореждане, след това се е наложило да се влиза и със санитарни сечи заради сериозните суховършия засегнали повечето иглолистни в тази възраст – между 20 и 40 години, вследствие на каламитета от корояди през изминалото десетилетие. Примери в това отношение са насажденията и културите: **57** ”б” (нов ”а”); **58** ”п” (нов ”о”); **105** ”о” (нов ”щ”); **146** ”ч” (нов ”л”); **159** ”б1” (нов ”ц”); **362** ”с1“, “т1” (нов ”м2”); **368** ”ц1“; **369** ”ф” (нов ”у”); **388** ”д1” (нов ”з1”); **396** ”я” (нов ”ж”), ”в1” (нови ”п1”, “с1“); **404** ”м” (нов ”н”); **409** ”л” (нов ”к”); **429** ”щ” (нов ”ш”); **440** ”л” (нов ”о”).**56** ”х” (нов ”п”); **65** ”к”, ”ц” (нов ”у”); **69** ”г” (нов ”в”); **71** ”г” (нов ”щ”), ”д” (нов ”г”); **88** ”п”; **265** ”з1” (нов ”д1”); **492** ”х” (нов ”ф”); **494** ”а1” (нов ”ф”), “б1“ (нов ”а1”), “г1“ (нов ”в1”), “з1“; **531** ”к” (нов ”т”); **538** ”ф”; **541** ”е”.

След 2018 година с прореждане са задействани и някои дървостои, в които не е била предвидена отгледна сеч в горскостопанския план. При тях сечта е водена по същия начин. Пълнотата в подотдели: **55** ”и”; **59** ”а” (нов ”л1”) е сведена до 0.6-0.7 и повече не е сечено в тях. Напротив, в подотдели: **55** ”д”; **65** ”х” (нов ”у”); **68** ”ю” (нов ”и1”) след извеждането на предвидените прореждания се е наложило да се влиза и със санитарни сечи.

Изобщо санитарното състояние на иглолистните в Общината не е добро. Те са извън ареала на разпространението си и през ревизионния период, както и боровите култури в цялата страна, са силно засегнати от каламитета от върховия корояд. В много от тях, вместо предвиденото протеждане, са водени само санитарни сечи, на места на голи петна. Примерите са много, но могат да се споменат някои от тях: **3** ”ж”; **12** ”ж”; **18** ”в”; **27** ”г” (нов ”а”); **47** ”щ”; **54** ”ж” (нов ”е”); **67** ”а”; **72** ”ц” (нов ”о”); **109** ”а1” (нов ”х”); **116** ”щ” (нов ”т”); **141** ”т” (нов ”л”); **155** ”и” (нов ”з”); **167** ”ц” (нов ”б1”); **174** ”м” (нов ”з”); **194** ”а”; **232** ”з”; **245** ”и1“ (нов ”с1”); **264** ”а“ (нов ”б”); **309** ”з”; **330** ”в” (нов ”д”); **337** ”б”; **350** ”д” (нов ”е”), ”е” (нов ”ж”); **360** ”т” (нов ”р”); **369** ”е” (нов ”д”); **397** ”м”; **403** ”щ” (нов ”ц”); **414** ”и” (нов ”с”); **438** ”а” (нов ”н”); **445** ”а”; **457** ”б”; **469** ”м”; **471** ”а”; **484** ”к” (нов ”п”); **528** ”а”; **539** ”с” (нов ”р”) и т.н., които в момента са 5-10 годишни насаждения с различна пълнота, взависимост от процента на възобновяването на оголените площи.

Независимо от това, в много от предвидените за прореждане подотдели не е влизано с никаква сеч, а именно: **1** ”е”; **5** ”д” (нов ”г”); **10** ”ю” (нов ”я”); **18** ”е”; **20** ”в” (нов ”а”); **28** ”у” (нов ”р”); **32** ”и” (нов ”е”); **40** ”и”; **46** ”и”; **85** ”и” (нов ”к”); **97** ”в” (нов ”б”); **108** ”н” (нов ”ц”); **117** ”б”, ”и”; **132** ”л”; **146** ”щ” (нов ”с”); **158** ”ж” (нов ”л”); **169** ”т”; **191** ”г” (нов ”д”); **222** ”м”; **226** ”г”; **252** ”ж”; **269** ”з” (нов ”ч”); **274** ”з” (нов ”и”); **294** ”и” (нов ”ж”); **304** ”с”; **359** ”н” (нов ”и”); **371** ”г”; **377** ”в”; **380** ”а”; **391** ”з” (нов ”ч”); **420** ”г”; **429** ”г1” (нов ”в1”); **441** ”ж“; **482** ”ж” (нов ”е”); **542** ”в”; **548** ”ж” и други. Дървостоите са останали с висока пълнота и ще бъдат предвидени за отглеждане в новия горскостопански план. Някои от тях сериозно са засегнати от корояди, суховършия и снеголоми – подотдели: **36** ”б”; **45** ”г” (нов ”д”); **75** ”е” (нов ”л”); **81** ”ч” (нов ”ф”); **127** “с“; **135** “л“; **154** ”ц” (нов ”х”); **223** ”л”; **246** “и“ (нов ”д1”); **258** “т“ (нов ”ш”); **274** ”и” (нов ”к”); **285** ”г” (нов ”щ”); **341** ”а”; **379** ”п”; **412** ”б” (нов ”я”); **425** ”т” (нов ”з”); **452** ”е”; **544** ”х” и т.н. Сухата и паднала дървесина в тях ще трябва да се усвоява, чрез санитарни мероприятия в началото на новия ревизионен период.

Най-общо може да се каже, че обстоятелствата са наложили на стопанисващите органи да обръщат по-сериозно внимание на налагащите се санитарни мероприятия, отколкото на проредяванията през изминалото десетилетие, но където са изведени отгледните сечи, е осигурен растежен простор на дървостоите.

- ***Пробирките*** са изведени на 4.6 % от площта на планираните насаждения. Това е един много нисък процент на изпълнение за тези сечи, имайки предвид големите добиви и добрата сортиментна структура, която би могла да се реализира от тях.

В ***иглолистните гори*** пробирките са изпълнени на площ 20.3 ха или 3.0 %.

Където в културите е водена само предвидената пробирка, сечта е извеждана с недостатъчна интензивност и пълнотата си е останала висока – 0.8-0.9 – подотдели: **203** ”ч”; **280** ”ж” (нов ”л”); **454** ”а”, ”н” (нов ”л”); **462** ”н1” (нов ”к1”). В тях пробирката ще трябва да се изведе още веднъж през настоящото десетилетие.

През 2021 година, по преценка на стопанисващите органи, пробирка е проведена в подотдели, в които е било предвидено друго мероприятие (прореждане и санитарна сеч) в горскостопанския план. При тях сечта е водена много внимателно, с подходящата интензивност. Пълнотата в подотдел: **199** ”з” е сведена до 0.7, а в подотдел: **170** ”ж” – до 0.8, където е запазен санитарния характер на сечта.

Както се спомена при коментара на проредяванията, заради санитарното състояние на иглолистните гори в Общината, вместо предвидените пробирки са водени само санитарни сечи. Например в подотдели: **4** ”р” (нов ”т”), ”с” (нов ”ч”); **26** ”н” (нов ”о”); **53** ”д” (нов ”г”); **73** ”р” (нов ”с”); **115** ”г1” (нов ”ш”); **124** ”у“ (нов ”р”); **171** ”ю” (нов ”ч”); **195** ”е” (нов ”ж”); **241** ”р“; **357** ”и1” (нов ”з”); **363** ”б2“; **375** ”з“; **402** ”щ” (нов ”я”); **436** ”х” (нов ”ю”); **445** ”б” (нов ”а”); **451** ”ш” (нов ”т”) и други. Дървостоите са изредени в различна степен, а на повечето места иглолистните видове са усвоени изцяло и в момента това са млади 5-10 годишни самовъзобновени младиняци.

Както сочи процентът на изпълнение, не е влизано в много от предвидените за пробирка насаждения. Например в подотдели: **1** ”з”; **11** ”ц” (нов ”ч”); **25** ”м” (нов ”и”); **38** ”н” (нов ”р”); **67** ”з”; **92** ”б”; **142** ”ж1” (нов ”е1”); **168** ”а”; **190** ”щ” (нов ”ш”); **202** ”д” (нов ”ж”); **260** ”е1”; **279** ”в1” (нов ”ф”); **294** ”т” (нов ”р”); **307** ”е1” (нов ”и1”); **313** ”я”; **334** ”ж” (нов ”е”); **386** ”с” (нов ”о”); **415** ”ф” (нов ”я”); **429** ”ч” (нов ”ц”); **449** ”е”; **475** ”у” (нов ”ш”); **492** ”ж” (нов ”г”); **532** ”о” (нов ”у”); **548** ”д” и т.н. В тях не са водени отгледни сечи, а не са провеждани и санитарни мероприятия. Те са с по-високи пълноти и повечето в една или друга степен са засегнати от суховършия или снеголоми. В настоящия горскостопански план отново са предвидени за пробирка.

В ***широколистните високостъблени гори*** е била предвидена пробирка на 348.6 ха. През ревизионния период е извършена в два планирани подотдела: **150** ”а” и **402** ”и“ (нов ”щ”), както и в един непланиран подотдел: **215** ”з“ (нов ”в”) на обща площ 9.8 ха или изпълнението е 2.8 %. Сечите са водени с достатъчна интензивност и насажденията са изредени до оптималната пълнота – 0.7. Създадени са условия за възникване на подраст и през настоящото десетилетие в тях не са предвидени мероприятия.

Насажденията, в които не е водена планираната пробирка – подотдели: **16** ”х”; **21** ”к” (нов ”и”); **25** ”в”; **61** ”б” (нов ”а”); **165** ”у” (нов ”ц”); **208** ”о”; **212** ”а”; **373** ”а”; **374** ”з” (нов ”д”); **377** ”б”; **393** ”м”; **400** ”д1” (нов ”ш”); **432** ”ч1” (нов ”ш1”) и други са останали с високи пълноти и в настоящия горскостопански план отново са предвидени за пробирка.

В ***издънковите гори*** пробирки са били предвидени на площ 964.2 ха, а са изведени по отчетни данни на 61.8 ха или изпълнението е 6.4 %.

Пробирки в планирани издънкови насаждения са изведени в подотдели: **90** ”б”; **99** ”б“, “в“, “п” (нов ”м”); **140** ”с” (нов ”х”); **142** ”я”; **153** ”п” (нов ”л”), ”щ”, ”ю” (нов ”п”); **209** ”х” (нов ”п”), ”ц”; **340** ”м”, “н“ (нов ”и”) и в едно непредвидено по план насаждение: **154** ”б1” (нов ”ю”). Сечта е водена с различна интензивност. Повечето от дървостоите са добре изредени до 0.6-0.7 пълнота, като са създадени условия за възникване на подраст и възобновяване на насажденията. На отделни места, главно в букови насаждения, пълнотата е останала малко по-

висока – 0.8, но имайки предвид, че букът е сенкоиздържлив вид, то няма отрицателни последствия.

Не са изведени планираните пробирки в подотдели: **1** ”в“; **14** ”т”; **25** ”л” (нов ”з”); **34** ”л” (нов ”м”); **44** ”а”; **76** ”о” (нов ”л”); **115** ” б”; **136** ”х” (нов ”у”); **145** ”а”; **156** ”р”; **175** ”ц” (нов ”р”); **187** ”е”; **205** ”г”; **212** ”б”; **259** ”ю”; **271** ”к”; **304** ”ф”; **349** ”а”; **356** ”б”; **404** ”я” (нов ”т”); **423** ”в”; **436** ”к” (нов ”е”); **462** ”г”; **544** ”з” (нов ”ж”) и т.н.

Неизвеждането на част от пробирките, пречи на правилната подготовка на насажденията за възобновителна сеч, не спомага за формиране на по-висок зрелостен прираст и не създава предпоставки за начало на възобновителен процес. Известно оправдание на стопанисващите органи е огромния обем суха и паднала маса от каламитетните нападения на корояди до 2018 година, които са изисквали незабавна намеса със санитарни мероприятия.

- Санитарни мероприятия

- Санитарни сечи е било предвидено да се изведат на 108.8 ха в повредени от снеголоми, изкоренени от ветровали, нападнати от корояди или опожарени култури и в силно загнили и суховърхи буково-габърови насаждения.

През десетилетието повечето култури масово са пострадали от нападенията на корояди, засегнали цялата страна. В момента каламитетът е овладян, но голяма част от културите са изсъхнали на петна или изцяло и се е наложило в тях да се водят санитарни сечи, които са надвишили 11 пъти предвиденото по горскостопански план. При коментарите за отгледните сечи по-горе са дадени доста примери, но и тук могат да се споменат още някои изчистени от сухата и паднала маса култури, които не са били планирани за друга сеч – подотдели: **20** ”о” (нов ”з”); **52** ”с” (нов ”ж”); **66** ”а”; **116** ”о”, “п“ (нов ”и”); **156** ”к”; **175** ”б”; **186** ”л” (нов ”ж”); **203** ”ц”; **265** ”ш1” (нов ”т1”); **281** ”ш” (нов ”ц”); **347** ”а” (нов ”г1”); **362** ”и“; **413** ”а” (нов ”л”); **454** ”х” (нов ”ф”); **476** ”х” (нов ”ц”); **540** ”м” (нов ”с”); **543** ”б” и много други. Сега повечето от тях са 5-10 годишни самовъзобновени насаждения.

Ако разгледаме само предвидените в горскостопанския план подотдели за санитарна сеч, ще установим, че по същите причини сечите са и в тях водени с по-голяма интензивност от планираната, а на места и санитарна гола. В момента подотдели: **13** ”р” (нов ”з”); **23** ”ш” (нов ”х”); **106** ”ж1” (нов ”т”); **174** ”у” (нов ”п”), ”х” (нов ”с”); **350** ”з” (нов ”и”); **357** ”к” (нов ”г1”); **402** ”л” (нов ”ш”); **407** ”н”; **449** ”о” са силно изредени или съвсем млади семенни насаждения с различни пълноти. В голяма част от тях има още неизсечени повредени дървета и санитарните сечи се налага да продължат.

В подотдел: **170** ”ж”, черборовата култура е била повредена не повече от 10 % от снеголом и правилно стопанисващите органи в нея са извели пробирка, вместо предвидената санитарна сеч.

Насажденията: **6** ”н” (нов ”с”); **48** ”в“ (нов ”ж1”); **71** ”ш” (нов ”с”); **239** ”и”, ”к”; **268** ”х” (нов ”р”); **405** ”з1” (нов ”д1”); **430** ”в” и други, в които не са били изведени предвидените санитарни сечи, са изредени и повредите са си остали, а на места са разширили обхвата си и са се задълбочили. Стопанисващите органи, спешно трябва да влязат със санитарни мероприятия в тях, за да не се губи повече дървесина.

Тук е мястото да споменем, че голяма част от санитарните сечи са водени на петна, където иглолистните са изсъхнали, често без да се спазват границите на подотделите. Поради тази причина в Главната книга на общинското предприятие на места отчетите се разминават или са неточни като площи и като подотдели. Например – не са отчетени изведените санитарни сечи, установени при таксацията, в подотдели: **55** ”г” (нов ”в”); **71** ”д” (нов ”г”); **88** ”п”; **156** ”ж”; **265** ”з1” (нов ”д1”); **492** ”х” (нов ”ф”); **494** “б1“ (нов ”а1”), “г1“ (нов ”в1”), “з1“; **531** ”к” (нов ”т”) и други.

- Принудителните сечи са въведени с Наредба № 8 от 05.08.2011 година за сечите в горите и касаят засегнатите дървостои от абиотични фактори, като снеголоми и снеговали,

ветроломи и ветровали, пожари и други. По тази причина в стария горскостопански план не са били планирани такива сечи. В общинските гори те се провеждат от 2018 година и за последните четири години са извършени на площ 33.5 ха главно в букови насаждения след ветроломи и ветровали.

През юни месец в годината на таксацията сериозен ветровал засегна масово буковите насаждения в района. Усвояването на ветровалната маса започна незабавно и до края на годината бяха изведени принудителните сечи в подотдели: **21** ”б”; **30** “е“ (нов ”ж”); **153** “ю“ (нов ”п”); **219** “б“; **224** ”а“, “б“, “в“; **263** ”и”.

Трудно може да се коментира постигнатото от общинското предприятие по отношение на санитарното състояние на гората, защото все още не е изнесена голяма част от сухата и паднала дървесина. По данни от таксацията има още 1664.0 ха насаждения силно засегнати от суховършия, снеголоми и снеговали, ветроломи и ветровали и пожари. Това не омаловажава непосилния труд, който полагат стопанисващите органи да разчистват пътищата, да маркират и да усвояват повредената дървесина.

- Технически сечи

В горскостопанския план от 2011/2012 година технически сечи са били предвидени за просичането на противопожарни просеки и лесокултурни прегради, и една по ловен проект на площ 62.5 ха. Така планираните сечи не са били извършени през ревизионния период.

Технически сечи за прокарване на временни извозни пътища през десетилетието са водени на обща площ 22.2 ха. Те се извършват ежегодно за извоз на добитата дървесина до държавната пътна мрежа. Подотделите в които е отчетена такава сеч са: **20** ”ш” (нов ”о”); **34** ”е”; **70** ”ю”; **88** ”а”; **90** “ж“, “н“; **139** ”в”; **119** ”щ” (нов ”ч”); **158** ”в” (нов ”д”); **209** ”д”; **211** ”б”; **224** ”в”; **238** ”е”; **335** ”у”; **343** ”щ” (нов ”ш”); **355** “е“, “з“; **402** “и“ (нов ”ш”); **454** ”у” и други.

2.3. Общ преглед на ползването през ревизионния период

В горскостопанския план от 2011/2012 година е предвидено годишно ползване в размер на 61662 куб.м стояща маса, от което 38359 куб.м от възобновителни сечи и 23303 куб.м от отгледни, санитарни и технически сечи. Сравнение на предвиденото годишно ползване по лесоустройствен проект и действително отсеченото е направено в таблица № 16.

Таблица № 16

За сравнение на предвиденото ползване по горскостопанския план от 2011/2012 година и отсеченото през ревизионния период по видове сечи и общо куб.м стояща маса

Година	ВЪЗОБНОВИТЕЛНИ СЕЧИ				ОТГЛЕДНИ и САНИТАРНИ СЕЧИ				в т. ч.	ОБЩО ОТ ВСИЧКИ ВИДОВЕ СЕЧИ			
	Предви-дено по Проект	Действи-телно Отсечено	Сравнение с проекта		Предви-дено по проект	Действи-Телно Отсечено	Сравнение с проекта		санитарни, принудителни, технически сечи	Предви-дено по проект	Действи-телно отсечено	Сравнение с проекта	
			+	-			+	-				+	-
ИГЛОЛИСТНИ													
2012	3753	5977	2224	-	15602	4044	-	11558	4044	19355	10021		9334
2013	3753	4039	286	-	15602	7058	-	8544	6747	19355	11097		8258
2014	3753	1921	-	1832	15602	22549	6947	-	22549	19355	24470	5115	
2015	3753	2801	-	952	15602	35625	20023	-	35275	19355	38426	19071	
2016	3753	3238	-	515	15602	38472	22870	-	35696	19355	41710	22355	
2017	3753	1222	-	2531	15602	33275	17673	-	31931	19355	34497	15142	
2018	3753	4061	308	-	15602	30884	15282	-	30143	19355	34945	15590	
2019	3753	3338	-	415	15602	39384	23782	-	38049	19355	42722	23367	
2020	3753	4326	573	-	15602	34144	18542	-	33904	19355	38470	19115	
2021	3753	-	-	3753	15602	28322	12720	-	27332	19355	28322	8967	
Всичко	**37530**	**30923**	**-**	**6607**	**156020**	**273757**	**117737**	**-**	**265670**	**193550**	**304680**	**111130**	**-**
%	100.0	82.4		17.6	100.0	175.5	75.5			100.0	157.4	57.4	

Година	ВЪЗОБНОВИТЕЛНИ СЕЧИ				ОТГЛЕДНИ и САНИТАРНИ СЕЧИ				в т. ч.	ОБЩО ОТ ВСИЧКИ ВИДОВЕ СЕЧИ			
	Предви-дено по Проект	Действи-телно Отсечено	Сравнение с проекта		Предви-дено по проект	Действи-Телно Отсечено	Сравнение с проекта		санитарни, принудителни, технически сечи	Предви-дено по проект	Действи-телно отсечено	Сравнение с проекта	
			+	-			+	-				+	-
ШИРОКОЛИСТНИ ВИСОКОСТЪБЛЕНИ													
2012	10992	40	-	10952	2298	281	-	2017	201	13290	321	-	12969
2013	10992	-	-	10992	2298	320	-	1978	63	13290	320	-	12970
2014	10992	-	-	10992	2298	-	-	2298	-	13290	0	-	13290
2015	10992	23	-	10969	2298	333	-	1965	33	13290	356	-	12934
2016	10992	254	-	10738	2298	95	-	2203	95	13290	349	-	12941
2017	10992	-	-	10992	2298	25	-	2273	25	13290	25	-	13265
2018	10992	6	-	10986	2298	-	-	2298	-	13290	6	-	13284
2019	10992	1990	-	9002	2298	117	-	2181	117	13290	2107	-	11183
2020	10992	280	-	10712	2298	28	-	2270	28	13290	308	-	12982
2021	10992	63	-	10929	2298	573	-	1725	47	13290	636	-	12654
Всичко	**109920**	**2656**		**107264**	**22980**	**1772**		**21208**	**609**	**132900**	**4428**		**128472**
%	100.0	2.4		97.6	100.0	7.7		92.3		100.0	3.3		96.7
ИЗДЪНКОВИ ЗА ПРЕВРЪЩАНЕ													
2012	22892	5645	-	17247	5403	**966**	-	4437	656	28295	6611	-	21684
2013	22892	15835	-	7057	5403	4153	-	1250	4153	28295	19988	-	8307
2014	22892	7163	-	15729	5403	4478	-	925	4478	28295	11641	-	16654
2015	22892	10994	-	11898	5403	4029	-	1374	2422	28295	15023	-	13272
2016	22892	8643	-	14249	5403	1524	-	3879	564	28295	10167	-	18128
2017	22892	9787	-	13105	5403	1008	-	4395	1008	28295	10795	-	17500
2018	22892	7754	-	15138	5403	1963	-	3440	1918	28295	9717	-	18578
2019	22892	4575	-	18317	5403	379	-	5024	282	28295	4954	-	23341
2020	22892	5383	-	17509	5403	984	-	4419	466	28295	6367	-	21928
2021	22892	2140	-	20752	5403	2980	-	2423	2775	28295	5120	-	23175
Всичко	**228920**	**77919**	**-**	**151001**	**54030**	**22464**	-	**31566**	**18722**	**282950**	**100383**	**-**	**182567**
%	100.0	34.0		66.0	100.0	41.6		58.4		100.0	35.5		64.5

Година	ВЪЗОБНОВИТЕЛНИ СЕЧИ				ОТГЛЕДНИ и САНИТАРНИ СЕЧИ				в т. ч.	ОБЩО ОТ ВСИЧКИ ВИДОВЕ СЕЧИ			
	Предви-дено по Проект	Действи-телно Отсечено	Сравнение с проекта		Предви-дено по проект	Действи-Телно Отсечено	Сравнение с проекта		санитарни, принудителни, технически сечи	Предви-дено по проект	Действи-телно отсечено	Сравнение с проекта	
			+	-			+	-				+	-
НИСКОСТЪБЛЕНИ													
2012	722	-	-	722	-	-	-	-	-	722	-	-	722
2013	722	7	-	715	-	-	-	-	-	722	7	-	715
2014	722	-	-	722	-	-	-	-	-	722	-	-	722
2015	722	-	-	722	-	42	42	-	42	722	42	-	680
2016	722	-	-	722	-	-	-	-	-	722	-	-	722
2017	722	-	-	722	-	-	-	-	-	722	-	-	722
2018	722	-	-	722	-	-	-	-	-	722	-	-	722
2019	722	-	-	722	-	-	-	-	-	722	-	-	722
2020	722	-	-	722	-	-	-	-	-	722	-	-	722
2021	722	7	-	715	-	-	-	-	-	722	7	-	715
Всичко	**7220**	**14**		**7206**	-	**42**	**42**	-	**42**	**7220**	**56**		**7164**
%	100.0	0.2		99.8	100.0					100.0	0.8		99.2
ОБЩО ОТ ВСИЧКИ ВИДОВЕ СЕЧИ													
2012	38359	11662	-	26697	23303	5291	-	18012	4901	61662	16953	-	44709
2013	38359	19881	-	18478	23303	11531	-	11772	10963	61662	31412	-	30250
2014	38359	9084	-	29275	23303	27027	3724	-	27027	61662	36111	-	25551
2015	38359	13818	-	24541	23303	40029	16726	-	37772	61662	53847	-	7815
2016	38359	12135	-	26224	23303	40091	16788	-	36355	61662	52226	-	9436
2017	38359	11009	-	27350	23303	34308	11005	-	32964	61662	45317	-	16345
2018	38359	11821	-	26538	23303	32847	9544	-	32061	61662	44668	-	16994
2019	38359	9903	-	28456	23303	39880	16577	-	38448	61662	49783	-	11879
2020	38359	9989	-	28370	23303	35156	11853	-	34398	61662	45145	-	16517
2021	38359	2210	-	36149	23303	31875	8572	-	30154	61662	34085	-	27577
Всичко	**383590**	**111512**	-	**272078**	**233030**	**298035**	**65005**	-	285043	**616620**	**409547**	-	**207073**
%	100.0	29.1		70.9	100.0	127.9	27.9			100.0	66.4		33.6

Общо за ревизионния период в общинските гори са отсечени от всички видове сечи 207073 куб.м по-малко или с 33.6 % под предвиденото по горскостопански план. По площ се отчете едва 24.5 % изпълнение на сечите. Това показва, че в едни и същи насаждения е влизано със сеч по няколко пъти през десетилетието. Както се коментира в предишната точка, в много дървостои след извеждане на предвидената по план сеч се наложило да се водят и санитарни мероприятия, често с голяма интензивност, особено след масовите суховършия от нападенията от короядиди.

С 272078 куб.м по-малко или 70.9 % под предвиденото е изпълнението на възобновителните сечи. Напротив отгледните и санитарни сечи са преизпълнени 127.9 %, но на практика това се дължи на голямото преизпълнение на санитарните мероприятия. Само от отгледни сечи са добити 12992 куб.м, което е 5.7 % от предвиденото. По видове гори и видове сечи ползването не е еднакво в различните години.

Възобновителните сечи в ***иглолистните гори*** са изпълнени най-добре – 82.4 %, но ползването е твърде неравномерно по години. В първата година от ревизионния период добивите в тях са достигнали 159.3 %, докато през 2017 година са били само 35.6 % от предвиденото, а през 2021 година изобщо не са водени възобновителни сечи в иглолистни култури. Отгледните и санитарни сечи са преизпълнени 175.5 %, като този процент се дължи основно на санитарните мероприятия, които е било наложително да се водят в района през десетилетието. Показателно е, че за 2012 година са добити 4044 куб.м дървесина от санитарни сечи, всяка следваща година те се увеличават и през 2019 година достигат 38049 куб.м (9.5 пъти повече). След това започват да спадат, но независимо от това, през 2021 година добивите от санитарни мероприятия са доста високи 27332 куб.м. Само от отгледни сечи за десетилетието са добити 8087 куб.м или изпълнението им е едва 5.4 %.

Процентът на изпълнение на възобновителните сечи в ***широколистните високостъблени гори*** е 2.4 %, като през 2013, 2014 и 2017 години изобщо не са водени, а през 2013 и 2018 години са добивани символични количества дървесина. Отгледните и санитарни сечи също са слабо застъпени. Общото им изпълнение е 7.7 %. Водени са инцидентно, в отделни години. Явно стопанисващите органи са хвърлили всичките си сили да усвояват изсъхналата иглолистна дървесина.

Изпълнението на възобновителните сечи предвидени в ***издънковите гори за превръщане в семенни*** е 34.0 %. През годините има определена неравномерност в ползването, но никъде не достигнато предвиденото – през 2013 година изпълнението им е било най-голямо 69.2 %, а през 2021 година – най-малко – 9.3 %. От отгледните и санитарни сечи са изпълнени малко над половината – 58.4 %. По-масови принудителни сечи се е наложило да се водят в издънковите букови гори засегнати от ветровал. Само от отгледни сечи са изсечени 3742 куб.м или изпълнението им е 7.6 %.

В ***нискостъбленитe гори*** са били предвидени само възобновителни сечи. През десетилетието са отчетени символични добиви от тях само през 2013 и 2017 години. През 2015 година е проведена и една санитарна сеч в акациеви гори. Общото изпълнение на сечите в нискостъблени гори не достига и 1 %.

Предвидената по лесоустройствения проект от 2011/2012 година и съответно реализирана сортиментна структура на добивите, общо за десетилетието е както следва:

Таблица № 17

Вид на сортиментите	Предвидено по ГСПл 2012 г.		Действително отсечено	
	куб.м	%	куб.м	%
Едра строителна дървесина	80989	13.1	15017	3.7
Средна строителна дървесина	130140	21.1	207500	50.7
Дребна строителна дървесина	36628	5.9	6496	1.6
Дърва	256528	41.6	141082	34.4
Вършина	8974	1.5	-	-
Отпад		16.8		9.6

Различията между предвидните добиви в проценти и действително реализираните са големи. Прави впечатление, че отпадът е по-нисък от предвидения по горскостопански план, което говори за едно по-добро използване на получената дървесина. Общо реализираната строителна дървесина е с 15.9 % над предвидената, като едрата и дребната стрителна дървесина са много по-малко, за сметка на средната, която се е увеличила повече от два пъти. Използваема вършина не е добивана, защото напоследък няма търсене. Като процент са намаляни и дървата за огрев, което може да се обясни с големия процент изведени сечи със санитарен характер в иглолистни култури, от които е трудно да се реализират много дърва.

Ако разгледаме фактически получените количества дървесина ще забележим същата тенденция, всички сортименти са намаляли, за сметка на средната строителна дървесина, която се е увеличила със 159.4 %.

Таблица № 18

За размера на годишното ползване и добитите материали по групи сортименти през ревизионния период в плътни кубически метри

Година	ГОДИШНО ПОЛЗВАНЕ		СТРОИТЕЛНА ДЪРВЕСИНА				ДЪРВА	ИЗПОЛЗВАЕМА ВЪРШИНА
	Стоящо	Лежащо	Едра	Средна	Дребна	Общо		
ВЪЗОБНОВИТЕЛНИ СЕЧИ ИГЛОЛИСТНИ								
2012	5977	4690	1842	2696	112	4650	40	-
2013	4039	3331	963	2368	-	3331	-	-
2014	1921	1580	999	563	-	1562	18	-
2015	2801	2398	1183	1205	-	2388	10	-
2016	3238	2836	677	1046	-	1723	1113	-
2017	1222	1120	97	43	553	693	427	-
2018	4061	3690	283	2111	215	2609	1081	-
2019	3338	2996	909	1525	-	2434	562	-
2020	4326	3933	1298	2167	190	3655	278	-
2021	-	-	-	-	-	-	-	-
Всичко	**30923**	**26574**	**8251**	**13725**	**1069**	**23045**	**3529**	**-**
%	**100.0**	**85.9**	**26.7**	**44.4**	**3.5**	**74.5**	**11.4**	**-**
% ГСПл	**100.0**	**76.5**	**29.4**	**34.1**	**1.2**	**64.7**	**11.0**	**0.8**

Година	ГОДИШНО ПОЛЗВАНЕ		СТРОИТЕЛНА ДЪРВЕСИНА				ДЪРВА	ИЗПОЛЗВАЕМА ВЪРШИНА
	Стоящо	Лежащо	Едра	Средна	Дребна	Общо		
ШИРОКОЛИСТНИ ВИСОКОСТЪБЛЕНИ								
2012	40	37	-	-	-	-	37	-
2013	-	-	-	-	-	-	-	-
2014	-	-	-	-	-	-	-	-
2015	23	22	-	-	-	-	22	-
2016	254	251	-	-	-	-	251	-
2017	-	-	-	-	-	-	-	-
2018	6	6	-	-	-	-	6	-
2019	1990	1904	-	-	-	-	1904	-
2020	280	257	-	-	-	-	257	-
2021	63	60	-	-	-	-	60	-
Всичко	**2656**	**2537**	**-**	**-**	**-**	**-**	**2537**	**-**
%	**100.0**	**95.5**	**-**	**-**	**-**	**-**	**95.5**	**-**
% ГСПл	**100.0**	**89.2**	**39.3**	**2.8**	**0.9**	**43.0**	**45.2**	**1.0**
ИЗДЪНКОВИ ЗА ПРЕВРЪЩАНЕ								
2012	5645	5042	-	-	-	-	5042	-
2013	15835	14102	-	-	-	-	14102	-
2014	7163	6605	-	-	-	-	6605	-
2015	10994	10517	-	-	-	-	10517	-
2016	8643	8439	-	-	-	-	8439	-
2017	9787	9466	-	-	-	-	9466	-
2018	7754	7465	-	-	-	-	7465	-
2019	4575	4459	-	-	-	-	4459	-
2020	5383	5246	-	-	-	-	5246	-
2021	2140	1995	-	-	-	-	1995	-
Всичко	**77919**	**73336**	**-**	**-**	**-**	**-**	**73336**	**-**
%	**100.0**	**94.1**	**-**	**-**	**-**	**-**	**94.1**	**-**
% ГСПл	**100.0**	**87.1**	**7.5**	**15.2**	**1.7**	**24.4**	**61.5**	**1.2**
НИСКОСТЪБЛЕНИ								
2012	-	-	-	-	-	-	-	-
2013	7	5	-	-	-	-	5	-
2014	-	-	-	-	-	-	-	-
2015	-	-	-	-	-	-	-	-
2016	-	-	-	-	-	-	-	-
2017	-	-	-	-	-	-	-	-
2018	-	-	-	-	-	-	-	-
2019	-	-	-	-	-	-	-	-
2020	-	-	-	-	-	-	-	-
2021	7	5	-	-	-	-	5	-
Всичко	**14**	**10**	**-**	**-**	**-**	**-**	**10**	**-**
%	**100.0**	**71.4**	**-**	**-**	**-**	**-**	**71.4**	**-**
% ГСПл	**100.0**	**89.3**	**0.1**	**2.5**	**1.2**	**3.8**	**85.3**	**0.8**
ОБЩО ОТ ВЪЗОБНОВИТЕЛНИ СЕЧИ								
2012	11662	9769	1842	2696	112	4650	5119	-
2013	19881	17438	963	2368	-	3331	14107	-
2014	9084	8185	999	563	-	1562	6623	-
2015	13818	12937	1183	1205	-	2388	10549	-
2016	12135	11526	677	1046	-	1723	9803	-
2017	11009	10586	97	43	553	693	9893	-
2018	11821	11161	283	2111	215	2609	8552	-

Година	ГОДИШНО ПОЛЗВАНЕ		СТРОИТЕЛНА ДЪРВЕСИНА				ДЪРВА	ИЗПОЛЗВАЕМА ВЪРШИНА
	Стоящо	Лежащо	Едра	Средна	Дребна	Общо		
2019	9903	9359	909	1525	-	2434	6925	-
2020	9989	9436	1298	2167	190	3655	5781	-
2021	2210	2060	-	-	-	-	2060	-
Всичко	**111512**	**102457**	**8251**	**13725**	**1069**	**23045**	**79412**	**-**
%	**100.0**	**91.9**	**7.4**	**12.3**	**1.0**	**20.7**	**71.2**	**-**
% ГСПл	**100.0**	**86.1**	**24.9**	**11.7**	**1.1**	**37.7**	**47.2**	**1.2**

ОТГЛЕДНИ СЕЧИ

ИГЛОЛИСТНИ

2012	-	-	-	-	-	-	-	-
2013	311	289	20	269	-	289	-	-
2014	-	-	-	-	-	-	-	-
2015	350	323	-	323	-	323	-	-
2016	2776	2591	-	2442	-	2442	149	-
2017	1344	1236	-	1236	-	1236	-	-
2018	741	686	112	-	300	412	274	-
2019	1335	1224	-	1224	-	1224	-	-
2020	240	222	-	145	77	222	-	-
2021	990	917	18	780	52	850	67	-
Всичко	**8087**	**7489**	**150**	**6420**	**429**	**6999**	**490**	**-**
%	**100.0**	**92.6**	**1.9**	**79.4**	**5.3**	**86.5**	**6.1**	**-**
% ГСПл	**100.0**	**76.6**	**7.2**	**49.7**	**6.8**	**63.7**	**11.8**	**1.1**

ШИРОКОЛИСТНИ ВИСОКОСТЪБЛЕНИ

2012	80	67	-	-	-	-	67	-
2013	257	239	-	-	-	-	239	-
2014	-	-	-	-	-	-	-	-
2015	300	277	-	-	-	-	277	-
2016	-	-	-	-	-	-	-	-
2017	-	-	-	-	-	-	-	-
2018	-	-	-	-	-	-	-	-
2019	-	-	-	-	-	-	-	-
2020	-	-	-	-	-	-	-	-
2021	526	573	-	-	-	-	573	-
Всичко	**1163**	**1156**	**-**	**-**	**-**	**-**	**1156**	**-**
%	**100.0**	**99.3**	**-**	**-**	**-**	**-**	**99.3**	**-**
% ГСПл	**100.0**	**83.7**	**0.9**	**33.0**	**25.3**	**59.2**	**23.7**	**0.8**

ИЗДЪНКОВИ ЗА ПРЕВРЪЩАНЕ

2012	310	259	-	-	-	-	259	-
2013	-	-	-	-	-	-	-	-
2014	-	-	-	-	-	-	-	-
2015	1607	1483	-	-	-	-	1483	-
2016	960	913	-	-	-	-	913	-
2017	-	-	-	-	-	-	-	-
2018	45	44	-	-	-	-	44	-
2019	97	94	-	-	-	-	94	-
2020	518	498	-	-	-	-	498	-
2021	205	190	-	-	-	-	190	-
Всичко	**3742**	**3481**	**-**	**-**	**-**	**-**	**3481**	**-**
%	**100.0**	**93.0**	**-**	**-**	**-**	**-**	**93.0**	**-**
% ГСПл	**100.0**	**85.3**	**1.0**	**20.4**	**6.6**	**28.0**	**56.4**	**0.9**

Година	ГОДИШНО ПОЛЗВАНЕ		СТРОИТЕЛНА ДЪРВЕСИНА				ДЪРВА	ИЗПОЛЗВАЕМА ВЪРШИНА
	Стоящо	Лежащо	Едра	Средна	Дребна	Общо		
ОБЩО ОТ ОТГЛЕДНИ СЕЧИ								
2012	390	326	-	-	-	-	326	-
2013	568	528	20	269	-	289	239	-
2014	-	-	-	-	-	-	-	-
2015	2257	2083	-	323	-	323	1760	-
2016	3736	3504	-	2442	-	2442	1062	-
2017	1344	1236	-	1236	-	1236	-	-
2018	786	730	112	-	300	412	318	-
2019	1432	1318	-	1224	-	1224	94	-
2020	758	720	-	145	77	222	498	-
2021	1721	1680	18	780	52	850	830	-
Всичко	**12992**	**12126**	**150**	**6420**	**429**	**6999**	**5127**	**-**
%	**100.0**	**93.3**	**1.2**	**49.4**	**3.3**	**53.9**	**39.5**	**-**
% ГСПл	**100.0**	**78.8**	**7.5**	**31.2**	**9.7**	**48.4**	**28.5**	**1.9**
САНИТАРНИ СЕЧИ								
ИГЛОЛИСТНИ								
2012	4003	3335	-	3335	-	3335	-	-
2013	6423	5355	-	5355	-	5355	-	-
2014	22455	18771	-	18771	-	18771	-	-
2015	35275	32103	-	32103	-	32103	-	-
2016	35676	32630	-	19568	-	19568	13062	-
2017	31931	29354	-	20218	1184	21402	7952	-
2018	30143	27680	18	20488	587	21093	6587	-
2019	38038	34966	3519	27517	1343	32379	2587	-
2020	33904	31130	2363	20460	1829	24652	6478	-
2021	27332	22394	600	19280	55	19935	2459	-
Всичко	**265180**	**237718**	**6500**	**187095**	**4998**	**198593**	**39125**	**-**
%	**100.0**	**89.6**	**2.5**	**70.6**	**1.9**	**74.9**	**14.8**	**-**
% ГСПл	**100.0**	**80.8**	**5.6**	**30.7**	**5.9**	**42.2**	**37.2**	**1.4**
ШИРОКОЛИСТНИ ВИСОКОСТЪБЛЕНИ								
2012	180	149	-	-	-	-	149	-
2013	21	18	-	-	-	-	18	-
2014	-	-	-	-	-	-	-	-
2015	10	9	-	-	-	-	9	-
2016	73	70	-	-	-	-	70	-
2017	25	24	-	-	-	-	24	-
2018	-	-	-	-	-	-	-	-
2019	-	-	-	-	-	-	-	-
2020	19	19	-	-	-	-	19	-
2021	17	15	-	-	-	-	15	-
Всичко	**345**	**304**	**-**	**-**	**-**	**-**	**304**	**-**
%	**100.0**	**88.1**	**-**	**-**	**-**	**-**	**88.1**	**-**
% ГСПл	**100.0**	**85.7**	**5.5**	**7.0**	**3.5**	**16.0**	**68.3**	**1.4**
ИЗДЪНКОВИ ЗА ПРЕВРЪЩАНЕ								
2012	157	131	-	-	-	-	131	-
2013	2874	2432	-	-	-	-	2432	-
2014	3890	3538	-	-	-	-	3538	-
2015	1935	1913	-	-	-	-	1913	-

Година	ГОДИШНО ПОЛЗВАНЕ		СТРОИТЕЛНА ДЪРВЕСИНА				ДЪРВА	ИЗПОЛЗВАЕМА ВЪРШИНА
	Стоящо	Лежащо	Едра	Средна	Дребна	Общо		
2016	107	104	-	-	-	-	104	-
2017	413	397	-	-	-	-	397	-
2018	1596	1529	-	-	-	-	1529	-
2019	-	-	-	-	-	-	-	-
2020	165	156	-	-	-	-	156	-
2021	2775	2542	-	-	-	-	2542	-
Всичко	**13912**	**12742**	**-**	**-**	**-**	**-**	**12742**	**-**
%	**100.0**	**91.6**	**-**	**-**	**-**	**-**	**91.6**	**-**
% ГСПл	**100.0**	**85.7**	**5.5**	**7.0**	**3.5**	**16.0**	**68.3**	**1.4**

НИСКОСТЪБЛЕНИ

2012	-	-	-	-	-	-	-	-
2013	-	-	-	-	-	-	-	-
2014	-	-	-	-	-	-	-	-
2015	42	40	-	-	-	-	40	-
2016	-	-	-	-	-	-	-	-
2017	-	-	-	-	-	-	-	-
2018	-	-	-	-	-	-	-	-
2019	-	-	-	-	-	-	-	-
2020	-	-	-	-	-	-	-	-
2021	-	-	-	-	-	-	-	-
Всичко	**42**	**40**	**-**	**-**	**-**	**-**	**40**	**-**
%	**100.0**	**95.3**	**-**	**-**	**-**	**-**	**95.3**	**-**
% ГСПл	**100.0**	**85.7**	**5.5**	**7.0**	**3.5**	**16.0**	**68.3**	**1.4**

ОБЩО ОТ САНИТАРНИ СЕЧИ

2012	4340	3615	-	3335	-	3335	280	-
2013	9318	7805	-	5355	-	5355	2450	-
2014	26345	22309	-	18771	-	18771	3538	-
2015	37262	34066	-	32103	-	32103	1963	-
2016	35856	32804	-	19568	-	19568	13236	-
2017	32369	29775	-	20218	1184	21402	8373	-
2018	31739	29209	18	20488	587	21093	8116	-
2019	38038	34966	3519	27517	1343	32379	2587	-
2020	34088	31305	2363	20460	1829	24652	6653	-
2021	30124	24951	600	19280	55	19935	5016	-
Всичко	**279479**	**250805**	**6500**	**187095**	**4998**	**198593**	**52212**	**-**
%	**100.0**	**89.7**	**2.3**	**66.9**	**1.8**	**71.1**	**18.7**	**-**
% ГСПл	**100.0**	**83.2**	**13.1**	**21.1**	**5.9**	**40.1**	**41.6**	**1.5**
ТЕХНИЧЕСКИ СЕЧИ ИГЛОЛИСТНИ								
2012	41	34	12	22	-	34	-	-
2013	324	250	75	173	-	248	2	-
2014	94	68	23	45	-	68	-	-
2015	-	-	-	-	-	-	-	-
2016	20	17	6	11	-	17	-	-
2017	-	-	-	-	-	-	-	-
2018	-	-	-	-	-	-	-	-
2019	11	10	-	9	-	9	1	-
2020	-	-	-	-	-	-	-	-
2021	-	-	-	-	-	-	-	-
Всичко	**490**	**379**	**116**	**260**	**-**	**376**	**3**	**-**
%	**100.0**	**77.4**	**23.7**	**53.1**	**-**	**76.7**	**0.7**	**-**

Година	ГОДИШНО ПОЛЗВАНЕ		СТРОИТЕЛНА ДЪРВЕСИНА				ДЪРВА	ИЗПОЛЗВАЕМА ВЪРШИНА
	Стоящо	Лежащо	Едра	Средна	Дребна	Общо		
% ГСПл	**100.0**	**86.1**	**24.9**	**11.7**	**1.1**	**37.7**	**47.2**	**1.2**
ШИРОКОЛИСТНИ ВИСОКОСТЪБЛЕНИ								
2012	21	21	-	-	-	-	21	-
2013	42	24	-	-	-	-	24	-
2014	-	-	-	-	-	-	0	-
2015	23	22	-	-	-	-	22	-
2016	22	21	-	-	-	-	21	-
2017	-	-	-	-	-	-	0	-
2018	-	-	-	-	-	-	0	-
2019	117	110	-	-	-	-	110	-
2020	9	7	-	-	-	-	7	-
2021	30	24	-	-	-	-	24	-
Всичко	**264**	**229**	**-**	**-**	**-**	**-**	**229**	**-**
%	**100.0**	**86.7**	**-**	**-**	**-**	**-**	**86.7**	**-**
% ГСПл	**100.0**	**50.0**	**-**	**-**	**33.3**	**33.3**	**16.7**	**-**

ИЗДЪНКОВИ ЗА ПРЕВРЪЩАНЕ

2012	499	402	-	-	-	-	402	-
2013	1279	904	-	-	-	-	904	-
2014	588	523	-	-	-	-	523	-
2015	487	436	-	-	-	-	436	-
2016	457	419	-	-	-	-	419	-
2017	595	580	-	-	-	-	580	-
2018	322	290	-	-	-	-	290	-
2019	282	260	-	-	-	-	260	-
2020	301	286	-	-	-	-	286	-
2021	-	-	-	-	-	-	0	-
Всичко	**4810**	**4100**	**-**	**-**	**-**	**-**	**4100**	**-**
%	**100.0**	**85.2**	**-**	**-**	**-**	**-**	**85.2**	**-**
% ГСПл	**100.0**	**50.0**	**-**	**-**	**33.3**	**33.3**	**16.7**	**-**

ОБЩО ОТ ТЕХНИЧЕСКИ СЕЧИ

2012	561	457	12	22	**-**	34	423	**-**
2013	1645	1178	75	173	**-**	248	930	**-**
2014	682	591	23	45	**-**	68	523	**-**
2015	510	458	**-**	**-**	**-**	-	458	**-**
2016	499	457	6	11	**-**	17	440	**-**
2017	595	580	**-**	**-**	**-**	-	580	**-**
2018	322	290	**-**	**-**	**-**	-	290	**-**
2019	410	380	**-**	9	**-**	9	371	**-**
2020	310	293	**-**	**-**	**-**	**-**	293	**-**
2021	30	24	**-**	**-**	**-**	**-**	24	**-**
Всичко	**5564**	**4708**	**116**	**260**	**-**	**376**	**4332**	**-**
%	**100.0**	**84.6**	**2.1**	**4.7**	**-**	**6.8**	**77.9**	**-**
% ГСПл	**100.0**	**81.9**	**15.0**	**22.8**	**6.0**	**43.8**	**36.5**	**1.6**

ОБЩО ЗО ВСИЧКИ СЕЧИ

2012	16953	14167	1854	6053	112	8019	6149	**-**
2013	31412	26949	1058	8165	**-**	9222	17726	**-**
2014	36111	31085	1022	19379	**-**	20401	10684	**-**
2015	53847	49543	1183	33631	**-**	34814	14729	**-**
2016	52226	48292	683	23068	**-**	23751	24541	**-**

Година	ГОДИШНО ПОЛЗВАНЕ		СТРОИТЕЛНА ДЪРВЕСИНА				ДЪРВА	ИЗПОЛЗВАЕМА ВЪРШИНА
	Стоящо	Лежащо	Едра	Средна	Дребна	Общо		
2017	45317	42177	97	21498	1737	23332	18846	-
2018	44668	41390	413	22599	1102	24114	17276	-
2019	49783	46022	4428	30276	1343	36046	9976	-
2020	45145	41754	3662	22773	2095	28529	13225	-
2021	34085	28715	618	20060	107	20785	7930	-
Всичко	**409547**	**370095**	**15017**	**207500**	**6496**	**229013**	**141082**	**-**
%	**100.0**	**90.4**	**3.7**	**50.7**	**1.6**	**56.0**	**34.4**	**-**
% ГСПл	**100.0**	**83.2**	**13.1**	**21.1**	**5.9**	**40.1**	**41.6**	**1.5**

И в сортиментната структура по видове гори и видове сечи се явяват разлики, които в повечето случаи са значителни.

При ***възобновителните сечи*** процентното разпределение на реализираните сортименти е по-близко до разпределението предвидено по горскостопански план. Процентът на отпада е намалял от 13.9 на 8.1 %. Реализираната строителна дървесина е по-малко с 17.0 % под предвидената, за сметка на дървата за огрев, които са основният добиван сортимент от широколистните гори. Достигнат е приблизително процентът на добитата средна и дребна строителна дървесина, но едрата дървесина е доста под предвиденото по план. Вършина не е реализирана изобщо.

Тенденция към положителни промени в сортиментната структура се проявява при ***отгледните сечи***. Отпадът тук също е по-нисък, а при добивите на строителна дървесина се забелязва едно общо завишаване с 11.0 %. Реализираната едра дървесина е с 6.3 % по-малко, а дребната е с 6.4 % по-малко и само добивите на средна дървесина се е увеличила с 18.2 %. Дървата за огрев също са завишени. Това се дължи на факта, че са изведени отгледни сечи в много повече иглолистни култури, отколкото в широколистни насаждения.

При ***санитарните мероприятия*** няма реална база за сравнение на сортиментната структура, защото обемът им е увеличен около 45 пъти. Санитарни сечи са водени предимно в средновъзрастни засегнати от кореяд борови култури, които на места са изцяло изсъхнали. Добивана е предимно средна строителна дървесина от по-запазените дървостои и дърва за огрев от сухата и паднала маса.

При ***техническите сечи***, няма как да се предвиди определена сортиментна структура, защото те са по-скоро инцидентни. Секат се твърде различни дървостои по протежение на обектите за сеч или прочистване. Добивани са основно дърва за огрев, защото през ревизионния период са водени предимно за временни извозни пътища в насаждения за санитарни сечи.

2.3. Възобновяване и залесяване

Условията в Община Трън са благоприятни за естественото семенно възобновяване на горите. Тук може да се спомене изключително доброто възобновяване на иглолистните, независимо че те са внесени изкуствено в района и масово са пострадали от каламитета от кореяд през ревизионния период. Голяма част от оголените площи след санитарни сечи са започнали да се самовъзобновяват както с борови самосеви, така и със семенни фиданки от естественосрещащите се широколистни дървесни видове.

Възобновяването в широколистните гори варира в зависимост от типа месторастене и свързаните с него релефни, почвени и климатични особености. В буково-габровите гори възобновяването е затруднено, заради високите им пълноти, а в зрелите дъбови дървостои има

голямо количество подраст, но той обикновено е в много млада възраст – от поници до 4-5 години.

Другият решаващ фактор за естественото възобновяване на насажденията е видът и интензивността на извежданите възобновителни сечи и извеждането на мероприятията по подпомагане на възобновяването. Естественото възобновяване на дървостоите трябва да се използва навсякъде, където е възможно и ще се постигне чрез правилно извеждане на възобновителните сечи, а в места където е затруднено и чрез подпомагане на възобновяването със или без залесяване. Необходим е и строг контрол върху пашата, която се забранява в насаждения със започнал възобновителен процес.

По горскостопански план е било предвидено ***подпомагане на естественото възобновяване***, чрез ***разрохкване на почвата*** през семеносни години на площ 25.9 ха при провеждане окончателни фази на групово-постепенните сечи. Данни за извършването на такова мероприятие от общинското предприятие не са подадени. В предвидените за това мероприятие подотдели: **396** ”з” (нов ”в”); **397** ”а“, “б“, “в”; **403** ”з”, “я“ (нов ”щ”) и **406** ”и” не са водени и групово-постепенните сечи.

Както се спомена по-горе, планирано е било ***изсичане на подлеса*** на площ 1098.1 ха, където същия е бил пречка за възобновяването. Мероприятието е водено в насажденията, в които са извеждани възобновителни сечи – подотдели: **14** ”к“; **53** “з“ (нов ”е”); **70** ”ю“; **139** ”в”; **241** ”ф1” (нов ”х”); **279** ”у” (нов ”м”), ”г1” (нов ”ц”), ”д1” (нов ”а1”); **286** ”к”; **298** ”и” (нов ”з”); **334** ”д” (нов ”г”); **362** ”д2” (нов ”с1”) и т.н.

В общинските гори е било предвидено залесяване на минимална площ 2.3 ха основно след възобновителни сечи – гола сеч на тополи и окончателни фази в зрели букови гори, и в един подотдел е предвидено ново залесяване след санитарна гола сеч.

Залесяванията ***в зрели невъзобновени насаждения*** не са изпълнени, защото в съгласие със на Закона за горите от 09.04.2011 година, Наредбата от 01.09.2017 година за изменение и допълнение на Наредба № 8 от 05.08.2011 година за сечите в горите, окончателните сечи не са изведени. Голите сечи в тополови гори също не са водени и съответно и залесяванията в тях не са проведени.

Ново залесяване е било планирано само в подотдел: **463** “х“ (нов “т“). Предвидената санитарна сеч не е изведена с предвидената интензивност. В момента културата е с 0.5 пълнота, силно повредена и изсъхнала, но под склопа се е настанил 40 % буков подраст. По преценка на стопанисващите органи, не е било необходимо залесяване там.

2.4. Семепроизводствени насаждения

В териториалния обхват на ТП ”ДГС Трън“ протокол от 11.05.2012 година са били обособени 222.2 ха семепроизводствени насаждения, от които три насаждения са общинска собственост – подотдели: **146** ”р”; **171** ”к1”; **215** ”з” с обща площ 24.0 ха.

При настоящата инвентаризация с протокол от 11.04.2022 година са обособени 218.6 ха семепроизводствени насаждения, от които подотдели: **146** ”р”; **171** ”д1”; **215** ”в” са общинска собственост с обща площ 24.1 ха. **146** ”р” е семенно буково насаждение в много добро състояние и с висока производителност II бонитет. **171** ”д1” е зряла черборова култура с оптимална пълнота 0.7 и същата висока производителност. **215** ”в” е 100 годишно семенно горуново насаждение, чиято производителност не е толкова добра – IV бонитет.

Семепроизводствените насаждения са затвърдени на терена съгласно изискванията, а в самите дървости са отбелязани селектираните плюсови дървета. Общинското предприятие разполага с регистър на семепроизводствените насаждения. В настоящия горскостопански план в зрелите насаждения са планирани възобновителни сечи, които ще се извършват под контрола на специалисти от ГСС ”София”.

2.5. Паша и добив на недървесни горски продукти

Предвидената площ за паша на едър или дребен добитък е възлизала на 3260.5 ха, върху която е можело да пасат 3260 броя едър, 16600 броя дребен добитък или комбинация от тях. За ***паша в горите*** за десетилетието няма издавани разрешителни. Това е обяснимо, предвид силно намалялото население в района и съответно намалелия брой добитък.

Добив на конкретни количества гъби, билки и горски плодове в горскостопанския план не са предвидени.

Ползването на недървесните горски продукти, когато представлява стопанска дейност, се извършва, само ако е предвидено в утвърден горскостопански план съгласно чл.117.(2), а когато не представлява стопанска дейност, се извършва безвъзмездно и свободно съгласно чл.119.(2) от Закона за горите.

2.6. Строителство на пътища и сграден фонд

Една от първите дейности в горите общинска собственост е прокарването на пътища. Тя е започнала още 2006 година с първите сечи проведени в общинските гори. През отчетния период са изведени сечи за просичане на извозни пътища на площ 22.2 ха и са добити 5564 куб.м дървесина (Таблици № 15 и № 18). Прокарани са 15.5 км пътища, от които 5.0 км постоянни горски пътища и 10.5 км временни извозни пътища.

Седалището на Общинско предприятие ”Трънска гора” се намира в общинската сграда в гр.Трън, пл.”Владо Тричков” № 1. Други сгради за сега предприятието не притежава.

2.7. Опазване на гората

Успешното развитие на горското стопанство е в зависимост от повишаването на производителността на горите, която е пряко свързана с опазването им от вредители, болести и негативна човешка дейност. В района на Общината въздействията върху горско дървесната растителност имат абиотичен и биотичен произход. Вредните абиотични въздействия се предизвикват главно от екстремалните отклонения в климата. Вредите от биотичен произход се дължат на различни патогенни микроорганизми и животински организми.

Санитарното състояние на горските териотории общинска собственост е сравнително добро, което се дължи в голяма степен на стопанисващите органи по изсичане и изнасяне на повредената дървесина. Общо повреди са установени на 22.5 % от залесената площ на общинските горски територии.

В таблица № 19 е дадено разпределението на залесената площ по вид на насажденията и степени на повреда, установени при инвентаризацията през 2021 година.

Таблица № 19

Разпределение на залесената площ в хектари
по вид на насаждението и степен на повредата

Видове насаждения	Степени на повреда				
	Неповредени	I	II	III	Общо
	хектари				
Бял бор	**1795,9**	**648,7**	**499,9**	**106,0**	**3050,5**
в.т.ч. Насаждения Чисти	520,9	176,1	186,6	41,7	925,3
в.т.ч. Насажд.Смес.Иглолистни	62,0	38,0	11,1	1,7	112,8
в.т.ч. Насажд.Смес.Игл-Шир.	660,9	168,0	89,0	0,6	918,5
в.т.ч. Култури Чисти	225,0	81,1	106,2	46,4	458,7
в.т.ч. Култ.Смес.Иглолистни	67,9	39,0	6,3	2,0	115,2
в.т.ч. Култ.Смес.Игл-Шир.	259,2	146,5	100,7	13,6	520,0

Видове насаждения	Степени на повреда				
	Неповредени	I	II	III	Общо
	хектари				
Смърч	**27,5**	**6,3**	**-**	**-**	**33,8**
в.т.ч. Насажд.Смес.Игл-Шир.	2,4	3,4	-	-	5,8
в.т.ч. Култури Чисти	7,4	-	-	-	7,4
в.т.ч. Култ.Смес.Иглолистни	1,7	0,7	-	-	2,4
в.т.ч. Култ.Смес.Игл-Шир.	16,0	2,2	-	-	18,2
Черен бор	**1111,8**	**97,8**	**92,2**	**0,8**	**1302,6**
в.т.ч. Насаждения Чисти	33,9	6,2	-	-	40,1
в.т.ч. Насажд.Смес.Иглолистни	46,6	1,3	1,4	-	49,3
в.т.ч. Насажд.Смес.Игл-Шир.	29,2	9,7	-	-	38,9
в.т.ч. Култури Чисти	541,5	22,4	36,9	-	600,8
в.т.ч. Култ.Смес.Иглолистни	211,7	24,3	30,5	0,8	267,3
в.т.ч. Култ.Смес.Игл-Шир.	248,9	33,9	23,4	-	306,2
Лиственица	**0,7**	**-**	**-**	**-**	**0,7**
в.т.ч. Култури Чисти	0,2	-	-	-	0,2
в.т.ч. Култ.Смес.Игл-Шир.	0,5	-	-	-	0,5
Бук	**4970,7**	**1036,8**	**899,5**	**3,4**	**6910,4**
в.т.ч. Насаждения Чисти	2994,3	912,5	863,8	3,4	4774,0
в.т.ч. Насажд.Смес.Шир-Игл.	477,5	20,9	-	-	498,4
в.т.ч. Насажд.Смес.Широкол.	1498,9	103,4	35,7	-	1638,0
Зимен дъб	**1001,5**	**118,0**	**6,1**	**0,5**	**1126,1**
в.т.ч. Насаждения Чисти	180,5	5,2	1,6	-	187,3
в.т.ч. Насажд.Смес.Шир-Игл.	191,0	32,4	2,5	-	225,9
в.т.ч. Насажд.Смес.Широкол.	621,5	79,6	2,0	0,5	703,6
в.т.ч. Култури Чисти	8,4	0,8	-	-	9,2
в.т.ч. Култ.Смес.Широкол.	0,1	-	-	-	0,1
Благун	**1,9**	**-**	**-**	**-**	**1,9**
в.т.ч. Насаждения Чисти	0,1	-	-	-	0,1
в.т.ч. Насажд.Смес.Шир-Игл.	1,0	-	-	-	1,0
в.т.ч. Насажд.Смес.Широкол.	0,8	-	-	-	0,8
Цер	**1103,8**	**63,3**	**16,3**	**-**	**1183,4**
в.т.ч. Насаждения Чисти	211,0	2,6	8,3	-	221,9
в.т.ч. Насажд.Смес.Шир-Игл.	172,6	19,2	-	-	191,8
в.т.ч. Насажд.Смес.Широкол.	716,6	41,5	8,0	-	766,1
в.т.ч. Култури Чисти	3,6	-	-	-	3,6
Габър	**669,3**	**6,3**	**-**	**-**	**675,6**
в.т.ч. Насаждения Чисти	105,5	-	-	-	105,5
в.т.ч. Насажд.Смес.Шир-Игл.	66,2	-	-	-	66,2
в.т.ч. Насажд.Смес.Широкол.	497,6	6,3	-	-	503,9
Трепетлика	**15,9**	**-**	**-**	**-**	**15,9**
в.т.ч. Насаждения Чисти	8,3	-	-	-	8,3
в.т.ч. Насажд.Смес.Шир-Игл.	2,7	-	-	-	2,7
в.т.ч. Насажд.Смес.Широкол.	4,9	-	-	-	4,9
Бреза	**4,1**	**3,5**	**-**	**-**	**7,6**
в.т.ч. Насаждения Чисти	4,1	-	-	-	4,1
в.т.ч. Култ.Смес.Шир-Игл.	-	3,0	-	-	3,0
в.т.ч. Култ.Смес.Широкол.	-	0,5	-	-	0,5
Мъждрян	99,4	-	-	-	99,4
в.т.ч. Насаждения Чисти	3,1	-	-	-	3,1

Видове насаждения	Степени на повреда				
	Неповредени	I	II	III	Общо
	хектари				
в.т.ч. Насажд.Смес.Широкол.	96,3	-	-	-	96,3
Акация	**158,0**	**10,5**	**4,5**	**0,8**	**173,8**
в.т.ч. Насаждения Чисти	69,5	2,4	1,7	0,8	74,4
в.т.ч. Насажд.Смес.Шир-Игл.	69,3	0,5	-	-	69,8
в.т.ч. Насажд.Смес.Широкол.	11,9	4,8	2,8	-	19,5
в.т.ч. Култури Чисти	5,6	-	-	-	5,6
в.т.ч. Култ.Смес.Широкол.	1,7	2,8	-	-	4,5
Космат дъб	**3,5**	**-**	**-**	**-**	**3,5**
в.т.ч. Насажд.Смес.Широкол.	3,5	-	-	-	3,5
Келяв габър	26,8	-	-	-	26,8
в.т.ч. Насажд.Смес.Широкол.	26,8	-	-	-	26,8
Веймутов бор	**1,4**	**-**	**-**	**-**	**1,4**
в.т.ч. Култури Чисти	1,2	-	-	-	1,2
в.т.ч. Култ.Смес.Иглолистни	0,2	-	-	-	0,2
Зелена дуглазка	**17,0**	**-**	**-**	**-**	**17,0**
в.т.ч. Култури Чисти	2,4	-	-	-	2,4
в.т.ч. Култ.Смес.Иглолистни	10,2	-	-	-	10,2
в.т.ч. Култ.Смес.Игл-Шир.	4,4	-	-	-	4,4
Бяла върба	**0,9**	**-**	**-**	**-**	**0,9**
в.т.ч. Насаждения Чисти	0,2	-	-	-	0,2
в.т.ч. Насажд.Смес.Шир-Игл.	0,7	-	-	-	0,7
Черна елша	**0,4**	**-**	**-**	**-**	**0,4**
в.т.ч. Насажд.Смес.Широкол.	0,4	-	-	-	0,4
Ива	**8,6**	**-**	**-**	**-**	**8,6**
в.т.ч. Насаждения Чисти	0,6	-	-	-	0,6
в.т.ч. Насажд.Смес.Широкол.	8,0	-	-	-	8,0
Без преобладание	**2317,7**	**216,0**	**18,8**	**15,2**	**2567,7**
в.т.ч. Насажд.Смес.Игл-Шир.	194,4	8,4	15,1	-	217,9
в.т.ч. Насажд.Смес.Шир-Игл.	659,6	76,1	0,4	-	736,1
в.т.ч. Насажд.Смес.Широкол.	1331,5	68,4	2,7	7,7	1410,3
в.т.ч. Култ.Смес.Игл-Шир.	131,1	62,2	0,6	7,5	201,4
в.т.ч. Култ.Смес.Шир-Игл.	1,1	0,9	-	-	2,0
Всичко	**13336,8**	**2207,2**	**1537,3**	**126,7**	**17208,0**
в.т.ч. Насаждения Чисти	4132,0	1105,0	1062,0	45,9	6344,9
в.т.ч. Насажд.Смес.Иглолистни	108,6	39,3	12,5	1,7	162,1
в.т.ч. Насажд.Смес.Игл-Шир.	886,9	189,5	104,1	0,6	1181,1
в.т.ч. Насажд.Смес.Шир-Игл.	1640,6	149,1	2,9	-	1792,6
в.т.ч. Насажд.Смес.Широкол.	4818,7	304,0	51,2	8,2	5182,1
в.т.ч. Култури Чисти	795,3	104,3	143,1	46,4	1089,1
в.т.ч. Култ.Смес.Иглолистни	291,7	64,0	36,8	2,8	395,3
в.т.ч. Култ.Смес.Игл-Шир.	660,1	244,8	124,7	21,1	1050,7
в.т.ч. Култ.Смес.Шир-Игл.	1,1	3,9	-	-	5,0
в.т.ч. Култ.Смес.Широкол.	1,8	3,3	-	-	5,1

Анализирайки таблицата, стигаме до извода, че най-засегнати са насажденията от бук (28.1 %), зимен дъб (11.1 %) и цер (6.7 %), но по-голямата част от тях страдат от леки и средни суховършия (I и II степен на повреди) на не повече от 20 % от площта им. Засегнатите насаждени III степен са не повече от 0.1 %. Повредите в издънковите насаждения са обвързани

с възрастта им, тъй като в оствените презрели насаждения започват прогресивно да се развиват процеси на съхнене, гнилоти, ракови заболявания и други. Ако разгледаме биотичните фактори, установяваме, че по-често боледуват чистите насаждения, където има по-благоприятни условия за заразяване, докато смесените гори са по-устойчиви.

От културите в най-голяма степен са пострадали иглолистните, като над 50 % от бялборовите култури са засегнати от суховършия, снеголоми или пожари. Черборовите култури страдат от същите повреди, но по-ограничено – 14.6 %, като по-тежките повреди не надвишават 0.1 %. Създадените монокултури, както и чистите насаждения, са по-податливи на заразяване с короядни, насекомни и гъбни вредители. Пожарите също се разпространяват по-бързо в чистите иглолистни култури, отколкото в смесените с широколистни видове.

Вземайки предвид и таблица № 20 (разпределение на залесената площ по вид и степен на повредата), можем да заключим, че основните повреди са от суховършия в иглолистните култури и насаждения – 41.8 % от всички повреди в общинските гори. Останалите по-масови повреди са от гниене (37.7 %), какти и от ветроломи и ветровали (13.4 %) в широколистните гори. Върху ограничена площ се срещат повреди от снеголоми и снеговали, пожари, клоносеци и короядни.

Таблица № 20

Разпределение на залесената площ по вид и степен на повредата

Вид на повреда	Степени на повреда				
	неповредени	I	II	III	общо
	Хектари				
Снеговал	**1,4**	**9,3**	**1,1**	**-**	**11,8**
в т.ч. Иглолистни	1,4	3,7	-	-	5,1
в т.ч. Широколистни	-	5,6	1,1	-	6,7
Ветровал	**152,7**	**221,4**	**128,5**	**12,9**	**515,5**
в т.ч. Иглолистни	16,0	6,4	5,1	-	27,5
в т.ч. Широколистни	136,7	215,0	123,4	12,9	488,0
Гниене	**259,9**	**776,5**	**701,5**	**4,2**	**1742,1**
в т.ч. Иглолистни	-	-	2,5	-	2,5
в т.ч. Широколистни	259,9	776,5	699,0	4,2	1739,6
Пожар	**5,4**	**0,6**	**14,1**	**-**	**20,1**
в т.ч. Иглолистни	1,0	0,6	13,1	-	14,7
в т.ч. Широколистни	4,4	-	1,0	-	5,4
Клоносек	**-**	**3,3**	**34,6**	**-**	**37,9**
в т.ч. Иглолистни	-	-	-	-	-
в т.ч. Широколистни	-	3,3	34,6	-	37,9
Ветролом	**56,3**	**11,4**	**25,0**	**9,2**	**101,9**
в т.ч. Иглолистни	14,6	1,3	3,7	9,2	28,8
в т.ч. Широколистни	41,7	10,1	21,3	-	73,1
Снеголом	**69,8**	**60,2**	**113,7**	**11,8**	**255,5**
в т.ч. Иглолистни	66,3	57,2	45,7	11,8	181,0
в т.ч. Широколистни	3,5	3,0	68,0	-	74,5
Суховършия	**468,6**	**677,1**	**661,5**	**124,7**	**1931,9**
в т.ч. Иглолистни	342,4	487,7	633,7	123,9	1587,7
в т.ч. Широколистни	126,2	189,4	27,8	0,8	344,2
Короядни	**1,3**	**3,0**	**-**	**-**	**4,3**
в т.ч. Иглолистни	1,3	3,0	-	-	4,3
в т.ч. Широколистни	-	-	-	-	-
ВСИЧКО	**1015,4**	**1762,8**	**1680,0**	**162,8**	**4621,0**
%	22,0	38,1	36,4	3,5	100,0
в т.ч. Иглолистни	443,0	559,9	703,8	144,9	1851,6

Вид на повреда	Степени на повреда				
	неповредени	I	II	III	общо
	Хектари				
в т.ч. Широколистни	572,4	1202,9	976,2	17,9	2769,4

2.7.1. Суховършия

Суховършията при боровите култури и насаждения са вследствие на повредите причинени от короядa през изминалото десетилетие. От 2014 година са започнали санитарните сечи в тях и продължават до сега. Вече се спомена в началото на тази точка, че за десетилетието са добити около 250 000 куб.м стояща маса от ОП ”Трънска гора” само от санитарни сечи в изсъхнали гори. Все още има много иглолистни дървостои, в които не са изведени необходимите санитарни мероприятия. Суховършия при таксацията са установени в подотдели: **23** ”л”, “х“; **27** ”б”, “г“, “р“, “у“; **54** “ж“, “о“, “щ“; **57** “б“, “в“, “ц“; **58** “м“; **59** ”в”, “е“, “ф“, “я“; **60** “ш“, “б1“; **67** “з“; **69** “а“, “б“, “в“, “з“, “и“, “ц“, “ш“, “д1“; **81** “т“, “ф“; **86** “р“; **114** ”ф”; **127** ”с”, “у“; **146** ”б“, ”е“; **166** ”т”, “з2“, “с2“; **168** “г“, “д“, ”н”, “ц“, “м1“, “о1“; **173** ”г”,“ф“; **181** “г“, “т“, “я“, “ж1“; **182** “г“, “в1“; **224** ”к”, “т“; **229** “х“; **266** ”к”, “с“, “ш“, “я“ ,”г1”; **273** ”ц”, ”ч”; **280** ”щ”; **310** ”а”, “ж“; **333** “в“, “е“, “о“, “п“, “в1“, “и1“; **358** “з“; **364** ”д“; **375** ”в“, “г“; **387** ”п“, “р“; **399** ”в1“,“д1”, “т1“; **405** “с“, “т“; **430** “б“, “г“, “х“, “ц“; **447** “е“, “н“; **457** ”ж”, “и“; **482** ”и”, “н“; **536** ”б1“, “к1“; **542** “д“, “м“ “р“; **543** “ю“ и други. На места има и изцяло изсъхнали и паднали дървостои, като подотдел: **180** “у“ и т.н.

Наблюдаваните суховършия при широколистните видове са основно при дъбовете. При тях, често суховършията са вследствие на гъбни заболявания, трахеомикоза и други допълнителни фактори. Тук могат да се споменат някои от издънковите горунови, блгунови и церови насаждения: **59** ”и”; **60** ”м”, “у“, “ю“; **67** “ж“, “и“, “т“; **71** “и“, “л“; **166** ”ч”; **199** “г“; **201** ”е“; **202** ”д”, “о“; **207** ”а“, “в“; **216** ”в“; **223** “б”, “г“, “ж“; **339** ”б”; **364** “у“; **401** “з“, “п“; **457** ”в”, “н“; **541** “с“; **542** “б“; **545** “в“, “р“, “ф“; **548** “с“; **549** “в“, “д“ и други. В повечето случаи суховършията са леки, в начален стадий и обхващят само по-тънките клони.

Независимо, че бука е разпространен и на по-свежи месторастения и при него вследствие повишаването на средните годишни температури се забелязват суховършия – подотдели: **86** ”д“, “п“, “р“; **135** “р“; **208** ”с“; **313** “з1“; **548** “б“.

Акациите почти не са сечени през десетилетието, започнали са да застаряват и да съхнат. Съховършия в акациеви дървостои са установени в подотдели: **69** “д“; **71** ”а”; **184** “м“, “п“; **279** ”н“, “о“, “п“.

Въпреки големите запаси реализирани през ревизионния период от санитарно прочистване, санитарни и принудителни сечи, на места все още има неизнесена паднала маса и неотсечени изсъхнали дървета. При горските територии общинска собственост с наличие на суха и паднала маса беше установено в подотдели: **23** ”д”; **27** ”б”, “и“, “р“, “у“; **54** ”о“, “х“, “ц“; **58** “м“, “ч“; **67** “в“, “к“, “с“; **81** ”ф“; **104** “в“, “д“; **114** ”ч”; **135** “к“, “т“; **141** ”з“, “с“; **166** ”б”, “з2“; **173** “х“; **179** “л“; **181** “г“, “ж“, “н“, “т“; **188** ”з”, “н“; **189** ”а”, “г“; **192** ”в“; **200** ”т“; **201** ”е“; **202** ”д”; **207** ”б“; **209** ”ч”; **213** ”ч“; **266** “я“; **312** ”ю”; **326** “е“; **327** “а“; **331** ”м”; **332** “в“; **333** “п“; **339** ”б”; **358** “з“; **366** ”в”, “н“, “о“, “с“; **372** ”ж“; **373** ”д“, “л“; **374** ”е“; **375** ”б“, “в“, “г“; **379** “п“; **385** ”т“; **388** “д1“, “в2“; **396** ”г”; **398** ”ф“; **400** “н“, “п“; **401** “ж“; **402** “г“, “о“; **404** “у“; **406** “л“; **413** “а1“; **422** “к“; **424** “у“; **425** ”д”, “з“, “т“, “у“; **426** “а1“; **443** “г“; **447** “е“, “н“; **448** “п“, “с“; **547** “н“; **459** “м“; **462** “з“, “ч“, “ш“, “б1“, “л1“; **463** “т“; **464** “г“; **465** ”с”; **536** ”а“; **540** “ф“; **541** “в“; **542** “а“; **543** “ю“, “б1“, “в1“; **544** “а1“; **545** “а“, “е“; **548** “в1“; **549** “м“, “ч“ и други.

2.7.2. Абиотични повреди

Сериозни повреди нанася мокрият сняг, който се натрупва по короните на дърветата, пречупва клоните и стъблата (снеголом), а на места поваля цели дървета (снеговал). При инвентаризацията през 2021 година, се установиха в една или друга степен снеголоми, на площ от 255.5 ха в следните подотдели: **1** "е", "з", "к"; **2** "з", "и"; **53** "ю"; **60** "ц", "ш"; **62** "г"; **127** "с", "у"; **142** "л", "о", "з1"; **143** "д"; **171** "ф"; **177** "в"; **179** "у"; **184** "г"; **199** "в", "д", "р"; **279** "г"; **309** "г", "е", "ж", "и", "л", "м"; **312** "х", "ч"; **330** "и"; **333** "р"; **356** "р"; **387** "л"; **389** "б2"; **404** "ж", "н"; **463** "б"; **497** "ц"; **521** "в"; **538** "а", "д", "п"; **540** "м"; **541** "н"; **547** "д"; **550** "ш".

Успоредно със снеголомите, има и паднала снеговална маса, която трябва непременно да се изнесе, защото ако започне да гние ще създаде допълнителни огнища за заразяване на дървостоите с гъбни заболявания, корояди и други. Паднала маса от снеговал е установена в подотдели: **2** "з", "и"; **127** "с", "у"; **142** "л", "б1"; **171** "ф"; **177** "в"; **179** "у"; **184** "г"; **199** "в", "д", "р"; **297** "т"; **309** "е", "ж", "и", "л", "м"; **312** "ч"; **333** "р"; **356** "р"; **404** "н"; **463** "б"; **492** "г"; **497** "ц"; **521** "в"; **538** "а", "п" и други.

Сериозни повреди нанесе силния вятър през юни 2021 година. Той засегна предимно буковите гори в Руй планина. Паднала маса от ветровал беше установена в подотдели: **30** "е", "ж"; **53** "е1"; **84** "г"; **86** "б"; **175** "п", "т", "у", "ф", "ц"; **176** "з", "у"; **177** "з", "и"; **181** "ц"; **205** "и"; **210** "в"; **212** "е", "ж", "и"; **217** "а"; **218** "г", "з"; **219** "б", "в"; **220** "е", "ж"; **221** "г", "д", "ж"; **224** "а", "б", "в"; **226** "с", "т"; **227** "к"; **228** "б", "в"; **229** "р", "т", "у"; **264** "и"; **427** "ф" и други.

В зоните на отслабване, вятъра е нанесъл по-леки повреди – ветроломи. Изпочупени клони и върхове на дървета са установени в подотдели: **92** "я"; **175** "х"; **217** "а", "б"; **219** "а", "б", "в"; **227** "к"; **229** "т", "у"; **264** "и".

Принудителни сечи в насаждения засегнати от абиотични повреди в Общината се провеждат от 2018 година и за последните три години са извършени на площ 33.5 ха (Таблица № 15), като са добити 3360 куб.м дървесна.

На последно място тук могат да се споменат и мразобойните, които представляват радиални разпуквания на външния слой на дървесината по време на силни мразове. В резултат на това се образуват надлъжни пукнатини, които впоследствие се покриват с калусна тъкан. Прираст при тези повреди не се губи, но се обезценява най-ценната част от стеблата. От мразобойни страдат основно церовите дървета, примерно в подотдел: **247** "о".

2.7.3. Пожари

Пожарите, от една страна могат да се причислят към абиотичните фактори за нанесени повреди в горите, но от друга – често за възникването им има човешка намеса със или без умисъл. Поради това ще ги разглеждаме в отделна подточка.

Ако погледнем в таблица № 21, ще забележим, че засегнати от пожари са само 0.4 % от залесената площ на общинските гори, но това се дължи на своевременното изсичане на опожарените дървостои и последвалото естествено възстановяване на оголените площи. Не малка роля е изиграла и охраната, която строго следи за спазването на противопожарните изисквания в залесените райони. Общо през ревизионния период са възникнали 25 пожара, които са обхванали площ 334.1 ха, от която 183.5 ха в горски територии. Пожарите в горска територия общинска собственост са обхванали 102.7 ха, като 45.1 ха са борови гори, 22.2 ха широколистни насаждения и 35.4 ха сухи треви и храсти. Най-много пожари са възникнали през 2019 година, когато са опожарени над 180.0 ха предимно иглолистни гори, сухи треви и храсти.

При инвентаризацията през 2021 година, са установени следните насаждения засегнати от пожари – подотдели: **38** "у"; **48** "ж1"; **60** "р", "у"; **120** "в", "г", "и", "к" (низов пожар); **279** "г", "т"; **308** "г" (пожар 2021 година); **309** "ж", "з", "ч" (низов пожар); **310** "ю", "д1" (низов пожар).

Принудителни сечи след пожари са водени в подотдели: **54** "б"; **60** "х" (нов "у"); **120** "з" (нов "г"); **349** "б" (нов "д"- сечище).

2.7.4. Антропогенни повреди

Повредите нанесени на гората от хората са с твърде различен характер и се получават, както от невнимание или злонамереност, така и при прилагане на различните технологии за добив на дървесина и други горски продукти.

Най-тежки са нанесените щети от незаконните бракониерски сечи. По време на таксацията са забелязани следи от незаконна сеч в подотдели: **64** "л"; **201** "к"; **202** "д", "н"; **242** "н" и други. Имайки предвид това, стопанисващите органи е необходимо да полагат още по-големи усилия за опазването на гората и санкциите за бракониерска сеч да се прилагат с най-голяма строгост.

На места се нанасят повреди и при провеждане на регламентираните сечи. Те са с по-различен характер, като непочистени сечища, палени клони на място, но най-често се повреждa или унищожава наличният подраст при сечта. Отделни повреди при редовните сечи са забелязани например в подотдел: **430** "и". Неясно защо, на места не е изнесена отсечената маса, която някъде е започнала да гние. Примери в това отношение има в подотдели: **67** "б", "в"; **72** "с"; **104** "в"; **181** "х"; **335** "у", "х" и други.

Честа практика е, особено около селата или покрай пътищата, да се изхвърлят боклуци в горските територии. Има места, където горите се използват за сметища, което не бива да се допуска. По-големи замърсени с боклуци площи в горските територии са установени в подотдели: **80** "х1"; **239** "7" (сметище); **242** "у" и други.

2.7.5. Повреди от короядиинасекомни вредители

Както в цялата страна, така и тук през ревизионния период боровите култури масово са били нападани от Върховия корояд (Ips acuminatus Gyll.). Генерацията му е едногодишна. Той е един от най-опасните короядипо бора, понеже при масово размножаване се явява като първичен вредител. Този каламитет от две-три години започна да затихва. Към настоящия момент все още има ограничен брой нападнати от короядидървостои в подотдели: **62** "з"; **65** "б", "н", "т"; **68** "з1"; **178** "з", "н"; **204** "е"; **309** "ж"; **386** "з", "х"; **389** "в", "з", "ш", "л1"; **396** "с"; **419** "а1"; **441** "ж"; **487** "в"; **492** "л", "о", "ц"; **494** "з", "ф"; **537** "п"; **544** "х", но благодарение на бързата реакция на стопанисващите органи и своевременната организация за изваждане на засегнатата дървесина, повредите от короядив Общината намаляват.

2.7.6. Повреди от гъбни вредители

Гниенето представлява патологичен процес, причинен от различни видове гъби, при който настъпват разлагане и разрушаване на дървесината. Около 1742.1 ха от площта на общинските гори страдат от гнилоти. По цялата територията на Общината има единични дъбови и букови дървета, дори и всред по-младите насаждения, които са престарели, отдавна страдат от гнилоти и в стъблата им са се образували коруби.

Същинската прахан (Fomes fomentarius Gill.), която причинява бяло смесено гниене, обикновено напада по-възрастните букови гори. Загнили са 100-150 годишни семенни букови дървостои в подотдели: **1** "д"; **53** "е1"; **76** "е"; **83** "б1"; **87** "г"; **88** "г", "л", "о"; **90** "ж"; **91** "в", "и"; **92** "ж", "а1"; **98** "в"; **142** "щ"; **150** "д"; **173** "л1"; **174** "с"; **185** "а"; **187** "а", "б", "в", "г"; **209** "п", "у"; **218** "д"; **219** "д"; **220** "д", "н"; **221** "ж"; **226** "у"; **227** "ж"; **229** "ц"; **313** "с1"; **318** "ж"; **329** "м"; **332** "е"; **333** "ц"; **369** "а", "г"; **370** "г"; **371** "б"; **372** "б", "е"; **373** "е", "ж"; **374** "г", "ж", "з"; **375** "а"; **376** "д"; **377** "а", "е"; **378** "в"; **379** "а", "б", "в"; **380** "б", "в", "е", "н", "ц"; **381** "с"; **382** "а", "б", "в", "с"; **384** "б", "в", "д"; **385** "а", "б", "в", "г", "д", "е", "з", "м"; **386** "г", "д"; **387** "а", "б", "в", "е", "с"; **388** "в", "ж"; **389** "г", "ж"; **395** "в"; **396** "а", "в", "з"; **397** "в", "г"; **398** "б", "к"; **399** "б", "е", "ж", "п", "у"; **400** "з", "л"; **401** "а", "з", "и", "м"; **402** "х", "ч"; **403** "ж", "з", "о"; **404** "а", "с", "ф"; **405** "в", "ж1"; **406** "н", "о"; **426** "н"; **441**"е"; **447** "а"; **462** "л"; **464** "д"; **494** "к"; **543** "ц", "ч"; **544** "г"; **545** "з"; **546** "ш" и други.

Гниенето на дъбовете се причинява главно от някои базидиеви гъби, като ***Дъбовата прахан (Polyporus dryophillus), Лъжливата дъбова прахан (Phelinus robustus)*** и други. Засегнати от гниене са горунови и церови насаждения в следните подотдели: **2** "н"; **92** "к"; **93** "ф"; **179** "ч1"; **339** "ж"; **402** "к"; **540** "т"; **544** "е"; **549** "з" и други.

Самодивската метла по габъра е причинена от ***торбестата гъба (Thaphrina carpini).*** Това заболяване е установено в единични габърови – подотдели: **70** "д"; **132** "к"; **133** "и"; **316** "б" и други.

Пънчушката (чума по дърветата) (Armillaria mellea Quel.) причинява кореново гниене при широколистните видове. Тя е една от най-масово разпространените гъби, която причинява бяло периферно гниене на корените. Развива се предимно в издънковите гори, особено в районите около сечищата и по пъновете в тях. Плодните тела се появяват на туфи в основата на дърветата през есента и по това време са забелязани в подотдели: **80** "л1"; **127** "н"; **128** "о"; **219** "з"; **263** "ф"; **349** "з"; **467** "н", "о"; **477** "г"; **548** "ц" и други. От друга страна, гъбата е ядлива с много добри вкусови качества и лесна за събиране.

Нектриален рак (Nectria galiggena Bres., N. detissina Tul.,N. coccinea Fr.) причинява ракови заболявания по широколистните видове. В началото на развитиена болестта около мястото на инфекцията кората загива и добива светлокафяв цвят. Пукнатините в кората между здравата и загиналата част и наличието на калус около мъртвата кора са важни признаци за развитието на раковини. Развиващият се калус около раната може да бъде умъртвен от мицела и да се образува нов калус. По такъв начин раковината става всяка година все по-голяма и добива вид на дълбока рана, заобиколена от стъпаловидни нарасти. В стопанството нектриален рак е разпространен в подотдели: **372** "б"; **373** "ж"; **374** "а", "в"; **404** "с"; **415** "р" и други.

Черните петна по листата на явора (Rhytisma acerinum Fr.) се появявят масово по листата на повечето видове от семейство Кленови (Aceraceae) – явор, клен, шестил. При таксацията през лятото на 2021 година такива повреди са забелязани в подотдели: **24** "о"; **76** "ц"; **92** "л"; **146** "п"; **150** "а"; **202** "в"; **214** "о"; **339** "г"; **390** "р"; **436** "т"; **462** "у1" и други.

2.8. Лесозащитни мероприятия

Стопанисващите органи, според своите възможности, са взели мерки за подобряване санитарното състояние на горите. Общо за десетилетието със санитарни и принудителни сечи са обхванати 12485 дка и са добити общо 279479 куб.м дървесина (Таблици № 15 и № 18).

Както се спомена в предишната точка, общо през десетилетието в района на Общината са възникнали 25 пожара, обхванали 102.7 ха горска територия общинска собственост. Проведените противопожарни мероприятия за този период извършени от ОП "Трънска гора" са дадени в таблица № 21:

Таблица № 21

За изпълнените противопожарни мероприятия
през ревизионния период в Община Трън

Противопожарни мероприятия:	**Планирани**	**Изпълнени**

Бариерни прегради	3.1 км	3.1 км
Лесокултурни прегради съществуващи поддръжка	14.2 км	10.0 км
Лесокултурни прегради проектирани	39.9 км	31.3 км
Минерализовани ивици съществуващи поддръжка	1.8 км	1.8 км
Минерализовани ивици направа на нови	-	-
Направа на стационарен наблюдателен пункт в подотдели: **157** "д"; **238** "щ"; **251** "и"; **295** "х1"; **402** "н"	5 бр.	-
Наемане на пожаронаблюдатели	2 бр.	-
Предупредителни табели и плакати	60 бр.	90 бр.
Направа на Депо за противопожарен инвентар	3 бр.	3 бр.

Съгласно предоставената информация от таблицата, повечето от предвидените в горскостопанския план на Общината мероприятия са изпълнени, като изключим направата на стационарни наблюдателни пунктове. Не е наеман ежегодно предвиденият в горскостопанския план пожаронаблюдател през пожароопасния сезон. Оборудвани с необходимия инвентар са противопожарни депа в гр.Трън, с.Главановци и с.Вукан. Съвместно с горското стопанство и районната служба "Пожарна безопасност и защита на населението" (РСПБЗН) – гр.Трън е организирана патрулно-наблюдателната дейност.

2.9. Организация на управлението и работната сила

С решение № 132 на Общински съвет гр.Трън от 17.12.2008 година, когато се създава Общинско предприятие "Трънска гора", се приема и Правилника за дейността му. В чл.8 от него се определя щатната структура на Общинското предприятие, а именно:

Таблица № 22

№	Номенклатурна длъжност	Брой
1	Директор на ОП "Трънска гора"	1
2	Заместник директор	1
3	Главен лесничей	2
4	Техник-лесничей	10
5	Главен счетоводител	1
5	Касиер-домакин	1
6	Шофьор	1
7	Изпълнител-хигиенист	1
	Общо щатен персонал	**18**

Съгласно чл.9 от Правилника, щатното разписание на ОП "Трънска гора" се утвърждава ежегодно от кмета на Общината в рамките на определената численост от Общинския съвет.

2.10. Защитени природни обекти

На територията на Община Трън съществуват следните защитени обекти:

- ***Природна забележителност "Ждрелото на р.Ерма"*** (Код в регистъра: 14) е обявена със заповед № 1803 от 26.07.1961 година на Министерството на горите с цел опазване на

уникални скални образувания. Площта на Природната забележителност е 8.7 ха и обхваща имоти №№ 124.2; 127.8; 127.9; 139.7 от землището на с.Ломница с ЕКАТТЕ 44269. Цялата площ попада в горски територии държавна собственост и не е обект на този горскостопански план.

- ***Защитена местност "Лялинци"*** (Код в регистъра: 561) е обявена със Заповед № РД-174 от 22.02.2013 година на МОСВ с цел опазването на растителен вид Панчичево секирче (Lathyrus pancicii (Jurisic) Adamovic) и неговото местообитание – в "Червената книга на България" е определен като ***изчезнал вид*** и е защитен от Закона за биологичното разнообразие в България. Площта на Защитената местност по заповед е 6.93 ха. Не попада в горски територии и не е обект на този горскостопански план.

- Защитени зони за защита на природните местообитания:

Таблица № 23

Зона Натура 2000 за защита на природните местообитания	Площ ха	Площ горска територия общинска собственост ха
BG0000313 "Руй"	6030.6	3655.9
BG0000624 "Любаш"	1327.3	782.2
BG0001012 "Земен"	561.6	270.0
BG0001017 "Кървав камък"	10243.8	4923.7

- Защитени зони за защита на птиците:

Таблица № 24

Зона Натура 2000 за защита на птиците	Площ ха	Площ горска територия общинска собственост ха
BG0002112 "Руй"	10099.7	5852.4

- Защитени вековни дървета:

Летен дъб (Quercus robur L.) (код в регистъра: 123) – обявено със заповед № 3734 от 6.10.1965 година на Комитета за опазване на природната среда при Министерския съвет. Намира се в землището на гр.Трън, местност "Св.Илия". Възраст 400 години, височина 18 метра, обиколка 4.2 метра.

Зимен дъб (Quercus petrae (Matuschka) Liebl.) (код в регистъра: 516) – обявено със заповед № 1762 от 28.06.1972 година на Комитета за опазване на природната среда при Министерския съвет. Намира се в землището на с.Милославци, местност "Средния рид". Възраст 400 години, височина 13 метра, обиколка 4.2 метра.

Зимен дъб (Quercus petrae (Matuschka) Liebl.) (код в регистъра: 517) – обявено със заповед № 1762 от 28.06.1972 година на Комитета за опазване на природната среда при Министерския съвет. Намира се в землището на гр.Трън, местност "Байкушеви кошари". Възраст 330 години, височина 18 метра, обиколка 4.7 метра.

Планински ясен (Fraxinus exelsior L.) (код в регистъра: 584) – обявено със заповед № 1301 от 05.05.1984 година на Комитета за опазване на природната среда при Министерския съвет. Намира се в землището на гр.Трън, в двора на манастир "Св.Арахангел Михаил". Възраст 125 години, височина 22 метра, обиколка 3.9 метра.

Зимен дъб (Quercus petrae (Matuschka) Liebl.) (код в регистъра: 1078) – обявено със заповед № 216 от 05.04.1979 година на Комитета за опазване на природната среда при Министерския съвет. Намира се в с.Насалевци, в двора на църквата. Възраст 600 години, височина 25 метра, обиколка 4.2 метра.

Зимен дъб (Quercus petrae (Matuschka) Liebl.) (код в регистъра: 1079) – обявено със заповед № 216 от 05.04.1979 година на Комитета за опазване на природната среда при Министерския съвет. Намира се в с.Насалевци, в двора на църквата. Възраст 600 години, височина 30 метра, обиколка 4.5 метра.

Цер (Quercus cerris L.) (код в регистъра: 1329) – обявено със заповед № 1126 от 08.12.1981 година на Комитета за опазване на природната среда при Министерския съвет. Намира се в землището на с.Ломница, местност "Кръстатото дърво", до подотдел **231** "л" горскостопански план от 2022 година (стар подотдел: **231** "и" лесоустройствен проект от 1979 година). Възраст 250 години, височина 18 метра, обиколка 4.5 метра.

Цер (Quercus cerris L.) (код в регистъра: 1494) – обявено със заповед № 174 от 09.03.1983 година на Комитета за опазване на природната среда при Министерския съвет. Намира се в с.Рани Луг, в двора на църквата. Възраст 300 години, височина 20 метра, обиколка 4.6 метра.

Два Цера (Quercus cerris L.) (код в регистъра: 1495) – обявени със заповед № 174 от 09.03.1983 година на Комитета за опазване на природната среда при Министерския съвет. Намират се в с.Реяновци, в гробището. Едното е с възраст 250 години, височина 14 метра, обиколка 2.2 метра, а другото – възраст 100 години, височина 12 метра, обиколка 2.0 метра.

Цер (Quercus cerris L.) (код в регистъра: 1496) – обявено със заповед № 174 от 09.03.1983 година на Комитета за опазване на природната среда при Министерския съвет. Намира се в землището на с.Докьовци, местност "Богичин дол". Възраст 1000 години, височина 25 метра, обиколка 6.6 метра.

Цер (Quercus cerris L.) (код в регистъра: 1497) – обявено със заповед № 174 от 09.03.1983 година на Комитета за опазване на природната среда при Министерския съвет. Намират се в с.Бохова, в гробището. Възраст 300 години, височина 18 метра, обиколка 3.6 метра.

Цер (Quercus cerris L.) (код в регистъра: 1498) – обявено със заповед № 174 от 09.03.1983 година на Комитета за опазване на природната среда при Министерския съвет. Намират се в с.Бохова, в гробището. Възраст 300 години, височина 12 метра, обиколка 3.4 метра.

Цер (Quercus cerris L.) (код в регистъра: 1499) – обявено със заповед № 174 от 09.03.1983 година на Комитета за опазване на природната среда при Министерския съвет. Намират се в с.Бохова, в гробището. Възраст 100 години, височина 12 метра, обиколка 2.1 метра.

Планински ясен (Fraxinus exelsior L.) (код в регистъра: 2079) – обявено със заповед № РД-26 от 16.01.2012 година на Министерство на околната среда и водите. Намира се в с.Забел, в поземлен имот УПИ IV-11 по плана на с.Забел. Възраст 150 години, височина 21 метра, обиколка 3.1 метра.

Планински ясен (Fraxinus exelsior L.) (код в регистъра: 2087) – обявено със заповед № РД-28 от 16.01.2012 година на Министерство на околната среда и водите. Намира се землището на с.Ерул, в поземлен имот № 055018 съгласно картата на възстановената собственост. Възраст 250 години, височина 22 метра, обиколка 3.9 метра.

Бук (Fagus sylvatica L.) (код в регистъра: 2088) – обявено със заповед № РД-28 от 16.01.2012 година на Министерство на околната среда и водите. Намира се землището на

с.Ерул, в поземлен имот № 055018 съгласно картата на възстановената собственост. Възраст 300 години, височина 21 метра, обиколка 5.5 метра.

Глава IV

ХАРАКТЕРИСТИКА НА ГОРСКИТЕ ТЕРИТОРИИ ОБЩИНСКА СОБСТВЕНОСТ

1. Площ на горските територии общинска собственост

С решение № 132 на Общински съвет гр.Трън от заседание, проведено на 17.12.2008 година, на основание чл.21, ал.1, т.8 от ЗМСМА, чл.51, ал.3, чл.52 и чл.53 от ЗОС, е създено ***Общинско предприятие "Трънска гора"*** с предмет на дейност: управление, ползване, възпроизводство и опазване на горите и земите от горските територии, собственост на Общината. Контролът върху изпълнението на ЗГ, респ. стопанисването на горите – се осъществява от Регионална дирекция по горите гр.Кюстендил.

При инвентаризацията на горските теритирии общинска собственост, се установи тяхната обща площ, която възлиза на ***18110.6 ха.*** Разпределението ѝ по групи гори е представено в таблица № 25.

Таблица № 25

*Разпределение на общата площ на **горските територии общинска собственост** по вид на подотдела и по групи гори*

Вид на подотдела	Група гори					%
	Иглолистни	широколистни високостъблени	издънкови за превръщане	нискостъблени	Всичко	
	Хектари					
Естествен произход 0.4-1.0	2237,9	3151,5	8437,9	441,5	14268,8	78,8
Склопени култури	2456,6	17,5	-	9,1	2483,2	13,7
Несклопени култури	3,8	-	-	-	3,8	0,1
Естествен произход 0.1-0.3	105,3	218,3	68,2	2,2	394,0	2,2
Изредени култури	57,2	-	-	1,0	58,2	0,3
Всичко залесена площ	**4860,8**	**3387,3**	**8506,1**	**453,8**	**17208,0**	**95,1**
Сечища	1,7	0,7	7,4	-	9,8	-
Голина	95,5	27,9	-	-	123,4	0,7
Всичко незалесена дърво-производителна площ	**97,2**	**28,6**	**7,4**	**-**	**133,2**	**0,7**
Поляни	196,5	89,2	183,9	5,7	475,3	2,6
Дворни места	0,3	0,6	0,2	-	1,1	-
Просеки	11,7	1,1	10,0	-	22,8	0,1
Лесонепригодни голини	1,5	0,9	22,1	7,4	31,9	0,2
Лесонепригодни площи	-	-	83,5	111,8	195,3	1,1
Скали	3,5	0,9	4,8	0,6	9,8	-
Кариера	-	-	0,1	-	0,1	-
Ровини	0,5	-	0,7	-	1,2	-
Табан	-	0,3	-	-	0,3	-
Разливище	2,7	-	-	-	2,7	-
Водна площ	0,1	-	-	-	0,1	-
Каптаж	-	-	0,3	-	0,3	-
Автомобилни пътища IV категория	13,6	6,2	8,6	-	28,4	0,2
Шосе	-	-	0,1	-	0,1	-

Вид на подотдела	Група гори					%
	Иглолистни	широколистни високостъблени	издънкови за превръщане	нискостъблени	Всичко	
	Хектари					
Всичко недървопроизводителна площ	**230,4**	**99,2**	**314,3**	**125,5**	**769,4**	**4,2**
Обща площ	**5188,4**	**3515,1**	**8827,8**	**579,3**	**18110,6**	**100,0**
в т.ч. дървопроизводителна площ	**4958,0**	**3415,9**	**8513,5**	**453,8**	**17341,2**	**95,8**

Залесената площ е 17208.0 ха, което е 95.1 % от общата площ на горските територии общинска собственост. От нея 14662.8 ха (85.2 %) са естествени насаждения и 2545.2 ха (14.8 %) са изкуствено създадени култури. Изредените култури и насаждения, с пълнота до 0.3 включително заемат – 452.2 ха или 2.5 % от общата площ. Повечето от тях са млади 4-5 годишни насаждения, които са започнали да се възобновяват върху сечища след санитарна гола сеч на засегнати от корояди иглолистни дървостои. Изредените естествени зрели насаждения, ще останат в настоящият си вид, съгласно екологичните изисквания за запазване на естествените природни местообитания в горите.

Незалесената дървопроизводителна площ е 133.2 ха или 0.7 % от цялата площ. Това са 123.4 ха голини и 9.8 ха невъзобновени сечища. Всички сечища, както и част от голините са предвидени за залесяване с местни, устойчиви и подходящи за месторастенията видове.

Недървопроизводителната площ възлиза на 769.4 ха, което е 4.2 % от общата площ на горските територии общинска собственост. Една част от нея като поляните, може да бъде използвана за различни странични дейности – добив на сено, билки, гъби и т.н., друга част се явява технологически необходима за производствения процес – автомобилни пътища, просеки и т.н., а една част е неизползваема за горскостопанска дейност – лесонепригодни площи и голини, скали, ровини и други.

Към непроизводителните горски територии общинска собственост са причислени: дворни места с площ 1.1 ха, като в повечето случаи това са неправомерно включени към горските територии части от урбанизираните територии на отделни села и отделни подотдели водна площ, табан, кариера и т.н., които нямат нищо общо с горските територии.

Площта на горите в горските територии и тази извън тях собственост на Община Трън при двете последни инвентаризации през 2011/2012 и 2021/2022 година се разпределя както следва:

Таблица № 26

Разпределение на горите в горските територии и извън тях в Община Трън при двете последователни инвентаризации

Вид теритрия	Година на инвентаризация		Година на инвентаризация		Разлика +/-
	2011/2012 г.	%	2021/2022 г.	%	
Горска територия	15157.0	83.6	18110.6	94.3	+ 2953.6
Земеделска територия	2976.0	16.4	1089.4	5.7	- 1886.6
Водна територия	0.8	-	0.8	-	-
ВСИЧКО:	**18133.8**	**100.0**	**19200.8**	**100.0**	**+ 1067.0**

Представяме тази таблица, защото горскостопанския план от 2011/2012 година е изготвен за всички общински гори независимо дали са горска територия или извън нея.

Съгласно чл.13 от Закона за горите, настоящият горскостопански план ще бъде изготвен само за горските територии общинска собственост.

През ревизионния период са настъпили следните промени в площта на общинските територии:

- С Договор за покупко-продажба от 24.10.2005 година между Община Трън и "ДО-СО"-ООД е продаден следният имот в землището на с.Горна Мелна, Община Трън:

– 16331.18.7 с обща площ 189483 кв.м – нови подотдели: **433** "м", "н", "о" с обща площ 18.9 ха

- Със заповеди на Министъра на Земеделието, храните и горите, на основание чл.81, ал.1, във връзка с ал.2, т.2 и чл.82, ал.1 и 2 от Закона за горите, се променя предназначението на земеделски в горски територии на поземлени имоти общинска собственост с обща площ 2991.4 ха, а именно :

1. РД 49 – 407 / 17.09.2021 година
2. РД 49 – 406 / 17.09.2021 година
3. РД 49 – 399 / 16.09.2021 година
4. РД 49 – 386 / 02.09.2021 година
5. РД 49 – 420 / 28.09.2021 година
6. РД 49 – 422 / 28.09.2021 година
7. РД 49 – 430 / 04.10.2021 година
8. РД 49 – 437 / 13.10.2021 година
9. РД 49 – 63 / 07.04.2022 година
10. РД 49 – 333 / 10.11.2020 година
11. РД 49 – 310 / 12.10.2020 година
12. РД 49 – 311 / 12.10.2020 година
13. РД 49 – 358 / 20.11.2020 година
14. РД 49 – 20 / 19.01.2021 година
15. РД 14 – 19 / 19.01.2021 година
16. РД 49 – 99 / 17.03.2021 година
17. РД 49 – 101 / 17.03.2021 година
18. РД 49 – 69 / 26.02.2021 година
19. РД 49 – 499 / 23.11.2021 година

Подробен списък на имотите с променено предназначение ще бъде поместен в приложенията към горскостопанския план.

Въз основа на тези документи площта на ***горските територии общинска собственост*** се е увеличила с 2953.6 ха.

Общинските гори на земеделски територии са намаляли с 1886.6 ха, но имаики предвид, че на по-голяма част от тях е променен начина на трайно ползване, новоустроените насаждения и самосеви също са значителни.

Общинските гори на водни територии не са променени. Обхващат само един подотдел върху имот на водни територии в землището на с.Парамун.

Сравнението на площта на ***горските територии собственост на Община Трън*** при двете последни инвентаризации през 2011/2012 и 2021/2022 година е дадено в таблица № 27.

Таблица № 27

Разпределение на горските територии в Община Трън при двете последователни инвентаризации

Вид теритрия	Година на инвентаризация		Година на инвентаризация		Разлика +/-
	2011/2012 г.	%	2021/2022 г.	%	
Залесена	17372.7	95.8	17208.0	95.1	- 164.7
Незалесена дървопроизводителна	305.9	1.7	133.2	0.7	- 172.7
Недървопроизводителна	455.2	2.5	769.4	4.2	+ 314.2
ВСИЧКО:	**18133.8**	**100.0**	**18110.6**	**100.0**	**- 23.2**

Съобразно ***функциите на общинските гори*** в района на Общината, площта при двете последователни инвентаризации се разпределя, както следва:

Таблица № 28

*Разпределението на площта на **общинските гори** по функционални категории при двете последователни инвентаризации*

Вид територия / Функционална категория	Година на инвентаризация			
	2011/2012 г.	%	2021/2022 г.	%
Горски територии със стопански функции	**6876.7**	**37.9**	**6667.8**	**37.0**
Горски територии със защитни функции	**271.2**	**1.6**	**290.8**	**1.5**
Горски територии със специални функции	**10985.9**	**60.5**	**11152.0**	**61.5**
ГТ ЗСпФ, в това число:				
Защитени зони по Натура 2000	10956.6	60.4	11119.9	61.4
Гори във фаза на старост	-	-	5.9	-
Зелена зона	4.1	-	-	-
Курортна гора	21.4	0.1	16.6	0.1
Семепроизводствени насаждения	3.1	-	3.1	-
Защитена зона 200 м около манастир	-	-	6.5	-
ВСИЧКО:	**18133.8**	**100.0**	**18110.6**	**100.0**

Функциите на горските територии в този план са определени съгласно Закона за горите от 09.04.2011 година и Наредба №18 от 07.10.2015 година. При тази категоризация 63.0 % от горите в района на Общината са със ***защитни и специални функции***, като с водеща функция основно са Горите по Закона за Защитените територии и Горите по Закона за Биологичното разнообразие. Промените в площта на функционалните категории са както следва:

- Общата площ на Защитените зони по Натура-2000 при миналата инвентаризация е била 10956.6 ха, а в момента се е увеличила на 11119.9 ха. Разликата се дължи на по-точното картиране на границите на Защитените зони.

- Гори във фаза на старост, по смисъла на чл.43, ал.11 от Наредба № 18 от 07.10.2015 година, със заповед № РД-05-215 от 07.05.2021 година на кмета на Община Трън са определени в общинските гори, като общата им площ възлиза на 1142.0 ха, от която 1140.2 ха в горски

територии общинска собственост и 1.8 ха в общински гори на земеделски територии. В горната таблица са показани 5.9 ха, гори които не попадат в Защитените зони по Натура-2000 и са с водеща функция в подотделите.

- Защитената зона около манастир е заделена по чл.5, ал.3, т.2 от Закона за горите покрай манастир “Св.Троица“ в землището на с.Ерул.

В приложенията към горскостопанския план ще се представят списъци на подотделите за всяка функционална категория поотделно със съответните площи и документи за обявяването им. Разпределението на общата площ по функционална група е дадено в следващата таблица. В отделна колона са дадени и площите по категории, които се водят в числото на друга функционална група.

Таблица № 29

Разпределение на площта на
горските територии общинска собственост *по функционална група*

Горски територии по категории и функции	Водеща функция	%	В не водеща функция	Обща площ
	Ха		Ха	
вододайна зона	262,3	1,4	3315,9	3578,2
горна гр. на гората	-	-	102,1	102,1
лесонепригодна площ	3,7	-	191,6	195,3
скално-урвест терен	-	-	142,8	142,8
горски територии за защита на УТ	24,8	0,1	11,8	36,6
наклон над 30 градуса	-	-	1,7	1,7
вододайна зона пояс II	-	-	0,5	0,5
вододайна зона пояс III	-	-	71,4	71,4
Общо защитни функции	**290,8**	**1,5**	**-**	**-**
защитена зона птици	1488,1	8,2	-	1488,1
защитена зона местообитания	5267,5	29,1	-	5267,5
защитени зони птици и местообитания	4364,3	24,1	-	4364,3
Общо специални функции по т.1	**11119,9**	**61,4**	**-**	**-**
200м около манастир	6,5	-	-	6,5
семепроизв.насаждение	3,1	-	21,0	24,1
Общо специални функции по т.2	**9,6**	**-**	**-**	**-**
зелена зона	-	-	131,3	131,3
курортна гора	16,6	0,1	176,4	193,0
извънселищен парк	-	-	151,0	151,0
гори във фаза на старост	5,9	-	1134,3	1140,2
Общо специални функции по т.3	**22,5**	**0,1**	**-**	**-**
Общо Специални функции по т.1+т.2+т.3	**11152,0**	**61,5**	**-**	**-**
Общо защитни и специални функции	**11442,8**	**63,0**	**-**	**-**
Стопанска	6667,8	37,0	-	6667,8
Стопански функции	**6667,8**	**37,0**	**-**	**-**
Всичко	**18110,6**	**100,0**	**-**	**-**

В таблица № 30 е направено сравнение на залесената площ и дървесния запас с клони по класове на възраст при двете последователни инвентаризации.

Таблица № 30

Разпределение на залесената площ и дървесния запас (с клони) по класове на възраст при двете последователни инвентаризации в ***горските територии общинска собственост***

Година на инвентаризация	**Мярка**	**Класове на възраст**							**ОБЩО**
		I 1-20	**II 21-40**	**III 41-60**	**IV 61-80**	**V 81-100**	**VI 101-120**	**VII над 120**	
2012	ха	1337.8	4332.7	4534.1	4813.3	885.2	514.0	955.6	**17372.7**
	%	7.7	25.0	26.0	27.7	5.1	3.0	5.5	**100.0**
2022	ха	1299.8	2647.3	4024.8	5421.8	2056.6	547.2	1210.5	**17208.0**
	%	7.6	15.4	23.4	31.5	11.9	3.2	7.0	**100.0**
+ Разлика -		-	-	-	608.5	1171.4	33.2	254.9	**-**
		38.0	1685.4	509.3	-	-	-	-	**164.7**
2012	ха	65920	727630	947520	1077480	239920	154925	306910	**3520305**
	%	1.9	20.7	27.0	30.5	6.9	4.4	8.6	**100.0**
2022	ха	20400	433220	896280	1148515	442935	147255	300745	**3389350**
	%	0.6	12.8	26.4	33.8	13.1	4.4	8.9	**100.0**
+ Разлика -		-	-	-	71035	203015	-	-	**-**
		45520	294410	51240	-	-	7670	6165	**130955**

А. По площ

Залесената площ на общинските гори в района на Община Трън е намаляла с 164.7 ха или с около 0.9 %. Разликата идва на факта, че при предишната инвентаризация към горскостопанския план са включени и горите извън горските територии.

Разликите в разпределението по класове на възраст при двете инвентаризации се дължи на прерастването и преминаване на дървостоите от един клас на възраст в друг. Ясно личи по-слабата интензивност на изведените възобновителни сечи в зрелите издънкови насаждения от IV и V-ти класове на възраст, които са се увеличили, за сметка на тези от I, II и III-ти клас на възраст. Намалението на площта във II и III-ти клас на възраст се дължи и на санитарните сечи в иглолистните култури, масово пострадали от нападенията на короядите, засегнали цялата страна през десетилетието. Тук може да се спомене огромната работа на ОП ”Трънска гора” по усвояването на сухата борова дървесина. За десетилетието са добити около 250 000 куб.м стояща маса от само от санитарни сечи. Зрелите семенни гори от VI и VII-ми класове на възраст (над 101 години) също показват тенденция на увеличение, заради ограничените сечи в тях. Освен това, част от тях са включени в защитените територии като ***гори във фаза на старост***, където не се допуска ползване.

Б. По запас

Общият дървесен запас (с клони) на общинските гори на територията на Община Трън през 2011 година е бил	**3520305 куб.м**
Средният прираст на гората за изминалия период (с клони) е	**692290 куб.м**
Ползването реализирано през ревизионния период е	**409547 куб.м**
Вероятният запас към края на 2021 година би трябвало да е	**3803048 куб.м**
Установеният в момента запас с клони е	**3389350 куб.м**
или в по-малко	**413698 куб.м**

Залесената площ, както се видя по-горе, е намаляла с 0.8 %, а дървесният запас е намалял с 11.7 %. Това се дължи от една страна на огромното количество суха и паднала, усвоена или неусвоена короядна маса и от друга, на сериозния ветровал от юни 2021 година, засегнал масово буковите насаждения в района. Както се вижда в таблица № 25, 452.2 ха са изредените насаждения и култури (2.5 % от площта на горските територии общинска собственост).

2. Таксационна характеристика на насажденията

Организацията на горите по стопански класове, за предходната и настоящата инвентаризация, е представена в таблица № 30. За по-голяма яснота, площта на горите по стопански класове е обобщена независимо от функционалната им принадлежност.

В горскостопанския план от 2011/2012 година на територията на Община Трън са били обособени 16 стопански класа.

Съгласно приетото техническо задание за изработка на горскостопанския план на Община Трън от 2021 година, както и спрямо актуалната за страната нормативна уредба, при инвентаризацията на горите в обхвата на дейност на ТП "ДГС Трън" през 2021 година, част от тези стопански класове отпадат, като на тяхно място се формират нови или горите се преразпределят към други стопански класове. Като резултат, общият брой на стопанските класове за територията на Община Трън е редуциран на 15 броя.

Таблица № 31

Организация по стопански класове в ***горските територии общинска собственост,*** *при двете инвентаризации от 2012 и 2022 година*

Стопански клас	За горски територии общинска собственост				
	2012 год.		2022 год.		Разлика
	ха	%	ха	%	+/-
Бялборови Култури – **ББК**	2250,3	12,9	1211,4	7,0	**- 1038,9**
Черборови Култури– **ЧБК**	1170,4	6,7	1241,9	7,2	**+ 71,5**
Бялборов Средно и Нискобонитетен – **ББСрН**	2268,9	13,1	-	-	**- 2268,9**
Черборови Средно и Нискобонитетен – **ЧБСрН**	175,0	1,0	-	-	**- 175,0**
Смесен Иглилистен Високобонитетен – **СмИВ**	-	-	788,4	4,6	**+ 788,4**
Смесен Иглилистен Средно и Нискобонитетен – **СмИСрН**	-	-	1597,4	9,3	**+ 1597,4**
Буков Високобонитетен – **БВ**	830,1	4,8	836,5	4,9	**+ 6,4**
Буков Среднобонитетен – **БСр**	786,9	4,5	1200,9	7,0	**+ 414,0**
Буков Нискобонитетен – **БН**	740,9	4,3	754,9	4,4	**+ 14,0**
Дъбов Средно и Нискобонитетен – **ДСрН**	178,7	1,0	438,1	2,6	**+ 259,4**
Буков Високобонитетен за Превръщане – **БВП**	3449,6	19,9	-	-	**- 3449,6**
Буков Средно и Нискобонитетен за Превръщане – **БСрНП**	1038,9	6,0	-	-	**- 1038,9**
Габъров Средно и Нискобонитетен за Превръщане – **ГСрНП**	597,7	3,4	-	-	**- 597,7**
Буково-Габъров Високобонитетен за Превръщане – **БГВП**	-	-	3929,2	22,8	**+ 3929,2**

Стопански клас	За горски територии общинска собственост				
	2012 год.		2022 год.		Разлика
	ха	%	ха	%	+/-
Буково-Габъров Средно и Нискобонитетен за Превръщане – **БГСрНП**	-	-	1402,5	8,1	**+ 1402,5**
Зимендъбов Средно и Нискобонитетен за Превръщане – **ЗдСрНП**	959.3	5,5	-	-	**- 959.3**
Дъбов Средно и Нискобонитетен за Превръщане – **ДСрНП**	-	-	952,7	5,5	**+ 952,7**
Церов за Превръщане – **ЦП**	1017,3	5,9	1130,4	6,6	**+ 113,1**
Смесен Средно и Нискобонитетен за Превръщане – **СмСрНП**	1521,0	8,7	1270,1	7,4	**- 250,9**
Келявгабъров – **Кгбр**	219,6	1,3	-	-	**- 219,6**
Нискостъблен – **Н**	-	-	256,3	1,5	**+ 256,3**
Акациев – **А**	168,1	1,0	197,3	1,1	**+ 29,2**
ОБЩО	**17372,7**	**100,0**	**17208,0**	**100,0**	**- 164,7**

Поради силно влошеното здравословно състояние на иглолистните насаждения и култури от бял и черен бор (създадени извън естествения ареал на разпространение на тези видове) от абиотични и биотични фактори, както и вследствие на проведените в тях лесовъдски намеси, площта на иглолистните стопански класове при настоящата инвентаризация намалява със 17.5 %. Отпадат стопанските класове ББСрН и ЧБСрН, тъй като те се отнасят за борови гори в естествената им зона на разпространение. Тук естествените борови насаждения са възникнали като самосеви от създадените през миналия век иглолистни култури с противоерозионна цел. Те са причислени към новосъздадените СмИВ и СмИСрН стопански класове, взависимост от производителността и таксационните им характеристики.

За сметка на иглолистните, широколистните високостъблени стопански класове БВ, БСр, БН и ДСрН увеличават площта си. Това се дължи на факта, че след изведените санитарни сечи в иглолистните култури, букът и дъбът се възстановяват на естествените си местообитания.

Съгласно Заданието за изработването на горскостопанския план се разформират стопанските класове БВП, БСрНП и ГСрНП. Издънковите насажденията, които ги формират са разпределени към стопанските класове БГВП и БГСрНП, в зависимост от производителността и санитарното състояние на дървостоите.

Съгласно Наредба № 18 за Инвентаризация и планиране в горските територии от 07.10.2015 година отпада и обособеният през 2012 година стопански клас ЗдСрНП. В зависимост от видовия състав, издънковите насаждения се преразпределят в стопанските класове ДСрНП, СмСрНП и ЦП.

Обособеният при инвентаризацията от 2012 година, Келявгабъров стопански клас отпада, а насажденията съставени от келяв габър или мъждрян, при настоящата инвентаризация се причисляват към новосформирания Нискостъблен стопански клас.

Акациевият стопански клас се запазва, като площта му се увеличава заради изведените санитарни сечи в иглолистните гори, където акацията е участвала като подлес или втори етаж.

Разпределението на залесената площ на горските територии собственост на община Трън, по стопански класове/условни стопански класове и функционална категория е представено в таблица № 32.

Таблица № 32

Разпределение на площта по стопански класове и функции
в горските територии общинска собственост

Стопански класове	Защитни функции	Специални функции	Общо защитни и специални	Стопански функции	Всичко функции	%
	Хектари					
Смесен Иглол. В	5,7	447,4	453,1	335,3	788,4	4,6
Смесен Игл. СрН	24,6	650,0	674,6	922,8	1597,4	9,3
Бялборови култури	11,2	534,0	545,2	666,2	1211,4	7,0
Черборови култури	12,3	584,9	597,2	644,7	1241,9	7,2
Буков В	-	770,0	770,0	66,5	836,5	4,9
Буков Ср	8,2	1004,5	1012,7	188,2	1200,9	7,0
Буков Н	1,7	606,4	608,1	146,8	754,9	4,4
Дъбов СрН	8,6	199,0	207,6	230,5	438,1	2,6
Буково-габъров В П	161,7	2687,7	2849,4	1079,8	3929,2	22,8
Буково-габъров СрН П	6,0	966,8	972,8	429,7	1402,5	8,1
Дъбов СрН П	5,1	384,4	389,5	563,2	952,7	5,5
Церов П	11,1	610,5	621,6	508,8	1130,4	6,6
Смесен СрН П	12,3	801,8	814,1	456,0	1270,1	7,4
Акациев	4,7	98,0	102,7	94,6	197,3	1,1
Нискостъблен	-	236,7	236,7	19,6	256,3	1,5
Всичко	**273,2**	**10582,1**	**10855,3**	**6352,7**	**17208,0**	**100,0**

Горските територии със специални функции са определени като такива, съгласно изискванията на Закона за горите, Закона за защитените територии и Закона за биологичното разнообразие.

За горите със специални функции, са обособени условни стопански класове. За тези гори, приоритетни пред стопанските цели за производство и добив на дървесина, са поставени целите на стопанисване, свързани със тяхното специално предназначение – опазване на биологичното разнообразие, водоохранните, почвозащитните, рекреационните и други функции, следователно турнусите препоръчани за съответния стопански клас са ориентировъчни.

В горите със специални функции, турнусите на сеч са същите, както при горите със стопански функции, но възобновителният период е удължен на минимум 40 години.

Разпределението на общата площ и запаса без клони за горите общинска собственост по функционална категория и вид гори е представено в следващата таблица № 33.

Таблица № 33

Разпределение на общата площ и запаса без клони в
горските територии общинска собственост *по групи гори и функции*

Горски територии по категории и функции	Иглолистни			Широколистни			Всичко		
	Обща площ, ха	Залесена площ, ха	Запас, куб.м	Обща площ, ха	Залесена площ,ха	Запас, куб.м	Обща площ, ха	Залесена площ, ха	Запас, куб.м
защита на водите	39,9	37,2	4030	222,4	212,7	38705	262,3	249,9	42735
защита на почвите	-	-	-	3,7	-	-	3,7	-	-
защита на урбанизирани територии	17,7	16,6	4050	7,1	6,7	810	24,8	23,3	4860
Общо защитни функции	**57,6**	**53,8**	**8080**	**233,2**	**219,4**	**39515**	**290,8**	**273,2**	**47595**

Горски територии по категории и функции	Иглолистни			Широколистни			Всичко		
	Обща площ, ха	Залесена площ, ха	Запас, куб.м	Обща площ, ха	Залесена площ,ха	Запас, куб.м	Обща площ, ха	Залесена площ, ха	Запас, куб.м
защитени зони Натура 2000	2335,9	2213,2	408645	8784,0	8339,1	1487390	11119,9	10552,3	1896035
други с особен режим	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Общо специални функции по т.1	**2335,9**	**2213,2**	**408645**	**8784,0**	**8339,1**	**1487390**	**11119,9**	**10552,3**	**1896035**
семепроизводствени насаждения и градини	3,1	3,1	1290	-	-	-	3,1	3,1	1290
200м около хижи и манастири	-	-	-	6,5	6,5	1690	6,5	6,5	1690
Общо специални функции по т.2	**3,1**	**3,1**	**1290**	**6,5**	**6,5**	**1690**	**9,6**	**9,6**	**2980**
горски територии с рекреационно значение	-	-	-	16,6	14,3	1500	16,6	14,3	1500
гори с висока консервационна стойност	-	-	-	5,9	5,9	780	5,9	5,9	780
Общо специални функции по т.3	**-**	**-**	**-**	**22,5**	**20,2**	**2280**	**22,5**	**20,2**	**2280**
Общо Специални функции по т.1+т.2+т.3	**2339,0**	**2216,3**	**409935**	**8813,0**	**8365,8**	**1491360**	**11152,0**	**10582,1**	**1901295**
Общо защитни и специални функции	**2396,6**	**2270,1**	**418015**	**9046,2**	**8585,2**	**1530875**	**11442,8**	**10855,3**	**1948890**
стопански функции	**2791,8**	**2590,7**	**413545**	**3876,0**	**3762,0**	**520560**	**6667,8**	**6352,7**	**934105**
Всичко	**5188,4**	**4860,8**	**831560**	**12922,2**	**12347,2**	**2051435**	**18110,6**	**17208,0**	**2882995**

Според преобладаващото им функционално предназначение, площта на залесените горски територии със стопански функции е 6667.8 ха или 37.0 % от общата залесена площ на горските територии общинска собственост. Останалите 63.0 % или 11442.8 ха, са определени като горски територии със защитни и специални функции.

За всеки стопански клас или условен такъв, е изготвена самостоятелна кратка таксационна характеристика, като са приложени таблици за разпределение на площта по тип месторастене, вид на насажденията и бонитети.

2.1. Гори със защитни и специални функции:

2.1.1. Условен стопански клас Смесен иглолистен високобонитетен – СмИВ

Общата площ на горите общинска собственост, попадащи в този условен стопански клас е 453.1 ха, което представлява 2.6 % от залесената им площ. Всички гори са определени като гори със специални или защитни функции.

Условният стопански клас СмИВ е съставен от семенни чисти и смесени с преобладание насаждения от бял и черен бор, както и смесени без преобладание насаждения от двата вида. Чистите семенни насаждения от бял бор заемат площ от 380.1 ха (83.9 %), от черен бор 4.2 ха (0.9 %). Смесените насаждения без преобладание са 15.2 ха (4.7 %). Към този

стопански клас са причислени чисти и смесени с преобладание култури от смърч и зелена дуглазка или смесени без преобладание от двата вида, с площ 47.8 ха (10.5 %) .

Дървостоите са разположени върху среднобогати и богати месторастения. Здравословното състояние на дървостоите е много добро. Средната производителност на дървостоите е II (1.9) бонитет. Средната възраст е 39 години, а средната пълнота – 0.74.

Таблица № 34

Разпределение на залесената площ по видове месторастения, видове насаждения и бонитет

Групи месторастения и видове насаждения			Бонитети					Всичко	Среден бонитет
			I	II	III	IV	V		
M-II C	н	Бял бор	1,6	358,7	-	-	-	360,3	2,0
M-II C	н	Черен бор	1,1	3,1	-	-	-	4,2	1,7
M-II C	н	-	-	8,4	-	-	-	8,4	2,0
M-II C	к	Смърч	16,7	-	-	-	-	16,7	1,0
M-II C	к	Зелена дуглазка	3,2	-	-	-	-	3,2	1,0
M-II CD	н	Бял бор	0,4	14,8	-	-	-	15,2	2,0
M-II CD	н	Смърч	5,8	-	-	-	-	5,8	1,0
M-II CD	н	-	-	5,9	-	-	-	5,9	2,0
M-II CD	к	Смърч	7,2	0,3	-	-	-	7,5	1,0
M-II CD	к	Зелена дуглазка	2,4	-	-	-	-	2,4	1,0
M-II CD	к	-	16,8	-	-	-	-	16,8	1,0
M-II D	н	Бял бор	-	1,3	-	-	-	1,3	2,0
M-II D	н	-	0,9	-	-	-	-	0,9	1,0
M-II D	к	Смърч	0,6	-	-	-	-	0,6	1,0
M-II D	к	Веймутов бор	-	0,2	-	-	-	0,2	2,0
M-II D	к	-	0,4	-	-	-	-	0,4	1,0
МТЮ-II C	н	Бял бор	-	3,3	-	-	-	3,3	2,0
всичко			**57,1**	**396,0**	**-**	**-**	**-**	**453,1**	**1,9**
проценти			12,6	87,4	-	-	-	100,0	

2.1.2. Условен стопански клас Смесен иглолистен средно и нискобонитетен – СмИСрН

Общата площ на горите общинска собственост, попадащи в този условен стопански клас е 674.6 ха, което представлява 3.9 % от залесената им площ. Всичките гори са определени като гори със специални или защитни функции.

Условният стопански клас СмИСрН е съставен от семенни естествени чисти или смесени с преобладание на бял и черен бор насаждения. Чистите семенни насаждения или такива с преобладание на бял бор заемат площ от 560.4 ха (83.1 %), а на черен бор 46.9 ха (7.0 %). Смесените без преобладание на някой от дървесните видове насаждения са 67.3 ха (9.9 %).

Дървостоите са разположени върху бедни и среднобогати месторастения. Здравословното състояние на дървостоите е добро. Производителността е средна III (3.4) бонитет, средната възраст е 33 години, а средната пълнота е 0.65.

Таблица № 35

Разпределение на залесената площ по видове месторастения, видове насаждения и бонитет

Групи месторастения и видове насаждения			Бонитети					Всичко	Среден бонитет
			I	II	III	IV	V		
M-II B	н	Бял бор	-	-	6,3	43,2	1,6	51,1	3,9
M-II B	н	Черен бор	-	-	0,3	0,5	-	0,8	3,6
M-II B	н	-	-	-	1,0	-	-	1,0	3,0
M-II C	н	Бял бор	-	-	321,1	129,5	2,3	452,9	3,3
M-II C	н	Черен бор	-	-	23,8	19,7	1,3	44,8	3,5
M-II C	н	-	-	-	46,4	7,1	7,8	61,3	3,4
M-II CD	н	Бял бор	-	-	31,2	4,4	-	35,6	3,1
МТЮ-II A	н	Бял бор	-	-	-	1,0	1,0	2,0	4,5
МТЮ-II B	н	Бял бор	-	-	0,3	8,7	2,3	11,3	4,2
МТЮ-II B	н	Черен бор	-	-	-	-	0,8	0,8	5,0
МТЮ-II B	н	-	-	-	-	4,6	-	4,6	4,0
МТЮ-II C	н	Бял бор	-	-	3,0	4,5	-	7,5	3,6
МТЮ-II C	н	Черен бор	-	-	0,5	-	-	0,5	3,0
МТЮ-II C	н	-	-	-	0,4	-	-	0,4	3,0
Всичко			**-**	**-**	**434,3**	**223,2**	**17,1**	**674,6**	**3,4**
Проценти			-	-	64,4	33,1	2,5	100,0	

2.1.3. Условен стопански клас Бялборови култури – ББК

Общата площ на горите общинска собственост, попадащи в този условен стопански клас е 545.2 ха, което представлява 3.2 % от залесената им площ. Всичките гори са определени като гори със специални или защитни функции.

Условният стопански клас е съставен основно от бялборови чисти и с преобладание култури извън естествената зона на разпространение на вида – 492.1 ха (90.3 %) и смесени без преобладание култури с участие 5/10 на бял бор – 53.1ха (9.7 %). Дървостоите са разположени предимно на среднобогати месторастения. Въпреки това, производителността на културите не е висока, поради влошеното санитарно състояние от нападенията от кореяд през ревизионния период. Средният бонитет на дървостоите е III (3.4). Средната възраст е 48 години, а средната пълнота – 0.71.

Таблица № 36

Разпределение на залесената площ по видове месторастения, видове насаждения и бонитет

Групи месторастения и видове насаждения			Бонитети					Всичко	Среден бонитет
			I	II	III	IV	V		
М-II В	к	Бял бор	-	-	1,3	78,5	-	79,8	4,0
М-II В	к	-	-	-	-	12,1	-	12,1	4,0
М-II С	к	Бял бор	-	21,1	123,1	175,1	-	319,3	3,5
М-II С	к	-	-	-	6,0	25,6	-	31,6	3,8
М-II CD	к	Бял бор	-	4,1	44,5	9,6	-	58,2	3,1
М-II CD	к	-	-	-	3,0	-	-	3,0	3,0
М-II D	к	Бял бор	-	3,6	-	-	-	3,6	2,0
М-II D	к	-	-	0,8	-	-	-	0,8	2,0
МТЮ-II В	к	Бял бор	-	-	1,8	18,1	-	19,9	3,9
МТЮ-II В	к	-	-	-	-	5,6	-	5,6	4,0
МТЮ-II С	к	Бял бор	-	-	3,9	7,4	-	11,3	3,7
Всичко			**-**	**29,6**	**183,6**	**332,0**	**-**	**545,2**	**3,6**
Проценти			-	5,4	33,7	60,9	-	100,0	

2.1.4. Условен стопански клас Черборови култури – ЧБК

Площта на горите общинкска собственост в условния стопански клас ЧБК със защитни и специални функции е 597.2 ха, или 3.5 % от залесената им площ. Условният стопански клас е съставен основно от черборови култури – чисти или с преобладание извън естествената зона на разпространение на вида 553.3 ха (92.6 %) и смесени без преобладание култури с участие 5/10 на черния бор – 43.9 ха (7.4 %).

Дървостоите са разположени на разнородни по характер месторастения, като преобладават среднобогатите почви . Производителността на културите не е много висока – III (3.2) бонитет, заради влошеното санитарното състояние, вследствие на повреди от абиотични и биотични фактори. Средната възраст на културите е 65 години, а средната пълнота на дървостоите е 0.72.

Таблица № 37

Разпределение на залесената площ по видове месторастения, видове насаждения и бонитет

Групи месторастения и видове насаждения			Бонитети					Всичко	Среден бонитет
			I	II	III	IV	V		
М-II В	к	Черен бор	-	-	16,1	35,8	-	51,9	3,7
М-II В	к	-	-	-	8,5	2,3	-	10,8	3,2
М-II С	к	Черен бор	3,2	59,6	273,8	59,6	-	396,2	3,0
М-II С	к	-	-	-	1,4	18,4	-	19,8	3,9
М-II CD	к	Черен бор	-	8,4	1,5	6,2	-	16,1	2,9
М-II CD	к	-	-	-	6,5	-	-	6,5	3,0
МТЮ-II А	к	Черен бор	-	-	-	0,6	-	0,6	4,0

Групи месторастения и видове насаждения			Бонитети					Всичко	Среден бонитет
			I	II	III	IV	V		
МТЮ-II B	к	Черен бор	-	-	6,7	55,8	-	62,5	3,9
МТЮ-II B	к	-	-	-	-	6,8	-	6,8	4,0
МТЮ-II C	к	Черен бор	-	2,7	13,2	10,1	-	26,0	3,3
Всичко			**3,2**	**70,7**	**327,7**	**195,6**	**-**	**597,2**	**3,2**
Проценти			0,6	11,8	54,9	32,7	-	100,0	

2.1.5. Условен стопански клас Буков восокобонитетен – БВ

Площта на горите общинска собственост в условния стопански клас БВ със защитни и специални функции е 770.0 ха, или 4.5 % от залесената им площ. Условният стопански клас е съставен основно от семенни чисти или с преобладание насаждения от бук 762.4 ха (99.0 %), габър – 1.2 ха (0.2 %), и смесени без преобладание от бук и габър 6.4 ха (0.8 %).

Дървостоите са разположени върху среднобоготи, средни до богатибогати и богати месторастения. Здравословното им състояние е добро. Средната им производителност е II (2.0) бонитет, средната възраст – 103 години, а средната пълнота – 0.68.

Таблица № 38

Разпределение на залесената площ по видове месторастения, видове насаждения и бонитет

Групи месторастения и видове насаждения			Бонитети					Всичко	Среден бонитет
			I	II	III	IV	V		
M-II C	н	Бук	1,6	150,4	-	-	-	152,0	2,0
M-II C	н	Габър	-	0,2	-	-	-	0,2	2,0
M-II CD	н	Бук	8,8	558,0	-	-	-	566,8	2,0
M-II CD	н	Габър	-	0,8	-	-	-	0,8	2,0
M-II CD	н	-	1,1	5,3	-	-	-	6,4	1,8
M-II D	н	Бук	-	43,6	-	-	-	43,6	2,0
M-II D	н	Габър	-	0,2	-	-	-	0,2	2,0
Всичко			**11,5**	**758,5**	**-**	**-**	**-**	**770,0**	**2,0**
Проценти			1,5	98,5	-	-	-	100,0	

2.1.6. Условен стопански клас Буков среднобонитетен – БСр

Площта на горите общинска собственост в условния стопански клас БСр със защитни и специални функции е 1012.7ха, или 5.9 % от залесената им площ. Условният стопански клас е съставен основно от семенни насаждения чисти или с преобладание на бук 988.6 ха (97.7 %), габър – 5.8 ха (0.6 %) и смесени без преобладание – 18.3 ха (1.8 %).

Насажденията са предимно от III бонитет като са засегнати от суховършия и гнилоти. Дървостоите са разположени върху среднобогати, среднобогати до богати и богати месторастения. Средната им производителност е III (2.9) бонитет, средната възраст – 104 години, а средната пълнота – 0.62.

Таблица № 39

Разпределение на залесената площ по видове месторастения, видове насаждения и бонитет

Групи месторастения и видове насаждения			Бонитети					Всичко	Среден бонитет
			I	II	III	IV	V		
M-II C	н	Бук	-	32,5	480,8	-	-	513,3	2,9
M-II C	н	Габър	-	-	4,0	-	-	4,0	3,0
M-II C	н	-	-	-	6,9	-	-	6,9	3,0
M-II CD	н	Бук	-	61,6	344,8	-	-	406,4	2,8
M-II CD	н	Габър	-	-	1,8	-	-	1,8	3,0
M-II CD	н	-	-	-	2,5	-	-	2,5	3,0
M-II D	н	Бук	-	-	22,7	-	-	22,7	3,0
МТЮ-II C	н	Бук	-	-	46,2	-	-	46,2	3,0
МТЮ-II C	н	-	-	-	8,9	-	-	8,9	3,0
всичко			**-**	**94,1**	**918,6**	**-**	**-**	**1012,7**	**2,9**
проценти			-	9,3	90,7	-	-	100,0	

2.1.7. Условен стопански клас Буков нискобонитетен - БН

В условния Буков нискобонитетен клас са разпределени 608.1 ха гори със защитни и специални функции, което представлява 3.5 % от залесената площ на общинските гори.

Този клас е сборен. Съставен е от чисти и смесени семенни насаждения от бук и габър с по-слаба производителност, но в него са включени и насажденията от трепетлика, бреза, черна елша, бяла върба, ива и други. Бонитетът на насажденията варира от I до V.

Дървостоите са разположени главно върху среднобогати месторастения. Здравословното им състояние е сравнително добро. Средната им производителност е IV (3.7) бонитет, средната възраст – 119 години, а средната пълнота – 0.50.

Таблица № 40

Разпределение на залесената площ по видове месторастения, видове насаждения и бонитет

Групи месторастения и видове насаждения			Бонитети					Всичко	Среден бонитет
			I	II	III	IV	V		
M-II B	н	Бук	-	-	-	2,5	-	2,5	4,0
M-II B	н	Габър	-	-	-	0,5	-	0,5	4,0
M-II B	н	-	-	-	-	12,8	-	12,8	4,0
M-II BC	н	Бяла върба	-	-	0,7	-	-	0,7	3,0
M-II BC	н	Черна елша	-	0,4	-	-	-	0,4	2,0
M-II C	н	Бук	-	-	94,9	281,9	2,3	379,1	3,8
M-II C	н	Габър	-	-	-	3,7	2,4	6,1	4,4
M-II C	н	Трепетлика	1,3	2,7	1,4	-	-	5,4	2,0
M-II C	н	Бреза	-	-	4,1	-	-	4,1	3,0
M-II C	н	Ива	-	-	0,5	-	-	0,5	3,0
M-II C	н	-	-	-	0,9	10,6	-	11,5	3,9
M-II CD	н	Бук	-	-	58,3	56,0	0,8	115,1	3,5
M-II CD	н	Трепетлика	-	0,6	1,1	-	-	1,7	2,6
M-II CD	н	Ива	-	-	8,1	-	-	8,1	3,0
M-II CD	н	-	-	-	-	1,9	15,2	17,1	4,9
M-II D	н	Бук	-	-	33,5	2,0	-	35,5	3,1
МТЮ-II B	н	Бук	-	-	-	-	0,7	0,7	5,0
МТЮ-II C	н	Бук	-	-	-	5,3	-	5,3	4,0
МТЮ-II C	н	Габър	-	-	-	-	0,3	0,3	5,0
МТЮ-II C	н	Трепетлика	-	0,2	-	-	-	0,2	2,0
МТЮ-II C	к	Бреза	-	-	0,5	-	-	0,5	3,0
Всичко			**1,3**	**3,9**	**204,0**	**377,2**	**21,7**	**608,1**	**3,7**
Проценти			0,2	0,7	33,5	62,0	3,6	100,0	

2.1.8. Дъбов средно и нискобонитетен условен стопански клас - ДСрН

В условния стопански клас ДСрН попадат 207.6 ха гори със защитни и специални функции, което представлява 1.2 % от залесената площ на общинските гори.

Съставен е от семенни чисти и с преобладание от различните видове дъб – зимен дъб, цер, благун насаждения. Насажденията от зимен дъб заемат площ 78.6 ха (37.9 %), смесените дъбови насаждения без преобладание на конкретен вид дъб – 90.6 ха (43.6 %), насаждения от цер – 38.4 ха (18.5 %).

Дървостоите са разположени главно върху среднобогати месторастения. Здравословното състояние на дървостоите е сравнително добро, но част от насажденията страдат от суховършия. Производителността на дървостоите е IV (3.7) бонитет, средната възраст е 41 години, а средната пълнота е 0.50.

Таблица № 41

Разпределение на залесената площ по видове месторастения, видове насаждения и бонитет

Групи месторастения и видове насаждения			Бонитети					Всичко	Среден бонитет
			I	II	III	IV	V		
M-II B	н	Зимен дъб	-	-	-	19,4	-	19,4	4,0
M-II B	н	Цер	-	-	-	1,0	-	1,0	4,0
M-II B	н	-	-	-	-	2,8	-	2,8	4,0
M-II C	н	Зимен дъб	-	-	22,2	27,6	4,1	53,9	3,7
M-II C	н	Цер	-	-	13,7	9,0	11,1	33,8	3,9
M-II C	н	-	-	-	52,2	8,9	13,1	74,2	3,5
M-II CD	н	Зимен дъб	-	-	-	4,8	0,5	5,3	4,1
M-II CD	н	-	-	-	-	-	0,2	0,2	5,0
МТЮ-II B	н	Цер	-	-	-	-	3,6	3,6	5,0
МТЮ-II C	н	-	-	-	10,5	2,9	-	13,4	3,2
всичко			**-**	**-**	**98,6**	**76,4**	**32,6**	**207,6**	**3,7**
проценти			-	-	47,5	36,8	15,7	100,0	

2.1.9. Буково-габъров високобонитетен условен стопански клас за превръщане - БГВП

Това е първият по площ условен стопански клас за горските територии общинска собственост – 2849.4ха, което представлява 16.6 % от залесената им площ.

Този условен стопански клас е обособен главно от високобонитетни издънкови насаждения на бук и габър, както и смесени насаждения без преобладаващо участие на същите видове. Насажденията от бук заемат площ от 2683.4 ха (94.2 %), насажденията от габър – 18.6 ха (0.7 %), а смесените насаждения без преобладаване на конкретен вид – 147.4 ха (5.1 %).

Основната част от дървостоите са разположени на среднобогати и богати месторастения. Здравословното състояние на дървостоите е много добро. Средната производителност на условния стопански клас е висока II (1.5) бонитет. Средната възраст на класа е 79 години, а средната пълнота – 0.75.

Таблица № 42

Разпределение на залесената площ по видове месторастения, видове насаждения и бонитет

Групи месторастения и видове насаждения			Бонитети					Всичко	Среден бонитет
			I	II	III	IV	V		
M-II C	н	Бук	242,9	610,3	24,1	-	-	877,3	1,8
M-II C	н	Габър	-	16,6	1,9	-	-	18,5	2,1
M-II C	н	-	0,5	76,4	-	-	-	76,9	2,0
M-II CD	н	Бук	1187,3	326,6	13,4	-	-	1527,3	1,2
M-II CD	н	Габър	-	0,1	-	-	-	0,1	2,0
M-II CD	н	-	40,9	26,1	-	-	-	67,0	1,4
M-II D	н	Бук	11,0	20,6	-	-	-	31,6	1,7

Групи месторастения и видове насаждения			Бонитети					Всичко	Среден бонитет
			I	II	III	IV	V		
МТЮ-II C	н	Бук	86,2	161,0	-	-	-	247,2	1,7
МТЮ-II C	н	-	-	3,5	-	-	-	3,5	2,0
всичко			**1568,8**	**1241,2**	**39,4**	**-**	**-**	**2849,4**	**1,5**
проценти			55,1	43,6	1,3	-	-	100,0	

2.1.10. Буково-габъров средно и нискобонитетен условен стопански клас за превръщане - БГСрНП

В условния стопански клас БГСрНП попадат 972.8 ха гори със специални функции, което представлява 5.6 % от залесената площ на общинските гори.

Този условен стопански клас е обособен от издънкови насаждения от бук и габър, както и смесени насаждения без преобладаващо участие на същите дървесни видове. Насажденията от бук заемат площ от 499.3 ха (51.3 %), насажденията от габър – 373.4 ха (38.4 %), а смесените насаждения без преобладание на конкретен вид – 100.1 ха (10.3 %).

Основната част от дървостоите са разположени на среднобогати месторастения. Здравословното им състояние е сравнително добро, но част от насажденията страдат от суховършия. Производителността на дървостоите е средна – III (3.3) бонитет, средната възраст е 62 години, а средната пълнота е 0.73.

Таблица № 43

Разпределение на залесената площ по видове месторастения, видове насаждения и бонитет

Групи месторастения и видове насаждения			Бонитети					Всичко	Среден бонитет
			I	II	III	IV	V		
M-II B	н	Бук	-	-	-	8,1	1,2	9,3	4,1
M-II B	н	Габър	-	-	-	7,7	1,7	9,4	4,2
M-II C	н	Бук	-	2,1	306,0	38,5	5,8	352,4	3,1
M-II C	н	Габър	-	0,8	56,8	16,1	3,3	77,0	3,3
M-II C	н	-	-	-	34,5	15,1	0,3	49,9	3,3
M-II CD	н	Бук	-	18,2	54,4	1,4	-	74,0	2,8
M-II CD	н	Габър	-	-	3,1	0,3	-	3,4	3,1
M-II CD	н	-	-	-	5,8	-	-	5,8	3,0
M-II D	н	Бук	-	-	2,6	-	-	2,6	3,0
МТЮ-II A	н	Бук	-	-	-	0,8	-	0,8	4,0
МТЮ-II B	н	Бук	-	-	-	10,3	-	10,3	4,0
МТЮ-II B	н	Габър	-	-	-	42,2	1,5	43,7	4,0
МТЮ-II B	н	-	-	-	-	7,4	-	7,4	4,0
МТЮ-II C	н	Бук	-	-	41,7	8,2	-	49,9	3,2
МТЮ-II C	н	Габър	-	-	146,2	62,6	7,3	216,1	3,4

Групи месторастения и видове насаждения			Бонитети					Всичко	Среден бонитет
			I	II	III	IV	V		
МТЮ-II С	н	-	-	-	25,2	3,6	8,2	37,0	3,5
II,III А	н	Габър	-	-	-	-	23,8	23,8	5,0
Всичко			**-**	**21,1**	**676,3**	**222,3**	**53,1**	**972,8**	**3,3**
Проценти			-	2,2	69,5	22,8	5,5	100,0	

2.1.11. Дъбов средно и нискобонитетен условен стопански клас за превръщане - ДСрНП

В условния стопански клас ДСрНП попадат 389.5 ха гори със специални функции, което представлява 2.3 % от залесената площ на общинските гори.

Този условен стопански клас е обособен от издънкови насаждения от зимен дъб и космат дъб. Насажденията от зимен дъб заемат площ от 386.0 ха (99.1 %), насаждения от космат дъб – 3.5 ха (0.9 %).

Дървостоите са разположени главно върху среднобогати месторастения. Санитарното състояние на част от насажденията е влошено, вследствие на суховършия. Повредите на повечето места са леки, но в много случаи е засегнат голям процент от дървостоя**.**

Производителността на дървостоите е ниска - IV (4.0) бонитет, средната възраст е 70 години, а средната пълнота е 0.68.

Таблица № 44

Разпределение на залесената площ по видове месторастения, видове насаждения и бонитет

Групи месторастения и видове насаждения			Бонитети					Всичко	Среден бонитет
			I	II	III	IV	V		
М-II В	н	Зимен дъб	-	-	-	13,4	22,4	35,8	4,6
М-II С	н	Зимен дъб	-	16,3	77,5	160,8	49,9	304,5	3,8
М-II CD	н	Зимен дъб	-	-	24,9	9,8	-	34,7	3,3
МТЮ-II В	н	Зимен дъб	-	-	-	-	1,6	1,6	5,0
МТЮ-II В	н	Космат дъб	-	-	-	-	3,5	3,5	5,0
II,III А	н	Зимен дъб	-	-	-	-	9,4	9,4	5,0
Всичко			**-**	**16,3**	**102,4**	**184,0**	**86,8**	**389,5**	**3,9**
Проценти			-	4,2	26,3	47,2	22,3	100,0	

2.1.12. Условен стопански клас Церов за превръщане - ЦП

Общата площ на горите общинска собственост, попадащи в този условен стопански клас е 621.6 ха, което представлява 3.6 % от залесената им площ. Всичките гори са определени като гори със специални или защитни функции.

Условният стопански клас ЦП е съставен от чисти издънкови церови насаждения. Основната част от дървостоите са разположени на среднобогати месторастения, но преобладаващата част от тях показват слаб темп на растеж и средната производителност на класа е сравнително ниска IV (3.8) бонитет. Санитарното състояние на по-голямата част от насажденията е добро, като само част от насажденията страдат от леки суховършия. Средната възраст на класа е 69 години, а средната пълнота – 0.68.

Таблица № 45

Разпределение на залесената площ, общия дървесен запас без клони и средния прираст по класове и подкласове на възраст

Групи месторастения и видове насаждения			Бонитети					Всичко	Среден бонитет
			I	II	III	IV	V		
M-II B	н	Цер	-	-	-	33,5	42,2	75,7	4,6
M-II C	н	Цер	-	-	178,6	242,1	8,9	429,6	3,6
M-II CD	н	Цер	-	-	-	4,3	-	4,3	4,0
МТЮ-II A	н	Цер	-	-	-	-	1,6	1,6	5,0
МТЮ-II B	н	Цер	-	-	-	6,2	34,2	40,4	4,8
МТЮ-II C	н	Цер	-	-	3,3	55,0	5,7	64,0	4,0
II,III A	н	Цер	-	-	-	6,0	-	6,0	4,0
Всичко			**-**	**-**	**181,9**	**347,1**	**92,6**	**621,6**	**3,9**
Проценти			-	-	29,3	55,8	14,9	100,0	

2.1.13. Условен стопански клас Смесен средно и нискобонитетен за превръщане - СмСрНП

Общата площ на горите общинска собственост, попадащи в този условен стопански клас е 814.1 ха, което представлява 4.7 % от залесената им площ. Всичките гори са определени като гори със специални или защитни функции.

Условният стопански клас СмСрНП е съставен от смесени насаждения без преобладание. Съставът на насажденията включва различни дървесни видове като – зимен дъб, благун, цер, космат дъб, бук и габър.

Дървостоите са разположени предимно върху среднобогати месторастения. Здравословното им състояние е добро, но голяма част от насажденията страдат от суховършия. Производителността на дървостоите е ниска IV (3.9) бонитет, средната възраст е 67 години, а средната пълнота е 0.66.

Таблица № 46

Разпределение на залесената площ по видове месторастения,

видове насаждения и бонитет

Групи месторастения и видове насаждения			Бонитети					Всичко	Среден бонитет
			I	II	III	IV	V		
M-II B	н	-	-	-	-	106,6	57,6	164,2	4,4
M-II C	н	-	-	25,0	145,4	196,0	17,2	383,6	3,5
M-II CD	н	-	-	10,7	21,6	25,6	-	57,9	3,3
МТЮ-II A	н	-	-	-	-	-	17,9	17,9	5,0
МТЮ-II B	н	-	-	-	-	34,2	51,7	85,9	4,6
МТЮ-II C	н	-	-	20,0	16,3	15,3	7,7	59,3	3,2
II,III A	н	-	-	-	-	17,3	28,0	45,3	4,6
Всичко			**-**	**55,7**	**183,3**	**395,0**	**180,1**	**814,1**	**3,9**
Проценти			-	6,9	22,5	48,5	22,1	100,0	

2.1.14. Акациев условен стопански клас – А

Площта на Акациевия условен стопански клас със специални функции в горските територии общинска собственост е 102.7 ха, което представлява 0.6 % от залесената им площ.

Съставен е от насаждения от акация – 79.1 ха (77.0 %), както и култури – 5.3 ха (5.2 %) и смесени насаждения с участие на акация в състава 5/10 десети – 18.3 ха. (17.8 %).

Дървостоите са разположени предимно върху бедни, сухи месторастения. Производителността на стопанския клас е ниска – IV (3.9) бонитет, средната възраст – 34 години, а средната пълнота на дървостоите е 0.67.

Таблица № 47

Разпределение на залесената площ по видове месторастения, видове насаждения и бонитет

Групи месторастения и видове насаждения			Бонитети					Всичко	Среден бонитет
			I	II	III	IV	V		
M-II B	н	Акация	-	-	-	7,2	1,7	8,9	4,2
M-II B	н	-	-	-	-	-	4,8	4,8	5,0
M-II B	к	Акация	-	-	-	-	0,8	0,8	5,0
M-II C	н	Акация	-	-	16,8	24,9	6,2	47,9	3,8
M-II C	н	-	-	-	7,2	6,3	-	13,5	3,5
M-II C	к	Акация	-	-	3,4	1,1	-	4,5	3,2
M-II CD	н	Акация	-	-	-	1,3	-	1,3	4,0
МТЮ-II A	н	Акация	-	-	-	1,1	-	1,1	4,0
МТЮ-II B	н	Акация	-	-	-	13,6	6,3	19,9	4,3

Групи месторастения и видове насаждения	Бонитети					Всичко	Среден бонитет
	I	II	III	IV	V		
Всичко	**-**	**-**	**27,4**	**55,5**	**19,8**	**102,7**	**3,9**
Проценти	-	-	26,7	54,0	19,3	100,0	

2.1.15. Нискостъблен условен стопански клас – Н

Площта на условния Нискостъблен стопански клас със специални функции в горските територии общинска собственост е 236.7 ха, което представлява 1.4 % от залесената им площ.

Формиран е от насажденията от бившия Келяв габъров стопански клас. Площта на насажденията от мъждрян е 88.8 ха (37.5 %), на насажденията от келяв габър – 21.1 ха (8.9 %) и смесените издънкови нискобонитетни насаждения от келяв габър и мъждрян – 126.8 ха (53.6 %).

Дървостоите са разположени предимно върху бедни, сухи месторастения. Производителността на стопанския клас е ниска – V (4.8) бонитет, средната възраст – 62 години, а средната пълнота на дървостоите е 0.57.

Таблица № 48

Разпределение на залесената площ по видове месторастения, видове насаждения и бонитет

Групи месторастения и видове насаждения			Бонитети					Всичко	Среден бонитет
			I	II	III	IV	V		
M-II B	н	Келяв габър	-	-	-	12,1	-	12,1	4,0
M-II B	н	-	-	-	-	8,3	18,1	26,4	4,7
M-II C	н	-	-	-	-	-	0,3	0,3	5,0
МТЮ-II A	н	-	-	-	-	-	19,5	19,5	5,0
МТЮ-II B	н	Мъждрян	-	-	-	-	45,8	45,8	5,0
МТЮ-II B	н	Келяв габър	-	-	-	9,0	-	9,0	4,0
МТЮ-II B	н	-	-	-	-	10,4	54,5	64,9	4,8
МТЮ-II C	н	Мъждрян	-	-	-	-	0,4	0,4	5,0
II,III A	н	Мъждрян	-	-	-	-	42,6	42,6	5,0
II,III A	н	-	-	-	-	8,1	7,6	15,7	4,5
Всичко			**-**	**-**	**-**	**47,9**	**188,8**	**236,7**	**4,8**
Проценти			-	-	-	20,2	79,8	100,0	

2.2. Гори със стопански функции:

2.2.1. Стопански клас Смесен иглолистен високобонитетен – СмИВ

Общата площ на горите общинска собственост, попадащи в този стопански клас е 335.3 ха, което представлява 1.9 % от залесената им площ.

Стопанският клас СмИВ е съставен от семенни чисти и смесени с преобладание насаждения от бял и черен бор, както и смесени без преобладание насаждения от двата вида. Чистите семенни насаждения от бял бор заемат площ от 295.8 ха (84.2 %), от черен бор 6.2 ха (0.7 %). Смесените насаждения без преобладание са 17.3 ха (4.6 %). Към този стопански клас са причислени чисти и смесени с преобладание култури от смърч, зелена дуглазка, веймутов бор или смесени без преобладание от двата вида, с площ 16.0 ха (10.5 %) .

Дървостоите са разположени върху среднобогати и богати месторастения, като преобладават среднобогатите – 318.8 ха (95.1 %). Здравословното им състояние е много добро. Средната производителност на дървостоите е II (1.9) бонитет. Средната възраст е 35 години, а средната пълнота – 0.69.

Таблица № 49

Разпределение на залесената площ по видове месторастения, видове насаждения и бонитет

Групи месторастения и видове насаждения			Бонитети					Всичко	Среден бонитет
			I	II	III	IV	V		
M-II C	н	Бял бор	17,8	274,9	-	-	-	292,7	1,9
M-II C	н	Черен бор	-	5,2	-	-	-	5,2	2,0
M-II C	н	-	16,0	1,3	-	-	-	17,3	1,1
M-II C	к	Смърч	-	2,2	-	-	-	2,2	2,0
M-II C	к	Лиственица	-	0,2	-	-	-	0,2	2,0
M-II C	к	Веймутов бор	-	1,2	-	-	-	1,2	2,0
M-II CD	н	Бял бор	0,2	2,9	-	-	-	3,1	1,9
M-II CD	н	Черен бор	0,3	0,7	-	-	-	1,0	1,7
M-II CD	к	Смърч	1,0	-	-	-	-	1,0	1,0
M-II CD	к	Зелена дуглазка	11,4	-	-	-	-	11,4	1,0
Всичко			**46,7**	**288,6**	**-**	**-**	**-**	**335,3**	**1,9**
Проценти			13,9	86,1	-	-	-	100,0	

2.2.2. Стопански клас Смесен иглолистен средно и нискобонитетен – СмИСрН

Общата площ на горите общинска собственост, попадащи в този стопански клас е 922.8 ха, което представлява 5.4 % от залесената им площ.

Стопанският клас СмИСрН е съставен от семенни естествени чисти или смесени с преобладание на бял и черен бор насаждения. Чистите семенни насаждения или такива с преобладание на бял бор заемат площ от 720.3 ха (78.1 %), а от черен бор 71.0 ха (7.6 %). Смесените без преобладание на някой от дървесните видове насаждения са 131.5 ха (14.3 %).

Дървостоите са разположени върху бедни и среднобогати месторастения. Здравословното състояние на дървостоите е добро. Производителността е средна III (3.4) бонитет, средната възраст е 28 години, а средната пълнота е 0.62.

Таблица № 50

Разпределение на залесената площ по видове месторастения, видове насаждения и бонитет

Групи месторастения и видове насаждения			Бонитети					Всичко	Среден бонитет
			I	II	III	IV	V		
М-II В	н	Бял бор	-	-	41,7	90,7	21,9	154,3	3,9
М-II В	н	Черен бор	-	-	16,9	8,3	11,3	36,5	3,8
М-II В	н	-	-	-	4,0	14,4	-	18,4	3,8
М-II В	к	Лиственица	-	-	-	0,5	-	0,5	4,0
М-II С	н	Бял бор	-	-	420,3	79,4	10,9	510,6	3,2
М-II С	н	Черен бор	-	-	16,6	10,2	4,5	31,3	3,6
М-II С	н	-	-	-	67,1	37,1	2,9	107,1	3,4
М-II CD	н	Бял бор	-	-	2,4	-	-	2,4	3,0
МТЮ-II В	н	Бял бор	-	-	6,6	39,6	6,8	53,0	4,0
МТЮ-II В	н	Черен бор	-	-	-	2,7	0,5	3,2	4,2
МТЮ-II В	н	-	-	-	-	4,6	0,9	5,5	4,2
всичко			**-**	**-**	**575,6**	**287,5**	**59,7**	**922,8**	**3,4**
проценти			-	-	62,3	31,2	6,5	100,0	

2.2.3. Стопански клас Бялборови култури – ББК

Площта на горите общинска собственост в стопанския клас ББК със стопански функции е 666.2 ха, или 3.9 % от залесената им площ. Той е съставен основно от бялборови култури – чисти или с преобладание, извън естествената зона на разпространение на вида 601.8 ха (90.3 %). Към същия стопански клас, са включени и смесени култури с участие 5/10 на бял бор – 64.4 ха (9.7 %).

Дървостоите са разположени на разнородни по характер месторастения, като преобладават среднобогатите месторастения – 397.3 ха или (60.0 %), а останалите са бедни, бедни ерозирани и средно богати до богати. Производителността на културите не е висока, поради влошеното санитарно състояние от нападенията на корояди през ревизионния период. Производителността е IV (3.7) бонитет. Средната възраст на културите е 45 години, а средната пълнота – 0.70.

Таблица № 51

Разпределение на залесената площ по видове месторастения, видове насаждения и бонитет

Групи месторастения и видове насаждения			Бонитети					Всичко	Среден бонитет
			I	II	III	IV	V		
М-II В	к	Бял бор	-	-	21,3	149,6	-	170,9	3,9
М-II В	к	-	-	-	-	14,4	-	14,4	4,0
М-II С	к	Бял бор	-	21,0	101,9	217,6	-	340,5	3,6
М-II С	к	-	-	-	6,4	38,5	-	44,9	3,9
М-II CD	к	Бял бор	-	-	5,8	3,1	-	8,9	3,3
МТЮ-II В	к	Бял бор	-	-	4,1	65,5	-	69,6	3,9
МТЮ-II В	к	-	-	-	-	5,1	-	5,1	4,0

Групи месторастения и видове насаждения			Бонитети					Всичко	Среден бонитет
			I	II	III	IV	V		
МТЮ-II C	к	Бял бор	-	-	10,1	1,8	-	11,9	3,2
Всичко			**-**	**21,0**	**149,6**	**495,6**	**-**	**666,2**	**3,7**
Проценти			-	3,1	22,5	74,4	-	100,0	

2.2.4. Стопански клас Черборови култури – ЧБК

Площта на горите общинска собственост в стопански клас ЧБК със стопански функции е 644.7ха, или 3.7 % от залесената им площ.

Той е съставен основно от черборови култури – чисти или с преобладание, извън естествената зона на разпространение на вида 621,0 ха (96.3 %). Към същия стопански клас, са включени и смесени култури с участие 5/10 на черен бор – 23.7 ха (3.7 %).

Дървостоите са разположени на разнородни по характер месторастения, като преобладават среднобогатите – 473.1 ха или 74 %, а останалите са бедни, бедни ерозирани и средно богати до богати. Производителността им е III (3.3) бонитет. Средната възраст на културите е 62 години, а средната пълнота – 0.73.

Таблица № 52

Разпределение на залесената площ по видове месторастения, видове насаждения и бонитет

Групи месторастения и видове насаждения			Бонитети					Всичко	Среден бонитет
			I	II	III	IV	V		
M-II B	к	Черен бор	-	-	27,5	70,0	-	97,5	3,7
M-II B	к	-	-	-	-	4,6	-	4,6	4,0
M-II C	к	Черен бор	-	106,7	196,5	143,9	-	447,1	3,1
M-II C	к	-	-	1,9	12,1	5,1	-	19,1	3,2
M-II CD	к	Черен бор	0,4	-	8,9	-	-	9,3	2,9
МТЮ-II A	к	Черен бор	-	-	-	10,5	-	10,5	4,0
МТЮ-II B	к	Черен бор	-	-	8,0	41,7	-	49,7	3,8
МТЮ-II C	к	Черен бор	-	-	2,4	4,5	-	6,9	3,7
всичко			**0,4**	**108,6**	**255,4**	**280,3**	**-**	**644,7**	**3,3**
проценти			0,1	16,8	39,6	43,5	-	100,0	

2.2.5. Стопански клас Буков високобонитетен – БВ

Общата площ на горите общинска собственост, попадащи в този стопански клас е 66.5 ха, което представлява (0.4 %) от залесената им площ. Всичките гори са определени като гори със стопански функции. В този стопански клас са включени високостъблени семенни насаждения от бук – 63.6 ха (95.6 %) и семенни насаждения от габър – 2.9 ха (4.4 %). Производителността им е висока – първи и втори бонитет.

Дървостоите са разположени върху средно богати и средно богати до богати месторастения като водещи са средно богатите до богати – 33.6 ха (51 %). Здравословното им състояние е добро. Средната производителност е II (2.0) бонитет, средната възраст е 106 години, а средната пълнота – 0.64.

Таблица № 53

Разпределение на залесената площ по видове месторастения, видове насаждения и бонитет

Групи месторастения и видове насаждения			Бонитети					Всичко	Среден бонитет
			I	II	III	IV	V		
М-II С	н	Бук	0,9	19,3	-	-	-	20,2	2,0
М-II С	н	Габър	-	2,9	-	-	-	2,9	2,0
М-II CD	н	Бук	-	33,6	-	-	-	33,6	2,0
МТЮ-II С	н	Бук	-	9,8	-	-	-	9,8	2,0
всичко			**0,9**	**65,6**	**-**	**-**	**-**	**66,5**	**2,0**
проценти			1,3	98,7	-	-	-	100,0	

2.2.6. Стопански клас Буков среднобонитетен – БСр

Общата площ на горите общинска собственост, попадащи в този стопански клас е 188.2 ха, което представлява 1.1 % от залесената им площ. Този стопански клас е съставен от семенни насаждения чисти или с преобладание на бук 172.7 ха (91.8 %), габър – 2.7 ха (1.4 %) и смесени без преобладание – 12.8 ха (6.8 %). Насажденията са предимно от III бонитет като са засегнати от леки суховършия и гнилоти.

Дървостоите са разположени върху среднобогати и среднобогати до богати месторастения като преобладават среднобогатите – 120.8 ха (64.0 %). Средната им производителност е III (3.0) бонитет, средната възраст – 82 години, а средната пълнота – 0.59.

Таблица № 54

Разпределение на залесената площ по видове месторастения, видове насаждения и бонитет

Групи месторастения и видове насаждения			Бонитети					Всичко	Среден бонитет
			I	II	III	IV	V		
М-II С	н	Бук	-	4,8	100,5	-	-	105,3	3,0
М-II С	н	Габър	-	-	2,7	-	-	2,7	3,0
М-II С	н	-	-	-	12,8	-	-	12,8	3,0
М-II CD	н	Бук	-	0,7	66,7	-	-	67,4	3,0
Всичко			**-**	**5,5**	**182,7**	**-**	**-**	**188,2**	**3,0**
Проценти			-	2,9	97,1	-	-	100,0	

2.2.7. Стопански клас Буков нискобонитетен - БН

В стопанския Буков нискобонитетен клас са разпределени 146.8 ха, което представлява 0.9 % от залесената площ на общинските гори.

Този клас е сборен. Съставен е от чисти и смесени семенни насаждения от бук и габър с по-слаба производителност, но към него са включени и насажденията от трепетлика и бяла, както и брезовите култури. Бонитетът на насажденията варира от I до V.

Дървостоите са разположени главно върху среднобогати месторастения. Здравословното им състояние е сравнително добро. Средната им производителност е IV (3.7) бонитет, средната възраст – 59 години, а средната пълнота – 0.60.

Таблица № 55

Разпределение на залесената площ по видове месторастения, видове насаждения и бонитет

Групи месторастения и видове насаждения			Бонитети					Всичко	Среден бонитет
			I	II	III	IV	V		
M-II B	н	Бук	-	-	-	1,1	-	1,1	4,0
M-II B	н	Габър	-	-	-	6,9	-	6,9	4,0
M-II B	н	-	-	-	-	8,0	-	8,0	4,0
M-II BC	н	Бяла върба	-	-	0,2	-	-	0,2	3,0
M-II BC	н	-	-	-	1,1	-	-	1,1	3,0
M-II C	н	Бук	-	-	35,2	16,2	6,5	57,9	3,5
M-II C	н	Габър	-	-	-	19,1	3,7	22,8	4,2
M-II C	н	Трепетлика	-	3,2	4,0	0,8	-	8,0	2,7
M-II C	н	-	-	1,3	0,2	18,1	-	19,6	3,9
M-II C	к	Бреза	-	3,0	-	-	-	3,0	2,0
M-II C	к	-	-	-	-	0,5	-	0,5	4,0
M-II CD	н	Бук	-	-	4,1	1,0	-	5,1	3,2
M-II CD	н	Трепетлика	0,4	0,2	-	-	-	0,6	1,3
M-II CD	н	-	-	-	-	1,1	-	1,1	4,0
MTЮ-II B	н	Габър	-	-	-	6,2	-	6,2	4,0
MTЮ-II C	н	Бук	-	-	-	4,7	-	4,7	4,0
Всичко			**0,4**	**7,7**	**44,8**	**83,7**	**10,2**	**146,8**	**3,7**
Проценти			0,3	5,3	30,5	57,0	6,9	100,0	

2.2.8. Дъбов средно и нискобонитетен стопански клас – ДСрН

В стопанския клас ДСрН попадат 230.5 ха общински гори, което представлява 1.3 % от залесената им площ.

Съставен е от семенни чисти и с преобладание от различните видове дъб – зимен дъб, цер, благун насаждения, както и чисти и смесени зимендъбови и церови култури. Насажденията от зимен дъб заемат площ 90.9 ха (39.4 %), смесените дъбови насаждения без

преобладание на конкретен вид дъб – 115.1 ха (49.9 %), насаждения от цер – 11.0 ха (4.8 %), култури от зимен дъб, цер или без преобладване на конкретен дъб – 13.5 ха (5.9 %).

Дървостоите са разположени главно върху среднобогати месторастения. Здравословното им състояние е сравнително добро, но част от насажденията страдат от суховършия. Средната производителност на дървостоите е IV (3.8) бонитет, средната възраст – 17 години, а средната пълнота – 0.55.

Таблица № 56

Разпределение на залесената площ по видове месторастения, видове насаждения и бонитет

Групи месторастения и видове насаждения			Бонитети					Всичко	Среден бонитет
			I	II	III	IV	V		
M-II B	н	Зимен дъб	-	-	-	19,5	-	19,5	4,0
M-II B	н	-	-	-	-	10,5	8,0	18,5	4,4
M-II B	к	Зимен дъб	-	-	-	2,6	-	2,6	4,0
M-II C	н	Зимен дъб	-	-	34,1	16,5	19,2	69,8	3,8
M-II C	н	Цер	-	-	5,6	1,8	2,6	10,0	3,7
M-II C	н	-	-	-	31,3	49,7	0,4	81,4	3,6
M-II C	к	Зимен дъб	-	-	1,6	5,1	-	6,7	3,8
M-II C	к	Цер	-	-	3,6	-	-	3,6	3,0
M-II C	к	-	-	-	0,6	-	-	0,6	3,0
M-II CD	н	Зимен дъб	-	-	1,0	0,6	-	1,6	3,4
M-II CD	н	Цер	-	-	-	1,0	-	1,0	4,0
МТЮ-II A	н	-	-	-	-	11,5	-	11,5	4,0
МТЮ-II B	н	-	-	-	-	3,7	-	3,7	4,0
всичко			**-**	**-**	**77,8**	**122,5**	**30,2**	**230,5**	**3,8**
проценти			-	-	33,7	53,2	13,1	100,0	

2.2.9. Буково-габъров високобонитетен стопански клас за превръщане - БГВП

Това е вторият по площ стопански клас за горските територии общинска собственост – 1079.8 ха, което представлява 6.3 % от залесената им площ.

Този стопански клас е обособен главно от високобонитетни издънкови насаждения от бук и габър, както и смесени насаждения без преобладаващо участие на същите видове. Насажденията от бук заемат площ от 968.4 ха (90.4 %), насажденията от габър – 38.4 ха (3.6 %), а смесените насаждения без преобладаване на конкретен вид – 65.0 ха (6.0 %).

Основната част от дървостоите са разположени на среднобогати и богати месторастения. Здравословното им състояние е много добро. Средната производителност на стопанския клас е висока II (1.6). Средната възраст на класа е 77 години, а средната пълнота – 0.74.

Таблица № 57

Разпределение на залесената площ по видове месторастения, видове насаждения и бонитет

	Бонитети	Всичко	

Групи месторастения и видове насаждения			I	II	III	IV	V		Среден бонитет
M-II C	н	Бук	154,5	358,8	11,4	-	-	524,7	1,7
M-II C	н	Габър	-	32,6	5,0	-	-	37,6	2,1
M-II C	н	-	9,3	37,4	-	-	-	46,7	1,8
M-II CD	н	Бук	336,6	108,7	3,2	-	-	448,5	1,3
M-II CD	н	Габър	-	0,8	-	-	-	0,8	2,0
M-II CD	н	-	3,1	15,2	-	-	-	18,3	1,8
M-II D	н	Бук	0,6	-	-	-	-	0,6	1,0
МТЮ-II C	н	Бук	0,6	2,0	-	-	-	2,6	1,8
Всичко			**504,7**	**555,5**	**19,6**	**-**	**-**	**1079,8**	**1,6**
Проценти			46,8	51,4	1,8	-	-	100,0	

2.2.10. Буково-габъров средно и нискобонитетен стопански клас за превръщане - БГСрНП

В стопанския клас БГСрНП попадат 429.7 ха гори общинска собственост, което представлява 2.5 % от залесената им площ.

Този стопански клас е обособен главно от издънкови насаждения на бук и габър, както и смесени насаждения без преобладаващо участие на същите дървесни видове. Насажденията от бук заемат площ от 157.0 ха (36.5 %), насажденията от габър – 189.8 ха (44.2 %), а смесени насаждения без преобладание на конкретен вид – 82.9 ха (19.3 %).

Основната част от дървостоите са разположени на среднобогати месторастения. Здравословното им състояние е сравнително добро, но част от насажденията страдат от суховършия. Средната им производителност е III (3.2) бонитет, средната възраст е 60 години, а средната пълнота е 0.70.

Таблица № 58

Разпределение на залесената площ по видове месторастения, видове насаждения и бонитет

Групи месторастения и видове насаждения			Бонитети					Всичко	Среден бонитет
			I	II	III	IV	V		
M-II B	н	Бук	-	-	-	0,8	0,2	1,0	4,2
M-II B	н	Габър	-	-	-	4,1	2,5	6,6	4,4
M-II B	н	-	-	-	-	0,6	2,2	2,8	4,8
M-II C	н	Бук	-	4,0	116,6	7,0	-	127,6	3,0
M-II C	н	Габър	-	29,2	93,7	42,7	8,8	174,4	3,2
M-II C	н	-	-	1,6	49,9	21,7	4,1	77,3	3,4
M-II CD	н	Бук	-	11,9	15,3	1,2	-	28,4	2,6
M-II CD	н	Габър	-	-	1,7	3,4	-	5,1	3,7
M-II CD	н	-	-	-	2,8	-	-	2,8	3,0
МТЮ-II B	н	Габър	-	-	-	2,4	1,0	3,4	4,3

Групи месторастения и видове насаждения			Бонитети					Всичко	Среден бонитет
			I	II	III	IV	V		
МТЮ-II С	н	Габър	-	-	0,2	0,1	-	0,3	3,3
Всичко			**-**	**46,7**	**280,2**	**84,0**	**18,8**	**429,7**	**3,2**
Проценти			-	10,9	65,2	19,5	4,4	100,0	

2.2.11. Дъбов средно и нискобонитетен стопански клас за превръщане - ДСрНП

В стопанския клас ДСрНП попадат 563.2 ха гори общинска собственост, което представлява 3.2 % от залесената им площ.

Този стопански клас е обособен от издънкови насаждения от зимен дъб, благун, както и смесени насаждения от дъбове без преобладаващо участие на някой от тях. Насажденията от зимен дъб заемат площ от 561.3 ха (99.7 %), насаждения от благун – 1.9 ха (0.3).

Дървостоите са разположени главно върху среднобогати месторастения. Санитарното състояние на част от насажденията е влошено, вследствие на суховършия. Повредите на повечето места са леки, но в много случаи е засегнат голям процент от дървостоя**.**

Производителността на дървостоите е ниска – IV (3.9) бонитет, средната възраст е 68 години, а средната пълнота е 0.69.

Таблица № 59

Разпределение на залесената площ по видове месторастения, видове насаждения и бонитет

Групи месторастения и видове насаждения			Бонитети					Всичко	Среден бонитет
			I	II	III	IV	V		
М-II В	н	Зимен дъб	-	-	-	2,5	24,5	27,0	4,9
М-II В	н	Благун	-	-	-	-	1,0	1,0	5,0
М-II С	н	Зимен дъб	-	3,2	100,0	334,3	52,7	490,2	3,9
М-II С	н	Благун	-	-	-	0,1	0,8	0,9	4,9
М-II CD	н	Зимен дъб	-	-	17,7	10,5	-	28,2	3,4
МТЮ-II А	н	Зимен дъб	-	-	-	-	14,3	14,3	5,0
МТЮ-II В	н	Зимен дъб	-	-	-	0,4	1,2	1,6	4,8
Всичко			**-**	**3,2**	**117,7**	**347,8**	**94,5**	**563,2**	**3,9**
Проценти			-	0,6	20,9	61,7	16,8	100,0	

2.2.12. Стопански клас Церов за превръщане – ЦП

Общата площ на горите общинска собственост, попадащи в този стопански клас е 508.8 ха, което представлява 3.0 % от залесената им площ. Всичките гори са определени като гори със стопански функции.

Този стопански клас за превръщане е съставен от чисти издънкови церови насаждения. Основната част от дървостоите са разположени на среднобогати месторастения – 434.1 ха (85.0 %), но преобладаващата част от тях показват слаб темп на растеж. Средната производителност е IV (3.8) бонитет. Средната възраст на класа е 61 години, а средната пълнота – 0.67.

Таблица № 60

Разпределение на залесената площ по видове месторастения, видове насаждения и бонитет

Групи месторастения и видове насаждения			Бонитети					Всичко	Среден бонитет
			I	II	III	IV	V		
M-II B	н	Цер	-	-	-	22,4	40,0	62,4	4,6
M-II C	н	Цер	-	-	156,6	256,2	21,3	434,1	3,7
M-II CD	н	Цер	-	-	4,8	3,7	-	8,5	3,4
МТЮ-II B	н	Цер	-	-	-	3,8	-	3,8	4,0
Всичко			**-**	**-**	**161,4**	**286,1**	**61,3**	**508,8**	**3,8**
Проценти			-	-	31,7	56,2	12,1	100,0	

2.2.13. Стопански клас Смесен средно и нискобонитетен за превръщане - СмСрНП

Общата площ на горите общинска собственост, попадащи в този стопански клас е 456.0 ха, което представлява 2.6 % от залесената им площ. Всичките гори са определени като гори със стопански функции.

Стопанският клас СмСрНП е съставен от смесени насаждения без преобладание. Съставът на насажденията включва различни дървесни видове като – зимен дъб, благун, цер, космат дъб, бук и габър.

Дървостоите са разположени предимно върху среднобогати месторастения – 339.7 ха (75.0 %). Здравословното им състояние е добро, но голяма част от насажденията страдат от суховършия. Производителността е ниска – IV (3.7) бонитет, средната възраст е 59 години, а средната пълнота е 0.65.

Таблица № 61

Разпределение на залесената площ по видове месторастения, видове насаждения и бонитет

Групи месторастения и видове насаждения			Бонитети					Всичко	Среден бонитет
			I	II	III	IV	V		
M-II B	н	-	-	-	-	29,8	30,1	59,9	4,5
M-II C	н	-	-	22,5	110,0	195,4	10,6	338,5	3,6
M-II CD	н	-	-	17,3	19,8	-	1,1	38,2	2,6
МТЮ-II B	н	-	-	-	-	3,7	12,8	16,5	4,8
МТЮ-II C	н	-	-	-	0,4	2,0	0,5	2,9	4,0
Всичко			**-**	**39,8**	**130,2**	**230,9**	**55,1**	**456,0**	**3,7**

Групи месторастения и видове насаждения	Бонитети					Всичко	Среден бонитет
	I	II	III	IV	V		
Проценти	-	8,7	28,5	50,7	12,1	100,0	

2.2.14. Акациев стопански клас – А

Площта на Акациевия стопански клас в горските територии общинска собственост е 94.6 ха, което представлява 0.5 % от залесената им площ.

Съставен е от насаждения от акация – 84.6 ха (89.4 %), както и култури – 4.8 ха (5.1 %) и смесени насаждения с 5/10 участие на акация в състава – 5.2 ха (5.5 %). Дървостоите са разположени предимно върху бедни, сухи месторастения – 58.9 ха (62.0 %). Производителността на стопанския клас е ниска – IV (4.1) бонитет, средната възраст – 25 години, а средната пълнота на дървостоите е 0.71.

Таблица № 62

Разпределение на залесената площ по видове месторастения, видове насаждения и бонитет

Групи месторастения и видове насаждения			Бонитети					Всичко	Среден бонитет
			I	II	III	IV	V		
M-II B	н	Акация	-	-	-	23,5	9,6	33,1	4,3
M-II B	н	-	-	-	-	-	1,5	1,5	5,0
M-II B	к	Акация	-	-	-	-	3,6	3,6	5,0
M-II C	н	Акация	-	-	7,8	14,9	7,7	30,4	4,0
M-II C	н	-	-	-	2,0	1,4	-	3,4	3,4
M-II C	к	Акация	-	-	0,9	-	-	0,9	3,0
M-II CD	к	Акация	-	-	-	0,3	-	0,3	4,0
МТЮ-II A	н	Акация	-	-	-	0,7	-	0,7	4,0
МТЮ-II B	н	Акация	-	-	-	17,0	3,4	20,4	4,2
МТЮ-II B	н	-	-	-	-	-	0,3	0,3	5,0
Всичко			**-**	**-**	**10,7**	**57,8**	**26,1**	**94,6**	**4,2**
Проценти			-	-	11,3	61,1	27,6	100,0	

2.2.15. Нискостъблен условен стопански клас – Н

Площта на Нискостъбления стопански клас със стопански функции в горските територии общинска собственост е 19.6 ха, което представлява 0.1 % от залесената им площ.

Формиран е от насажденията от бившия Келявгабъров стопански клас. Площта на насажденията от мъждрян е 10.6 ха (54.1 %), на насажденията от келяв габър – 5.7 ха (29.1%) и смесените издънкови нискобонитетни насаждения – 3.3 ха (16.8 %).

Дървостоите са разположени предимно върху бедни, сухи месторастения –14.8 ха (76.0 %). Производителността на стопанския клас е ниска – V (4.6) бонитет, средната възраст – 67 години, а средната пълнота на дървостоите е 0.57.

Таблица № 63

Разпределение на залесената площ по видове месторастения, видове насаждения и бонитет

Групи месторастения и видове насаждения			Бонитети					Всичко	Среден бонитет
			I	II	III	IV	V		
M-II B	н	Мъждрян	-	-	-	-	9,3	9,3	5,0
M-II B	н	Келяв габър	-	-	-	2,0	0,2	2,2	4,1
M-II B	н	-	-	-	-	3,3	-	3,3	4,0
M-II C	н	Келяв габър	-	-	-	3,5	-	3,5	4,0
M-II CD	н	Мъждрян	-	-	-	1,3	-	1,3	4,0
всичко			**-**	**-**	**-**	**10,1**	**9,5**	**19,6**	**4,5**
проценти			-	-	-	51,5	48,5	100,0	

3. Общо за горите в горските територии общинска собственост

Обобщените таксационни данни по стопански класове и условни стопански класове, за ***горските територии общинска собственост***, са представени в таблица № 64.

Таблица № 64

Разпределение на залесената площ и дървесния запас по стопански класове и средни таксационни показатели за ***горските територии общинска собственост***

Стопански класове	Залесена площ		Средна възраст	Среден бонитет	Средна пълнота	Среден запас на 1 ха	Среден прираст на 1 ха	Общ среден прираст	Общ дървесен запас		Надлесни запас	
									без клони	с клони	без клони	с клони
	ха	%	години			куб.м/ха	куб.м/ха	куб.м	куб.м	куб.м	куб.м	куб.м
А. Горски територии със Защитни и специални функции												
Смесен Иглол. В	453,1	2,6	39	II (2,1)	0,74	151	3,79	1715	68205	85940	44	50
Смесен Игл. СрН	674,6	3,9	33	III (3,4)	0,65	85	2,20	1481	57135	71695	301	325
Бялборови култури	545,2	3,2	48	III (3,4)	0,71	207	4,38	2390	112620	137720	30	30
Черборови култури	597,2	3,5	65	III (3,2)	0,72	302	4,72	2816	180055	212480	-	-
Буков В	770,0	4,5	103	II (2,0)	0,68	301	3,64	2802	231980	271710	70	95
Буков Ср	1012,7	5,9	104	III (2,9)	0,62	236	2,72	2759	239200	277670	298	325
Буков Н	608,1	3,5	119	IV (3,7)	0,50	184	2,00	1214	112135	130220	364	405
Дъбов СрН	207,6	1,2	41	IV (3,6)	0,50	65	0,82	171	13420	15825	310	320
Буково-габъров В П	2849,4	16,5	79	II (1,6)	0,75	204	2,71	7715	582180	673830	132	140
Буково-габъров СрН П	972,8	5,7	62	III (3,4)	0,73	130	2,17	2113	126090	151970	205	260
Дъбов СрН П	389,5	2,3	70	IV (3,6)	0,70	130	1,97	766	50530	57225	65	100
Церов П	621,6	3,6	67	IV (3,8)	0,69	112	1,72	1070	69315	77130	30	35
Смесен СрН П	814,1	4,7	67	IV (3,8)	0,65	109	1,71	1394	89010	102130	50	70

Стопански класове	Залесена площ		Средна възраст	Среден бонитет	Средна пълнота	Среден запас на 1 ха	Среден прираст на 1 ха	Общ среден прираст	Общ дървесен запас		Надлесни запас	
									без клони	с клони	без клони	с клони
	ха	%	години			куб.м/ха	куб.м/ха	куб.м	куб.м	куб.м	куб.м	куб.м
Акациев	102,7	0,6	34	IV (3,9)	0,67	81	2,41	247	8350	9200	104	120
Нискостъблен	236,7	1,4	62	V (4,8)	0,57	37	0,60	143	8665	9825	-	-
Всичко горски територии със ЗСпФ	**10855,3**	**63,1**	**74**	**III (2,8)**	**0,68**	**180**	**2,65**	**28796**	**1948890**	**2284570**	**2003**	**2275**
Б. Горски територии със стопански функции												
Смесен Иглол. В	335,3	1,9	35	II (2,1)	0,69	124	3,25	1090	41665	52380	20	20
Смесен Игл. СрН	922,8	5,4	28	IV (3,5)	0,62	64	1,67	1543	59415	73830	699	720
Бялборови култури	666,2	3,9	45	IV (3,7)	0,70	187	4,24	2824	124610	152770	25	25
Черборови култури	644,7	3,7	62	III (3,3)	0,73	288	4,74	3059	185875	220275	-	-
Буков В	66,5	0,4	106	II (2,0)	0,64	279	2,96	197	18565	21205	25	25
Буков Ср	188,2	1,1	82	III (3,0)	0,59	197	2,18	411	37020	42240	35	35
Буков Н	146,8	0,9	59	IV (3,7)	0,60	111	1,31	193	16285	18780	201	215
Дъбов СрН	230,5	1,3	17	IV (3,8)	0,55	23	0,35	80	5300	6600	516	540
Буково-габъров В П	1079,8	6,3	77	II (1,8)	0,74	197	2,65	2859	212785	246415	50	55
Буково-габъров СрН П	429,7	2,5	60	III (3,3)	0,70	125	2,20	945	53525	64760	65	70
Дъбов СрН П	563,2	3,3	68	IV (3,8)	0,69	117	1,73	974	65695	72930	40	50
Церов П	508,8	3,0	61	IV (3,8)	0,67	108	1,81	921	55015	61360	15	20
Смесен СрН П	456,0	2,6	59	IV (3,5)	0,65	116	1,99	908	52865	61090	60	65
Акациев	94,6	0,5	25	IV (4,1)	0,71	49	1,80	170	4665	5025	100	100
Нискостъблен	19,6	0,1	67	V (4,6)	0,57	42	0,61	12	820	905	-	-
Всичко горски територии със СтФ	**6352,7**	**36,9**	**55**	**III (3,2)**	**0,68**	**147**	**2,55**	**16186**	**934105**	**1100565**	**1851**	**1940**
ОБЩО	**17208,0**	**100,0**	**67**	**III (3,0)**	**0,68**	**168**	**2,61**	**44982**	**2882995**	**3385135**	**3854**	**4215**

Залесената площ на общинските гори е 17208.0 ха. Средната им възраст е 67 години, средната пълнота е 0.68, средният бонитет е III (3.0). Запасът на основните насаждения без клони е 2882995 куб.м (168 куб.м/ха), а с клони – 3385135 куб.м (197 куб.м/ха). На надлесните дървета запасът без клони е 3854 куб.м, а с клони – 4215 куб.м. Средният прираст без клони е 44982 куб.м (2.61 куб.м/ха), а с клони е 53809 куб.м (3.13 куб.м/ха).

Разпределението на залесената площ по класове на възраст е неравномерно, като най-много са дървостоите от III и IV клас на възраст (41-80 години) общо – 54.9 %. От дървесните видове с най-голяма площ е букът – 41.0 %, следван от белия бор – 18.3 %, зимния дъб – 10.6 %, цера – 10.1 %, черния бор – 7.7 %, габъра – 7.4 % и редица други с минимално участие.

В следващите диаграми, за горските територии общинска собственост, в нагледен вид са показани:

Диаграма № 1 - Разпределение на горските територии общинска собственост на ОП ”Трънска гора” по стопански класове в проценти.

Диаграма № 2 - Разпределение на горските територии общинска собственост на ОП ”Трънска гора” по класове на възраст в проценти за високостъблените гори.

Диаграма № 3 - Разпределение на горските територии общинска собственост на ОП ”Трънска гора” по класове на възраст в проценти за издънковите гори.

Диаграма № 4 – Разпределение на горските територии общинска собственост на ОП ”Трънска гора” по класове на възраст в проценти за нискостъблените гори.

Диаграма № 5 – Разпределението на горските територии общинска собственост на ОП ”Трънска гора” по дървесни видове в проценти.

Диаграма № 1

Разпределение на залесената площ на горските територии общинска собственост на ОП ”Трънска гора” по стопански класове в проценти

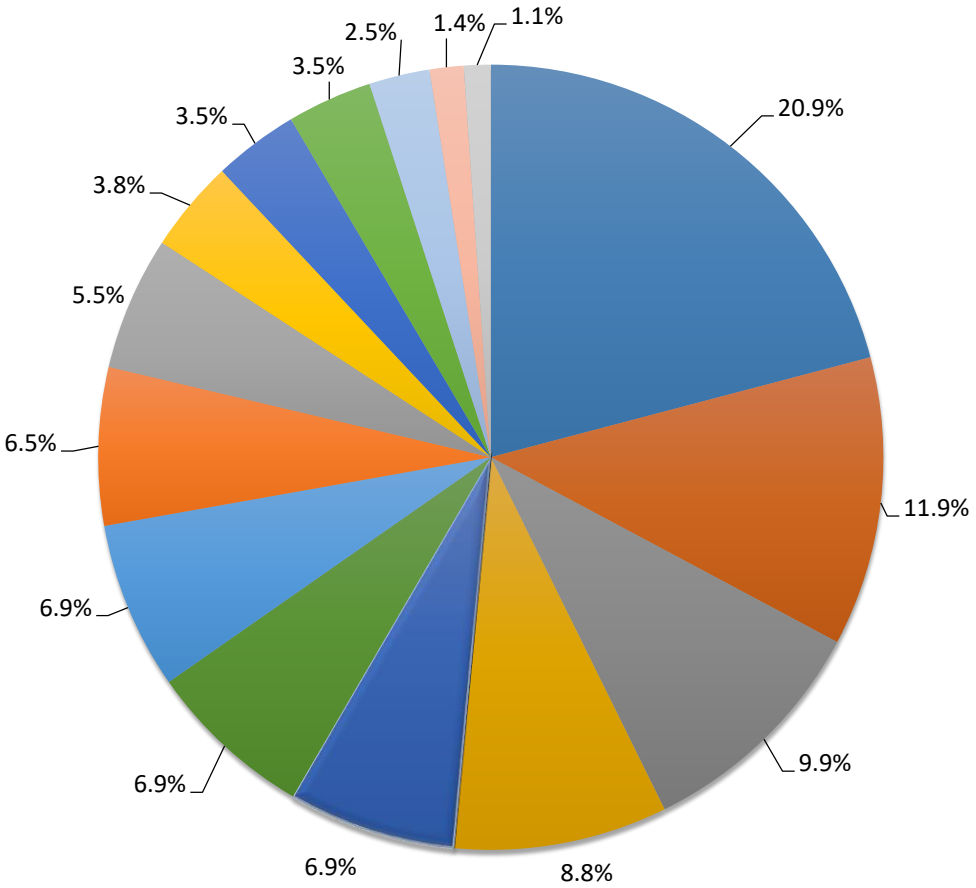

- Буков Високобонитетен - 4.9 %
- Буков Среднобонитетен - 7 %
- Буков Нискобонитетен - 4.4 %
- Дъбов Средно и Нискобонитетен - 2.6 %
- Смесен Средно и Нискобонитетен за Превръщане - 7.4 %
- Акациев – 1.1 %
- Церов за Превръщане – 6.6 %
- Смесен Иглолистен Високостъблен - 4.6 %
- Смесен Иглолистен Средно и Нискобонитетен - 9.3 %
- Дъбов Средно и Нискобонитетен за Превръщане - 5.5 %
- Нискостъблен – 1.5 %
- Бялборови култури - 7 %
- Черборови култури - 7.2 %
- Буково-габъров Високобонитетен за Превръщане - 22.8 %
- Буково-габъров Средно и Нискобонитетен за Превръщане - 8.1 %

Диаграма № 2

Разпределение на залесената площ на горските територии общинска собственост на ОП ”Трънска гора” по класове на възраст в проценти за високостъблените гори

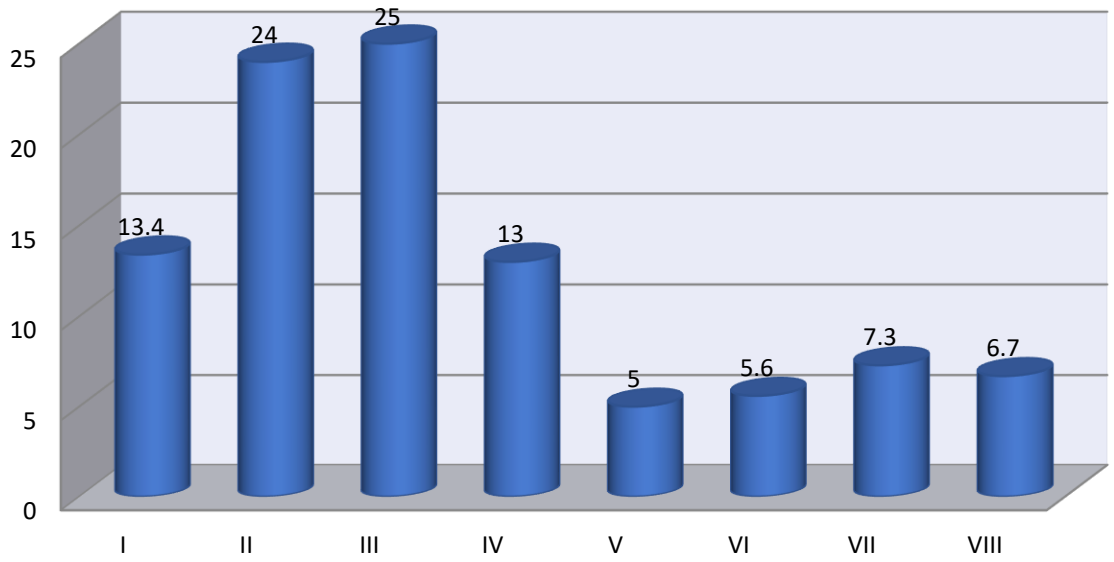

Диаграма № 2

Разпределение на дървесния запас на горските територии общинска собственост на ОП ”Трънска гора” по класове на възраст в проценти за високостъблените гори

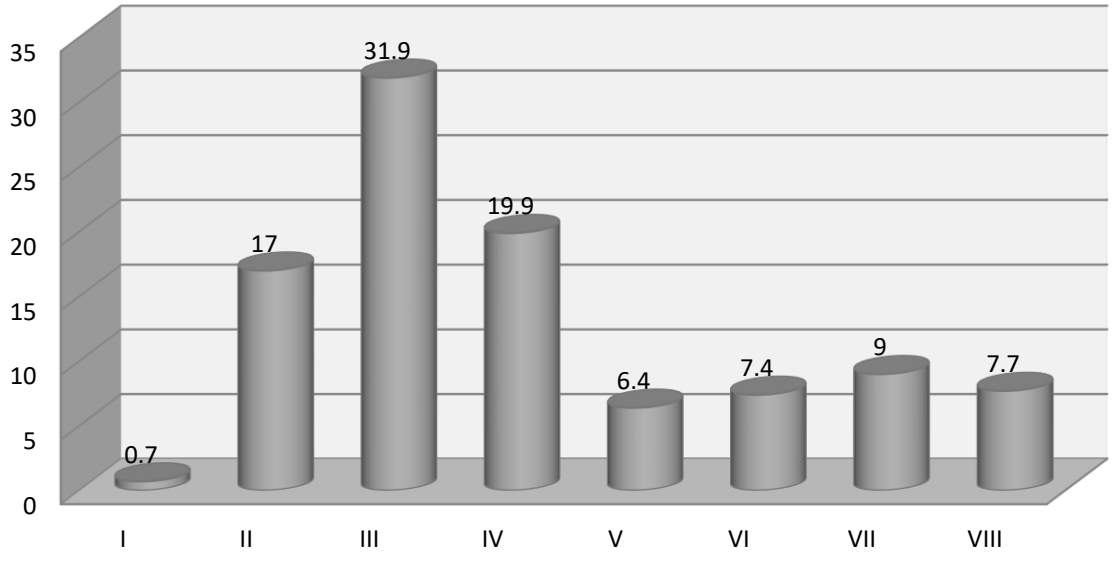

Диаграма № 3

Разпределение на залесената площ на горските територии общинска собственост на ОП ”Трънска гора” по класове на възраст в проценти за издънковите гори

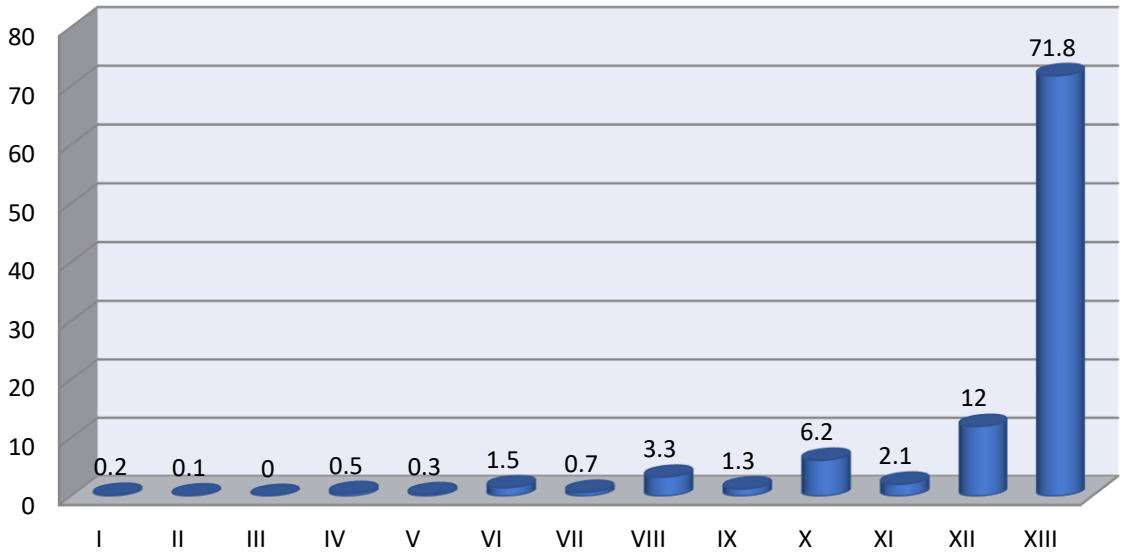

Диаграма № 3

Разпределение на дървесния запас на горските територии общинска собственост на ОП ”Трънска гора” по класове на възраст в проценти за издънковите гори

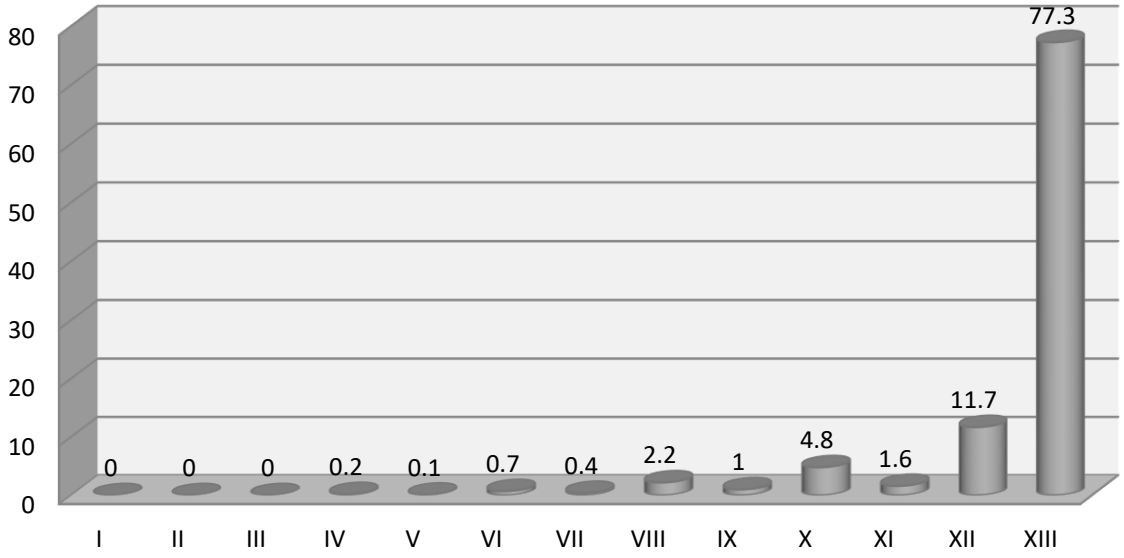

Диаграма № 4

Разпределение на залесената площ на горските територии общинска собственост на ОП ”Трънска гора” по класове на възраст в проценти за нискостъблените гори

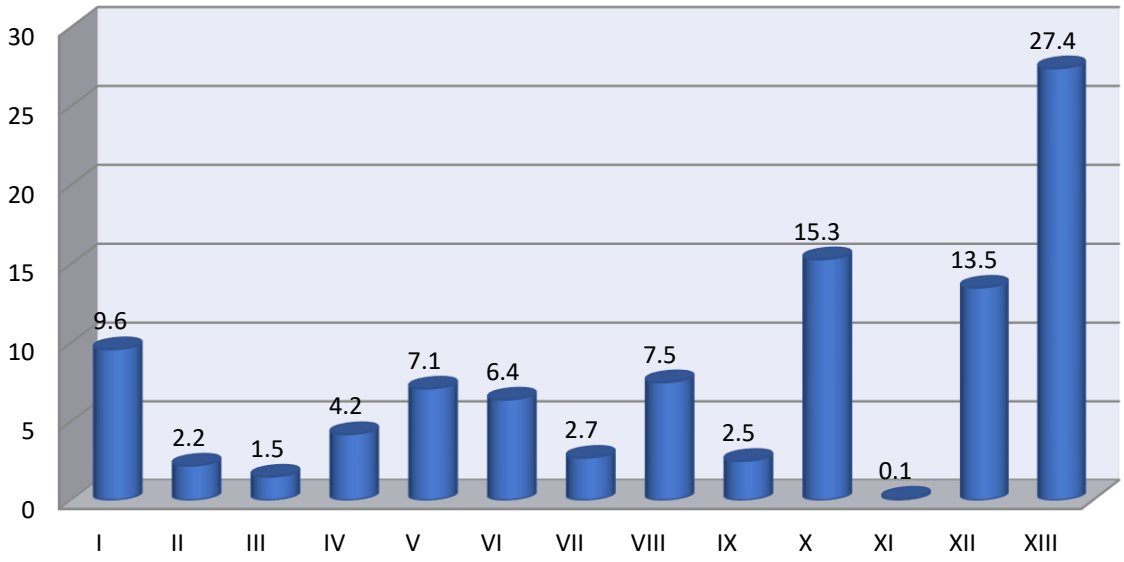

Диаграма № 4

Разпределение на дървесния запас на горските територии общинска собственост на ОП ”Трънска гора” по класове на възраст в проценти за нискостъблените гори

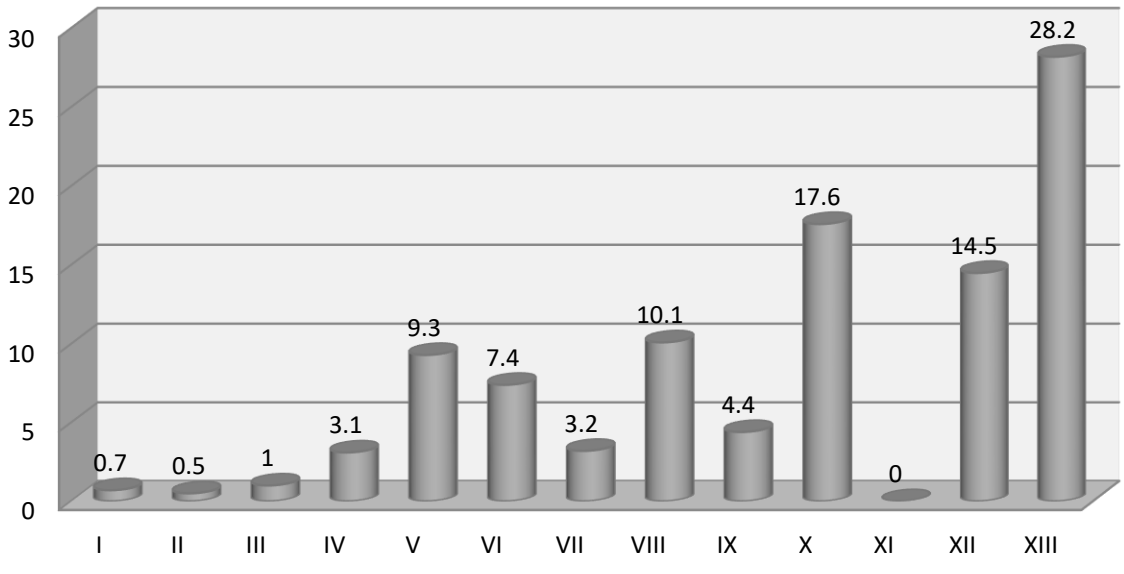

Диаграма № 5

Разпределението на залесената площ на горските територии общинска собственост на ОП ”Трънска гора” по дървесни видове в проценти

Диаграма № 5

Разпределението на дървесния запас на горските територии общинска собственост на ОП ”Трънска гора” по дървесни видове в проценти

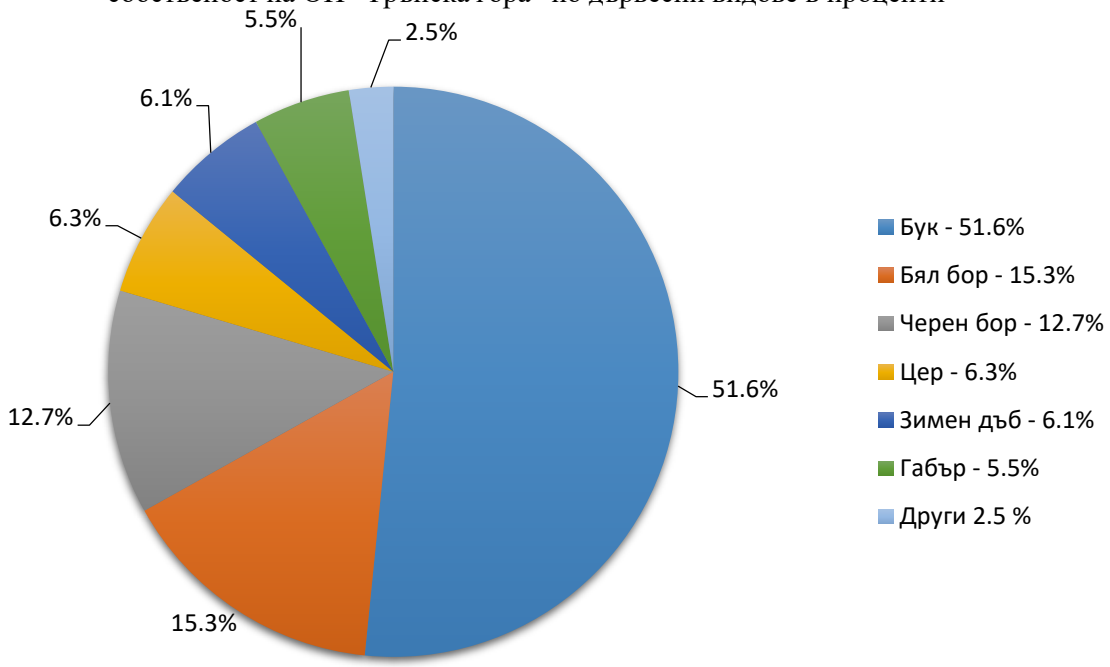

4. Видове гори

Определянето на видовете гори, е направено съгласно Приложение № 5 към чл. 21 и чл. 22 от Наредба № 18 от 07.10.2015 година за планиране в горските територии.

В таблица № 65 са представени средните таксационни показатели по видове гори за горските територии общинска собственост.

Тъй като в предходния Горскостопански план от 2011/2012 година, видове гори не са определяни, не може да бъде направено сравнение по тези показатели за двата плана.

Таблица № 65

Разпределение на залесената площ и дървесният запас по видове гори и средни таксационни показатели за ***горските територии общинска собственост***

Вид гора	Залесена площ		Средна възраст	Среден бонитет	Средна пълнота	Среден запас на 1 ха	Среден прираст на 1 ха	Общ среден прираст	Общ дървесен запас		Надлесни запас	
									без клони	с клони	без клони	с клони
	ха	%	години			куб.м/ха	куб.м/ха	куб.м	куб.м	куб.м	куб.м	куб.м
1.1 - Естествени гори от бял бор	2167,9	12,6	32	III (3,0)	0,65	87	2,27	4930	188870	236700	995	1045
1.3 - Култури от бял бор – извън естеств. зона на разпростр.	1211,4	7,0	46	IV (3,6)	0,70	196	4,30	5215	237230	290490	55	55
2.1 - Естествени гори от черен бор	146,6	0,9	35	IV (3,5)	0,71	120	3,25	476	17530	22095	69	70
2.3 - Култури от черен бор – извън естеств. зона на разпростр.	1241,9	7,2	64	III (3,3)	0,73	295	4,73	5875	365930	432755	-	-
3.1 - Естествени гори от смърч	5,8	-	42	II (1,5)	0,84	200	4,83	28	1160	1490	-	-
3.3 - Култури от смърч – извън естеств. зона на разпростр.	38,4	0,2	46	II (1,7)	0,87	264	5,70	219	10120	12760	-	-
4.3 - Култури от об. ела – извън естеств. зона на разпростр.	0,4	-	40	II (2,0)	0,70	150	5,00	2	60	80	-	-
5 - Смесени иглолистни и игл.– шир. гори-естествени	5,0	-	38	III (2,8)	0,78	140	3,80	19	700	880	-	-
9 - Култури от чужди иглолистни видове	21,7	0,1	51	II (1,6)	0,73	368	7,24	157	7980	9840	-	-
10.1 - Семенни букови гори	2582,9	15,0	106	III (2,8)	0,60	240	2,78	7172	620730	722350	768	870
11.1 - Семенни термофилни букови гори	112,3	0,7	104	III (3,1)	0,64	236	2,35	264	26500	30100	20	20
12.1 - Семенни гори от зимен дъб	261,6	1,5	26	IV (3,8)	0,51	38	0,45	119	9920	11680	435	435
13.1 - Естествени семенни смесени дъбови гори	85,5	0,5	26	IV (3,6)	0,51	41	0,62	53	3515	4305	100	115
13.2 - Култури от дъбове	13,5	0,1	49	IV (3,6)	0,87	123	2,59	35	1660	2205	-	-
14.1 - Семенни гори от цер	77,5	0,5	37	IV (3,8)	0,53	47	0,58	45	3625	4235	291	310
16.1 - Естествени крайречни гори	3,9	-	43	III (3,0)	0,59	95	2,31	9	370	415	-	-
19.1 - Семенни гори от обикновен габър	67,6	0,4	33	IV (3,8)	0,63	58	0,98	66	3930	4835	185	190

Вид гора	Залесена площ		Средна възраст	Среден бонитет	Средна пълнота	Среден запас на 1 ха	Среден прираст на 1 ха	Общ среден прираст	Общ дървесен запас		Надлесни запас	
									без клони	с клони	без клони	с клони
	ха	%	години			куб.м/ха	куб.м/ха	куб.м	куб.м	куб.м	куб.м	куб.м
21 - Смесени широколистни гори (пляс, яв, лп) - естеств.	0,5	-	40	III (3,0)	0,70	60	2,00	1	30	35	-	-
22.1 - Естествени гори от бреза	4,1	-	5	III (3,0)	0,30	-	-	-	-	-	20	20
22.2 - Култури от бреза	4,0	-	39	III (2,8)	0,83	155	4,25	17	620	720	-	-
23.1 - Издънкови термофилни букови гори	515,8	3,0	76	II (2,1)	0,74	183	2,45	1262	94415	109395	15	25
23.2 - Издънкови букови гори	4281,2	25,0	75	II (2,0)	0,74	190	2,62	11209	812645	946125	307	355
23.3 - Издънкови гори от зимен дъб	1007,2	5,9	68	IV (3,7)	0,68	121	1,83	1843	121650	136445	100	130
23.4 - Издънкови смесени дъбови гори	791,3	4,6	66	IV (3,8)	0,65	111	1,73	1367	87940	99860	100	140
23.5 - Издънкови церови гори	1255,9	7,3	65	IV (3,8)	0,68	111	1,76	2214	138770	154845	50	60
23.6 - Издънкови гори от обикновен габър	833,5	4,8	61	IV (3,5)	0,72	122	2,12	1769	101590	122170	140	155
23.7 - Естествени гори от трепетлика	17,0	0,1	58	II (2,4)	0,71	177	2,94	50	3005	3370	-	-
24 - Гори от акация	197,3	1,1	30	IV (4,0)	0,69	66	2,11	416	13015	14225	204	220
25 - Гори от келяв габър	256,3	1,5	63	V (4,8)	0,57	37	0,60	155	9485	10730	-	-
ОБЩО	**17208,0**	**100,0**	**67**	**III (3,0)**	**0,68**	**168**	**2,61**	**44982**	**2882995**	**3385135**	**3854**	**4215**

В таблица № 66 е представено разпределението на видове гори в стопанските класове:

Таблица № 66

*Разпределение на залесената площ по видове гори и стопански класове, в **горите общинска собственост***

Видове гори	Стопански класове															Общо	%
	СмИВ	СмИСрН	ББК	ЧБК	БВ	БСр	БН	ДСрН	БГВП	БГСрНП	ДСрНП	ЦП	СмСрНП	А	Н		
	Хектари																
1. Гори от бял бор	**711,3**	**1456,6**	**1211,4**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**3379,3**	**19,6**
1.1 - Естествени гори от бял бор	711,3	1456,6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2167,9	12,6
1.3 - Култури от бял бор – извън естеств. зона на разпростр.	-	-	1211,4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1211,4	7,0
2. Гори от черен бор	**7,4**	**139,2**	**-**	**1241,9**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**1388,5**	**8,1**
2.1 - Естествени гори от черен бор	7,4	139,2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	146,6	0,9
2.3 - Култури от черен бор – извън естеств. зона на разпростр.	-	-	-	1241,9	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1241,9	7,2
3. Гори от смърч	**44,2**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**44,2**	**0,3**
3.1 - Естествени гори от смърч	5,8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5,8	-
3.3 - Култури от смърч – извън естеств. зона на разпростр.	38,4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	38,4	0,3
4. Гори от обикновенна ела	**0,4**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**0,4**	**-**
4.3 - Култури от об. ела – извън естеств. зона на разпростр.	0,4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,4	-
5. Смесени иглолистни и иглолистно–широколистни гори-естествени	**3,9**	**1,1**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**5,0**	**-**
9. Култури от чужди иглолистни видове	**21,2**	**0,5**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**21,7**	**0,1**
10. Букови гори	**-**	**-**	**-**	**-**	**819,4**	**1110,2**	**653,3**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**2582,9**	**15,0**
10.1 - Семенни букови гори	-	-	-	-	819,4	1110,2	653,3	-	-	-	-	-	-	-	-	2582,9	15,0
11. Термофилни букови гори	**-**	**-**	**-**	**-**	**13,4**	**79,8**	**19,1**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**112,3**	**0,6**
11.1 - Семенни термофилни букови гори	-	-	-	-	13,4	79,8	19,1	-	-	-	-	-	-	-	-	112,3	0,6
12. Гори от зимен дъб	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**261,6**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**261,6**	**1,5**
12.1 - Семенни гори от зимен дъб	-	-	-	-	-	-	-	261,6	-	-	-	-	-	-	-	261,6	1,5
13. Смесени дъбови гори (здб, бл, цр)	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**99,0**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**99,0**	**0,6**
13.1 - Естествени семенни смесени дъбови гори	-	-	-	-	-	-	-	85,5	-	-	-	-	-	-	-	85,5	0,5
13.2 - Култури от дъбове	-	-	-	-	-	-	-	13,5	-	-	-	-	-	-	-	13,5	0,1

Видове гори	Стопански класове															Общо	%
	СмИВ	СмИСрН	ББК	ЧБК	БВ	БСр	БН	ДСрН	БГВП	БГСрНП	ДСрНП	ЦП	СмСрНП	А	Н		
	Хектари																
14. Гори от цер	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**77,5**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**77,5**	**0,5**
14.1 - Семенни гори от цер	-	-	-	-	-	-	-	77,5	-	-	-	-	-	-	-	77,5	0,5
16. Крайречни гори	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**3,9**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**3,9**	**-**
16.1 - Естествени крайречни гори	-	-	-	-	-	-	3,9	-	-	-	-	-	-	-	-	3,9	-
19. Гори от обикновен габър	**-**	**-**	**-**	**-**	**3,7**	**10,9**	**53,0**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**67,6**	**0,4**
19.1 - Семенни гори от обикновен габър	-	-	-	-	3,7	10,9	53,0	-	-	-	-	-	-	-	-	67,6	0,4
21. Смесени широколистни гори (пляс, яв, лп) – естествени	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**0,5**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**0,5**	**-**
22. Гори от бреза	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**8,1**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**8,1**	**0,1**
22.1 - Естествени гори от бреза	-	-	-	-	-	-	4,1	-	-	-	-	-	-	-	-	4,1	0,1
22.2 - Култури от бреза	-	-	-	-	-	-	4,0	-	-	-	-	-	-	-	-	4,0	-
23. Група издънкови за превръщане	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**17,0**	**-**	**3929,2**	**1402,5**	**952,7**	**1130,4**	**1270,1**	**-**	**-**	**8701,9**	**50,6**
23.1 - Издънкови термофилни букови гори	-	-	-	-	-	-	-	-	413,7	80,1	-	-	22,0	-	-	515,8	3,0
23.2 - Издънкови букови гори	-	-	-	-	-	-	-	-	3460,0	655,0	-	-	166,2	-	-	4281,2	24,9
23.3 - Издънкови гори от зимен дъб	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	877,1	-	130,1	-	-	1007,2	5,9
23.4 - Издънкови смесени дъбови гори	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	75,4	-	715,9	-	-	791,3	4,6
23.5 - Издънкови церови гори	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,2	1130,4	125,3	-	-	1255,9	7,3
23.6 - Издънкови гори от обикновен габър	-	-	-	-	-	-	-	-	55,5	667,4	-	-	110,6	-	-	833,5	4,8
23.7 - Естествени гори от трепетлика	-	-	-	-	-	-	17,0	-	-	-	-	-	-	-	-	17,0	0,1
24. Гори от акация	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**197,3**	**-**	**197,3**	**1,1**
25. Гори от келяв габър	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**256,3**	**256,3**	**1,5**
ВСИЧКО	**788,4**	**1597,4**	**1211,4**	**1241,9**	**836,5**	**1200,9**	**754,9**	**438,1**	**3929,2**	**1402,5**	**952,7**	**1130,4**	**1270,1**	**197,3**	**256,3**	**17208,0**	**100,0**

4.1. Иглолистна група

Тази група гори включва иглолистните култури и семенни иглолистни, срещащи се в района на Община Трън. Иглолистните култури са обособени в стопанските класове и условните стопански класове Бялборови Култури и Черборови Култури. Това са културите от бял бор извън естествената зона на разпространение на вида – 1211.4 ха, културите от черен бор извън естествената зона на разпространение на вида – 1241.9 ха. От иглолистните насаждения са формирани стопанските класове Смесен иглолистен високобонитетен и Смесен иглолистен средно и нискобонитетен. Общата им площ е 2385.8 ха, към тях спадат и културите от чужди иглолистни видове (зелена дуглазка, европейска лиственица и веймутов бор) – 21.2 ха.

Общата площ на иглолистната група гори е 4839.1 ха или 28.1 % от горите общинска собственост.

4.2. Широколистна семенна (високостъблена) група

Тази група гори обединява всички високостъблени семенни широколистни насаждения собственост на Община Трън. От тях са обособени следните стопански класове (включително и условни):

- Буков восокобонитетен, Бук среднобонитетен и Буков нискобонитетен – съставени са от семенни букови и термофилни букови гори. Общата им площ е 2792.3 ха. В БН са включени и естествени крайречни гори, семенни гори от габър, липа, бреза, трепетлика и други.

- Дъбов средно и нискобонитетен – съставени са от семенни насаждения и култури от зимен дъб и цер с площ 438.1 ха;

Общата площ на широколистната група гори е 3230.4 ха или 18.9 % от горите общинска собственост.

4.3. Група издънкови гори

Тази група гори обединява издънковите гори, целта на които е превръщането им в семенни насаждения. От тях са обособени следните стопански класове (включително и условни):

- Буково-габъров високобонитетен за превръщане и Буково-габъров средно и нискобонитетен за превръщане – съставени са от чисти насъждения с издънкови букови и термофилни букови гори и обикновен габър с площ 5331.7 ха.

- Дъбов средно и нискобонитетен за превръщане и Церов за превръщане – съставени са от издънкови дъбови насаждения от зимен дъб и цер, с площ 2083.1 ха.

- Смесен средно и нискобонитетен за превръщане – съставени са от издънкови смесени дъбови гори с площ – 1270.1 ха.

Общата площ на издънковата за превръщане група гори е 8684.9 ха или 50.4 % от горите общинска собственост.

4.4. Група нискостъблени гори

Тази група гори обединява горите с издънково възобновяване, които ще продължат да бъдат стопанисвани като нискостъблени. От тях са обособени следните стопански класове (включително и условни):

- Нискостъблен – съставен от издънкови насаждения от келяв габър и мъждрян и космат дъб с площ 256.3 ха.

- Акациев – съставен от издънкови насаждения и култури от акация с площ 197.3 ха.

Общата площ на нискостъблената група гори е 453.6 ха или 2.6 % от горите общинска собственост.

Глава V

ОСНОВНИ НАСОКИ ЗА ОРГАНИЗАЦИЯ НА СТОПАНСТВОТО

1. Направление на стопанисването

Основната цел на горското стопанство е мултифункционалното, устойчиво стопанисване на всички горски ресурси. За постигането на тази цел, се формират насоки на стопанисване на горските територии, които зависят, както от групата гори, към които са причислени отделните насаждения, така и от функционалната им принадлежност.

Общата площ на ***горските територии общинска собственост е 18110.6 ха***. Разпределението по функционални категории е както следва:

- ***Общински горски територии със стопански функции*** – с обща площ ***6667.8 ха***, от която залесена 6352.7 ха и незалесена 315.1 ха.
- ***Общински горски територии със специални и защитни функции*** – с обща площ ***11442.8 ха***, от която залесена 10855.3 ха и незалесена 587.5 ха.

63.0 % от общинските горски територии са категоризирани като територии с основно защитни и специални функции, като водещи по тежест са функциите определени по Закона за Биологичното разнообразие (Защитени зони от екологична мрежа “Натура-2000“).

Основната насока на стопанисване в горите с водеща защитна функция е спазване на ограничителни режими свързани с тяхното опазване, подобряване и увеличаване защитните, противоерозионните, водоохранните, вододайните, почвозащитните и мелиоративните им функции. В различните водоохранни пояси на санитарно-охранителните зони и източници на питейна вода, мероприятията са съобразени със забранителните режими в тях, ограничения в мероприятията са наложени в защтните ивици около реки, язовири, села, пътища и други, а в насажденията определени като лесонепригодни площи и гори на скални и урвести терени – мероприятия не се предвиждат.

Основната насока на стопанисване в горите със специални функции е опазване на биологичното разнообразие и дългосрочното оцеляване на най-ценните и застрашени видове и местообитания за Европа. Планираните лесовъдски мероприятия са съобразени с естествената динамика в горските екосистеми и сукцесионните процеси, като едновременно с това, се предвижда и добив на дървесина. В рекреационните гори се търси максимален естетически и рекреационен ефект, както и увеличаване на здравно-украсните качества на насажденията. В семепроизводствените насаждения ще се опазва и съхранява местният генетичен фонд, с цел производство на качествен и генетически гарантиран семенен материал за производство на фиданки от местни дървесни видове.

За горите със стопански функции, основна насока на стопанисване ще бъде добив на максимално количество качествена дървесина от единица площ, като най-рационално се използва продуктивността на месторастенията, без да се увреждат останалите функции на гората – водоохранни и водорегулиращи, почвозащитни и противоерозионни, здравно-рекреационни и ландшафтно-естетически. За да бъде постигната тази цел и за да се организира правилно горскостопанското производство, насажденията са групирани в стопански класове, за които са приети различни цели на стопанисване и турнуси на сеч.

Определените насоки на стопанисване на насажденията и постигане на поставените цели, ще бъдат реализирани чрез изпълнението на планираните през ревизионния период горскостопански мероприятия:

- подходящи отгледни и възобновителни сечи;
- залесяване на голи дървопроизводителни площи и невъзобновени участъци, попълване на изредени насаждения и култури или презалесяване на млади култури;

- подпомагане на естественото възобновяване;
- регулиране на пашата и опазване на горите.

Заедно с това, планираните мероприятия ще спомагат и за повишаване на водохранните, противоерозионни, здравно-украсни и други функции на гората.

2. Разделяне на общинските гори на горскостопански участъци

Съгласно Заданието за проектиране на общинските гори, същите ще се стопанисват изцяло, без да се разпределят по участъци, независимо че успоредно с държавните гори подотделите са причислени към съответните участъци на ТП „ДГС Трън".

Съгласно чл.7 т.4 и т.5 от Правилника за дейността на Общинско предприятие "Трънска гора", то поема дейността по опазването на горските територии собственост на Община Трън. Поради факта, че държавните и общинските гори не са разделени териториално, а са смесени по цялата инвентаризирана площ, опазването им ще трябва да се извършва съвместно.

3. Турнуси на сеч

С оглед постигането на приемственост в лесовъдската и в стопанската организация на общинските гори, които са една съществена част от горите на територията на Общината, определените стопански класове в тях се приема да бъдат идентични с тези на държавните гори в района. Турнусите на сеч са приети с Протокол от технически съвет от РДГ гр.Кюстендил за приемане на стопанските класове и размера на годишното ползване от 29.04.2022 година.

За горите със защитни или специални функции, приоритетни пред стопанските цели за производство и добив на дървесина, са поставени целите на стопанисване, свързани със тяхното специално предназначение опазване на биологичното разнообразие, водоохранните, почвозащитните, рекреационните и други защитни функции, следователно турнусите препоръчани за съответния стопански клас са ориентировъчни.

В горите със специални функции, турнусите на сеч са същите, както при горите със стопански функции, но възобновителният период е удължен на минимум 40 години.

Защитените територии по ЗЗТ ще се стопанисват според заповедите за обявяването им и съгласно приетите от ЕТИС при ИАГ Режими за стопанисване и водене на възобновителни сечи в съответните хабитати (Изд. ИАГ "Режими за устойчиво управление на горите в Натура 2000", София - 2011 година).

С един клас на възраст е завишен препоръчаният турнус на сеч в семепроизводствените насаждения, съгласно Наредба № 5 за Горска селекция и семепроизводство от 25.01.2001 година.

За всеки стопански клас или условен такъв са дадени приетите турнуси на сеч и са приложени таблици за разпределение на залесената площ, общият дървесен запас и среден прираст по класове и подкласове на възраст.

3.1. Гори със защитни и специални функции:

3.1.1. Условен стопански клас Смесен иглолистен високобонитетен – СмИВ

В този условен стопански клас, съгласно техническото задание за изработване на горскостопанския план, се прие ***турнус на сеч 120 години*** с цел на стопанисване – запазване, поддържане и подобряване на защитните и специални функции на горите и съпътстващ добив на едра строителна дървесина с диаметър на тънкия край над 30 см.

Таблица № 67

Разпределение на залесената площ, общия дървесен запас без клони и средния прираст по класове и подкласове на възраст

Класове на възраст	Подкласове на възраст	Площ		Запас на основното насаждение		Надлесни куб.м	Среден прираст куб.м
		Хектари	%	куб.м	%		
I	1-10	-	-	-	-	-	-
	11-20	4,6	1,0	405	0,5	-	20
II	21-30	81,5	18,0	7135	10,5	-	238
	31-40	271,2	59,8	39285	57,7	39	1030
III	41-50	89,9	19,9	19315	28,4	5	391
	51-60	5,7	1,3	1885	2,8	-	33
IV	61-70	0,2	-	90	0,1	-	1
	71-80	-	-	-	-	-	-
Всичко		**453,1**	**100,0**	**68115**	**100,0**	**44**	**1713**

средна възраст: 39 години
среден запас: 150 куб.м/ха
среден прираст: 3,78 куб.м/ха

3.1.2. Условен стопански клас Смесен иглолистен средно и нискобонитетен – СмИСрН

В този условен стопански клас, съгласно техническото задание за изработване на горскостопанския план, се прие ***турнус на сеч 100 години*** с цел на стопанисване – запазване, поддържане и подобряване на защитните и специални функции на горите и съпътстващ добив на едра строителна дървесина с диаметър на тънкия край над 18 см.

Таблица № 68

Разпределение на залесената площ, общия дървесен запас без клони и средния прираст по класове и подкласове на възраст

Класове на възраст	Подкласове на възраст	Площ		Запас на основното насаждение		Надлесни куб.м	Среден прираст куб.м
		Хектари	%	куб.м	%		
I	1-10	105,9	15,7	115	0,2	195	14
	11-20	38,5	5,7	1465	2,6	22	74
II	21-30	119,6	17,7	8195	14,3	34	276
	31-40	292,6	43,4	30030	52,6	50	782
III	41-50	87,2	12,9	12820	22,4	-	262
	51-60	24,4	3,6	3580	6,3	-	60
IV	61-70	6,4	1,0	930	1,6	-	13
	71-80	-	-	-	-	-	-
Всичко		**674,6**	**100,0**	**57135**	**100,0**	**301**	**1481**

средна възраст: 33 години
среден запас: 85 куб.м/ха
среден прираст: 2,20 куб.м/ха

3.1.3. Условен стопански клас Бялборови култури – ББК

В този условен стопански клас, съгласно техническото задание за изработване на горскостопанския план, се прие ***турнус на сеч 80 години*** с цел на стопанисване – запазване, поддържане и подобряване на защитните и специални функции на горите и съпътстващ добив на едра строителна дървесина с диаметър на тънкия край над 18 см.

Таблица № 69

Разпределение на залесената площ, общия дървесен запас без клони и средния прираст по класове и подкласове на възраст

Класове на възраст	Подкласове на възраст	Площ		Запас на основното насаждение		Надлесни куб.м	Среден прираст куб.м
		Хектари	%	куб.м	%		
I	1-10	0,1	-	110	0,1	-	11
	11-20	-	-	10	-	-	-
II	21-30	17,2	3,1	2370	2,1	-	84
	31-40	164,5	30,2	29650	26,4	10	766
III	41-50	215,7	39,6	44205	39,2	20	916
	51-60	129,1	23,7	31425	27,9	-	541
IV	61-70	13,7	2,5	3720	3,3	-	57
	71-80	4,9	0,9	1130	1,0	-	15
Всичко		**545,2**	**100,0**	**112620**	**100,0**	**30**	**2390**

средна възраст: 48 години
среден запас: 207 куб.м/ха
среден прираст: 4.38 куб.м/ха

3.1.4. Условен стопански клас Черборови култури – ЧБК

В този условен стопански клас, съгласно техническото задание за изработване на горскостопанския план, се прие ***турнус на сеч 80 години*** с цел на стопанисване – запазване, поддържане и подобряване на защитните и специални функции на горите и съпътстващ добив на едра строителна дървесина с диаметър на тънкия край над 18 см.

Таблица № 70

Разпределение на залесената площ, общия дървесен запас без клони и средния прираст по класове и подкласове на възраст

Класове на възраст	Подкласове на възраст	Площ		Запас на основното насаждение		Надлесни куб.м	Среден прираст куб.м
		Хектари	%	куб.м	%		
I	1-10	-	-	-	-	-	-
	11-20	1,6	0,3	580	0,3	-	29
II	21-30	8,8	1,4	1410	0,8	-	52
	31-40	10,1	1,7	2200	1,2	-	58
III	41-50	60,1	9,9	15130	8,3	-	304
	51-60	160,8	26,5	43240	23,7	-	753
IV	61-70	219,8	36,2	73715	40,4	-	1081
	71-80	107,8	17,8	34190	18,8	-	443
V	81-90	32,3	5,3	9990	5,5	-	116

	91-100	5,5	0,9	1910	1,0	-	19
Всичко		**606,8**	**100,0**	**182365**	**100,0**	**-**	**2855**

средна възраст: 65 години
среден запас: 301 куб.м/ха
среден прираст: 4,71 куб.м/ха

3.1.5. Условен стопански клас Буков високобонитетен – БВ

За насажденията със защитни и специални функции приоритетни преди стопанските цели за производство и добив на дървесина, ще бъдат целите за запазване, поддържане и подобряване на защитните и специални функции. За буковите насаждения се прие ***турнус на сеч 140 години*** и добив на едра строителна дървесина с диаметър 50 см на тънкият край, а за габъровите – ***турнус на сеч 100 години*** и добив на едра строителна дървесина с диаметър 18 см на тънкият край.

Таблица № 71

Разпределение на залесената площ, общия дървесен запас без клони и средния прираст по класове и подкласове на възраст

Класове на възраст	Подкласове на възраст	Площ		Запас на основното насаждение		Надлесни куб.м	Среден прираст куб.м
		Хектари	%	куб.м	%		
I	1-10	3,6	0,5	-	-	-	-
	11-20	1,8	0,2	105	-	-	5
II	21-30	6,6	0,9	2480	1,1	10	83
	31-40	34,0	4,4	11200	4,8	15	284
III	41-50	119,6	15,5	37280	16,1	10	746
	51-60	28,0	3,6	11805	5,0	15	200
IV	61-70	59,8	7,8	19410	8,4	20	281
	71-80	0,5	0,1	160	0,1	-	2
V	81-90	42,2	5,4	12460	5,4	-	138
	91-100	70,5	9,2	18710	8,1	-	187
VI	101-110	43,2	5,6	12500	5,4	-	114
	111-120	25,9	3,4	8140	3,5	-	68
VII	121-130	78,8	10,2	23780	10,2	-	183
	131-140	98,3	12,8	31890	13,7	-	231
VIII	141-150	153,6	19,9	40970	17,7	-	273
	над 150	3,6	0,5	1090	0,5	-	7
Всичко		**770,0**	**100,0**	**231980**	**100,0**	**70**	**2802**

средна възраст: 103 години
среден запас: 301 куб.м/ха
среден прираст: 3,64 куб.м/ха

3.1.6. Условен стопански клас Буков среднобонитетен – БСр

За насажденията със защитни и специални функции приоритетни преди стопанските цели за производство и добив на дървесина, ще бъдат целите за запазване, поддържане и подобряване на защитните и специални функции. За буковите насаждения се прие ***турнус на сеч 120 години*** и добив на едра строителна дървесина с диаметър 30 см на тънкият край, а за габъровите – ***турнус на сеч 100 години*** и добив на едра строителна дървесина с диаметър 18 см на тънкият край.

Таблица № 72

Разпределение на залесената площ, общия дървесен запас без клони и средния прираст по класове и подкласове на възраст

Класове на възраст	Подкласове на възраст	Площ		Запас на основното насаждение		Надлесни куб.м	Среден прираст куб.м
		Хектари	%	куб.м	%		
I	1-10	54,6	5,4	20	-	130	2
	11-20	1,0	0,1	30	-	-	2
II	21-30	8,4	0,8	2550	1,1	-	85
	31-40	44,3	4,4	18910	7,9	50	473
III	41-50	43,3	4,3	13595	5,7	70	273
	51-60	46,7	4,6	16165	6,8	10	272
IV	61-70	21,0	2,1	6830	2,9	20	98
	71-80	58,2	5,7	13485	5,6	-	169
V	81-90	64,3	6,3	14925	6,2	8	166
	91-100	74,4	7,3	16435	6,9	10	164
VI	101-110	135,2	13,3	34095	14,2	-	310
	111-120	134,1	13,2	30650	12,8	-	255
VII	121-130	76,7	7,6	17140	7,1	-	132
	131-140	97,8	9,7	22340	9,3	-	160
VIII	141-150	61,2	6,0	11800	4,9	-	79
	над 150	93,0	9,2	20630	8,6	-	125
Всичко		**1014,2**	**100,0**	**239600**	**100,0**	**298**	**2765**

средна възраст: 104 години
среден запас: 236 куб.м/ха
среден прираст: 2,73 куб.м/ха

3.1.7. Условен стопански клас Буков нискобонитетен - БН

Съгласно техническото задание за изработка на горскостопанския план, както и указанията в Приложение № 5 от Наредба № 18 от 07.10.2015 година, за буковите и габърови насаждения в условния стопански клас се прие ***турнус на сеч 100 години*** с основна цел на стопанисване – запазване, поддържане и подобряване на защитните и специални функции на горите и съпътстващ добив на едра строителна дървесина с диаметър на тънкия край над 18 см.

Поради разнородността на другите насаждения включени в стопанския клас, се прие диференциран турнус на сеч, именно:

- за насажденията от трепетлика се прие ***турнус на сеч 40 години*** и добив на едра строителна дървесина с диаметър 18 см на тънкият край;
- за насажденията и културите от бреза се прие ***турнус на сеч 60 години*** и добив на едра строителна дървесина с диаметър 18 см на тънкият край;
- за насажденията от елша се прие ***турнус на сеч 90 години*** и добив на едра строителна дървесина с диаметър 18 см на тънкият край;
- за насажденията от върба и ива основна цел са почвозащитните и водорегулиращите им функции, поради което сечите в тези насаждения са ограничени.

За насажденията и културите със защитни и специални функции приоритетни преди стопанските цели за производство и добив на дървесина, ще бъдат целите за запазване, поддържане и подобряване на защитните и специални функции.

Таблица № 73

Разпределение на залесената площ, общия дървесен запас без клони и средния прираст по класове и подкласове на възраст

Класове на възраст	Подкласове на възраст	Площ		Запас на основното насаждение		Надлесни куб.м	Среден прираст куб.м
		Хектари	%	куб.м	%		
I	1-10	69,6	11,5	-	-	299	-
	11-20	1,9	0,3	30	-	5	2
II	21-30	1,3	0,2	1135	1,0	-	38
	31-40	11,1	1,8	9590	8,5	20	240
III	41-50	11,8	2,0	9600	8,6	20	194
	51-60	16,2	2,7	4635	4,2	10	78
IV	61-70	5,9	1,0	1630	1,4	-	23
	71-80	15,0	2,5	5610	5,0	-	71
V	81-90	18,0	3,0	3425	3,0	10	38
	91-100	15,5	2,5	1780	1,6	-	18
VI	101-110	0,7	0,1	80	0,1	-	1
	111-120	11,6	1,9	2635	2,4	-	22
VII	121-130	93,8	15,4	13415	12,0	-	103
	131-140	121,2	19,9	20675	18,4	-	148
VIII	141-150	118,8	19,5	22170	19,8	-	148
	над 150	95,7	15,7	15725	14,0	-	92
Всичко		**608,1**	**100,0**	**112135**	**100,0**	**364**	**1216**

средна възраст: 119 години
среден запас: 184 куб.м/ха
среден прираст: 2,00 куб.м/ха

3.1.8. Дъбов средно и нискобонитетен условен стопански клас - ДСрН

Съгласно техническото задание за изработване на горскостопански план в този условен стопански клас се прие ***турнус на сеч 120 години*** с цел на стопанисване – запазване, поддържане и подобряване на защитните и специални функции на горите и съпътстващ добив на едра строителна дървесина с диаметър на тънкия край над 18 см.

Таблица № 74

Разпределение на залесената площ, общия дървесен запас без клони и средния прираст по класове и подкласове на възраст

Класове на възраст	Подкласове на възраст	Площ		Запас на основното насаждение		Надлесни куб.м	Среден прираст куб.м
		Хектари	%	куб.м	%		
I	1-10	129,6	62,4	60	0,5	300	7
	11-20	0,9	0,4	15	0,1	-	1
II	21-30	3,2	1,5	265	2,0	-	9
	31-40	11,9	5,7	1605	12,0	10	40
III	41-50	3,5	1,7	990	7,4	-	20
	51-60	-	-	100	0,7	-	2
IV	61-70	2,0	1,0	170	1,3	-	2
	71-80	3,5	1,7	1280	9,5	-	17
V	81-90	3,8	1,8	390	2,9	-	4

Класове на възраст	Подкласове на възраст	Площ		Запас на основното насаждение		Надлесни куб.м	Среден прираст куб.м
		Хектари	%	куб.м	%		
	91-100	5,1	2,5	1130	8,4	-	11
VI	101-110	3,3	1,6	540	4,0	-	5
	111-120	21,5	10,4	3920	29,2	-	33
VII	121-130	2,9	1,4	365	2,7	-	3
	131-140	1,4	0,7	140	1,0	-	1
VIII	141-150	15,0	7,2	2450	18,3	-	16
	над 150	-	-	-	-	-	-
Всичко		**207,6**	**100,0**	**13420**	**100,0**	**310**	**171**

средна възраст: 41 години
среден запас: 65 куб.м/ха
среден прираст: 0,82 куб.м/ха

3.1.9. Буково-габъров високобонитетен условен стопански клас за превръщане - БГВП

Предвид указанията в Приложение № 5 от Наредба №18 от 07.10.2015 година, за условният стопански клас се прие ***турнус на сеч 90 години*** с основна цел превръщане на горите в семенни, както и запазване, поддържане и подобряване на защитните и специалните им функции, със съпътстващ добив на едра строителна дървесина с диаметър на тънкия край над 18 см.

Таблица № 75

Разпределение на залесената площ, общия дървесен запас без клони и средния прираст по класове и подкласове на възраст

Класове на възраст	Подкласове на възраст	Площ		Запас на основното насаждение		Надлесни куб.м	Среден прираст куб.м
		Хектари	%	куб.м	%		
I	1-5	-	-	-	-	-	-
II	6-10	-	-	-	-	-	-
III	11-15	-	-	-	-	-	-
IV	16-20	0,8	-	280	-	-	14
V	21-25	2,8	0,1	340	0,1	10	14
VI	26-30	2,9	0,1	4995	0,8	-	167
VII	31-35	5,9	0,2	800	0,1	-	23
VIII	36-40	25,2	0,9	6435	1,1	20	161
IX	41-45	15,0	0,5	2690	0,5	-	60
X	46-50	22,3	0,8	4135	0,7	15	83
XI	51-55	13,3	0,5	2480	0,4	5	45
XII	56-60	323,1	11,3	63320	10,8	24	1055
XIII	61-65	52,0	1,8	10340	1,8	-	159
XIV	66-70	430,4	15,0	84380	14,4	18	1205
XV	71-75	356,4	12,4	72840	12,5	10	971
XVI	76-80	647,7	22,6	134160	23,0	25	1677
XVII	81-85	146,2	5,1	29555	5,1	-	348
XVIII	86-90	560,3	19,5	111360	19,1	5	1237
XIX	91-95	9,3	0,3	2380	0,4	-	25

Класове на възраст	Подкласове на възраст	Площ		Запас на основното насаждение		Надлесни куб.м	Среден прираст куб.м
		Хектари	%	куб.м	%		
XX	96-100	159,5	5,6	33380	5,7	-	334
XXI	101-105	-	-	-	-	-	-
XXII	106-110	48,1	1,7	10410	1,8	-	95
XXIII	111-115	-	-	-	-	-	-
XXIV	116-120	28,1	1,0	6000	1,0	-	50
XXV	121-125	-	-	-	-	-	-
XXVI	126-130	17,5	0,6	4050	0,7	-	31
Всичко		**2866,8**	**100,0**	**584330**	**100,0**	**132**	**7754**

средна възраст: 79 години
среден запас: 204 куб.м/ха
среден прираст: 2,70 куб.м/ха

3.1.10. Буково-габъров средно и нискобонитетен условен стопански клас за превръщане - БГСрНП

Предвид състоянието на насажденията и невъзможността за достигане на предвидените по Наредба размери за добив на едра строителна дървесина, както и указанията в Приложение № 5 от Наредба №18 от 07.10.2015 година, за условният стопански клас се прие ***турнус на сеч 60 години*** с основна цел превръщане на горите в семенни, както и запазване, поддържане и подобряване на защитните и специалните им функции, със съпътстващ добив на средна строителна дървесина.

Таблица № 76

Разпределение на залесената площ, общия дървесен запас без клони и средния прираст по класове и подкласове на възраст

Класове на възраст	Подкласове на възраст	Площ		Запас на основното насаждение		Надлесни куб.м	Среден прираст куб.м
		Хектари	%	куб.м	%		
I	1-5	8,8	0,9	-	-	15	-
II	6-10	0,4	0,1	-	-	5	-
III	11-15	1,0	0,1	15	-	-	1
IV	16-20	10,4	1,1	1155	0,9	5	58
V	21-25	9,9	1,0	645	0,5	15	26
VI	26-30	23,8	2,5	1875	1,5	20	62
VII	31-35	4,4	0,4	370	0,3	-	11
VIII	36-40	69,0	7,1	7660	6,1	55	192
IX	41-45	9,9	1,0	1540	1,2	-	34
X	46-50	83,6	8,6	10665	8,5	35	213
XI	51-55	33,2	3,4	4490	3,6	-	82
XII	56-60	215,3	22,1	29335	23,3	25	489
XIII	61-65	59,4	6,1	8690	6,9	-	134
XIV	66-70	274,4	28,2	36980	29,3	25	528
XV	71-75	57,8	5,9	6820	5,4	-	91
XVI	76-80	78,5	8,1	11540	9,1	-	144
XVII	81-85	14,0	1,4	1970	1,6	-	23
XVIII	86-90	9,8	1,0	1290	1,0	5	14
XIX	91-95	4,5	0,5	630	0,5	-	7

XX	96-100	4,7	0,5	420	0,3	-	4
Всичко		**972,8**	**100,0**	**126090**	**100,0**	**205**	**2113**

средна възраст: 62 години
среден запас: 130 куб.м/ха
среден прираст: 2,17 куб.м/ха

3.1.11. Дъбов средно и нискобонитетен условен стопански клас за превръщане - ДСрНП

Предвид указанията в Приложение №5 от Наредба №18 от 07.10.2015 година, за условният стопански клас се прие ***турнус на сеч 55 години*** с основна цел превръщане на горите в семенни, както и запазване, поддържане и подобряване на защитните и специалните им функции, със съпътстващ добив на средна строителна дървесина.

Таблица № 77

Разпределение на залесената площ, общия дървесен запас без клони и средния прираст по класове и подкласове на възраст

Класове на възраст	Подкласове на възраст	Площ		Запас на основното насаждение		Надлесни куб.м	Среден прираст куб.м
		хектари	%	куб.м	%		
I	1-5	-	-	-	-	-	-
II	6-10	-	-	-	-	-	-
III	11-15	-	-	-	-	-	-
IV	16-20	1,5	0,4	90	0,2	-	4
V	21-25	-	-	-	-	-	-
VI	26-30	2,5	0,7	1005	2,0	-	34
VII	31-35	7,8	2,0	720	1,4	-	21
VIII	36-40	4,6	1,2	805	1,6	-	20
IX	41-45	1,5	0,4	210	0,4	-	5
X	46-50	37,2	9,5	4470	8,9	30	89
XI	51-55	11,0	2,8	1325	2,6	-	24
XII	56-60	60,6	15,6	7370	14,6	15	123
XIII	61-65	20,8	5,3	2790	5,5	-	43
XIV	66-70	63,3	16,2	6105	12,1	-	87
XV	71-75	36,6	9,4	4990	9,9	-	67
XVI	76-80	82,1	21,1	13260	26,2	20	166
XVII	81-85	21,8	5,6	2310	4,6	-	27
XVIII	86-90	38,2	9,8	5080	10,0	-	56
Всичко		**389,5**	**100,0**	**50530**	**100,0**	**65**	**766**

средна възраст: 70 години
среден запас: 130 куб.м/ха
среден прираст: 1,97 куб.м/ха

3.1.12. Условен стопански клас Церов за превръщане - ЦП

Съгласно техническо задание за изработка на горскостопанския план в този условен стопански клас се прие ***турнус на сеч 55 години*** с основна цел превръщане на горите в семенни, както и запазване, поддържане и подобряване на защитните и специалните им функции, със съпътстващ добив на средна строителна дървесина.

Таблица № 78

Разпределение на залесената площ, общия дървесен запас без клони и средния прираст по класове и подкласове на възраст

Класове на възраст	Подкласове на възраст	Площ		Запас на основното насаждение		Надлесни куб.м	Среден прираст куб.м
		Хектари	%	куб.м	%		
I	1-5	1,3	0,2	-	-	-	-
II	6-10	-	-	-	-	-	-
III	11-15	-	-	-	-	-	-
IV	16-20	8,7	1,4	405	0,6	-	20
V	21-25	3,0	0,5	120	0,2	10	5
VI	26-30	21,0	3,4	1305	1,9	-	43
VII	31-35	10,8	1,7	1220	1,8	-	35
VIII	36-40	31,2	5,0	2945	4,3	10	74
IX	41-45	4,9	0,8	365	0,5	-	8
X	46-50	51,8	8,3	5000	7,2	5	100
XI	51-55	28,8	4,6	2930	4,3	-	53
XII	56-60	55,6	9,0	4955	7,2	-	83
XIII	61-65	11,7	1,9	1310	1,9	-	20
XIV	66-70	155,4	25,0	18380	26,7	5	263
XV	71-75	11,2	1,8	1480	2,1	-	20
XVI	76-80	149,5	24,1	19095	27,7	-	239
XVII	81-85	24,3	3,9	3000	4,3	-	35
XVIII	86-90	41,9	6,7	5205	7,5	-	58
XIX	91-95	-	-	-	-	-	-
XX	96-100	10,5	1,7	1220	1,8	-	12
Всичко		**621,6**	**100,0**	**68935**	**100,0**	**30**	**1068**

средна възраст: 67 години
среден запас: 111 куб.м/ха
среден прираст: 1.72 куб.м/ха

3.1.13. Условен стопански клас Смесен средно и нискобонитетен за превръщане - СмСрНП

За този условен стопански клас, съгласно техническото задание за изработване на горскостопанския план, се прие ***турнус на сеч 55 години*** с цел на стопанисване – запазване, поддържане и подобряване на защитните и специални функции на горите и съпътстващ добив на средна строителна дървесина.

Таблица № 79

Разпределение на залесената площ, общия дървесен запас без клони и средния прираст по класове и подкласове на възраст

Класове на възраст	Подкласове на възраст	Площ		Запас на основното насаждение		Надлесни куб.м	Среден прираст куб.м
		Хектари	%	куб.м	%		
I	1-5	2,2	0,3	-	-	5	-
II	6-10	-	-	-	-	-	-
III	11-15	-	-	-	-	-	-
IV	16-20	12,6	1,6	430	0,5	10	22
V	21-25	4,1	0,5	350	0,4	-	14
VI	26-30	6,8	0,9	270	0,3	-	9
VII	31-35	14,9	1,8	1585	1,8	-	45
VIII	36-40	42,2	5,2	4225	4,8	10	106
IX	41-45	15,9	1,9	2360	2,6	-	52
X	46-50	97,9	12,0	11005	12,4	-	220
XI	51-55	25,3	3,1	2860	3,2	-	52
XII	56-60	47,9	5,9	4030	4,5	-	67
XIII	61-65	51,3	6,3	5430	6,1	-	84
XIV	66-70	188,2	23,1	17990	20,2	25	257
XV	71-75	60,4	7,4	8750	9,8	-	117
XVI	76-80	102,0	12,5	12225	13,7	-	153
XVII	81-85	34,0	4,2	5440	6,1	-	64
XVIII	86-90	96,8	11,9	10630	12,0	-	118
XIX	91-95	-	-	-	-	-	-
XX	96-100	11,6	1,4	1430	1,6	-	14
Всичко		**814,1**	**100,0**	**89010**	**100,0**	**50**	**1394**

средна възраст: 67 години
среден запас: 109 куб.м/ха
среден прираст: 1,71 куб.м/ха

3.1.14. Акациев условен стопански клас – А

Съгласно техническо задание за изработка на горскостопанския план за Акациевия условен стопански клас се прие ***турнус на сеч 20 години*** с основна цел запазване, поддържане и подобряване на защитните (почвозащитни и противоерозионни) и специални функции на горите, като се запази издънковото им възобновяване и възможен добив на дребна и средна строителна дървесина.

Таблица № 80

Разпределение на залесената площ, общия дървесен запас без клони и средния прираст по класове и подкласове на възраст

Класове на възраст	Подкласове на възраст	Площ		Запас на основното насаждение		Надлесни куб.м	Среден прираст куб.м
		Хектари	%	куб.м	%		
I	1-5	10,4	10,1	50	0,6	79	10
II	6-10	0,1	-	-	-	-	-
III	11-15	-	-	-	-	-	-
IV	16-20	8,7	8,5	255	3,0	15	13
V	21-25	12,6	12,3	1420	17,0	-	58

Класове на възраст	Подкласове на възраст	Площ		Запас на основното насаждение		Надлесни куб.м	Среден прираст куб.м
		Хектари	%	куб.м	%		
VI	26-30	15,9	15,5	1320	15,8	-	44
VII	31-35	10,0	9,7	1060	12,7	-	30
VIII	36-40	12,1	11,8	1050	12,6	-	26
IX	41-45	11,3	11,0	1190	14,2	10	26
X	46-50	20,0	19,5	1830	22,0	-	37
XI	51-55	-	-	-	-	-	-
XII	56-60	1,3	1,3	160	1,9	-	3
XIII	61-65	0,3	0,3	15	0,2	-	-
Всичко		**102,7**	**100,0**	**8350**	**100,0**	**104**	**247**

средна възраст: 34 години
среден запас: 81 куб.м/ха
среден прираст: 2,41 куб.м/ха

3.1.15. Нискостъблен условен стопански клас – Н

Тъй като при тези насаждения с приоритет са противоерозионните и почвозащитни функции, е добре сечите в тях максимално да се ограничават, като съгласно техническо задание за изработване на горскостопанския план, за този клас се прие ***турнус на сеч 40 години*** с възможен добив на дърва за огрев.

Таблица № 81

Разпределение на залесената площ, общия дървесен запас без клони и средния прираст по класове и подкласове на възраст

Класове на възраст	Подкласове на възраст	Площ		Запас на основното насаждение		Надлесни куб.м	Среден прираст куб.м
		Хектари	%	куб.м	%		
I	1-5	-	-	-	-	-	-
II	6-10	-	-	-	-	-	-
III	11-15	-	-	-	-	-	-
IV	16-20	-	-	-	-	-	-
V	21-25	-	-	-	-	-	-
VI	26-30	0,2	0,1	5	0,1	-	-
VII	31-35	-	-	-	-	-	-
VIII	36-40	15,8	6,7	820	9,5	-	20
IX	41-45	-	-	-	-	-	-
X	46-50	47,6	20,1	1270	14,7	-	25
XI	51-55	-	-	-	-	-	-
XII	56-60	56,8	24,0	2080	24,0	-	35
XIII	61-65	16,2	6,8	620	7,2	-	10
XIV	66-70	73,5	31,0	2400	27,6	-	34
XV	71-75	4,4	1,9	220	2,5	-	3
XVI	76-80	22,2	9,4	1250	14,4	-	16
Всичко		**236,7**	**100,0**	**8665**	**100,0**	**-**	**143**

средна възраст: 62 години
среден запас: 37 куб.м/ха
среден прираст: 0,60 куб.м/ха

3.2. Гори със стопански функции:

3.2.1. Смесен иглолистен високобонитетен стопански клас – СмИВ

Съгласно техническото задание за извършване на инвентаризация на горските територии и изработване на горскостопанския план в този стопански клас, се прие ***турнус на сеч 120 години*** с цел добив на едра строителна дървесина с диаметър на тънкия край над 30 см.

Таблица № 82

Разпределение на залесената площ, общия дървесен запас без клони и средния прираст по класове и подкласове на възраст

Класове на възраст	Подкласове на възраст	Площ		Запас на основното насаждение		Надлесни куб.м	Среден прираст куб.м
		Хектари	%	куб.м	%		
I	1-10	23,5	7,0	30	0,1	10	6
	11-20	12,5	3,7	665	1,6	-	34
II	21-30	89,9	26,8	8605	20,6	10	290
	31-40	146,9	43,8	17760	42,7	-	470
III	41-50	57,2	17,1	12970	31,1	-	265
	51-60	3,1	0,9	835	2,0	-	14
IV	61-70	2,2	0,7	800	1,9	-	11
	71-80	-	-	-	-	-	-
Всичко		**335,3**	**100,0**	**41665**	**100,0**	**20**	**1090**

средна възраст: 35 години
среден запас: 124 куб.м/ха
среден прираст: 3,25 куб.м/ха

3.2.2. Смесен иглолистен средно и нискобонитетен стопански клас – СмИСрН

В този стопански клас, съгласно техническото задание за изработване на горскостопанския план, се прие ***турнус на сеч 100 години*** с цел добив на едра строителна дървесина с диаметър на тънкия край над 18 см.

Таблица № 83

Разпределение на залесената площ, общия дървесен запас без клони и средния прираст по класове и подкласове на възраст

Класове на възраст	Подкласове на възраст	Площ		Запас на основното насаждение		Надлесни куб.м	Среден прираст куб.м
		Хектари	%	куб.м	%		
I	1-10	288,3	31,2	135	0,2	583	19
	11-20	41,2	4,5	1550	2,6	45	78
II	21-30	105,9	11,5	6390	10,7	26	227
	31-40	343,0	37,2	33145	55,8	45	856
III	41-50	120,8	13,0	14555	24,5	-	304
	51-60	18,4	2,0	2690	4,5	-	47
IV	61-70	2,8	0,3	570	1,0	-	8
	71-80	-	-	-	-	-	-
V	81-90	2,4	0,3	380	0,7	-	4
	91-100	-	-	-	-	-	-

Класове на възраст	Подкласове на възраст	Площ		Запас на основното насаждение		Надлесни куб.м	Среден прираст куб.м
		Хектари	%	куб.м	%		
Всичко		**922,8**	**100,0**	**59415**	**100,0**	**699**	**1543**

средна възраст: 28 години
среден запас: 64 куб.м/ха
среден прираст: 1,67 куб.м/ха

3.2.3. Стопански клас Бялборови култури – ББК

За бялборовите култури се прие ***турнус на сеч 80 години*** с цел на стопанисване добив на едра строителна дървесина с диаметър на тънкия край над 18 см.

Таблица № 84

Разпределение на залесената площ, общия дървесен запас без клони и средния прираст по класове и подкласове на възраст

Класове на възраст	Подкласове на възраст	Площ		Запас на основното насаждение		Надлесни куб.м	Среден прираст куб.м
		Хектари	%	куб.м	%		
I	1-10	-	-	-	-	-	-
	11-20	57,6	8,7	3530	2,9	25	224
II	21-30	56,9	8,5	6650	5,3	-	248
	31-40	128,7	19,3	21405	17,2	-	555
III	41-50	264,7	39,7	58730	47,1	-	1243
	51-60	98,6	14,8	21835	17,5	-	375
IV	61-70	43,1	6,5	8500	6,8	-	128
	71-80	16,1	2,4	3830	3,1	-	50
V	81-90	-	-	-	-	-	-
	91-100	0,5	0,1	130	0,1	-	1
Всичко		**666,2**	**100,0**	**124610**	**100,0**	**25**	**2824**

средна възраст: 45 години
среден запас: 187 куб.м/ха
среден прираст: 4.24 куб.м/ха

3.2.4. Стопански клас Черборови култури – ЧБК

За черборовите култури се прие ***турнус на сеч 80 години*** с цел на стопанисване добив на едра строителна дървесина с диаметър на тънкия край над 18 см.

Таблица № 85

Разпределение на залесената площ, общия дървесен запас без клони и средния прираст по класове и подкласове на възраст

Класове на възраст	Подкласове на възраст	Площ		Запас на основното насаждение		Надлесни куб.м	Среден прираст куб.м
		хектари	%	куб.м	%		
I	1-10	-	-	20	-	-	2
	11-20	6,9	1,1	1250	0,7	-	68
II	21-30	1,6	0,2	210	0,1	-	7
	31-40	15,5	2,4	2530	1,4	-	66
III	41-50	99,9	15,7	25635	14,0	-	526
	51-60	210,1	33,1	61210	33,3	-	1041
IV	61-70	186,5	29,4	60375	32,9	-	892
	71-80	104,7	16,5	29160	15,9	-	381
V	81-90	8,9	1,4	2795	1,5	-	33
	91-100	1,0	0,2	380	0,2	-	4
Всичко		**635,1**	**100,0**	**183565**	**100,0**	**-**	**3020**

средна възраст: 62 години
среден запас: 289 куб.м/ха
среден прираст: 4,76 куб.м/ха

3.2.5. Буков високобонитетен стопански клас– БВ

За високобонитетните букови насаждения със стопанските функции се прие ***турнус на сеч 140 години*** и добив на едра строителна дървесина с диаметър 50 см на тънкият край, а за габъровите – ***турнус на сеч 100 години*** и добив на едра строителна дървесина с диаметър 18 см на тънкият край.

Таблица № 86

Разпределение на залесената площ, общия дървесен запас без клони и средния прираст по класове и подкласове на възраст

Класове на възраст	Подкласове на възраст	Площ		Запас на основното насаждение		Надлесни куб.м	Среден прираст куб.м
		хектари	%	куб.м	%		
I	1-10	1,4	2,1	-	-	10	-
	11-20	1,0	1,5	45	0,3	10	2
II	21-30	2,2	3,3	180	1,0	5	6
	31-40	-	-	1020	5,5	-	26
III	41-50	-	-	20	0,1	-	-
	51-60	-	-	160	0,9	-	3
IV	61-70	2,3	3,5	530	2,8	-	8
	71-80	10,6	15,9	2940	15,8	-	37
V	81-90	0,3	0,4	80	0,4	-	1
	91-100	13,0	19,6	3810	20,5	-	38
VI	101-110	5,9	8,9	1690	9,1	-	15
	111-120	1,2	1,8	390	2,1	-	3
VII	121-130	20,8	31,3	5840	31,5	-	45
	131-140	6,4	9,6	1470	7,9	-	10
VIII	141-150	1,4	2,1	390	2,1	-	3
	над 150	-	-	-	-	-	-
Всичко		**66,5**	**100,0**	**18565**	**100,0**	**25**	**197**

средна възраст: 106 години
среден запас: 279 куб.м/ха
среден прираст: 2,96 куб.м/ха

3.2.6. Буков среднобонитетен стопански клас – БСр

За буковите насаждения със стопански функции приоритетни за производство и добив на дървесина се прие ***турнус на сеч 120 години*** и добив на едра строителна дървесина с диаметър 30 см на тънкият край, а за габъровите – ***турнус на сеч 100 години*** и добив на едра строителна дървесина с диаметър 18 см на тънкият край.

Таблица № 87

Разпределение на залесената площ, общия дървесен запас без клони и средния прираст по класове и подкласове на възраст

Класове на възраст	Подкласове на възраст	Площ		Запас на основното насаждение		Надлесни куб.м	Среден прираст куб.м
		Хектари	%	куб.м	%		
I	1-10	39,3	20,9	-	-	35	-
	11-20	-	-	-	-	-	-
II	21-30	-	-	520	1,4	-	18
	31-40	-	-	1295	3,5	-	32
III	41-50	-	-	140	0,4	-	3
	51-60	-	-	-	-	-	-
IV	61-70	0,2	0,1	50	0,1	-	1
	71-80	48,2	25,6	11280	30,5	-	142
V	81-90	15,9	8,4	3560	9,6	-	41
	91-100	13,7	7,3	3000	8,1	-	30
VI	101-110	26,8	14,2	7605	20,6	-	69
	111-120	20,1	10,7	4140	11,2	-	34
VII	121-130	15,2	8,1	3380	9,1	-	26
	131-140	8,3	4,4	1970	5,3	-	14
VIII	141-150	-	-	-	-	-	-
	над 150	0,5	0,3	80	0,2	-	-
Всичко		**188,2**	**100,0**	**37020**	**100,0**	**35**	**410**

средна възраст: 82 години
среден запас: 197 куб.м/ха
среден прираст: 2,18 куб.м/х

3.2.7. Буков нискобонитетен стопански клас - БН

Съгласно техническото задание за изработване на горскостопанския план, за буковите и габъровите насаждения в този стопански клас се прие ***турнус на сеч 100 години*** с цел добив на едра строителна дървесина с диаметър на тънкия край над 18 см. Поради разнородността на другите насаждения включени в него, се приеха диференцирани турнуси на сеч, именно:

- за насажденията от трепетлика се прие ***турнус на сеч 40 години*** и добив на едра строителна дървесина с диаметър 18 см на тънкият край;
- за културите от бреза се прие ***турнус на сеч 60 години*** и добив на едра строителна дървесина с диаметър 18 см на тънкият край;

- за насажденията от върба основна цел са почвозащитните и водорегулиращите им функции, поради което сечите в тези насаждения са ограничени.

Таблица № 88

Разпределение на залесената площ, общия дървесен запас без клони и средния прираст по класове и подкласове на възраст

Класове на възраст	Подкласове на възраст	Площ		Запас на основното насаждение		Надлесни куб.м	Среден прираст куб.м
		Хектари	%	куб.м	%		
I	1-10	65,0	44,3	-	-	181	-
	11-20	10,2	7,0	210	1,3	-	14
II	21-30	0,2	0,2	45	0,3	-	2
	31-40	7,0	4,8	2295	14,1	20	58
III	41-50	2,1	1,4	350	2,2	-	7
	51-60	3,6	2,4	585	3,6	-	10
IV	61-70	1,3	0,9	260	1,6	-	4
	71-80	3,4	2,3	740	4,5	-	9
V	81-90	3,4	2,3	540	3,3	-	6
	91-100	6,5	4,4	880	5,4	-	9
VI	101-110	-	-	-	-	-	-
	111-120	18,1	12,3	4050	24,9	-	34
VII	121-130	-	-	-	-	-	-
	131-140	1,0	0,7	90	0,5	-	1
VIII	141-150	-	-	-	-	-	-
	над 150	25,0	17,0	6240	38,3	-	39
Всичко		**146,8**	**100,0**	**16285**	**100,0**	**201**	**193**

средна възраст: 59 години
среден запас: 111 куб.м/ха
среден прираст: 1,31 куб.м/ха

3.2.8. Дъбов средно и нискобонитетен стопански клас – ДСрН

Съгласно техническото задание за изработване на горскостопанския план за този стопански клас се прие ***турнус на сеч 120 години*** с цел добив на едра строителна дървесина с диаметър на тънкия край над 18 см.

Таблица № 89

Разпределение на залесената площ, общия дървесен запас без клони и средния прираст по класове и подкласове на възраст

Класове на възраст	Подкласове на възраст	Площ		Запас на основното насаждение		Надлесни куб.м	Среден прираст куб.м
		Хектари	%	куб.м	%		

I	1-10	192,8	83,7	5	0,1	516	1
	11-20	0,6	0,3	35	0,7	-	2
II	21-30	3,8	1,6	260	4,9	-	10
	31-40	1,0	0,4	120	2,3	-	3
III	41-50	1,7	0,7	140	2,7	-	3
	51-60	10,5	4,6	1555	29,3	-	26
IV	61-70	1,7	0,7	310	5,8	-	4
	71-80	11,2	4,9	1760	33,2	-	22
V	81-90	-	-	-	-	-	-
	91-100	1,6	0,7	200	3,8	-	2
VI	101-110	0,8	0,3	190	3,6	-	2
	111-120	0,7	0,3	135	2,5	-	1
VII	121-130	1,6	0,7	250	4,7	-	2
	131-140	2,5	1,1	340	6,4	-	2
Всичко		**230,5**	**100,0**	**5300**	**100,0**	**516**	**80**

средна възраст: 17 години
среден запас: 23 куб.м/ха
среден прираст: 0,35 куб.м/ха

3.2.9. Буково-габъров високобонитетен стопански клас за превръщане - БГВП

Съгласно техническото задание за изработване на горскостопанския план, за този стопански клас се прие ***турнус на сеч 90 години*** с цел превръщане на насажденията в семенни и добив на едра строителна дървесина с диаметър на тънкия край над 18 см.

Таблица № 90

Разпределение на залесената площ, общия дървесен запас без клони и средния прираст по класове и подкласове на възраст

Класове на възраст	Подкласове на възраст	Площ		Запас на основното насаждение		Надлесни куб.м	Среден прираст куб.м
		Хектари	%	куб.м	%		
I	1-5	-	-	-	-	-	-
II	6-10	0,2	-	5	-	-	-
III	11-15	-	-	-	-	-	-
IV	16-20	-	-	190	0,1	-	10
V	21-25	1,5	0,1	130	0,1	5	5
VI	26-30	1,6	0,2	1180	0,5	5	39
VII	31-35	0,2	-	30	-	-	1
VIII	36-40	0,3	-	1100	0,5	-	28
IX	41-45	2,5	0,2	430	0,2	-	10
X	46-50	34,3	3,2	6610	3,1	5	132
XI	51-55	3,4	0,3	650	0,3	-	12
XII	56-60	93,5	8,7	18090	8,5	10	302
XIII	61-65	22,0	2,0	3930	1,9	-	60
XIV	66-70	221,1	20,5	41195	19,4	10	588
XV	71-75	119,3	11,1	22995	10,8	5	307
XVI	76-80	280,1	25,9	57035	26,8	10	713
XVII	81-85	46,9	4,4	9390	4,4	-	110
XVIII	86-90	209,2	19,4	41160	19,4	-	457
XIX	91-95	8,9	0,8	1160	0,5	-	12

Класове на възраст	Подкласове на възраст	Площ		Запас на основното насаждение		Надлесни куб.м	Среден прираст куб.м
		Хектари	%	куб.м	%		
XX	96-100	15,7	1,4	3520	1,6	-	35
XXI	101-105	-	-	-	-	-	-
XXII	106-110	18,5	1,7	3805	1,8	-	35
XXIII	111-115	-	-	-	-	-	-
XXIV	116-120	0,6	0,1	120	0,1	-	1
Всичко		**1079,8**	**100,0**	**212725**	**100,0**	**50**	**2857**

средна възраст: 77 години
среден запас: 197 куб.м/ха
среден прираст: 2,65 куб.м/ха

3.2.10. Буково-габъров средно и нискобонитетен стопански клас за превръщане - БГСрНП

Съгласно техническото задание за изработване на горскостопанския план, за този стопански клас се прие ***турнус на сеч 60 години*** с цел превръщане на насажденията в семенни и добив на средна строителна дървесина.

Таблица № 91

Разпределение на залесената площ, общия дървесен запас без клони и средния прираст по класове и подкласове на възраст

Класове на възраст	Подкласове на възраст	Площ		Запас на основното насаждение		Надлесни куб.м	Среден прираст куб.м
		Хектари	%	куб.м	%		
I	1-5	3,0	0,7	10	-	-	2
II	6-10	1,5	0,4	20	0,1	15	2
III	11-15	-	-	-	-	-	-
IV	16-20	11,6	2,7	625	1,2	10	31
V	21-25	2,7	0,6	150	0,3	-	6
VI	26-30	27,7	6,4	2485	4,7	15	83
VII	31-35	8,7	2,0	670	1,2	-	19
VIII	36-40	29,6	6,9	3305	6,2	5	83
IX	41-45	16,1	3,7	1985	3,7	-	44
X	46-50	64,9	15,1	9005	16,8	-	180
XI	51-55	31,7	7,4	3715	6,9	-	68
XII	56-60	52,0	12,1	6560	12,2	-	109
XIII	61-65	7,9	1,8	1280	2,4	-	20
XIV	66-70	56,8	13,2	6490	12,1	5	93
XV	71-75	14,9	3,5	2185	4,1	-	29
XVI	76-80	54,0	12,6	7480	14,0	15	94
XVII	81-85	19,7	4,6	3430	6,4	-	40
XVIII	86-90	13,2	3,1	1970	3,7	-	22
XIX	91-95	-	-	-	-	-	-
XX	96-100	13,7	3,2	2170	4,0	-	22
Всичко		**429,7**	**100,0**	**53535**	**100,0**	**65**	**947**

средна възраст: 60 години
среден запас: 125 куб.м/ха
среден прираст: 2,20 куб.м/ха

3.2.11. Дъбов средно и нискобонитетен стопански клас за превръщане - ДСрНП

Съгласно техническото задание за изработване на горскостопанския план, за този стопански клас се прие ***турнус на сеч 55 години*** с цел превръщане на насажденията в семенни и добив на средна строителна дървесина.

Таблица № 92

Разпределение на залесената площ, общия дървесен запас без клони и средния прираст по класове и подкласове на възраст

Класове на възраст	Подкласове на възраст	Площ		Запас на основното насаждение		Надлесни куб.м	Среден прираст куб.м
		Хектари	%	куб.м	%		
I	1-5	5,1	0,9	-	-	25	-
II	6-10	2,4	0,4	35	-	-	4
III	11-15	2,2	0,4	60	0,1	-	4
IV	16-20	0,2	-	15	-	-	1
V	21-25	-	-	-	-	-	-
VI	26-30	5,5	1,0	550	0,8	-	18
VII	31-35	2,6	0,5	200	0,3	-	6
VIII	36-40	15,6	2,8	1290	2,0	-	32
IX	41-45	18,4	3,3	1545	2,3	-	34
X	46-50	21,6	3,8	2040	3,1	-	41
XI	51-55	12,0	2,1	1190	1,8	-	22
XII	56-60	97,5	17,3	10600	16,1	10	177
XIII	61-65	34,0	6,0	4725	7,2	-	73
XIV	66-70	142,4	25,3	15225	23,2	-	217
XV	71-75	58,8	10,5	7060	10,8	5	94
XVI	76-80	77,9	13,8	11600	17,7	-	145
XVII	81-85	10,3	1,8	2070	3,2	-	24
XVIII	86-90	47,7	8,5	6650	10,1	-	74
XIX	91-95	6,9	1,2	640	1,0	-	7
XX	96-100	-	-	-	-	-	-
XXI	101-105	2,1	0,4	200	0,3	-	2
Всичко		**563,2**	**100,0**	**65695**	**100,0**	**40**	**975**

средна възраст: 68 години
среден запас: 117 куб.м/ха
среден прираст: 1,73 куб.м/ха

3.2.12. Церов стопански клас за превръщане – ЦП

За Церовия стопански клас за превръщане се прие ***турнус на сеч 55 години*** с основна цел превръщане на горите в семенни, със съпътстващ добив на средна строителна дървесина.

Таблица № 93

Разпределение на залесената площ, общия дървесен запас без клони

и средния прираст по класове и подкласове на възраст

Класове на възраст	Подкласове на възраст	Площ		Запас на основното насаждение		Надлесни куб.м	Среден прираст куб.м
		хектари	%	куб.м	%		
I	1-5	0,2	-	-	-	-	-
II	6-10	1,7	0,3	-	-	-	-
III	11-15	1,2	0,2	50	0,1	-	3
IV	16-20	2,8	0,6	90	0,2	-	4
V	21-25	2,1	0,4	100	0,2	-	4
VI	26-30	15,2	3,0	610	1,1	-	20
VII	31-35	12,7	2,5	895	1,6	10	26
VIII	36-40	58,4	11,5	5210	9,5	-	130
IX	41-45	18,0	3,5	1675	3,0	-	37
X	46-50	76,1	15,0	7430	13,5	-	149
XI	51-55	25,3	5,0	2575	4,7	-	47
XII	56-60	40,2	7,9	4125	7,5	-	69
XIII	61-65	23,4	4,6	2245	4,1	-	35
XIV	66-70	118,3	23,3	15320	27,8	5	219
XV	71-75	18,3	3,6	2510	4,6	-	33
XVI	76-80	45,5	8,9	6080	11,0	-	76
XVII	81-85	16,6	3,3	1830	3,3	-	22
XVIII	86-90	32,8	6,4	4270	7,8	-	47
Всичко		**508,8**	**100,0**	**55015**	**100,0**	**15**	**921**

средна възраст: 61 години
среден запас: 108 куб.м/ха
среден прираст: 1,81 куб.м/ха

3.2.13. Смесен средно и нискобонитетен стопански клас за превръщане - СмСрНП

Съгласно техническото задание за изработване на горскостопанския план, за този стопански клас се прие ***турнус на сеч 55 години*** с цел превръщане на насажденията в семенни и добив на средна строителна дървесина.

Таблица № 94

Разпределение на залесената площ, общия дървесен запас без клони и средния прираст по класове и подкласове на възраст

Класове на възраст	Подкласове на възраст	Площ		Запас на основното насаждение		Надлесни куб.м	Среден прираст куб.м
		Хектари	%	куб.м	%		
I	1-5	6,8	1,5	-	-	-	-
II	6-10	-	-	-	-	-	-
III	11-15	-	-	-	-	-	-
IV	16-20	-	-	-	-	-	-
V	21-25	2,3	0,5	160	0,3	-	6
VI	26-30	33,0	7,2	1770	3,3	-	59
VII	31-35	0,8	0,2	60	0,1	-	2
VIII	36-40	34,6	7,6	3135	5,9	45	78
IX	41-45	15,4	3,4	1355	2,6	-	30

Класове на възраст	Подкласове на възраст	Площ		Запас на основното насаждение		Надлесни куб.м	Среден прираст куб.м
		Хектари	%	куб.м	%		
X	46-50	81,9	18,0	10150	19,2	15	203
XI	51-55	6,0	1,3	640	1,2	-	12
XII	56-60	91,4	20,1	11100	21,0	-	185
XIII	61-65	45,6	10,0	6600	12,5	-	102
XIV	66-70	52,1	11,4	6560	12,4	-	94
XV	71-75	32,7	7,2	3480	6,6	-	46
XVI	76-80	23,9	5,2	3345	6,3	-	42
XVII	81-85	-	-	-	-	-	-
XVIII	86-90	28,8	6,3	4420	8,4	-	49
XIX	91-95	-	-	-	-	-	-
XX	96-100	-	-	-	-	-	-
XXI	101-105	-	-	-	-	-	-
XXII	106-110	0,7	0,1	90	0,2	-	1
Всичко		**456,0**	**100,0**	**52865**	**100,0**	**60**	**909**

средна възраст: 59 години
среден запас: 116 куб.м/ха
среден прираст: 1,99 куб.м/ха

3.2.14. Акациев стопански клас – А

За този стопански клас се прие ***турнус на сеч 20 години*** с основна цел запазване на издънковото им възобновяване и възможен добив на дребна и средна строителна дървесина.

Таблица № 95

Разпределение на залесената площ, общия дървесен запас без клони и средния прираст по класове и подкласове на възраст

Класове на възраст	Подкласове на възраст	Площ		Запас на основното насаждение		Надлесни куб.м	Среден прираст куб.м
		хектари	%	куб.м	%		
I	1-5	15,9	16,8	35	0,8	50	7
II	6-10	7,1	7,5	120	2,6	30	12
III	11-15	5,0	5,3	190	4,1	-	13
IV	16-20	10,7	11,3	480	10,3	-	25
V	21-25	18,0	19,0	1010	21,6	10	42
VI	26-30	11,3	12,0	660	14,1	5	22
VII	31-35	2,1	2,2	135	2,9	-	4
VIII	36-40	12,5	13,2	1000	21,4	5	25
IX	41-45	0,9	0,9	60	1,3	-	1
X	46-50	11,1	11,8	975	20,9	-	19
Всичко		**94,6**	**100,0**	**4665**	**100,0**	**100**	**170**

средна възраст: 25 години
среден запас: 49 куб.м/ха
среден прираст: 1,80 куб.м/ха.

3.2.15. Нискостъблен условен стопански клас – Н

Тъй като при тези насаждения с приоритет са противоерозионните и почвозащитни функции, е добре сечите в тях максимално да се ограничават, като се прие ***турнус на сеч 40 години*** с възможен добив на дърва за огрев.

Таблица № 96

Разпределение на залесената площ, общия дървесен запас без клони и средния прираст по класове и подкласове на възраст

Класове на възраст	Подкласове на възраст	Площ		Запас на основното насаждение		Надлесни куб.м	Среден прираст куб.м
		хектари	%	куб.м	%		
I	1-5	1,3	6,6	-	-	-	-
II	6-10	-	-	-	-	-	-
III	11-15	-	-	-	-	-	-
IV	16-20	-	-	-	-	-	-
V	21-25	-	-	-	-	-	-
VI	26-30	-	-	-	-	-	-
VII	31-35	-	-	-	-	-	-
VIII	36-40	-	-	-	-	-	-
IX	41-45	-	-	-	-	-	-
X	46-50	-	-	-	-	-	-
XI	51-55	-	-	-	-	-	-
XII	56-60	3,5	17,9	125	15,2	-	2
XIII	61-65	5,5	28,1	285	34,8	-	4
XIV	66-70	-	-	-	-	-	-
XV	71-75	-	-	-	-	-	-
XVI	76-80	9,3	47,4	410	50,0	-	6
Всичко		**19,6**	**100,0**	**820**	**100,0**	**-**	**12**

средна възраст: 67 години
среден запас: 42 куб.м/ха
среден прираст: 0,61 куб.м/ха

Глава VI

ПЛАНИРАНИ МЕРОПРИЯТИЯ

1. Насоки на стопанисване: Сечи

1.1. <u>Насока на стопанисване: Възобновяване</u>

- Възобновителни сечи

Възобновителни сечи се извеждат в зрелите насаждения, съобразно възприетия турнус на сеч и имат за цел освен добива на дървесина с желаните технически параметри, осигуряване на възобновяването на насажденията и подобряване, поддържане на екологичните, социалните, специалните и защитните им функции.

Съобразно биологичните особености на дървесните видове, типовете месторастения, състоянието на насажденията и целта на стопанисването е препоръчително да се водят следните видове възобновителни сечи: постепенно-котловинна, групово-постепенна, гола за издънково възобновяване (за акацията). Планирането на всички възобновителни сечи е съобразено с функционалната принадежност и специалните функции, които изпълняват насажденията.

Разпределението на площта на насажденията за насока – възобновяване по вид на сечта и по стопански класове е дадено в таблица № 97.

Таблица № 97

*Разпределение на ПЛОЩТА на насажденията по **НАСОКА - ВЪЗОБНОВЯВАНЕ** през десетилетието и по ВИД НА СЕЧТА в **горите общинска собственост***

Вид на възобновителната сеч						
Стопански класове	**постепенно котловинна**	**групово постепенна**	**гола за изд.възобн.**	**общо гола**	**ОБЩО**	**%**
Гори със ЗСпФ						
Бялборови култури	15.6	-	-	-	15.6	0.3
Черборови култури	305.0	40.2	-	-	345.2	6.6
Буков В	-	183.1	-	-	183.1	3.5
Буков Ср	8.7	462.6	-	-	471.3	9.1
Буков Н	-	302.4	-	-	302.4	5.9
Дъбов СрН	17.2	19.1	-	-	36.3	0.7
Смесен СрН П	225.2	61.3	-	-	286.5	5.5
Церов П	310.1	-	-	-	310.1	6.0
Дъбов СрН П	233.7	16.8	-	-	250.5	4.9
Буково-габъров В П	2.5	698.0	-	-	700.5	13.6
Буково-габъров СрН П	3.8	367.0	-	-	370.8	7.2
Акациев	-	-	71.5	71.5	71.5	1.4
Всичко ЗСпФ	1121.8	2150.5	71.5	71.5	3343.8	64.7
Гори със стопански функции						
Бялборови култури	31.9	-	-	-	31.9	0.6
Черборови култури	277.3	0.7	-	-	278.0	5.4
Буков В	-	26.7	-	-	26.7	0.5
Буков Ср	-	66.8	-	-	66.8	1.3
Буков Н	-	52.6	7.6	7.6	60.2	1.2
Дъбов СрН	2.6	-	-	-	2.6	-

Вид на възобновителната сеч						
Стопански класове	**постепенно котловинна**	**групово постепенна**	**гола за изд.възобн.**	**общо гола**	**ОБЩО**	**%**
Смесен СрН П	175.4	13.8	-	-	189.2	3.7
Церов П	281.5	-	-	-	281.5	5.5
Дъбов СрН П	418.4	-	-	-	418.4	8.1
Буково-габъров В П	-	209.9	-	-	209.9	4.1
Буково-габъров СрН П	1.0	188.0	-	-	189.0	3.7
Акациев	-	-	59.8	59.8	59.8	1.2
всичко СтФ	1188.1	558.5	67.4	67.4	1814.0	35.3
ОБЩО	**2309.9**	**2709.0**	**138.9**	**138.9**	**5157.8**	**100.0**
ПОЛЗВАНЕ (БЕЗ КЛОНИ)	**116290**	**135940**	**7870**	**7870**	**260100**	
ПОЛЗВАНЕ (С КЛОНИ)	**132205**	**153380**	**8285**	**8285**	**293870**	

- ***ПОСТЕПЕННО-КОТЛОВИННА*** сеч е планирано да се изведе на обща площ от 2309.9 ха (44.8 % от площта по насока – възобновяване), като при горите със специални функции са взети под внимание ограниченията при някои от насажденията със специален режим на стопанисване, т.е. запазване, подържане и подобряване на функциите които изпълняват.

В горите със специални функции постепенно-котловинна сеч е планирана в почти всички стопански класове с изключение на двата широколистни високостъблени – БВ, БН и Акациевия стопански клас. Най-много насаждения препоръчани за сеч се намират в условен стопански клас Церов за превръщане (13.4 %) и Черборови култури (13.2 %), което е 26.6 % от площта на постепенно-котловинните сечи и 11.9 % от общата площ на възобновителните сечи. Тази сеч е планирана и в не малка част на насажденията от Дъбовия средно и нискобонитетен и Смесения средно и нискобонитетен условни стопански класове за превръщане – 19.9 % от площта на постепенно-котловинните сечи.

В горите със стопански функции тази сеч е препоръчана най-много в три превръщателни стопански класа – Дъбовия средно и нискобонитетен за превръщане (18.1 %), Церов за превръщане (12.2 %), Смесения средно и нискобонитетен за превръщане (7.6 %) на обща площ 875.3 ха (37.9 % от площта на постепенно-котловинните сечи), от иглолистните в Черборови култури – 277.3 ха.

Постепенно-котловинна сеч е препоръчана да се изведе, както в добре изредени насаждения с равномерен или неравномерен строеж и добре укрепнал, групово разположен подраст, така и в насаждения с високи пълнота и склопеност – 0.7-0.9, без наличието на достатъчно покритие от подраст. Интензивността на сечтта е от 20 до 30 %. Съгласно Наредба № 8 за сечите в горите от 05.08.2011 година, изм. и доп., бр. 84 от 29.09.2020 година, ограничението в интензивността е до 30 %.

Списък на подотделите, в които е предвидена постепенно-котловинна сеч е даден в Приложенията към обяснителната записка.

- ГРУПОВО-ПОСТЕПЕННА сеч е препоръчано да се изведе в зрели насаждения от широколистни високостъблени стопански класове на горските територии със специални функции на площ 967.2 ха и в тези от иглолистните – Черборови култури на площ 40.2 ха (19.5 % от площта по насока – възобновяване). От високостъблените стопански класове сечта е планирана да се изведе най-вече в насаждения от Буковия средно и нискобонитетните стопански класове на обща площ 765.0 ха и не малка част в тези от Буков високобонитетен стопански клас – 183.1 ха. От превръщателните стопански класове в Буково-габъровия високобонитетен за превръщане са планирани възобновителни сечи на площ 698.0 ха, което е 25.8 % от площта на групово-постепенните сечи. На второ място по площ от тази сеч е планирана в Буково-габъровия средно и нискобонитетен за превръщане – 13.5 % от площта на групово-постепенните сеч, и в малка част в насажденията от Смесения и Дъбовия средно и нискобонитетните за превръщане класове на обща площ – 78.1 ха. От горите със стопански функции групово-постепенна сеч е планирана основно в насаждения от Буково-габъровите стопански класове за превръщане – на обща площ 398.9 ха и по малка част в тези от високостъблените класове – с обща площ 146.8 ха.

Групово-постепенна сеч е планирана в насаждения с добре укрепнал и с голям процент на покритие подраст с равномерен или групов строеж, така и в насаждения с пълнота 0.7 (и по-голяма) при липса на възобновяване.

Интензивността, която се препоръчва е 20-25 %. Съгласно Наредба № 8 за сечите в горите от 05.08.2011 година, ограничението в интензивността е до 25 %.

Списък на подотделите, в които е предвидена групово-постепенна сеч е даден в Приложенията към обяснителната записка.

- ОТГЛЕЖДАНЕ НА ПОДРАСТА е предвидено да се провежда успоредно с извеждането на възобновителните сечи за регулиране на произхода, състава и качеството на подраста, с цел да се освети и предпази от заглушаване от нежелани храстови и издънкови дървесни видове. Препоръчано е да се води на обща площ 132.4 ха (таблица № 98) без материален добив.

- ИЗСИЧАНЕ НА ПОДЛЕСА е предвидено успоредно с извеждането на възобновителните сечи, където е необходимо, на площ 27.5 ха (таблица № 98).

- ГОЛА ЗА ИЗДЪНКОВО ВЪЗОБНОВЯВАНЕ е препоръчана в насаждения и култури от Акациевия стопански клас с преизчисляване на запаса за годината на сечта на площ от 138.9 ха (в т.ч. седем трепетликови насаждения от БН със стопански функции с обща площ 7.6 ха – гола за трепетликата) или 2.7 % от общата площ на възобновителните сечи.

Списък на подотделите, в които е предвидена гола сеч за издънково възобновяване е даден в Приложенията към обяснителната записка.

1.2. <u>Насока на стопанисване: Отглеждане</u>

- Отгледни сечи

С цел регулиране бъдещия състав на културите и насажденията, повишаване на тяхната продуктивност и устойчивост, за използване на естествения отпад, подържане на добро санитарно състояние и съкращаване срока за производство на технически зряла дървесина, през следващото десетилетие е препоръчано да се водят отгледни сечи в насаждения с обща площ **4902.3** ха. Заедно с това се постига подобряване на защитните и специалните функции на гората и поддържане на биологичното разнообразие. В таблица № 98 е дадено разпределението на площта на насажденията за отгледна сеч по вид на сечта и по стопански класове.

Таблица № 98

*Размер на ползването по ПЛОЩ, ЗАПАС **без клони** и вид на СЕЧТА*
по стопански класове *в **горите общинска собственост***

ВИДОВЕ СЕЧИ										
Стопански класове	**мерни единици**	**ВЪЗОБН. СЕЧИ**	**прочистка**	**прореждане**	**пробирка**	**ВСИЧКО ОТГЛЕДНИ**	**ОБЩО**	**%**	**ОТГЛЕЖДАНЕ НА ПОДРАСТА**	**ИЗСИЧАНЕ НА ПОДЛЕСА**
ИГЛОЛИСТНИ										
Смесен Иглол. В	ха	-	0.7	120.1	26.9	147.7	147.7	1.5	-	-
	куб.м	-	-	2690	1105	3795	3795	0.9	-	-
Смесен Иглол. В ЗСпФ	ха	-	-	194.9	79.1	274.0	274.0	2.7	-	-
	куб.м	-	-	5150	3120	8270	8270	2.0	-	-
Смесен Игл. СрН	ха	-	2.2	156.2	38.4	196.8	196.8	2.0	-	-
	куб.м	-	-	2745	840	3585	3585	0.9	-	-
Смесен Игл. СрН ЗСпФ	ха	-	3.8	175.1	69.1	248.0	248.0	2.5	-	-
	куб.м	-	-	3400	1520	4920	4920	1.2	-	-
Бялборови култури	ха	31.9	20.3	95.2	196.5	312.0	343.9	3.4	-	-
	куб.м	2545	-	3070	7950	11020	13565	3.2	-	-
Бялборови култури ЗСпФ	ха	15.6	-	78.5	162.7	241.2	256.8	2.6	-	-
	куб.м	1065	-	3005	7400	10405	11470	2.7	-	-
Черборови култури	ха	278.0	5.1	5.0	242.3	252.4	530.4	5.3	1.5	1.8
	куб.м	25660	-	245	12055	12300	37960	9.1	-	-
Черборови култури ЗСпФ	ха	345.2	1.6	8.3	135.9	145.8	491.0	4.9	2.7	-
	куб.м	28500	-	320	6570	6890	35390	8.5	-	-

ВИДОВЕ СЕЧИ										
Стопански класове	**мерни единици**	**ВЪЗОБН. СЕЧИ**	**прочистка**	**прореждане**	**пробирка**	**ВСИЧКО ОТГЛЕДНИ**	**ОБЩО**	**%**	**ОТГЛЕЖДАНЕ НА ПОДРАСТА**	**ИЗСИЧАНЕ НА ПОДЛЕСА**
всичко иглолистни СтФ	**ха**	**309.9**	**28.3**	**376.5**	**504.1**	**908.9**	**1218.8**	**12.1**	**1.5**	**1.8**
	куб.м	**28205**	**-**	**8750**	**21950**	**30700**	**58905**	**14.1**	**-**	**-**
Всичко иглолистни ЗСпФ	**ха**	**360.8**	**5.4**	**456.8**	**446.8**	**909.0**	**1269.8**	**12.6**	**2.7**	**-**
	куб.м	**29565**	**-**	**11875**	**18610**	**30485**	**60050**	**14.4**	**-**	**-**
всичко иглолистни	**ха**	**670.7**	**33.7**	**833.3**	**950.9**	**1817.9**	**2488.6**	**24.7**	**4.2**	**1.8**
	куб.м	**57770**	**-**	**20625**	**40560**	**61185**	**118955**	**28.5**	**-**	**-**
ШИРОКОЛИСТНИ ВИСОКОСТЪБЛЕНИ										
Буков В	ха	26.7	-	-	1.9	1.9	28.6	0.3	-	-
	куб.м	1820	-	-	90	90	1910	0.5	-	-
Буков В ЗСпФ	ха	183.1	-	34.4	221.0	255.4	438.5	4.4	1.7	-
	куб.м	12580	-	1760	9550	11310	23890	5.7	-	-
Буков Ср	ха	66.8	-	-	10.2	10.2	77.0	0.8	0.6	-
	куб.м	4175	-	-	420	420	4595	1.1	-	-
Буков Ср ЗСпФ	ха	471.3	-	33.1	137.1	170.2	641.5	6.4	5.6	-
	куб.м	27120	-	660	5310	5970	33090	7.9	-	-
Буков Н	ха	60.2	-	6.6	-	6.6	66.8	0.7	2.4	-
	куб.м	4210	-	140	-	140	4350	1.0	-	-
Буков Н ЗСпФ	ха	302.4	-	-	24.4	24.4	326.8	3.2	5.5	-
	куб.м	12710	-	-	650	650	13360	3.2	-	-

ВИДОВЕ СЕЧИ										
Стопански класове	**мерни единици**	**ВЪЗОБН. СЕЧИ**	**прочистка**	**прореждане**	**пробирка**	**ВСИЧКО ОТГЛЕДНИ**	**ОБЩО**	**%**	**ОТГЛЕЖДАНЕ НА ПОДРАСТА**	**ИЗСИЧАНЕ НА ПОДЛЕСА**
Дъбов СрН	ха	2.6	4.2	0.8	10.2	15.2	17.8	0.2	-	-
	куб.м	150	-	15	300	315	465	0.1	-	-
Дъбов СрН ЗСпФ	ха	36.3	-	10.0	3.8	13.8	50.1	0.5	-	-
	куб.м	1555	-	115	75	190	1745	0.4	-	-
всичко широколистни високостъблени СтФ	**ха**	**156.3**	**4.2**	**7.4**	**22.3**	**33.9**	**190.2**	**1.9**	**3.0**	**-**
	куб.м	**10355**	**-**	**155**	**810**	**965**	**11320**	**2.7**	**-**	**-**
Всичко широколистни високостъблени ЗСпФ	**ха**	**993.1**	**-**	**77.5**	**386.3**	**463.8**	**1456.9**	**14.5**	**12.8**	**-**
	куб.м	**53965**	**-**	**2535**	**15585**	**18120**	**72085**	**17.2**	**-**	**-**
всичко широколистни високостъблени	**ха**	**1149.4**	**4.2**	**84.9**	**408.6**	**497.7**	**1647.1**	**16.4**	**15.8**	**-**
	куб.м	**64320**	**-**	**2690**	**16395**	**19085**	**83405**	**19.9**	**-**	**-**
ИЗДЪНКОВИ ЗА ПРЕВРЪЩАНЕ										
Смесен СрН П	ха	189.2	-	11.4	22.2	33.6	222.8	2.2	4.6	5.2
	куб.м	8115	-	150	460	610	8725	2.1	-	-
Смесен СрН П ЗСпФ	ха	286.5	1.5	34.2	38.3	74.0	360.5	3.6	13.6	3.1
	куб.м	10170	-	725	925	1650	11820	2.8	-	-
Церов П	ха	281.5	-	33.3	30.8	64.1	345.6	3.4	10.7	6.7
	куб.м	10740	-	470	495	965	11705	2.8	-	-
Церов П ЗСпФ	ха	310.1	0.2	32.8	12.9	45.9	356.0	3.5	7.4	1.6
	куб.м	9890	-	495	260	755	10645	2.5	-	-

ВИДОВЕ СЕЧИ										
Стопански класове	**мерни единици**	**ВЪЗОБН. СЕЧИ**	**прочистка**	**прореждане**	**пробирка**	**ВСИЧКО ОТГЛЕДНИ**	**ОБЩО**	**%**	**ОТГЛЕЖДАНЕ НА ПОДРАСТА**	**ИЗСИЧАНЕ НА ПОДЛЕСА**
Дъбов СрН П	ха	418.4	2.4	7.1	17.9	27.4	445.8	4.4	40.9	3.7
	куб.м	16505	-	125	310	435	16940	4.1	-	-
Дъбов СрН П ЗСпФ	ха	250.5	1.5	6.5	15.6	23.6	274.1	2.7	8.3	0.5
	куб.м	8800	-	120	250	370	9170	2.2	-	-
Буково-габъров В П	ха	209.9	-	1.7	590.9	592.6	802.5	8.0	4.0	-
	куб.м	10670	-	60	18835	18895	29565	7.1	-	-
Буково-габъров В П ЗСпФ	ха	700.5	0.8	29.4	1468.4	1498.6	2199.1	21.9	21.0	0.8
	куб.м	35520	-	765	48415	49180	84700	20.3	-	-
Буково-габъров СрН П	ха	189.0	4.7	35.6	65.8	106.1	295.1	2.9	0.7	3.2
	куб.м	6890	-	700	1545	2245	9135	2.2	-	-
Буково-габъров СрН П ЗСпФ	ха	370.8	2.4	50.0	68.4	120.8	491.6	4.9	1.2	0.9
	куб.м	14125	-	1020	1420	2440	16565	4.0	-	-
всичко издънкови за превръщане СтФ	**ха**	**1288.0**	**7.1**	**89.1**	**727.6**	**823.8**	**2111.8**	**21.0**	**60.9**	**18.8**
	куб.м	**52920**	**-**	**1505**	**21645**	**23150**	**76070**	**18.2**	**-**	**-**
Всичко издънкови за превръщане ЗСпФ	**ха**	**1918.4**	**6.4**	**152.9**	**1603.6**	**1762.9**	**3681.3**	**36.6**	**51.5**	**6.9**
	куб.м	**78505**	**-**	**3125**	**51270**	**54395**	**132900**	**31.8**	**-**	**-**
всичко издънкови за превръщане	**ха**	**3206.4**	**13.5**	**242.0**	**2331.2**	**2586.7**	**5793.1**	**57.6**	**112.4**	**25.7**
	куб.м	**131425**	**-**	**4630**	**72915**	**77545**	**208970**	**50.0**	**-**	**-**

ВИДОВЕ СЕЧИ										
Стопански класове	**мерни единици**	**ВЪЗОБН. СЕЧИ**	**прочистка**	**прореждане**	**пробирка**	**ВСИЧКО ОТГЛЕДНИ**	**ОБЩО**	**%**	**ОТГЛЕЖДАНЕ НА ПОДРАСТА**	**ИЗСИЧАНЕ НА ПОДЛЕСА**
НИСКОСТЪБЛЕНИ										
Акациев	ха	59.8	-	-	-	-	59.8	0.6	-	-
	куб.м	2945	-	-	-	-	2945	0.7	-	-
Акациев ЗСпФ	ха	71.5	-	-	-	-	71.5	0.7	-	-
	куб.м	3640	-	-	-	-	3640	0.9	-	-
всичко нискостъблени СтФ	**ха**	**59.8**	**-**	**-**	**-**	**-**	**59.8**	**0.6**	**-**	**-**
	куб.м	**2945**	**-**	**-**	**-**	**-**	**2945**	**0.7**	**-**	**-**
Всичко нискостъблени ЗСпФ	**ха**	**71.5**	**-**	**-**	**-**	**-**	**71.5**	**0.7**	**-**	**-**
	куб.м	**3640**	**-**	**-**	**-**	**-**	**3640**	**0.9**	**-**	**-**
всичко нискостъблени	**ха**	**131.3**	**-**	**-**	**-**	**-**	**131.3**	**1.3**	**-**	**-**
	куб.м	**6585**	**-**	**-**	**-**	**-**	**6585**	**1.6**	**-**	**-**
ОБЩО										
ВСИЧКО ПОЛЗВАНЕ	**ха**	**5157.8**	**51.4**	**1160.2**	**3690.7**	**4902.3**	**10060.1**	**100.0**	**132.4**	**27.5**
	куб.м	**260100**	**-**	**27945**	**129870**	**157815**	**417915**	**100.0**	**-**	**-**

- ПРОЧИСТКИ се провеждат от склопяване на насажденията до възрастта, в която започва интензивно нарастване на дърветата по височина. Планирано е да се водят в склопени насаждения и култури с пълнота 0.8-1.0 на обща площ 51.4 ха (таблица № 98). С тях се цели регулиране състава, качеството на културите и насажденията и увеличаване на тяхната устойчивост. Прочистки ще се водят в условните стопански класове Смесен иглолистен средно и нискобонитетен, Черборови култури, и със стопански функции – Смесен иглолистен високобонитетен, Смесен иглолистен средно и нискобонитетен, Бялборови и Черборови култури на площ от 33.7 ха. От широколистните високостъблени гори прочистка е планирана в насаждения от стопански клас Дъбов средно и нискобонитетен – 4.2 ха. От превръщателните стопански класове със защитни и специални функции са планирани в Смесен средно и нискобонитетен, Церов, Дъбов средно и нискобонитетен, Буково-габъров високобонитетен и Буково-габъров средно и нискобонитетен за превръщане на обща площ от 13.5 ха. Най-много насаждения препоръчани с тази отгледна сеч са в Буково-габъровия средно и нискобонитетен стопански клас за превръщане от всички функции – 7.1 ха и бялборови култури със стопански функции – 20.3 ха.

В зависимост от функционалната категория, пълнотата, бонитета и месторастенето интензивността на сечта е от 15 до 20 %.

В бялборови, черборови, букови и дъбови младиняци, прочистките са без материален добив съгласно нормативната база. При издънковите гори за превръщане ситуацията е идентична, т.е. не е предвиждан материален добив от прочистки. Списък на подотделите, в които са предвидени прочистки без материален добив е даден в Приложенията към обяснителната записка.

- ПРОРЕЖДАНИЯ се провеждат в периода на интензивен растеж на дърветата по височина за регулиране на броя на дърветата с желани качества (дървета на бъдещето), осигуряване на условия за нарастването им по височина, подобряване и поддържане на жизнеността и механичната устойчивост на насажденията, както и здравословното им състояние. Планирано е да се водят в насаждения и култури с пълноти 0.8-1.0 и в отделни дървостои с пълнота 0.7 и неравномерен строеж в гъстите групи. Тук основната задача е да се отгледат дървета с прави самоокастрени стъбла и добре развита корона. Интензивността на сечта е от 10 до 30 % в зависимост от особеностите (дървесен вид, пълнота, строеж) на насажденията и типа месторастене. Прореждания ще се водят в култури и насаждения с обща площ **1160.2** ха (таблица № 98) във всички (без БВ, БСр – със стопански функции, БН – специални функции, Акациевия и Нискостъблен) стопански класове, което представлява 23.7 % от цялата площ на отгледните сечи (насока – отглеждане) и 11.5 % от площта на всички сечи.

- ПРОБИРКИ се провеждат в периода на интензивен растеж на дърветата по диаметър до започване на възобновителна сеч за създаване на условия за нарастването на дърветата с желани стъблени форми по диаметър, както и за подобряване на индивидуалната им жизненост и механична устойчивост. Целта на тази сеч е да се определят дърветата на бъдещето и да се създадат условия за тяхното развитие и формиране на правилни корони и стъбла. Препоръчано е да се водят в насаждения и култури с пълнота 0.8-1.0, като след сечта пълнотата и склопеността на дървостоите не се допуска да бъде по-малка от 0.7. В насаждения с пълнота 0.7 и неравномерен строеж са препоръчани пробирки в гъстите групи (0.8-1.0).

Според конкретните условия – състоянието, пълнотата, бонитета на насажденията и особеностите на месторастенията, интензивността на пробирките е 10-30 %. Общо пробирки ще се водят на **3690.7** ха (таблица № 98) във всички стопански класове освен в Буков нискобонитетен със стопански функции, Акациев и Нискостъблен. Спрямо цялата площ на отгледните сечи (насока – отглеждане) пробирките са 75.3 %, а спрямо площта на всички предвидени сечи – 36.7 %.

<u>1.3. Насока на стопанисване: Техническа</u>

- ТЕХНИЧЕСКИ СЕЧИ са планирани на площ 80.4 ха само за просветление на трайни автомобилни горски пътища и просичане на просеки (електропроводни и противопожарни), като не е начислен добив на дървесина от тях (таблица № 99). В таксационните описания в съкратена форма е описана сечта за просичане на просеки по следния начин – ***техническа по Чл. 36 (1), т.8*** от Наредба № 8 за сечите в горите.

- Принудителни и санитарни сечи в настоящия горскостопански план не са планирани. По време на теренните проучвания в годината на инвентаризация са установени около 18000 куб.м дървесина (лежаща маса), която предстои да се реализира в първите години на предстоящия ревизионен период. Тази дървесна маса не е включена при планираното ползване в горскостопанския план.

Таблица № 99

Разпределение на залесената площ и предвиденото ползване (без клони) с планирана насока на стопанисване по стопански класове

Стопански класове	Мерни единици	Насока на стопанисване				
		Възобновяване	Отглеждане	Техническа	ВСИЧКО НАСОКИ	%
Иглолистни						
Смесен Иглол. В ЗСпФ	ха	-	274.0	-	274.0	4.2
	куб.м	-	8270	-	8270	3.1
Смесен Иглол. В СтФ	ха	-	147.7	-	147.7	4.1
	куб.м	-	3795	-	3795	2.5
Смесен Игл. СрН ЗСпФ	ха	-	248.0	4.0	252.0	3.8
	куб.м	-	4920	-	4920	1.8
Смесен Игл. СрН СтФ	ха	-	196.8	-	196.8	5.5
	куб.м	-	3585	-	3585	2.4
Бялборови култури ЗСпФ	ха	15.6	241.2	-	256.8	3.9
	куб.м	1065	10405	-	11470	4.3
Бялборови култури СтФ	ха	31.9	312.0	-	343.9	9.6
	куб.м	2545	11020	-	13565	9.1
Черборови култури ЗСпФ	ха	345.2	145.8	4.2	495.2	7.6
	куб.м	28500	6890	-	35390	13.2
Черборови култури СтФ	ха	278.0	252.4	-	530.4	14.8
	куб.м	25660	12300	-	37960	25.5
Всичко иглолистни ЗСпФ	**ха**	**360.8**	**909.0**	**8.2**	**1278.0**	**19.5**
	куб.м	**29565**	**30485**	**-**	**60050**	**22.4**
Всичко иглолистни СтФ	**ха**	**331.6**	**908.9**	**-**	**1240.5**	**34.6**
	куб.м	**28795**	**30700**	**-**	**59495**	**39.9**
Широколистни високостъблени						
Буков В ЗСпФ	ха	183.1	251.8	20.6	455.5	7.0
	куб.м	12580	11170	-	23750	8.8
Буков В СтФ	ха	26.7	1.9	-	28.6	0.8
	куб.м	1820	90	-	1910	1.3
Буков Ср ЗСпФ	ха	471.3	170.2	-	641.5	9.7
	куб.м	27120	5970	-	33090	12.4
Буков Ср СтФ	ха	66.8	10.2	-	77.0	2.1
	куб.м	4175	420	-	4595	3.0
Буков Н ЗСпФ	ха	302.3	24.4	-	326.7	5.0
	куб.м	12705	650	-	13355	5.0

Стопански класове	Мерни единици	Насока на стопанисване				
		Възобновяване	Отглеждане	Техническа	ВСИЧКО НАСОКИ	%
Буков Н СтФ	ха	59.3	6.6	-	65.9	1.8
	куб.м	3980	140	-	4120	2.8
Дъбов СрН ЗСпФ	ха	36.3	13.8	-	50.1	0.8
	куб.м	1555	190	-	1745	0.6
Дъбов СрН СтФ	ха	2.6	15.2	-	17.8	0.5
	куб.м	150	315	-	465	0.3
Буково-габъров В П ЗСпФ	ха	35.4	69.5	-	104.9	1.6
	куб.м	2020	2365	-	4385	1.6
Буково-габъров В П СтФ	ха	4.6	8.4	-	13.0	0.4
	куб.м	285	280	-	565	0.4
Всичко широколистни високостъблени ЗСпФ	**ха**	**1028.4**	**529.7**	**20.6**	**1578.7**	**24.1**
	куб.м	**55980**	**20345**	**-**	**76325**	**28.4**
Всичко широколистни високостъблени СтФ	**ха**	**165.2**	**44.0**	**-**	**209.2**	**5.8**
	куб.м	**10590**	**1275**	**-**	**11865**	**7.9**
Издънкови за превръщане						
Буков В ЗСпФ	ха	-	3.6	-	3.6	0.1
	куб.м	-	140	-	140	0.1
Буков В СтФ	ха	-	-	-	-	-
	куб.м	-	-	-	-	-
Буков Н ЗСпФ	ха	0.1	-	-	0.1	-
	куб.м	5	-	-	5	-
Буков Н СтФ	ха	-	-	-	-	-
	куб.м	-	-	-	-	-
Смесен СрН П ЗСпФ	ха	286.5	74.0	-	360.5	5.5
	куб.м	10170	1650	-	11820	4.4
Смесен СрН П СтФ	ха	189.2	33.6	-	222.8	6.2
	куб.м	8115	610	-	8725	5.8
Церов П ЗСпФ	ха	310.1	45.9	0.9	356.9	5.4
	куб.м	9890	755	-	10645	4.0
Церов П СтФ	ха	281.5	63.7	-	345.2	9.6
	куб.м	10740	955	-	11695	7.8
Дъбов СрН П ЗСпФ	ха	250.5	23.6	-	274.1	4.2
	куб.м	8800	370	-	9170	3.4
Дъбов СрН П СтФ	ха	391.5	26.1	-	417.6	11.6
	куб.м	15735	415	-	16150	10.8
Буково-габъров В П ЗСпФ	ха	665.1	1429.1	37.3	2131.5	32.5
	куб.м	33500	46815	-	80315	29.8
Буково-габъров В П СтФ	ха	205.3	584.2	8.8	798.3	22.3
	куб.м	10385	18615	-	29000	19.6
Буково-габъров СрН П ЗСпФ	ха	370.8	120.8	4.6	496.2	7.6
	куб.м	14125	2440	-	16565	6.2
Буково-габъров СрН П СтФ	ха	189.0	106.1	-	295.1	8.2
	куб.м	6890	2245	-	9135	6.1
Всичко издънкови за превръщане ЗСпФ	**ха**	**1883.1**	**1697.0**	**42.8**	**3622.9**	**55.3**
	куб.м	**76490**	**52170**	**-**	**128660**	**47.9**
Всичко издънкови за превръщане СтФ	**ха**	**1256.5**	**813.7**	**8.8**	**2079.0**	**57.9**
	куб.м	**51865**	**22840**	**-**	**74705**	**50.1**
Нискостъблени						

Стопански класове	Мерни единици	Насока на стопанисване				
		Възобновяване	Отглеждане	Техническа	ВСИЧКО НАСОКИ	%
Акациев ЗСпФ	ха	71.5	-	-	71.5	1.1
	куб.м	3640	-	-	3640	1.3
Акациев СтФ	ха	59.8	-	-	59.8	1.7
	куб.м	2945	-	-	2945	1.9
Всичко нискостъблени ЗСпФ	**ха**	**71.5**	**-**	**-**	**71.5**	**1.1**
	куб.м	**3640**	**-**	**-**	**3640**	**1.3**
Всичко нискостъблени СтФ	**ха**	**60.7**	**-**	**-**	**60.7**	**1.7**
	куб.м	**3175**	**-**	**-**	**3175**	**2.1**
ОБЩО						
ОБЩО НАСОКИ ЗСпФ	**ха**	**3343.8**	**3135.7**	**71.6**	**6551.1**	**100.0**
	куб.м	**165675**	**103000**	**-**	**268675**	**100.0**
ОБЩО НАСОКИ СтФ	**ха**	**1814.0**	**1766.6**	**8.8**	**3589.4**	**100.0**
	куб.м	**94425**	**54815**	**-**	**149240**	**100.0**
ВСИЧКО НАСОКИ ЗСпФ+СтФ	**ха**	**5157.8**	**4902.3**	**80.4**	**10140.5**	**-**
	куб.м	**260100**	**157815**	**-**	**417915**	**-**

В таблица № 100 е дадено разпределението на площта на насажденията по вид на предвидената възобновителна сеч и по видове гори, а в таблица № 101 разпределението на залесената площ и предвидено ползване с планирана насока на стопанисване по стопански класове и групи сечи.

Таблица № 100

Размер на ползването по ПЛОЩ и вид на възобновителна СЕЧ ***по вид на горите***

Вид на възобновителната сеч и видове гори						
Видове гори	**постепенно котловинна**	**групово постепенна**	**гола за изд.възобн.**	**общо гола**	**ОБЩО**	**%**
1.3 - Култури от бял бор – извън естеств. зона на разпростр.	47.5	-	-	-	47.5	0.9
2.3 - Култури от черен бор – извън естеств. зона на разпростр.	582.3	40.9	-	-	623.2	12.1
10.1 - Семенни букови гори	8.7	1074.8	-	-	1083.5	21.0
11.1 - Семенни термофилни букови гори	-	18.3	-	-	18.3	0.3
12.1 - Семенни гори от зимен дъб	2.4	19.1	-	-	21.5	0.4
13.1 - Естествени семенни смесени дъбови гори	8.3	-	-	-	8.3	0.2
14.1 - Семенни гори от цер	9.1	-	-	-	9.1	0.2
19.1 - Семенни гори от обикновен габър	-	1.1	-	-	1.1	-
23.1 - Издънкови термофилни букови гори	-	135.3	-	-	135.3	2.6
23.2 - Издънкови букови гори	19.4	1178.3	-	-	1197.7	23.2
23.3 - Издънкови гори от зимен дъб	637.0	16.8	-	-	653.8	12.7
23.4 - Издънкови смесени дъбови гори	346.0	12.5	-	-	358.5	7.0
23.5 - Издънкови церови гори	644.4	7.7	-	-	652.1	12.7
23.6 - Издънкови гори от обикновен габър	4.8	204.2	-	-	209.0	4.0
23.7 - Естествени гори от трепетлика	-	-	7.6	7.6	7.6	0.2
24 - Гори от акация	-	-	131.3	131.3	131.3	2.5
ОБЩО	**2309.9**	**2709.0**	**138.9**	**138.9**	**5157.8**	**100.0**
ПОЛЗВАНЕ (БЕЗ КЛОНИ)	**116290**	**135940**	**7870**	**7870**	**260100**	
ПОЛЗВАНЕ (С КЛОНИ)	**132205**	**153380**	**8285**	**8285**	**293870**	

Таблица № 101

Разпределение на залесената площ и предвидено ползване (без клони) с планирана насока на стопанисване по стопански кл. и групи сечи

НАСОКИ НА СЕЧ	Мерни единици	ВЪЗОБНОВЯВАНЕ		ОТГЛЕЖДАНЕ		ОБЩО	%	Отглеждане на подраста	Изсичане на подлеса
Стопански класове		Възобновителни сечи	Всичко възобновителни	Отгледни сечи	Всичко отглеждане				
Иглолистни									
Смесен Иглол. В ЗСпФ	ха	-	-	274.0	274.0	274.0	4.2	-	-
	куб.м	-	-	8270	8270	8270	3.1	-	-
Смесен Иглол. В СтФ	ха	-	-	147.7	147.7	147.7	4.1	-	-
	куб.м	-	-	3795	3795	3795	2.5	-	-
Смесен Игл. СрН ЗСпФ	ха	-	-	248.0	248.0	248.0	3.8	-	-
	куб.м	-	-	4920	4920	4920	1.8	-	-
Смесен Игл. СрН СтФ	ха	-	-	196.8	196.8	196.8	5.5	-	-
	куб.м	-	-	3585	3585	3585	2.4	-	-
Дъбов СрН П ЗСпФ	ха	-	-	-	-	-	-	-	-
	куб.м	-	-	-	-	-	-	-	-
Дъбов СрН П СтФ	ха	21.7	21.7	-	-	21.7	0.6	21.7	-
	куб.м	590	590	-	-	590	0.4	-	-
Бялборови култури ЗСпФ	ха	15.6	15.6	241.2	241.2	256.8	4.0	-	-
	куб.м	1065	1065	10405	10405	11470	4.3	-	-
Бялборови култури СтФ	ха	31.9	31.9	312.0	312.0	343.9	9.6	-	-
	куб.м	2545	2545	11020	11020	13565	9.1	-	-
Черборови култури ЗСпФ	ха	345.2	345.2	145.8	145.8	491.0	7.6	2.7	-
	куб.м	28500	28500	6890	6890	35390	13.2	-	-
Черборови култури СтФ	ха	278.0	278.0	252.4	252.4	530.4	14.9	1.5	1.8
	куб.м	25660	25660	12300	12300	37960	25.5	-	-
Всичко иглолистни	**ха**	**692.4**	**692.4**	**1817.9**	**1817.9**	**2510.3**	**24.9**	**25.9**	**1.8**
	куб.м	**58360**	**58360**	**61185**	**61185**	**119545**	**28.6**	**-**	**-**
Широколистни високостъблени									
Буков В ЗСпФ	ха	183.1	183.1	251.8	251.8	434.9	6.7	1.7	-
	куб.м	12580	12580	11170	11170	23750	8.8	-	-
Буков В СтФ	ха	26.7	26.7	1.9	1.9	28.6	0.8	-	-
	куб.м	1820	1820	90	90	1910	1.3	-	-
Буков Ср ЗСпФ	ха	471.3	471.3	170.2	170.2	641.5	10.0	5.6	-
	куб.м	27120	27120	5970	5970	33090	12.4	-	-
Буков Ср СтФ	ха	66.8	66.8	10.2	10.2	77.0	2.1	0.6	-
	куб.м	4175	4175	420	420	4595	3.0	-	-
Буков Н ЗСпФ	ха	302.3	302.3	24.4	24.4	326.7	5.0	5.5	-
	куб.м	12705	12705	650	650	13355	5.0	-	-
Буков Н СтФ	ха	59.3	59.3	6.6	6.6	65.9	1.8	2.4	-
	куб.м	3980	3980	140	140	4120	2.8	-	-

НАСОКИ НА СЕЧ	Мерни единици	ВЪЗОБНОВЯВАНЕ		ОТГЛЕЖДАНЕ		ОБЩО	%	Отглеждане на подраста	Изсичане на подлеса
Стопански класове		Възобновителни сечи	Всичко възобновителни	Отгледни сечи	Всичко отглеждане				
Дъбов СрН ЗСпФ	ха	36.3	36.3	13.8	13.8	50.1	0.8	-	-
	куб.м	1555	1555	190	190	1745	0.6	-	-
Дъбов СрН СтФ	ха	2.6	2.6	15.2	15.2	17.8	0.5	-	-
	куб.м	150	150	315	315	465	0.3	-	-
Церов П ЗСпФ	ха	-	-	-	-	-	-	-	-
	куб.м	-	-	-	-	-	-	-	-
Церов П СтФ	ха	-	-	0.4	0.4	0.4	-	-	-
	куб.м	-	-	10	10	10	-	-	-
Дъбов СрН П ЗСпФ	ха	-	-	-	-	-	-	-	-
	куб.м	-	-	-	-	-	-	-	-
Дъбов СрН П СтФ	ха	5.2	5.2	1.3	1.3	6.5	0.2	0.5	-
	куб.м	180	180	20	20	200	0.1	-	-
Буково-габъров В П ЗСпФ	ха	35.4	35.4	69.5	69.5	104.9	1.6	1.1	-
	куб.м	2020	2020	2365	2365	4385	1.6	-	-
Буково-габъров В П СтФ	ха	4.6	4.6	8.4	8.4	13.0	0.4	-	-
	куб.м	285	285	280	280	565	0.4	-	-
Всичко широколистни високостъблени	**ха**	**1193.6**	**1193.6**	**573.7**	**573.7**	**1767.3**	**17.6**	**17.4**	**-**
	куб.м	**66570**	**66570**	**21620**	**21620**	**88190**	**21.1**	**-**	**-**
Издънкови за превръщане									
Буков В ЗСпФ	ха	-	-	3.6	3.6	3.6	0.1	-	-
	куб.м	-	-	140	140	140	0.1	-	-
Буков В СтФ	ха	-	-	-	-	-	-	-	-
	куб.м	-	-	-	-	-	-	-	-
Буков Н ЗСпФ	ха	0.1	0.1	-	-	0.1	-	-	-
	куб.м	5	5	-	-	5	-	-	-
Буков Н СтФ	ха	-	-	-	-	-	-	-	-
	куб.м	-	-	-	-	-	-	-	-
Смесен СрН П ЗСпФ	ха	286.5	286.5	74.0	74.0	360.5	5.6	13.6	3.1
	куб.м	10170	10170	1650	1650	11820	4.4	-	-
Смесен СрН П СтФ	ха	189.2	189.2	33.6	33.6	222.8	6.2	4.6	5.2
	куб.м	8115	8115	610	610	8725	5.8	-	-
Церов П ЗСпФ	ха	310.1	310.1	45.9	45.9	356.0	5.5	7.4	1.6
	куб.м	9890	9890	755	755	10645	4.0	-	-
Церов П СтФ	ха	281.5	281.5	63.7	63.7	345.2	9.6	10.7	6.7
	куб.м	10740	10740	955	955	11695	7.8	-	-
Дъбов СрН П ЗСпФ	ха	250.5	250.5	23.6	23.6	274.1	4.2	8.3	0.5
	куб.м	8800	8800	370	370	9170	3.4	-	-
Дъбов СрН П СтФ	ха	391.5	391.5	26.1	26.1	417.6	11.7	18.7	3.7
	куб.м	15735	15735	415	415	16150	10.8	-	-
Буково-габъров В П ЗСпФ	ха	665.1	665.1	1429.1	1429.1	2094.2	32.2	19.9	0.8
	куб.м	33500	33500	46815	46815	80315	29.8	-	-
Буково-габъров В П СтФ	ха	205.3	205.3	584.2	584.2	789.5	22.1	4.0	-
	куб.м	10385	10385	18615	18615	29000	19.6	-	-
Буково-габъров СрН П ЗСпФ	ха	370.8	370.8	120.8	120.8	491.6	7.6	1.2	0.9
	куб.м	14125	14125	2440	2440	16565	6.2	-	-
	ха	189.0	189.0	106.1	106.1	295.1	8.2	0.7	3.2

НАСОКИ НА СЕЧ	Мерни единици	ВЪЗОБНОВЯВАНЕ		ОТГЛЕЖДАНЕ		ОБЩО	%	Отглеждане на подраста	Изсичане на подлеса
Стопански класове		Възобновителни сечи	Всичко възобновителни	Отгледни сечи	Всичко отглеждане				
Буково-габъров СрН П СтФ	куб.м	6890	6890	2245	2245	9135	6.1	-	-
Всичко издънкови за превръщане	**ха**	**3139.6**	**3139.6**	**2510.7**	**2510.7**	**5650.3**	**56.2**	**89.1**	**25.7**
	куб.м	**128355**	**128355**	**75010**	**75010**	**203365**	**48.7**	**-**	**-**
Нискостъблени									
Буков Н ЗСпФ	ха	-	-	-	-	-	-	-	-
	куб.м	-	-	-	-	-	-	-	-
Буков Н СтФ	ха	0.9	0.9	-	-	0.9	-	-	-
	куб.м	230	230	-	-	230	0.2	-	-
Акациев ЗСпФ	ха	71.5	71.5	-	-	71.5	1.1	-	-
	куб.м	3640	3640	-	-	3640	1.3	-	-
Акациев СтФ	ха	59.8	59.8	-	-	59.8	1.7	-	-
	куб.м	2945	2945	-	-	2945	1.9	-	-
Всичко нискостъблени	**ха**	**132.2**	**132.2**	**-**	**-**	**132.2**	**1.3**	**-**	**-**
	куб.м	**6815**	**6815**	**-**	**-**	**6815**	**1.6**	**-**	**-**
ОБЩО									
ВСИЧКО ЗСпФ	**ха**	**3343.8**	**3343.8**	**3135.7**	**3135.7**	**6479.5**	**100.0**	**67.0**	**6.9**
	куб.м	**165675**	**165675**	**103000**	**103000**	**268675**	**100.0**	**-**	**-**
ВСИЧКО СтФ	**ха**	**1814.0**	**1814.0**	**1766.6**	**1766.6**	**3580.6**	**100.0**	**65.4**	**20.6**
	куб.м	**94425**	**94425**	**54815**	**54815**	**149240**	**100.0**	**-**	**-**
ВСИЧКО ЗСпФ+СтФ	**ха**	**5157.8**	**5157.8**	**4902.3**	**4902.3**	**10060.1**	**100.0**	**132.4**	**27.5**
	куб.м	**260100**	**260100**	**157815**	**157815**	**417915**	**100.0**	**-**	**-**

2. Размер на годишното ползване от възобновителни сечи

Планирането на предложените лесовъдски системи (сечи) е извършено съгласно чл.101, 102, 103 и 104 от Закона за горите, както и според изискванията на последните изменения и допълнения на Наредба № 8 на МЗХ за сечите в България и Наредба № 18 от 07.10.2015 година за инвентаризация и планиране в горските територии. Взети са под внимание и указанията за стопанисване на Бялборови и Черборови култури създадени извън естествените райони на разпространение (ИАГ - 8856/02.032016г.; ИАГ- 12213/ 28.06.2017г.).

Съгласно нормативната база, на определяне размера на главното ползване по формулни методи подлежат всички стопански класове във високостъблените гори със стопански функции, а във високостъблените гори със защитни и специални функции определянето на обема на годишното ползване от възобновителни сечи е в зависимост от състоянието им.

На територията на ОП ”Трънска гора” горите общинска собственост са разделени според функцията, която изпълняват (Таблици №№ 28 и 29), като обособените стопански класове в горите със защитни и специални функции са ***условни***. Основната цел тук е ***запазване, поддържане и подобряване*** на защитните и специални функции на горите. Сечите в насажденията и културите са предвидени съобразно техните специални функции, както и според “Режими за устойчиво стопанисване на горите в Натура 2000” (ИАГ, 2011 год.), към Чл. 4, (1), т.2 от Наредба №8 за сечите.

Планирането на възобновителни сечи в ***горските територии общинска собственост*** е извършено според състоянието на всяко насаждение (сечище по състояние), а общото ползване е получено като сума по насаждения, в съответствие с чл.77 ал.3 от Наредба № 18 от 07.10.2015 година за инвентаризация и планиране в горските територии. Планирания размер на годишно ползване е направен при разчет в някои насаждения да се влезе със сеч двукратно за десетилетието и е възможен само, ако първото влизане се осъществи до 2024 г включително, за да може второто да се приключи в рамките на ревизионния период (повтаряемост на конкретната сеч през 7 г / 8 г, съгласно Наредба №8 за сечите).

Само за сравнение, в ***условните*** стопански класове – Буков високобонитетен (БВ), Буков среднобонитетен (БСр), Буков нискобонитетен (БН), Дъбов средно и нискобонитетен (ДСрН), Смесен иглолистен високобонитетен (СмИВ), Смесен иглолистен средно и нискобонитетен (СмСрН) и иглолистните култури ББК и ЧБК са изчислени варианти на годишно сечище, съгласно регламентираните в Наредба № 18 формулни методи (таблица № 108). Същото е направено и за стопанските класове със стопански функции (таблица № 120). Данните за разпределението на площта на зрелите и презрели насаждения по пълноти и според процента на естественото възобновяване са посочени за всеки стопански клас. При планирането на мероприятията не са включени запасите на горите във фаза на старост.

Данните са посочени само за справка.

2.1. Гори със защитни и специални функции

2.1.1. В условния стопански клас Смесен иглолистен високобонитетен

Площта на този ***условен*** стопански клас е 453.1 ха.

Няма планирано ползване с насока – Възобновяване в този стопански клас, поради липса на зрели и презрели насаждения.

А.2.2. В условния стопански клас Смесен иглолистен средно и нискобонитетен

Площта на този ***условен*** стопански клас е 674.6 ха.

Няма зрели и презрели насаждения, поради това не са планирани мероприятия с насока – Възобновяване.

2.1.3. В условния стопански клас Бялборови култури

Площта на ***условния*** стопански клас е 545.2 ха.

Площта на зрелите и презрелите култури е 18.6 ха със запас 4850 куб.м, а средният прираст на стопанския клас е 2390 куб.м. Експлоатационният запас е 261 куб.м/ха. Разпределението по класове на възраст е неравномерно, като зрелите и презрелите дървостои заемат 3.4 % от площта му. Дозряващите заемат 63.2 %, а тези от последния клас на средновъзрастните – 33.3 %. В таблица № 108 са дадени вариантите на годишно ползване от възобновителни сечи, а в таблица № 102 е дадено разпределението на залесената площ по степен на естествено възобновяване и склопеност. Възобновяването в стопанския клас е с около 30-40 % покритие от подраст. Набраното годишно ползване от възобновителни сечи е 110 куб.м, което представлява 2.3 % от зрелия запас и 4.6 % от средния прираст.

Предлага се годишно сечище по състояние с площ 0.4 ха и запас 110 м^3.

Таблица № 102

*Разпределение на площа на зрелите и презрелите насаждения в **условен** стопански клас ББК по склопеност и степени на възобновяване*

Общинска собственост

Бялборови култури	**слабо 0%-45%**	**средно 46%-75%**	**добро 76%-100%**	**общо**
склопеност	**хектари**			
0.1	-	-	-	-
0.2	-	-	-	-
0.3	0.7	1.0	-	1.7
0.4	1.3	-	-	1.3
0.5	-	-	-	-
0.6	6.0	-	-	6.0
0.7	6.5	-	-	6.5
0.8	2.0	-	-	2.0
0.9	1.1	-	-	1.1
1.0	-	-	-	-
общо	17.6	1.0	-	18.6

Ползването е получено като сума по насаждения, според състоянието им, както и според функциите на гората и степента на възобновяване. От таблицата с изчислените варианти на годишно ползване по регламентираните формулни методи се вижда, че предлаганото ползване най-много се доближава до стойностите, определени чрез формулата по зрелост (0.9 ха/235 м^3). Предложените възобновителни сечи са ***дългосрочни, постепенни, с насока на стопанисване Възобновяване*** в съответствие със системите от режими и мерки за стопанисване на горите, попадащи в горските типове природни местообитания и специфичните изисквания при провеждане на сечи в защитни и специални горски територии. С предложеното ползване от възобновителни сечи се очаква равномерно ползване за дълъг период от време и усвояване на значително количество зряла дървесина при спазване ограничителните режими на стопанисване, следствие от специфичните функции на гората.

2.1.4.В условния стопански клас Черборови култури

Площта на този ***условен*** стопански клас е 597.2 ха.

Площта на зрелите и презрелите култури е 365.4 ха със запас 119805 куб.м, а среднят прираст на стопанския клас е 2816 куб.м. Експлоатационният запас е 328 куб.м/ха. Разпределението по класове на възраст в него е неравномерно. Зрелите и презрелите култури са 60.2 % спрямо общата площ, дозряващите – 36.4 %, а насажденията от последния клас при средновъзрастните са 3.1 %. Възобновяването е съсредоточено във високите пълноти (0.6-0.8), като около 20 % от културите са с 60-80 % покритие на подраст от черен и бял бор, зимен дъб, цер и акация.

В таблица № 108 са дадени вариантите на годишно ползване от възобновителни сечи, а в таблица № 103 е дадено разпределението на залесената площ по степен на естествено възобновяване и склопеност.

Таблица № 103

*Разпределение на площа на зрелите и презрелите насаждения в **условен** стопански клас ЧБК по склопеност и степени на възобновяване*

Общинска собственост

Черборови култури	слабо 0%-45%	средно 46%-75%	добро 76%-100%	общо
склопеност	хектари			
0.1	-	-	-	-
0.2	0.2	-	-	0.2
0.3	5.9	-	-	5.9
0.4	8.6	1.5	-	10.1
0.5	12.8	-	-	12.8
0.6	96.9	10.7	-	107.6
0.7	72.7	13.6	6.7	93.0
0.8	90.0	6.9	22.5	119.4
0.9	16.0	-	-	16.0
1.0	0.4	-	-	0.4
общо	303.5	32.7	29.2	365.4

Полученото годишно ползване от възобновителни сечи в черборовите култури е 2850 куб.м, което представлява 2.4 % от зрелия запас и 101.2 % от средния прираст. Предлага се годишно сечище по състояние с площ 8.7 ха и запас 2850 м^3. Ползването е получено като сума по насаждения, според състоянието им, както и според функциите на гората и степента на възобновяване. В по-голямата си част планираните мероприятия са с интензивност до 25 %. От таблицата с изчислените варианти на годишно ползване по регламентираните формулни методи се вижда, че предлаганото ползване достига определеното по формулата за среден прираст (8.6 ха/2816 куб. м).

Предложените възобновителни сечи са ***дългосрочни, постепенни, с насока на стопанисване Възобновяване*** в съответствие със системите от режими и мерки за стопанисване на горите, попадащи в горските типове природни местообитания и специфичните изисквания при провеждане на сечи в защитни и специални горски територии. С предложеното ползване от възобновителни сечи се очаква равномерно ползване за дълъг период от време.

2.1.5. В Буковия високобонитетен условен стопански клас

Площта на този ***условен*** стопански клас е 770.0 ха.

Площта на зрелите и презрелите насаждения е 334.3 ха със запас 97730 куб.м, а средният прираст на стопанския клас е 2802 куб.м. Експлоатационният запас е 292 куб.м/ха. Разпределението по класове на възраст е неравномерно, като зрелите и презрелите дървостои заемат 43.4 % от площта му. Дозряващите заемат 9.0 %, най-възрастния клас от средновъзрастните дървостои е 14.6 %, средновъзрастните насаждения от 40 до 80 годишна възраст 27.0 % от общата площ на стопанския клас. В таблица № 108 са дадени вариантите на годишно ползване от възобновителни сечи, а в таблица № 104 е дадено разпределението на залесената площ по степен на естествено възобновяване и склопеност. Възобновяването е с около 30-60 % покритие, укрепнал и добре развиващ се подраст и съсредоточен във високите пълноти (0.6-0.8).

Таблица № 104

*Разпределение на площа на зрелите и презрелите насаждения в **условен** стопански клас БВ по склопеност и степени на възобновяване*

Общинска собственост

Буков В	слабо 0%-45%	средно 46%-75%	добро 76%-100%	общо
склопеност	хектари			
0.1	-	-	-	-
0.2	-	-	-	-
0.3	-	-	-	-
0.4	2.0	1.0	-	3.0
0.5	15.9	-	-	15.9
0.6	123.6	-	-	123.6
0.7	84.0	16.7	-	100.7
0.8	71.6	-	-	71.6
0.9	19.5	-	-	19.5
1.0	-	-	-	-
общо	316.6	17.7	-	334.3

Набраното годишно ползване от възобновителни сечи в буковите високобонитетни гори е 1260 куб.м, което представлява 1.3 % от зрелия запас и 45.0 % от средния прираст. Предлага се годишно сечище по състояние с площ 4.3 ха/1260 м^3. Ползването е получено като сума по насаждения, според състоянието им, както и според функциите на гората и степента на възобновяване. От таблицата с изчислените варианти на годишно ползване по регламентираните формулни методи се вижда, че предлаганото ползване се доближава до стойностите определени по нормално площно сечище (5.5 ха/1606 куб. м). Насаждения са планирани с ***дългосрочни, групово-постепенни сечи, с насока на стопанисване Възобновяване*** в съответствие със системите от режими и мерки за стопанисване на горите, попадащи в горските типове природни местообитания и специфичните изисквания при провеждане на сечи в защитни и специални горски територии.

2.1.6.В Буковия среднобонитетен условен стопански клас

Площта на този ***условен*** стопански клас е 1012.7 ха.

Площта на зрелите и презрелите насаждения е 596.5 ха със запас 136435 куб.м, а средният прираст на стопанския клас е 2759 куб.м. Експлоатационният запас е 229 куб.м/ха. Разпределението по класове на възраст е неравномерно, като зрелите и презрелите дървостои заемат 59.0 %, дозряващите заемат 13.7 %, насажденията от най-възрастния клас от средновъзрастните насаждения е 7.8 %, а младите и останалата част от средновъзрастните насаждения 19.5 % от общата площ на стопанския клас. В таблица №.108 са дадени вариантите на годишно ползване от възобновителни сечи, а в таблица № 105 е дадено разпределението на

залесената площ по степен на естествено възобновяване и склопеност. Възобновяването е добро с около 30-60 % покритие, укрепнал и добре развиващ се подраст и съсредоточен в средните и високите пълноти (0.5-0.9).

Таблица № 105

*Разпределение на площа на зрелите и презрелите насаждения в **условен** стопански клас БСр по склопеност и степени на възобновяване*

Общинска собственост

Буков Ср	слабо 0%-45%	средно 46%-75%	добро 76%-100%	общо
склопеност	хектари			
0.1	-	-	-	-
0.2	-	-	-	-
0.3	8.1	-	-	8.1
0.4	30.4	2.1	-	32.5
0.5	29.6	1.2	-	30.8
0.6	73.1	-	-	73.1
0.7	182.2	15.2	-	197.4
0.8	153.0	20.2	-	173.2
0.9	44.6	3.8	-	48.4
1.0	33.0	-	-	33.0
общо	554.0	42.5	-	596.5

Набраното годишно ползване от възобновителни сечи в буковите среднобонитетни гори е 2710 куб.м, което представлява 1.9 % от зрелия запас и 98.2 % от средния прираст. Предлага се годишно сечище по състояние с площ 11.8 ха/2710 м^3. От таблицата с изчислените варианти на годишно ползване по регламентираните формулни методи се вижда, че предлаганото ползване малко превишава получените стойности изчислени по формулата за нормално площно сечище (8.4 ха/1924 куб. м) и се доближава до тези по среден прираст (12.0 ха/2759 куб. м).

Планирани са ***дългосрочни, групово-постепенни сечи, с насока на стопанисване Възобновяване*** в съответствие със системите от режими и мерки за стопанисване на горите, попадащи в горските типове природни местообитания и специфичните изисквания при провеждане на сечи в защитни и специални горски територии.

2.1.7. В Буковия нискобонитетен условен стопански клас

Площта на този ***условен*** стопански клас е 608.1 ха.

Площта на зрелите и презрелите насаждения е 475.3 ха със запас 79905 куб.м, а средният прираст на стопанския клас е 1216 куб.м. Експлоатационният запас е 168 куб.м/ха. Разпределението по класове на възраст е неравномерно, като зрелите и презрелите дървостои заемат 78.2 %, дозряващите заемат 3.4 %, насажденията от най-възрастния клас от средновъзрастните насаждения е 4.6 %, а насажденията от първия и втория класове на възраст 13.8 % от общата площ на стопанския клас. В таблица № 108 са дадени вариантите на годишно ползване от възобновителни сечи, а в таблица № 106 е дадено разпределението на залесената площ по степен на естествено възобновяване и склопеност. Възобновяването е средно с около 40-50 % покритие на подраст съсредоточен в средните пълноти (0.5-0.8).

Таблица № 106

*Разпределение на площа на зрелите и презрелите насаждения в **условен** стопански клас БН по склопеност и степени на възобновяване*

Общинска собственост

Буков Н	слабо 0%-45%	средно 46%-75%	добро 76%-100%	общо
склопеност	хектари			
0.1	-	-	-	-
0.2	-	-	-	-
0.3	9.9	-	-	9.9
0.4	59.2	3.1	0.1	62.4
0.5	52.5	4.0	-	56.5
0.6	125.5	12.9	-	138.4
0.7	95.3	20.0	3.9	119.2
0.8	54.2	31.3	0.5	86.0
0.9	2.9	-	-	2.9
1.0	-	-	-	-
общо	399.5	71.3	4.5	475.3

Набраното годишно ползване от възобновителни сечи в буковите нискобонитетни гори е 1270 куб.м, което представлява 1.6 % от зрелия запас и 104.4 % от средния прираст. Предлага се годишно сечище по състояние с площ 7.6 ха/1270 м^3. От таблицата с изчислените варианти на годишно ползване по регламентираните формулни методи се вижда, че предлаганото ползване достига до стойностите, определени чрез формулата.за нормално площно сечище (6.1 ха/1025 куб. м) и тези по среден прираст (7.2 ха/1214 м^3). Предложените възобновителни сечи са ***дългосрочни, групово-постепенни, с насока на стопанисване Възобновяване*** в съответствие със системите от режими и мерки за стопанисване на горите, попадащи в горските типове природни местообитания и специфичните изисквания при провеждане на сечи в защитни и специални горски територии. С предложеното ползване от възобновителни сечи се очаква равномерно ползване за дълъг период от време.

2.1.8. В Дъбовия Средно и Нискобонитетен условен стопански клас

Площта на този ***условен*** стопански клас е 207.6 ха.

Площта на зрелите и презрелите насаждения е 44.1 ха със запас 7415 куб.м, а средният прираст на стопанския клас е 171 куб.м. Експлоатационният запас е 168 куб.м/ха. Разпределението по класове на възраст е неравномерно, като зрелите и презрелите дървостои заемат 21.2 % от площта му. Дозряващите заемат 4.3 %, най-възрастния клас от средновъзрастните дървостои е 2.6 %, а най-много насаждения - 62.8 % са от първи клас на възраст (увеличение дължащо се на изсечените не малка част иглолистни култури и насаждения силно повредени от корояд – каламитет през 2013 и 2014 г). В таблица № 108 са дадени вариантите на годишно ползване от възобновителни сечи, а в таблица № 107 е дадено разпределението на залесената площ по степен на естествено възобновяване и склопеност. Възобновяването е с около 30-40 % покритие, добре развиващ се подраст и съсредоточен във високите пълноти (0.6-0.8).

Таблица № 107

*Разпределение на площа на зрелите и презрелите насаждения в **условен** стопански клас ДСрН*

Общинска собственост

Дъбов СрН	слабо 0%-45%	средно 46%-75%	добро 76%-100%	общо
склопеност	хектари			
0.1	-	-	-	-

0.2	0.5	-	-	0.5
0.3	6.5	-	-	6.5
0.4	3.6	-	-	3.6
0.5	0.9	0.7	-	1.6
0.6	5.3	0.5	-	5.8
0.7	13.6	0.6	-	14.2
0.8	11.9	-	-	11.9
0.9	-	-	-	-
1.0	-	-	-	-
общо	42.3	1.8	-	44.1

Набраното годишно ползване от възобновителни сечи в Дъбовите семенни естествени гори е 160 куб.м, което представлява 2.2 % от зрелия запас и 94.0 % от средния прираст. Предлага се годишно сечище по състояние с площ 1.0 ха/160 м^3. Ползването е получено като сума по насаждения, според състоянието им, както и според функциите на гората и степента на възобновяване. От таблицата с изчислените варианти на годишно ползване по регламентираните формулни методи се вижда, че предлаганото ползване най-много се доближава до стойностите, определени чрез формулата по възраст за 60 години (1.0 ха/168 м^3) и по среден прираст (1.0 ха/171 м^3) . Предложените възобновителни сечи са ***дългосрочни, постепенни, с насока на стопанисване Възобновяване*** в съответствие със системите от режими и мерки за стопанисване на горите, попадащи в горските типове природни местообитания и специфичните изисквания при провеждане на сечи в защитни и специални горски територии. С предложеното ползване от възобновителни сечи се очаква равномерно ползване за дълъг период от време.

Таблица № 108

Изчисление размера на годишното ползване от възобновителни сечи по ***условни*** *стопански класове в горите със* ***специални функции***

Общинска собственост

Стопански клас	Възприет турнус на сеч	Обща залесена площ	Площ на зрели и презрели насаждения	Площ на дозряващи насаждения	Площ на най-възраст. клас на средно-възрастни насаждения	Запас на зрелите и презрели насаждения	Среден експлоа-тационен запас	Изчислени варианти на годишно сечище												Възприето сечище между изчислените	
								По среден прираст		По зрелост		По възраст за 40 години		По възраст за 60 години		Нормално площно сечище		По формулата на Щоцер			
								площ	запас	площ	запас	площ	запас	площ	запас	площ	запас	площ	запас	площ	запас
	години	хектари				куб.м	куб.м/ха	ха	куб.м	ха	куб.м	ха	куб.м	ха	куб.м	ха	куб.м	ха	куб.м	ха	куб.м
Буков В	140	770.0	334.3	69.1	112.7	97730	292	9.6	2802	16.7	4876	10.1	2949	8.6	2511	5.5	1606	8.1	2365	по Състояние	
																				4.3	**1260**
Буков Ср	120	1012.7	596.5	138.7	79.2	136435	229	12.0	2759	29.8	6824	18.4	4214	13.6	3114	8.4	1924	14.6	3343	по Състояние	
																				11.8	**2710**
Буков Н	100	608.1	475.3	20.9	28.0	79905	168	7.2	1214	23.8	3998	12.4	2083	8.7	1462	6.1	1025	14.5	2436	по Състояние	
																				7.6	**1270**
Дъбов СрН	120	207.6	44.1	8.9	5.5	7415	168	1.0	171	2.2	370	1.3	218	1.0	168	1.7	286	1.2	202	по Състояние	
																				1.0	**160**
Смесен Иглол. В	120	453.1	-	-	0.2	-	-	-	1713	-	-	-	-	-	-	3.8	-	2.5	-	по Състояние	
																				-	**-**
Смесен Игл. СрН	100	674.6	-	6.4	111.6	-	-	-	1481	-	-	0.2	-	2.0	-	6.7	-	4.5	-	по Състояние	
																				-	**-**
Бялборови култури	80	545.2	18.6	344.8	181.7	4850	261	9.2	2390	0.9	235	9.1	2375	9.1	2375	6.8	1775	8.2	2140	по Състояние	
																				0.4	**110**
Черборови култури	80	597.2	365.4	211.3	18.9	119805	328	8.6	2816	18.3	6002	14.4	4723	9.9	3247	7.5	2460	12.1	3969	по Състояние	
																				8.7	**2850**
Общо		**4868.5**	**1834.2**	**800.1**	**537.8**	**446220**															

2.1.9. В Буково-габъров високобонитетен условен стопански клас за превръщане

Площта на този ***условен*** стопански клас е 2849.4 ха.

Площта на зрелите и презрелите насаждения е 826.6 ха със запас 168810 куб.м, а средният прираст на стопанския клас е 7716 куб.м. В таблица № 109 е дадено разпределението на залесената площ по степен на естествено възобновяване и склопеност. Възобновяването е с около 30-60 % покритие съсредоточено във високите пълноти (0.7-0.9).

Таблица № 109

*Разпределение на площа на зрелите и презрелите насаждения в **условен** стопански клас БГВП по склопеност и степени на възобновяване*

Общинска собственост

Буково-габъров В П	слабо 0%-45%	средно 46%-75%	добро 76%-100%	общо
склопеност	хектари			
0.1	7.3	-	-	7.3
0.2	-	-	-	-
0.3	25.0	-	-	25.0
0.4	0.8	-	-	0.8
0.5	1.1	18.2	-	19.3
0.6	54.2	56.1	-	110.3
0.7	137.9	24.0	-	161.9
0.8	255.8	61.6	-	317.4
0.9	138.2	16.7	-	154.9
1.0	29.7	-	-	29.7
общо	650.0	176.6	-	826.6

Полученото годишно ползване от възобновителни сечи е 3550 куб.м (70.1 ха групово-постепенна сеч), което представлява 2.1 % от зрелия запас и 46.0 % от средния прираст на класа. Ползването е получено като сума по насаждения, според състоянието им, както и според функциите на гората и степента на възобновяване. Предложените възобновителни сечи са ***дългосрочни, групово-постепенни, с насока на стопанисване Възобновяване*** в съответствие със системите от режими и мерки за стопанисване на горите, попадащи в горските типове природни местообитания и специфичните изисквания при провеждане на сечи в защитни и специални горски територии.

При планирането на годишното ползване не са включени:

- горите във фаза на старост с обща залесена площ – 138.5 ха и запас – 32185 куб.м.

2.1.10. В Буково-габъров средно и нискобонитетен условен стопански клас за превръщане

Площта на този ***условен*** стопански клас е 972.8 ха.

Площта на зрелите и презрелите насаждения е 718.4 ха със запас 97675 куб.м, а средният прираст на стопанския клас е 2113 куб.м. В таблица № 110 е дадено разпределението на залесената площ по степен на естествено възобновяване и склопеност. Възобновяването е слабо с около 30-40% покритие съсредоточено във високите пълноти (0.7-0.9).

Таблица № 110

*Разпределение на площа на зрелите и презрелите насаждения в **условен** стопански клас БГСрНП по склопеност и степени на възобновяване*

Общинска собственост

Буково-габъров СрН П	слабо 0%-45%	средно 46%-75%	добро 76%-100%	общо
склопеност	хектари			
0.1	-	-	-	-
0.2	-	-	-	-
0.3	1.7	-	-	1.7
0.4	2.9	-	-	2.9
0.5	40.2	-	-	40.2
0.6	59.0	2.5	-	61.5
0.7	166.8	4.2	-	171.0
0.8	212.2	-	-	212.2
0.9	201.3	-	-	201.3
1.0	27.6	-	-	27.6
общо	711.7	6.7	-	718.4

Планираното годишно ползване от насока възобновяване е 730 куб.м (19.3 ха групово-постепенна сеч), което представлява 0.7 % от зрелия запас и 34.5 % от средния прираст на класа. Ползването е получено като сума по насаждения, според състоянието им, както и според функциите на гората и степента на възобновяване. Предложените възобновителни сечи са в съответствие със системите от режими и мерки за стопанисване на горите, попадащи в горските типове природни местообитания и специфичните изисквания при провеждане на сечи в защитни и специални горски територии. С предложеното ползване от възобновителни сечи се очаква усвояване на зряла дървесина при спазване ограничителните режими на стопанисване, следствие от специалните функции на гората.

При планирането на годишното ползване не са включени:

- горите във фаза на старост с обща залесена площ – 156.3 ха и запас – 22320 куб.м.

2.1.11. В Дъбов средно и нискобонитетен условен стопански клас за превръщане

Площта на този ***условен*** стопански клас е 389.5 ха.

Площта на зрелите и презрелите насаждения е 334.4 ха със запас 43230 куб.м, а средният прираст на стопанския клас е 766 куб.м. В таблица № 111 е дадено разпределението на залесената площ по степен на естествено възобновяване и склопеност. Възобновяването е около 40-70 % покритие, съсредоточено в средните и високите пълноти (0.6-0.9).

Таблица № 111

Разпределение на площа на зрелите и презрелите насаждения в ***условен*** *стопански клас ДСрНП по склопеност и степени на възобновяване*

Общинска собственост

Дъбов СрН П	слабо 0%-45%	средно 46%-75%	добро 76%-100%	общо
склопеност	хектари			
0.1	-	-	-	-
0.2	5.3	-	-	5.3
0.3	-	-	-	-
0.4	10.2	-	-	10.2
0.5	-	10.1	-	10.1
0.6	25.7	-	-	25.7
0.7	103.5	1.4	-	104.9
0.8	85.4	14.7	-	100.1
0.9	72.0	-	-	72.0

Дъбов СрН П	слабо 0%-45%	средно 46%-75%	добро 76%-100%	общо
1.0	6.1	-	-	6.1
общо	308.2	26.2	-	334.4

Планираното годишно ползване от възобновителни сечи е 780 куб.м (23.9 ха постепенно-котловинна сеч), което представлява 1.8 % от зрелия запас и 102.0 % от средния прираст на класа. Ползването е получено като сума по насаждения, според състоянието им, както и според функциите на гората и степента на възобновяване. Предложените възобновителни сечи са ***дългосрочни, постепенно-котловинни сечи, с насока на стопанисване Възобновяване*** с изсичане на подлеса и отглеждане на подраста, където е необходимо в съответствие със системите от режими и мерки за стопанисване на горите, попадащи в горските типове природни местообитания и специфичните изисквания при провеждане на сечи в защитни и специални горски територии. С предложеното ползване от възобновителни сечи се очаква усвояване на зряла дървесина при спазване ограничителните режими на стопанисване, следствие от специалните функции на гората.

При планирането на годишното ползване не са включени:

- горите във фаза на старост с обща залесена площ – 58.2 ха и запас – 9035 куб.м.

2.1.12. В Церов условен стопански клас за превръщане

Площта на този ***условен*** стопански клас е 621.6 ха.

Площта на зрелите и презрелите насаждения е 488.9 ха със запас 57575 куб.м, а средният прираст на стопанския клас е 1068 куб.м. В таблица № 112 е дадено разпределението на залесената площ по степен на естествено възобновяване и склопеност. Подраста в повечето насаждения е укрепнал с около 40 до 70 % покритие и съсредоточен във високите пълноти (0.6-0.8).

Таблица № 112

*Разпределение на площа на зрелите и презрелите насаждения в **условен** стопански клас ЦП по склопеност и степени на възобновяване*

Общинска собственост

Церов П	слабо 0%-45%	средно 46%-75%	добро 76%-100%	общо
склопеност	хектари			
0.1	-	-	-	-
0.2	-	-	-	-
0.3	1.2	-	-	1.2
0.4	2.8	-	-	2.8
0.5	25.1	-	-	25.1
0.6	79.5	2.7	-	82.2
0.7	129.4	18.6	-	148.0
0.8	202.4	3.3	-	205.7
0.9	22.6	1.3	-	23.9
1.0	-	-	-	-
общо	463.0	25.9	-	488.9

Планираното годишно ползване от възобновителни сечи е 940 куб.м (29.7 ха постепенно-котловинна сеч), което представлява 1.6 % от зрелия запас и 88.0 % от средния прираст на класа. Ползването е получено като сума по насаждения, според състоянието им, функциите на гората и степента на възобновяване. Предложените възобновителни сечи са ***дългосрочни, постепенно-котловинни сечи, с насока на стопанисване Възобновяване*** с изсичане на подлеса и отглеждане на подраста, където е необходимо в съответствие със системите от режими и мерки за стопанисване на горите, попадащи в горските типове

природни местообитания и специфичните изисквания при провеждане на сечи в защитни и специални горски територии. С предложеното ползване от възобновителни сечи се очаква усвояване на зряла дървесина при спазване ограничителните режими на стопанисване, следствие от специалните функции на гората.

При планирането на годишното ползване не са включени:

- горите във фаза на старост с обща залесена площ – 36.3 ха и запас – 5365 куб.м.

2.1.13. В Смесен средно и нискобонитетен условен стопански клас за превръщане

Площта на този ***условен*** стопански клас е 814.1 ха.

Площта на зрелите и презрелите насаждения е 617.5 ха със запас 68785 куб.м, средният прираст на стопанския клас 1394 куб.м. В таблица № 113 е дадено разпределението на залесената площ по степен на естествено възобновяване и склопеност. Подраста в повечето насаждения е с около 30 до 50 % покрития.

Таблица № 113

*Разпределение на площа на зрелите и презрелите насаждения в **условен** стопански клас СмСрНП по склопеност и степени на възобновяване*

Общинска собственост

Смесен СрН П	слабо 0%-45%	средно 46%-75%	добро 76%-100%	общо
склопеност	хектари			
0.1	-	-	-	-
0.2	-	-	-	-
0.3	1.2	-	-	1.2
0.4	41.5	-	-	41.5
0.5	29.4	1.3	-	30.7
0.6	150.9	13.1	-	164.0
0.7	146.1	26.4	-	172.5
0.8	123.0	33.9	-	156.9
0.9	35.6	15.1	-	50.7
1.0	-	-	-	-
общо	527.7	89.8	-	617.5

Планираното годишно ползване от възобновителни сечи е 855 куб.м (25.4 ха постепенни сечи), което представлява 1.2 % от зрелия запас и 61.3 % от средния прираст на класа. Ползването е получено като сума по насаждения, според състоянието им, функциите на гората и степента на възобновяване. Предложените възобновителни сечи са ***дългосрочни, постепенни сечи, с насока на стопанисване Възобновяване*** с изсичане на подлеса и отглеждане на подраста, където е необходимо в съответствие със системите от режими и мерки за стопанисване на горите, попадащи в горските типове природни местообитания и специфичните изисквания при провеждане на сечи в защитни и специални горски територии. С предложеното ползване от възобновителни сечи се очаква усвояване на зряла дървесина при спазване ограничителните режими на стопанисване, следствие от специалните функции на гората.

При планирането на годишното ползване не са включени:

- горите във фаза на старост с обща залесена площ – 177.6 ха и запас – 16365 куб.м.

2.1.14. В Акациев условен стопански клас

Площта на този ***условен*** стопански клас е 102.7 ха.

Насажденията и културите в този стопански клас ще се стопанисват нискостъблено, с преизчисляване на запаса за изсичане в годината на сечта. Годишно ще се добиват 365 куб.м от (7.1 ха) голи сечи с издънково възобновяване.

2.1.15.В Нискостъбления условен стопански клас

Площта на ***условния*** стопански клас е 236.7 ха.

Лесовъдските системи са насочени към запазването и поддържането на естествения видов състав, предвид неговите противоерозионни и защитни функции.

.2. Гори със стопански функции

2.2.1. В стопански клас Смесен иглолистен високобонитетен

Площта на този стопански клас е 335.3 ха.

Няма планирано ползване с насока – Възобновяване в този стопански клас, поради липса на зрели и презрели насаждения.

2.2.2. В стопански клас Смесен иглолистен средно и нискобонитетен

Площта на този стопански клас е 922.8 ха.

Има едно зряло насаждения (477 „д1“ 2.4 ха) - изредено без възобновяване с подлес от глг и дрн, и не е планирано мероприятие с насока – Възобновяване.

2.2.3. В стопански клас Бялборови култури

Площта на стопански клас е 666.2 ха.

Площта на зрелите и презрелите култури е 59.7 ха със запас 12460 куб.м, а средният прираст на стопанския клас е 2824 куб.м. Експлоатационният запас е 209 куб.м/ха. Разпределението по класове на възраст е неравномерно, като зрелите и презрелите дървостои заемат 9.0 % от площта му. Дозряващите заемат 54.5 %, а тези от последния клас на средновъзрастните – 27.9 %. В таблица № 120 са дадени вариантите на годишно ползване от възобновителни сечи, а в таблица № 114 е дадено разпределението на залесената площ по степен на естествено възобновяване и склопеност. Възобновяването в стопанския клас е с около 30-40 % покритие от подраст. Набраното годишно ползване от възобновителни сечи е 260 куб.м, което представлява 2.1 % от зрелия запас и 9.2 % от средния прираст.

Предлага се годишно сечище по състояние с площ 1.2 ха и запас 260 м^3.

Таблица № 114

Разпределение на площа на зрелите и презрелите насаждения в стопански клас ББК по склопеност и степени на възобновяване

Общинска собственост

Бялборови култури	слабо 0%-45%	средно 46%-75%	добро 76%-100%	общо
склопеност	хектари			
0.1	-	-	-	-
0.2	2.7	0.8	-	3.5
0.3	3.1	13.9	-	17.0
0.4	-	-	-	-
0.5	11.5	-	-	11.5
0.6	0.5	1.1	-	1.6
0.7	9.0	-	-	9.0
0.8	8.5	-	-	8.5
0.9	8.6	-	-	8.6
1.0	-	-	-	-
общо	43.9	15.8	-	59.7

Ползването е получено като сума по насаждения, според състоянието им, както и според функциите на гората и степента на възобновяване. От таблицата с изчислените варианти на годишно ползване по регламентираните формулни методи се вижда, че предлаганото ползване най-много се доближава до стойностите, определени чрез формулата по зрелост (3.0 ха/627 м^3). Предложените възобновителни сечи са ***дългосрочни, постепенни,***

с насока на стопанисване Възобновяване. С предложеното ползване от възобновителни сечи се очаква равномерно ползване за дълъг период от време и усвояване на значително количество зряла дървесина.

2.2.4. В стопански клас Черборови култури

Площта на този стопански клас е 644.7 ха.

Площта на зрелите и презрелите култури е 301.1 ха със запас 92710 куб.м, а средният прираст на стопанския клас е 3020 куб.м. Експлоатационният запас е 308 куб.м/ха. Разпределението по класове на възраст в него е сравнително равномерно между зрелите, презрелите култури - 47.4 % и дозряващите – 48.8 %, спрямо площа на класа, докато тези от последния клас при средновъзрастните са 2.7 % и само 1.1 % от първи клас на възраст (1-20 години). Възобновяването е добро, като повечето от културите са с 40-60 % покритие на подраст от бял и черен бор, зимен дъб, цер.

В таблица № 120 са дадени вариантите на годишно ползване от възобновителни сечи, а в таблица № 115 е дадено разпределението на залесената площ по степен на естествено възобновяване и склопеност.

Таблица № 115

Разпределение на площа на зрелите и презрелите насаждения в стопански клас ЧБК по склопеност и степени на възобновяване

Общинска собственост

Черборови култури	слабо 0%-45%	средно 46%-75%	добро 76%-100%	общо
склопеност	хектари			
0.1	-	-	-	-
0.2	-	-	-	-
0.3	0.4	-	-	0.4
0.4	1.3	8.9	-	10.2
0.5	25.0	-	-	25.0
0.6	40.8	23.6	-	64.4
0.7	83.9	10.1	-	94.0
0.8	83.8	-	-	83.8
0.9	23.3	-	-	23.3
1.0	-	-	-	-
общо	258.5	42.6	-	301.1

Полученото годишно ползване от възобновителни сечи (насока-Възобновяване) в черборовите култури е 2570 куб.м, което представлява 2.8 % от зрелия запас и 85.1 % от средния прираст. Предлага се годишно сечище по състояние с площ 8.3 ха и запас 2570 м^3. Ползването е получено като сума по насаждения, според състоянието и степента на възобновяване. От таблицата с изчислените варианти на годишно ползване по регламентираните формулни методи се вижда, че предлаганото ползване е по-голямо от изчислените стойности за нормално площно сечище (8.1 ха/2495 м^3), и достига до тези за сечище по среден прираст (9.9 ха/3059 м^3).

2.2.5. В Буковия високобонитетен стопански клас

Площта на този стопански клас е 66.5 ха.

Площта на зрелите и презрелите насаждения е 28.6 ха със запас 7700 куб.м, а средният прираст на стопанския клас е 197 куб.м. Експлоатационният запас е 269 куб.м/ха. Разпределението по класове на възраст е неравномерно, като зрелите и презрелите дървостои заемат 43.0 % от площта му. Дозряващите заемат 10.7 %, най-възрастния клас от средновъзрастните дървостои е 20.0 %, а от първи, втори и трети класове на възраст (1-60 години) почти липсват насаждения 6.9 % от общата площ на стопанския клас. В таблица № 120 са дадени вариантите на годишно ползване от възобновителни сечи, а в таблица № 116 е дадено разпределението на залесената площ по степен на естествено възобновяване и склопеност. Възобновяването е с около 30-50 % покритие, укрепнал и добре развиващ се подраст и съсредоточен във високите пълноти (0.6-0.8).

Таблица № 116

Разпределение на площа на зрелите и презрелите насаждения стопански клас БВ по склопеност и степени на възобновяване

Общинска собственост

Буков В	**слабо 0%-45%**	**средно 46%-75%**	**добро 76%-100%**	**общо**
склопеност	**хектари**			
0.1	-	-	-	-
0.2	-	-	-	-
0.3	-	-	-	-
0.4	-	-	-	-
0.5	-	-	-	-
0.6	0.5	5.9	-	6.4
0.7	20.8	-	-	20.8
0.8	1.4	-	-	1.4
0.9	-	-	-	-
1.0	-	-	-	-
общо	22.7	5.9	-	28.6

Набраното годишно ползване от възобновителни сечи в буковите високобонитетни гори е 180 куб.м, което представлява 2.3 % от зрелия запас и 91.4 % от средния прираст. Предлага се годишно сечище по състояние с площ 0.7 ха/180 м^3. Ползването е получено като сума по насаждения, според състоянието и степента на възобновяване. От таблицата с изчислените варианти на годишно ползване по регламентираните формулни методи се вижда, че предлаганото ползване се доближава до стойностите определени по среден прираст (0.7 ха/197 куб. м). Насаждения са планирани с ***дългосрочни, групово-постепенни сечи, с насока на стопанисване Възобновяване***.

2.2.6. В Буковия среднобонитетен стопански клас

Площта на този стопански клас е 188.2 ха.

Площта на зрелите и презрелите насаждения е 70.9 ха със запас 17175 куб.м, а средният прираст на стопанския клас е 410 куб.м. Експлоатационният запас е 242 куб.м/ха. Зрелите и презрелите дървостои заемат 37.7 %, дозряващите заемат 15.7 %, насажденията от най-възрастния клас от средновъзрастните насаждения е 25.7 %, а младите и останалата част от средновъзрастните насаждения 20.9 % от общата площ на стопанския клас. В таблица № 120 са дадени вариантите на годишно ползване от възобновителни сечи, а в таблица № 117 е дадено разпределението на залесената площ по степен на естествено възобновяване и

склопеност. Възобновяването с около 30 до 50 % покритие, укрепнал и добре развиващ се подраст и съсредоточен в средните и високите пълноти (0.6-0.9).

Таблица № 117

Разпределение на площа на зрелите и презрелите насаждения в стопански клас БСр по склопеност и степени на възобновяване

Общинска собственост

Буков Ср	слабо 0%-45%	средно 46%-75%	добро 76%-100%	общо
склопеност	хектари			
0.1	-	-	-	-
0.2	-	-	-	-
0.3	-	-	-	-
0.4	5.0	6.1	-	11.1
0.5	-	-	-	-
0.6	8.3	0.5	-	8.8
0.7	11.2	-	-	11.2
0.8	9.1	-	-	9.1
0.9	30.7	-	-	30.7
1.0	-	-	-	-
общо	64.3	6.6	-	70.9

Набраното годишно ползване от възобновителни сечи в буковите среднобонитетни гори е 360 куб.м, което представлява 2.1 % от зрелия запас и 87.8 % от средния прираст. Предлага се годишно сечище по състояние с площ 1.5 ха/360 м^3. От таблицата с изчислените варианти на годишно ползване по регламентираните формулни методи се вижда, че предлаганото ползване се доближава до получените стойности изчислени по формулата за нормално площно сечище (1.6 ха/387 куб. м) и до тези по среден прираст (1.7 ха/410 куб. м).

Планирани са ***дългосрочни, групово-постепенни сечи, с насока на стопанисване Възобновяване***.

2.2.7. В Буковия нискобонитетен стопански клас

Площта на този стопански клас е 146.8 ха.

Площта на зрелите и презрелите насаждения е 54.0 ха със запас 11800 куб.м, а средният прираст на стопанския клас е 193 куб.м. Експлоатационният запас е 219 куб.м/ха. Разпределението по класове на възраст е неравномерно, като зрелите и презрелите дървостои заемат 36.8 %, дозряващите заемат 3.2 %, насажденията от най-възрастния клас от средновъзрастните насаждения е 3.9 %, а насажденията от **първи клас на възраст 51.3 %** от общата площ на стопанския клас. В таблица № 120 са дадени вариантите на годишно ползване от възобновителни сечи, а в таблица № 118 е дадено разпределението на залесената площ по степен на естествено възобновяване и склопеност. Възобновяването е средно с около 30-50 % покритие на подраст съсредоточен в средните пълноти (0.5-0.8).

Таблица № 118

Разпределение на площа на зрелите и презрелите насаждения в стопански клас БН по склопеност и степени на възобновяване

Общинска собственост

Буков Н	слабо 0%-45%	средно 46%-75%	добро 76%-100%	общо
склопеност	хектари			
0.2	-	-	-	-
0.3	-	-	-	-
0.4	1.0	-	-	1.0
0.5	8.7	2.4	-	11.1
0.6	1.4	-	-	1.4
0.7	14.5	-	-	14.5
0.8	10.6	14.3	-	24.9
0.9	1.1	-	-	1.1
1.0	-	-	-	-
общо	37.3	16.7	-	54.0

Набраното годишно ползване от възобновителни сечи в буковите нискобонитетни гори е 275 куб.м, което представлява 2.3 % от зрелия запас и 142.0 % от средния прираст. Предлага се годишно сечище по състояние с площ 1.3 ха/275 м^3. От таблицата с изчислените варианти на годишно ползване по регламентираните формулни методи се вижда, че предлаганото ползване достига до стойностите, определени чрез формулите по среден прираст (0.9 ха/193 м^3), по възраст за 60 години (1.1 ха/241 куб. м) и се доближава до тези по нормално площно сечище (1.5 ха/328 м^3). Предложените възобновителни сечи са ***дългосрочни, групово-постепенни, с насока на стопанисване Възобновяване***.

2.2.8. В Дъбовия Средно и Нискобонитетен стопански клас

Площта на този стопански клас е 230.5 ха.

Площта на зрелите и презрелите насаждения е 5.6 ха със запас 915 куб.м, а средният прираст на стопанския клас е 80 куб.м. Експлоатационният запас е 163 куб.м/ха. Разпределението по класове на възраст е неравномерно, като зрелите и презрелите дървостои заемат 2.4 % от площта му. Дозряващите заемат 0.7 %, най-възрастния клас от средновъзрастните дървостои е 5.6 %, а най-много насаждения – 84.0 % са от първи клас на възраст (увеличение дължащо се на изсечените не малка част иглолистни култури и насаждения силно повредени от корояд – каламитет през 2013 и 2014 г). В таблица № 120 са дадени вариантите на годишно ползване от възобновителни сечи, а в таблица № 119 е дадено разпределението на залесената площ по степен на естествено възобновяване и склопеност. Възобновяването е с около 30-40 % покритие.

Таблица № 119

Разпределение на площа на зрелите и презрелите насаждения в стопански клас ДСрН

Общинска собственост

Дъбов СрН	слабо 0%-45%	средно 46%-75%	добро 76%-100%	общо
склопеност	хектари			
0.1	-	-	-	-
0.2	-	-	-	-
0.3	-	-	-	-
0.4	-	-	-	-
0.5	-	-	-	-
0.6	2.4	-	-	2.4

Дъбов СрН	слабо 0%-45%	средно 46%-75%	добро 76%-100%	общо
0.7	2.5	-	0.2	2.7
0.8	-	-	-	-
0.9	0.5	-	-	0.5
1.0	-	-	-	-
общо	5.4	-	0.2	5.6

Набраното годишно ползване от възобновителни сечи в Дъбовите семенни естествени гори е 15 куб.м, което представлява 1.6 % от зрелия запас и 18.8 % от средния прираст. Предлага се годишно сечище по състояние с площ 0.1 ха/15 м^3. Ползването е получено като сума по насаждения, според състоянието и степента на възобновяване. От таблицата с изчислените варианти на годишно ползване по регламентираните формулни методи се вижда, че предлаганото ползване най-много се доближава до стойностите, определени чрез формулата по възраст за 40 години (0.2 ха/33 м^3) и по тези за зрелост (0.3 ха/49 м^3) . Предложените възобновителни сечи са ***дългосрочни, постепенни, с насока на стопанисване Възобновяване***.

Таблица № 120

Изчисление размера на годишното ползване от възобновителни сечи по стопански класове в горите със ***стопански функции***

Общинска собственост

Стопански клас	Възприет турнус на сеч	Обща залесена площ	Площ на зрели и презрели насаждения	Площ на дозряващи насаждения	Площ на най-възраст. клас на средно-възрастни насаждения	Запас на зрелите и презрели насаждения	Среден експлоа-тационен запас	Изчислени варианти на годишно сечище												Възприето сечище между изчислените	
								По среден прираст		По зрелост		По възраст за 40 години		По възраст за 60 години		Нормално площно сечище		По формулата на Щоцер			
								площ	запас	площ	запас	площ	запас	площ	запас	площ	запас	площ	запас	площ	запас
	години	хектари				куб.м	куб.м/ха	ха	куб.м	ха	куб.м	ха	куб.м	ха	куб.м	ха	куб.м	ха	куб.м	ха	куб.м
Буков В	140	66.5	28.6	7.1	13.3	7700	269	0.7	197	1.4	377	0.9	242	0.8	215	0.5	134	0.7	188	по Състояние	
																				0.7	**180**
Буков Ср	120	188.2	70.9	29.6	48.4	17175	242	1.7	410	3.5	847	2.5	605	2.5	605	1.6	387	2.1	508	по Състояние	
																				1.5	**360**
Буков Н	100	146.8	54.0	4.7	5.7	11800	219	0.9	193	2.7	591	1.5	328	1.1	241	1.5	328	1.7	372	по Състояние	
																				1.3	**275**
Дъбов СрН	120	230.5	5.6	1.6	12.9	915	163	0.5	80	0.3	49	0.2	33	0.3	49	1.9	310	0.5	82	по Състояние	
																				0.1	**15**
Смесен Иглол. В	120	335.3	-	-	2.2	-	-	-	1090	-	-	-	-	-	-	2.8	-	1.6	-	по Състояние	
																				-	**-**
Смесен Игл. СрН	100	922.8	2.4	2.8	139.2	380	158	9.8	1543	0.1	16	0.1	16	2.4	379	9.2	1454	5.2	822	по Състояние	
																				-	**-**
Бялборови култури	80	666.2	59.7	363.3	185.6	12460	209	13.5	2824	3.0	627	10.6	2215	10.1	2111	8.3	1735	9.4	1965	по Състояние	
																				1.2	**260**
Черборови култури	80	644.7	301.1	319.6	17.1	92710	308	9.9	3059	15.1	4651	15.5	4774	10.6	3265	8.1	2495	12.5	3850	по Състояние	
																				8.3	**2570**
Общо		**3201.0**	**522.3**	**728.7**	**424.4**	**143155**															

2.2.9. В Буково-габъров високобонитетен стопански клас за превръщане

Площта на този стопански клас е 1079.8 ха.

Площта на зрелите и презрелите насаждения е 252.9 ха със запас 49765 куб.м, а средният прираст на стопанския клас е 2857 куб.м. В таблица № 121 е дадено разпределението на залесената площ по степен на естествено възобновяване и склопеност. Възобновяването е с около 30-50 % покритие съсредоточено във високите пълноти (0.6-0.9).

Таблица № 121

Разпределение на площа на зрелите и презрелите насаждения в стопански клас БГВП по склопеност и степени на възобновяване

Общинска собственост

Буково-габъров В П	слабо 0%-45%	средно 46%-75%	добро 76%-100%	общо
склопеност	хектари			
0.1	-	-	-	-
0.2	-	-	-	-
0.3	8.9	-	-	8.9
0.4	-	-	-	-
0.5	3.2	-	-	3.2
0.6	40.9	1.8	-	42.7
0.7	54.5	10.9	-	65.4
0.8	87.3	-	-	87.3
0.9	42.4	-	-	42.4
1.0	3.0	-	-	3.0
общо	240.2	12.7	-	252.9

Полученото годишно ползване от възобновителни сечи е 1060 куб.м (20.5 ха групово-постепенна сеч), което представлява 2.1 % от зрелия запас и 37.1 % от средния прираст на класа. Ползването е получено като сума по насаждения, според състоянието и степента на възобновяване. Предложените възобновителни сечи са ***групово-постепенни, с насока на стопанисване Възобновяване***.

2.2.10. В Буково-габъров средно и нискобонитетен стопански клас за превръщане

Площта на този стопански клас е 429.7 ха.

Площта на зрелите и презрелите насаждения е 232.2 ха със запас 31565 куб.м, а средният прираст на стопанския клас е 947 куб.м. В таблица № 122 е дадено разпределението на залесената площ по степен на естествено възобновяване и склопеност. Възобновяването е слабо с около 30-40% покритие съсредоточено във високите пълноти (0.6-0.9).

Таблица № 122

Разпределение на площа на зрелите и презрелите насаждения в стопански клас БГСрНП по склопеност и степени на възобновяване

Общинска собственост

Буково-габъров СрН П	слабо 0%-45%	средно 46%-75%	добро 76%-100%	общо
склопеност	хектари			
0.1	-	-	-	-
0.2	-	-	-	-
0.3	0.4	-	-	0.4
0.4	6.6	-	-	6.6

Буково-габъров СрН П	слабо 0%-45%	средно 46%-75%	добро 76%-100%	общо
0.5	4.6	-	-	4.6
0.6	28.7	-	-	28.7
0.7	69.6	-	-	69.6
0.8	105.9	-	-	105.9
0.9	6.4	-	-	6.4
1.0	10.0	-	-	10.0
общо	232.2	-	-	232.2

Планираното годишно ползване от насока възобновяване е 455 куб.м (12.0 ха групово-постепенна сеч), което представлява 1.4 % от зрелия запас и 48.0 % от средния прираст на класа. Ползването е получено като сума по насаждения, според състоянието и степента на възобновяване.

2.2.11. В Дъбовия средно и нискобонитетен стопански клас за превръщане

Площта на този стопански клас е 563.2 ха.

Площта на зрелите и презрелите насаждения е 489.6 ха със запас 59960 куб.м, а средният прираст на стопанския клас е 975 куб.м. В таблица № 123 е дадено разпределението на залесената площ по степен на естествено възобновяване и склопеност. Възобновяването е около 40-70 % покритие, съсредоточено в средните и високите пълноти (0.5-0.9).

Таблица № 123

Разпределение на площа на зрелите и презрелите насаждения в стопански клас ДСрНП по склопеност и степени на възобновяване

Общинска собственост

Дъбов СрН П	слабо 0%-45%	средно 46%-75%	добро 76%-100%	общо
склопеност	хектари			
0.1	-	-	-	-
0.2	-	-	-	-
0.3	-	-	-	-
0.4	21.8	-	-	21.8
0.5	19.4	23.1	-	42.5
0.6	51.3	6.4	-	57.7
0.7	57.2	26.5	1.8	85.5
0.8	118.8	33.3	1.1	153.2
0.9	70.5	24.0	23.3	117.8
1.0	1.3	9.8	-	11.1
общо	340.3	123.1	26.2	489.6

Планираното годишно ползване от възобновителни сечи е 1580 куб.м (40.2 ха постепенно-котловинна сеч), което представлява 2.6 % от зрелия запас и 162.1 % от средния прираст на класа. Ползването е получено като сума по насаждения, според състоянието и степента на възобновяване. Предложените възобновителни сечи са ***дългосрочни, постепенно-котловинни, с насока на стопанисване Възобновяване*** с изсичане на подлеса и отглеждане на подраста, където е необходимо**.**

2.2.12. В Церовия стопански клас за превръщане

Площта на този стопански клас е 508.8 ха.

Площта на зрелите и презрелите насаждения е 320.4 ха със запас 38955 куб.м, а средният прираст на стопанския клас е 921 куб.м. В таблица № 124 е дадено разпределението на залесената площ по степен на естествено възобновяване и склопеност. Подраста в повечето насаждения е укрепнал с около 40 до 80 % покритие и съсредоточен във високите пълноти (0.6-0.9).

Таблица № 124

Разпределение на площа на зрелите и презрелите насаждения в стопански клас ЦП по склопеност и степени на възобновяване

Общинска собственост

Церов П	слабо 0%-45%	средно 46%-75%	добро 76%-100%	общо
склопеност	хектари			
0.1	-	-	-	-
0.2	-	-	-	-
0.3	0.9	-	-	0.9
0.4	4.9	-	-	4.9
0.5	6.4	5.0	-	11.4
0.6	13.2	16.5	2.7	32.4
0.7	120.3	4.1	-	124.4
0.8	84.8	28.7	-	113.5
0.9	14.8	18.1	-	32.9
1.0	-	-	-	-
общо	245.3	72.4	2.7	320.4

Планираното годишно ползване от възобновителни сечи е 1050 куб.м (27.6 ха постепенно-котловинна сеч), което представлява 2.7 % от зрелия запас и 114.0 % от средния прираст на класа. Ползването е получено като сума по насаждения, според състоянието и степента на възобновяване. Предложените възобновителни сечи са ***постепенно-котловинни с насока на стопанисване Възобновяване*** с изсичане на подлеса и отглеждане на подраста, където е необходимо**.**

2.2.13. В Смесения Средно и Нискобонитетен стопански клас за превръщане

Площта на този стопански клас е 456.0 ха.

Площта на зрелите и презрелите насаждения е 281.2 ха със запас 36235 куб.м, средният прираст на стопанския клас 909 куб.м. В таблица № 125 е дадено разпределението на залесената площ по степен на естествено възобновяване и склопеност. Подраста в повечето насаждения е с около 30 до 50 % покрития.

Таблица № 125

Разпределение на площа на зрелите и презрелите насаждения в стопански клас СмСрНП по склопеност и степени на възобновяване

Общинска собственост

Смесен СрН П	слабо 0%-45%	средно 46%-75%	добро 76%-100%	общо
склопеност	хектари			
0.1	-	-	-	-
0.2	-	2.8	-	2.8
0.3	-	-	-	-
0.4	13.4	-	-	13.4
0.5	29.2	-	-	29.2
0.6	41.0	7.8	17.8	66.6
0.7	23.7	9.5	2.0	35.2
0.8	110.7	-	-	110.7
0.9	14.8	1.2	-	16.0
1.0	7.3	-	-	7.3
общо	240.1	21.3	19.8	281.2

Планираното годишно ползване от възобновителни сечи е 770 куб.м (18.0 ха постепенни сечи), което представлява 2.1 % от зрелия запас и 85.0 % от средния прираст на класа. Ползването е получено като сума по насаждения, според състоянието и степента на възобновяване. Предложените възобновителни сечи са ***постепенни с насока на стопанисване Възобновяване*** с изсичане на подлеса и отглеждане на подраста, където е необходимо.

2.2.14. В Акациев стопански клас

Площта на този стопански клас е 94.6 ха.

Насажденията и културите в този стопански клас ще се стопанисват нискостъблено, с преизчисляване на запаса за изсичане в годината на сечта. Годишно ще се добиват 295 куб.м от (6.0 ха) голи сечи с издънково възобновяване.

2.2.15. В Нискостъбления стопански клас

Площта на стопански клас е 19.6 ха.

Лесовъдските системи са насочени към запазването и поддържането на естествения видов състав, предвид неговите противоерозионни функции.

3. Общ размер на планираното ползване от дървесина

Общият размер на ползването от дървесина за десетилетието в ***горите общинска собственост*** без клони е 417915 куб.м или средно годишно по 41800 куб.м, а с клони 482725 куб.м или по 48280 куб.м средногодишно. Процентно ползването се разпределя, както следва:

от възобновителни сечи	- 62.2 %
от отгледни сечи	- 37.8 %
Всичко	**- 100.0 %**

Информация за процента на ползването спрямо запаса и средния прираст на горите в ОП "Трънска гора" и сравнението на същите показатели от предишната инвентаризация – 2011/2012 година е дадена в следващата таблица:

Таблица № 126

Сравнение по средни показатели за двете последователни инвентаризации
в горите общинска собственост

Показатели	Мярка	ГСП 2012	ГСП 2022	Разлика +/ -
		Общинска собственост	Общинска собственост	
Залесена площ	**ха**	**17372.7**	**17208.0**	**- 164.7**
1. Запас /без клони/				
- на 1 ха	куб.м.	174	168	-6
- на цялата площ	куб.м.	3029490	2886849	- 142641
2. Среден годишен прираст				
- на 1 ха	куб.м.	3.39	2.61	-0.78
- на цялата площ	куб.м.	58925	44983	-13942
3. Средно годишно ползване				
- % от прираста	%	90.6	92.9	+2.3
- % от запаса	%	1.8	1.4	-0.4
- на 1 ха	куб.м.	3.1	2.4	-0.7

Размерът на ползването спрямо предвидения в предишната инвентаризация – 2011/2012 година – спрямо запаса е намалял на 1.4 %, а спрямо средния прираст се увеличава – от 90.6 % на 92.9 %.

В таблица № 127 е показано разпределението на предвиденото ползване *(без клони)* по Насока на стопанисване и групи гори.

Таблица № 127

Разпределение на предвиденото ползване (без клони)
по насока на стопанисване и ГРУПИ ГОРИ

Група гори	Мерни единици	Насока на стопанисване				
		Възобновя-ване	Отглеждане	Техническа	ОБЩО	%
Иглолистни	ха	**692.4**	**1817.9**	**8.2**	**2518.5**	**24.9**
	куб.м	**58360**	**61185**	**-**	**119545**	**28.6**
Широколистни високостъблени	ха	**988.3**	**1193.6**	**573.7**	**20.6**	**1787.9**
	куб.м	**55530**	**66570**	**21620**	**-**	**88190**
Издънкови за превръщане	ха	**3139.6**	**2510.7**	**51.6**	**5701.9**	**56.2**
	куб.м	**128355**	**75010**	**-**	**203365**	**48.7**
Нискостъблени	ха	**132.2**	**-**	**-**	**132.2**	**1.3**
	куб.м	**6815**	**-**	**-**	**6815**	**1.6**
ВСИЧКО	**ха**	**5157.8**	**4902.3**	**80.4**	**10140.5**	**100.0**
	куб.м	**260100**	**157815**	**-**	**417915**	**100.0**

Общото ползване от общинските гори (стояща маса без клони), предвидено в разчетите на ГСП от 2022 година е ***417915 куб.м или 41800 куб.м (средно годишно).*** В горе посоченото ползване не са отчетени запасите на насажденията определените като ***"гори във фаза на старост"*** с обща залесена площ – ***1142.0 ха*** и общ запас от ***194905 куб.м*** (без клони).

4. Добиви и сортименти от лесосечния фонд

От предвидената за отсичане стояща маса през десетилетието в ***горските територии общинска собственост*** ще се добият следните основни групи сортименти:

52910 куб.м	(11.0 %)	едра строителна дървесина
110485 куб.м	(22.9 %)	средна строителна дървесина
11405 куб.м	(2.4 %)	дребна строителна дървесина
223020 куб.м	(46.2 %)	дърва за огрев
7455 куб.м	(1.5 %)	използваема вършина
77450 куб.м	(16.0 %)	отпад

Разпределението на предвидената за отсичане през десетилетието стояща маса (без клони и с клони) по дървесни видове, видове сечи и основни групи сортименти в ***горите общинска собственост*** е дадено в таблица № 128.

Таблица № 128

Разпределение на предвидената за отсичане СТОЯЩА МАСА и ПЛОЩ по дървесни видове, видове СЕЧИ и основни групи СОРТИМЕНТИ в ***горите общинска собственост***

вид на сечта и дървесен вид	предвидена за отсичане стояща маса		отпад	лежаща дървесна маса	вероятен добив сортименти						Площ (ха)
					строителна дървесина				дърва за огрев	използв. вършина	
	без клони	с клони			едра	средна	дребна	общо			
Възобновителна в иглолистни											
Бял бор	8010	9395	1630	7765	3320	2370	185	5875	1845	45	97.7
Черен бор	48410	56635	10790	45845	22505	17005	705	40215	5110	520	535.4
иглолистни	56420	66030	12420	53610	25825	19375	890	46090	6955	565	633.1
проценти	85.4	100.0	18.8	81.2	39.1	29.4	1.3	69.8	10.5	0.9	-
Бук	170	190	15	175	55	15	5	75	100	-	4.0
Зимен дъб	875	945	95	850	165	130	15	310	535	5	25.8
Благун	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.2
Цер	695	755	75	680	125	105	15	245	435	-	19.1
Габър	25	25	10	15	-	-	-	-	15	-	0.5
Трепетлика	20	20	-	20	-	10	-	10	10	-	0.7
Бреза	10	10	-	10	-	-	-	-	10	-	0.3
Акация	120	120	15	105	-	5	5	10	95	-	8.3
Черна елша	10	10	-	10	-	-	-	-	10	-	0.2
Дребнолистна липа	5	5	-	5	-	-	-	-	5	-	0.1
Планински ясен	10	10	5	5	-	-	-	-	5	-	0.1
широколистни	1940	2090	215	1875	345	265	40	650	1220	5	59.3
проценти	92.8	100.0	10.3	89.7	16.5	12.7	1.9	31.1	58.4	0.2	-
Общо възобновителна в иглолистни	58360	68120	12635	55485	26170	19640	930	46740	8175	570	692.4
проценти	85.7	100.0	18.6	81.4	38.4	28.8	1.4	68.6	12.0	0.8	-
Възобновителна в широколистни високостъблени											
Бял бор	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.3
Черен бор	20	20	5	15	10	5	-	15	-	-	0.4
иглолистни	20	20	5	15	10	5	-	15	-	-	0.7
проценти	100.0	100.0	25.0	75.0	50.0	25.0	-	75.0	-	-	-
Бук	63265	70845	7870	62975	17760	6350	835	24945	37395	635	1136.0
Зимен дъб	1090	1200	125	1075	205	155	10	370	700	5	26.0
Цер	790	880	90	790	150	120	5	275	510	5	19.5
Габър	140	150	30	120	5	20	-	25	95	-	2.5
Трепетлика	1195	1330	175	1155	25	240	70	335	795	25	7.6
Бреза	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.1
Акация	30	30	5	25	-	-	-	-	25	-	0.2
Планински ясен	40	40	5	35	-	5	-	5	30	-	1.0
широколистни	66550	74475	8300	66175	18145	6890	920	25955	39550	670	1192.9
проценти	89.4	100.0	11.2	88.8	24.4	9.2	1.2	34.8	53.1	0.9	-
Общо възобновителна в	66570	74495	8305	66190	18155	6895	920	25970	39550	670	1193.6

вид на сечта и дървесен вид	предвидена за отсичане стояща маса		отпад	лежаща дървесна маса	вероятен добив сортименти						Площ (ха)
					строителна дървесина				дърва за огрев	използв. вършина	
	без клони	с клони			едра	средна	дребна	общо			
широколистни високостъблени											
проценти	89.4	100.0	11.1	88.9	24.4	9.3	1.2	34.9	53.1	0.9	-
Възобновителна в издънкови за превръщане											
Бял бор	1540	1840	305	1535	655	480	30	1165	370	-	32.5
Черен бор	475	565	105	460	240	175	-	415	45	-	8.2
иглолистни	2015	2405	410	1995	895	655	30	1580	415	-	40.7
проценти	83.8	100.0	17.1	82.9	37.2	27.2	1.2	65.6	17.3	-	-
Бук	62225	70790	11380	59410	2390	16415	1225	20030	38155	1225	1294.2
Зимен дъб	26510	29025	3150	25875	-	5965	650	6615	18885	375	751.9
Благун	335	355	30	325	-	95	5	100	225	-	12.0
Цер	24640	27005	2915	24090	965	5060	165	6190	17500	400	693.2
Габър	11615	13485	2540	10945	45	1890	660	2595	8155	195	307.5
Трепетлика	520	560	80	480	15	110	25	150	325	5	11.0
Бреза	15	15	-	15	-	-	-	-	15	-	0.7
Мъждрян	140	140	20	120	-	-	-	-	120	-	10.0
Акация	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.1
Космат дъб	80	90	10	80	-	-	-	-	80	-	5.6
Келяв габър	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.4
Клен	100	100	10	90	-	-	-	-	90	-	6.0
Турска леска	150	160	20	140	-	-	-	-	140	-	5.8
Планински ясен	10	10	-	10	-	5	-	5	5	-	0.5
широколистни	126340	141735	20155	121580	3415	29540	2730	35685	83695	2200	3098.9
проценти	89.1	100.0	14.2	85.8	2.4	20.9	1.9	25.2	59.1	1.5	-
Общо възобновителна в издънкови за превръщане	128355	144140	20565	123575	4310	30195	2760	37265	84110	2200	3139.6
проценти	89.0	100.0	14.3	85.7	3.0	21.0	1.9	25.9	58.3	1.5	-
Възобновителна в нискостъблени											
Бял бор	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7.0
Черен бор	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6.6
Бук	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.8
Зимен дъб	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.2
Цер	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5.0
Габър	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1.2
Бряст	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.3
Трепетлика	230	260	35	225	5	45	15	65	155	5	0.9
Акация	6585	6855	815	6040	-	380	325	705	5265	70	105.7
Бяла върба	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.3
Джанка	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.1
Ива	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.1
Клен	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2.6
Череша	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.5

вид на сечта и дървесен вид	предвидена за отсичане стояща маса		отпад	лежаща дървесна маса	вероятен добив сортименти						Площ (ха)
					строителна дървесина				дърва за огрев	използв. вършина	
	без клони	с клони			едра	средна	дребна	общо			
Планински ясен	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.9
широколистни	6815	7115	850	6265	5	425	340	770	5420	75	118.6
проценти	95.8	100.0	11.9	88.1	0.1	6.0	4.8	10.9	76.2	1.0	-
Общо възобновителна в нискостъблени	6815	7115	850	6265	5	425	340	770	5420	75	132.2
проценти	95.8	100.0	11.9	88.1	0.1	6.0	4.8	10.9	76.2	1.0	-
Всичко възобновителни сечи	260100	293870	42355	251515	48640	57155	4950	110745	137255	3515	5157.8
проценти	88.5	100.0	14.4	85.6	16.5	19.5	1.7	37.7	46.7	1.2	-
Прочистка в иглолистни											
Бял бор	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	16.3
Черен бор	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	11.4
Червен дъб	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.2
Зимен дъб	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1.0
Благун	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.2
Цер	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1.0
Трепетлика	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.6
Акация	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2.5
Ива	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.5
Общо прочистка в иглолистни	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	33.7
Прочистка в широколистни високостъблени											
Бял бор	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.6
Червен дъб	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.3
Цер	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3.2
Трепетлика	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.1
Общо прочистка в широколистни високостъблени	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4.2
Прочистка в издънкови за превръщане											
Бял бор	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.2
Черен бор	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.6
Бук	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1.6
Зимен дъб	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3.9
Цер	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2.1
Габър	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5.1
Общо прочистка в издънкови за превръщане	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	13.5

вид на сечта и дървесен вид	предвидена за отсичане стояща маса		отпад	лежаща дървесна маса	вероятен добив сортименти						Площ (ха)
					строителна дървесина				дърва за огрев	използв. вършина	
	без клони	с клони			едра	средна	дребна	общо			
Прореждане в иглолистни											
Бял бор	16500	20730	5860	14870	-	9520	980	10500	3730	640	657.3
Смърч	730	955	290	665	-	400	125	525	80	60	14.9
Черен бор	2130	2640	740	1900	-	1280	95	1375	460	65	70.6
Зелена дуглазка	60	75	25	50	-	30	10	40	5	5	1.0
иглолистни	19420	24400	6915	17485	-	11230	1210	12440	4275	770	743.8
проценти	79.6	100.0	28.3	71.7	-	46.0	5.0	51.0	17.5	3.2	-
Бук	440	570	135	435	-	50	5	55	380	-	24.9
Зимен дъб	305	320	55	265	-	20	5	25	240	-	22.0
Цер	300	320	35	285	-	80	-	80	205	-	24.5
Габър	75	80	30	50	-	-	-	-	50	-	5.8
Трепетлика	10	10	5	5	-	-	-	-	5	-	1.0
Бреза	20	20	-	20	-	5	-	5	15	-	2.5
Мъждрян	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.5
Акация	25	25	-	25	-	-	-	-	25	-	5.6
Ива	30	30	-	30	-	-	-	-	30	-	2.5
Дребнолистна липа	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.2
широколистни	1205	1375	260	1115	-	155	10	165	950	-	89.5
проценти	87.6	100.0	18.9	81.1	-	11.3	0.7	12.0	69.1	-	-
Общо прореждане в иглолистни	20625	25775	7175	18600	-	11385	1220	12605	5225	770	833.3
проценти	80.0	100.0	27.8	72.2	-	44.2	4.7	48.9	20.3	3.0	-
Прореждане в широколистни високостъблени											
Бял бор	220	260	70	190	-	130	15	145	40	5	8.1
Смърч	460	595	180	415	-	255	75	330	50	35	4.7
иглолистни	680	855	250	605	-	385	90	475	90	40	12.8
проценти	79.5	100.0	29.3	70.7	-	45.0	10.5	55.5	10.5	4.7	-
Бук	1615	2185	385	1800	-	160	110	270	1480	50	48.7
Зимен дъб	65	85	20	65	-	5	-	5	60	-	5.9
Цер	85	110	20	90	-	20	-	20	70	-	5.4
Габър	105	130	30	100	-	-	10	10	90	-	5.9
Явор	5	5	-	5	-	-	-	-	5	-	0.5
Бреза	50	60	5	55	-	10	5	15	40	-	1.8
Мъждрян	10	10	-	10	-	-	-	-	10	-	1.3
Ива	85	85	10	75	-	-	-	-	70	5	3.5
Череша	5	5	-	5	-	-	-	-	5	-	0.2
Шестил	5	5	-	5	-	-	-	-	5	-	0.2
широколистни	2030	2680	470	2210	-	195	125	320	1835	55	73.4
проценти	75.7	100.0	17.5	82.5	-	7.3	4.7	12.0	68.5	2.0	-
Общо прореждане в широколистни високостъблени	2710	3535	720	2815	-	580	215	795	1925	95	86.2

вид на сечта и дървесен вид	предвидена за отсичане стояща маса		отпад	лежаща дървесна маса	вероятен добив сортименти						Площ (ха)
					строителна дървесина				дърва за огрев	използв. вършина	
	без клони	с клони			едра	средна	дребна	общо			
проценти	76.7	100.0	20.4	79.6	-	16.4	6.0	22.4	54.5	2.7	-
Прореждане в издънкови за превръщане											
Бял бор	425	505	145	360	-	250	20	270	80	10	17.0
Смърч	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.1
Черен бор	40	50	15	35	-	25	-	25	10	-	2.0
иглолистни	465	555	160	395	-	275	20	295	90	10	19.1
проценти	83.8	100.0	28.8	71.2	-	49.6	3.6	53.2	16.2	1.8	-
Бук	1790	2380	450	1930	-	195	100	295	1610	25	70.2
Зимен дъб	275	285	75	210	-	5	5	10	200	-	20.3
Благун	15	15	5	10	-	-	-	-	10	-	1.7
Цер	1080	1160	125	1035	-	225	40	265	755	15	74.5
Габър	915	1235	255	980	-	5	85	90	885	5	47.4
Трепетлика	10	10	5	5	-	-	-	-	5	-	0.5
Явор	10	10	5	5	-	-	-	-	5	-	0.3
Акация	10	10	-	10	-	-	-	-	10	-	1.0
Космат дъб	25	25	-	25	-	-	-	-	25	-	4.4
Ива	15	15	-	15	-	-	-	-	15	-	1.3
широколистни	4145	5145	920	4225	-	430	230	660	3520	45	221.6
проценти	80.6	100.0	17.8	82.2	-	8.4	4.5	12.9	68.4	0.9	-
Общо прореждане в издънкови за превръщане	4610	5700	1080	4620	-	705	250	955	3610	55	240.7
проценти	80.9	100.0	18.9	81.1	-	12.4	4.4	16.8	63.3	1.0	-
Пробирка в иглолистни											
Бял бор	18385	22195	4160	18035	1285	12670	1030	14985	2500	550	452.9
Смърч	1070	1325	245	1080	70	775	55	900	145	35	16.8
Черен бор	17840	21380	3930	17450	1250	12290	990	14530	2355	565	338.0
Лиственица	20	25	5	20	-	15	-	15	5	-	0.2
Веймутов бор	90	105	20	85	5	60	5	70	15	-	1.3
Зелена дуглазка	565	700	130	570	40	400	35	475	80	15	11.8
иглолистни	37970	45730	8490	37240	2650	26210	2115	30975	5100	1165	821.0
проценти	83.0	100.0	18.6	81.4	5.8	57.3	4.6	67.7	11.1	2.6	-
Бук	1325	1640	315	1325	80	155	25	260	1055	10	48.8
Зимен дъб	550	580	170	410	-	20	10	30	380	-	35.6
Благун	30	30	5	25	-	5	-	5	20	-	2.3
Цер	510	535	150	385	10	25	-	35	350	-	31.4
Габър	120	145	50	95	-	10	-	10	85	-	7.5
Бреза	15	15	-	15	-	5	-	5	10	-	0.4
Акация	40	40	5	35	-	-	-	-	35	-	2.7
Космат дъб	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.6
Ива	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.4
Клен	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.2

вид на сечта и дървесен вид	предвидена за отсичане стояща маса		отпад	лежаща дървесна маса	вероятен добив сортименти						Площ (ха)
					строителна дървесина				дърва за огрев	използв. вършина	
	без клони	с клони			едра	средна	дребна	общо			
широколистни	2590	2985	695	2290	90	220	35	345	1935	10	129.9
проценти	86.8	100.0	23.3	76.7	3.0	7.4	1.2	11.6	64.8	0.3	-
Общо пробирка в иглолистни	40560	48715	9185	39530	2740	26430	2150	31320	7035	1175	950.9
проценти	83.3	100.0	18.8	81.2	5.7	54.2	4.4	64.3	14.5	2.4	-
Пробирка в широколистни високостъблени											
Бял бор	990	1175	225	950	55	685	50	790	130	30	20.0
Смърч	190	230	40	190	15	135	10	160	25	5	2.1
Черен бор	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.5
Зелена дуглазка	120	140	25	115	5	80	5	90	20	5	2.4
иглолистни	1300	1545	290	1255	75	900	65	1040	175	40	25.0
проценти	84.1	100.0	18.8	81.2	4.8	58.2	4.2	67.2	11.4	2.6	-
Бук	16205	19480	2935	16545	790	2340	385	3515	12670	360	406.8
Зимен дъб	420	545	75	470	-	65	20	85	385	-	16.9
Цер	195	235	40	195	5	25	-	30	160	5	6.3
Габър	500	590	95	495	-	75	15	90	400	5	17.0
Трепетлика	165	175	30	145	-	5	-	5	135	5	4.4
Бреза	65	65	-	65	-	25	-	25	40	-	3.6
Ива	60	70	10	60	-	-	-	-	60	-	3.3
широколистни	17610	21160	3185	17975	795	2535	420	3750	13850	375	458.3
проценти	83.2	100.0	15.0	85.0	3.8	12.0	2.0	17.8	65.4	1.8	-
Общо пробирка в широколистни високостъблени	18910	22705	3475	19230	870	3435	485	4790	14025	415	483.3
проценти	83.3	100.0	15.3	84.7	3.9	15.1	2.1	21.1	61.8	1.8	-
Пробирка в издънкови за превръщане											
Бял бор	1440	1720	345	1375	120	985	60	1165	195	15	41.7
Смърч	70	90	15	75	5	55	-	60	15	-	1.5
Черен бор	85	95	15	80	5	60	-	65	15	-	2.3
Зелена дуглазка	60	70	20	50	5	40	-	45	5	-	1.2
иглолистни	1655	1975	395	1580	135	1140	60	1335	230	15	46.7
проценти	83.8	100.0	20.0	80.0	6.8	57.7	3.0	67.5	11.7	0.8	-
Бук	58200	68490	11075	57415	525	8135	1690	10350	45775	1290	1742.2
Зимен дъб	2715	2875	535	2340	-	230	65	295	2040	5	137.3
Благун	10	10	5	5	-	-	-	-	5	-	0.6
Цер	1740	1830	175	1655	-	415	-	415	1205	35	91.1
Габър	5420	6525	1175	5350	-	840	315	1155	4115	80	211.1
Трепетлика	545	605	90	515	-	30	5	35	475	5	19.1
Бреза	20	20	-	20	-	5	-	5	15	-	1.0
Мъждрян	5	5	-	5	-	-	-	-	5	-	0.5
Акация	10	10	-	10	-	-	-	-	10	-	1.1
Космат дъб	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.2

вид на сечта и дървесен вид	предвидена за отсичане стояща маса		отпад	лежаща дървесна маса	вероятен добив сортименти						Площ (ха)
					строителна дървесина				дърва за огрев	използв. вършина	
	без клони	с клони			едра	средна	дребна	общо			
Ива	40	40	5	35	-	-	-	-	35	-	2.1
Клен	20	20	-	20	-	-	-	-	20	-	1.9
Турска леска	20	20	5	15	-	-	-	-	15	-	1.5
Планински ясен	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.1
широколистни	68745	80450	13065	67385	525	9655	2075	12255	53715	1415	2209.8
проценти	85.5	100.0	16.2	83.8	0.6	12.0	2.6	15.2	66.8	1.8	-
Общо пробирка в издънкови за превръщане	70400	82425	13460	68965	660	10795	2135	13590	53945	1430	2256.5
проценти	85.4	100.0	16.3	83.7	0.8	13.1	2.6	16.5	65.5	1.7	-
Всичко отгледни сечи	157815	188855	35095	153760	4270	53330	6455	64055	85765	3940	4902.3
проценти	83.6	100.0	18.6	81.4	2.3	28.2	3.4	33.9	45.4	2.1	-
ОБЩО от всички сечи											
Бял бор	47510	57820	12740	45080	5435	27090	2370	34895	8890	1295	1351.6
Смърч	2520	3195	770	2425	90	1620	265	1975	315	135	40.1
Черен бор	69000	81385	15600	65785	24010	30840	1790	56640	7995	1150	976.0
Лиственица	20	25	5	20	-	15	-	15	5	-	0.2
Веймутов бор	90	105	20	85	5	60	5	70	15	-	1.3
Зелена дуглазка	805	985	200	785	50	550	50	650	110	25	16.4
иглолистни	**119945**	**143515**	**29335**	**114180**	**29590**	**60175**	**4480**	**94245**	**17330**	**2605**	**2385.6**
проценти	83.6	100.0	20.5	79.5	20.6	41.9	3.1	65.6	12.1	1.8	-
Бук	205235	236570	34560	202010	21600	33815	4380	59795	138620	3595	4778.2
Червен дъб	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.5
Зимен дъб	32805	35860	4300	31560	370	6595	780	7745	23425	390	1046.8
Благун	390	410	45	365	-	100	5	105	260	-	17.0
Цер	30035	32830	3625	29205	1255	6075	225	7555	21190	460	976.3
Габър	18915	22365	4215	18150	50	2840	1085	3975	13890	285	611.5
Бряст	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.3
Трепетлика	2695	2970	420	2550	45	440	115	600	1905	45	45.9
Явор	15	15	5	10	-	-	-	-	10	-	0.8
Бреза	195	205	5	200	-	50	5	55	145	-	10.4
Мъждрян	155	155	20	135	-	-	-	-	135	-	12.3
Акация	6820	7090	840	6250	-	385	330	715	5465	70	127.2
Космат дъб	105	115	10	105	-	-	-	-	105	-	10.8
Келяв габър	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.4
Бяла върба	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.3
Джанка	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.1
Черна елша	10	10	-	10	-	-	-	-	10	-	0.2
Ива	230	240	25	215	-	-	-	-	210	5	13.7
Клен	120	120	10	110	-	-	-	-	110	-	10.7
Турска леска	170	180	25	155	-	-	-	-	155	-	7.3
Дребнолистна липа	5	5	-	5	-	-	-	-	5	-	0.3
Череша	5	5	-	5	-	-	-	-	5	-	0.7

вид на сечта и дървесен вид	предвидена за отсичане стояща маса		отпад	лежаща дървесна маса	вероятен добив сортименти						Площ (ха)
					строителна дървесина				дърва за огрев	използв. вършина	
	без клони	с клони			едра	средна	дребна	общо			
Шестил	5	5	-	5	-	-	-	-	5	-	0.2
Планински ясен	60	60	10	50	-	10	-	10	40	-	2.6
широколистни	**297970**	**339210**	**48115**	**291095**	**23320**	**50310**	**6925**	**80555**	**205690**	**4850**	**7674.5**
проценти	87.8	100.0	14.2	85.8	6.9	14.8	2.1	23.8	60.6	1.4	-
ВСИЧКО	**417915**	**482725**	**77450**	**405275**	**52910**	**110485**	**11405**	**174800**	**223020**	**7455**	**10060.1**
проценти	86.6	100.0	16.0	84.0	11.0	22.9	2.4	36.3	46.2	1.5	-

В таблица № 129 са показани възприетите проценти за сортиментиране по видове сечи и дървесни видове. Сортиментната структура е разработена на базата на данни от досегашното стопанисване, като са ползвани резултатите от добитите сортименти през изтеклия ревизионен период, данните от изведените сечи и съобразени с утвърдените от ИАГ и действащи в момента растежни, обемни и сортиментни таблици.

Таблица № 129

Проценти на сортиментиране по дървесни видове, насока на стопанисване и видове сечи

вид на сечта	дървесен вид	ред	едра	средна	дребна	дърва	вършина	отпад
ВЪЗОБНОВИТЕЛНА В ИГЛОЛИСТНИ	ББ	1	35	25	1	20	1	18
	ЧБ	2	40	30	1	9	1	19
	БК	3	25	9	1	53	1	11
	ЗДБ	4	15	14	1	58	1	11
	ЦР	5	15	14	1	58	1	11
	ГБР	6	2	13	1	67	1	16
	ТРП	7	2	18	5	60	2	13
	БРЗ	8	-	5	2	79	1	13
	АК	9	-	5	5	78	1	11
	ЧЕЛ	10	-	6	1	80	1	12
	ДРЛП	11	-	10	2	71	2	15
	ПЛЯС	12	5	10	2	71	1	11
ВЪЗОБНОВИТЕЛНА В ШИРОКОЛИСТНИ ВИСОКОСТЪБЛЕНИ	ЧБ	13	40	30	1	9	1	19
	БК	14	25	9	1	53	1	11
	ЗДБ	15	15	14	1	58	1	11
	ЦР	16	15	14	1	58	1	11
	ГБР	17	2	13	1	67	1	16
	ТРП	18	2	18	5	60	2	13
	АК	19	-	5	5	78	1	11
	ПЛЯС	20	5	10	2	71	1	11
ВЪЗОБНОВИТЕЛНА В ИЗДЪНКОВИ ЗА ПРЕВРЪЩАНЕ	ББ	21	35	25	1	20	1	18
	ЧБ	22	40	30	1	9	1	19
	БК	23	3	23	2	54	2	16
	ЗДБ	24	-	20	2	65	2	11
	БЛ	25	-	20	2	65	2	11
	ЦР	26	3	18	1	65	2	11

вид на сечта	дървесен вид	ред	едра	средна	дребна	дърва	вършина	отпад
	ГБР	27	1	14	4	61	2	18
	ТРП	28	2	18	5	60	2	13
	БРЗ	29	-	5	2	79	1	13
	МЖД	30	-	-	-	85	1	14
	КДБ	31	-	-	-	87	1	12
	КЛ	32	-	-	-	87	1	12
	ТЛС	33	-	-	-	87	1	12
	ПЛЯС	34	-	20	6	63	1	10
ВЪЗОБНОВИТЕЛНА В НИСКОСТЪБЛЕНИ	ТРП	35	2	18	5	60	2	13
	АК	36	-	5	5	78	1	11
ПРОРЕЖДАНЕ В ИГЛОЛИСТНИ	ББ	37	-	46	4	18	4	28
	СМ	38	-	43	12	9	6	30
	ЧБ	39	-	46	4	18	4	28
	БК	40	-	6	5	68	3	18
	ЗДБ	41	-	6	5	74	3	12
	ЦР	42	1	13	4	67	2	13
	ГБР	43	-	3	5	72	1	19
	ТРП	44	-	10	3	67	2	18
	БРЗ	45	-	20	2	65	1	12
	АК	46	-	-	5	80	2	13
	ЗДГЛ	47	-	43	12	9	6	30
	ИВА	48	-	-	-	80	2	18
ПРОРЕЖДАНЕ В ШИРОКОЛИСТНИ ВИСОКОСТЪБЛЕНИ	ББ	49	-	46	4	18	4	28
	СМ	50	-	43	12	9	6	30
	БК	51	-	6	5	68	3	18
	ЗДБ	52	-	6	5	74	3	12
	ЦР	53	1	13	4	67	2	13
	ГБР	54	-	3	5	72	1	19
	ЯВ	55	-	6	5	68	3	18
	БРЗ	56	-	20	2	65	1	12
	МЖД	57	-	-	-	85	1	14
	ИВА	58	-	-	-	80	2	18
	ЧРШ	59	-	6	5	74	3	12
	ШС	60	-	6	5	68	3	18
ПРОРЕЖДАНЕ В ИЗДЪНКОВИ ЗА ПРЕВРЪЩАНЕ	ББ	61	-	46	4	18	4	28
	ЧБ	62	-	46	4	18	4	28
	БК	63	-	8	5	67	2	18
	ЗДБ	64	-	5	7	73	3	12
	БЛ	65	-	5	7	73	3	12
	ЦР	66	-	13	5	67	2	13
	ГБР	67	-	3	6	71	2	18
	ТРП	68	-	10	3	67	2	18
	ЯВ	69	-	8	5	67	2	18
	АК	70	-	-	5	80	2	13
	КДБ	71	-	-	-	85	1	14
	ИВА	72	-	-	-	80	2	18

вид на сечта	дървесен вид	ред	едра	средна	дребна	дърва	вършина	отпад
ПРОБИРКА В ИГЛОЛИСТНИ	ББ	73	5	58	5	11	3	18
	СМ	74	5	58	5	11	3	18
	ЧБ	75	5	58	5	11	3	18
	ЛСТ	76	5	58	5	11	3	18
	БК	77	4	12	2	65	2	15
	ЗДБ	78	1	12	2	70	2	13
	БЛ	79	1	12	2	70	2	13
	ЦР	80	2	12	-	70	2	14
	ГБР	81	-	13	3	68	1	15
	БРЗ	82	-	20	2	65	1	12
	АК	83	-	-	5	80	2	13
	ВБ	84	5	58	5	11	3	18
	ЗДГЛ	85	5	58	5	11	3	18
ПРОБИРКА В ШИРОКОЛИСТНИ ВИСОКОСТЪБЛЕНИ	ББ	86	5	58	5	11	3	18
	СМ	87	5	58	5	11	3	18
	БК	88	4	12	2	65	2	15
	ЗДБ	89	1	12	2	70	2	13
	ЦР	90	2	12	-	70	2	14
	ГБР	91	-	13	3	68	1	15
	ТРП	92	-	5	1	76	2	16
	БРЗ	93	-	20	2	65	1	12
	ЗДГЛ	94	5	58	5	11	3	18
	ИВА	95	-	-	-	80	1	19
ПРОБИРКА В ИЗДЪНКОВИ ЗА ПРЕВРЪЩАНЕ	ББ	96	5	58	5	11	3	18
	СМ	97	5	58	5	11	3	18
	ЧБ	98	5	58	5	11	3	18
	БК	99	1	12	2	67	2	16
	ЗДБ	100	-	10	2	74	2	12
	БЛ	101	-	10	2	74	2	12
	ЦР	102	-	18	1	67	2	12
	ГБР	103	-	13	5	65	2	15
	ТРП	104	-	5	1	76	2	16
	БРЗ	105	-	20	2	65	1	12
	МЖД	106	-	-	-	85	1	14
	АК	107	-	-	5	80	2	13
	ЗДГЛ	108	5	58	5	11	3	18
	ИВА	109	-	-	-	80	1	19
	КЛ	110	-	-	-	86	2	12
	ТЛС	111	-	-	-	86	2	12

Посочените проценти са резултантни от всяко насаждение според неговото състояние.

5. Възобновяне и залесяване

Условията в района на ОП “Трънска гора” община Трън са благоприятни за естественото семенно възобновяване на различните местни видове, като успешно е възобновяването при цера, зимния дъб, бука на характерните за него изложения и месторастения, от иглолистните – белия и черния бор показват едно много добро възобновяване. При правилно извеждане на възобновителните сечи, възобновителният процес протича сравнително успешно и при подходящи почвено-климатични условия резултатите са положителни на среднобогати и богати и по-свежи месторастения. Освен доброто възобновяване във вече зрелите иглолистни култури, се забелязва масово самозалесяване на голите площи по изоставените земи в близост до културите.

Важно условие за успеха на естественото възобновяване на насажденията е поддържането на оптимален склоп при извеждането на всяка една лесовъдска намеса с предварително естествено възобновяване, своевременно осветление на подраста, опазването му от паша и повреди при сечта, спазване дисциплината на сеч и почистването на насажденията от отпада след сечта. При извеждане на голите сечи за изкуствено възобновяване, сериозно внимание трябва да се обърне на отглеждането, попълването и опазването на културите, които ще се създадат, за да не се допусне зачимяване, заглушаване или унищожаване и да се компрометират създадените култури.

Възобновителните сечи и свързаните с тях залесявания са планирани така, че през настоящия ревизионен период, в горите да се разчита основно на семенно естествено възобновяване. Успешното семенно възобновяване на насажденията може да стане само при ***правилно извеждане (по вид, интензивност и сезон) на планираните възобновителни сечи, по възможност в семеносни години и при опазване на наличния подраст.***

Едновременно с това, на места, където възобновяване липсва или е недостатъчно се предвижда ***задължителното и навременното комбиниране на възобновителните сечи с мероприятия по подпомагане на естественото възобновяване.***

В насажденията и културите от акация, както и в тези от нискостъбления стопански клас ще се разчита на издънково естествено възобновяване.

Независимо, че на територията на общината възобновяването е добро, за още по-пълно използване на климатичните и почвените условия, през следващото десетилетие в горските територии общинска собственост ще се разчита и на изкуственото възобновяване, чрез залесяване, а именно:

- ***ново залесяване*** на обща площ 7.1 ха върху голи площи (голини) – подотдели: 265 “6“; 266 “16“; 267 “5“; 276 “3“; 306 “1“; 308 “14“; 347 “2“.

- ***възстановяване на гори*** на обща площ 9.8 ха. Тази насока на залесяване е планирана в сечищата появили се в следствие на цялостно или частично унищожени (от корояди, снеголоми, вертовали, съхнене и други нарушения) насаждения и култури – подотдели: 219 “к“, 219 “л“; 263 “ч“; 349 “д“; 548 “ч“; 548 “ш“.

Размерът на залесителните мероприятия по насока на залесяването, по дървесни видове и необходимият брой фиданки е даден в Таблица № 130. Общо през следващото десетилетие в горските територии общинска собственост е предвидено залесяване върху 16.9 ха редуцирана площ или средно годишно по 1.7 ха.

Таблица № 130

Разпределение на предвидената през десетилетието ПЛОЩ ЗА ЗАЛЕСЯВАНЕ и на необходимия ПОСАДЪЧЕН МАТЕРИАЛ по дървесни ВИДОВЕ

Дървесен вид	Залесяване				Посадъчен материал	
	ново залесяване	възтановяване на гори	Всичко	%	фиданки на 1 ха	фиданки всичко
	хектари				хиляди броя	
Смърч	-	7.4	7.4	43.8	2.7	20.0
Черен бор	5.7	2.4	8.1	47.9	3.3	26.7
Зимен дъб	1.4	-	1.4	8.3	6.7	9.4
всичко	**7.1**	**9.8**	**16.9**	**100.0**	**-**	**56.1**

Дървесните видове предвидени за залесяване са избрани с оглед най-пълното използване потенциала на типовете месторастения, подобряване на дървопроизводителните, водоохранни и почвозащитни функции на гората, опазване на биологичното разнообразие, както и осигуряване на бъдещия целеви състав на културите и насажденията.

Основно ще се използват иглолистни дървесни видове, като най-големи площи са предвидени за залесяване с черен бор – 8.1 ха и смърч – 7.4 ха. Широколистните видове ще се използват много ограничено на 8.3 % от площта за залесяване. Със зимен дъб е предвидено да се залесят две голини с обща площ 1.4 ха. Планирано е залесяване и със смърч върху оголени североизточни склонове в землището на с. Ломница – подотдели 219 „к“ и „л“, вследствие на смерча (ветровал, ветролом) нанесъл необратими щети основно на буковите насаждения през месец юни в годината на инвентаризация. През десетилетието ще са необходими общо 56 100 броя фиданки или средно-годишно по 5610 броя.

Възприетата гъстота на културите – брой фиданки на 1 ха е показана в таблица № 130 и е отразена в таксационните описания в работния проект. Залесяването ще се извършва чрез садене на стандартни фиданки в схема 2.0х1.5 м за иглолистните, 2.0х0.8 м за дъбовете в зависимост от биологичните изисквания на дървесния вид, целта на залесяването, екологичните и почвените условия.

Освен мероприятия по изкуствено възобновяване – възобновяване чрез залесяване, за подпомагане на естественото възобновяване на горите, през следващото десетилетие са планирани и мероприятия за ***подпомагане на възобновяването без залесяване*** по следните начини:

- Разрохкване под склопа на обща площ 82.1 ха (таблици №№ 131, 132). То ще се извършва чрез ***ръчно разрохкване*** на почвата на дълбочина 5-10 см, във формата на ивици, хармани, площадки и други, с цел разкъсване и отстраняване на мъртвата горска постилка, откриване на минералния почвен слой и създаване на условия за вкореняване и развитие на семенните поници.

Разрохкване под склопа е заложено в подотдели предвидени за постепенно-котловинни и групово-постепенни сечи с пълнота 0.5-0.7, в които естественото възобновяване е недостатъчно – подотдели: 60 ”ф”; 76 “б”, “з”; 119 “и”; 124 “в“; 173 “м”; 175 “т“; 273 “с“, “ш“; 340 “м“ и др, както и някои зрели насаждения, в които отсъства естествено възобновяване – подотдели: 52 “к”; 65 “ч”; 77 “г”; 102 “и“; 120 “в”; 195 “н“; 252 “г“, “д“; 293 “и“, “о“ и др. Това стопанско мероприятие е отразено в таксационните описания на съответните подотдели.

Мероприятието може да се извърши при подходящи условия и в други зрели насаждения по преценка на стопанисващите органи, а при поява на достатъчно подраст – да не се провежда в някои от предвидените подотдели.

- Изсичане на подлеса (посочено и по-горе глава VI т.1) е предвидено основно в насажденията планирани с насока възобновяване, за ускоряване появата и развитието на естествен семенен подраст, както и да се предпази вече появилият се подраст от заглушаване и допълнително засенчване. Изсичане на подлеса е планирано в подотдели: 52 “к”; 123 “у”;

146 ”к”; 170 “п”; 182 “в”; 199 “г”; 233 “у”, “я”; 234 “е”; 360 “б”; 415 “т”; 451 “и”, “н”; 542 “е” и други на обща площ от 27.5 ха. Отразено е в таксационните описания.

Почвоподготовката е планирана в зависимост от наклона на терена, дълбочината на почвата, степента на каменливост и изложението. 16.9 ха от предвидената почвоподготовка е за залесяване и 82.1 ха е за подпомагане на естественото възобновяване без залесяване (таблици №№ 131, 132).

Предвидената почвоподготовка е ръчна – ***ръчни тераси*** и ***ръчни площадки*** за иглолистните и дъбовете – 16.9 ха (таблица № 131). Ръчна почвоподготовка ще се извършва и на опростената почвоподготовка свързана с подпомагането на възобновяването без залесяване в букови и дъбови насаждения – разрохкване под склопа на дълбочина 5-10 см.

Таблица № 131

Разпределение на предвидената през десетилетието ПЛОЩ - ха по вид на ПОЧВОПОДГОТОВКАТА и УЧАСТЪК

Почвоподготовка	1 участък		2 участък		3 участък		Общо	
	ха	%	ха	%	ха	%	ха	%
ръчни тераси	-	-	14.9	98.7	1.3	100.0	16.2	99.3
ръчни площадки	-	-	0.7	1.3	-	-	0.7	0.7
общо РЪЧНА	**-**	**-**	**15.6**	**100.0**	**1.3**	**100.0**	**16.9**	**100.0**
разрохкване под склопа – ръчно разрохкване 5-10 см	19.8		40.5		21.8		82.1	
общо РЪЧНА	**19.8**		**40.5**		**21.8**		**82.1**	
всичко	**19.8**		**56.1**		**23.1**		**99.0**	

В следващата таблица са представени вида на почвоподготовката и залесяването по насоки за целия ревизионен период и годишно.

Таблица № 132

*Разпределението на предвидената през **десетилетието и годишно** ПЛОЩ - ха по вид на ПОЧВОПОДГОТОВКАТА и НАСОКИ на залесяване*

Почвоподготовка	За 10 години	Годишно	%
	ха	ха	
ръчни тераси	16.2	1.6	95.9
ръчни площадки	0.7	0.1	4.1
Общо РЪЧНА	**16.9**	**1.7**	**100.0**
разрохкване под склопа	82.1	8.2	
Общо	**82.1**	**8.2**	
Всичко	**99.0**	**9.9**	

Насоки на залесяване	За 10 години	Годишно	%
	ха	ха	
ново залесяване	7.1	0.7	42.0
възстановяване на гори	9.8	1.0	58.0
Общо	**16.9**	**1.7**	**100.0**
Подпомагане на възобновяване без залесяване	**82.1**	**-**	**-**
Общо	**99.0**	**1.7**	**100.0**

Досегашният опит показва, че най-добри резултати се получават при пролетното залесяване на иглолистните видове и видовете дъб след извършена почвоподготовка в предходната есен. Затова и в бъдеще почвоподготовка и залесяването следва да се извършват през тези сезони.

Освен тези мероприятия, е необходимо и поддържане на добро здравословно състояние на културите. Необходимо е редовно наблюдение и при констатиране на заболявания и нападения от насекомни вредители, своевременно да се провеждат лесозащитни мероприятия.

Гаранция за добро санитарно състояние на културите е провеждането на всички по-горе изброени мероприятия.

Подробно описание на технологията на изпълнение на всяко от агротехническите и лесовъдските мероприятия е направено в „Инструкция за създаване, отглеждане и стопанисване на тополови и върбови култури" – 1982 година на МГГП.

Като заключение на по-горе казаното за по-доброто прихващане, укрепване и склопяване е необходимо да се полагат грижи за новосъздадените култури. В общи линии, те ще се свеждат до окопаване и отстраняване на плевелите, които заглушават младите фиданки, своевременно осветляване и отглеждане, ограждане при нужда, и т.н.

Поради големите нарушения от абиотичен характер (пожари, съхнене и други) случващи се в последните няколко години се налага да се обърне по-голямо внимание върху засегнатите горски територии. В това отношение стопанисващите органи полагат навременни и необходими мерки и дейности за по-бързото възстановяване и поддържане на предишния облик на насажденията.

Всички мероприятия свързани със залесителните дейности са съобразени с Наредба № 2 от 07.02.2013 година за условията и реда за залесяване на горски територии и земеделски земи, използвани за създаване на специални, защитни и стопански гори и на гори в защитени територии, инвентаризация на създадените култури, тяхното отчитане и регистриране.

6. Паша

В горските територии общинска собственост на ОП "Трънска гора" разрешената за паша на едър и дребен добитък площ е 5269.4 ха. Пашата се забранява на 12841.2 ха, като разпределението е следното:

Таблица № 133

Разпределение на забранената за паша площ
за горските територии общинска собственост

	Обща площ ха	Забранена площ за паша ха	% от общата площ
1	6310.0	4356.6	24.1
2	6674.0	4675.9	25.8
3	5126.6	3808.7	21.0
всичко	**18110.6**	**12841.2**	**70.9**

Списъците с подотделите по землища, в които се забранява пашата могат да се видят в Приложенията Том I А към горскостопанския план.

Формирани са блокове за паша около всички населени места. В отделите, които попадат в тях, пашата е забранена в насажденията предвидени за възобновителна сеч, в сечищата и голините предвидени за залесяване, в културите и младите насаждения с височина до 3 м, в териториите предназначени за ловностопански цели. Блоковете за паша са съобразени с местата, където всяка година се изкарва добитъка от близките села. Предвидени за залесяване площи, попадащи в блоковете за паша е необходимо да се ограждат. При необходимост, стопанството и съответното кметство, съвместно трябва да определят необходимите прокари, съобразно конкретните условия и разпоредбите за паша в горите.

7. Добив на недървесни горски продукти и услуги

На територията на ОП "Трънска гора" не се предвижда добив на конкретни количества гъби, билки и горски плодове, защото от една страна няма масови находища от тях, а от друга страна развитието и плодоносенето им зависи от годишните промени на климатичните условия, особеностите на растителната среда, антропогенните фактори и други. Не се предвижда добив на сено, понеже няма сенокосни площи.

Ползването на недървесните горски продукти, когато представлява стопанска дейност, се извършва, само ако е предвидено в утвърден горскостопански план съгласно чл.117.(2), а когато не представлява стопанска дейност, се извършва безвъзмездно и свободно съгласно чл.119.(2) от Закона за горите.

8. Строителство на сгради и пътища

8.1. Сгради

През десетилетието 2022-2031 година не се предвижда изграждането на нови сгради на територията на ОП "Трънска гора". Видовете ремонтни дейности по вид и стойност се решават на ниво общински съвет и кмет на община Трън.

8.2. Пътища

Пътната мрежа в община Трън е добре развита. По-голяма част от горските трайни пътища (чл.18 от Наредба № 5 от 31.07.2014 година за строителството в горските територии) са земни автомобилни пътища без настилка (IV-та категория) и горски автомобилни пътища с настилка (III-та категория), които се ремонтират и поддържат (подравняване, направа на отводнителни, укрепителни съоръжения, полагане на настилки и т.н.) от общината и дърводобивните фирми.

Не се предвижда строеж на нови автомобилни горски пътища.

9. Управление и пазене

Съгласно Закона за горите влязал в сила от 09.04.2011 година, новото разписание на длъжностите в общинското предприятие в годината на инвентаризация е следното:

Таблица № 134

Съществуваща управленска структура

№	Номенклатурна длъжност	Брой
1	Директор	1
2	Заместник директор	1
3	Главен счетоводител	1
4	Техник лесничей	7
5	Касиер домакин	1
6	Технически сътрудник	1
7	Шофьор механик	1
8	Чистач хигиенист	1
Общо		**14**

Най-важната дейност на ОП ”Трънска гора” е охраната и контрола върху извършваните дейности в горските територии. Охраната обхваща опазването на горите от пожари, незаконна сеч, незаконна паша, незаконно строителство и други дейности, като включва всички съобразени със закона действия на горските служители за предотвратяване на нарушенията, свързани с възпроизводството, ползването и опазването на горите. Имайки предвид всичко това, както и изискванията на чл. 75, 188 и 196 от Закона за горите, назначените горски надзиратели са достатъчни за охраната и осъществяване на предвидените в горскостопанския план мероприятия. Необходимо е през пожароопасния период да се назначават необходимия брой пожаронаблюдатели, за да може своевременно да се реагира.

10. Противопожарно устройство

Противопожарното устройство, като една изключително важна дейност за опазването на горите, е разработено в отделна глава VII “План за дейностите по опазване на горските територии от пожари в Община Трън“. Отделно е изработен и противопожарен план за районната служба “Пожарна безопасност и защита на населението“(РСПБЗН)-Трън.

11. Стойност на планираните лесокултурни и технически мероприятия

Средствата необходими за изпълнението на планираните лесокултурни мероприятия през десетилетието се разпределят така:

За залесяването на 169 дка по 1050.0 лева на 1 дка (почвоподготовка, залесяване, попълване, отглеждане) - 177 450.00 лв

За подпомагане без залесяване 821 дка по 80.0 лева на 1 дка - 65 680.00 лв

За сечи без материален добив 514 дка по 110.0 лева на 1 дка - 56 540.00 лв

За изисичане на подлес 275 дка по 80.0 лева на 1 дка - 22 000.00 лв

Всичко: **321 670.00 лв**

Или средногодишно ще са необходими по: **32 167.00 лв**

Глава VII

ПЛАН ЗА ДЕЙНОСТИТЕ ПО ОПАЗВАНЕ НА ГОРСКИТЕ ТЕРИТОРИИ ОТ ПОЖАРИ В ОБЩИНА ТРЪН

В настоящия противопожарен план са предвидени забранителни и организационни мерки и дейности, които да предотвратят възникването на пожари в горските територии собственост на Община Трън. Този противопожарен план представлява извадка от "План за дейностите по опазване на горите от пожари" за територията в района на дейност на ТП "Държавно горско стопанство Трън" – гр.Трън, Област Перник.

Противопожарното устройство на Общината е направено съгласно изискванията на Наредба № 18 от 7 октомври 2015 година за инвентаризация и планиране в горските територии и Наредба № 8 от 11.05.2012 година, "за условията и реда за защита на горските територии от пожари".

1. Изпълнение на дейностите по опазване на горите от пожари през изтеклия десет годишен период 2012-2021 година и възникнали пожари

Най-неблагоприятно въздействие на горите в района оказват пожарите. През ревизионния период на територията на Община Трън са възникнали 2 по-сериозни пожара, които са обхванали 34.6 ха и са добити 7496 куб.м дървесина. – борови гори и дъбови насаждения. Извадка за Община Трън от данните за пожарите през ревизионния период на територията в обхвата на дейност на ТП "ДГС Трън" са представени в таблица № 135.

Таблица № 135

Пожари възникнали за периода 2012-2021 година в района на Община Трън

Година	Брой пожари	Дата на възникване	Дата на загасяване	Причина	Сигнал от:	Обща площ-дка	Горска площ-дка	Дървесен Вид	Възраст на дърв. Вид
2012	2	20.09.2012	20.09.2012	Друга известна причина	Служител на ГС	34.6	34.6	Бор, Дъб	40-70

Единият от пожарите е обхванал територии в землището на с. Мрамор, подотдели 120 „е", „з", „к" на обща площ 25.3 ха и добита 6551 куб. м. дървесна маса. Другият пожар е възникнал в землището на с. Стайчовци, подотдели 61 „ж", „и", „к", „у", „х" на обща площ 9.3 ха и добита 945 куб. м. дървесна маса.

При инвентаризацията през 2021 година бяха установени в малка степен засегнати от низови пожари дървостои. По сериозен е възникнал в началото на октомври месец в землището на село Неделково, североизточната част на границата с ТП „ДГС Брезник" . Засегнати подотдели: 309 „з" (ГТОС), 309 „ч" (ГТОС), 310 „ю" (ГТОС), 310 „д1" (ЗТОС). Причините за възникване на пожари са най-различни. При повечето пожари причината за възникването им остава по небрежност. Много рядко пожар може да започне от естественото запалване. По-скоро хорската немърливост е най-честата причина за пожарите. Особено опасни са паленето на стърнища и голи площи за пасбища, от които пожарите тръгват към околните гори. В стопанството се полагат максимум усилия тези пожари да се ограничат, като се създават минерализовани ивици около пътищата, които се прочистват и изораят ежегодно.

Повредите нанесени от пожарите в повечето случаи са фатални, което налага спешното усвояване на обгорялата дървесина в рамките на същата година. Всяко забавяне може да доведе до масово нападение на дървесината от короядни и гъби, и освен, че ще повреди останалата неизгоряла дървесина, ще стане потенциална опасност и за живите дървостои. Стопанисващите органи на ОП "Трънска гора", според своите възможности, са взели мерки за

подобряване санитарното състояние на опожарените гори. Общо за десетилетието със санитарни сечи са обхванати 34.6 ха и са добити общо 7496 куб.м дървесина, проведени в насаждения засегнати от пожари.

Проведените противопожарни мероприятия през ревизионния период извършени от Община Трън са дадени в таблица № 136.

Таблица № 136

За изпълнените противопожарни мероприятия през ревизионния период в Община Трън

Противопожарни мероприятия:	Проектирано	Изпълнено
Бариерни прегради	3.1 км	3.1 км
Лесокултурни прегради съществуващи поддръжка	14.2 км	10.0 км
Лесокултурни прегради проектирани	39.9 км	31.3 км
Минерализовани ивици съществуващи поддръжка	1.8 км	1.8 км
Минерализовани ивици направа на нови	-	-
Направа на стационарен наблюдателен пункт в: 157 „д“, 238 „щ“, 251 „и“, 295 „х1“, 402 „н“	5 бр.	-
Наемане на пожаронаблюдатели	2 бр.	-
Предупредителни табели и плакати	60 бр.	90 бр.
Направа на Депо за противопожарен инвентар	3 бр.	3 бр.

Съгласно предоставената информация от таблицата, повечето от предвидените в горскостопанския план на Общината мероприятия са изпълнени, като изключим направата на стационарни наблюдателни пунктове. Не е наеман ежегодно предвиденият в горскостопанския план пожаронаблюдател през пожароопасния сезон. Имайки предвид, че в Община Трън са отчетени много малко възникнали пожари, това не се е налагало. Оборудвани с необходимия инвентар са противопожарни депа в гр.Трън, с. Главановци и с. Вукан. Съвместно с горското стопанство и районната служба “Пожарна безопасност и защита на населението“(РСПБЗН)-гр.Трън е организирана патрулно-наблюдателната дейност.

Наблюдаваните през последните години засушавания, представляват сериозна опасност за трудното локализиране и борба с горските пожари. Затова е необходимо да се изпълняват всички препоръки за противопожарни мероприятия.

2. Планирани мероприятия

Мерките и мероприятията за защита на горите от пожари се планират за всяка горскостопанска единица независимо от собствеността на територията и са задължителни за изпълнение.

Собствениците на горски територии трябва да поддържат постоянна бдителност и готовност с цел недопускане на пожари. Ежегодно кметовете и ръководителите на горскостопански единици са длъжни да изготвят планове за действие при възникване на пожари в горските масиви, както и да организират и инструктират гасачески групи. Готовите планове се съгласуват с Районната служба за пожарна безопасност и защита на населението (РСПБЗН). Необходимо е да се организира денонощна телефонна връзка със структурите на Пожарна безопасност и защита на населението при възникване на горски пожари.

По време на пожароопасния сезон се забранява паленето на открит огън и извършването на огневи работи на разстояние, по – малко от 100 метра от границите на горските територии (чл.137, ал.3 от Закона за горите). В този смисъл е абсолютно забранено почистването на сечища чрез изгаряне на остатъци от сечта. Извършването на огневи работи в горските територии се допуска само в случаите на аварии и неотложен ремонт, съгласувано с органите на РСПБЗН. Физическите лица, преминаващи или пребиваващи в горите е задължително да спазват правилата за пожарна безопасност в тях. Паркирането на превозни средства, устройването на лагери за почивка, както и изхвърлянето на горими отпадъци трябва да става само на определените за целта места.

Особено внимание трябва да се обърне на почистването на тревните площи покрай пътищата, линейните съоръжения, земеделските земи, вилните зони, туристическите обекти и други. Всички големи комплекси от култури и насаждения да се разделят с бариерни и лесокултурни прегради. Собствениците на частни гори и органите, стопанисващи държавните и общински гори трябва да осигурят подстъпи и пътища за противопожарни нужди до естествените и изкуствени водоизточници. Изкуствените водоизточници трябва да са обозначени, да са пълни с вода и в изправност.

Стопанисващите органи на горските територии собственост на Община Трън са длъжни да оказват съдействие на компетентните специалисти при извършване на проверки за пожаробезопасността на горската техника, складовете, ловните хижи и други. Ръководителите на сдружения на ловците и риболовците, трябва да инструктират своите членове относно правилата за пожарна безопасност, преди всяко пребиваване в гората.

Тук са дадени обобщените стойности на предвидените противопожарни мероприятия на горските територии общинска собственост.

Съгласно Наредба № 18 от 7 октомври 2015 година за инвентаризация и планиране в горските територии и Наредба № 8 от 11.05.2012 година ”за условията и реда за защита на горските територии от пожари”, площта в хектари на горските територии собственост на Община Трън се разпределя по класове на пожарна опасност както следва:

Таблица № 137

Класове на пожарна опасност в горските територии собственост на Община Трън

Териториален обхват	Класове на пожарна опасност			Всичко
	I клас висока	II клас средна	III клас ниска	
Площ	хектари			
	1190.4	**5313.9**	**11606.3**	**18110.6**
Проценти	6.6	29.3	64.1	100.0

При разпределението на класовете по пожарна опасност, най-голям е делът на тези със ниска пожарна опасност – III клас – 64.1 %, следвани от II клас със средна пожарна опасност – 29.3 % и с най-малка площ са I клас – висока пожарна опасност – 6.6 %. Това разпределение налага стриктното спазване на мерките за пожарно обезопасяване.

Предвидените противопожарни мероприятия са отразени в специални карти на противопожарните мероприятия в М 1:25000. На тях са означени и пътищата за движение и обръщане на противопожарната техника, местата разрешени за палене на огън, както и подстъпите към водоемите, които ще се използват за захранване на тази техника.

За предотвратяване появата на пожари в гората, за ограничаване на разпространението им и бързото им потушаване, се предвижда изграждане на противопожарни съоръжения и провеждане на мероприятия, които заедно със съществуващите естествени и изкуствени прегради на огъня, ще намалят щетите от пожарите. Предвидено е провеждането на следните мероприятия, обобщени в таблица № 5.

2.1. Бариерни прегради

Съществуващи бариерни прегради - на територията на Община Трън, ролята на бариерни прегради играе теченията на реките:

- Ерма, Ябланица, Бързина, Лишковица, Мраморска в северната част и Къшледжийска, Поломщица, Просия, Шипковишка, и Ясеница в южната част на стопанството.

Също така бариерни прегради са трасетата на газопроводите и просеките на електропроводи от 20 киловолта.

2.2. Лесокултурни противопожарни прегради

За лесокултурни противопожарни прегради е предвидено използването на съществуващи автомобилни, коларски пътища, широки пътеки, ловни и електропроводни просеки, като е необходимо тяхното почистване.

Широчината на лесокултурните прегради е 6-15 метра и се залагат през до 2 км в горските територии от I клас на пожарна опасност, през 2 до 5 км в горските територии от II клас на пожарна опасност и през 5 до 7 км в горските територии от III клас на пожарна опасност.

Общата дължина на ***съществуващите лесокултурни прегради*** в горските територии собственост на Община Трън е 74.2 км.

Предвидено е изграждането на ***нови лесокултурни прегради*** в горските територии собственост на Община Трън е 5.8 км.

Местоположението им е показано в картите на противопожарните мероприятия, а списък с подотделите през които преминават е посочен в приложенията към настоящия план.

2.3. Минерализовани ивици

В горските територии собственост на Община Трън има ***съществуващи минерализовани ивици*** 1.8 км, както и проектирани 4.0 км ***нови минерализовани ивици***

2.4. Централни противопожарни депа

В ОП „Трънска гора“ са оборудвани три противопожарни депа:

- в административната сграда на ОП “Трънска гора“ ;
- в кметството на с. Главановци;
- в кметството на с. Вукан;
- оборудван автомобил с висока проходимост;

То е оборудвано със следния инвентар: 4 броя гръбни пръскачки; 4 кофи за вода; 10 лопати; 3 брадви; 3 кирки; 15 тупалки; 5 мотики; 5 железни гребла; 5 електрически фенера; 4 радиостанции; 2 броя моторни триони; 1 брой съд с 200 литра вода; 5 туби по 10 литра за питейна вода и една моторна помпа с 200 метра шлангове и струйници, защитни облекла.

2.5. Предупредителни табели и плакати

Планира се поставянето на табели и билбордове с противопожарно съдържание на подходящи места покрай населени места, вилни зони и курортни местности, места за паркиране, отдих и палене на огън в горските територии или в непосредствена близост до тях, на входовете в по-големи горски масиви независимо от класа на пожарна опасност.

Покрай пътищата в зависимост от класа на пожарна опасност табелите и билбордовете с противопожарно съдържание се разполагат, както следва:

- за първи клас на пожарна опасност на всички кръстопътища и поне по една табела на всеки 3-5 км;
- за втори и трети клас на пожарна опасност на по-важните кръстопътища и поне по една табела на всеки 5-7 км.

За горските територии на Община Трън са предвидени 80 броя табели.

Необходимо е те да се поставят през първите пет години на периода на действие на плана.

2.6. Пожаронаблюдатели

През пожароопасния сезон, за горските територии на Община Трън не се предвижда назначаването на пожаронаблюдатели. . Спрямо пожароопасния сезон ще се назначават необходимия брой хора по програми от временната заетост към Община Трън. Те трябва да следят за спазването на изискванията за противопожарната безопастност.

2.7. Стационарни наблюдателни пунктове

В горските територии собственост на Община Трън няма съществуващи стационарни наблюдателни пунктове. Предвижда се изграждане на две нови противопожарни кули в района

на дейност на ОП „Трънска гора“ в подотдели: 198 „4“ (с. Туроковци) и 284 „п“ (с. Филиповци).

Местоположението им е показано в картите на противопожарните мероприятия.

2.8. Устройване на площадки за кацане на авиационна техника

В горските територии собственост на Община Трън не се предвижда изграждане на специални площадки за кацане на авиационна техника. При нужда може да се използват стадионите в гр.Трън и с.Филиповци, местност Вълча поляна, както и голите площи около горските масиви.

2.9. Места за палене на огън и места за паркиране

Съгласно изискванията на Наредба № 8 мястото за палене на огън се устройва по следния начин: огнището е с кръгла форма с диаметър до 1 м, а височината му е около 20 см, вкопава се в земята, а изкопаната пръст се насипва по периферията му. Огражда се с минерализована ивица широка 1 м и се обозначава с табелка “място за палене на огън”. Горенето в огнището се организира така, че височината на пламъците да не надхвърля 0.5 м, а дебелината на слоя тлеещи въглени да не превишава половината от височината му.

В горските територии общинска собственост има съществуващи 12 места за палене на огън и 3 места в земеделски територии:

Таблица № 138

Отдел	Под-отдел	Местоположение	Землище	Вид собственост	Вид територия	Пожарен клас
7	л	до ловен фургон	Насалевци	Общинска собственост	Горски територии	1
194	н	беседка "Райски кът"	Туроковци	Общинска собственост	Горски територии	2
187	з	ловен заслон	Забел	Общинска собственост	Горски територии	2
187	1	ловен заслон	Забел	Общинска собственост	Горски територии	2
214	а	Хижа "Руй"	Забел	Общинска собственост	Горски територии	2
195	н	ловен заслон	Туроковци	Общинска собственост	Горски територии	2
360	б	ловен заслон	Глоговица	Общинска собственост	Горски територии	2
361	щ	ловен заслон	Глоговица	Общинска собственост	Земеделски територии	2
110	7	ловен заслон	Бусинци	Общинска собственост	Горски територии	1
179	т	ловен заслон	Бохова	Общинска собственост	Горски територии	1
161	5	Заслон	Стайчовци	Общинска собственост	Горски територии	3
120	3	ловна хижа	Мрамор	Общинска собственост	Горски територии	1
106	5	ловен заслон	Стайчовци	Общинска собственост	Земеделски територии	2
359	г1	ловен фургон	Ерул	Общинска собственост	Земеделски територии	2
352	б	ловен заслон	Милкьовци	Общинска собственост	Горски територии	2

Те са изградени и се стопанисват от частни физически лица, но ОП „Трънска гора“ към Община Трън трябва да осъществява контрол за поддържането им съобразно изискванията на Наредба № 8.

Местоположението им е показано в картите на противопожарните мероприятия. Не е предвидено изграждането на нови места за палене на огън.

В територията на горските територии собственост на Община Трън няма обособени места за паркиране и не се предвижда изграждане на такива.

2.10. Пътища за движение на противопожарни автоцистерни

От съществуващата пътна мрежа в Общината достъпни за движение на противопожарни автоцистерни са земни горски автомобилни пътища без настилка (IV-та категория) и горски автомобилни пътища с настилка (III-та категория) – общо 148.6 км, от които собственост на община Болярово са 36.1 км. Също така може да се използват шосетата извън горските територии, както и полските пътища които имат обща дължина 361.6 км. Предвидено е просветление (насока – Техническа) на земни горски автомобилни пътища без настилка (IV-та категория).

2.11. Водоизточници за нуждите на опазването на горите от пожари

На територията на ТП "ДГС Трън" всички възможни подстъпи за зареждане на противопожарни автоцистерни са извън горските територии. При нужда в Община Трън може да се използват следните места:

- язовир „Ярловци";
- язовир с.Лялинци;
- река Ерма;
- река Бързина;
- река Лишковица;
- река Мраморска;
- река Ябланица;
- река Ясеница;
- река Шипковишка;
- река Къшледжийска и нейното продължение – р.Просия ;

Местата са сравнително достъпни и не се предвижда изграждането на площадки за разполагане и маневриране на автоцистерните.

Таблица № 139
Противопожарни мероприятия в района на дейност
на ОП " Трънска гора"

Противопожарни мероприятия	Вид собственост

	Общо	Общинска собственост
Бариерни прегради		
Съществуващи бариерни прегради	Теченията на реките Ерма, Ябланица, Бързина, Лишковица, Мраморска Къшледжийска, Поломщица, Просия, Шипковишка, и Ясеница	
Лесокултурни противопожарни прегради		
Съществуващи лесокултурни прегради, км	171.5	74.2
Нови лесокултурни прегради, км	7.1	5.8
Минерализовани ивици		
Съществуващи минерализовани ивици, км	6.3	1.8
Нови минерализовани ивици, км	5.3	4
Пътища за движение в горските територии, км	148.6	36.1
Шосета и полски пътища, км	361.6	-
Противопожарни депа бр.	6	3
Предупредителни табели и плакати бр.	140	80
Направа на стационарен наблюдателен пункт в: 198 „4“ и 284 „п“	4	2

Желателно е планираните противопожарни мероприятия да се изпълнят в първите пет години от следващия ревизионен период.

Глава VIII

ВОДОДАЙНИ ЗОНИ

1. Характеристика на вододайните зони

В горскостопанския план от 2011/2012 година са показани вододайни зони на територията на Община Трън с обща инвентаризирана площ 6251.4 ха, от която 3567.9 ха в горските територии общинска собственост. Повечето от тях не са били приведени към Наредба № 3 от 16.10.2000 година на МОСВ, за узаконяване на Вододайните зони и няма издадени заповеди от Басейнова дирекция "Дунавски район".

При сегашната инвентаризация установената площ на вододайните зони е 6619.6 ха, от която залесена – 6246.1 ха и незалесена – 373.5 ха, в това число горска територия общинска собственост – 3650.1 ха, от която залесена – 3511.6 ха и незалесена – 138.5 ха. От тях 6433.6 ха са обявени със заповед № 222 от 22.02.1997 година на комитета по архитектура и благоустройство и все още не са приведени към Наредба № 3 от 16.10.2000 година на МОСВ, за узаконяване на Вододайните зони и нямат издадени заповеди от Басейнова дирекция "Дунавски район".

Узаконени са следните санитарно-охранителни зони:

- ***Водовземното съоръжение "Трашевина"*** в землището на с.Шипковица има разрешително за водовземане № РР-01-244 от 11.07.2012 година. Част от определения пояс II на това съоръжение заема горска територия, която е общинска собственост – подотдели: **382** "и1", "15" (стар **382** "е1") с площ 0.5 ха. Попада в защитена зона на природните местообитания ***BG0001017 "Кървав камък"***.

- ***Санитарно-охранителна зона около минерален водоизточник КЕЙ "Трънска баня"*** е обявена със Заповед № СОЗ-07 от 16.03.2004 година. Общата и инвентаризирана площ е 185.5 ха, в това число горска територия общинска собственост – 71.4 ха. Намира се в землището на с.Банкя. Попада изцяло в Защитени зонаи за опазване на природните местообитания ***BG0000313 "Руй"*** и на птиците ***BG0002112 "Руй"***.

Пояс I – попада в урбанизираната територия на с.Банкя.

Пояс II – инвентаризираната площ обхваща подотдели: **255** "ж", "з", "и", "к", "л", "н", "о", "п", "3" – с обща площ 18.6 ха, от която залесена – 18.4 ха и незалесена – 0.2 ха. Не попада в ***горска територия общинска собственост***.

Пояс III – инвентаризираната площ обхваща подотдели: **248** "е", "ж", "з", "и", "к", "л", "м", "н", "о", "1"; **249** "з"; **254** "а", "б", "в", "г", "д", "е", "ж", "з", "к", "л", "м", "н", "о", "п", "р", "с", "т", "у", "ф", "х", "ц", "ч", "ш", "щ", "ю", "я", "а1", "б1", "г1", "1", "2", "4", "5", "6", "7", "8", "9", "10", "11", "12"; **255** "б", "в", "г", "д", "е", "м", "1", "2"; **257** "д", "е", "ж", "з", "и", "к", "л", "н", "п", "р", "с", "5", "6", "7" – с обща площ 166.9 ха, от която залесена 152.9 ха и незалесена 14.0 ха. В това число ***горска територия общинска собственост*** са подотдели: **248** "е", "ж", "и", "л", "м"; **249** "з"; **254** "е", "ж", "з", "к", "о", "р", "т", "х", "ч", "ш", "щ", "г1", "2", "5", "10", "12"; **255** "б", "г", "1", "2"; **257** "ж" с обща площ 71.4 ха, от която залесена – 68.5 ха и незалесена – 2.9 ха.

2. Таксационна характеристика на насажденията определени за вододайни зони в горските територии общинска собственост

Общата площ на ***вододайните зони в горските територии общинска собственост*** е ***3650.1 ха***, от която залесена ***3511.6 ха*** и незалесена ***138.5 ха***. Всички дървостои, попадащи във вододайните зони са категоризирани като водоохранни – вододайни зони.

Разпределението на общата площ по групи гори за ***горите общинска собственост във вододайните зони*** е дадено в таблица № 140.

Таблица № 140

*Разпределение на общата площ на **горските територии общинска собственост във вододайните зони** по вид на подотдела и по групи гори*

Вид на подотдела	Група гори					%
	иглолистни	широколистни високостъблени	издънкови за превръщане	Нискостъблени	Всичко	
	Хектари					
Естествен произход 0.4-1.0	201,3	773,7	2096,4	45,8	3117,2	85,4
Склопени култури	269,3	-	-	0,8	270,1	7,4
Несклопени култури	-	-	-	-	-	-
Естествен произход 0.1-0.3	4,8	78,2	36,1	-	119,1	3,3
Изредени култури	4,2	-	-	1,0	5,2	0,2
Всичко залесена площ	**479,6**	**851,9**	**2132,5**	**47,6**	**3511,6**	**96,3**
Сечище	-	-	7,4	-	7,4	0,2
Голина	4,2	4,8	-	-	9,0	0,3
Всичко незалесена дървопроизводителна площ	**4,2**	**4,8**	**7,4**	**-**	**16,4**	**0,5**
Поляни	17,5	27,0	44,4	-	88,9	2,4
Просеки	0,9	0,1	4,3	-	5,3	0,1
Лесонепригодни голини	0,2	0,9	4,5	6,7	12,3	0,3
Лесонепригодни площи	-	-	4,1	2,0	6,1	0,2
Скали	3,2	0,7	0,7	0,1	4,7	0,1
Ровини	0,3	-	-	-	0,3	-
Каптаж	-	-	0,1	-	0,1	-
Автомобилни пътища IV категория	0,6	1,2	2,6	-	4,4	0,1
Всичко недървопроизводителна площ	**22,7**	**29,9**	**60,7**	**8,8**	**122,1**	**3,2**
Обща площ	**506,5**	**886,6**	**2200,6**	**56,4**	**3650,1**	**100,0**
в т.ч. дървопроизводителна площ	**483,8**	**856,7**	**2139,9**	**47,6**	**3528,0**	**96,8**

От таблицата се вижда, че 60.7 % от залесената площ се състои от издънкови насаждения, широколисните високостъблени са 24.2 %, иглолистните – 13.6 % и 1.5 % се падат на слабопродуктивните нискостъблени гори. Тези дървостои допринасят много за влагозадържането и подхранването с водни ресурси в района. Голите дървопроизводителните площи заемат 0.5 %, а недървопроизводителните площи – 3.2 %.

Разпределението по землища за ***горските територии общинска собственост във вододайните зони*** са представени в таблица № 141:

Таблица № 141

Землище 1: с. БАНКЯ			
Отдел	площ (ха)	Общинска собственост	
		подотдели	площ (ха)
248	14,1	е, ж, и, л, м	14,1
254	15,1	р, т, ч, щ, 12	15,1
255	6,6	б, г, 1, 2	6,6
257	2,4	Ж	2,4
	38,2		**38,2**

Землище 4: с. БОХОВА			
отдел	площ (ха)	Общинска собственост	
		подотдели	площ (ха)
173	10,7	а, г, е, м, ф, ш, щ, ю, я, и1, к1, л1, 2, 4	10,7
174	34,2	г, д, ж, з, и, м, н, п, с, т, у, 2, 3	34,2
175	36,5	а, б, в, г, м, п, р, с, т, у, ф, х, ц, в1, е1, 1, 2, 6	36,5
176	27,8	а, б, е, з, и, у	27,8
	109,2		**109,2**

Землище 9: с. ВРАБЧА			
отдел	площ (ха)	Общинска собственост	
		Подотдели	площ (ха)
254	29,4	е, ж, з, к, о, х, ш, г1, 2, 5, 10	29,4
	29,4		**29,4**

Землище 13: с. ГОРНА МЕЛНА

отдел	площ (ха)	Общинска собственост	
		Подотдели	площ (ха)
432	70,9	б, в, г, к, с, у, ф, ц, щ, ю, я, а1, б1, г1, е1, и1, о1, п1, р1, с1, ф1, х1, ш1, щ1, ю1, я1, а2, б2, в2, е2, ж2, з2, и2, к2, н2, с2, у2, 1, 2, 3, 4, 5	70,9
433	10,9	л, п, р	10,9
434	10,2	п, с, т, ш, т1, ф1, х1, ц1, ч1, 3	10,2
	92,0		**92,0**

Землище 16: с. ДОКЬОВЦИ			
отдел	площ (ха)	Общинска собственост	
		Подотдели	площ (ха)
492	13,5	л, о, п, т, у, ф, ц, ч, 5	13,5
493	4,3	с, т, у, ц, ч, 4, 5	4,3
494	41,7	б, е, и, к, с, т, у, ф, ш, щ, а1, в1, е1, ж1, з1, и1, л1, н1, 1	41,7
	59,5		**59,5**

Землище 17: с. ДОЛНА МЕЛНА			
отдел	площ (ха)	Общинска собственост	
		Подотдели	площ (ха)
397	71,2	а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, п, с, т, х, ц, ч, ш, б1, в1, е1, ж1, и1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 15	71,2
398	51,6	б, в, д, з, к, л, м, н, у, ф, х, ц, ч, щ, я, а1, 13, 15, 17	51,6
399	52,7	е, ж, з, к, л, н, п, у, ц, щ, ю, а1, б1, в1, г1, п1, р1, с1, т1, 1, 2, 3, 9, 13	52,7
400	54,2	р, с, т, у, ф, х, ц, ш, ю, я, а1, б1, в1, г1,	54,2

Землище 17: с. ДОЛНА МЕЛНА			
		д1, е1, ж1, и1, м1, н1, о1, п1, 3	
401	18,4	а, б, в, д, м, о, 3	18,4
	248,1		**248,1**

Землище 18: с. ДЪЛГА ЛУКА			
отдел	площ (ха)	Общинска собственост	
		подотдели	площ (ха)
401	27,7	г, е, ж, з, п	27,7
402	34,8	а, г, д, е, и, к, л, н, о, ц, ч, ш, щ, ю, я, а1, в1	34,8
403	15,4	е, ж, з, к, м, о, п, с, т, щ, ю, а1, б1	15,4
404	27,4	а, б, в, ж, м, н, о, с, т, у, ф, х, ц	27,4
405	58,6	в, д, ж, з, и, л, п, с, т, ю, а1, б1, в1, г1, д1, ж1, з1, и1, к1, 5	58,6
406	21,4	в, е, и, л, м, н, о, п, р, 3	21,4
	185,3		**185,3**

Землище 19: с. ЕЗДИМИРЦИ			
отдел	площ (ха)	Общинска собственост	
		подотдели	площ (ха)
249	3,8	з	3,8
	3,8		**3,8**

Землище 20: с. ЕЛОВИЦА			
отдел	площ (ха)	Общинска собственост	
		подотдели	площ (ха)
129	0,2	б	0,2
132	2,0	к, л, 6	2,0
133	0,3	и	0,3

Землище 20: с. ЕЛОВИЦА			
134	1,3	н	1,3
135	13,4	в, д, ж, к, м, н, р, т, 4, 8	13,4
136	9,9	д, р, у, х, ц	9,9
140	56,9	б, е, ж, з, и, к, л, о, п, с, у, ф, х, ц, ч, ш, щ, а1, 1, 2, 3, 4	56,9
145	79,2	а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, 1, 2, 3, 5	79,2
146	67,6	а, б, д, е, ж, и, к, л, м, н, о, п, р, с, 1, 4, 7, 8	67,6
	230,8		**230,8**

Землище 22: с. ЗАБЕЛ			
отдел	площ (ха)	Общинска собственост	
		подотдели	площ (ха)
183	8,2	г	8,2
213	22,3	а, ж, з, л, ч, ш	22,3
214	54,0	а, б, г, ж, и, л, м, н, о, п, р, 6, 7, 8, 9, 10	54,0
215	27,6	в, г, д, е, ж, з, и	27,6
216	80,0	а, б, в, г, д, е, ж, з, л	80,0
217	46,5	а, б, в, и	46,5
218	43,6	г, д, е, з, и, к, л, м, 1	43,6
219	40,1	а, б, д, з, и, 1, 3	40,1
220	31,5	д, е, ж, к, л, н, о, п, т, у, 6	31,5
221	2,6	и, л	2,6
	356,4		**356,4**

Землище 23: с. ЗЕЛЕНИГРАД			
отдел	площ (ха)	Общинска собственост	
		Подотдели	площ (ха)
29	58,7	а, г, ж, з, и, 5, 6, 7, 8, 10	58,7
31	31,4	в, г, д, е, ж, к, л, 8, 9, 10, 12	31,4
32	45,8	в, г, д, е, л, м, н, п, р, с, т, у, 4, 5, 8, 9	45,8
33	43,5	е, ж, з, л, н, о, п, 2, 3, 4, 5	43,5
34	51,4	б, в, г, д, е, з, м, н, о, х, 3, 7, 9, 12, 13	51,4
35	4,8	е, к	4,8
36	53,1	а, б, в, г, д, м, н, 2	53,1
38	7,6	ж, з, т, ф, 4	7,6
39	33,9	а, б, в, г, д, е, ж, м, н, о, 1, 3	33,9
40	69,8	а, б, в, г, д, е, ж, з, и, м, о, п, р, ф, х, ц, ш, щ, ю, а1, 1, 2, 3, 4, 5, 9	69,8
41	66,8	а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, м, н, 1, 2, 3, 7, 8	66,8
42	32,5	а, в, г, д, ж, з, и	32,5
43	58,5	з, р, т, у, ф, х, ц, щ, ю, в1, и1, п1, 4	58,5
44	43,5	а, б, д, е, ж, з	43,5
45	42,1	б, в, г, д, е, ж, з, и, к, м, н, о, п, 1, 2, 3, 4, 6	42,1
46	51,8	а, б, в, г, д, е, з, и, 1, 2, 3, 7	51,8
183	1,5	е, ж, 3	1,5
	696,7		**696,7**

Землище 25: с. КОСТУРИНЦИ			
отдел	**площ (ха)**	**Общинска собственост**	
		Подотдели	**площ (ха)**
139	33,7	а, в, и, к, л, м, п, р, с, т, ц, ч, щ, ю, я, 4, 5, 6, 8, 9, 11	33,7
	33,7		**33,7**

Землище 29: с. ЛОМНИЦА			
отдел	площ (ха)	Общинска собственост	
		подотдели	площ (ха)
206	30,8	а, б, в, з, и, о, п, р, с, т	30,8
207	28,5	а, б, в, е, л, 2, 3	28,5
208	50,2	б, г, и, л, м, н, о, п, р, с, у, 1, 7	50,2
209	24,7	д, е, ж, з, к, х, 2, 4, 7, 8, 10, 11	24,7
210	59,6	а, в, г, з, и, к, о, 4	59,6
211	49,7	б, д, к, у, 2	49,7
212	32,1	а, б, в	32,1
217	2,2	ж	2,2
218	1,4	а	1,4
219	16,7	в, к, л, 4	16,7
221	16,6	г, д, е, ж, 3	16,6
222	55,9	а, в, г, д, е, ж, к, л, м, 1, 2, 5	55,9
223	42,9	б, г, ж, и, л, 4	42,9
224	47,5	а, б, в, д, и, к, л, м, т, 2	47,5
225	70,4	а, б, в, д, е, ж, з, и, 2, 4, 5, 7, 8, 9	70,4
226	29,8	б, г, д, з, н, о, п, с, т, у, 6, 8	29,8
227	43,3	ж, з, и, к, л, 3	43,3
228	66,8	а, б, в, г, д, ж, и, л, о, п, с, ф, 1, 2, 3, 5, 6	66,8

Землище 29: с. ЛОМНИЦА			
229	16,8	р, с, т, у, х, ц, ч, ю, а1, е1, ж1, 11	16,8
230	1,5	б, в, и1, к1, л1	1,5
	687,4		**687,4**

Землище 31: с. МИЛКЬОВЦИ			
отдел	площ (ха)	Общинска собственост	
		подотдели	площ (ха)
343	54,5	а, в, г, ж, и, л, м, р, т, у, ц, ч, ш, 1, 2, 7	54,5
344	33,4	а, в, д, к, с, ф	33,4
345	39,5	б, г, е, ж, з, к, л, н, р, с, у, ф, 2, 4	39,5
346	26,6	а, г, з, и, 1	26,6
	154,0		**154,0**

Землище 32: с. МИЛОСЛАВЦИ			
отдел	площ (ха)	Общинска собственост	
		подотдели	площ (ха)
19	46,4	н, о, т, у, ф, х, ц, ч, з1, с1, г2, е2, з2, и2, л2, 11, 12	46,4
20	46,4	а, б, з, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш, щ, ю	46,4
21	8,5	з, и, л, р, 4, 5, 8	8,5
22	50,8	б, в, г, д, е, ж, и, л, м, н, 3, 4, 5, 7	50,8
29	5,1	9	5,1
30	29,2	д, е, ж, и, 4, 5, 7, 8	29,2
31	6,6	и	6,6
	193,0		**193,0**

Землище 35: с. НАСАЛЕВЦИ			
отдел	площ (ха)	Общинска собственост	
		подотдели	площ (ха)
16	30,6	в, г, д, е, ж, з, и, к, 5	30,6
17	58,9	б, в, г, д, е, ж, з, к, п, р, т, у, ф, х, ч, ш, щ, ю, а1, 6	58,9
18	61,6	б, в, г, д, е, з, и, к, л, н, р, у, ф, х	61,6
19	28,2	у1, ш1, я1, а2, в2, 7, 8, 9, 10, 13	28,2
21	2,9	б, в	2,9
	182,2		**182,2**

Землище 41: с. РАНИ ЛУГ			
отдел	площ (ха)	Общинска собственост	
		подотдели	площ (ха)
15	25,5	б, в, г, д, е, ж, 2	25,5
16	43,2	л, м, н, о, п, р, с, т, ф, х	43,2
	68,7		**68,7**

Землище 44: с. СТАЙЧОВЦИ			
отдел	площ (ха)	Общинска собственост	
		подотдели	площ (ха)
173	5,9	х, ц, ч	5,9
	5,9		**5,9**

Землище 47: гр. ТРЪН			
отдел	площ (ха)	Общинска собственост	
		подотдели	площ (ха)
205	22,2	г, з, л, н, о, п, 8, 9, 10	22,2
207	7,1	ж, 1	7,1
	29,3		**29,3**

Землище 48: с. ТУРОКОВЦИ			
отдел	площ (ха)	Общинска собственост	
		подотдели	площ (ха)
205	9,4	и, 11	9,4
207	15,3	з, и, к	15,3
209	38,1	а, г, п, р, с, т, у, ф, ц, ч, 1, 9, 12, 13, 14	38,1
210	25,8	л, м, н, 1	25,8
212	54,6	г, д, е, ж, з, и, 1, 2	54,6
213	39,9	н, о, п, р, с, т, у, х	39,9
	183,1		**183,1**

Землище 51: с. ШИПКОВИЦА			
отдел	площ (ха)	Общинска собственост	
		подотдели	площ (ха)
382	0,5	и1, 15	0,5
399	8,6	б, д1, е1, ж1, к1, л1, о1, 11	8,6
400	9,9	д, ж, з, и, л, м, н, о, п	9,9
401	23,5	и, к, л	23,5
402	7,2	т, у, ф, х, 2	7,2
403	12,0	ф, х, ц, ч	12,0
404	1,5	ч, ш, щ	1,5
405	0,2	о1	0,2
	63,4		**63,4**

Най-голяма площ от вододайните зони попада в землищата на с.Зеленигра д – 697.7 ха (19.1 %) и с.Ломница – 687.4 ха (18.8 %).

Средните таксационни показатели на ***общинските гори в санитарно-охранителните зони*** са следните:

Залесена площ – 3511.6 ха;
Средна възраст – 79 години;
Средна пълнота – 0.70;
Среден бонитет – III (2.5);
Запас на основните насаждения – 690624 куб.м;

Запас на 1 ха	– 197 куб.м/ха;
Общ среден прираст	– 9445 куб.м;
Среден прираст на 1 ха	– 2.69 куб.м/ха.

Разпределението на площта ***на горите общинска собственост в СОЗ*** по дървесни видове и класове на възраст е дадени в таблица № 142. Най-голямо е участието при широколисните видове като бука заема 66.0 % от залесената площ, а след него са зимнят дъб – 7.8 % и следват иглолистните – бял бор – 8.5 % и черен бор – 4.5 %. Останалите дървесни видове формират общо 13.2 % от площта. По класове на възраст разпределението на запаса е неравномерно, като най-голяма площ има във IV-ти клас на възраст от 61 до 80 години, където се намират основно букови дървостои.

Таблица № 142

Разпределение на залесената площ ***на горите общинска собственост в СОЗ***
по дървесни видове и класове на възраст

Дървесни видове	клас I 1-20	клас II 21-40	клас III 41-60	клас IV 61-80	клас V 81-100	клас VI 101-120	клас VII 121-140	клас VIII над 140	Всичко	%
Хектари										
Бял бор	23,0	177,8	90,4	5,8	0,8	-	-	-	297,8	8,5
Смърч	0,1	4,1	2,6	-	-	-	-	-	6,8	0,2
Черен бор	0,7	10,8	76,3	64,6	5,6	-	-	-	158,0	4,5
Ела	-	0,2	0,1	-	-	-	-	-	0,3	-
Зелена дуглазка	-	0,7	1,6	-	-	-	-	-	2,3	0,1
Бук	46,1	47,5	287,9	777,3	639,2	155,1	245,4	119,3	2317,8	66,0
Зимен дъб	10,5	10,9	60,7	107,7	63,5	7,9	6,7	5,6	273,5	7,8
Цер	7,8	9,4	58,5	92,9	12,5	3,1	1,7	-	185,9	5,3
Габър	3,2	11,6	34,1	82,2	43,9	1,0	3,3	-	179,3	5,1
Бряст	-	0,9	-	-	-	-	-	-	0,9	-
Трепетлика	0,1	2,1	1,1	6,3	3,6	-	-	-	13,2	0,4
Явор	0,6	1,2	0,2	0,3	-	-	-	-	2,3	0,1
Бреза	0,1	0,6	0,6	-	-	-	-	-	1,3	-
Мъждрян	0,5	6,7	0,4	9,6	3,6	-	-	-	20,8	0,6
Акация	2,7	20,1	3,4	0,3	-	-	-	-	26,5	0,7
Космат дъб	-	0,7	0,6	-	-	-	-	-	1,3	-
Келяв габър	-	-	0,2	0,7	-	-	-	-	0,9	-
Бяла върба	-	0,1	-	-	-	-	-	-	0,1	-
Джанка	0,2	0,1	-	-	-	-	-	-	0,3	-
Ива	1,1	3,9	4,0	-	-	-	-	-	9,0	0,3
Клен	-	0,2	0,2	5,5	0,6	-	-	-	6,5	0,2
Турска леска	-	-	-	0,3	-	-	-	-	0,3	-
Офика	0,3	-	-	-	-	-	-	-	0,3	-
Череша	-	0,2	0,4	-	-	-	-	-	0,6	-
Шестил	-	0,2	-	0,3	-	-	-	-	0,5	-
Планински ясен	0,7	0,9	0,1	1,2	0,9	1,0	-	0,3	5,1	0,2
Всичко	**97,7**	**310,9**	**623,4**	**1155,0**	**774,2**	**168,1**	**257,1**	**125,2**	**3511,6**	**100,0**
проценти	2,8	8,8	17,7	32,9	22,1	4,8	7,3	3,6	100,0	

Разпределението на запаса по дървесни видове и класове на възраст е дадено в таблица № 143 От нея се вижда, че 73.5 % от запаса се пада на бука, като на второ място остават черният (7.0 %) и белият бор (6.7 %). По класове на възраст разпределението на запаса е аналогично с разпределението по площ, като най-голям запас има във IV-ти клас на възраст от 61 до 80 години, където се намират основно широколисни.

Таблица № 143

Разпределение на запаса на ***на горите общинска собственост в СОЗ***
без клони по дървесни видове и класове на възраст

Дървесни видове	клас I 1-20	клас II 21-40	клас III 41-60	клас IV 61-80	клас V 81-100	клас VI 101-120	клас VII 121-140	клас VIII над 140	Всичко	%
куб.м										
Бял бор	180	22715	20730	1930	260	-	-	-	45815	6,7
Смърч	-	785	1060	-	-	-	-	-	1845	0,3
Черен бор	-	1080	22705	23190	1710	-	-	-	48685	7,0
Ела	-	40	40	-	-	-	-	-	80	-
Зелена дуглазка	-	90	750	-	-	-	-	-	840	0,1
Бук	305	16160	61865	164910	136455	36925	68120	22540	507280	73,5
Зимен дъб	20	1240	5650	13445	7680	1570	1105	1150	31860	4,6
Цер	15	915	5715	12030	1640	610	400	-	21325	3,1
Габър	70	2200	4935	10935	6190	240	450	-	25020	3,6
Бряст	-	25	-	-	-	-	-	-	25	-
Трепетлика	-	220	210	1125	930	-	-	-	2485	0,4
Явор	10	190	25	35	-	-	-	-	260	0,1
Бреза	-	40	130	-	-	-	-	-	170	-
Мъждрян	5	225	20	475	150	-	-	-	875	0,1
Акация	50	1185	270	15	-	-	-	-	1520	0,2
Космат дъб	-	20	25	-	-	-	-	-	45	-
Келяв габър	-	-	-	10	-	-	-	-	10	-
Бяла върба	-	10	-	-	-	-	-	-	10	-
Джанка	5	10	-	-	-	-	-	-	15	-
Ива	5	350	410	-	-	-	-	-	765	0,1
Клен	-	20	30	425	5	-	-	-	480	0,1
Турска леска	-	-	-	20	-	-	-	-	20	-
Офика	5	-	-	-	-	-	-	-	5	-
Череша	-	20	60	-	-	-	-	-	80	-
Шестил	-	20	-	30	-	-	-	-	50	-
Планински ясен	-	80	10	150	90	180	-	50	560	0,1
Всичко	**670**	**47640**	**124640**	**228725**	**155110**	**39525**	**70075**	**23740**	**690125**	**100,0**
Проценти	0,1	6,9	18,1	33,2	22,5	5,7	10,1	3,4	100,0	

3. Стопанска организация на вододайните зони

Като част от общинските гори стопанисвани от ОП “Трънска гора”, горите във вододайните зони са организирани по същите принципи, както останалите гори в Общината – стопанисват се изцяло, без да се разпределят по участъци, независимо че успоредно с държавните гори подотделите са причислени към съответните участъци на ДГС ”Трън”.

Горите във вододайните зони, като гори със специални функции, са причислени към ***условни*** стопански класове. В таблица № 144 е показано разпределението на залесената площ ***във вододайните зони за горите общинска собственост*** по стопански класове и функционални групи.

Таблица № 144

*Разпределение на залесената площ във **вододайните зони за горите общинска собственост** по стопански класове и функционални групи*

Стопански класове	Защитни функции	Специални функции	Общо защитни и специални	Стопански функции	Всичко функции	%
	хектари					
Смесен Иглол. В	5,7	96,0	101,7	-	101,7	2,9
Смесен Игл. СрН	22,0	89,7	111,7	-	111,7	3,2
Бялборови култури	8,5	101,8	110,3	-	110,3	3,1
Черборови култури	1,0	154,9	155,9	-	155,9	4,4
Буков В	-	299,2	299,2	-	299,2	8,5
Буков Ср	8,2	349,7	357,9	-	357,9	10,2
Буков Н	1,7	138,6	140,3	-	140,3	4,0
Дъбов СрН	7,8	47,5	55,3	-	55,3	1,6
Буково-габъров В П	161,7	1238,6	1400,3	-	1400,3	39,9
Буково-габъров СрН П	6,0	254,8	260,8	-	260,8	7,4
Дъбов СрН П	5,1	164,4	169,5	-	169,5	4,8
Церов П	5,5	69,8	75,3	-	75,3	2,2
Смесен СрН П	12,0	213,1	225,1	-	225,1	6,4
Акациев	4,7	27,3	32,0	-	32,0	0,9
Нискостъблен	-	16,3	16,3	-	16,3	0,5
Всичко	**249,9**	**3261,7**	**3511,6**	**-**	**3511,6**	**100,0**

Тук най-голям дял се пада на условния стопански клас БГВП (39.9 %), следван от условен стопански клас БСр (10.2 %) и условен стопански клас БВ (8.5 %).

4. Планирани мероприятия

4.1. Сечи:

- Насока: възобновяване

В санитарно-охранителните зони са планирани сечи по насока за възобновяване с обща площ 1189.0 ха – постепенно-котловиннана, групово-постепенна и гола сеч. Успоредно с възобновителните сечи е предвидено отглеждане на подраста с обща площ 23.4 ха и изсичане на подлеса с обща площ 1.6 ха.

Таблица № 145

*Разпределение на ПЛОЩТА на насажденията в **санитарно-охранителните зони** за ВЪЗОБНОВИТЕЛНА СЕЧ през десетилетието по ВИД НА СЕЧТА*

Вид на възобновителната сеч						
Стопански класове	Постепенно-котловинна	Групово-постепенна	Гола за изд.възобн.	Общо гола	ОБЩО	%
Гори със ЗСпФ						
Бялборови култури	3,3	-	-	-	3,3	0,3
Черборови култури	57,0	13,7	-	-	70,7	5,9
Буков В	-	104,8	-	-	104,8	8,8
Буков Ср	-	145,0	-	-	145,0	12,2
Буков Н	-	57,2	-	-	57,2	4,8
Дъбов СрН	1,5	18,6	-	-	20,1	1,7
Смесен СрН П	41,7	5,4	-	-	47,1	4,0
Церов П	28,7	-	-	-	28,7	2,4
Дъбов СрН П	84,4	16,8	-	-	101,2	8,5
Буково-габъров В П	-	426,9	-	-	426,9	35,9
Буково-габъров СрН П	3,8	156,6	-	-	160,4	13,5
Акациев	-	-	23,6	23,6	23,6	2,0
ОБЩО	**220,4**	**945,0**	**23,6**	**23,6**	**1189,0**	**100,0**
ПОЛЗВАНЕ (БЕЗ КЛОНИ)	**11125**	**47190**	**1085**	**1085**	**59400**	
ПОЛЗВАНЕ (С КЛОНИ)	**12655**	**53240**	**1135**	**1135**	**67030**	

- ***Постепенно-котловинна сеч*** е планирана на площ 220.4 ха с интензивност 20-25 %.
- ***Групово-постепенна сеч*** е планирана на площ 945.0 ха с интензивност 20-25 %.
- ***Гола сеч*** е планрана само в акациеви насаждения с площ 23.6 ха.

- Насока: отглеждане

В санитарно-охранителните зони са планирани сечи по насока за отглеждане с обща площ 1087.0 ха – прореждане и пробирка.

Таблица № 146

*Размер на ползването по ПЛОЩ, ЗАПАС **без клони** и вид на СЕЧТА*
по стопански класове *в **санитарно-огранителните зини***

ВИДОВЕ СЕЧИ									
Стопански класове	мерни единици	ВЪЗОБН. СЕЧИ	прореждане	пробирка	ВСИЧКО ОТГЛЕДНИ	ОБЩО	%	ОТГЛЕЖДАНЕ НА ПОДРАСТА	ИЗСИЧАНЕ НА ПОДЛЕСА
ИГЛОЛИСТНИ									
Смесен Иглол. В ЗСпФ	ха	-	47,3	4,4	51,7	51,7	2,3	-	-
	куб.м	-	1150	145	1295	1295	1,3	-	-
Смесен Игл. СрН ЗСпФ	ха	-	21,8	10,7	32,5	32,5	1,4	-	-
	куб.м	-	385	265	650	650	0,7	-	-
Бялборови култури ЗСпФ	ха	3,3	11,5	34,9	46,4	49,7	2,2	-	-
	куб.м	300	470	1395	1865	2165	2,2	-	-

ВИДОВЕ СЕЧИ									
Стопански класове	мерни единици	ВЪЗОБН. СЕЧИ	прореждане	пробирка	ВСИЧКО ОТГЛЕДНИ	ОБЩО	%	ОТГЛЕЖДАНЕ НА ПОДРАСТА	ИЗСИЧАНЕ НА ПОДЛЕСА
Черборови култури ЗСпФ	ха	70,7	0,1	62,2	62,3	133,0	5,8	0,8	-
	куб.м	6180	5	3000	3005	9185	9,5	-	-
всичко иглолистни	**ха**	**74,0**	**80,7**	**112,2**	**192,9**	**266,9**	**11,7**	**0,8**	**-**
	куб.м	**6480**	**2010**	**4805**	**6815**	**13295**	**13,8**	**-**	**-**
ШИРОКОЛИСТНИ ВИСОКОСТЪБЛЕНИ									
Буков В ЗСпФ	ха	104,8	6,3	76,6	82,9	187,7	8,2	1,7	-
	куб.м	7060	170	3000	3170	10230	10,6	-	-
Буков Ср ЗСпФ	ха	145,0	6,6	73,2	79,8	224,8	9,9	2,7	-
	куб.м	7660	130	2935	3065	10725	11,1	-	-
Буков Н ЗСпФ	ха	57,2	-	14,5	14,5	71,7	3,2	2,4	-
	куб.м	2310	-	435	435	2745	2,8	-	-
Дъбов СрН ЗСпФ	ха	20,1	6,5	-	6,5	26,6	1,2	-	-
	куб.м	965	60	-	60	1025	1,1	-	-
всичко широколистни високостъблени	**ха**	**327,1**	**19,4**	**164,3**	**183,7**	**510,8**	**22,4**	**6,8**	**-**
	куб.м	**17995**	**360**	**6370**	**6730**	**24725**	**25,6**	**-**	**-**
ИЗДЪНКОВИ ЗА ПРЕВРЪЩАНЕ									
Смесен СрН П ЗСпФ	ха	47,1	-	2,0	2,0	49,1	2,2	2,1	1,4
	куб.м	1750	-	40	40	1790	1,9	-	-
Церов П ЗСпФ	ха	28,7	0,6	4,8	5,4	34,1	1,5	-	-
	куб.м	1025	5	100	105	1130	1,2	-	-
Дъбов СрН П ЗСпФ	ха	101,2	-	11,4	11,4	112,6	4,9	2,7	-
	куб.м	3710	-	150	150	3860	4,0	-	-
Буково-габъров В П ЗСпФ	ха	426,9	13,7	646,3	660,0	1086,9	47,8	10,0	-
	куб.м	21055	345	22355	22700	43755	45,3	-	-
Буково-габъров СрН П ЗСпФ	ха	160,4	7,7	23,9	31,6	192,0	8,4	1,0	0,2
	куб.м	6300	155	515	670	6970	7,2	-	-
всичко издънкови за превръщане	**ха**	**764,3**	**22,0**	**688,4**	**710,4**	**1474,7**	**64,8**	**15,8**	**1,6**
	куб.м	**33840**	**505**	**23160**	**23665**	**57505**	**59,5**	**-**	**-**
НИСКОСТЪБЛЕНИ									
Акациев ЗСпФ	ха	23,6	-	-	-	23,6	1,0	-	-
	куб.м	1085	-	-	-	1085	1,1	-	-

ВИДОВЕ СЕЧИ									
Стопански класове	мерни единици	ВЪЗОБН. СЕЧИ	прореждане	пробирка	ВСИЧКО ОТГЛЕДНИ	ОБЩО	%	ОТГЛЕЖДАНЕ НА ПОДРАСТА	ИЗСИЧАНЕ НА ПОДЛЕСА
всичко нискостъблени	**ха**	**23,6**	**-**	**-**	**-**	**23,6**	**1,0**	**-**	**-**
	куб.м	**1085**	**-**	**-**	**-**	**1085**	**1,1**	**-**	**-**
ОБЩО									
ВСИЧКО ПОЛЗВАНЕ	**ха**	**1189,0**	**122,1**	**964,9**	**1087,0**	**2276,0**	**100,0**	**23,4**	**1,6**
	куб.м	**59400**	**2875**	**34335**	**37210**	**96610**	**100,0**	**-**	**-**

- ***Прореждания*** са планирани на площ 122.1 ха с интензивност 10-30 %.
- ***Пробирки*** са планирани на площ 964.9 ха с интензивност 10-30 %.

4.2. Общ размер на ползването

Общият размер на ползването във ***вододайните зони за горите общинска собственост*** от всички възобновителни и отгледни сечи е 96610 куб.м (110910 куб.м с клони).

4.3. Добиви и сортименти

От предвидената за отсичане стояща маса през десетилетието за ***горите общинска собственост в санитарно-охранителни зони*** ще се добият следните основни групи сортименти:

9875 куб.м (8,9 %) ***едра строителна дървесина*;**
21185 куб.м (19.1 %) ***средна строителна дървесина*;**
2305 куб.м (2.1 %) ***дребна строителна дървесина*;**
58640 куб.м (52.9 %) ***дърва за огрев*;**
1735 куб.м (1.6 %) ***използваема вършина*;**
при 17170 куб.м (15.4 %) ***отпад***.

Разпределението на предвидената за отсичане през десетилетието стояща маса по дървесни видове, видове сечи и основни групи сортименти е дадено в таблица № 147.

Таблица № 147

Разпределение на предвидената за отсичане СТОЯЩА МАСА и ПЛОЩ по дървесни видове, видове СЕЧИ и основни групи СОРТИМЕНТИ ***в общинските гори на територията на СОЗ***

вид на сечта и дървесен вид	предвидена за отсичане стояща маса		Отпад	лежаща дървесна маса	вероятен добив сортименти						Площ (ха)
					строителна дървесина				дърва за огрев	използв. вършина	
	без клони	с клони			едра	средна	Дребна	общо			
Възобновителна в иглолистни											
Бял бор	485	565	95	470	205	145	10	360	110	-	5,6
Черен бор	5925	6920	1325	5595	2740	2070	90	4900	635	60	67,0
Иглолистни	**6410**	**7485**	**1420**	**6065**	**2945**	**2215**	**100**	**5260**	**745**	**60**	**72,6**
проценти	85,6	100,0	19,0	81,0	39,4	29,6	1,3	70,3	9,9	0,8	-

вид на сечта и дървесен вид	предвидена за отсичане стояща маса		Отпад	лежаща дървесна маса	вероятен добив сортименти						Площ (ха)
					строителна дървесина				дърва за огрев	използв. вършина	
	без клони	с клони			едра	средна	Дребна	общо			
Бук	60	70	5	65	20	5	5	30	35	-	1,1
Габър	10	10	5	5	-	-	-	-	5	-	0,3
Широколистни	**70**	**80**	**10**	**70**	**20**	**5**	**5**	**30**	**40**	**-**	**1,4**
проценти	87,5	100,0	12,5	87,5	25,0	6,3	6,2	37,5	50,0	-	-
Общо възобновителна в иглолистни	**6480**	**7565**	**1430**	**6135**	**2965**	**2220**	**105**	**5290**	**785**	**60**	**74,0**
проценти	85,7	100,0	18,9	81,1	39,2	29,3	1,4	69,9	10,4	0,8	-
Възобновителна в широколистни високостъблени											
Бук	16905	18910	2095	16815	4735	1695	235	6665	9985	165	303,2
Зимен дъб	750	840	90	750	140	110	5	255	495	-	16,9
Цер	225	255	30	225	45	30	-	75	150	-	4,7
Габър	70	80	15	65	5	10	-	15	50	-	1,2
Планински ясен	40	40	5	35	-	5	-	5	30	-	1,0
Широколистни	**17990**	**20125**	**2235**	**17890**	**4925**	**1850**	**240**	**7015**	**10710**	**165**	**327,0**
проценти	89,4	100,0	11,1	88,9	24,5	9,2	1,2	34,9	53,2	0,8	-
Общо възобновителна в широколистни високостъблени	**17990**	**20125**	**2235**	**17890**	**4925**	**1850**	**240**	**7015**	**10710**	**165**	**327,0**
проценти	89,4	100,0	11,1	88,9	24,5	9,2	1,2	34,9	53,2	0,8	-
Възобновителна в издънкови за превръщане											
Бял бор	100	130	20	110	50	30	-	80	30	-	1,7
Черен бор	80	100	20	80	40	30	-	70	10	-	1,8
Иглолистни	**180**	**230**	**40**	**190**	**90**	**60**	**-**	**150**	**40**	**-**	**3,5**
проценти	78,3	100,0	17,4	82,6	39,1	26,1	-	65,2	17,4	-	-
Бук	27380	31050	4970	26080	975	7165	570	8710	16800	570	573,1
Зимен дъб	3130	3430	365	3065	-	690	75	765	2250	50	96,4
Цер	1915	2070	220	1850	70	390	10	470	1340	40	54,6
Габър	1190	1375	260	1115	5	195	80	280	820	15	35,1
Трепетлика	10	10	-	10	-	5	-	5	5	-	0,3
Мъждрян	40	40	5	35	-	-	-	-	35	-	1,4
Широколистни	**33665**	**37975**	**5820**	**32155**	**1050**	**8445**	**735**	**10230**	**21250**	**675**	**760,9**
проценти	88,7	100,0	15,3	84,7	2,8	22,2	1,9	26,9	56,0	1,8	-
Общо възобновителна в издънкови за превръщане	**33845**	**38205**	**5860**	**32345**	**1140**	**8505**	**735**	**10380**	**21290**	**675**	**764,4**
проценти	88,6	100,0	15,3	84,7	3,0	22,3	1,9	27,2	55,7	1,8	-
Възобновителна в нискостъблени											
Бял бор	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,8
Черен бор	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2,3
Бук	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,3
Зимен дъб	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,1

вид на сечта и дървесен вид	предвидена за отсичане стояща маса		Отпад	лежаща дървесна маса	вероятен добив сортименти						Площ (ха)
					строителна дървесина				дърва за огрев	използв. вършина	
	без клони	с клони			едра	средна	Дребна	общо			
Цер	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1,7
Бряст	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,3
Акация	1085	1135	135	1000	-	70	50	120	865	15	17,0
Бяла върба	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,1
Джанка	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,1
Планински ясен	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,9
Широколистни	**1085**	**1135**	**135**	**1000**	**-**	**70**	**50**	**120**	**865**	**15**	**20,5**
проценти	95,6	100,0	11,9	88,1	-	6,2	4,4	10,6	76,2	1,3	-
Общо възобновителна в нискостъблени	**1085**	**1135**	**135**	**1000**	**-**	**70**	**50**	**120**	**865**	**15**	**23,6**
проценти	95,6	100,0	11,9	88,1	-	6,2	4,4	10,6	76,2	1,3	-
Всичко възобновителни сечи	**59400**	**67030**	**9660**	**57370**	**9030**	**12645**	**1130**	**22805**	**33650**	**915**	**1189,0**
проценти	88,6	100,0	14,4	85,6	13,5	18,9	1,6	34,0	50,2	1,4	-
Прореждане в иглолистни											
Бял бор	1730	2160	610	1550	-	995	110	1105	395	50	67,3
Смърч	70	90	25	65	-	35	10	45	10	10	2,0
Черен бор	65	80	20	60	-	45	-	45	15	-	2,5
Иглолистни	**1865**	**2330**	**655**	**1675**	**-**	**1075**	**120**	**1195**	**420**	**60**	**71,8**
проценти	80,0	100,0	28,1	71,9	-	46,1	5,2	51,3	18,0	2,6	-
Бук	120	155	40	115	-	10	-	10	105	-	6,9
Зимен дъб	5	5	-	5	-	-	-	-	5	-	0,8
Цер	5	5	-	5	-	-	-	-	5	-	0,4
Бреза	5	5	-	5	-	-	-	-	5	-	0,2
Акация	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,1
Ива	10	10	-	10	-	-	-	-	10	-	0,5
Широколистни	**145**	**180**	**40**	**140**	**-**	**10**	**-**	**10**	**130**	**-**	**8,9**
проценти	80,6	100,0	22,2	77,8	-	5,6	-	5,6	72,2	-	-
Общо прореждане в иглолистни	**2010**	**2510**	**695**	**1815**	**-**	**1085**	**120**	**1205**	**550**	**60**	**80,7**
проценти	80,1	100,0	27,7	72,3	-	43,2	4,8	48,0	21,9	2,4	-
Прореждане в широколистни високостъблени											
Бял бор	35	40	10	30	-	20	-	20	10	-	1,9
Иглолистни	**35**	**40**	**10**	**30**	**-**	**20**	**-**	**20**	**10**	**-**	**1,9**
проценти	87,5	100,0	25,0	75,0	-	50,0	-	50,0	25,0	-	-
Бук	215	290	50	240	-	25	10	35	200	5	8,5
Зимен дъб	25	35	5	30	-	5	-	5	25	-	2,3
Цер	20	30	5	25	-	5	-	5	20	-	2,0
Габър	10	10	5	5	-	-	-	-	5	-	0,7
Явор	5	5	-	5	-	-	-	-	5	-	0,5
Мъждрян	10	10	-	10	-	-	-	-	10	-	1,3

вид на сечта и дървесен вид	предвидена за отсичане стояща маса		Отпад	лежаща дървесна маса	вероятен добив сортименти						Площ (ха)
					строителна дървесина				дърва за огрев	използв. вършина	
	без клони	с клони			едра	средна	Дребна	общо			
Ива	30	30	5	25	-	-	-	-	25	-	1,8
Череша	5	5	-	5	-	-	-	-	5	-	0,2
Шестил	5	5	-	5	-	-	-	-	5	-	0,2
Широколистни	**325**	**420**	**70**	**350**	**-**	**35**	**10**	**45**	**300**	**5**	**17,5**
проценти	77,4	100,0	16,7	83,3	-	8,3	2,4	10,7	71,4	1,2	-
Общо прореждане в широколистни високостъблени	**360**	**460**	**80**	**380**	**-**	**55**	**10**	**65**	**310**	**5**	**19,4**
проценти	78,3	100,0	17,3	82,7	-	12,0	2,2	14,2	67,4	1,1	-
Прореждане в издънкови за превръщане											
Бял бор	10	10	5	5	-	5	-	5	-	-	0,3
Иглолистни	**10**	**10**	**5**	**5**	**-**	**5**	**-**	**5**	**-**	**-**	**0,3**
проценти	100,0	100,0	50,0	50,0	-	50,0	-	50,0	-	-	-
Бук	345	455	95	360	-	35	15	50	310	-	13,1
Зимен дъб	10	10	5	5	-	-	-	-	5	-	0,9
Цер	10	10	-	10	-	-	-	-	10	-	1,0
Габър	115	140	30	110	-	-	5	5	105	-	5,8
Явор	10	10	5	5	-	-	-	-	5	-	0,3
Акация	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,2
Ива	5	5	-	5	-	-	-	-	5	-	0,4
Широколистни	**495**	**630**	**135**	**495**	**-**	**35**	**20**	**55**	**440**	**-**	**21,7**
проценти	78,6	100,0	21,4	78,6	-	5,6	3,2	8,8	69,8	-	-
Общо прореждане в издънкови за превръщане	**505**	**640**	**140**	**500**	**-**	**40**	**20**	**60**	**440**	**-**	**22,0**
проценти	78,9	100,0	21,9	78,1	-	6,3	3,1	9,4	68,7	-	-
Пробирка в иглолистни											
Бял бор	1700	2035	385	1650	125	1150	90	1365	235	50	41,0
Смърч	40	50	10	40	5	30	-	35	5	-	0,9
Черен бор	2590	3100	570	2530	175	1760	155	2090	350	90	49,4
Зелена дуглазка	70	80	15	65	5	45	5	55	10	-	1,0
Иглолистни	**4400**	**5265**	**980**	**4285**	**310**	**2985**	**250**	**3545**	**600**	**140**	**92,3**
проценти	83,6	100,0	18,6	81,4	5,9	56,7	4,7	67,3	11,4	2,7	-
Бук	230	285	60	225	10	25	5	40	185	-	9,4
Зимен дъб	85	95	25	70	-	5	5	10	60	-	4,3
Цер	50	60	5	55	5	5	-	10	45	-	4,5
Габър	10	10	5	5	-	-	-	-	5	-	0,6
Бреза	10	10	-	10	-	5	-	5	5	-	0,1
Акация	20	20	-	20	-	-	-	-	20	-	1,0
Широколистни	**405**	**480**	**95**	**385**	**15**	**40**	**10**	**65**	**320**	**-**	**19,9**
проценти	84,4	100,0	19,8	80,2	3,1	8,3	2,1	13,5	66,7	-	-

вид на сечта и дървесен вид	предвидена за отсичане стояща маса		Отпад	лежаща дървесна маса	вероятен добив сортименти						Площ (ха)
					строителна дървесина				дърва за огрев	използв. вършина	
	без клони	с клони			едра	средна	Дребна	общо			
Общо пробирка в иглолистни	**4805**	**5745**	**1075**	**4670**	**325**	**3025**	**260**	**3610**	**920**	**140**	**112,2**
проценти	83,6	100,0	18,7	81,3	5,7	52,6	4,5	62,8	16,0	2,5	-
Пробирка в широколистни високостъблени											
Бял бор	90	105	20	85	5	60	5	70	15	-	1,4
Смърч	160	190	35	155	10	110	10	130	20	5	1,7
Иглолистни	**250**	**295**	**55**	**240**	**15**	**170**	**15**	**200**	**35**	**5**	**3,1**
проценти	84,7	100,0	18,6	81,4	5,1	57,6	5,1	67,8	11,9	1,7	-
Бук	5665	6595	995	5600	265	790	125	1180	4305	115	143,9
Зимен дъб	100	130	20	110	-	15	5	20	90	-	5,1
Цер	130	160	20	140	5	20	-	25	110	5	4,2
Габър	40	40	10	30	-	5	-	5	25	-	2,0
Трепетлика	15	15	5	10	-	-	-	-	10	-	0,5
Бреза	20	20	-	20	-	5	-	5	15	-	0,5
Ива	10	10	-	10	-	-	-	-	10	-	1,4
Широколистни	**5980**	**6970**	**1050**	**5920**	**270**	**835**	**130**	**1235**	**4565**	**120**	**157,6**
проценти	85,8	100,0	15,1	84,9	3,9	12,0	1,9	17,8	65,4	1,7	-
Общо пробирка в широколистни високостъблени	**6230**	**7265**	**1105**	**6160**	**285**	**1005**	**145**	**1435**	**4600**	**125**	**160,7**
проценти	85,8	100,0	15,2	84,8	3,9	13,9	2,0	19,8	63,3	1,7	-
Пробирка в издънкови за превръщане											
Бял бор	95	105	30	75	5	60	-	65	10	-	3,7
Черен бор	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,1
Зелена дуглазка	10	10	5	5	-	5	-	5	-	-	0,2
Иглолистни	**105**	**115**	**35**	**80**	**5**	**65**	**-**	**70**	**10**	**-**	**4,0**
проценти	91,3	100,0	30,4	69,6	4,4	56,5	-	60,9	8,7	-	-
Бук	21410	25160	4060	21100	230	3005	565	3800	16835	465	603,9
Зимен дъб	495	525	80	445	-	45	15	60	385	-	27,9
Цер	410	435	50	385	-	90	-	90	285	10	22,7
Габър	790	935	180	755	-	125	40	165	575	15	28,1
Трепетлика	60	60	10	50	-	-	-	-	50	-	3,2
Ива	10	10	-	10	-	-	-	-	10	-	0,5
Клен	20	20	-	20	-	-	-	-	20	-	1,6
Планински ясен	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,1
Широколистни	**23195**	**27145**	**4380**	**22765**	**230**	**3265**	**620**	**4115**	**18160**	**490**	**688,0**
проценти	85,4	100,0	16,1	83,9	0,9	12,0	2,3	15,2	66,9	1,8	-
Общо пробирка в издънкови за превръщане	**23300**	**27260**	**4415**	**22845**	**235**	**3330**	**620**	**4185**	**18170**	**490**	**692,0**
проценти	85,5	100,0	16,2	83,8	0,9	12,2	2,3	15,4	66,6	1,8	-

вид на сечта и дървесен вид	предвидена за отсичане стояща маса		Отпад	лежаща дървесна маса	вероятен добив сортименти						Площ (ха)
					строителна дървесина				дърва за огрев	използв. вършина	
	без клони	с клони			едра	средна	Дребна	общо			
Всичко отгледни сечи	**37210**	**43880**	**7510**	**36370**	**845**	**8540**	**1175**	**10560**	**24990**	**820**	**1087,0**
проценти	84,8	100,0	17,1	82,9	1,9	19,5	2,7	24,1	56,9	1,9	-
ОБЩО от всички сечи											
Бял бор	4245	5150	1175	3975	390	2465	215	3070	805	100	123,7
Смърч	270	330	70	260	15	175	20	210	35	15	4,6
Черен бор	8660	10200	1935	8265	2955	3905	245	7105	1010	150	123,1
Зелена дуглазка	80	90	20	70	5	50	5	60	10	-	1,2
Иглолистни	**13255**	**15770**	**3200**	**12570**	**3365**	**6595**	**485**	**10445**	**1860**	**265**	**252,6**
проценти	84,1	100,0	20,3	79,7	21,3	41,8	3,1	66,2	11,8	1,7	-
Бук	72330	82970	12370	70600	6235	12755	1530	20520	48760	1320	1663,4
Зимен дъб	4600	5070	590	4480	140	870	105	1115	3315	50	154,7
Цер	2765	3025	330	2695	125	540	10	675	1965	55	95,8
Габър	2235	2600	510	2090	10	335	125	470	1590	30	73,8
Бряст	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,3
Трепетлика	85	85	15	70	-	5	-	5	65	-	4,0
Явор	15	15	5	10	-	-	-	-	10	-	0,8
Бреза	35	35	-	35	-	10	-	10	25	-	0,8
Мъждрян	50	50	5	45	-	-	-	-	45	-	2,7
Акация	1105	1155	135	1020	-	70	50	120	885	15	18,3
Бяла върба	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,1
Джанка	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,1
Ива	65	65	5	60	-	-	-	-	60	-	4,6
Клен	20	20	-	20	-	-	-	-	20	-	1,6
Череша	5	5	-	5	-	-	-	-	5	-	0,2
Шестил	5	5	-	5	-	-	-	-	5	-	0,2
Планински ясен	40	40	5	35	-	5	-	5	30	-	2,0
Широколистни	**83355**	**95140**	**13970**	**81170**	**6510**	**14590**	**1820**	**22920**	**56780**	**1470**	**2023,4**
проценти	87,6	100,0	14,7	85,3	6,9	15,3	1,9	24,1	59,7	1,5	-
ВСИЧКО	**96610**	**110910**	**17170**	**93740**	**9875**	**21185**	**2305**	**33365**	**58640**	**1735**	**2276,0**
проценти	87,1	100,0	15,4	84,6	8,9	19,1	2,1	30,1	52,9	1,6	-

4.4. Възобновяне и залесяване

Условията в района на вододайните зони са благоприятни за естественото семенно възобновяване. Правилното извеждане на възобновителните сечи и грижата за подраста дават основание в бъдеще да се разчита изключително на естественото възобновяване.

Залесявания са предвидени само по насока ***възстановяване на гори*** на обща площ ***7.4 ха***. Планирани са в сечищата след санитарни сечи вследствие на цялостно или частично унищожени (от ветровал месец юни в годината на инвентаризация) букови насаждения – подотдели: **219** "к", "л". Почвоподготовката ще бъде с ръчни тераси.

Предвидено е, освен това, да се подпомага възобновяването в зрелите насаждения в подотдели: **173** "м"; **175** "т"; **344** "в" с разрохкване под склопа на площ ***6.7 ха,*** без залесяване.

4.5. Паша

За горските територии общинска собственост във вододайните зони пашата на домашни животни е забранена в следните пододели:

Таблица № 148

Землище 1: с. БАНКЯ		
отдел	подотдели	площ (ха)
248	ж, м	5,8
254	щ	2,8
255	б	1,1
257	ж	2,4
	общо	**12,1**

Землище 4: с. БОХОВА		
отдел	подотдели	площ (ха)
173	а, м, щ, я, и1, к1, л1	6,6
174	г, ж, з, н, п, с	29,0
175	а, б, в, г, м, р, т, у, ф, х, ц, е1	34,7
176	е, з, и, у	27,0
	общо	**97,3**

Землище 9: с. ВРАБЧА		
отдел	подотдели	площ (ха)
254	е, з, к, г1	25,3
	общо	**25,3**

Землище 13: с. ГОРНА МЕЛНА		
отдел	подотдели	площ (ха)
432	б, в, г, к, с, ф, ц, щ, ю, я, а1, б1, г1, е1, о1, п1, р1, с1, ф1, х1, ш1, ю1, в2, ж2, з2, к2, н2, с2	50,7
433	л, п	5,6
434	с, ш, ф1, х1, ц1, ч1	3,2

общо	**59,5**

Землище 16: с. ДОКЬОВЦИ		
отдел	подотдели	площ (ха)
492	ф, ч	9,0
493	с, т, у, ц, ч, 4, 5	4,3
494	б, е, и, к, с, т, у, ф, ш, щ, а1, в1, е1, ж1, з1, и1, л1, н1, 1	41,7
	общо	**55,0**

Землище 17: с. ДОЛНА МЕЛНА		
отдел	подотдели	площ (ха)
397	а, б, в, г, е, ж, к, м, п, с, т, ч, б1, в1, е1, ж1	56,2
398	б, в, з, к, л, м, н, ц, щ, я	42,9
399	е, ж, з, к, н, п, у, ц, щ, ю, а1, г1, п1, р1, с1	36,4
400	р, с, ф, ш, ю, б1, д1, е1, и1, м1, о1	30,1
401	а, в, д, м	11,3
	общо	**176,9**

Землище 18: с. ДЪЛГА ЛУКА		
отдел	подотдели	площ (ха)
401	г, з, п	25,0
402	а, д, е, и, к, л, н, ч, ш, щ, ю, я, в1	31,2
403	е, ж, з, к, м, о, п, т, щ, б1	12,8
404	а, б, в, м, о, с, т, ф, х, ц	23,7
405	в, д, и, л, ю, б1, в1, г1, ж1, з1, и1, к1	37,4
406	в, е, и, л, н, о, п, р	14,4
	общо	**144,5**

Землище 19: с. ЕЗДИМИРЦИ		
отдел	подотдели	площ (ха)
249	з	3,8
	общо	**3,8**

Землище 20: с. ЕЛОВИЦА		
отдел	подотдели	площ (ха)
129	б	0,2
132	к, л	0,9
133	и	0,3
134	н	1,3
135	д, ж, к, н, р	7,7
136	д, у, ц	8,0
140	е, к, л, о, п, ф, х, ц, ч	30,5
145	б, в, г, д, е, з, и, к, л, о, п, р, с	70,2
146	а, д, ж, и, к, м, о, п, р, с	61,4
	общо	**180,5**

Землище 22: с. ЗАБЕЛ		
отдел	подотдели	площ (ха)
183	г	8,2
213	а, ж, з, л, ч, ш	22,3
214	а, б, г, ж, и, л, м, н, о, п, р, 6, 7, 8, 9, 10	54,0
215	в, г, д, е, ж, з, и	27,6
216	а, б, в, г, д, е, ж, з, л	80,0
217	а, б, в, и	46,5
218	г, д, е, з, и, к, л, м, 1	43,6
219	а, б, д, з, и, 1, 3	40,1
220	д, е, ж, к, л, н, о, п, т, у, 6	31,5
221	и, л	2,6
	общо	**356,4**

Землище 23: с. ЗЕЛЕНИГРАД		
отдел	подотдели	площ (ха)
29	а, г, ж, з, и, 5, 6, 7, 8, 10	58,7
31	в, г, д, е, ж, к, л, 8, 9, 10, 12	31,4
32	в, г, д, е, л, м, н, п, р, с, т, у, 4, 5, 8, 9	45,8

Землище 23: с. ЗЕЛЕНИГРАД		
33	е, ж, з, л, н, о, п, 2, 3, 4, 5	43,5
34	б, в, г, д, е, з, м, н, о, х, 3, 7, 9, 12, 13	51,4
35	е, к	4,8
36	а, б, в, г, д, м, н, 2	53,1
38	ж, з, т, ф, 4	7,6
39	а, б, в, г, д, е, ж, м, н, о, 1, 3	33,9
40	а, б, в, г, д, е, ж, з, и, м, о, п, р, ф, х, ц, ш, щ, ю, а1, 1, 2, 3, 4, 5, 9	69,8
41	а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, м, н, 1, 2, 3, 7, 8	66,8
42	а, в, г, д, ж, з, и	32,5
43	з, р, т, у, ф, х, ц, щ, ю, в1, и1, п1, 4	58,5
44	а, б, д, е, ж, з	43,5
45	б, в, г, д, е, ж, з, и, к, м, н, о, п, 1, 2, 3, 4, 6	42,1
46	а, б, в, г, д, е, з, и, 1, 2, 3, 7	51,8
183	е, ж, 3	1,5
	общо	**696,7**

Землище 25: с. КОСТУРИНЦИ		
отдел	подотдели	площ (ха)
139	а, в, к, м, п, т, ц, ч, щ, я	22,3
	общо	**22,3**

Землище 29: с. ЛОМНИЦА		
отдел	подотдели	площ (ха)
206	а, б, в, з, и, о, п, р, с, т	30,8
207	а, б, в, е, л, 2, 3	28,5
208	б, г, и, л, м, н, о, п, р, с, у, 1, 7	50,2
209	д, е, ж, з, к, х, 2, 4, 7, 8, 10, 11	24,7
210	а, в, г, з, и, к, о, 4	59,6
211	б, д, к, у, 2	49,7
212	а, б, в	32,1

Землище 29: с. ЛОМНИЦА		
217	ж	2,2
218	а	1,4
219	в, к, л, 4	16,7
221	г, д, е, ж, 3	16,6
222	а, в, г, д, е, ж, к, л, м, 1, 2, 5	55,9
223	б, г, ж, и, л, 4	42,9
224	а, б, в, д, и, к, л, м, т, 2	47,5
225	а, б, в, д, е, ж, з, и, 2, 4, 5, 7, 8, 9	70,4
226	б, г, д, з, н, о, п, с, т, у, 6, 8	29,8
227	ж, з, и, к, л, 3	43,3
228	а, б, в, г, д, ж, и, л, о, п, с, ф, 1, 2, 3, 5, 6	66,8
229	р, с, т, у, х, ц, ч, ю, а1, е1, ж1, 11	16,8
230	б, в, и1, к1, л1	1,5
	общо	**687,4**

Землище 31: с. МИЛКЬОВЦИ		
отдел	подотдели	площ (ха)
343	а, в, л	11,4
344	а, в, к, с, ф	33,3
345	б, з, к, с	6,4
	общо	**51,1**

Землище 32: с. МИЛОСЛАВЦИ		
отдел	подотдели	площ (ха)
19	н, о, т, у, ф, х, ц, ч, з1, с1, г2, е2, з2, и2, л2, 11, 12	46,4
20	а, б, з, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш, щ, ю	46,4
21	з, и, л, р, 4, 5, 8	8,5
22	б, в, г, д, е, ж, и, л, м, н, 3, 4, 5, 7	50,8
29	9	5,1
30	д, е, ж, и, 4, 5, 7, 8	29,2

Землище 32: с. МИЛОСЛАВЦИ		
31	и	6,6
	общо	**193,0**

Землище 35: с. НАСАЛЕВЦИ		
отдел	подотдели	площ (ха)
16	в, г, д, е, ж, з, и, к, 5	30,6
17	б, в, г, д, е, ж, з, к, п, р, т, у, ф, х, ч, ш, щ, ю, а1, 6	58,9
18	б, в, г, д, е, з, и, к, л, н, р, у, ф, х	61,6
19	у1, ш1, я1, а2, в2, 7, 8, 9, 10, 13	28,2
21	б, в	2,9
	общо	**182,2**

Землище 41: с. РАНИ ЛУГ		
отдел	подотдели	площ (ха)
15	б, в, г, д, е, ж, 2	25,5
16	л, м, н, о, п, р, с, т, ф, х	43,2
	общо	**68,7**

Землище 44: с. СТАЙЧОВЦИ		
отдел	подотдели	площ (ха)
173	ц, ч	1,9
	общо	**1,9**

Землище 47: гр. ТРЪН		
отдел	подотдели	площ (ха)
205	г, з, л, н, о, п, 8, 9, 10	22,2
207	ж, 1	7,1
	общо	**29,3**

Землище 48: с. ТУРОКОВЦИ		
отдел	подотдели	площ (ха)
205	и, 11	9,4
207	з, и, к	15,3
209	а, г, п, р, с, т, у, ф, ц, ч, 1, 9, 12, 13, 14	38,1
210	л, м, н, 1	25,8
212	г, д, е, ж, з, и, 1, 2	54,6
213	н, о, п, р, с, т, у, х	39,9
	общо	**183,1**

Землище 51: с. ШИПКОВИЦА		
отдел	подотдели	площ (ха)
382	и1	0,2
399	б, е1, ж1, к1, о1	7,5
400	д, ж, з, л, м, о	6,6
401	и, к	22,6
402	т, у, х	6,9
403	ф, х, ц	10,0
404	ч, ш, щ	1,5
	общо	**55,3**

Обща площ 3650.1 ха. Забранена за паша 3282.3 ха. Разрешена за паша 367.8 ха.

4.6. Добив на недървесни горски продукти

Добив на конкретни количества гъби, билки или горски плодове във вододайните зони не се предвиждат.

Във всеки случай, съгласно Наредба № 3, за всички дейности в санитарно-охранителните зони се осъществява контрол от Басейнова дирекция “Дунавски район“ гр.Плевен.

Глава IX

ЛЕЧЕБНИ И ЗАЩИТЕНИ РАСТЕНИЯ

1. Описание на местоположението на естествените находища на лечебните и защитени растения, условията в местообитанията, количеството и състоянието на ресурсите.

Законът за лечебните растения, обнародван в ДВ, бр.29 от 07.04.2000 година, урежда управлението на дейностите по опазване и устойчиво ползване на лечебните растения, включително събирането и изкупуването на получаваните от тях билки.

Разпоредбите на закона се прилагат за видовете лечебни растения съгласно приложението, независимо от собствеността върху земята на която растат.

Лечебните растения са биологичен ресурс, за ползването на който се заплащат такси, съобразно закона.

Отделни видове диворастящи лечебни растения се поставят под специален режим на опазване и ползване, когато ресурсите им проявяват трайна тенденция към намаляване или има опасност от появяване на такава тенденция. Специалният режим на ползване се определя ежегодно до 10 февруари със заповед на министъра на околната среда и водите, която се обнародва в "Държавен вестник" и с която директорът на общинското предприятие е длъжен да се съобрази при издаване на позволителни за ползване.

Специалният режим обхваща:

1. Забрана за събиране на билки за определен период от естествените находища на видовете от територията на цялата страна, отделни райони или единични находища;
2. Определяне на годишно допустимо за събиране количество билки по райони или находища;
3. Разработване и прилагане на мерки за възстановяване на популациите и техните местообитания.

Видове растения, обявени за ***защитени*** попадащи в списъка, се опазват съобразно разпоредбите на ***Закона за опазване на биологичното разнообразие*** – обнародван в ДВ, бр.77 от 09.08.2002 година:

Чл. 40. (1) За растителните видове от приложение № 3 се забраняват:

1. брането, събирането, отрязването, изкореняването или друг начин на унищожаване на екземпляри в техните естествени области на разпространение;
2. (допълнение - ДВ, бр.94 от 2007 година) притежаването, отглеждането, пренасянето, превозването, изнасянето зад граница, търговията и предлагането за продажба или размяна на взети от природата екземпляри.

(2) Забраните по ал. 1 са валидни за всички жизнени стадии от развитието на растенията.

За описание на местоположението на естествените находища на лечебните и защитени растения са използвани преките наблюдения при инвентаризацията на насажденията.

1.1. Дървесни видове

Най-разпространените лечебни растения в Община Трън на първо място се явяват някои от срещащите се тук дървесни видове, а именно:

Aceraceae – Кленови

Acer heldreichii L. – Планински явор (Жешля). Балкански ендемит - рядък вид, разпространен в буковия район от 1000 до 1400 м н.в. Видът е защитен от Закона за биологичното разнообразие в България. Среща се единично в състава на насажденията. На територията на Общината са установени единични екземпляри в местностите ”Щърби камик” и ”Радомирица”, под вр.”Орловец” и вр.”Погледец”, в подотдели: **20** “ш“; **25** “в“; **403** ”щ” и други.

Acer platanoides L. – Шестил. Шестилът заедно с явора участва единично в състава на мезофитните смесени гори от бук и габър. Среща се предимно в млади насаждения – подотдели: **76** ”т“; **90** ”з”, “и“; **91** ”г”; **92** “л“; **98** ”ж”, “и“; **146** ”б“, “п“; **150** ”в“; **201** ”б”; **202** ”е”; **209** ”з”, “к“; **210** ”з”, “к“; **217** ”ж“; **218** “г“; **219** “а“, “б“, “в“; **221** ”л”; **239** “к“; **318** “г“; **319** “а“, “г“; **359** “и“; **463** “е“; **533** “г“ и други. Растението е медоносно, а с лечебна цел се употребяват корите на младите дървета. Ресурсите са ограничени и твърде разпръснати, за да могат да се използват.

Acer tataricum L. – Мекиш. У нас се среща из храсталаците и горите в цялата страна, предимно в предпланинския пояс, като предпочита богати на хранителни съставки и дълбоки почви, често върху варовити терени. С лечебна цел се използват листата, кората, младите клончета и сладкият сок. Кората, крилатките и клоните съдържат главно дъбилни вещества. През периода на своето биологично развитие зелените листа съдържат ксантофил, неоксантин, каротин (провитамин А) и значително количество витамин С (до 268 мг %), а свежият сок на растенията съдържа до 3.5 % захари. Поради малката си височина се среща предимно в подлеса – подотдели: **239** “м“; **242** “ц“; **291** “п“, “р“; **533** ”г“ и други.

Betulaceae – Брезови

Betula pendula Roth. – Бреза. Брезата се среща главно в състава на иглолистните култури – подотдели: **2** ”к”; **23** ”ж”; **27** “ф“; **54** ”е”, “ц“; **55** ”и“; **59** ”т”; **73** ”ж“; **142** ”б“; **145** ”н“; **178** ”о”, “п“; **192** ”л“; **199** “м“; **359** “ш“; **379** “к“; **385** ”м“; **387** ”д“, “ж“, “з“, “с“, “т“, “ц“; **388** ”т“, “х“, “ч“, “п1“, “х1“; **390** ”б”, “р“, “а1“; **391** “ю“; **397** “е1“; **398** ”р“; **400** “б1“; **426** “а1“; **451** ”к”, “в1“; **462** “н1“ и други. С лечебна цел се използват листата (дрога Folia Betulae) и неразвитите листни пъпки (дрога Gemmae Betulae), които съдържат етерични масла, витамин С, флавоноиди, калиев нитрат и други. От клоните (дрога Pix Betulae) чрез суха дестилация се получава катран. Ресурсите са разпръснати и слабо използваеми.

Carpinus betulus L. – Обикновен габър. Участва в състава на буковите и дъбови насаждения и по-рядко формира чисти габърови дървостои в по-ниските части на слоновете. Площтта, която заема 1263.9 ха или 7.4 % от залесената площ на общинските гори. За медицински цели се ползват листата, кората и цветовете на габъра. Листата и корите са богати на дъбилни вещества, алдехиди, кофеинови киселини и други и се събират през лятото. Ресурсите са използваеми и в достатъчни количества.

Alnus glutinosa Gaertn. – Черна елша. Среща се рядко в общината и влиза в състава на горите по бреговете на водните течения до към 1000 м н.в., примерно в подотдели: **7** “к“, “р“; **8** “и“; **47** “б“; **56** “а“; **57** “х“; **114** ”а”, ”л”, ”т”; **145** ”в”; **189** ”у”, ”ш”; **235** ”о”, ”п”; **240** “а“, “б“; **313** “ф1“; **372** “и“; **403** ”г”, “е“ и други. Цъфти през март. В съвременната медицина се използват зрелите шишарки (дрога Fruktus Alnii), листата (дрога Folia Alnii) и кората (дрога Cortex Alnii). Ресурсите са слабо използваеми.

Corylus colurna L. – Турска леска. Разпространението й е свързано с карбонатните скали в района. Среща се единично в смесени съобщества, както с дъбовете и бука, така и с келявия габър на по-бедни хумусно-карбонатни месторастения – подотдели: **94** ”р”; **97** ”а”, ”з”; **98** ”а”, ”б”, ”г”, ”ж”; **99** ”а”, “г“, “д“, “м“; **207** “е“, “з“; **209** “д“, “ф“; **210** ”в”, “м“; **218** ”а“, “г“; **219** “б“, “в“; **290** “з“, “и“, “м“; **314** “а“, “б“, “г“; **317** “б“, “д“; **318** “г“, “д“; **320** ”г”; **322** ”н“; **323**

”г”; **324** ”к”; **335** “к“; **546** ”р”; **547** ”а”; **548** “а“ и други. Плодовете на турската леска са ядливи, но в района на стопанството се ползват предимно от дивеча.

Fabaceae – Бобови (Пеперудоцветни)

Robinia pseudoacacia L. – Бяла акация. Видът е култивиран у нас и се стопанисва издънково. С акация е залесявано главно с озеленителна цел покрай някои селища или пътища, както и на ерозирани терени, в изровени дерета и скални терени заедно с бора. Среща се на 226.1 ха, което е 1.3 % от горите общинска собственост. От нея е формиран Акациев стопански клас. Цветове й съдържат много полезни вещества, които могат да се използват както във фармацията, така и в народната медицина, но много по-голямо значение имат при пчеларството, за добив на висококачествен акациев мед. На по-сериозни ресурси от това лечебно растение обаче, не може да се разчита, защото то е извън ареала си и трудно цъфти на по-високите надморски височини.

Fagaceae – Букови

Fagus sylvatica L. – Бук. Местообитанията на бука в района достигат до 1700 м н.в. в района на връх “Било“. Букът заема 7049.6 ха, което е 41.0 % от залесената площ на общинските гори. Среща се в чисти или в смесени мезофитни гори със зимен дъб и габър. Състоянието на буковите дървостои е добро, рядко има суховършия и само по-възрастните гори страдат от гнилоти. По-сериозни повреди нанесе ветролома от юни 2021 година. С лечебна цел се използва кората на младите дървета, а от дървесината се извлича катран, който съдържа креозот. Ресурсите му са максимално използваеми.

Quercus petraea (Matuschka) Liebl. – Зимен дъб (горун). От дъбовете най-разпространен е горунът. Той се среща основно в Подпояса на нископланинските гори от горун, бук и ела между 700 и 1100 м н.в. Площта му е 1814.4 ха или 10.6 % от залесената площ в Общината. Зимният дъб страда от периодичните засушавания в по-ниския район – на около 11.1 % от дървостоите са установени в различна степен суховършия. В съвременната медицина се използват дъбовите кори от стебла и клони не по-дебели от 10 см (дрога Cortex Quercus), обелени рано напролет. Ресурсите му са широко използваеми.

Quercus frainetto Ten. (Q.conferta Kit.) – Благун. Среща се в същия подпояс заедно със зимния дъб, с който образува ксерофитни и мезоксерофитни съобщества, но разпространението му е доста по-ограничено. Състоянието на благуновите дървостои е добро. Отделни насаждения са засегнати от леки суховършия. С лечебна цел се използва кората от клоните или стеблата на по-младите дървета, която съдържа дъбилни вещества, танини и други. Ресурсите му са използваеми в района на землищата на селата Богойна, Банкя, Ломница, Докьовци и Пенкьовци, до към 800-900 м н.в. – подотдели: **12** “и“, “ф“; **60** “а“; **166** “ч“; **198** “а“, “б1“; **200** “а“, “е“, “р“; **235** “б“, “в“, “к“; **236** “в“, “г“, “д“; **238** “д“; **244** “д2“; **261** “л“; **295** “л“; **296** “а“, “б“; **297** “д“; **330** “ж“; **490** “ц“; **524** “ю“, “я“; **528** “т“; **533** “д“; **542** “м“; **545** “г“, “х“ и други.

Oleaceae – Маслинови

Fraxinus ornus L. – Мъждрян. Среща се често, като характерен вид в ксеротермни или мезоксеротермни дъбови гори, на нелесопригодни площи и девастирани терени на площ 169.0 ха, предимно като единичен вид или като подлес – подотдели: **45** “и“; **52** ”к“; **60** ”ж1“; **61** ”г“; **65** “г“, “к“; **97** ”а”; **98** ”б”, “г“, “д“; **105** ”ч“; **139** ”т”; **141** ”м“; **192** ”в“, “е“; **197** ”п”, “т“; **200** ”а”; **201** ”а”, “б“; **202** ”а”, “б“; **203** ”в”; **207** ”а“, “б“, “в“; **208** ”е“, “р“; **209** ”а”, “х“; **210** ”а”, “н“; **215** ”д”, “е“, “з“; **216** ”д”, “е“; **223** ”ж”; **239** “щ“; **248** ”а”, “б“, “в“; **249** “е“, “к“; **288** “д“, “и“, “ф“; **290** “з“, “и“; **313** “щ1“; **314** “а“, “б“; **315** “ж“, “н“, “п“, “р“; **316** “е“; **317** “б“; **318** “в“; **319** ”в”; **320** ”г”; **321** ”б”; **322** ”г”, ”з”, “л“; **323** ”в”; **324** ”б”, “з“, “и“, “н“; **328** “в“; **335** “к“, “л“; **462** “б1“;

528 ”р“, “т“; **548** “в“; **549** “в“, “д“ и други. В съвременната медицина се използва обелената рано напролет и изсушена кора (дрога Cortex Fraxini). Ресурсите му са твърде разпръснати и трудно достъпни, за да са от значение.

Fraxinus exelsior L. - Планински ясен. Този вид участва в състава на смесените буково-габърови гори предимно единично, например в подотдел: **229** ”ш”. Предпочита по-свежите местообитания в ниските части на склоновете и е в много добро здравословно състояние. В съвременната медицина се използват листата (дрога Folia Fraxini) и кората (дрога Cortex Fraxini) от стеблата. Използва се и в народната медицина.

Pinaceae – Борови

Pinus sylvestris L. – Бял бор. Белият бор не е местен вид. Залесяван е заедно с черния бор в чисти и по-рядко смесени култури, главно с противоерозионна цел като пионерен вид. Поради това, че не е в ареала на разпространението си, много страда от съховършия, нападения на корояди, снеголоми и други. От друга страна, много бързо се адаптира към климатичните условия и масово се самозалесява и превзема и земеделските площи, които не се обработват. Заема 3140.4 ха, което е 18.3 % от залесената площ в Общината. В съвременната медицина се употребяват боровите пъпки (дрога Turiones Pini), а в народната медицина традиционно се вари ”боров мед” от младите борови връхчета или шишарки. Използваемите с лечебна цел части на белия бор съдържат етерични масла, смоли, витамини и други полезни вещества. Особено ценна е боровата смола. Ресурсите са максимално използваеми.

Picea abies Karst. – Смърч. И този вид не се среща в естествените гори тук и е далече от ареала си. В шишарките и кората му се съдържат етерични масла, смоли и други. Засаждан е единично, предимно с украсна цел и няма ресурсно значение за района. Подотделите, в които е установен са: **91** “ж“; **157** ”д”; **161** ”г”; **279** “з“; **371** “ж“; **372** ”в“, “г“, “д“; **382** ”т”; **385** ”и“, “к“, “н“; **387** ”л“; **388** “ф1“; **394** “я“; **403** “ч“; **434** ”п“.

Abies alba Mll. – Ела. Елата се среща само единично в състава на някои култури, примерно в подотдели: **218** ”е“, “и“; **388** ”н“, “с“, “ф“; **400** “и“, “н“; **493** ”ц“, “ч“; – и няма ресурсно значение. За медицински и козметични цели се използва миришещия на лимон терпен извличан от смолата й.

Rosaceae – Розоцветни

Това основно са горскоплодни видове, които се използват предимно с ловностопанска цел. Състоянието им е добро, но ресурсите са твърде разпръснати и в незначителни количества, за да имат някакво значение за билкосъбиране.

Prunus cerasifera L. – Джанка. Среща се повсеместно, но участва единично в състава на горите или като единични дървета всред голите площи, особено около селата. Установена е в подотдели: **23** ”у”; **27** “х“; **52** ”в“; **59** “к1“; **67** “в“; **70** “е“; **73** ”а“; **83** “ч“, “ш“; **84** ”р“; **90** “в“; **94** ”ю”, “а1“; **98** ”д”, “з“; **99** ”т”; **137** “е“; **150** ”в“; **169** “к“, “а1“; **172** “ю“; **173** ”я“; **180** “н“; **181** “к“, “з1“; **182** “ю1“; **189** ”д”, “ш“, “б“; **192** ”н“; **194** ”н“; **198** ”б”, “г“; **201** ”а”; **227** ”з”; **314** “е“, “з“, “м“, “о“; **328** “в“; **330** ”п“; **335** “щ“; **339** ”в”, “т“; **362** “ч“; **385** ”л“, “т“; **390** ”р”, “б1“; **394** ”х”, “ц“; **397** ”и”; **402** “е“, “ш“; **404** “ч“; **420** “д“; **426** ”ч”; **448** “п“; **452** “е“; **462** “а“; **543** “я“ и други.

Prunus avium L. – Дива череша. За нея може да се каже същото, но ареала й обхваща мезофитните буково-дъбови насаждения - подотдели: **1** ”к”; **2** ”м“; **23** ”у”, “ц“; **58** “а1“; **67** “е“, “и“; **70** “ж“, “р“; **71** ”л”; **84** ”ч“; **86** ”а“; **90** “п“, “с“; **91** “г“; **92** “и“; **94** ”р”; **98** ”в”, “з“; **99** ”н”; **104** ”а”, “д“; **135** ”в”; **137** “е“; **138** “с“; **140** ”и”; **143** ”о“; **145** ”о“; **146** ”п“; **150** ”в“; **166** ”к1”; **171** ”щ”; **173** ”я“; **175** ”а“; **176** ”у“; **178** ”ц”; **179** “р“, “ч1“, “ш1“; **180** “н“; **181** “к“, “у“; **184** “а“, “б“; **187** ”е”; **188** ”б”; **193** ”о“; **195** ”с”; **207** ”з“; **209** ”ж”; **211** ”б”; **213** ”ж”, ”з”; **215** ”в“, “и“; **216** ”б“; **218** ”а“, “з“; **221** ”д”, “л“; **224** ”б”; **226** ”г”; **227** ”и”; **288** ”к”, “м“; **318** “е“; **319** “а“, “г“; **324** ”к”; **334** “б“; **356** “в“; **358** “а“, “з“; **359** “в“; **362** ”з”; **365** ”с”; **370** ”г“; **371** ”б“, “в“; **373** ”б“; **385** ”л“; **387**

”а“, “ц“; **388** ”х“; **390** ”ч”, “б1“; **392** “г1“; **394** ”у”; **396** ”в”; **397** ”и”, “к“; **398** ”б”, “в“; **402** “е“, “ш“; **404** “в“; **426** ”ч”; **445** “б“; **447** “б“; **448** “а“; **451** ”м”; **454** ”и“; **463** “о“; **464** “в“; **467** “р“; **538** ”в“ и други. Освен плодовете, ценни лечебни свойства притежава и кората на този дървесен вид.

Pirus communis L. – Дива круша. Среща се много често всред обработваемите площи, по слогове и пътища, но в горските територии участва единично, като предпочита покрайнините на насажденията, където има повече светлина и простор, за да плодоноси – подотдели: **27** ”ц”; **59** ”к1”; **65** “ш“; **67** “с“; **84** ”р“; **90** “п“; **91** “ж“; **99** ”р”; **104** ”а”; **140** ”ц”; **150** “з“; **169** “д“, “а1“; **172** “ю“; **173** ”я“; **182** “ю1“; **189** ”г”; **192** ”ж“; **198** ”а”; **201** ”б”, “и“; **215** ”и“; **218** “и“; **221** “г“, “л“, “4“; **227** ”з”; **297** ”х”; **315** “т“; **324** ”р”; **330** ”п“; **335** “с“, “щ“, “я“; **339** ”е”, “н“; **362** “ч“; **385** ”т“; **390** ”б1”; **397** “к“; **403** “с“; **410** ”ф“; **422** ”а”; **425** ”д”; **426** ”ч”; **427** ”р”; **476** ”т”; **497** ”и“; **525** ”б” и други. Плодовете и листата имат диуретично действие, дължащо се на съдържащия се в тях арбутин, но ресурсите в района са твърде разпръснати за да могат да се събират.

Malus sylvestris Mill. – Киселица. И киселицата, като дивата круша предпочита по-слънчеви места по края на горските комплекси, в изредени насаждения, по поляни и селскостопански територии. Единични дървета в горските територии се срещат в подотдели: **27** ”и”; **54** “г“; **63** ”з1“; **67** “с“; **70** “е“; **167** ”ш”; **169** “в“, “и1“; **192** ”ж“; **314** “о“, “с“; **315** “т“; **327** “2“; **328** “в“; **335** “я“; **370** ”д“; **379** ”с“; **397** ”л”; **452** ”и“; **542** “а“ и други.

Sorbus aucuparia L. – Офика. Плодовете на офиката съдържат органични киселини, захари, танини, етерични масла, витамини B_1, B_2, С и т.н. Като естествен вид се намира в по-високите части на стопанството, често на силно каменливи терени – подотдели: **67** “в“; **167** ”з”; **218** “д“, “е“; **375** ”б“, “г“, “з“, “и“; **379** ”а“, “1“; **381** ”7”, “8“; **385** ”л“ и други.

Sorbus torminalis (L.) Crantz. – Брекиня. Среща се единично предимно в дъбовите насаждения: **50** ”м“; **62** ”ж“; **67** “а“, “т“; **70** “ж“; **91** “г“, “д“; **104** ”а”; **134** ”о“; **146** ”к“, “о“; **150** ”в“; **169** “а“; **181** “х“; **193** ”г“; **194** ”к“; **196** ”ж”; **201** ”б”, “д“; **202** ”д”, “е“; **207** ”а“; **209** “к“; **210** ”к”; **212** ”а”; **224** ”б”; **227** ”и”; **248** ”д“; **249** ”к“; **314** “у“; **315** “т“; **316** ”б”; **320** ”а“; **322** ”и“; **331** ”з”; **339** ”в”; **365** ”б”; **451** ”д”; **463** “е“; **528** ”а“; **530** “ф“; **542** “а“; **545** “б“; **549** “з“.

Salicaceae – Върбови

Populus tremula L. – Трепетлика. Среща се единично в състава на буковите и дъбови насаждения от Нископланинския подпояс на по-каменливи терени. Рядко образува чисти трепетликови насаждения, които заемат сравнително малки площи, а по-често участва в състава на насажденията – подотдели: **54** “у“, “ф“; **55** ”а”, “б“; **56** “х“, “ц“; **70** “х“; **136** ”х”; **166** ”к2”; **180** “и“; **204** ”в”; **222** “д“; **245** ”ж”; **252** ”п“; **254** ”ж“; **259** ”з“; **265** ”д2“; **281** ”с“; **288** “с“; **291** ”р”; **292** ”н”; **307** “д1“; **315** ”г“; **324** ”р”; **335** “а“; **339** ”г”; **356** “о“; **359** “б“, “е1“; **363** “е2“; **435** “ц1“ и други. От трепетликата могат да се добиват ценни лечебни дроги, но ресурсите са слабо използваеми, имайки предвид разпръснатостта и единичното участие в състава на горите.

Salix caprea L. – Ива (коза върба). Този вид е поставен под режим за опазване и регулирано ползване от Закона за биологичното разнообразие в България. Среща се единично в състава на младиняците в района в буковите и дъбови съобщества – подотдели: **161** “в“; **221** “е“; **370** ”в“; **378** ”з“ и други, където височината му не надвишава 3-4 метра участва в подлеса. Ресурсите са доста разпръснати и оттам ограничени и трудноизползваеми.

Salix alba L. – Бяла върба. Среща се рядко в района на Общината. Обитава крайречните местообитания – подотдели: **23** ”п”; **27** ”г”, “х“; **47** “б“; **65** “с“; **77** ”д“; **80** ”л1“; **104** ”а”; **169** “л1“; **179** “х1“; **189** ”н“; **297** ”б”; **310** ”в1”; **379** ”в“; **394** ”х”; **397** ”к”; **404** “б“; **451** ”м”, ”и1”; **482** ”ю1” и други. Ресурсите му са практически неизползваеми.

Populus nigra L. – Черна топола. Успоредно с бялата върба и този вид може да се намери само по теченията на реките в подотдели: **64** “м“; **306** ”з”; **362** ”к”; **363** ”е”; **482** ”щ“. Ресурсите му са единични и неизползваеми.

Накрая могат да се споменат някои дървесни видове, които не са характерни за района или по една или друга причина се срещат твърде рядко в горските територии.

Juglandaceae – Орехови

Juglans regia L. – Орех. Като облагороден вид, орехът се среща навсякъде в района – в градините на хората, по нивите и ливадите. В горските територии обаче има ограничено участие. Среща се в предпланинската част всред смесените дъбови съобщества като единични дървета, често засадени преди много време от местните хора. Установен е в подотдели: **23** “ц“; **105** ”ч“; **167** ”з”; **179** “ч1“; **182** “п1“; **194** ”н“; **314** “о“; **339** ”г”; **391** ”и“; **478** ”а” и други. В съвременната медицина се употребяват листата и външните обвивки на плодовете, които съдържат юглон, витамини, дъбилни вещества, етерични масла и други. Плодовете масово се използват в хранително-вкусовата промишленост. Ако се имат предвид и земеделските земи, ресурсите са използваеми.

Ulmaceae – Брястови

Ulmus minor Mill. – Бряст. Предполага се, че местата около реките в по-ниските райони са подходящи за развитието на бряста, който в млада възраст лесно се възобновява и е сравнително бързорастящ вид. С напредването на възрастта обаче, той заболява от известната в цял свят ”холандска болест”, бързо изсъхва и загива, което силно ограничава разпространението му както тук, така и в цялата страна. Среща се единично в състава на смесените насаждения и култури в подотдели: **27** ”г”; **45** “з“, “п“; **54** ”з”; **67** “д“; **70** “ж“; **120** ”м”; **171** ”д“; **173** ”я“; **179** “ч1“; **184** “л“; **186** “с“; **189** “у“, “ф“; **195** ”х”; **198** ”а”, “щ“; **199** “м“; **314** “д“; **316** ”б”, “г“; **339** ”а”; **355** “ж1“; **462** “а“; **467** ”р”; **490** ”ц“; **542** “н“. За медицински нужди, се употребява кората (дрога Cortex Ulmi) на младите дървета, но ресурсите са практически неизползваеми.

Tiliaceae – Липови

В района се срещат различни видове липи – едни от най-ценните билки в страната, които обаче имат ограничено ресурсно значение, главно заради стръмните терени на които се развиват. В съвременната медицина се използват съцветията с прицветния лист (дрога Flores Tiliae cum bracteis), събирани по време на цъфтежа. ***Сребролистна липа – Tilia tomentosa Moench.*** е внасяна изкуствено в отделни култури, ***Дребнолистната липа –Tilia cordata Mill.*** е разпространена главно на много стръмни и урвести терени, а ***Едролистната липа – Tilia platyphyllos Scop.*** се среща единично или до 1-2 десети в състава на буковите и дъбови гори. Липи са установени при таксацията в подотдели: **27** ”р”; **60** ”с“; **140** ”х”; **177** “е“; **200** “б“; **218** “г“; **260** ”л”; **368** ”л1”; **545** ”е“; **546** “г“; **548** “б“ и други.

1.2. Храстови видове

Част от горите в Общината са светлолюбиви, рехави, на места с разкъсан склоп, което е особено благоприятно за развитието на подлес от храсти. В горските комплекси, по голите площи, около пътищата и по просеките масово се настаняват храстови видове, повечето от които имат ядливи плодове с високи вкусови качества, съдържащи витамини и ценни лечебни вещества.

Adoxaceae - Мешковицови

Viburnum lantana L. – Черна калина. Разпространена е из цялата страна между 100 и 1400 м н.в. В района на Общината се настанява под склопа на дъбовите гори и в иглолистните култури – подотдели: **65** "г", "д"; **67** "в", "з"; **70** "я"; **71** "е"; **99** "г"; **104** "д"; **166** "х"; **167** "г"; **169** "а", "д"; **201** "б"; **202** "а", "м"; **209** "ч"; **233** "ч"; **255** "г"; **315** "м"; **316** "е", "л"; **339** "а", "г"; **397** "к"; **472** "а", "в", "т"; **531** "ш"; **533** "г"; **542** "ж". Лечебни свойства притежават кората и плодовете на черната калина. Химическият състав на тези части съдържа полифеноли, флавоноиди и танини. Ресурсите са използваеми, но трябва да се внимава, защото плодовете и са ***отровни***.

Viburnum opulus L. – Червена калина. Червената калина расте из разредени гори и храсталаци. Разпространена е из цялата страна докъм 1700 м надморска височина. Предпочита по-свежите местообитания по бреговете на реките – подотдели: **18** "в"; **27** "ц"; **420** "к". С медицинска цел се използва събраната през ранна пролет от младите клонки и изсушена при обикновена температура кора (Cortex Viburni). Тя съдържа около 2-3% глюкозид вибурнин, следи от етерично масло, танини и естероподобни смолисти вещества и други. В района на община Трън ресурсите са сравнително ограничени.

Betulaceae – Брезови

Corylus avellana L. – Леска. Тя е един от най-разпространените храстови видове тук. В горските територии общинска собственост заема 1010.0 ха. Среща се в храстови формации под склопа на насажденията или на голи площи, както в планинския район, така и в по-ниските части покрай реките – подотдели: **10** "г"; **17** "г"; **24** "о"; **52** "а", "к"; **53** "к", "м"; **54** "а", "и", "к"; **55** "а", "б"; **56** "б", "ж"; **58** "з", "к"; **59** "и"; **60** "ф"; **65** "г"; **70** "д1"; **73** "т"; **75** "л"; **77** "а", "ж", "и"; **80** "л1"; **90** "г"; **92** "е1"; **98** "а"; **114** "в"; **132** "к"; **141** "т"; **145** "в"; **175** "б", "г"; **177** "е"; **180** "н"; **184** "в"; **185** "б", "у"; **186** "а"; **187** "м"; **188** "в", "г", "2" (40%); **194** "е" (40%), "ж" (20%); **195** "б"; **199** "г"; **201** "а"; **202** "а", "2" (50%); **203** "в", "с"; **205** "н"; **207** "в", "д", "л"; **209** "з"; **213** "л", "п"; **221** "е", "л"; **228** "д"; **279** "с"; **313** "к"; **314** "о"; **315** "н"; **316** "б", "л"; **317** "а"; **324** "б" (30%); **330** "р"; **333** "ч"; **339** "ж"; **358** "л"; **359** "е"; **362** "ж1"; **373** "а"; **385** "р"; **394** "ц"; **402** "к"; **420** "д"; **426** "н", "ч"; **542** "ж", "к"; **547** "з"; **548** "п" и други. С лечебна цел се използват листата (дрога Folia Corylc avellanae) и кората (дрога Cortex Corylc avellanae) на леската, които се добиват пролетно време – през април и май месец. Листата съдържат глюкозиди, етерични масла, витамини и други, а корите освен тези вещества имат още смоли, танини и багрила. Използват се главно при бъбречни заболявания. Плодовете на леската са ядливи, с много добри вкусови качества и се използват в кулинарията. Съдържат големи количества скорбяла, имат 53 % маслености 19 % протеинови вещества. Берат се в началото на есента. Ресурсите са максимално използвеми.

Cupressaceae – Кипарисови

Juniperus communis L. – Обикновена хвойна. Тя заема 124.9 ха под склопа на насажденията и културите, но на места се е настанила и на голи площи. Има много широко разпространение от 800 до 1700 м н.в., но предпочита предимно припечните склонове. Плодоноси обилно. Използваемите части са главно плодовете (дрога Frustus Juniperi), но се търсят и корените на това растение. Узрелите плодове съдържат етерични масла, глюкозидът юниперин, терпенът юнен, смолисти вещества, танини, органични киселини и други. Берат се през септември, октомври и ноември. При брането трябва да се знае, че понеже плодовете зреят на втората година след цъфтежа, на един храст обикновено има и зрели и зелени плодове. Тази билка масово се използва във фармацевтиката у нас, а се изнася в чужбина. Ползва се и при направата на спиртни напитки. Ресурсите в района са използваеми и може да се събира в

следните подотдели: **54** ”д“, “е“; **67** “у“; **71** ”ф”; **77** ”а“, “в“, “н“; **80** “д“; **84** ”ч“; **85** ”б“, “л“; **90** “т“; **97** ”а”; **98** ”б”; **167** ”в”; **169** “и1“; **20**1 ”а”, ”и” (30%); **285** ”щ”, “р1“; **326** “е“; **327** “а“ и т.н.

Caprifoliaceae – Бъзови

Sambucus nigra L. – Черен бъз. Видът се среща единично около реки и дерета – р.Ерма, р.Ябланица, р.Скокавица, р.Мелънщица – на по-влажни места или в храстови съобщества около пътищата – примерно в подотдели: **23** ”п”, “у“; **27** ”ц”; **50** “ф“; **114** ”л”; **132** ”к”; **189** “ш”; **192** ”д“; **219** ”а”, “б“; **220** “д“; **221** “е“; **264** ”п”; **376** ”1“ и други. За медицински цели се използват всички части на растението, но по-често цветовете (дрога Flores Sambuci) и корените (дрога Radix Sambuci), а по-рядко плодовете, листата и кората. Цветовете се берат преди пълното им разцъфтяване – май-юни, а плодовете след пълното им узряване – август-септември. В големи количества растението е ***отровно***. Ресурсите му са сравнително слабо използваеми.

Lonicera xylosteum L. – Обикновен нокът. Този вид е хигромезофит и понася добре засенчването под склопа, но по-обилно плодоноси по разсветлените места и покрайнините на горските комплекси, където има повече слънчева светлина. Среща се рядко – отделни храсти са установени в подотдели: **54** “г“, “ж“, “л“, “ш“; **67** “м“, “у“; **207** ”е“; **209** ”к“; **211** ”б”; **239** “и“; **315** “т“; **316** “г“, “л“ и други. Ресурсите са твърде ограничени и слабо използваеми.

Cornaceae – Дрянови

Cornus mas L. – Дрян. Плодовете на дряна се употребяват както като хранителен продукт, така и с лечебна цел (дрога Fructus Corni). Те съдържат витамини, глюкозиди, плодови киселини и други полезни вещества. Цъфти много рано на пролет – още през февруари, но плодовете узряват късно есента – чак през октомври. Среща се всред храстовите формации или като подлес с келявия габър в насажденията в по-ниския район на Общината до 900 м н.в., много често на варовити терени. Заема 1391.0 ха в подотдели: **52** ”а“, “б“; **54** “б“; **55** ”з“; **59** ”б”; **62** ”б“; **67** “а“ ; **77** ”а“, “н“; **97** ”а”; **98** ”б”; **248** ”ж“; **249** “г“, “е“, “ж“, “з“, “к“; **142** ”б1“; **145** ”е“; **169** “ч“; **175** ”г“; **179** “е“; **182** “п1“; **184** “л“ ; **194** ”н“ ; **195** ”з”; **196** ”с”; **199** “г“, “м“; **201** ”а”, ”б”, ”д”, “и“; **203** ”в”, “з“; **204** ”в”; **206** ”а“; **207** ”б“, “г“, “д“; **209** ”а”; **211** ”к”; **213** ”с“; **223** ”г”; **227** ”л”; **228** ”д”; **229** ”д1”; **255** ”б”; **285** ”п1”; **297** ”а3”; **312** ”в1”; **313** “м1“; **314** “а“, “б“, “г“; **315** “н“; **316** ”б”; **317** “а“, “д“; **318** “в“; **324** ”е” (10%); **328** “в“; **329** “т“; **331** ”з”; **332** ”и”; **333** “о“; **334** “е“; **362** ”в2”; **365** ”ц”; **368** ”з1”, “и1“, “н1“, “п1“; **414** “о“; **415** “т“, “я“; **422** ”а”; **426** ”ч”; **451** ”и”, “м“; **454** ”б“; **462** “и“; **463** “е“; **467** ”о”; **546** “о“, “с“; **547** ”а”; **497** ”и“; **523** ”ф“; **529** “м“; **532** “ф“; **533** “п“; **534** ”х“; **538** ”р“; **539** ”м“; **543** “в1“; **545** “т“; **549** “в“ и други.

Cornus sanguinea L. - Кучешки дрян. На по-свежите местообитания, главно в покрайнините на насажденията се среща и този вид дрян. Отделни екземпляри са установени в подотдели: **23** ”г”; **27** ”г”; **45** “ж“; **54** “а“; **70** “д1“; **98** ”а”, “г“, “д“; **99** “5“; **114** ”л”; **132** ”к”; **173** ”а”; **189** “м“; **192** ”д“, “л“; **207** ”1“ (60%); **211** ”к”; **239** “т“; **314** “з“; **315** “т“; **316** ”б”; **317** “а“, “в“; **328** “в“; **331** “з“; **335** “а“; **402** “и“, “к“; **403** “к“; **404** “а“; **422** ”а”; **463** “о“; **499** ”а“; **528** ”т“; **542** “е“, “к“; и други, но са без значение в ресурсно отношение.

Rosaceae – Розоцветни

Rosa canina L. – Обикновена шипка. В горските територии общинска собственост тя е разпространена на площ – 848.1 ха, но участва единично или с по 1-2 десети в смесените храстови съобщества. Намира широко приложение в цветарството като подложка за декоративни сортове рози. Плодовете (дрога Frustus Cynosbati) се използват в медицината и в хранително-вкусовата промишленост за приготвяне на мармалади, сиропи и други. Те се отличават с високото си съдържание на витамин С – средно 513 мг % на сурова маса. Могат

да се събират в подотдели: **27** ”а”, “ш“, “5“; **52** ”в“, “г“; **53** ”а“; **54** “б“, “д“; **55** ”а”, “б“; **57** “ш“; **60** ”а1“; **62** ”б“; **67** “а“, “м“; **70** “е1“; **71** ”а”, “ш“; **72** ”б”; **77** ”и“; **81** “2“ (40%); **84** ”ч“; **90** “в“, “т“; **91** “г“; **98** ”д”; **105** ”ч“ (30%), “ш“; **120** ”5” (50%); **136** “р“; **139** ”в”; **140** ”у”, “1“ (40%); **142** ”б1“; **143** ”м“, “1“ (30%); **171** ”б“; **172** “е“; **179** “е“; **181** “к“; **185** ”б“; **187** ”б”, “м“; **188** ”н”, “5“ (20%); **189** ”г”; **191** “з“; **194** ”н“; **198** ”в”, “2“ (30%); **199** “р“; **201** ”д”, “и“; **202** ”н“; **207** ”л“; **221** ”л”; **227** ”з”; **249** ”к“; **285** ”п1”; **309** ”с”; **312** ”б”; **313** ”к”; **314** “г“, “д“; **315** “п“; **317** “д“; **321** ”1” (10%); **328** “в“; **330** ”п“; **333** “д1“, “е1“; **339** ”ж”, “т“; **362** ”в2”; **379** ”6“ (40%), “15“ (40%); **391** “ю“; **394** ”у”; **402** “ю“; **420** “е“; **422** ”а”; **441** “е“; **451** ”и”; **457** ”к”; **497** ”и“; **499** ”а“; **525** ”ж”; **528** ”а“; **530** “с“; **532** “и“; **533** “д“; **547** ”а”; **538** ”р“; **539** ”м“; **549** “ш“ и на много други места. Ресурсите, имайки предвид, че обикновената шипка се среща и навсякъде извън горските територии, са максимално използваеми.

Докато Обикновената шипка е разпространена предимно в по-ниските части на планината, в среднопланинския пояс се срещат по-ниски полухрастови видове шипки:

Rosa myriacantha DC. – Бодлива шипка. Тя достига до 1500 м н.в., има черни плодове и височината й не надминава 70-80 см. Плодовете й съдържат доста повече витамин С от обикновената шипка – до 680-715 мг % на сурова маса. Установена е в подотдели: **67** “с“; **531** “ш“; **533** “г“ и други.

Crataegus monogina Jacq. – Червен глог. Видът е умерено светлолюбив мезофит. Среща се на 1969.7 ха в горските територии общинска собственост в смесени храсталачни формации. Смесен е с други видове в подлеса на дъбовите насаждения, но често формира и храстови формации извън горите. Използваемите части на червения глог са цветовете и плодовете. Лечебният ефект се дължи на съдържащята се в тях флавоноидна смес, която се прилага при сърдечносъдови заболявания. Той плодоноси предимно по периферията на гората и на открити площи, но е доста продуктивен и има значителни потенциални ресурси от цвят и плодове. Установен е в подотдели: **2** ”б”; **27** “ц“, “5“ (50%); **52** ”а“, “б“, “и“; **53** ”а“, “м“, “ч“; **54** “а“; **55** ”а”, “б“; **56** ”а”; **57** “ш“; **59** ”б”; **60** ”ф“, “а1“; **61** ”б“; **62** ”б“; **67** “а“, “3” (50%); **71** ”а”, “ш“; **72** ”б”; **73** ”т“; **74** ”ж“; **75** “л“; **77** ”б“, “н“; **81** “2“ (40%); **82** “1“; **84** ”х“; **90** “в“, “т“; **91** “г“; **92** “е1“; **97** ”а”, “з“; **98** ”б”, “г“, “д“; **105** ”ч“ (30%), “щ“; **136** “р“; **137** “е“; **139** ”в”; **140** ”у”, “1“ (40%); **142** ”б1“; **143** “1“ (30%); **145** ”е“; **171** ”а“, “б“; **172** “е“; **175** ”б“, “г“; **177** ”е“; **179** “в“; **181** “к“; **182** “п1“; **184** “л“; **186** ”а“, “т“; **187** ”б”, “м“; **188** ”н”, “2“ (40%); **189** ”г”; **191** ”п”; **192** ”д“, “з“; **194** ”д“ (40%); **198** ”б”, “2“ (30%); **199** “а“ (40%), “м“; **201** ”а”, “б“, ”д”, “е“; **202** ”б”; **203** ”1” (10%); **206** ”б“; **209** ”а”; **213** ”с“; **221** ”е”, “3“ (50%); **227** ”з”; **228** ”д”; **249** “д“, “е“, “з“; **279** ”п“; **290** “1“ (20%); **297** ”ф”; **309** ”с”; **312** ”б”; **313** ”к”; **314** “а“, “м“; **315** “н“; **316** ”б”; **317** “б“; **318** “в“; **319** ”1” (10%), ”2” (20%); **321** ”2” (30%); **322** ”2” (20%); **324** ”б” (30%); **326** “е“; **327** “а“; **328** “в“; **330** ”п“; **333** “о“; **339** ”г”, “ж“; **362** ”в2”; **368** ”а”, “д“; **379** ”6“ (40%), “15“ (40%); **391** “ю“; **394** ”у”; **416** “о“; **419** “а“; **422** ”а”; **426** “ч“; **441** “е“; **451** ”и”; **454** ”и“; **457** ”к”; **461** ”ц“; **462** “и“; **463** “е“; **467** о”; **497** ”и“; **499** ”а“; **525** ”ж”; **529** “е“; **546** “о“; **547** ”а”; **533** “д“; **538** ”р“; **539** ”м“; **542** “е“; **543** “в1“; **545** “л“; **549** “в“ и други.

Prunus spinosa L. – Трънка. Видът е светлоюбив ксеромезофит и мезофит, който е разпространен в най-ниските части на общината и основно участва в състава на храстови формации извън горските територии. Образува характерни пояси и живи плетове край горите и край обработваемите площи, по синори и пустеещи места в околностите на селата. В насажденията предпочита по-крайните, разредени и осветлени места – подотдели: **27** ”ц”, “ш“, “5“ (50%); **52** ”е“, “ж“; **53** ”а“, “м“; **54** ”д”, “е“; **55** ”в”, “г“; **56** ”з”; **58** “к“; **59** ”б”; **62** ”н“; **65** “ш“; **67** “а“; **70** “5“ (30%); **71** ”а”, “ш“; **74** ”ж“; **77** ”и“; **90** “г“; **91** “г“; **98** “г”; **134** ”о”; **142** ”б1“; **145** ”е“; **169** “и“; **175** ”б“; **179** “в“; **185** ”б“; **186** ”а“, “т“; **189** ”г”, “6“ (20%); **192** ”з“; **194** ”н“; **195** ”б”; **199** “м“; **201** ”б”; **203** ”1” (10%); **207** ”л“; **209** ”а”; **213** ”с“; **228** ”м”; **290** “1“ (20%); **297** “а3“; **309** ”у”; **312** ”б”; **319** ”1” (10%), ”4” (50%); **321** ”1” (10%); **324** ”е” (10%); **328** “в“; **335** “щ“; **339** ”т”; **362** ”в2”; **379** ”6“ (40%), “15“ (40%); **388** ”п1“; **391** “ю“; **416** “о“; **420** “е“; **422** ”а”, “1“ (70%); **426** ”а1”; **451** ”м”; **547** ”б”; **452** “к“; **457** ”к”; **461** ”ц“; **525** ”ж”; **533** “д“; **538** ”р“; **542** “м“; **545** “т“. Цъфти обилно рано напролет – април-май, а плодовете му узряват късно есен – берат се

от октомври до декември. На местата, където е разпространен, ресурсите му са максимално използваеми.

Fabaceae – Бобови (Перерудоцветни)

Amorpha fruticosa L. - Аморфа. Тя е храст, висок до 2 м, инвазивен вид, изкуствено привнесен, който се аклиматизира и успешно се разпространява в страната. Произхожда от източните части на Северна Америка. В района е установен главно на крайречните местообитания, но и на доста по-сухи места в подотдел: **169** "в" и други. В родния й ареал на разпространение я използват като билка за лечение на вируси, екзема, ревматизъм, невралгия. Медоносна е. Тук се споменава само информативно, защото като чуждоземен вид не е включена в Закона за лечебните растения в България.

Oleaceae – Маслинови

Syringa vulgaris L. – Обикновен люляк. Люлякът предпочита карбонатни почви и е разпространен предимно на варовикови скали, на стръмни и силно каменливи терени. Среща се в насаждения като: **127** "к"; **201** "и"; **202** "е"; **203** "в"; **209** "а"; **227** "л"; **239** "щ"; **248** "а", "б"; **249** "г", "е", "к"; **288** "и","ю; **290** "з"; **314** "а", "б", "г", "ф"; **315** "н", "о"; **317** "а", "б", "в", "д"; **318** в"; **319** "г", "2", "3"; **321** "б"; **326**"е"; **327** "а"; **329**"т"н; **335** "л"; и други. В съвременната медицина се употребяват цветът (дрога Flores Syringae) и листата (дрога Folia Syringae), но ресурсите обикновено са на трудно достъпни места, за да са от значение за билкосъбиране.

Ligustrum vulgare L. – Птиче грозде. То също предпочита карбонатни терени и е рядък вид в общината. Могат да се намерят отделни храстчета под склопа в по-изредените места на насажденията: **45** "д"; **50** "ф"; **67** "а", "ж"; **69** "и1"; **70** "в"; **99** "5"; **167** "б"; **169** "а", "в"; **179** "п"; **181** "к"; **192** "д", "з"; **202** "б"; **239** "щ"; **314** "а", "б", "г", "д", "ф"; **315** "н", "о"; **317** "д"; **328** "в"; **451** "м"; **531** "ш"; **533** "г"; **542** "ж", "к" и други. Цветовете и листата съдържат смоли, глюкозиди и танини, но трудно могат да се добиват, поради ограниченото му разпространение.

Celastraceae – Целастрови

Evonymus latifolius L. - Широколистен чашкодрян. Този храст може да се намери в землищата на гр.Трън и селата: Врабча, Банкя, Долна Мелна, Зелениград, Кожинци, Ломница, Стайчовци, Ярловци, в подотдели: **54** "а", "щ"; **104** "г"; **264** "о" и на други места само като единичен храст.

Evonymus europaeus L. – Ръбест чашкодрян. В землищата на селата: Докьовци, Ерул, Зелениград, Ломница, Туроковци, Филиповци, Цегриловци, в подотдели: **45** "ж"; **201** "б"; **233** "а1"; **251** "о" и други са забелязани всред храстовите съобщества отделни индивиди ръбест чашкодрян. Макар и полезни, ресурсите от това растение много трудно биха могли да се добиват.

1.3. Полухрастови видове

В горските комплекси и по голите площи, се срещат множество полухрастови видове, които също имат ядливи плодове и са ценни билки.

Ericaceae - Пиренови

Vaccinium myrtillus L. – Черни боровинки (брусници). Срещат се под склопа на изредените букови насаждения и по-рядко на голи площи в района на връх "Било", "Райкин преслап" и "Кървав камък" на границата с Република Сърбия. Като мезофити, те са разпространени на по-сенчести, свежи до влажни места от 1000 до 1700 м н.в. По-големи количества черни боровинки са установени в в подотдели: **375** "и"; **376** "д"; **377** "е"; **378** "ж",

“о“; **382** ”а”, “б“, “в“; **384** “и“, “к“, “14“, “15“, “16“; **385** ”а“, “б“, “в“, “г“, “д“, “е“; **386** “2“; **387** “ч”, “2“; **388** “в”, “ж“; **393** “л“; **394** ”б1”, ”г1”, “3“ и други. Използваемите части са листата (дрога Folia Myrtilli) и плодовете (дрога Fructus Myrtilli). Листата имат глюкозиди, арбутин, флавоноиди, органични киселини и други, а плодовете съдържат предимно витамини от групата В, С, РР, провитамин А, минерални соли, инозит, пектинови и слузни вещества. Употребяват се както в съвременната, така в народната медицина. Ресурсите им са в добро състояние, но се срещат в твърде ограничен район.

Rosaceae – Розоцветни

Rubus sp. diversae – Къпини. Това са редица видове от рода Rubus, които най-общо имат бодливи, пълзящи стебла, черни плодове и са известни под името ***”къпини”***. Отделните видове трудно се различават, което обаче не е от значение за билкосъбирането, защото всичките съдържат полезни дроги. Използваемите части са листата (дрога Folia Rubi fruticosi), плодовете (дрога Fructus Rubi fruticosi) и корените (дрога Radix Rubi fruticosi). Листата се събират през лятото, а корените се изкопават късно есента. Плодовете освен с медицинска цел се използват и за направата на сокове, сиропи, сладка и други кулинарни продукти. Ресурсите са максимално използваеми.

Някои видове къпини се различават по разпространението си, примерно:

Rubus serpens Wejhe.ex Lej. – Пълзяща къпина. Среща се масово в иглолистните култури, като на места покрива до 100 % от площта им под склопа – подотдели: **23** ”ж”, “л“, “п“; **50** “о“; **67** “д“; **70** ”а1”, “ж1“; **73** ”б“; **150** ”б“, “з“; **166** “и“; **167** ”л”; **169** “к“; **173** ”е”, “к1“; **181** “т“; **184** “и“; **189** ”п”; **192** ”б“, “г“; **221** ”ж“; **226** ”б”; **239** “р“; **339** ”а”, “ж“; **379** ”в“; **427** ”р”; **452** “в“ и други. При условията на силно засенчване тя трудно плодоноси, но ресурсите от листа и коренова маса са много добри.

Rubus caesius L. – Горска къпина. Видът трудно вирее под склопа на насажденията, но го има навсякъде покрай обработваемите площи на Знеполе, в пустеещите земи, среща се навсякъде покрай камионните пътища, в сечищата или всред разредени гори – подотдели**: 27** ”а”; **30** “ж“; **54** “б“, “е“; **58** “о“; **150** ”г“; **169** “к1“, “н1“; **172** “е“; **173** ”ч“, “щ“; **195** ”х”; **221** ”л”; **381** ”7“, “8”, “9“; **388** ”п1“; **404** “м“; **426** ”ч” и други. Много бързо се развива и разпространява, когато намери благоприятни условия. Горската къпина е взета за основа за създаването на редица хибридни плодни къпини с обощено название ***Rubus fruticosus***.

Rubus idaeus L. – Малина. Под склопа на по-светлите борови гори малините формират подлес, а в по-сенчестите гори заемат просветлените покрайнини около камионните пътища, поляните и другите голи площи. Големи количества малини могат да се берат0 под връх “Руй“, по ливадите на р.Скокавица, в подотдели: **27** ”у”; **30** ”ж“, “и”; **45** “1“; **50** “з“; **54** ”к”; **58** “о“; **132** “6“; **173** ”щ“, “ю“; **192** ”а“, “б“; **195** ”в”, “ч“; **219** ”а”, “б“; **220** “д“; **221** “г“, “д“, “и“; **339** ”в”; **349** “г“; **359** “о“, “п“; **374** ”б“; **375** ”з“; **376** ”в“, “1“; **379** ”а“; **381** “ж“; **385** ”н“; **386** ”д”; **387** ”н“ (30%); **388** ”у“, “з1“, “п1“; **389** ”ю1“, “о2“; **403** “х“; **404** “о“; **426** ”щ”, “ю“; **463** “е“ и на други места. Плодовете се отличават с вкусовите си качества и с високото съдържание на витамини. Употребяват се както в хранително-вкусовата промишленост, така и в медицината. Освен плода като билкова дрога се ползват и листата на малините (дрога Folia Rubi idaei), които съдържат флавони, органични киселини, минерални соли, танини и т.н. Ресурсите са използваеми и в сравнително добро състояние.

Fabaceae – Бобови (Пеперудоцветни)

Chamaecytisus hirsutus (L.) Link. – Космат зановец. Среща се често като характерен вид за ксеротермните дъбови гори или в боровите самосеви по билата, предимно в разсветлените им части и сред храсталаците. Той е особено ценно медоносно растение и в пчеларската литература е известен под името ”зайча метла”. По-големи количества са установени в подотдели: **54** ”д”; **67** “у“; **70** “з“; **129** “б“; **133** “и“; **167** ”в”; **173** ”и”; **181** “х“, “я“;

182 “м“; **187** ”1”, “6“, “7“; **190** ”а”, “з“; **264** ”ж”; **379** “п“, “6“, “7“ и други. Ресурсите му са използваеми, защото растението е многочислено, в популациите в които се среща.

Saxifragaceae – Каменоломкови

Daphne mezereum L. - Бясно дърво. Интересен, ***силно отровен вид***, който се среща изключително рядко, обикновено над 1300 м н.в. Единични фиданки от него са установени в подотдели: **54** ”з”; **385** ”л“ и т.н.

Anacardiaceae – Анакардиеви

Cotinus coggugria Scop. – Смрадлика. Тя е светлолюбив ксерофит и хазмофит, калцифилен вид. По принцип расте по сухи и каменисти почви, из храсталаци и дъбови гори предимно върху варовити скали. В района на общината се среща предимно на бедни месторастения в подотдели: **199** “г“; **200** ”а”; **201** ”а”, “б“ и т.н. Използваемите части са листата (дрога Folia Cotoni), които могат да се събират от юни до август месец. Те имат противовъзпалително и антисептично действие, което се дължи на съдържащите се в тях до 25 % дъбилни вещества и етерични масла. Ресурсите са ограничени, а и трябва да се знае, че видът е ***отровен***.

1.4. Лиани и паразитни видове

Освен дървесни и храстови видове в медицината се използват и някои паразитни растения и лиани:

Araliaceae – Аралиеви

Hedera helix L. – Бръшлян. Единични растения се срещат смесени мезофитни гори с участието на дъбове и по-рядко в букови дървостои – подотдели: **84** ”а”, “т“; **99** ”а”, “г“; **166** ”ч”; **167** ”п”; **189** “м“; **207** ”в“, “и“; **208** ”п“, “с“; **209** ”ж“; **211** ”д”; **233** “г“; **239** “к“, “т“; **315** “д“, “е“; **316** ”г”, “и“; **319** ”г”; **335** “м“; **462** “ж“; **531** “и“; **533** “р“; **540** “а“; **542** “е“, “м“, “н“; **543** “к“ и други. Той покрива не само свободната от растителност повърхност, но и с помощта на адвентивните си корени обвива отделни дървета. Растението е ***отровно*.** Ресурсите му са сравнително слабо използваеми.

Ranunculaceae – Лютикови

Clematis vitalba L. – Обикновен повет. Расте из горите и храсталаците предимно на по-влажни места. Среща се най-често по периферните части на съобществата и особено около пътищата, тъй като е светлолюбив мезофит – подотдели: **23** ”р”, “ф“; **27** “ш“; **45** “в“, “л“; **54** ”л”, “х“; **99** ”д”; **120** ”г”, “з“; **127** ”е”; **132** “к“; **169** “а“; **173** ”е”, “ф“, “я“; **181** “з1“; **189** ”д”, “м“; **190** “р“; **192** ”д“; **202** ”е”; **203** ”в“; **206** ”т“; **207** ”л“, “1“; **221** ”л”; **320** ”б”; **321** ”а”; **324** ”б”; **329** “з“; **331** “з“; **335** “у“, “ш“; **339** ”г”; **402** “а1“; **420** “г“, “у“; **452** “е“; **462** “ж“; **464** “в“; **528** “р“, “т“; **529** “ю“; **531** “ш“; **533** “г“; **542** “н“ и други. В свежо състояние е ***отровен***. В съвременната медицина се употребяват листата (дрога Folia Clematis vitalbae), корените (дрога Radix Clematis vitalbae) и цветовете (дрога Flores Clematis vitalbae). Ресурсите му на територията на Общината са широко използваеми.

Orobanchaceae-Воловодецови

Lathrea squamaria L. – Горска майка. Този вид паразитира върху различни широколистни видове и в района се среща главно в буковите гори. Отделни индивиди са установени в подотдели: **207** ”е“; **208** ”б“; **370** ”а“; **371** ”е“; **373** ”в“ и други. Употребява се в народната медицина и трябва да се има предвид, че е ***отровен вид***. Ресурсите са твърде разпръснати и ограничени.

1.5. Тревни видове

Много ценни билки са и някои тревисти растения, които се срещат в района**:**

Apiaceae – Сенникоцветни

Angelica pancicii Vandas. – Балканска (панчичева) пищялка. ”Рядък вид” според “Червената книга на България“ – ***”балкански ендемит”*** и по Закона за биологичното разнообразие е защитен в цялата страна. Среща се на влажни и каменливи места, край реките и планинските потоци над 1000 м н.в., примерно по поречията на реките Бигровит извор, Качанска река, Маслар, Поломщица, Попова река, Скокавица, в подотдели: **27** ”г”; **30** ”ж“, “и”; **221** ”д”, “ж“; **222** ”м”; **375** ”б”; **376** ”1“; **379** ”в“, “р“, “12“; **394** ”х” и други. В медицината се употребяват корените (дрога Radix Angelicii pancicii) и плодовете (дрога Fruktus Angelicii pancicii). Ресурсите са твърде малко и видът е забранен за събиране.

Carum calvi L. – Кимион. Намира се по горските поляни и ливади до 1600 м н.в. Установени са негови находища по р.Мелънщица, в местностите ”Манина гарина”, ”Паунов рид”, “Богданова ливада“, “Средни дол“, “Чаушова ливада“, по голите места и в покрайнините на насажденията в горските територии – подотдели: **23** ”д”; **45** “1“ (80%); **186** ”с”; **189** ”б”, “6“; **190** ”а”; **192** ”е“, “6“; **219** “1“; **220** “д“; **221** ”д“, “е”, “л“; **226** ”8”; **381** ”7”, “8“; **422** ”а”; **452** ”в”; **492** ”ф” и т.н. В съвременната медицина се използват плодовете му (дрога Fruktus carvi). Употребява се още и като подправка. Ресурсите са използваеми.

Eryngium campestre L. – Ветрогон. Видът е многогодишно бодливо растение, разпространено из цялата страна. Той е светлолюбив, студоустойчив ксерофит-ксеромезофит. Расте из сухи и умерено влажни пасища, полски или полупланински ливади, из храсталаци, често като бурен край пътища и селища. Може да се намери в местностите ”Главински рид”, ”Дражилица”, ”Кознишки рид”, ”Св.Илия”, ”Своге”, ”Ровине”, ”Църквище”, ”Чукя”. В гъсто облесения район на общината тази билка се среща сравнително ограничено, но я има почти по всички голи площи в горските територии, край камионните пътища, голини, сечища и поляни, а и в някои от по-ниските и изредени гори - подотдели: **27** ”5”; **45** “4“; **53** ”1”; **54** ”д”; **55** ”3”; **66** ”1”; **67** “у“; **70** “е“, “5“; **80** “д“; **167** ”б”; **169** “в“, “2“; **190** ”с”, “у“, “щ“; **192** ”з“, “м“, “3“; **201** ”д”; **239** “ш“; **242** “ц“; **248** ”б“, “в“; **249** “г“, “и“; **339** ”с”; **379** ”д“; **382** ”8”, “17“; **407** “к“, “л“; **411** “6“; **448** “р“; **538** ”ф“; **539** ”р“; **544** “7“; **545** “1“ и други. За медицински нужди се ползва коренът (дрога Radix Eryngii). Имайки предвид, че видът е разпространен и навсякъде из обработваемите площи и пустеещите земи, ресурсите са широко използваеми.

Eryngium palmatum* L. – *Длановиден ветрогон. Двугодишно коренищно растение, поставено под режим за опазване и регулирано ползуване от Закона за биологичното разнообразие в България - ***балкански ендемит***. Среща се в ”Знеполе”, около гр.Трън, по тревисти поляни, храстакаци и гори до 1000 м н.в.

Aristolochiaceae – Копитникови

Asarum europaeum* L. – *Копитник. Вирее на надморска височина до 1200 метра. Среща се предимно букови и габърови гори. За своя растеж предпочита по влажни и сенчести места. При таксацията са установени находища в подотдели: **45** “в“; **99** ”а”, “н“; **100** “н“; **127** “д“, “л“; **207** ”в“, “и“; **219** “а“; **239** “и“; **315** “д“, “е“; **316** ”г”, “и“; **319** ”г”; **320** ”е”; **321** ”а”; **335** “м“, “с“; **339** ”з”. За медицински цели се използва цялото растение заедно с корените в сушено или

сурово състояние. Не рядко се ползва и като декоративно растение. Надземната част се събира по време на цъфтеж. Растението има силен лют вкус и мирис. Ресурсите, където са установени находища са изобилни и използваеми.

Asclepiadaceae – Асклепиадови

Vincetoxicum hirundinaria Medic. – Лечебен устрел. Среща се като единично растение, нарядко в ксеротермни чисти дъбови или смесени гори в подотдели: **40** "д"; **70** "т", "щ", "ю"; **167** "у"; **207** "а", "г"; **208** "о"; **209** "у", "ф"; **298** "ю" и други. Предпочита варовити терени. В съвременната медицина се употребява подземната част (дрога Radix Cynanchi). Видът е ***отровен*** и има ограничено ресурсно значение.

Asteraceae – Сложноцветни

Achillea millefolium L. – Бял равнец. Среща се повсеместно из ливади, поляни и храсталаци до към 1700 м н.в., по поляните на "Върпела", "Богданова ливада", "Средни дол", "Чаушова ливада", "Своге", "Ровине", "Чукя", под връх "Руй", покрай р.Мелънщица, в подотдели: **53** "1"; **54** "5"; **55** "3"; **66** "1"; **67** "п", "с", "5"; **77** "1"; **99** "5"; **169** "и1", "2"; **181** "м"; **219** "1"; **330** "3", "4"; **381** "7", "8"; **407** "к", "л"; **411** "6"; **443** "в"; **448** "р"; **492** "ф", "1"; **538** "ф"; **539** "р" и на много други места. Цъфти от май до септември. В съвременната медицина се използват цветните кошнички (дрога Flores millefolii). Ресурсите са в достатъчни количества.

Achillea clypeolata S.S. – Жълт равнец. Среща се по-ограничено по каменливи и скалисти места, на сухи местообитания. Намира се успоредно с белия равнец например в подотдели: **140** "п"; **141** "м"; **248** "б", "в"; **249** "г", "е"; **382** "8", "17"; **544** "7"; **545** "1" и други. Използва се предимно в народната медицина. Видът е ***"балкански енденит"***. Ресурсите му са слабо използваеми.

Anthemis tinctoria L. – Багрилно подрумиче. Масово е разпространено по сухи тревисти места и храсталаци в цялата страна. В стопанството се среща на каменливи терени, главно по южните склонове, на бедни месторастения – подотдели: **248** "б", "в"; **249** "г", "е"; **334** "4"; **382** "8", "17"; **448** "р"; **492** "ф"; **544** "7"; **545** "1" и други. Имайки предвид, че билката се употребява главно в народната медицина, ресурсите са достатъчно използваеми.

Artemisia vulgaris L. – Див Пелин. Видът е разпространен повсеместно из храсти, сметища, край сгради, по пътища, по Кожинска река и р.Мелънщица, местността "Върпела", до към 1000 м н.в. По ограничено се среща в горските територии, обикновено в покрайнините на насажденията и по някои голи площи: **23** "ф"; **70** "ж1"; **99** "5"; **114** "т"; **150** "г"; **167** "и"; **183** "ж", "к"; **189** "г"; **379** "в", "р"; **494** "1" и други. Във фармацията се употребяват върхната стъблена част (дрога Herba Artemisiae) и коренът (дрога Radix Artemisiae). Съдържа много танини, откъдето е и силно горчивия му вкус. Ресурсите са слабо използваеми.

Carlina acanthifolia All. – Безстъблена решетка. Расте из горски поляни, изредени гори и храсталаци, като елемент от естествената тревна растителност. Тя е светлолюбив ксеромезофит. Среща се например в местностите "Димитрова чука", "Лиша", "Манина гарина", "Паунов рид", под връх "Руй" в подотдели: **192** "3"; **202** "е"; **203** "в"; **221** "3"; **404** "ш"; **544** "7"; **545** "1" и други, но предимно като единични растения, което силно ограничава ресурсното й значение. С медицинска цел се използва коренът (дрога Radix Carlinae).

Arctium Lappa L. - Репей. Двугодишно растение, което расте по буренясали, запустели и необработени места, като плевел по дворовете, край пътищата, по ливади, ниви и слогове около реките и доловете до към 1500 м н.в. Установени са популации в подотдели: **23** "у"; **27** "ц"; **45** "о", "1"; **67** "т"; **169** "ч"; **189** "г"; **219** "з"; **221** "ж", "л"; **264** "п"; **362** "1", "3"; **492** "ф"; **494** "1"; и други. В съвременната медицина се използва коренът (дрога Radix Bardanae), който се изважда през есента на първата година или през пролетта на втората. Ресурсите са слабо използваеми.

Cichorium intybus L. – Синя жлъчка (цикория). Видът е един от най-масово разпространените билки в цялата страна. Като светлолюбив мезофит, расте навсякъде по голите площи в местностите ”Бели брег”, ”Ватови ниви”, ”Мали извор”, ”Марковица”, ”Своге”, ”Радовица”, ”Ровине”, ”Църнатица”, ”Чукя”, в госките територии - подотдели: **54** ”о”; **67** “у“; **70** “ж“; **77** ”1“; **120** ”о”; **150** “б“; **169** “и“, “2“; **173** ”ф“; **181** “г“; **189** ”г“, “д“, “б“; **192** ”и“, “н“; **194** ”н“, “8”; **202** ”2”; **221** ”3”; **264** ”л”; **330** ”3“, “4“; **335** “б“; **379** “6“; **382** ”8”, “17“; **397** ”7”, “15“; **407** “к“, “л“; **408** ”о”; **409** “к“, “л“; **411** “6“; **448** “р“; **449** ”1”; **538** ”ф“; **539** ”р“ и много други. Обитава изоставени и рудерализирани терени, буренясали площи край селища и пътища, като плевел в изоставени или обработваеми ниви. В съвременната медицина се използва коренът (дрога Radix Cichorii), който се изважда през есента. Имайки предвид цялата територия на общината, а не само горските територии, ресурсите могат да се определят като максимално използваеми.

Echinops ritro L. – Обикновен челядник. Това е многогодишно, бодливо растение, което се среща по сухи и каменливи терени. Може да се види нарядко в ксеротермни дъбови гори и по голите площи в горските територии – подотдели: **27** ”ш”; **45** “д“, “4“; **70** “в“; **189** ”г“; **221** “3”; **376** ”1“; **449** ”1”; **494** ”1“ и други. За лечебни цели се използват плодовете (дрога Fruktus Echinopsi). Успоредно с него, особено по обработваемите площи и слоговете, може да се намери и ***Echinops spaerocephalus – Кръглоглав челядник.*** Видовете от рода Echinops са поставени под режим за опазване и регулирано ползване от Закона за биологичното разнообразие в България и нямат сериозно ресурсно значение.

Eupatorium cannabinum L. - Дъбровник. Среща се на влажни местообитания, около водни течения (Кожинска река), покрай пътища, в покрайнините на насажденията и по-рядко на голи площи – подотдели: **27** ”г”; **99** “5“ и други, защото предпочита леко засенчване. Цъфти много дълго време от юни до октомври. За медицински нужди се употребява цялото растение заедно с корена (дрога Herba Euratorii). Ресурсите са запазени, но са твърде разпръснати.

Onopordon acanthium L. – Магарешки бодил. Расте из пустеещи, рудерализирани и изоставени площи, край пътища и селища като вторичен елемент на растителната покривка. Среща масово по поляните в местностите ”Мали извор”, ”Манина гарина”, ”Паунов рид”, “Богданова ливада“, “Средни дол“, “Чаушова ливада“, ”Своге”, ”Ровине”, ”Чукя”, под връх “Руй“, по р.Мелънщица, а в горските територии се намира край камионните и трупчийски пътища, по поляните, сечищата и голините – подотдели: **27** ”а”, “ф“, “х“; **45** “з“; **50** “з“; **54** “а“, “е“; **67** ”т”; **70** “п“, “ж1“; **120** ”9”; **132** “6“; **150** “з“, “9“; **169** “к1“, “л1“; **173** ”щ“; **189** ”г”; **192** ”о“; **207** ”1“; **221** “3“; **266** ”щ”; **362** ”1”, “3“; **379** ”с“, “12“; **381** ”7”, “8“; **411** “6“; **449** ”1”; **494** ”1“ и други. Отделни индивиди са се настанили и по скалните комплекси. Видът е светлолюбив ксеромезофит и при добри условия образува многочислени и плътни популаци. Цветовете му са особено привлекателни за медоносните пчели, които събират нектар и цветен прашец от тях. Освен това с лечебна цел се използват почти всички части на растението - цветните кошнички (дрога Flores Onopordi), листата (дрога Folia Onopordi) и върхните стъблени части (дрога Herba Onopordonis acanthi). Ресурсите са в много добро състояние и са максимално използваеми.

Tanacetum vulgare L. – Вратига. Среща се по тревисти, буренясали места, край пътища и огради, из храсталаци, горски поляни, дивечови ниви, сечища и млади несклопени култури: **23** ”д”, “р“; **27** ”х”; **54** “б“, “е“; **67** “с“; **70** “б1“; **71** ”б”; **77** ”1“; **120** ”3”; **132** “6“; **167** ”б”, “л“; **169** “в“, “л1“; **173** ”ф“; **201** ”б”; **207** ”1“; **264** ”з”; **335** “а“; **379** ”6“, “7“; **385** ”т“; **538** ”ф“; **539** ”р“ и други. Събират се кошничките по време на цъфтежа - (дрога Flores Tanacetii). Билката е ***отровна*** и трябва да се внимава с употребата й. Съдържа горчиви вещества (танацетин), флавоноиди, смоли, галова киселина и 15 % етерични масла. Ресурсите са използваеми.

Taraxacum officinale Web. – Глухарче. Разпространено е в цялата страна по тревисти места, край пътища, много често като бурен, но и култивирано като декоративен вид в паркове. и градини. Цъфти през целия вегетационен сезон – от март до ноември. В съвременната медицина се използва коренът (дрога Radix Taraxaci), а от листата му напролет може да се прави салата, поради високото им съдържание на витамини. Може да се събира неограничено

навсякъде по територията на стопанството, главно по поляните, но и във възобновените след санитарни сечи площи: **150** “1“; **169** “ч“, “2“; **181** “з1“; **219** “1“; **226** “6“; **239** “2“; **330** ”3“, “4“; **333** “10“; **376** ”1“; **382** “17“; **408** ”о”; **409** “к“, “л“; **411** “6“; **449** ”1”; **494** ”1“ и много други.

Telekia speciosa (Schreb.) Baumg. – Чернокос. Това е хигрофитен вид, разпространен масово по влажни, често мочурливи терени, около потоци, по ливади и в горските комлекси под склопа на насажденията до към 1700 м н.в. Има го по мочурливите ливади на Бигровир извор, Вражески дол, Градски дол, р.Поломщица, р.Скокавица, р.Стругарница, Шипковишка река, в подотдели: **219** ”а”, “б“; **220** “д“; **221** ”д”, “ж“, “л“; **222** ”м”; **319** ”1”; **376** ”1“; **385** ”т“; **394** ”х” и други. Употребява се в народната медицина. Ресурсите са слабо използваеми.

Tragopogon pratensis L. - Ливадна Козя брада. Видът се употребява главно в народната медицина. Среща се по поляни, ливади, но обитава и по-сухи и каменливи места – ”Мали извор”, ”Манина гарина”, ”Паунов рид”, по р.Мелънщица. В горските територии е установен главно по голите площи и младите самовъзобновени насаждения в подотдели: **67** ”с”; **189** ”б”; **219** “1“; **221** “3“ и т.н. Ресурсите са слабо използваеми.

Tussilago farfara L. – Подбел. Видът се среща повсеместно в цялата страна. Заема особено често рудерализираните терени – изкопи и насипи край шосета и камионни пътища, влажни брегове край реки и канали, дворове и строежи. Той е светлолюбив мезофит и хигромезофит. В народната медицина се използва от дълбока древност. С фармацефтична цел се употребяват младите листа (дрога Folia Farfarae), които се събират заедно с дръжките от май до август. Сварени на чай, те имат отхрачващо и противовъзпалително действие. В община Трън го има навсякъде, но могат да се споменат някои конкретни подотдели като: **50** “х“; **54** ”к”; **189** ”З”; **192** ”е”; **221** ”ж” и други. Ресурсите са използваеми.

Boraginaceae – Грапаволистни

Pulmonaria officinalis L. – Лечебна Медуница. Разпространена е под склопа на широколистните гори до 1600 м н.в. Цъфти рано на пролет от март до май. При таксацията са установени растения в насажденията: **23** ”г”; **27** ”в”; **54** ”к”; **67** “и“; **127** “т“; **150** ”б“, “ж“; **189** ”б”; **207** ”д“, “ж“; **211** ”д”; **226** ”б”; **315** “т“; **316** ”з”, “и“; **319** ”г”; **320** ”ж”; **349** “з“; **359** “ж“, “з“, “ч“; **371** ”б“; **373** ”в“; **375** ”а“; **400** “ф“; **401** “а“; **402** “е“; **403** “м“; **404** “в“, “с“; **407** “н“; **420** “д“; **464** “д“ и други. В медицината се употребява надземната част (дрога Herba Pulmonaridae), която се събира по време на цъфтежа. Намира широко приложение и в народната медицина. Ресурсите са използваеми.

Brassicaceae – Кръстоцветни

Capsella bursa-pastoris Med. – Овчарска торбичка. Видът е бурен, рудерално и плевелно растение, разпространено из цялата страна. В района на стопанството обитава повечето голи площи, като съставна част на тревните съобщества в нископланинския, хълмисто-предпланинския подпояс и Знеполе. В горските територии е установен в подотдели: **120** ”б”; **169** “2“; **173** ”щ“, “ю“; **219** “1“; **330** ”3“, “4“; **382** ”8”, “17“; **411** “6“; **448** “р“; **449** ”1”; **494** ”1“; **533** “г“; **538** ”ф“; **539** ”р“; **544** “7“; **545** “1“ и много други. Може да се събира навсякъде, но растенията са с много малка биомаса. Бере се по време на цъфтежа от май до август. В съвременната медицина се използва надземната част (дрога Herba Bursae pastoris). Лечебният ефект се дължи на съдържащите се в нея многобройни биологичноактивни съставки.

Caprifoliaceae – Бъзови

Sambucus nigra L. – Тревист бъз (бъзак). Видът най-често се среща в горите по по-влажни и сенчести места по поречията на реките Беловлачка, Бързина, Ерма, Качанска, Мелънщица, Скокавица, Сукава, Чочковица, но се настанява и по поляни, пустеещи буренясали площи, край пътища и слогове, включително и в селищата. Установени са негови популации в подотдели: **23** “ц“; **80** “л1“; **150** ”в“, “1“; **169** “и“, “ц“; **173** ”ч“ (40%); **221** ”д”; **376** ”1“; **379** ”е“, “ж“; **402** “ю“; **411** “6“; **494** ”1“; и други. В съвременната медицина се използват

плодовете (дрога Fruktus Ebyli), коренът (дрога Radix Ebyli) и цветовете (дрога Floers Ebyli). Намира широко приложение и в народната медицина. Ресурсите му могат да бъдат използвани.

Cariophillaceae – Карамфилови

Agrostemma githaro L. – Къклица. Билката е ***отровна***. Среща се като единично растение в тревните съобщества до 1350 м н.в. – например в редините и по поляните на подотдели: **40** "д"; **45** "1"; **67** "ж"; **99** "5"; **132** "6"; **167** "л"; **189** "6"; **192** "а"; **264** "л"; **330** "3", "4"; **339** "о"; **407** "к", "л"; **411** "6"; **448** "р"; **494** "1"; **538** "ф"; **539** "р", ливадите на "Голема брезовица", "Говедарника", "Здравченица", "Осойна", "Спанчев камък", "Трънски рид" и други. Употребява се в народната медицина, но няма кой знае какво ресурсно значение.

Crassulaceae – Дебелецови

Semprevivum leucanthum Panc. – Белоцветен дебелец. Среща като единични растения и по-рядко на туфи, на бедни, силно каменливи местообитания, а на места и на чисти скали. В горските територии е установена под връх "Руй" и в подотдели: **53** "1"; **55** "3"; **66** "1"; **140** "е"; **141** "м"; **145** "р"; **248** "б", "в"; **249** "г", "е"; **544** "7"; **545** "1" и други. Растението съдържа танини, яблъчна и мравчена киселина и пресният му сок е много полезен за заздавяване на рани и изгаряния. Масово се използва и с декоративна цел, за озеленяване на каменни огради, покриви, тераси, алпинеуми и т.н.

Euphorbiaceae - Млечкови

Euphorbia amygdaloides L. – Горска (бадемолистна) млечка. Среща се сравнително често в горите до 1700 м н.в. Добре вирее под слопа на насажденията на свежи и влажни месторастения – подотдели: **35** "е"; **45** "г"; **54** "ж"; **67** "т"; **70** "щ"; **150** "ж"; **189** "д"; **207** "в", "и"; **208** "с"; **209** "ж"; **239** "т"; **264** "г"; **339** "б", "д", "е"; **349** "з"; **359** "ж", "з", "ч"; **375** "и"; **379** "е"; **385** "и"; **403** "п", "с"; и други, но не образува гъсти популации, а се намира по-скоро като единични растения. Растението намира приложение главно в народната медицина. Ресурсите му са ограничено използваеми.

Euphorbia cyparissias L. - Кипарисова млечка. Кипарисовата млечка предпочита голите места и може да се намери по поляните на "Боженски рид", "Врани рид", "Голема брезовица", "Димитрова чука", "Дулан", "Каменна локва", "Козарник", "Ровине", "Своге", "Чукя", под връх "Руй", подотдели: **53** "1"; **55** "3"; **66** "1"; **67** "а"; **127** "н"; **132** "6"; **169** "2"; **173** "щ", "ю"; **189** "г"; **382** "8", "17" и други. В медицината се използва цялата надземна част (дрога Herba Euphorbiae cyparissias).

Fabaceae – Бобови (Пеперудоцветни)

Bituminaria bituminosa Stirt. – Битуминария (псоралея). Среща се предимнов покрайнините на дъбовите гори, около пътища, храсталаци или голи площи, където достига височина до 1.5 м. Споменава се повече информативно, защото няма ресурсно значение като лечебен вид.

Lotus corniculatus L. - Обикновен звездан. Среща се по влажни ливади, пасища и храсталаци из цялата страна. При таксацията е установено на много места всред тревните съобщества в местностите "Богданова ливада", "Димитрова чука", "Средни дол", "Чаушова ливада", "Своге", по дивечовите ниви, поляните и другите голи площи от горските територии и на изредени места в насажденията – подотдели: **99** "5"; **100** "11"; **120** "6"; **192** "к"; **219** "1"; **221** "3"; **381** "7", "8"; **397** "7", "15"; **403** "ц"; **408** "о"; **409** "к", "л"; **425** "т"; **494** "1" и други. Употребява се главно в народната медицина. Ресурсите са използваеми.

Ononis spinosa L. – Бодлив гръмотрън. Среща се на цялата инвентаризирана територия по периферията на смесените или чисти дъбови насаждения, по поляните, край храсталаци,

слогове и пътища, по земеделските земи и в горските територии в подотдели: **54** “б“, “г“, “м“, “5“; **67** “у“; **70** “е“; **181** “з1“; **192** ”в“, “л“; **264** ”ж”; **362** ”1” и други. В съвременната медицина се използват корените (дрога Radix Ononidis), които се изкопават през есента след узряването на плодовете. Ресурсите му са слабо използваеми.

Trifolium pratense L. – Червена детелина. Може да се намери из влажни ливади, пасища и тревисти места в цялата страна, като в района на общината е разпространена до 1700 м н.в. Среща се, като характерен вид в дъбовите гори, предимно по разсветлените места и по поляните в по-високите части. Червена детелина има в местностите “Брезовица“, “Димитрова чука“, ”Лазаровци”, ”Мали извор”, ”Ровине”, ”Рудина”, ”Средорек”, ”Терзийска ливада”, ”Църквище”, ”Чукя”, ”Шипковски рид”, в подотдели: **45** “п“; **50** “о“, “ч“; **54** “г“, “ж“, “ш“, “5“; **77** ”1“; **99** “5“; **150** “1“; **189** ”3”, “6“; **190** “а1“; **207** ”1“, “3“; **219** “1“; **221** “3“; **397** ”7”, “15“; **404** “ц“; **406** ”р”; **407** “к“, “л“; **408** ”о”; **409** “к“, “л“; **411** “6“; **449** ”1”; **463** “1“, “2“; **494** ”1“; и други. За медицински цели се употребяват изсушените цветове (дрога Flores pratensae), които се берат през май и юни месец. Ресурсите са в големи количества.

Gentianaceae – Тинтявови

Centaurium erythraea Raf. - Червен кантарион. Тази билка може да се намери всед тревните съобщества по горските поляни, из ливади и захрастени места, обикновено като единични растения. При таксацията е била отбелязана в местностите “Лиша“, ”Манина гарина”, ”Паунов рид”, “Богданова ливада“, “Средни дол“, “Чаушова ливада“, ”Своге”, в подотдели: **27** ”у”; **45** “4“; **50** “ч“; **181** “з1“; **190** “щ“;; **192** ”б”; **379** ”1“; **381** ”7”, “8“; **397** ”6“, “7”, “15“; **407** “к“, “л“; **411** ”6”; **448** “р“ и други. Характерният горчив вкус на червения кантарион се дължи на съдържащите се в него горчиви глюкозиди еритаурин, еритроцентаурин, генциопикрин и други вещества. В съвременната медицина се употребяват цъфтящите стръкове (дрога Herba Centaurii), отрязани на 15 см под върха. Ресурсите са разпръснати и могат да се събират само за лична употреба.

Gentiana asclepiadea L. - Горска тинтява. Горската тинтява е разпространена над 1000 м н.в. в по-високите части – районите под вр.“Руй“ и вр.“Било“. Като мезофитен вид се среща на по-свежи местообитания в покрайнините на буковите гори в подотдели: **30** ”и”; **221** ”л”; **222** ”в”; **223** ”б”; **375** ”б”; **379** ”б“, “в“; **381** “п”; **385** ”л“, “о“, “р“, “3“; **386** ”д”, “ж“; **387** ”а“, “д“; **389** “а2“; **397** ”е1”, “2“, “3“ и други. Цъфти края на август-септември. В медицината се използват всички части на растението – надземната част (дрога Herba Gentianae), листата (дрога Folia Gentianae) и корените (дрога Radix Gentianae). Надземните части се събират по време на цъфтежа, а корените се изваждат през есента. Ресурсите са в добро състояние, но са твърде ограничени като количество.

Gentiana cruciata L. - Синя тинтява. Напротив синята тинтява обитава по-ниските места на Знеполския район. Среща се в покрайнините на гората и в затревените места в полето. В горските територии отделни растения са намирани в подотдели: **27** ”ц”, “5“; **45** “4“; **81** ”щ”; **84** ”а”, “т“; **120** ”9”; **166** ”у”; **167** ”и1”; **169** “и1“; **183** “ж“, “л“; **192** ”к“; **194** ”н“; **207** ”л”, ”1”; **233** “г“; **264** ”з”, “1“; **315** “т“; **316** ”л”; **319** ”1”; **324** “в“; **326** “г“; **330** ”3“, “4“; **332** ”и”; **448** “р“; **449** ”1” и други. Ресурсите са слабо използваеми, защото въдът се среща само като единични растения.

Geraniaceae – Здравецови

В рода Geranium са включени различни видове здравец, които се срещат повсеместно в стопанството из влажни, сенчести, каменливи и скални места от 400 до 1700 м н.в. В медицината се използва цялата надземна част на растенията (дрога Herba Geranii), която се събира по време на цъфтежа им. Има голямо приложение и в народната медицина.

Geranium macrorrhizum L. – Обикновен здравец. Видът е характерен за каменливите, но по-влажни терени и е разпространен както под склопа на насажденията, така и на голи площи по р.Скокавица, под връх “Руй“, подотдели: **45** ”а“, “б“, “в“; **222** ”а”, “л“, “1“, “2“; **239** “ш“; **315** “и“, “н“, “п“, “р“; **316** ”е”; **319** ”г”, “3“; **375** ”а”, “б“; **376** ”б“, “1“; **377** ”а“; **389** ”ю1“,

“о2“ и други. Той е изключително жизнен, лесно се прихваща и масово се използва за озеленяване на дворове, градини, гробища и т.н. Ресурсите са в достатъчни количества.

Geranium phaeum L. - Кафявоцветен здравец. Този вид е по-влаголюбив от останалите видове здравец и може да се намери на по-висока надморска височина в подотдели: **27** ”г”; **114** ”т”; **220** “д“; **233** “г“; **375** ”ж“; **376** ”1“ и т.н. Ресурсите му са доста по-ограничени от тези на обикновения здравец.

Geranium robertianum L. - Робертов здравец. Разпространен е на припечни места, в гори и храстови формации, на места на много каменливи и скални терени – подотдели: **169** “2“; **173** ”х”; **192** ”6“; **202** ”в”, “е“; **203** ”в“, “3”; **219** ”а”, “б“; **220** “д“; **411** “6“; **420** “у“; **449** ”1”; **495** ”щ“; **538** ”ф“; **539** ”р“; **544** “7“; **545** “1“ и други. Ресурсите са слабо използваеми.

Clusiaceae – Звъникови

Hypericum perforatum L. - Жълт кантарион (лечебна звъника). Всред огромното разообразие от тревисти растения в района на стопанството се намира и лечебната звъника, която е международно признато и търсено лечебно растение. Тя се среща главно по поляните, ливадите и другите голи площи, но често се настанява и под склопа на по-светлите гори. По време на таксацията бяха установени известни количества от тази билка в горските територии в подотдели: **27** ”л”; **45** “з“, “4“; **53** ”1”; **54** “м“; **55** ”3”; **66** ”1”; **77** ”1“; **80** “д“; **99** “5“; **132** “6“; **167** ”ш”; **169** “и“, “к“, “о“, “2“; **173** ”ф“; **181** “ж“, “т“, “у“, “ф“; **186** ”с”; **189** ”г“, “п”; **190** “щ“; **192** ”о“; **226** “6“; **335** “щ“; **339** ”е”; **379** ”1“, “6“; **381** ”7”, “8“; **397** ”7”, “15“; **406** ”р”; **411** “6“; **420** “е“; **448** “р“; **449** ”1”; **452** “и“; **457** ”б”; **463** “е“; **494** ”1“; **528** ”а“; **538** ”ф“; **539** ”р“; **542** “2“ и на много други места. Извън площите обект на този план, жълт кантарион има по ливадите на под връх “Руй“, “Голема брезовица“, ”Долни валог”, “Лиша“, ”Манина гарина”, ”Паунов рид”, “Богданова ливада“, ”Равнище”, “Средни дол“, “Чаушова ливада“, ”Своге”, ”Ровине”, ”Църквище”, ”Чукя”, където на места билката е в такива количества, че би могла да се коси. Дрогата Herba Huperici е върхната облистена и цветоносна част на стъблото, отрязана на 25-30 см под върха по време на цъфтежа.

Lamiaceae – Устоцветни

Clinopodium vulgare L. - Черновръх (котешка стъпка). Разпространен е по поляните и по обрасли пътища в района на в дъбовите гори – подотдели: **23** ”т”; **45** “д“; **50** “п“, “ш“; **54** ”х”; **67** “д“; **70** “ш“, “д1“; **120** ”в”, “ж“; **129** “б“; **150** “з“; **169** “д“, “а1“, “о1“; **181** “д1“; **189** ”6”; **192** ”г“, “н“; **202** ”з”; **206** ”т“; **207** ”1“; **221** “3“; **242** “и“; **316** ”л”; **339** ”н”; **379** “6“ и други. Използва се в народната медицина, а напоследък се правят опити за приложението на билката при лечение на ракови заболявания. Ресурсите му са използваеми.

Lavandula officinalis L. – Лавандула. Лавандулата е техническа култура, която се отглежда на някои места в страната. В района на общината ограничено над гр.Трън, в местностите “Мършавец“ и “Пещерица“ се среща само диворастяща лавандула – подотдели: **201** ”д”; **204** ”1”. Растението съдържа около 3 % етерично масло в цветовете, което се употребява не само в медицината, но и в парфюмерийната и козметична индустрия. Освен това е медоносно, корените му са много жилави и всепроникващи и може да се използва с противоерозионна цел. Ресурсите са твърде малко, за да могат да се употребяват.

Mentha piperita L. – Обикновена мента. Видът е много полиморфен. У нас има повече от 20 вида менти, които съдържат ментол и ментово масло, но медицинската мента не се среща в диво състояние, а е получена от кръстосването на диворастящи видове. Обитават по-влажни тревисти места край реките Ерма, Кожинска река, Мелънщица, Скокавица, Ябланица, в покрайнините на горските масиви – подотдели: **27** ”д”; **70** “ш“; **80** ”л1“; **207** ”1“; **221** ”д”, “ж“; **239** “р“; **339** ”ж”, “л“; **362** ”1”, “3“; **376** ”1“; **379** ”в“, “р“; **402** “я“; **463** “1“, “2“ в местностите ”Своге”, ”Ровине”, ”Чукя” други. Ресурсите на територията на стопанството са използваеми.

Mentha spicata L. - Див джоджен. Среща се обикновено заедно с различните видове мента или в самостоятелни съобщества – подотдели: **219** “1“; **227** ”м”; **362** ”1”, “3“; **403** ”ю”; **411** ”б”; **494** ”1“ и други. Видът се култивира и като подправка. Ресурсите са в достатъчни количества, но култивираната подправка е с много по-добър аромат и няма интерес към събирането на дивия джоджен.

Origanum vugare L. – Лечебен риган. Може да се намери навсякъде по открити места, поляни и изредени гори, но предимно на малки групи. Употребяват се цветоносните върхни части на растението (дрога Herba Origanii) както в съвременната, така и в народната медицина. Може да се събира по всички поляни извън горските територии, по поречието на Кожинска река, в местностите “Богданова ливада“, ”Манина гарина”, ”Паунов рид”, “Средни дол“, “Чаушова ливада“, ”Своге”, ”Ровине”, ”Чукя”, както и в подотдели: **70** “д1“; **120** ”7”; **132** “к“, “6“; **169** “и“, “к““; **201** ”б”; **221** “3“; **239** “о“; **339** ”в”; **379** ”с“, “6“, “12“; **397** ”14”; **411** “6“; **449** ”1”; **494** ”1“; **538** ”ф“; **539** ”р“ и други. Ресурсите му са широко използваеми.

Sideritis montana L. – Планински миризлив бурен (маясълче). Среща се по голите площи в местноста “Лиша“ и по-рядко в разредени дъбови и келявгабърови насаждения – подотдели: **141** ”м“; **192** ”к“; **248** ”б“, “в“; **249** “г“, “е“; **382** “19“, “20“; **544** “7“; **545** “1“. Употребява се в народната медицина. Няма определено ресурсно значение, а и по-голяма част от находищата му са извън горските територии.

Stachus officinalis Trev. (Betonica officinalis) – Лечебен ранлист. Разпространен е сред тревните съобщества до 1700 м н.в. Предпочита свежи местообитания, предимно голи площи, поляни, ливади и покрайнините или разсветлените места в насажденията – подотдели: **183** “ж“, “к“; **219** “1“; **385** ”о“, “1“, “3“; **386** ”2”. Цъфти от юни до септември. В съвременната медицина се използват надземната му част (дрога Herba Betoniceae), която се събира по време на цъфтежа и коренището (дрога Rhizoma Betoniceae). Ресурсите са твърде разпръснати и се среща само като единични растения.

Teucrium chamaedrys L. – Обикновено (червено) подъбиче. Намира се по тревисти поляни, храсталаци, в покрайнините на насажденията, често на по-сухи и скални места до към 1400 м н.в., в местностите ”Ровине”, ”Чукя”, под връх “Руй“, в горските територии в подотдели: **27** ”в”; **45** “4“; **104** ”в”; **129** “б“; **166** “ф“; **189** ”в”, “н“; **200** ”е”; **201** ”и“; **239** “ш“; **242** “у“; **298** ”ю”; **328** “в“; **339** ”м”, “н“, “о“; **379** “6“, “7“; **420** “е“, “ч“; **422** ”а”; **542** “д“ и други. В съвременната медицина се използва надземната част (дрога Herba Teucrii chamaedrys), която се събира по време на цъфтежа, без приосновните вдървенели части на стъблата. Ресурсите са използваеми, но растението е с твърде малка биомаса.

Teucrium polium L. – Бяло подъбиче. Бялото подъбиче е по-сухоустойчив вид от червеното. Разпространено е главно по голите площи и в келявгабъровите насаждения на скални и каменливи терени по южните склонове в полите на Родопите – подотдели: **140** ”ф”; **141** ”м“; **145** ”к“; **181** “х“; **182** “м“; **248** ”б“, “в“; **249** “г“, “е“; **339** ”с”; **544** “7“; **545** “1“ и други. За медицински цели се употребява надземната му част (дрога Herba Teucrii poli), която се събира от май до септември. Ресурсите са използваеми, но трябва да се има предвид, че в големи количества билката е ***отровна.***

Thymus sp. diversae – Мащерки. На по-сухите места, предимно по билата на голи площи се срещат различни видове мащерка. Мащерката е силно полиморфен вид и е представен от редица трудно различими разновидности, но това няма практическо значение за билкосъбирането, тъй като всички видове съдържат етерични масла и се използват еднакво в официалната и народната медицина. Употребяват се цъфтящите надземни части (дрога Thymus serpilli). Могат да се събират в местностите “Брезовица“, “Богданова ливада“, ”Гарваница”, “Димитрова чука“, ”Остра чука”, ”Плоча”, ”Попови кладенци”, ”Репорица”, “Средни дол“, ”Своге”, ”Тънски рид”, “Чаушова ливада“, под връх “Руй“, в подотдели: **45** “4“; **53** ”1”; **54** ”ц”, “5“; **55** ”3”; **66** ”1”; **67** “т“; **99** “5“; **120** ”7”; **132** “6“; **167** ”10”; **181** “х“; **182** “м“; **190** ”б”; **248** ”б“, “в“; **249** “г“, “е“; **379** ”п“, “6“, “7“; **381** ”7”, “8“; **382** ”8”, “17“; **390** ”б1”; **397** ”7”, “15“; **402** “у“; **403** “с“, “ц“; **404** “м“, “х“; **406** ”р”; **407** “к“, “л“; **408** ”о”; **409** “к“, “л“; **411** “6“; **448** “р“; **449** ”1”; **464** “б“, “е“; **494** ”1“; **538** ”ф“; **539** ”р“; **542** “2“; **544** “7“; **545** “1“ и на

много други места. Ресурсите са максимално използваеми, но на по-бедните местообитания много бързо изсъхват и губят качествата си.

Liliaceae – Кремови

Allium paniculatum L. – Метличест лук. Видът се среща по каменисти, песъчливи и тревисти места и из ливадите в цялата страна. В планините се изкачва до 1500 м н.в. В района на общината е намиран в местностите "Богданова ливада", "Средни дол", "Чаушова ливада", в подотдели: **379** "1", "6", "7", "15"; **381** "7", "8" и т.н. Няма особено ресурсно значение.

Allium rotundum L. – Кръгъл лук. Разпространен е в цялата страна, но главно като единични растения в тревните популации. Расте по тревисти места в местностите "Воденичище", "Горни явор", "Димитрова чука", "Киселица", "Милин кръст", "Овнарник", "Рздолци", "Усойна", ниви, ливади, в поизредени насаждения. В горските територии е установен в подотдели: **54** "5"; **70** "5"; **110** "3", "4", "7"; **139** "4", "5", "6"; **182** "1"; **356** "2"; **365** "2" и други. Кръглият лук е медоносно растение и се употребява в народната медицина. Преди цъфтежа, листата могат да се използват за храна, а съдържащото се в тях чесново масло и глюкозидът аллин проявяват антибиотични свойства. Ресурсите са много разпръснати, но могат да се ползват от местното население.

Colchicum autumnale L. – Мразовец (есенен минзухар). Той е ***отровно*** растение. Цъфтежът му започва през есента. Среща се повсеместно, предимно по поляните и изредените покрайнини на горите – подотдели: **50** "о"; **77** "1"; **104** "л"; **201** "б", "к"; **202** "е", "2"; **203** "в", "3"; **207** "а", "л", "1", "2"; **219** "1"; **233** "8"; **319** "1"; **330** "3", "4"; **331** "з"; **362** "1", "3"; **397** "4", "5"; **448** "1"; **449** "1"; **488** "2"; **494** "1"; **533** "г" и други. В съвременната медицина се използват семената (дрога Semen Colchici) и грудките (дрога Bulbus Colchici). Ресурсите му са използваеми, но безконтролното му събиране и употреба не са желателни.

Lilium martagon L. – Петров кръст. Този вид много рядко се среща и е поставен под режим за опазване и регулирано ползване от Закона за биологичното разнообразие в България. От него при таксацията са забелязани единични екземпляри над 1000 м н.в.

Paris quadrifolia L. – Вранско око. Среща се из сенчести смесени буково-габърови гори. Предпочита богати на хумус и влажни почви. Всички части на растението са ***отровни*** и имат възбуждащо действие. Може да се намери само като единични растения в подотдели: **99** "г", "о"; **137** "г"; **141** "г"; **167** "з"; **239** "ш"; **315** "е"; **316** "г"; **319** "б"; **349** "в"; **359** "ж", "з"; **371** "б"; **375** "а", "б"; **385** "м"; **463** "в"; и други.

Polygonatum odoratum Mill. - Момкова сълза. Може да се намери на места в горите и храсталаците от 950 до към 1250 м н.в. Този вид е поставен под режим за опазване и регулирано ползване от Закона за биологичното разнообразие в България. Установен е в подотдели: **99** "а", "г"; **100** "н"; **101** "к"; **127** "с"; **150** "д", "ж"; **206** "т"; **207** "е", "ж", "3"; **544** "л" и други на свежи, средно богати месторастения. В съвременната медицина се използва свежото коренище (дрога Rhizoma Polygonati). Прилага се и в народната медицина. Ресурсите са много разпръснати и слабо използваеми.

Veratrum album L. – Бяла чемерика. Расте из влажни и умерено влажни планински поляни край реки и потоци. Среща се рядко в района на стопанството, само по най-високите части на Краище – вр."Било", в местностите "Райкин преслап" и "Кървав камък" на границата с Република Сърбия, но притежава висока жизненост и бързо се самовъзобновява. Установени са предимно единични растения всред тревните формации в подотдели: **375** "и"; **376** "д", "4"; **377** "е"; **378** "о"; **384** "и", "к", "14", "15", "16"; **386** "а1", "4", "5"; **387** "ч", "2"; **388** "ж", "16"; **389** "ю1". Чемериката е ***отровно*** растение, което я прави потенциално опасна за събиране.

Dipsacaceae – Лугачкови

Dipsacus sylvestris Huds. - Горска лугачка. Масово се среща и доминира в тревните съобщества особено по изоставените земи, покрай селища, пътища, слогове из цялата страна.

Популации от този вид се намират в подотдели от горските територии: **23** ”у”; **242** “ц“; **379** ”6“, “7“; **494** ”1“ и на други места. Семената му са важен хранителен ресурс за птиците през зимата. Ресурсите му са изпозваеми, имайки предвид и земеделските земи.

Onagraceae – Върбовкови

Epilobium angustifolium L. - Теснолистна върбовка (Пожарика). Видът е хелиофит с широк екологичен ареал, пригоден за укрепване на насипи, брегови откоси и други оголени места. Среща се масово по сечища, пожарища, крайпътни изкопи и насипи. Установени находища има в подотдели: **27** ”а”, “ф“; **50** “ш“; **70** “р“;**169** “к1“; **173** ”ч“; **181** “м“, “х“, “ю“; **182** “м“; **221** “ж“; **266** ”ч”; **402** “ю“; **403** “х“, “ш“; **404** “х“, “ш“; **406** “р“; **407** “к“, “л“; **408** ”о”; **409** “к“, “л“; **448** “р“; **499** ”а“; **525** ”х”; **538** ”ф“; **539** ”р“ и други. Цъфти продължително време – от юни до октомври. Растението е медоносно – цветовете му имат много нектар – 12-16 мг на цвят. Листата му се използват за чай, а от дугите части може да се прави салата. Ресурсите му са максимално използваеми.

Orchidaceae - Салепови

С красотата и биологичните си особености салеповите растения са приоритетен обект на природозащита. Търговията с всички видове диворастящи орхидеи се регулира чрез Вашингтонската конвенция (CITES), а много от видовете са защитени в България.

Anacamptis pyramidalis Rich. – Обикновен анакамптис. Видът е защитен от Закона за биологичното разнообразие в България. Предпочита сухи глинести почви с алкална реакция, върху варовикови скали. В горските територии обитава поляни, голини и покрайнините на насажденията.

Cephalanthera rubra L. – Червен главопрашник. Среща се както в горите, така и по поляни и голини в широк диапазон на разпространение – от морското равнище до 1700 м н.в. Отличава се с червените си цветове. Установени са единични растения в подотдел : **194** ”д“.

Himantoglossum caprinum Spreng. – Обикновена пърчовка. Видът се среща на открити, слънчеви места, на варовити терени, всред храсталаци, по поляни и в изредени широколистни гори. Защитен е от Закона за биологичното разнообразие в България и е предмет на опазване в Защитените зони “Любаш“ и “Земен“. На територията на стопанството е установен в подотдели: **186** ”с“; **189** “б“; **190** ”4”; **194** ”н“; **332** ”и” и други.

Orchis masculata L. - Петнист салеп. Видът е грудкова орхидея. Листата му се отличават с тъмните си петна. Цъфти от май до август месец. Разпространен е из гори и горски поляни, край влажни ливади и планински потоци. На територията на общината по-масово се среща в подотдели: **189** ”а”, “б‘, “у“; **190** ”з”; **191** ”а“, “д”; **193** ”а“; **194** ”д“; **385** ”р“, “1“; **387** ”д“; **389** “а2“; **492** ”ф” и други.

Papaveraceae – Макови

Corydalis bulbosa DC. – Грудеста лесичина. Среща се често в букови гори, габърови и смесени дъбови насаждения, на умерено влажни почви и свежи месторастения. Видът цъфти рано на пролет през април-май. По време на таксацията са намирани стръкове и листа от растението в подотдели: **127** ”е”; **141** ”г“; **189** ”б”; **315** “е“; **316** ”г”; **319** ”б”; **370** ”г“; **372** ”и“; **374** ”д“; **375** ”б“, “и“; **540** “а“; **542** “б“ и други, но то е разпространено на много повече места, които през лятото и есента по-трудно могат да се установят. Успоредно с него, по същите места се среща и ***Corydalis solida Swartz. - Плътногрудеста лесичина***, която даже е по-многочислена. И двата вида лесичини се използват с лечебна цел, като най-ценни са грудките им (дрога Tubera Corydalis), но се употребяват и надземните им части (дрога Herba Corydalis). Ресурсите са използваеми.

Paeoniaceae – Божурови

Paeonia mascula Mill. – Розов (самовилски) божур. Повечето от находищата на вида в стопанството се намират на варовити терени в района на с.Ломница. Среща се в просветлени места в дъбови или келявогабърови гори или сред разредени храсталаци. Видът е защитен по Закона за биологичното разнообразие на теритирията на цялата страна, в ***"Червената книга на България"*** е класифициран като ***"застрашен" - реликт***. С лечебна цел могат да се употребяват корените (дрога Radix Paeoniae), но в големи количества са ***отровни*** и освен това видът е ***забранен за събиране***. Единични растения са установени в подотдели: **226** "н", "8"; **233** "а1" и други.

Plantaginaceae - Живовлекови

Plantago lanceolata L.- Теснолистен живовляк. Расте из ливадите край реките и по поляните и другите голи площи в горските територии и извън него. Той е светлолюбив и студоустойчив мезофит и се среща на по-големи надморски височини. Може да се в подотдели: **67** "у"; **99** "5"; **100** "11"; **525** "х"; **544** "7"; **545** "1" и други. Наличните запаси са сравнително големи и могат да се използват. Сокът от листата му (дрога Folia Plantaginis lanceolatae) се употребява с противовъзпалителна цел.

Plantago major L. - Широколистен живовляк. Среща се като бурен по влажни тревисти, песъчливи и наводнени места, край реки, блата, изкопи, край пътища и сечища, предимно в по-ниските части. В горските територии се среща в подотдели: **67** "т"; **104** "г"; **169** "а1", "2"; **192** "а"; **201** "а"; **403** "к"; **494** "1"; **538** "ф"; **539** "р" и други. Видът е светлолюбив мезофит и мезохигрофит. В съвременната медицина се използват напълно развитите листа (дрога Folia Plantaginis majoris). Ресурсите са максимално използваеми.

Polygonaceae - Лападови

Rumex acetosa L. – Обикновен киселец. Киселецът е светлолюбив мезофит. Може да се намери по влажни поляни, планински ливади и тревисти места. В горските територии се среща по поляните на свежи до влажни местообитания: **219** "1" и други. Има добри самовъзобновителни възможности и за местни нужди ресурсите му са използваеми. В съвременната медицина се употребяват листата или цялата надземна част (дрога Herba Rumicis asetosae). Намира широко приложение в народната медицина и кулинария.

Primulaceae – Игликови

Primula veris L. – Лечебна иглика. Среща се из горите, храстите и горските поляни до 1700 м н.в. Цъфти рано на пролет още през март в по-ниските, до юни-юли по по-високите части на стопанството. В съвременната медицина се използват коренищата (дрога Radix et Rhizoma Primulae), листата (дрога Folia Primulae) и цветовете(дрога Floers Primulae). Като примери за разпространението й могат да се дадат подотдели: **99** "5"; **525** "х" и други, но често се среща само като отделни индивиди и ресурсите са доста ограничени. Билката е поставена под режим за опазване и регулирано ползване от Закона за биологичното разнообразие в България.

Ranunculaceae – Лютикови

Anemone sylvestris L. – Горска съсънка. Видът е защитен от Закона за биологичното разнообразие. Среща се рядко в Трънската котловина на сухи тревисти места, предимно извън горските територии.

Aquilegia vulgaris Baumg. - Обикновена кандилка. В "Червената книга на България" е определена като ***рядък вид*** и е защитена от Закона за биологичното разнообразие в България. Разпространена е в района около гр.Трън, в местността "Ждрелото" на р.Ерма и ждрелото на р.Ябланица. Среща се на сенчести места, на свежи до влажни месторастения. Установена е в подотдели: **189** "б"; **195** "3"; **209** "п", "1". За лечебни цели се използва цялото растение, включително корените и семената. Събира се по време на цъфтежа и се ползва в прясно състояние и изсушено. Имаки предвид, че е защитен вид, ползването му като лечебно растение е ограничено.

Helleborus odorus L. - Кукуряк. Среща се доста често рано напролет, като характерен вид за дъбовите гори, но добре вирее и под букови и габрови дървостои, като сенкоиздържлив мезофит. Среща предимно по нископланинските части на стопанството под склопа на широколистните гори – подотдели: **50** "г1"; **54** "ц"; **67** "е", "з", "у"; **70** "з", "т"; **99** "в", "о"; **100** "л"; **104** "а", "г"; **120** "в", "ж", "з"; **132** "б"; **150** "д", "ж"; **166** "ч"; **167** "з"; **169** "д"; **173** "а", "м", "а1"; **189** "р"; **192** "л"; **201** "а", "е"; **202** "б", "д", "ж"; **206** "а"; **207** "б", "в"; **221** "и"; **239** "о"; **264** "в"; **315** "а", "е", "т"; **316** "з", "л"; **320** "а"; **321** "а"; **328** "в"; **329** "е"; **339** "м"; **349** "н", "с"; **359** "а", "б"; **379** "ж"; **402** "т", "ч"; **403** "ж", "з"; **404** "а", "щ"; **420** "ч"; **422** "а"; **463** "о"; **464** "г", "д"; **533** "п"; **542** "б", "е" и много други. Някои находища в района могат да бъдат отнесени към Helleborus cyclophyllus Boiss., от които са познати и интрогресивни форми с Helleborus odorus. Лечебният ефект на растението се дължи на сърдечнодействащите глюкозиди, съдържащи се в корените (дрога Rhizoma et Radix Hellebori), но трябва да се ползва само по лекарско указание, защото е ***отровно***. Употребява се и във ветеринарната медицина, като засилващо средство в овцевъдството. Ресурсите са в задоволителни количества.

Rosaceae – Розоцветни

Agrimonia eupatoria L. – Лечебен камшик. Видът е широко разпространен в по-ниския район на стопанството, но се среща като единичен вид и по поляните и около пътищата в планинската част. Може да се намери по по-свежите поляни в местностите "Голема брезовица", "Лиша","Манина гарина", "Паунов рид", "Своге", "Ровине", "Чукя", или в по-разредените букови и горунови гори – подотдели: **23** "ц"; **35** "к"; **40** "д"; **45** "п"; **54** "5"; **67** "о"; **70** "р", "я"; **99** "5"; **120** "б"; **166** "б"; **167** "г"; **169** "л", "о"; **181** "з1"; **189** "д", "б"; **192** "е"; **201** "б"; **202** "в"; **207** "1"; **315** "т"; **316** "л"; **335** "б", "щ"; **339** "в"; **411** "б"; **542** "м"; **543** "к". Има го много и извън горските територии по затревените необработвани земи. В официалната и в народната медицина се употребява надземната част на растението (дрога Herba Agrimoniae). Събира се по време на цъфтежа от юни до септември, като стъблото се отрязва високо – на 25 см от основата. Ресурсите му са максимално използваеми.

Geum urbanum L. – Градско омайниче. Среща се по сенчести места в горските комплекси, край пътеките, по сечищата и голините, а може да се намери и в селата, покрай оградите. Има го в подотдели: **45** "н"; **67** "ж", "т"; **169** "л"; **181** "г"; **192** "б"; **202** "к"; **207** "г", "1"; **209** "с", "ф"; **315** "т"; **316** "б", "л"; **400** "ш"; **402** "и"; **528** "р", "т" и други. Цъфти от май до август месец. За медицински нужди се употребяват изкопаните през пролетта коренища (дрога Rhizoma et Radix Gei urbani) или цъфтящата надземна част (дрога Herba Gei urbani). Ресурсите са изпозваеми, но в повечето случаи растението се среща поединично и събирането му е трудно.

Fragaria vesca L. - Горска ягода. По специално внимание може да се отдели на този вид, който е повсеместно разпространен, както в смесени тревни съобщества, така и в самостоятелни формации, а често и под склопа на боровите дървостои. В горските територии се среща почти навсякъде – подотдели: **23** "л"; **27** "б", "л"; **35** "к"; **40** "д"; **45** "и"; **127** "с", "у"; **128** "о", "п"; **132** "6"; **150** "ж"; **166** "ф", "ш"; **167** "в", "10"; **169** "а", "к","к1"; **173** "и", "х"; **181**

“у“, “ф“, “ю“; **189** ”в”, “м“, “р“; **192** ”в“, “е“, “5“; **202** ”ж”; **206** ”т“; **207** ”д“; **226** ”г”; **329** “е“, “3“, “5“, “б“; **330** ”3“, “4“; **370** ”е“; **371** ”а“; **374** ”б“; **375** ”в“; **402** “т“, “я“; **403** “п“, “ф“, “х“; **404** “ж“, “ц“, “щ“; **406** “р“; **407** “к“, “л“; **420** “г“; **422** ”з”, ”м”; **425** ”а”, “д“, “з“; **443** ”г”; **448** “р“; **463** “д“; **464** “б“; **525** ”х”; **527** ”р”; **533** “р“; **538** ”ф“; **539** ”р“; **542** “а“; **544** “х“ и други. Плодовете имат много добри вкусови качества и през юни и юли местното население масово ги събира за варене на сладка, сиропи и други. С лечебна цел се употребяват листата (дрога Folia Fragariae), които съдържат витамин С, флавоноиди, етерични масла, силициева киселина и други. Ресурсите, особено по по-високите части, са в много добро състояние и са максимално използваеми.

Potentilla argentea L. - Сребрист очиболец. Светлолюбив, сухоустойчив вид, който обитава предимно поляните по билата на планината. Установен е в тревните съобщества на ”Върпела”, “Голема брезовица“, “Димитрова чука“, ”Своге”, ”Ровине”, ”Чукя”, подотдели: **27** ”у”; **53** ”1”; **54** ”д”; **55** ”3”; **66** ”1”; **67** “в“; **70** “б1“; **71** ”б”; **99** “5“; **120** ”б”; **141** ”м“; **166** ”ш”; **181** “х“; **182** “м“; **192** ”м“; **248** ”б“, “в“; **249** “г“, “е“; **339** ”с”; **402** “у“; **405** “д1“; **411**“б“; **448** “р“; **531** “ш“; **533** “г“; **544** “7“; **545** “1“ и други. Ресурсите са използваеми, но биомасата им е твърде малка са бране на промишлени количества.

Potentilla erecta Rauschel. - Горски очиболец. Среща се на места заедно с горската ягода под склопа на боровите гори и на голи площи на сенчести изложения – подотдели: **70** ”д”; **132** “б“; **166** ”у”; **189** ”р“; **192** ”б“; **207** ”в“; **208** ”с“ и други. Цъфти юли-август. За медицински нужди се използва коренището (дрога Rhizoma Tormentillae), което се изкопава през есента след отмирането на надземните части на растението – септември-октомври месец. Не е толкова масово разпространен, като горската ягода, но ресурсите са използваеми.

Rubiaceae - Брошови

Asperula odorata L. – Лазаркиня. В широколистните гори тя е едно от най-разпространените лечебни растения. Индикатор е на буковите типове гора на богати и свежи месторастения. Развива се под склопа на буковите насаждения – подотдели: **23** “е“; **54** ”т”; **99** ”а”, “м“; **137** ”г”; **141** ”г“; **150** ”а“, “б“; **181** “л“; **190** ”е”; **207** ”з“; **210** ”в”; **211** ”б”; **212** ”а”; **219** ”а”, “б“; **220** ”д”, “е“; **221** ”д”, “ж“; **222** ”а”, ”в”, “л“; **226** ”б”; **320** ”а“; **321** ”в”; **335** “м“,“о“; **349** “а“, “в“; **359** “ж“, “з“; **370** ”а“; **372** ”е“; **373** ”в“; **374** ”г“, “д“; **375** ”б“, “д“, “ж“; **379** ”в“; **381** ”п”, “с“; **385** ”е“, “ж“, “и“, “м“; **396** ”а”; **397** ”в”; **399** ”у”; **402** “ч“, “щ“; **403** “е“, “ж“, “о“, “ф“; **404** “б“, “с“, “ч“; **425** ”у”; **464** “в“; **495** ”щ“; **544** “г“, “е“ и други – от 900 до 1700 м н.в. Използват се целите стръкове главно като болкоуспокояващо средство, които съдържат глюкозиди, танини, смолисти и горчиви вещества. Ресурсите са широко използваеми.

Galium verum L. – Същинско еньовче. Обитава предимно свежи до сухи месторастения и се среща в съобщества с други тревни видове по поляните на ”Върпела”, “Голема брезовица“, ”Мали извор”, ”Манина гарина”, ”Паунов рид”, “Богданова ливада“, “Средни дол“, “Чаушова ливада“, ”Своге”, ”Ровине”, ”Чукя”, под връх “Руй“ и други. В горските територии може да се намери главно по голите площи – поляни, голини, сечища и други, но го има и в поизредените места в насажденията – подотдели: **67** “а“, “б“, “п“, “5“; **70** “ж“, “5“; **99** “5“; **100** “11“; **120** ”3”, “7“; **128** ”4”; **132** “6“; **169** “и1“, “н1“; **181** “д1“; **189** ”г“, “6“; **221** “3“; **329** “3“, “4“, “5“, “6“; **379** ”1“, ”6“, “7“; **381** ”7”, “8“; **403** “ц“; **452** ”е”; **494** ”1“ц“; **533** “д“ и т.н. Употребява се главно в народната медицина. Ресурсите му са максимално използваеми.

Galium aparine L. – Лепка. Среща се на територията на цялото стопанство, както дъбовите и букови гори, така и в смесените иглолистни насаждения и култури, по голини и поляни, край храсталаци, пътища, слогове и т.н. В горските територии е установена в подотдели: **67** “е“, “з“; **70** “е1“; **202** ”о“; **221** ”ж”; **374** ”б“; **375** ”з“; **402** “у“; **403** “ч“; **404** “а“, “ж“, “ч“; **425** “у“; **443** “в“; **464** “г“; **542** “а“, “д“, “п“ и други. В съвременната медицина се използва цъфтящата надземна част (дрога Herba Galii aparinae). Ресурсите му са използваеми.

Scrophulariaceae – Живеничеви

Digitalis lanata Ehrh. – Вълнест напръстник. Видът е ***отровен***. Среща се по сухи до умерено влажни тревисти и каменисти места, из храсталаците и в окрайнините на редките ксеромезофитни букови или дъбови гори, както и по поляните до към 1300 м н.в. Може да се събира по голите площи подотдели: **27** ”б”; **53** ”1”; **55** ”3”; **66** ”1”; **67** “и“; **81** ”а”; **99** “5“; **150** “е“; **190** “у“; **192** ”д“, “и“, “к“; **201** ”б”; **328** “в“; **330** ”3“, “4“; **335** “я“; **411** “б“; **425** ”а”, “з“; **443** “в“; **452** “и“; **494** ”1“; **499** ”а“; **525** ”х”; **533** “е“, “п“. В медицината се използват само листата (дрога Folia Digitalis lanatae), които се берат от едногодишни растения през август и септември или през следващата година – преди цъфтежа. Ресурсите са сравнително слабо използваеми.

Digitalis viridiflora Ehrh. – Зеленоцветен напръстник. Зеленоцветният напръстник е ***“балкански ендемит“*** - расте единствено в страните на Балканския полуостров. Разпространен е повсеместно от 1000 докъм 1700 м надморска височина, но се среща най-често като единични растения – подотдели: **45** “б“; **104** ”а”, “л“; **127** “н“; **167** “и“; **192** ”з“; **201** ”б”; **339** ”б”; **379** ”б“; **542** “а“ и други. Ресурсите са ограничени и твърде разпръснати.

Verbascum phlomoides L. – Мъхнат лопен (лечебен). Като светлолюбив мезофит предпочита по-свежите местообитания. Расте из храсталаци и изредени гори, по слънчеви тревисти места, край реки и потоци. Среща се сред тревните съобщества и по-рядко в покрайнините на насажденията – подотдели: **53** ”1”; **55** ”3”; **66** ”1”; **67** ”с”; **77** ”1“; **99** “5“; **132** “б“; **173** ”ч“; **181** “з1“; **189** ”г”; **266** ”щ”; **381** ”7”, “8“; **494** ”1“ местностите ”Върпела”, “Богданова ливада“, “Средни дол“, “Чаушова ливада“, ”Ровине”, ”Чукя” и други. В съвременната медицина се употребяват листата (дрога Folia Verbasci) и цветовете (дрога Flores Verbasci). При събирането им трябва да се знае, че видът е ***отровен***. Ресурсите са използваеми.

Solanaceae – Картофови

Atropa bella-donna L. - Лудо биле. Това е една от ***най-отровните*** билки в страната. В ”Червената книга на България” е класифицирана като ***“рядък вид“***. Расте край пътища, в разсветлени места с достатъчна почвена и въздушна влага. Тя е термофит, срещащ се сравнително рядко и характеризиращ се с подвижност на местообитанието. Намирани са отделни растения в подотдели: **30** ”и”; **76** ”е”; **216** ”ж“; **217** ”б“; **221** ”д”, “ж“; **370** ”а“; **371** ”е“; **373** ”в“; **463** “о“. Ресурсите в района на стопанството са сравнително ограничени и забранени за използване.

Physalis alkekendi L. – Мехунка. Видът е многогодишно растение, разпространено върху варовити почви. Среща се много често в съобщества с къпините покрай пътища, сечища и разредени гори – подотдели: **202** ”м“; **206** ”а“; **207** ”б“; **209** ”х“. В медицината се използва цялото растение. Няма особено ресурсно значение, защото се срещат предимно единични екземпляри.

Urticaceae – Коприви

Urtica dioica L. - Коприва. Предпочита по-влажни и сенчести места, включително и по строежите и в селищата. По-сериозни популации могат да се намерят по поречието на р.Ерма, Кожинска река, р.Просия, р.Мелънщица, р.Скокавица, Шипковишка река, р.Ябланица в подотдели: **23** ”г”, “п“; **27** ”д”; **45** “м“, “1“; **50** “ф“; **54** “а“; **70** “х“; **80** “л1“; **114** ”л”; **127** “д“; **150** ”а“, “в“, “1“; **169** “и“, “ц“, “к1“; **173** “я“, “а1“; **189** ”“н“,“б“; **190** ”р”; **192** ”б”, “д“; **194** ”н“; **207** ”1“; **221** ”г”, “е“, “ж“; **264** “п“; **335** “а“; **339** ”л”; **349** “а“; **359** “ж“, “з“; **375** ”а“; **376** ”1“; **402** “и“, “я“, “в1“; **403** “г“, “е“, “т“; **404** “б“; **463** “1“, “2“; **494** ”1“; **528** ”ю“ и други, където има места до с 100 % покритие с коприва. В съвременната медицина се използват листата (дрога Folia Urticae), които се берат от май до септември и коренищата (дрога Rhizoma Urticae), които се изкопават през септември. Ресурсите са максимално използваеми.

Violaceae - Теменугови

Viola silvestris Lam. – Горска теменуга. Този вид, както подсказва името му, вирее под склопа на насажденията. Среща се повсеместно в горите, но предимно като единични растения – подотдели: **45** “и“; **189** “ш“; **190** ”з”; **192** ”д“; **239** “к“; **264** ”в”; **315** “т“; **316** ”б”; **319** ”г”; **330** ”т“; **335** “у“, “я“; **349** “з“; **359** “ж“, “з“, “ч“; **370** ”а“; **372** ”е“; **374** ”а“; **375** ”б“; **402** “ш“; **403** “т“; **499** ”а“; **542** “б“ и други. Използва се главно в народната медицина. Биомасата му е много малка и може да се събира само за лични нужди.

Viola tricolor L. – Трицветна теменуга. Среща се навсякъде по теритирията на общината до към 1700 м н.в., но предпочита откритите места – поляните: **494** ”l“; **525** ”x” и други. Тя е светлолюбив, студоустойчив мезофит. В съвременната медицина се използва надземната част (дрога Herba Violae tricoloris), която се събира по време на цъфтежа от май до август месец. Ресурсите й са в достатъчни количества.

1.6. Папрати

Aspidiaceae - Мъкжопапратови

Dryopterix filix-mas Schott. – Мъжка папрат. Мъжката папрат е разпространена на много места в горските комплекси, на по-влажни места, на голи площи и под склопа на насажденията – подотдели: **23** ”б”; **30** “и”; **45** “л“, “н“; **54** ”л”; **112** ”ж”; **150** “ж“; **173** ”ф”, “л1“; **189** ”б”; **207** ”ж“; **219** ”а”, “б“; **220** “д“; **339** ”д”; **349** “с“, “т“; **359** “ж“, “з“, “ч“; **370** ”г“; **371** ”б“, “в“; **372** ”л“; **373** ”м“; **374** ”б“; **375** ”в“, “г“, “д“; **379** ”б“, “в“; **381** ”м“, “п”, “с“; **385** ”з“, “к“, “н“; **403** “з“; **404** “ф“; **463** “о“; **542** “н“ и много други. Тя е ***отровен вид***. В медицината се използва коренището (дрога Radix Rhizoma Filicis-maris). Ресурсите са в максимални количества.

Aspleniaceae - Изтравничеви

Aspleniaim trichomanes L. - Изтравниче. Широко разпространено в цяла България до 1700 м н.в. по влажни, сенчести каменливи терени и в скални пукнатини, но главно като единични растения. В медицината се използва надземната част (дрога Herba Trichomanis), която се събира през лятото. Има малка биомаса и няма ресурсно значение за района.

Hypolepidiaceae - Орловопапратови

Pteridium aquilinum Kuhn. - Орлова папрат. Това е най-разпространената папрат не само в стопанството, а и в цялата страна. Среща се повсеместно в горските територии и в насажденията и по голите площи: **27** ”а”; **30** ”7” (50%); **53** ”1”; **54** ”у”; **55** ”3”; **66** ”1”; **67** “в“; **81** ”щ”; **150** ”г“, “9“; **264** ”щ”; **331** “з“; **335** “ш“; **349** “т“; **359** “о“, “п“, “р“; **379** “к“, “р“, “б“; **381** “2“, ”7“, “8”, “9“; **388** ”у“, “з1“, “п1“, “13“; **391** “ю“; **396** ”1”, “2“; **397** ”4”, “5“; **400** “о“; **402** “о“, “ц“, “ш“ (60%); **403** “ю“; **404** “н“; **425** ”д”, “т“; **448** “р“; **463** “м“; **464** “е“ и много други. В народната медицина се използват коренището и листата, които се събират през лятото. Интерсно е, че навремето листата са използвани като постеля против ревматизъм или артрит. Ресурсите са максимално използваеми.

Polypodiaceae - Сладкопапратови

Polypodium vulgare L. - Сладка папрат. У нас расте по влажни, сенчести, каменливи места в горите из цялата страна. В горските територии се среща на свежи до влажни местообитания, близо до водните течения – подотдели: **30** ”и”; **173** ”л1“; **239** “и“; **370** ”г“; **374** ”а“, “з“; **375** ”а“; **385** “г“ и т.н. С лечебна цел се използва изсушеното коренище. Ресурсите са ограничени.

Equisetaceae - Хвощови

Equisetum silvaticum L. – Горски хвощ. Успоредно с папратите на по-мокри почви и мочурища се развива хвощът. Използваемата му част е лятното безполово стебло (дрога Herba Equisetii minoris), което се бере от юни до октомври. Съдържа алкалоидите еквизетин и никотин, органични киселини, провитамин А, витамин С, дъбилни, смолисти и горчиви вещества и много други химични съединения. По-големи количества от тази билка могат да се намерят в подотдели: **45** "м"; **150** "а"; **189** "ш"; **379** "в"; **381** "ж", "м", "я" и други.

2. Анализ на дейностите за опазване на екосистемите, включващи лечебните растения, за осигуряване на устойчивото им ползване и опазване на ресурсите.

През ревизионния период стопанисващите органи в ОП "Трънска гора" са упражнявали строг контрол върху добива на билки. Нерегламентираното събиране на лечебни растения е било санкционирано. Като странична дейност са добивани плодове от черни и червени боровинки, но главно от местното население за задоволяване на собствени нужди и по-рядко за пазара.

По Закона за горите и до сега действащите закони за опазване и защита на природните обекти са обособени гори и земи в защитени територии, а именно:

- ***Природна забележителност "Ждрелото на р.Ерма"*** е обявена с цел опазване на уникални скални образувания.

- ***Защитена местност "Лялинци"*** е обявена с цел опазването на растителен вид Панчичево секирче (Lathyrus pancicii (Jurisic) Adamovic) и неговото местообитание – в "Червената книга на България" е определен като ***изчезнал вид*** и е защитен от Закона за биологичното разнообразие в България.

- Защитени зони за защита на природните местообитания:

- Защитена зона за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна "Руй" - BG0000313 е обявена с цел опазване на следните хабитати в района на община Трън:

- Букови гори от типа Luzulo-Fagetum	**- 9110**
- Букови гори от типа Asrerulo-Fagetum	**- 9130**
- Термофилни букови гори (Cephalanthero-Fagion)	**- 9150**
- Дъбово-габърови гори от типа Galio-Carpinetum	**- 9170**
- Смесени гори от съюза Tilio-Acerion на стръмни склонове	**- 9180**
- Алувиални гори с Alnus glutinosa Fraxinus excelsior	**- 91E0**
- Балкано-Панонски церово-горунови гори	**- 91M0**
- Мизийски букови гори	**- 91W0**

- Защитена зона за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна "Любаш" - BG0000624 е обявена с цел опазване на следните хабитати в района на община Трън:

- Термофилни букови гори (Cephalanthero-Fagion) **- 9150**
- Дъбово-габърови гори от типа Galio-Carpinetum **- 9170**
- Смесени гори от съюза Tilio-Acerion на стръмни склонове **- 9180**
- Рило-Родопски бялборови гори **- 91CA**

В тези местообитания са включени всички растителни видове, голяма част от които са лечебни растения. В списъка за опазване по-значимите видове е Обикновената пърчовка (Himantoglossum caprinum Spreng.).

- Защитена зона за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна "Земен" - BG0001012 е обявена с цел опазване на следните хабитати в района на община Трън:

- Дъбово-габърови гори от типа Galio-Carpinetum **- 9170**
- Рило-Родопски бялборови гори **- 91CA**
- Панонски гори с Quercus pubescens **- 91H0**
- Балкано-Панонски церово-горунови гори **- 91M0**
- Мизийски букови гори **- 91W0**

В тези местообитания са включени всички растителни видове, голяма част от които са лечебни растения. В списъка за опазване по-значимите видове са: Обикновената пърчовка (Himantoglossum caprinum Spreng.) и Червеното усойниче (Echium russicum J.F.Gmel.).

- Защитена зона за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна "Кървав камък" - BG0001017 е обявена с цел опазване на следните хабитати в района на община Трън:

- Букови гори от типа Luzulo-Fagetum **- 9110**
- Букови гори от типа Asrerulo-Fagetum **- 9130**
- Дъбово-габърови гори от типа Galio-Carpinetum **- 9170**
- Смесени гори от съюза Tilio-Acerion на стръмни склонове **- 9180**
- Алувиални гори с Alnus glutinosa Fraxinus excelsior **- 91E0**
- Балкано-Панонски церово-горунови гори **- 91M0**
- Мизийски букови гори **- 91W0**

- Защитени зони за опазване на дивите птици:

- BG0002112 "Руй"

3. Приоритетни мерки за опазване на ресурсите и разнообразието на лечебните растения, включително на редки или застрашени от изчезване видове.

Лечебните растения в естествените им находища трябва да се опазват от увреждане и унищожаване с цел осигуряване на устойчивото им ползване като част от естествения растителен генетичен фонд. Опазването трябва да се извършва чрез система от мерки и дейности, целящи запазване на биологичното разнообразие на лечебните растения и на техните ресурси. Особено важно е в стопанството да се засили контрола върху събирането на билки като черните и сините боровинки, жълтия кантарион и други, за да не се влоши качеството им или да се унищожат находищата. Опазването трябва да включва и поддържането и съхраняването на екосистемите и естествените им местообитания. Всички мероприятия в настоящия проект са съобразени със Закона за лечебните растения и Закона за биологичното разнообразие.

4. Избор и регламент на територии, които не са защитени, но изискват подходящо управление с цел устойчиво ползване на лечебните растения в тях.

Съвместно с органите на РИОСВ гр.София, могат да бъдат определени територии и регламентиран съответен режим на опазване за находищата на различните видове лечебни растения.

Ежегодно стопанисващите органи трябва да влизат в контакт с РИОСВ гр.София и получават информация за лечебните растения под квотен режим на събиране за конкретната година.

Глава X

ОЦЕНКА НА СЪВМЕСТИМОСТТА ПО НАТУРА-2000

Настоящата записка е разработена съгласно Наредба № 18 от 07.10.2015 година за Инвентаризация и планиране в горските територии, приложение № 16 към чл.61, ал.5 и служи за изготвянето на ***Оценка за съвместимост на планираните в горскостопанския план горскостопански, противопожарни и ловностопански мероприятия с предмета и целите на Защитените зони, обявени по реда на Закона за биологичното разнообразие***.

На територията на ОП "Трънска гора" попадат части от следните защитени зони от европейската екологична мрежа "Натура 2000":

- ***Защитена зона "Руй" – BG0000313*** по директива 92/43/ЕЕС (директива за опазване на природните местообитания и на дивата природа и фауна).
- ***Защитена зона "Любаш" - BG0000624*** по директива 92/43/ЕЕС (директива за опазване на природните местообитания и на дивата природа и фауна) със .
- ***Защитена зона "Земен" - BG0001012*** по директива 92/43/ЕЕС (директива за опазване на природните местообитания и на дивата природа и фауна).
- ***Защитена зона "Кървав камък" - BG0001017*** по директива 92/43/ЕЕС (директива за опазване на природните местообитания и на дивата природа и фауна).
- ***Защитена зона "Руй" - BG0002112*** по директива 79/409/ЕЕС (директива за опазване на дивите птици);

Общата площ заета от Защитените зони по "Натура 2000" е 21250.8 ха (56.3 % от общата инвентаризирана територия), от която залесена – 19476.8 ха и незалесена – 1774.0 ха, а общата площ заета от Защитените зони в ***горските теритирии общинска собственост*** е 11119,9 ха (61,4 % от площта на общинските гори), от която залесена – 10552,3 ха и незалесена – 567,6 ха.

По-долу са представени данни за установените хабитати и предвидените мероприятия по Защитени зони, като всяка зона е представена със собствената си площ независимо от припокриването ѝ с друга.

Предоставена е информация и за Защитените територии, които попадат в района на община Трън", както следва:

- ***Природна забележителност "Ждрелото на река Ерма"*** е обявена със заповед № 1803 от 26.07.1961 година на Министерство на горите
- ***Защитена местност "Лялинци"*** – със Заповед № РД-174 от 22.02.2013 година на Министерство на околната среда и водите.

Освен за Защитените зони по "Натура 2000", Природната забележителност и Защитената местност, тук е дадена информация и за зоните за защита на водите в района на общината.

I - ЗАЩИТЕНИ ЗОНИ
ОТ ЕВРОПЕЙСКАТА ЕКОЛОГИЧНА МРЕЖА “НАТУРА 2000”

1. Защитена зона ”Руй” - BG0000313

Защитена зона ”Руй” е одобрена с Решение на Министерски съвет № 611 от 16.10.2007 година, обн.ДВ бр.85 от 16.10.2007 година. Кодът ѝ в регистъра на защитените територии е BG0000313. Общата площ на инвентаризираните гори в Защитената зона е 6030.6 ха, от която залесена – 5529.1 ха и незалесена – 501.5 ха. Площта на ***горските територии общинска собственост*** в обхвата ѝ е 3655,9 ха, от която залесена – 3445,8 ха и незалесена – 210,1 ха и обхваща подотдели: **1**: в, г, д, е, ж, з, и, к, н, о, т, ч, г1, 2, 3; **2**: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, у, 1; **3**: а, б, г, д, е, ж, з, и, 1; **4**: а, б, з, и, к, л, н, х, ц, 2; **5**: в, г, д, е, 3, 4, 5; **6**: в, г, ж, 4; **7**: г, д, е, к, л, 2; **8**: б, ж, з, и, л, 2; **9**: а, е, х; **10**: в, г, ю, я; **11**: в, г, к, л, р, с, 3, 5; **12**: в, г, д, е, ж, з, и, р, с, т, у, 1, 2; **13**: е, ж, з, и, л, 3, 4; **14**: г, и, к, л, р, т, у, ф, х, ц, ч, ш, 4, 7; **15**: б, в, г, д, е, ж, 2; **16**: в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, о, п, р, с, т, ф, х, 5; **17**: б, в, г, д, е, ж, з, к, п, р, т, у, ф, х, ч, ш, щ, ю, а1, 6; **18**: б, в, г, д, е, з, и, к, л, н, р; **19**: н, о, т, у, ф, х, ц, з1, и2, 11, 12, 13; **20**: а, б, з, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш, щ, ю; **21**: б, в, з, и, л, р, 4, 5, 8; **22**: б, в, г, д, е, ж, и, л, м, н, 3, 4, 5, 7; **23**: г, д, е, ж, л, п, р, т, ф, х; **24**: о; **25**: а, б, в, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, 1; **26**: а, г, д, ж, з, и, к, м, н, о, п, р, с, ф, х, ц; **27**: а, б, в, г, д, и; **28**: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, м, н, о, п, р, 1, 2, 4; **29**: а, г, ж, з, и, 5, 6, 7, 8, 9, 10; **30**: д, е, ж, и, 4, 5, 7, 8; **31**: в, г, д, е, ж, и, к, л, 8, 9, 10, 12; **32**: в, г, д, е, л, м, н, п, р, с, т, у, 4, 5, 8, 9; **33**: е, ж, з, л, н, о, п, 2, 3, 4, 5; **34**: б, в, г, д, е, з, м, н, о, х, 3, 7, 9, 12, 13; **35**: е, к; **36**: а, б, в, г, д, м, н, 2; **37**: б, д, ж, и, р, т, у, 3, 6, 8, 13, 14; **38**: ж, з, н; **39**: а, б, в, г, д, е, ж, м, н, о, 1, 3; **40**: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, м, о, п, р, ш, щ, ю, 1, 2, 3, 4, 5; **41**: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, м, н, 1, 2, 3, 7, 8; **42**: а, в, г, д, ж, з, и; **43**: з, р, т, у, ф, х, ц, щ, ю, в1, и1, п1, 4; **44**: а, б, д, е, ж, з; **45**: б, в, г, д, е, ж, з, и, к, м, н, 1, 2, 3, 4; **46**: а, б, в, г, д, е, з, и, 1, 2, 3, 7; **183**: г; **184**: а, б, в, г, д, е, з, и, 1, 6; **185**: а, б, в, г, з, и, к, л, 1; **186**: а, б, д, е, ж, з, к, л, м, н, с, т, ф, х, ч, 2; **187**: а, б, в, г, д, е, ж, л, м, н, о, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9; **188**: а, б, в, г, д, з, к, л, м, н, о, 2, 4, 5; **189**: а, б, в, г, д, м, н, 3; **190**: а, г1; **191**: а, д, 2; **194**: а; **195**: б, в, е, ж, з, 3, 5, 6; **203**: л, м; **204**: н; **205**: г; **206**: а, б, в, з, и, о, п, р, с, т; **207**: а, б, в, е, ж, з, и, к, л, 1, 2, 3; **208**: б, г, и, л, м, н, о, п, р, с, у, 1, 7; **209**: а, г, д, е, ж, з, к, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, 1, 2, 4, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14; **210**: а, в, г, з, и, к, л, м, н, о, 1, 4; **211**: б, д, к, у, 2; **212**; **213**: а, ж, з, л, н, о, п, р, с, т, у, х, ч, ш; **214**: а, б, г, ж, и, л, м, н, о, п, р, 6, 7, 8, 9, 10; **215**: в, г, д, е, ж, з, и; **216**: а, б, в, г, д, е, ж, з, л; **217**: а, б, в, ж, и; **218**: а, г, д, е, з, и, к, л, м, 1; **219**: а, б, в, д, з, и, к, л, 1, 3, 4; **220**: д, е, ж, к, л, н, о, п, т, у, 6; **221**: г, д, е, ж, и, л, 3; **222**: а, в, г, д, е, ж, к, л, м, 1, 2, 5; **223**: б, г, ж, и, л, 4; **224**: а, б, в, д, и, к, л, м, т, 2; **225**: а, б, в, д, е, ж, з, и, 2, 4, 5, 7, 8, 9; **226**: б, г, д, з, н, о, п, с, т, у, 6, 8; **227**: ж, з, и, к, л, 3; **228**: а, б, в, г, д, ж, и, л, о, п, с, ф, 1, 2, 3, 5, 6; **229**: р, с, т, у, х, ц, ч, ю, а1, е1, ж1, 11; **230**: б, в, и1, к1, л1; **233**: у, щ, ю, я, а1, б1, 8; **234**: е, ж, з, и, л, о, с, 6; **235**: б, в, з, к, о, п, т, ф, ц, 1; **236**: б, в, г, д, и, л, м, н, о, п, р, с; **237**: 7; **238**: в; **239**: ц, 5; **240**: а, б; **245**: у, ч, ш, ю; **246**: ж, п, р, т, у, ф, ц, в1, г1, д1, е1, и1, п1, 2, 6, 8, 9; **247**: о; **248**: а, б, в; **249**: в, г, д, е, ж, к, 1, 2; **250**: б, в, д, е, з, к, л; **251**: д, з, и, о, п, р, т, у, 7, 8, 18, 19; **288**: д, р, у, ф, ж1; **291**: а, п, р, 5, 6, 9; **293**: д; **355**: в1.

1.1. Предмет и цели на опазване

Целите на опазване в Защитената зона са:

- Запазване на площта на природните местообитания и местообитанията на видове и техните популации, предмет на опазване в рамките на Защитената зона.

- Запазване на естественото състояние на природните местообитания и местообитанията на видове, предмет на опазване в рамките на Защитената зона, включително и на естествения за тези местообитания видов състав, характерни видове и условия на средата.

- Възстановяване при необходимост на площта и естественото състояние на приоритетни природни местообитания и местообитания на видове, както и на популации на видовете, предмет на опазване в рамките на Защитената зона.

В таблица № 149 са показани данни за установените хабитати на територията на общината, които са предмет на опазване в Защитената зона и тяхното разпределение по площ и група гори.

Таблица № 149

Разпределение на ОБЩАТА площ на Защитена зона "Руй" по местообитания и група гори

Местообитания	иглол.	широкол. високост.	издън. за превр.	нискост.	Всичко	%	в т.ч. ГФС	
	Ха						ха	% от площта на местообитанието
общо 9110	-	-	14,8	-	14,8	0,5	8,1	54,7
общо 9130	-	407,3	1381,4	-	1788,7	64,2	164,2	9,2
общо 9150	-	42,9	101,4	-	144,3	5,2	39,8	27,6
общо 9170	-	38,7	419,3	-	458,0	16,5	178,2	38,9
общо 9180	-	3,9	6,5	-	10,4	0,4	5,4	51,9
общо 91E0	-	0,9	-	-	0,9	-	0,4	44,4
общо 91M0	-	15,0	312,3	-	327,3	11,7	45,5	13,9
общо 91W0	-	1,3	40,0	-	41,3	1,5	10,9	26,4
ВСИЧКО	**-**	**510,0**	**2275,7**	**-**	**2785,7**	**100.0**	**452,5**	**16,2**

"Гори във фаза на старост" в Защитената зона "Руй" са определени на площ 499.5 ха, което представлява 13.7 % от площта ***на горските територии общинска собственост*** в Защитената зона. В таблица № 149 площта на горите във фаза на старост по местообитания е 452.5 ха. Разликата от 483,3 ха се дължи на боровите насаждения, получени вследствие самозалесени площи от създадените през миналото столетие култури, за които не са определени местообитания.

Освен хабитатите, предмет на опазване в тази зона са и следните видове:

- Бозайници без прилепи – Вълк (Canis lupus), Видра (Lutra lutra), Мечка (Ursus arctos), Пъстър пор (Vormela peregusna), Рис (Lynx lynx);

- Прилепи – Голям подковонос (Rhinolophus Ferrumequinum), Дългокрил прилеп (Miniopterus schreibersii), Дългоух нощник (Myotis bechsteinii), Малък подковонос (Rhinolophus Hipposideros), Трицветен нощник (Myotis emarginatus), Широкоух прилеп (Barbastella barbastellus);

- Земноводни и влечуги – Жълтокоремна бумка (Bombina variegate), Обикновена блатна костенурка (Emys orbicularis), Шипоопашата костенурка (Testudo hermanni), Голям гребенест тритон (Triturus karelinii);

- Риби – Горчивка (Rhodeus sericeus), Обикновен щипок (Cobitis taenia), Черна мряна (Barbus meridionalis);

- Безгръбначни – Обикновен сечко (Cerambyx cerdo), Бръмбар рогач (Lucanus cervus), Буков сечко (Morimus funereus), Алпийска розалиа (Rosalia alpine), Ручеен рак (Astacus torrentium).

1.2. Сечи

- Възобновителни сечи

В таблици №№ 150 и 151 е показано разпределението на възобновителните сечи през десетилетието ***в горите общинска собственост*** на територията на Защитената зона, по стопански класове и в картираните местообитания.

Таблица № 150

Разпределение на площта на насажденията за възобновителна сеч през десетилетието по вид на сечта в хектари в Защитена зона ”Руй”

Вид на възобновителната сеч						
Стопански класове	**постепенно котловинна**	**групово постепенна**	**гола за изд.възобн.**	**общо гола**	**ОБЩО**	**%**
Гори със ЗСпФ						
Бялборови култури	9,3	-	-	-	9,3	0,8
Черборови култури	150,2	11,0	-	-	161,2	12,9
Буков В	-	49,6	-	-	49,6	3,9
Буков Ср	8,7	72,8	-	-	81,5	6,5
Буков Н	-	8,0	-	-	8,0	0,6
Дъбов СрН	6,6	17,3	-	-	23,9	1,9
Смесен СрН П	46,5	10,3	-	-	56,8	4,5
Церов П	135,0	-	-	-	135,0	10,8
Дъбов СрН П	92,5	16,8	-	-	109,3	8,7
Буково-габъров В П	2,5	373,0	-	-	375,5	29,9
Буково-габъров СрН П	-	202,4	-	-	202,4	16,1
Акациев	-	-	42,4	42,4	42,4	3,4
Всичко ЗСпФ	451,3	761,2	42,4	42,4	1254,9	100,0

Гори със стопански функции						
всичко СтФ	-	-	-	-	-	-
ОБЩО	**451,3**	**761,2**	**42,4**	**42,4**	**1254,9**	**100,0**
ПОЛЗВАНЕ (БЕЗ КЛОНИ)	**23360**	**37480**	**2195**	**2195**	**63035**	
ПОЛЗВАНЕ (С КЛОНИ)	**26700**	**42465**	**2305**	**2305**	**71470**	

Таблица № 151

Разпределение на площта на насажденията за възобновителна сеч през десетилетието по вид на сечта по хабитати в Защитена зона ”Руй”

Вид на възобновителната сеч				
Местообитания	**постепенно котловинна**	**групово постепенна**	**ОБЩО**	**%**
всичко 9130	11,2	639,4	650,6	62,4
всичко 9150	-	45,8	45,8	4,4
всичко 9170	97,4	65,0	162,4	15,6
всичко 91M0	183,2	-	183,2	17,6
ОБЩО	291,8	750,2	1042,0	100,0

Планирани са постепенно-котловинни сечи в съответствие с разпоредбите на глава четвърта от Наредба № 8 от 5.08.2011 година за сечите в горите (ДВ, бр. 64 от 2011 г.) в зрелите издънкови насаждения и в иглолистните култури по насока възобновяване, където има необходимото количество светлолюбив подраст – 451,3 ха (36,0 % от всички възобновителни сечи). Групово-постепенни сечи са предвидени на площ – 761,2 ха (60,7 % от всички възобновителни сечи) предимно в издънковите Буково-габърови стопански класове, както и на други места, където се е появил жизнен подраст от сенкоиздържливи видове. Голи сечи са планирани само в акациеви гори на 42,4 ха. Успоредно с тях са предвидени отглеждане на подраста на 25,0 ха и изсичане на подлеса на 2.5 ха.

- Отгледни и технически сечи

През ревизионния период за ***горите общинска собственост*** в Защитена зона ”Руй” са предвидени отгледни мероприятия на площ 1012,5 ха – прочистки, прореждания и пробирки. Успоредно с другите сечи за просветляване на пътища са предвидени и технически сечи (насока – Техническа) на площ 16,7 ха. Информация за предвидените сечи по стопански класове и в картираните местообитания е представена в следващатите таблици.

Таблица № 152

Размер на ползването по площ, запас с клони и вид на сечта в Защитена зона ”Руй”

ВИДОВЕ СЕЧИ										
Стопански класове	**мерни единици**	**ВЪЗОБН. СЕЧИ**	**прочистка**	**прореждане**	**пробирка**	**ВСИЧКО ОТГЛЕДНИ**	**ОБЩО**	**%**	**ОТГЛЕЖДАНЕ НА ПОДРАСТА**	**ИЗСИЧАНЕ НА ПОДЛЕСА**
ИГЛОЛИСТНИ										
Смесен Иглол. В ЗСпФ	ха	-	-	21,4	23,1	44,5	44,5	2,0	-	-
	куб.м	-	-	770	765	1535	1535	1,4	-	-
Смесен Игл. СрН ЗСпФ	ха	-	-	19,8	5,7	25,5	25,5	1,1	-	-
	куб.м	-	-	505	185	690	690	0,6	-	-
Бялборови култури ЗСпФ	ха	9,3	-	31,1	61,0	92,1	101,4	4,5	-	-
	куб.м	760	-	1035	3005	4040	4800	4,3	-	-
Черборови култури ЗСпФ	ха	161,2	1,6	4,5	55,6	61,7	222,9	9,8	0,8	-
	куб.м	15715	-	220	3205	3425	19140	17,0	-	-
Всичко иглолистни ЗСпФ	**ха**	**170,5**	**1,6**	**76,8**	**145,4**	**223,8**	**394,3**	**17,4**	**0,8**	**-**
	куб.м	**16475**	**-**	**2530**	**7160**	**9690**	**26165**	**23,2**	**-**	**-**
всичко иглолистни	**ха**	**170,5**	**1,6**	**76,8**	**145,4**	**223,8**	**394,3**	**17,4**	**0,8**	**-**
	куб.м	**16475**	**-**	**2530**	**7160**	**9690**	**26165**	**23,2**	**-**	**-**
ШИРОКОЛИСТНИ ВИСОКОСТЪБЛЕНИ										
Буков В ЗСпФ	ха	49,6	-	1,0	45,8	46,8	96,4	4,3	-	-
	куб.м	3755	-	20	1765	1785	5540	4,9	-	-
Буков Ср ЗСпФ	ха	81,5	-	3,6	63,0	66,6	148,1	6,5	3,1	-
	куб.м	5355	-	75	3025	3100	8455	7,5	-	-
Буков Н ЗСпФ	ха	8,0	-	-	14,5	14,5	22,5	1,0	0,4	-
	куб.м	395	-	-	505	505	900	0,8	-	-
Дъбов СрН ЗСпФ	ха	23,9	-	1,9	-	1,9	25,8	1,1	-	-
	куб.м	1380	-	45	-	45	1425	1,3	-	-
Всичко широколистни високостъблени ЗСпФ	**ха**	**163,0**	**-**	**6,5**	**123,3**	**129,8**	**292,8**	**12,9**	**3,5**	**-**
	куб.м	**10885**	**-**	**140**	**5295**	**5435**	**16320**	**14,5**	**-**	**-**
всичко широколистни високостъблени	**ха**	**163,0**	**-**	**6,5**	**123,3**	**129,8**	**292,8**	**12,9**	**3,5**	**-**
	куб.м	**10885**	**-**	**140**	**5295**	**5435**	**16320**	**14,5**	**-**	**-**

ВИДОВЕ СЕЧИ										
Стопански класове	**мерни единици**	**ВЪЗОБН. СЕЧИ**	**прочистка**	**прореждане**	**пробирка**	**ВСИЧКО ОТГЛЕДНИ**	**ОБЩО**	**%**	**ОТГЛЕЖДАНЕ НА ПОДРАСТА**	**ИЗСИЧАНЕ НА ПОДЛЕСА**
ИЗДЪНКОВИ ЗА ПРЕВРЪЩАНЕ										
Смесен СрН П ЗСпФ	ха	56,8	-	21,4	13,8	35,2	92,0	4,1	2,7	0,5
	куб.м	2180	-	650	370	1020	3200	2,8	-	-
Церов П ЗСпФ	ха	135,0	-	1,2	1,3	2,5	137,5	6,1	4,1	0,2
	куб.м	5030	-	10	25	35	5065	4,5	-	-
Дъбов СрН П ЗСпФ	ха	109,3	-	-	-	-	109,3	4,8	4,0	0,3
	куб.м	4370	-	-	-	-	4370	3,9	-	-
Буково-габъров В П ЗСпФ	ха	375,5	-	9,4	566,8	576,2	951,7	42,0	8,9	0,8
	куб.м	20900	-	295	23680	23975	44875	39,9	-	-
Буково-габъров СрН П ЗСпФ	ха	202,4	-	12,5	32,5	45,0	247,4	10,9	1,0	0,7
	куб.м	9325	-	260	695	955	10280	9,1	-	-
Всичко издънкови за превръщане ЗСпФ	**ха**	**879,0**	**-**	**44,5**	**614,4**	**658,9**	**1537,9**	**67,8**	**20,7**	**2,5**
	куб.м	**41805**	**-**	**1215**	**24770**	**25985**	**67790**	**60,2**	**-**	**-**
всичко издънкови за превръщане	**ха**	**879,0**	**-**	**44,5**	**614,4**	**658,9**	**1537,9**	**67,8**	**20,7**	**2,5**
	куб.м	**41805**	**-**	**1215**	**24770**	**25985**	**67790**	**60,2**	**-**	**-**
НИСКОСТЪБЛЕНИ										
Акациев ЗСпФ	ха	42,4	-	-	-	-	42,4	1,9	-	-
	куб.м	2305	-	-	-	-	2305	2,0	-	-
Всичко нискостъблени ЗСпФ	**ха**	**42,4**	**-**	**-**	**-**	**-**	**42,4**	**1,9**	**-**	**-**
	куб.м	**2305**	**-**	**-**	**-**	**-**	**2305**	**2,0**	**-**	**-**
всичко нискостъблени	**ха**	**42,4**	**-**	**-**	**-**	**-**	**42,4**	**1,9**	**-**	**-**
	куб.м	**2305**	**-**	**-**	**-**	**-**	**2305**	**2,0**	**-**	**-**
ОБЩО										
ВСИЧКО ПОЛЗВАНЕ	**ха**	**1254,9**	**1,6**	**127,8**	**883,1**	**1012,5**	**2267,4**	**100,0**	**25,0**	**2,5**
	куб.м	**71470**	**-**	**3885**	**37225**	**41110**	**112580**	**100,0**	**-**	**-**

Таблица № 153

Размер на ползването по площ, запас с клони и вид на сечта по хабитати в Защитена зона "Руй"

ВИДОВЕ СЕЧИ									
Местообитания	**мерни единици**	**ВЪЗОБН. СЕЧИ**	**прореждане**	**пробирка**	**ВСИЧКО ОТГЛЕДНИ**	**ОБЩО**	**%**	**ОТГЛЕЖДАНЕ НА ПОДРАСТА**	**ИЗСИЧАНЕ НА ПОДЛЕСА**
ШИРОКОЛИСТНИ ВИСОКОСТЪБЛЕНИ									
9130	ха	139,1	4,6	122,4	127,0	266,1	14,5	3,5	-
	куб.м	8485	75	4600	4675	13160	17,9	-	-
9170	ха	17,3	-	-	-	17,3	0,9	-	-
	куб.м	890	-	-	-	890	1,2	-	-
9180	ха	-	-	0,9	0,9	0,9	-	-	-
	куб.м	-	-	25	25	25	-	-	-
91M0	ха	6,6	1,9	-	1,9	8,5	0,5	-	-
	куб.м	350	35	-	35	385	0,5	-	-
Всичко широколистни високостъблени	**ха**	**163,0**	**6,5**	**123,3**	**129,8**	**292,8**	**16,0**	**3,5**	**-**
	куб.м	**9725**	**110**	**4625**	**4735**	**14460**	**19,6**	**-**	**-**
ИЗДЪНКОВИ ЗА ПРЕВРЪЩАНЕ									
9130	ха	511,5	37,3	556,4	593,7	1105,2	60,4	7,9	1,2
	куб.м	23835	880	19665	20545	44380	60,3	-	-
9150	ха	45,8	-	40,3	40,3	86,1	4,7	1,4	0,3
	куб.м	2010	-	1170	1170	3180	4,3	-	-
9170	ха	145,1	2,2	12,2	14,4	159,5	8,7	5,4	0,8
	куб.м	5140	30	220	250	5390	7,3	-	-

ВИДОВЕ СЕЧИ									
Местообитания	**мерни единици**	**ВЪЗОБН. СЕЧИ**	**прореждане**	**пробирка**	**ВСИЧКО ОТГЛЕДНИ**	**ОБЩО**	**%**	**ОТГЛЕЖДАНЕ НА ПОДРАСТА**	**ИЗСИЧАНЕ НА ПОДЛЕСА**
91M0	ха	176,6	5,0	1,3	6,3	182,9	10,0	6,0	0,2
	куб.м	6025	60	25	85	6110	8,3	-	-
91W0	ха	-	-	4,2	4,2	4,2	0,2	-	-
	куб.м	-	-	85	85	85	0,1	-	-
Всичко издънкови за превръщане	**ха**	**879,0**	**44,5**	**614,4**	**658,9**	**1537,9**	**84,0**	**20,7**	**2,5**
	куб.м	**37010**	**970**	**21165**	**22135**	**59145**	**80,4**	**-**	**-**
ОБЩО									
ВСИЧКО ПОЛЗВАНЕ	**ха**	**1042,0**	**51,0**	**737,7**	**788,7**	**1830,7**	**100,0**	**24,2**	**2,5**
	куб.м	**46735**	**1080**	**25790**	**26870**	**73605**	**100,0**	**-**	**-**

- ***Прочистки*** са планирани на площ 1,6 ха само в стопански клас ЧБК.

- ***Прореждания*** са планирани на площ 127,8 ха с интензивност 10-20 %. От тях в иглолистни култури ще се провеждат на 76,8 ха, а на 44,5 ха – в издънкови гори за превръщане, за които са определени съответните хабитати.

- ***Пробирки*** са планирани на площ 883,1 ха с интензивност 10-20 %. От тях в иглолистни култури ще се провеждат на 145,4 ха, а на 737.7 ха – в широколистни високостъблени и в издънкови гори за превръщане, за които са определени съответните хабитати.

1.3. Възобновяване и залесяване

Условията в района на Защитената зона са благоприятни за естественото семенно възобновяване. Правилното извеждане на възобновителните сечи и грижата за подраста дават основание в бъдеще да се разчита изключително на естественото възобновяване.

Залесявания са предвидени само по насока ***възстановяване на гори*** на обща площ **7.4 ха.** Тази насока на залесяване е планирана в сечищата появили се в следствие на цялостно или частично унищожени (от корояди, снеголоми, вертовали, съхнене и други фактори) насаждения и култури – подотдели: **219 „к“ , „л“.** Почвоподготовката за това залесяване ще бъде с ръчни тераси.

Освен чрез залесяване е предвидено да се подпомага възобновяването в зрелите насаждения: **246 „ж“** без залесяване, с разрохкване под склопа на площ **1,2 ха**.

1.4. Строителство на сгради и пътища

- Сгради

През ревизионния период на територията на Защитената зона не се предвижда ремонт на сгради. Не е планирано и изграждането на нови сгради.

- Пътища

През ревизионния период на територията на Защитената зона не се предвижда изграждане на нови автомобилни пътища. Пътищата се ремонтират и поддържат (подравняване, направа на отводнителни, укрепителни съоръжения, полагане на трошено-каменна настилка и т.н.) от община Трън и дърводобивните фирми.

1.5. Противопожарни мероприятия

Горите в Защитена зона ”Руй” се разпределят по класове на пожарна опасност както следва:

Таблица № 154

Разпределение на ПЛОЩТА на Защитената зона по класове на ПОЖАРНА ОПАСНОСТ

Териториален обхват	Класове на пожарна опасност			Всичко
	I клас висока	II клас средна	III клас ниска	
площ	хектари			
	156,1	880,1	2619,7	3655,9
проценти	4,3	24,1	71,6	100.0

Съгласно изискванията на Наредба № 18 от 7 октомври 2015 година за инвентаризация и планиране в горските територии и Наредба № 8 от 11.05.2012 година, ”за условията и реда за защита на горските територии от пожари” на територията на Защитената зона са планирани следните противопожарни мероприятия:

- съществуващи горски автомобилни пътища за движение на противопожарни автоцистерни - 9.6 км;
- съществуващи лесокултурни прегради (за поддръжка) – 12.0 км;
- лесокултурни прегради (в проект) – 5.2 км;
- съществуващи минерализовани ивици (за поддръжка) – 0.1 км.
- минерализовани ивици в проект – 0.4 км.

Има три възможни подстъпи за зареждане на противопожарни автоцистерни един на р.Ерма и два на р.Ябланица, които са извън горските територии. За паркиране на противопожарната техника ще се ползва паркинга на “Ждрелото на р.Ерма“. Изградени са места за палене на огън в подотдели: **7** “л“ (ловен фургон); **187** “1“, “3“ (ловен заслон); **214** “а“ (хижа “Руй“); и на “Ждрелото на р.Ерма“.

1.6. Ловностопански мероприятия

На територията на Защитена зона ”Руй” няма планирани БИСД. В обхвата на зоната няма планирани ловностопански мероприятия.

2. Защитена зона ”Любаш “ - BG0000624

Защитена зона ”Любаш“ е обявена с Решение на Министерски съвет № 802 от 04.12.2007 година, обн.ДВ бр.107 от 2007 година и одобрена със зповед № РД-1033 от 17.12.2020 година. Кодът ѝ в регистъра на защитените територии е BG0000624. Общата площ на инвентаризираните гори в Защитената зона е 1327.3 ха, от която залесена – 967.2 ха и незалесена – 360.1 ха. Площта на ***горските територии общинска собственост*** в обхвата ѝ е 782,2 ха, от която залесена – 686,9 ха и незалесена – 95,3 ха и обхваща подотдели: **300**: б, в, г; **301**: в, г; **302**: б, в, г, 1, 2, 3; **303**: к, л, м; **314**: а, б, в, г, д, е, з, о, п, с, у, ф, 1, 4; **315**: а, г, е, ж, и, л, м, н, о, п, р; **316**: г, е, з, и; **317**: а, б, в, д, з; **318**: в, г, д, е, ж, з; **319**; **320**: а, б, г, е, ж, 1, 2, 3, 4, 5, 6; **321**: а, б, в, г, 1, 2, 4; **322**: л, м, н; **323**: в, г; **324**: ж, з, и, к, л, н, п, 3; **325**: а, н, о, р, ц, 1; **326**: е, з, и; **327**: а; **329**: г, и, к, м, н; **330**: е, ж, з, к; **332**: е; **333**: я, г1; **334**: и, к; **335**: к, л, м, о

2.1. Предмет и цели на опазване

Целите на опазване в Защитената зона са:

- Запазване на площта на природните местообитания и местообитанията на видове и техните популации, предмет на опазване в рамките на Защитената зона.
- Запазване на естественото състояние на природните местообитания и местообитанията на видове, предмет на опазване в рамките на Защитената зона, включително и на естествения за тези местообитания видов състав, характерни видове и условия на средата.
- Възстановяване при необходимост на площта и естественото състояние на приоритетни природни местообитания и местообитания на видове, както и на популации на видовете, предмет на опазване в рамките на Защитената зона.

В таблица № 155 са показани данни за установените хабитати на територията на стопанството, които са предмет на опазване в Защитената зона и тяхното разпределение по площ и група гори.

Таблица № 155

Разпределение на ОБЩАТА площ на Защитена зона ”Любаш“ по местообитания и група гори

Местообитания	иглолистни	широкол. високостъб-лени	изд.за превръщане	нискостъблени	Всичко	%	в т.ч. ГФС	
	ха						ха	% от площта на местообитанието
общо 9150	-	103,2	234,5	-	337,7	56,1	76,1	22,5
общо 9170	-	10,5	237,9	-	248,4	41,2	90,5	36,4
общо 9180	-	0,7	-	-	0,7	0,1	-	-
общо 91CA	15,9	-	-	-	15,9	2,6	4,2	26,4
ВСИЧКО	15,9	114,4	472,4	-	602,7	100,0	170,8	28,3

”Гори във фаза на старост” в Защитената зона ”Любаш” са определени на площ 253,9 ха, което представлява 32,5 % от площта ***на горските територии общинска собственост*** в Защитената зона. В таблица № 155 площта на горите във фаза на старост по местообитания е 170,8 ха. Разликата от 83,7 ха се дължи на черборовите насаждения, получени вследствие самозалесени площи от създадените през миналото столетие култури, за които не са определени местообитания.

Освен хабитатите, предмет на опазване в тази зона са и следните видове:

- ***Растения*** – Обикновена пърчовка (Himantoglossum caprinum);
- ***Бозайници*** – Вълк (Canis lupus), Пъстър пор (Vormela peregusna).

2.2. Сечи

- Възобновителни сечи

В таблици №№ 156 и 157 е показано разпределението на възобновителните сечи през десетилетието ***в горите общинска собственост*** на територията на Защитената зона, по стопански класове и в картираните местообитания.

Таблица № 156

Разпределение на площта на насажденията за възобновителна сеч през десетилетието по вид на сечта в хектари в Защитена зона "Любаш"

Вид на възобновителната сеч			
Стопански класове	**групово постепенна**	**ОБЩО**	**%**
Гори със ЗСпФ			
Буков Ср	9,8	9,8	7,4
Буков Н	3,8	3,8	2,9
Смесен СрН П	19,6	19,6	14,7
Буково-габъров В П	35,1	35,1	26,4
Буково-габъров СрН П	64,6	64,6	48,6
Всичко ЗСпФ	132,9	132,9	100,0
Гори със стопански функции			
всичко СтФ	-	-	-
ОБЩО	**132,9**	**132,9**	**100,0**
ПОЛЗВАНЕ (БЕЗ КЛОНИ)	**5460**	**5460**	
ПОЛЗВАНЕ (С КЛОНИ)	**6295**	**6295**	

Таблица № 157

Разпределение на площта на насажденията за възобновителна сеч през десетилетието по вид на сечта по хабитати в Защитена зона ”Любаш”

Вид на възобновителната сеч			
Местообитания	**групово постепенна**	**ОБЩО**	**%**
всичко 9150	68,8	68,8	51,8
всичко 9170	64,1	64,1	48,2
ОБЩО	132,9	132,9	100,0

Планирани са възобновителни сечи (насока – възобновяване), в съответствие с разпоредбите на глава четвърта от Наредба № 8 от 5.08.2011 година за сечите в горите (ДВ, бр. 64 от 2011 г.), в зрели гори ***общинска собственост*** на територията на Защитената зона – групово-постепенна сеч в семенни букови и издънкови буково-габърови насаждения с площ 132,9 ха. Успоредно с тях е предвидено отглеждане на подраста на 2,9 ха.

- Отгледни и технически сечи

През ревизионния период за ***горите общинска собственост*** в Защитена зона ” Любаш” са предвидени отгледни мероприятия на площ 158.0 ха – прореждания и пробирки. Технически сечи в защитената зона не са предвидени. Информация за предвидените сечи по стопански класове и в картираните местообитания е представена в следващатите таблици.

Таблица № 158

Размер на ползването по площ, запас с клони и вид на сечта в Защитена зона ”Любаш”

ВИДОВЕ СЕЧИ								
Стопански класове	**мерни единици**	**ВЪЗОБН. СЕЧИ**	**прореждане**	**пробирка**	**ВСИЧКО ОТГЛЕДНИ**	**ОБЩО**	**%**	**ОТГЛЕЖДАНЕ НА ПОДРАСТА**
ИГЛОЛИСТНИ								
Смесен Игл. СрН ЗСпФ	ха	-	4,2	-	4,2	4,2	1,4	-
	куб.м	-	70	-	70	70	0,7	-
Бялборови култури ЗСпФ	ха	-	3,6	-	3,6	3,6	1,2	-
	куб.м	-	210	-	210	210	2,0	-
Всичко иглолистни ЗСпФ	**ха**	**-**	**7,8**	**-**	**7,8**	**7,8**	**2,7**	**-**
	куб.м	**-**	**280**	**-**	**280**	**280**	**2,7**	**-**
Всичко иглолистни	**ха**	**-**	**7,8**	**-**	**7,8**	**7,8**	**2,7**	**-**

ВИДОВЕ СЕЧИ								
Стопански класове	**мерни единици**	**ВЪЗОБН. СЕЧИ**	**прореждане**	**пробирка**	**ВСИЧКО ОТГЛЕДНИ**	**ОБЩО**	**%**	**ОТГЛЕЖДАНЕ НА ПОДРАСТА**
	куб.м	**-**	**280**	**-**	**280**	**280**	**2,7**	**-**
ШИРОКОЛИСТНИ ВИСОКОСТЪБЛЕНИ								
Буков Ср ЗСпФ	ха	9,8	-	3,4	3,4	13,2	4,5	-
	куб.м	520	-	150	150	670	6,5	-
Буков Н ЗСпФ	ха	3,8	-	-	-	3,8	1,3	-
	куб.м	180	-	-	-	180	1,7	-
Всичко широколистни високостъблени ЗСпФ	**ха**	**13,6**	**-**	**3,4**	**3,4**	**17,0**	**5,8**	**-**
	куб.м	**700**	**-**	**150**	**150**	**850**	**8,2**	**-**
Всичко широколистни високостъблени	**ха**	**13,6**	**-**	**3,4**	**3,4**	**17,0**	**5,8**	**-**
	куб.м	**700**	**-**	**150**	**150**	**850**	**8,2**	**-**
ИЗДЪНКОВИ ЗА ПРЕВРЪЩАНЕ								
Смесен СрН П ЗСпФ	ха	19,6	-	-	-	19,6	6,7	-
	куб.м	790	-	-	-	790	7,6	-
Буково-габъров В П ЗСпФ	ха	35,1	-	144,1	144,1	179,2	61,6	2,9
	куб.м	1720	-	4390	4390	6110	59,0	-
Буково-габъров СрН П ЗСпФ	ха	64,6	-	2,7	2,7	67,3	23,1	-
	куб.м	2250	-	75	75	2325	22,5	-
Всичко издънкови за превръщане ЗСпФ	**ха**	**119,3**	**-**	**146,8**	**146,8**	**266,1**	**91,5**	**2,9**
	куб.м	**4760**	**-**	**4465**	**4465**	**9225**	**89,1**	**-**

ВИДОВЕ СЕЧИ								
Стопански класове	**мерни единици**	**ВЪЗОБН. СЕЧИ**	**прореждане**	**пробирка**	**ВСИЧКО ОТГЛЕДНИ**	**ОБЩО**	**%**	**ОТГЛЕЖДАНЕ НА ПОДРАСТА**
Всичко издънкови за превръщане	**ха**	**119,3**	**-**	**146,8**	**146,8**	**266,1**	**91,5**	**2,9**
	куб.м	**4760**	**-**	**4465**	**4465**	**9225**	**89,1**	**-**
ОБЩО								
ВСИЧКО ПОЛЗВАНЕ	**ха**	**132,9**	**7,8**	**150,2**	**158,0**	**290,9**	**100,0**	**2,9**
	куб.м	**5460**	**280**	**4615**	**4895**	**10355**	**100,0**	**-**

Таблица № 159

Размер на ползването по площ, запас с клони и вид на сечта по хабитати в Защитена зона "Любаш"

ВИДОВЕ СЕЧИ								
Местообитания	**мерни единици**	**ВЪЗОБН. СЕЧИ**	**прореждане**	**пробирка**	**ВСИЧКО ОТГЛЕДНИ**	**ОБЩО**	**%**	**ОТГЛЕЖДАНЕ НА ПОДРАСТА**
ИГЛОЛИСТНИ								
91CA	ха	-	4,2	-	4,2	4,2	1,5	-
	куб.м	-	70	-	70	70	0,7	-
Всичко иглолистни	**ха**	**-**	**4,2**	**-**	**4,2**	**4,2**	**1,5**	**-**
	куб.м	**-**	**70**	**-**	**70**	**70**	**0,7**	**-**
ШИРОКОЛИСТНИ ВИСОКОСТЪБЛЕНИ								
9150	ха	13,6	-	3,4	3,4	17,0	5,9	-
	куб.м	700	-	150	150	850	8,4	-
Всичко широколистни високостъблени	**ха**	**13,6**	**-**	**3,4**	**3,4**	**17,0**	**5,9**	**-**
	куб.м	**700**	**-**	**150**	**150**	**850**	**8,4**	**-**
ИЗДЪНКОВИ ЗА ПРЕВРЪЩАНЕ								
9150	ха	55,2	-	136,1	136,1	191,3	66,6	2,9

ВИДОВЕ СЕЧИ								
Местообитания	**мерни единици**	**ВЪЗОБН. СЕЧИ**	**прореждане**	**пробирка**	**ВСИЧКО ОТГЛЕДНИ**	**ОБЩО**	**%**	**ОТГЛЕЖДАНЕ НА ПОДРАСТА**
	куб.м	2530	-	4170	4170	6700	66,0	-
9170	ха	64,1	-	10,7	10,7	74,8	26,0	-
	куб.м	2230	-	295	295	2525	24,9	-
Всичко издънкови за превръщане	**ха**	**119,3**	**-**	**146,8**	**146,8**	**266,1**	**92,6**	**2,9**
	куб.м	**4760**	**-**	**4465**	**4465**	**9225**	**90,9**	**-**
ОБЩО								
ВСИЧКО ПОЛЗВАНЕ	**ха**	**132,9**	**4,2**	**150,2**	**154,4**	**287,3**	**100,0**	**2,9**
	куб.м	**5460**	**70**	**4615**	**4685**	**10145**	**100,0**	**-**

- ***Прореждания*** са планирани на площ 7,8 ха с интензивност 15-20 % само в иглолистните насаждения.

- ***Пробирки*** са планирани на площ 150,2 ха с интензивност 10-30 %. От тях в широколистни високостъблени ще се провеждат на 3,4 ха и в издънкови гори за превръщане – 146,8 ха, за които са определени съответните хабитати.

2.3. Възобновяване и залесяване

Условията в района на Защитената зона са благоприятни за естественото семенно възобновяване. Правилното извеждане на възобновителните сечи и грижата за подраста дават основание в бъдеще да се разчита изключително на естественото възобновяване.

Предвидено е да се подпомага възобновяването в зрелите насаждения: **333 „г1“** , с разрохкване под склопа на площ **3,0 ха**. Изкуствено залесяване за ***горите общинска собственост*** не се предвижда.

2.4. Строителство на сгради и пътища

- Сгради

През ревизионния период на територията на Защитената зона не се предвижда ремонт на сгради. Не е планирано и изграждането на нови сгради.

- Пътища

През ревизионния период на територията на Защитената зона не се предвижда ремонт на горски пътища. Не се предвижда и изграждане на нови автомобилни пътища.

2.5. Противопожарни мероприятия

Горите в Защитена зона ”Любаш“ се разпределят по класове на пожарна опасност както следва:

Таблица № 160

Разпределение на ПЛОЩТА на Защитената зона по класове на ПОЖАРНА ОПАСНОСТ

Териториален обхват	Класове на пожарна опасност			Всичко
	I клас висока	II клас средна	III клас ниска	
площ	хектари			
	12,3	241,0	528,9	782,2
проценти	1,6	30,8	67,6	100.0

Съгласно изискванията на Наредба № 18 от 7 октомври 2015 година за инвентаризация и планиране в горските територии и Наредба № 8 от 11.05.2012 година, ”за условията и реда за защита на горските територии от пожари” на територията на Защитената зона са планирани следните противопожарни мероприятия:

- съществуващи лесокултурни прегради (за поддръжка) – 0.2 км;

Има два възможни подстъпи за зареждане на противопожарни автоцистерни на р.Ябланица, които са извън горските територии. За паркиране на противопожарната техника ще се ползват места около селата Парамун, Мракетинци, Филиповци. Стадиона на село Филиповци, който е в непосредствена близост до границата със защитената зона ще служи за площадка за кацане на хеликоптер

2.6. Ловностопански мероприятия

На територията на Защитена зона ”Любаш“ няма планирани БИСД. В обхвата на зоната няма планирани ловностопански мероприятия.

3. Защитена зона ”Земен” - BG0001012

Защитена зона ”Земен” е обявена с Решение на Министерски съвет № 611 от 16.10.2007 година, обн.ДВ бр.85 от 2007 година и одобрена със заповед № РД-328 от 31.03.2021 година. Кодът ѝ в регистъра на защитените територии е BG0001012. Общата площ на инвентаризираните гори в Защитената зона е 561.6 ха, от която залесена – 538.1 ха и незалесена – 23.5 ха. Площта на ***горските територии общинска собственост*** в обхвата ѝ е 270.0 ха, от която залесена – 267,6 ха и незалесена – 2,4 ха и обхваща подотдели: **496**: а, ц, е1; **535**: ф, х; **537**: з1; **538**: м, т, у, ф; **540**: з; **541**: е, ж, н, о, ч; **542**: е, ж, к, м; **543**: к, б; **544**: х, ч, ш, щ, ю, я, а1, б1, в1, 1, 2; **545**: е; **546**: д, к, л, м, р, 10, 13; **547**: д, ж, з, и; **548**: д, и, п, р, с, т, у, х, а1, в1; **549**: а, б, в, д, ж, з, п, с, щ; **550**: а, г, д, ж, з, к, о, ш.

3.1. Предмет и цели на опазване

Целите на опазване в Защитената зона са:

- Запазване на площта на природните местообитания и местообитанията на видове и техните популации, предмет на опазване в рамките на Защитената зона.
- Запазване на естественото състояние на природните местообитания и местообитанията на видове, предмет на опазване в рамките на Защитената зона, включително и на естествения за тези местообитания видов състав, характерни видове и условия на средата.
- Възстановяване при необходимост на площта и естественото състояние на приоритетни природни местообитания и местообитания на видове, както и на популации на видовете, предмет на опазване в рамките на Защитената зона.

В таблица № 161 са показани данни за установените хабитати на територията на стопанството, които са предмет на опазване в Защитената зона и тяхното разпределение по площ и група гори.

Таблица № 161

Разпределение на ОБЩАТА площ по местообитания и група гори в Защитена зона ”Земен”

Местообитания	иглолистни	широкол. високостъб-лени	изд.за превръщане	нискостъблени	Всичко	%	в т.ч. ГФС	
	ха						ха	% от площта на местообитанието
общо 9170	-	4,8	46,4	-	51,2	30,4	18,5	36,1
общо 91CA	26,2	-	-	-	26,2	15,6	-	-
общо 91M0	-	-	84,4	-	84,4	50,1	33,0	39,1
общо 91W0	-	-	6,5	-	6,5	3,9	-	-
ВСИЧКО	26,2	4,8	137,3	-	168,3	100,0	51,5	30,6

”Гори във фаза на старост” в Защитената зона ”Земен” са определени на площ 52,9 ха, което представлява 19,6 % от площта ***на горските територии общинска собственост*** в Защитената зона. В таблица № 161 площта на горите във фаза на старост по местообитания е 51,5 ха. Разликата от 1,4 ха се дължи на черборовите насаждения, получени вследствие самозалесени площи от създадените през миналото столетие култури, за които не са определени местообитания.

Освен хабитатите, предмет на опазване в тази зона са и следните видове:

- ***Растения*** – Обикновена пърчовка (Himantoglossum caprinum) и Червено усойниче (Echium russicum);

- ***Бозайници, без прилепи*** – Вълк (Canis lupus), Видра (Lutra lutra), Пъстър пор (Vormela peregusna), Мечка (Ursus arctos) Рис (Lynx lynx);

- ***Прилепи*** – Голям нощник (Myotis myotis), Голям подковонос (Rhinolophus Ferrumequinum), Дългокрил прилеп (Miniopterus schreibersii), Дългопръст нощник (Myotis capaccinii), Дългоух нощник (Myotis bechsteinii), Малък подковонос (Rhinolophus Hipposideros), Трицветен нощник (Myotis emarginatus), Остроух нощник (Myotis blythii), Средиземноморски подковонос (Rhinolophus blasii), Широкоух прилеп (Barbastella barbastellus), Южният подковонос (Rhinolophus euryale);

- ***Земноводни и влечуги*** – Жълтокоремна бумка (Bombina variegate), Обикновена блатна костенурка (Emys orbicularis), Шипобедрена костенурка (Testudo graeca), Шипоопашата костенурка (Testudo hermanni), Голям гребенест тритон (Triturus karelinii);

- ***Риби*** – Горчивка (Rhodeus sericeus), Обикновен щипок (Cobitis taenia) Маришката мряна (Barbus plebejus), Балкански щипок (Cobitis aurata);

- ***Безгръбначни*** – E. quadripunctaria, Обикновен сечко (Cerambyx cerdo), Бръмбар рогач (Lucanus cervus), Буков сечко (Morimus funereus), Алпийска розалиа (Rosalia alpine); Вертиго (Vertigo angustior) и (Vertigo moulinsiana) Лигниоптера (Lignyoptera fumidaria), Лицена (Lymantria dispar), Осмодерма (Osmoderma eremita), Ручеен рак (Astacus torrentium).

3.2. Сечи

- Възобновителни сечи

В таблица № 162 е показано разпределението на възобновителните сечи през десетилетието ***в горите общинска собственост*** на територията на Защитената зона, по стопански класове.

Таблица № 162

Разпределение на площта на насажденията за възобновителна сеч през десетилетието по вид на сечта в хектари в Защитена зона "Земен"

Вид на възобновителната сеч			
Стопански класове	**Постепенно-котловинна**	**ОБЩО**	**%**
Гори със ЗСпФ			
Смесен СрН П	32,6	32,6	54,8
Церов П	24,6	24,6	41,3
Дъбов СрН П	2,3	2,3	3,9
Всичко ЗСпФ	59,5	59,5	100,0
Гори със стопански функции			

Вид на възобновителната сеч			
Стопански класове	**Постепенно-котловинна**	**ОБЩО**	**%**
всичко СтФ	-	-	-
ОБЩО	**59,5**	**59,5**	**100,0**
ПОЛЗВАНЕ (БЕЗ КЛОНИ)	**2245**	**2245**	
ПОЛЗВАНЕ (С КЛОНИ)	**2505**	**2505**	

Постепенно-котловинни сечи са планирани, в съответствие с разпоредбите на глава четвърта от Наредба № 8 от 5.08.2011 година за сечите в горите (ДВ, бр. 64 от 2011 г.), само в зрели дъбови гори, където има необходимото количество светлолюбив подраст с обща площ – 59,5 ха. Успоредно с възобновителните сечи са предвидени отглеждане на подраста на 0,4 ха и изсичане на подлеса на 0,6 ха.

- Отгледни и технически сечи

През ревизионния период за ***горите общинска собственост*** са предвидени отгледни мероприятия на площ 68,0 ха. Няма предвидени технически сечи. Информация за сечите по стопански класове е представена в следващата таблица.

Таблица № 163

Размер на ползването по площ, запас с клони и вид на сечта в Защитена зона "Земен"

ВИДОВЕ СЕЧИ										
Стопански класове	**мерни единици**	**ВЪЗОБН. СЕЧИ**	**прочистка**	**прореждане**	**пробирка**	**ВСИЧКО ОТГЛЕДНИ**	**ОБЩО**	**%**	**ОТГЛЕЖДАНЕ НА ПОДРАСТА**	**ИЗСИЧАНЕ НА ПОДЛЕСА**
ИГЛОЛИСТНИ										
Смесен Игл. СрН ЗСпФ	ха	-	-	5,9	-	5,9	5,9	4,6	-	-
	куб.м	-	-	255	-	255	255	4,8	-	-
Бялборови култури ЗСпФ	ха	-	-	4,8	27,3	32,1	32,1	25,2	-	-
	куб.м	-	-	230	1240	1470	1470	27,7	-	-
Черборови култури ЗСпФ	ха	-	-	-	20,4	20,4	20,4	16,0	-	-
	куб.м	-	-	-	1030	1030	1030	19,4	-	-

ВИДОВЕ СЕЧИ										
Стопански класове	**мерни единици**	**ВЪЗОБН. СЕЧИ**	**прочистка**	**прореждане**	**пробирка**	**ВСИЧКО ОТГЛЕДНИ**	**ОБЩО**	**%**	**ОТГЛЕЖДАНЕ НА ПОДРАСТА**	**ИЗСИЧАНЕ НА ПОДЛЕСА**
Всичко иглолистни ЗСпФ	**ха**	**-**	**-**	**10,7**	**47,7**	**58,4**	**58,4**	**45,8**	**-**	**-**
	куб.м	**-**	**-**	**485**	**2270**	**2755**	**2755**	**52,0**	**-**	**-**
Всичко иглолистни	**ха**	**-**	**-**	**10,7**	**47,7**	**58,4**	**58,4**	**45,8**	**-**	**-**
	куб.м	**-**	**-**	**485**	**2270**	**2755**	**2755**	**52,0**	**-**	**-**
ШИРОКОЛИСТНИ ВИСОКОСТЪБЛЕНИ										
Дъбов СрН ЗСпФ	ха	-	-	1,6	-	1,6	1,6	1,3	-	-
	куб.м	-	-	20	-	20	20	0,4	-	-
Всичко широколистни високостъблени ЗСпФ	**ха**	**-**	**-**	**1,6**	**-**	**1,6**	**1,6**	**1,3**	**-**	**-**
	куб.м	**-**	**-**	**20**	**-**	**20**	**20**	**0,4**	**-**	**-**
Всичко широколистни високостъблени	**ха**	**-**	**-**	**1,6**	**-**	**1,6**	**1,6**	**1,3**	**-**	**-**
	куб.м	**-**	**-**	**20**	**-**	**20**	**20**	**0,4**	**-**	**-**
ИЗДЪНКОВИ ЗА ПРЕВРЪЩАНЕ										
Смесен СрН П ЗСпФ	ха	32,6	1,5	-	-	1,5	34,1	26,7	-	-
	куб.м	1290	-	-	-	-	1290	24,3	-	-
Церов П ЗСпФ	ха	24,6	-	-	-	-	24,6	19,3	0,4	0,6
	куб.м	895	-	-	-	-	895	16,9	-	-
Дъбов СрН П ЗСпФ	ха	2,3	-	-	-	-	2,3	1,8	-	-
	куб.м	60	-	-	-	-	60	1,1	-	-

ВИДОВЕ СЕЧИ										
Стопански класове	**мерни единици**	**ВЪЗОБН. СЕЧИ**	**прочистка**	**прореждане**	**пробирка**	**ВСИЧКО ОТГЛЕДНИ**	**ОБЩО**	**%**	**ОТГЛЕЖДАНЕ НА ПОДРАСТА**	**ИЗСИЧАНЕ НА ПОДЛЕСА**
Буково-габъров В П ЗСпФ	ха	-	-	-	2,9	2,9	2,9	2,3	-	-
	куб.м	-	-	-	80	80	80	1,5	-	-
Буково-габъров СрН П ЗСпФ	ха	-	-	3,6	-	3,6	3,6	2,8	-	-
	куб.м	-	-	200	-	200	200	3,8	-	-
Всичко издънкови за превръщане ЗСпФ	**ха**	**59,5**	**1,5**	**3,6**	**2,9**	**8,0**	**67,5**	**52,9**	**0,4**	**0,6**
	куб.м	**2245**	**-**	**200**	**80**	**280**	**2525**	**47,6**	**-**	**-**
Всичко издънкови за превръщане	**ха**	**59,5**	**1,5**	**3,6**	**2,9**	**8,0**	**67,5**	**52,9**	**0,4**	**0,6**
	куб.м	**2245**	**-**	**200**	**80**	**280**	**2525**	**47,6**	**-**	**-**
ОБЩО										
ВСИЧКО ПОЛЗВАНЕ	**ха**	**59,5**	**1,5**	**15,9**	**50,6**	**68,0**	**127,5**	**100,0**	**0,4**	**0,6**
	куб.м	**2245**	**-**	**705**	**2350**	**3055**	**5300**	**100,0**	**-**	**-**

Таблица № 164

Размер на ползването по площ, запас с клони и вид на сечта по хабитати в Защитена зона "Земен"

ВИДОВЕ СЕЧИ										
Местообитания	**мерни единици**	**ВЪЗОБН. СЕЧИ**	**прочистка**	**прореждане**	**пробирка**	**ВСИЧКО ОТГЛЕДНИ**	**ОБЩО**	**%**	**ОТГЛЕЖДАНЕ НА ПОДРАСТА**	**ИЗСИЧАНЕ НА ПОДЛЕСА**
ИГЛОЛИСТНИ										
91CA	ха	-	-	5,9	-	5,9	5,9	7,9	-	-
	куб.м	-	-	255	-	255	255	9,1	-	-
Всичко иглолистни	**ха**	**-**	**-**	**5,9**	**-**	**5,9**	**5,9**	**7,9**	**-**	**-**
	куб.м	**-**	**-**	**255**	**-**	**255**	**255**	**9,1**	**-**	**-**
ШИРОКОЛИСТНИ ВИСОКОСТЪБЛЕНИ										
9170	ха	-	-	1,6	-	1,6	1,6	2,1	-	-
	куб.м	-	-	20	-	20	20	0,7	-	-
Всичко широколистни високостъблени	**ха**	**-**	**-**	**1,6**	**-**	**1,6**	**1,6**	**2,1**	**-**	**-**
	куб.м	**-**	**-**	**20**	**-**	**20**	**20**	**0,7**	**-**	**-**
ИЗДЪНКОВИ ЗА ПРЕВРЪЩАНЕ										
9170	ха	23,3	-	-	-	-	23,3	31,1	-	-
	куб.м	990	-	-	-	-	990	35,4	-	-
91M0	ха	36,2	1,5	-	-	1,5	37,7	50,3	0,4	0,6
	куб.м	1255	-	-	-	-	1255	44,8	-	-
91W0	ха	-	-	3,6	2,9	6,5	6,5	8,7	-	-
	куб.м	-	-	200	80	280	280	10,0	-	-

ВИДОВЕ СЕЧИ										
Местообитания	**мерни единици**	**ВЪЗОБН. СЕЧИ**	**прочистка**	**прореждане**	**пробирка**	**ВСИЧКО ОТГЛЕДНИ**	**ОБЩО**	**%**	**ОТГЛЕЖДАНЕ НА ПОДРАСТА**	**ИЗСИЧАНЕ НА ПОДЛЕСА**
Всичко издънкови за превръщане	**ха**	**59,5**	**1,5**	**3,6**	**2,9**	**8,0**	**67,5**	**90,0**	**0,4**	**0,6**
	куб.м	**2245**	**-**	**200**	**80**	**280**	**2525**	**90,2**	**-**	**-**
ОБЩО										
ВСИЧКО ПОЛЗВАНЕ	**ха**	**59,5**	**1,5**	**11,1**	**2,9**	**15,5**	**75,0**	**100,0**	**0,4**	**0,6**
	куб.м	**2245**	**-**	**475**	**80**	**555**	**2800**	**100,0**	**-**	**-**

- ***Прочистки*** са планирани на площ 1,5 ха само в стопански клас СмСрНП.
- ***Прореждания*** са планирани на площ 15,9 ха с интензивност 15-30 %.
- ***Пробирки*** са планирани на площ 50,6 ха с интензивност 15-20 %.

3.3. Възобновяване и залесяване

Условията в района на Защитената зона са благоприятни за естественото семенно възобновяване и в бъдеще ще се разчита изключително на естественото възобновяване. Изкуствено залесяване за ***горите общинска собственост*** не се предвижда.

3.4. Строителство на сгради и пътища

- Сгради

През ревизионния период на територията на Защитена зона „Земен“ не се предвижда ремонт на сгради. Не е планирано и изграждането на нови сгради.

- Пътища

През ревизионния период на територията на Защитената зона не се предвижда ремонт на горски автомобилни пътища. Не се предвижда и изграждане на нови горски автомобилни пътища.

3.5. Противопожарни мероприятия

Горите в Защитена зона ”Земен” се разпределят по класове на пожарна опасност както следва:

Таблица № 165

Разпределение на ПЛОЩТА на Защитената зона по класове на ПОЖАРНА ОПАСНОСТ

Териториален обхват	Класове на пожарна опасност			Всичко
	I клас висока	II клас средна	III клас ниска	
площ	хектари			
	63,9	70,7	135,4	270,0
проценти	23,7	26,2	50,1	100.0

На територията на Защитената зона преминават 0.2 км горски автомобилни пътища за движение на противопожарни автоцистерни. Има три подстъпи за зареждане на противопожарни автоцистерни на р.Ясеница, които са извън горските територии.

Няма съществуващи и планирани лесокултурни прегради и минерализовани ивици, както и места за палене на огън в границите на защитената зона. За паркиране на противопожарната техника ще се ползват места (уширения на път и центъра) в село Пенкьовци.

3.6. Ловностопански мероприятия

На територията на Защитена зона ”Земен” няма планирани БИСД**.** В обхвата на зоната няма планирани ловностопански мероприятия:

4. Защитена зона "Кървав камък" - BG0001017

Защитена зона "Кървав камък" е обявена с Решение на Министерски съвет № 611 от 16.10.2007 година, обн.ДВ бр.85 от 2007 година и одобрена със заповед № РД-347 от 31.03.2021 година. Кодът ѝ в регистъра на защитените територии е BG0001017. Общата площ на инвентаризираните гори в Защитената зона е 10243.8 ха, от която залесена – 9923.5 ха и незалесена – 320.3 ха. Площта на ***горските територии общинска собственост*** в обхвата ѝ е 4923,7 ха, от която залесена – 4784,6 ха и незалесена – 139.1 ха и обхваща подотдели: **91**: в, и, 1, 2, 3, 4; **92**: а, б, е, ж, и, к, л, щ, я, а1, е1, 2; **93**: с, т, у, ф, х, ц, ч, ш, щ, ю, 3; **94**: о, щ, а1, 6; **113**: д; **114**: а, б, в, г, д, и; **115**: б, в, е, и, л, н, о, п, р, с, у, ф, х, ц, ч, ш, щ, я, а1, б1, г1, е1, ж1, з1, и1, л1, м1, 2, 5; **116**: а, г, е, ж, з, и, к, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, щ; **117**: г, е, ж, з, и, м, у, х, ч, ю, а1, 1; **118**: с, т, у, ф; **119**: н, п, р, с, т, у, ч, ш, ю, я, б1, в1, 2; **120**: а, д, ж, з, и, 1, 2, 3, 5, 6, 7; **121**: а, б, в, г, д, е, з, и, м, н, 1, 2, 3; **123**: д; **124**: а, б, в, г, д, е, ж, з, с, т, у, ф, х, ч, ш, щ, я, б1, в1, 1, 2, 3, 5, 6, 7; **125**: н, о, 8, 9; **127**: л, н, с, т, у; **128**: о, п, 4; **129**: б; **132**: к, л, 6; **133**: и; **134**: н; **135**: в, д, ж, к, м, н, р, т, 4, 8; **136**: д, р, у, х, ц; **137**: г, д, е, к, л, м, н, о, 1, 2; **138**: л, м, н, п, с, ц, щ, ю; **139**: в, и, к, л, м, п, р, с, т, ц, ч, щ, я, 4, 6, 8, 9, 11; **143**: д, е, з, и, к, л, м, н, о; **145**: б, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, 5; **146**: а, б, д, е, ж, и, к, л, м, н, о, п, р, с, 4, 7, 8; **150**: а, б, в, г, д, е, ж, з, 1, 3, 5, 6, 7, 9; **151**: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, 1, 2, 5; **152**: е, ж, и, л, 6, 7, 8; **153**: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, о, п, с, т, у, ф, 4, 5; **154**: а, б, в, д, к, л, м, с, т, х, щ, ю, 2; **155**: а, б, в, д, е, ж, з, и, 1; **156**: г, е, ж, з, к, л, м, о, п, р, с, т, 5; **157**: а, б, в, г, д, е, ж, з, н, о, п, 1; **158**: б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, н, о, п, р, с, у, 1, 2; **159**: ж, п, у, ф, х, ц, щ, ю, я; **160**: м, ц, б1, г1, д1, ж1, з1, и1, к1, 2; **161**: а, б, в, г, е, ж, з, к, л, м, н, п, 1, 2, 4, 5; **162**: а, в, г, д, е, ж, з, и, н, о, р, у, ф, ш, я, а1, в1, 5, 6, 7; **163**: е, к, л, н, р, с, т; **173**: и1, к1, л1, 4; **174**: г, д, ж, з, и, м, н, п, с, т, у, 2, 3; **175**: а, б, в, г, м, п, р, с, т, у, ф, х, ц, в1, е1, 1, 2, 6; **176**: е, з, и, у; **177**: в, е, з, и; **179**: с, т, у, ф, х, а1; **180**: в, ж, и, у, ф, х, ц, ч, е1, ж1; **181**: г, ж, к, л, м, н, о, т, х, ц, ю, я; **182**: у, ф, ц, 7; **369**: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, н, о, п, р, у, ц, ч, 1, 3, 5, 6, 7, 8; **370**: а, в, г, д, е, з; **371**; **372**; **373**; **374**: а, б, в, г, д, е, ж, з, 1, 2, 3, 4; **375**: а, б, в, г, д, ж, з, и, 1, 4; **376**: а, б, в, г, д, 1, 2, 4; **377**: а, б, в, г, д, е; **378**: в, г, д, е, ж, з, к, о, р, т, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 17, 18, 19, 20; **379**: а, б, в, е, ж, к, п, р, с, 1, 6, 7, 12, 14, 15; **380**: а, б, в, е, з, и, к, л, м, н, п, р, у, х, ц, ш, я, б1, г1, д1, е1, ж1, з1, и1, к1, л1, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13; **381**: б, г, д, е, ж, и, к, л, м, о, п, с, у, ф, х, щ, ю, я, в1, ж1, 2, 3, 4, 7, 8, 9; **382**: а, б, в, г, д, ж, з, к, м, н, с, т, у, ф, х, ц, ч, ю, б1, ж1, и1, к1, л1, м1, 1, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22; **384**: б, в, г, д, е, ж, и, к, 2, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17; **385**: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, р, т, 1, 2, 3, 4, 5; **386**: в, г, д, е, ж, з, и, л, н, о, п, с, т, х, ч, щ, ю, я, а1, 1, 2, 3, 4, 5; **387**: а, в, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, х, ц, ч, ш, щ, ю, 2, 4, 5, 6, 8; **388**: б, в, г, ж, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, а1, б1, в1, д1, з1, и1, к1, м1, н1, о1, п1, р1, т1, у1, ф1, х1, ц1, ч1, ш1, ю1, я1, а2, б2, в2, г2, е2, 4, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16; **389**: ц, ж1, н1, х1, ш1, щ1, ю1, а2, б2, в2, г2, д2, з2, и2, к2, л2, м2, о2, 5, 6, 7; **390**: р, б1, ж1; **391**: ц, ч, ш, щ, ю, а1, б1, в1, д1, 4; **392**: о, т, у, ф, х, б1, в1, г1, ж1, к1, м1, 4, 5, 6, 7, 8; **393**: л, м, н, о, п; **394**: у, х, ц, ч, ш, ю, я, а1, б1, г1, д1, 3, 4; **395**: а, б, в, г, ж, и, п, т, у, в1, г1, д1, е1, ж1, и1, л1, о1, п1, т1, у1, ф1, х1, ц1, ч1, ш1, щ1, ю1, 4; **396**: а, б, в, г, д, ж, з, и, к, л, н, п, р, с, у, ц, ш, г1, д1, ж1, и1, к1, м1, н1, о1, п1, 1, 2; **397**: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, п, с, т, х, ц, ч, ш, б1, в1, е1, ж1, и1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 15; **398**: б, в, д, з, к, л, м, н, у, ф, х, ц, ч, щ, я, а1, 13, 15, 17; **399**: б, е, ж, з, к, л, н, п, у, ц, щ, ю, а1, б1, в1, г1, д1, е1, ж1, к1, л1, о1, п1, р1, с1, т1, 1, 2, 3, 9, 11, 13; **400**: д, ж, з, и, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ш, ю, я, а1, б1, в1, г1, д1, е1, ж1, и1, м1, н1, о1, п1, 3; **401**: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, о, п, 3; **402**: а, г, д, е, и, к, л, н, о, т, у, ф, х, ц, ч, ш, щ, ю, я, а1, в1, 2; **403**: е, ж, з, к, м, о, п, с, т, ф, х, ц, ч, щ, ю, а1, б1; **404**: а, б, в, ж, м, н, о, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш, щ; **405**: в, д, ж, з, и, л, п, с, т, ю, а1, б1, в1, г1, д1, ж1, з1, и1, к1, о1, 5; **406**: в, е, и, л, м, н, о, п, р, 3; **407**: б, в, г, ж, з, и, к, л, м, н, с, у, ф, ц, 6; **408**: а, б, в, г, д, е, з, и, к, н, о, п, р, с, т, у, 1, 3, 5; **409**: а, б, е, ж, з, и, к, л, м; **410**: г, е, ж, к, н, ф, ц; **411**: д, ч, ю, 6; **412**: щ, ю, я, 2; **413**: а, б, и, л, м, ф, а1, 4, 5; **414**: о, п, р, с, т, 3, 4, 5, 6, 7, 8; **415**: р, т, у, ф, х,

ч, ш, щ, я, а1, в1, 2, 3, 4; **416**: о, с; **418**: б1, в1, г1, д1, ж1, з1; **419**: а, в, е, ж, з, к, л, н, п, ш, щ, а1, 4, 5; **420**: г, д, к, т, ч, я, ж1, к1, л1, м1, н1, о1, 7, 8; **421**: о, с, т, у; **422**: к, 1; **423**: в, 2; **424**: у, х, я; **425**: д, з, т, у, а1, 4, 5, 6; **426**: м, н, п, т, у, ф, ц, ч, ш, щ, ю, а1, в1, д1, е1; **427**: п, т, ф, х, ц, ч, 7; **428**: а, б, в, д, е, ж, и, л, м, н, о, у, ф, х, ц, ш, щ, 4; **429**: г, д, л, м, н, о, р, с, у, ф, х, ц, щ, а1, б1, в1, г1, е1, з1, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7; **430**: б, в, г, д, е, ж, з, л, о, п, т, у, х, ц, ш, 2, 5, 6, 7; **431**: а, б, в, г, е, ж, и, к, н, р, с, т, у, ф, х, 1, 2, 3; **432**: б, в, г, к, с, у, ф, ц, щ, ю, я, а1, б1, г1, е1, и1, о1, п1, р1, с1, ф1, х1, ш1, щ1, ю1, я1, а2, б2, в2, е2, ж2, з2, и2, к2, н2, с2, у2, 1, 2, 3, 4, 5; **433**: л, п, р; **434**: п, с, т, ш, т1, ф1, х1, ц1, ч1, 3; **435**: а, в, г, е, ж, з, и, л, о, п, с, т, у, ч, ш, ю, я, г1, д1, и1, о1, ф1, ч1, ю1, б2, в2, е2, з2, к2, 2, 5, 6, 7, 8, 9, 10; **436**: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, о, п, р, т, х, ц, ш, ю, я, а1, г1, 3, 4, 5; **437**: ц, ч, ш, щ, я; **438**: н, о, п, р, с, ф; **439**: к, л, м, н, о, п, 1; **440**: у; **441**: е, ж, с, б1, 3; **442**: щ, я; **443**: в, г; **444**: у, ф, х; **445**: ф, х, ш, ю, а1; **446**: г, д, е, и, е1, и1; **447**: а, б, д, е, з, 1; **448**: а, в, г, о, п, р, с; **449**: б, г, д, е, ж, з, и, к; **450**: о, п, р, с; **451**: ф, х; **462**: в, г, д, ж, с, е1, ж1, и1, л1, 1, 4; **463**: б, в, г, м, н, о, р, т, у, ф, 1; **464**: б, в, г, д, е, 3, 4; **465**: т; **492**: а, г, ч; **494**: и, к; **536**: а, б, в, д, е, к, л, м, д1, е1, з1; **537**: а, б, в, п, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш, щ, я, а1, б1, в1, д1, е1, 9; **538**: а, в, г.

4.1. Предмет и цели на опазване

Целите на опазване в Защитената зона са:

- Запазване на площта на природните местообитания и местообитанията на видове и техните популации, предмет на опазване в рамките на Защитената зона.
- Запазване на естественото състояние на природните местообитания и местообитанията на видове, предмет на опазване в рамките на Защитената зона, включително и на естествения за тези местообитания видов състав, характерни видове и условия на средата.
- Възстановяване при необходимост на площта и естественото състояние на приоритетни природни местообитания и местообитания на видове, както и на популации на видовете, предмет на опазване в рамките на Защитената зона.

В таблица № 166 са показани данни за установените хабитати на територията на стопанството, които са предмет на опазване в Защитената зона и тяхното разпределение по площ и група гори.

Таблица № 166

Разпределение на ОБЩАТА площ на Защитена зона "Кървав камък" по местообитания и група гори

Местообитания	иглолистни	широкол. високостъб-лени	изд.за превръщане	нискостъблени	Всичко	%	в т.ч. ГФС	
	ха						ха	% от площта на местообитанието
общо 9110	-	7,6	2,0	-	9,6	0,3	0,6	6,3
общо 9130	-	1820,9	1172,9	-	2993,8	82,0	296,2	9,9
общо 9170	-	121,7	377,4	-	499,1	13,7	20,8	4,2
общо 9180	-	5,1	-	-	5,1	0,1	-	-
общо 91E0	-	8,8	-	-	8,8	0,2	-	-
общо 91M0	-	14,4	110,5	-	124,9	3,4	0,3	0,2
общо 91W0	-	-	9,5	-	9,5	0,3	-	-

Местообитания	иглолистни	широкол. високостъб-лени	изд.за превръщане	нискостъблени	Всичко	%	в т.ч. ГФС	
	ха						ха	% от площта на местообитанието
ВСИЧКО	-	1978,5	1672,3	-	3650,8	100,0	317,9	8,7

"Гори във фаза на старост" в Защитената зона "Кървав камък" са определени на площ 323,3 ха, което представлява 6,6 % от площта ***на горските територии общинска собственост*** в Защитената зона. В таблица № 166 площта на горите във фаза на старост е 317,9 ха. Разликата от 5,4 ха се дължи на боровите насаждения, получени вследствие самозалесени площи от създадените през миналото столетие култури, за които не са определени местообитания.

Освен хабитатите, предмет на опазване в тази зона са и следните видове:

- ***Бозайници без прилепи*** – Вълк (Canis lupus), Видра (Lutra lutra), Мечка (Ursus arctos),), Пъстър пор (Vormela peregusna), Рис (Lynx lynx)
- ***Прилепи*** – Остроух нощник (Myotis blythii), Трицветен нощник (Myotis emarginatus), Голям нощник (Myotis myotis), Дългоух нощник (Myotis bechsteini), Голям подковонос (Rhinolophus ferrumequinum), Малък подковонос (Rhinolophus hipposideros), Южен подковонос (Rhinolophus Euryale), Широкоух прилеп (Barbastella barbastellus), Дългокрил прилеп (Miniopterus schreibersi);
- ***Земноводни и влечуги*** – Голям гребенест тритон (Triturus karelinii), Жълтокоремна бумка (Bombina variegate).
- ***Безгръбначни*** – Обикновен сечко (Cerambyx cerdo), Брумбар рогач (Lucanus cervus), Буков сечко (Morimus funereus), Алпийска розалиа (Rosalia alpine)), Ручеен рак (Astacus torrentium).

4.2. Сечи

- Възобновителни сечи

В таблици №№ 167 и 168 е показано разпределението на възобновителните сечи през десетилетието ***в горите общинска собственост*** на територията на Защитената зона, по стопански класове и в картираните местообитания.

Таблица № 167

Разпределение на площта на насажденията за възобновителна сеч през десетилетието по вид на сечта в хектари в Защитена зона "Кървав камък"

Вид на възобновителната сеч						
Стопански класове	**постепенно котловинна**	**групово постепенна**	**гола за изд.възобн.**	**общо гола**	**ОБЩО**	**%**
Гори със ЗСпФ						
Бялборови култури	4,3	-	-	-	4,3	0,3
Черборови култури	41,8	7,6	-	-	49,4	3,5
Буков В	-	129,9	-	-	129,9	9,3
Буков Ср	-	371,8	-	-	371,8	26,5
Буков Н	-	290,6	-	-	290,6	20,7
Дъбов СрН	10,0	1,8	-	-	11,8	0,9
Смесен СрН П	98,1	29,7	-	-	127,8	9,1
Церов П	27,2	-	-	-	27,2	1,9
Дъбов СрН П	134,1	-	-	-	134,1	9,6
Буково-габъров В П	-	194,8	-	-	194,8	13,9
Буково-габъров СрН П	-	60,8	-	-	60,8	4,3
Акациев	-	-	0,6	0,6	0,6	-
Всичко ЗСпФ	315,5	1087,0	0,6	0,6	1403,1	100,0
Гори със стопански функции						
всичко СтФ	-	-	-	-	-	-
ОБЩО	**315,5**	**1087,0**	**0,6**	**0,6**	**1403,1**	**100,0**
ПОЛЗВАНЕ (БЕЗ КЛОНИ)	**13245**	**56970**	**40**	**40**	**70255**	
ПОЛЗВАНЕ (С КЛОНИ)	**14985**	**64025**	**40**	**40**	**79050**	

Таблица № 168

Разпределение на площта на насажденията за възобновителна сеч през десетилетието по вид на сечта по хабитати в Защитена зона ”Кървав камък”

Вид на възобновителната сеч				
Местообитания	**постепенно котловинна**	**групово постепенна**	**ОБЩО**	**%**
всичко 9130	-	1037,8	1037,8	77,0
всичко 9170	202,6	41,6	244,2	18,1
всичко 91M0	66,8	-	66,8	4,9
ОБЩО	269,4	1079,4	1348,8	100,0

Планирани са постепенно-котловинни сечи в съответствие с разпоредбите на глава четвърта от Наредба № 8 от 5.08.2011 година за сечите в горите (ДВ, бр. 64 от 2011 г.) в зрелите издънкови насаждения и борови култури с насока възобновяване, където има необходимото количество светлолюбив подраст – 315,5 ха (22,5 % от всички възобновителни сечи). Групово-постепенни сечи са предвидени на площ – 1087,0 ха (77,5 % от всички възобновителни сечи), предимно в буковите високостъблени стопански класове и в издънковите Буково-габърови стопански класове, както и на други места, където се е появил жизнен подраст от сенкоиздържливи видове. Голи сечи са планирани само в акациеви гори на 0.6 ха. Успоредно с тях е предвидено изсичане на подлеса на 1.7 ха и отглеждане на подраста на 30,4 ха.

- Отгледни и технически сечи

През ревизионния период за ***горите общинска собственост*** в Защитена зона ”Кървав камък” са предвидени отгледни мероприятия на площ 1522,7 ха – прочистки, прореждания, пробирки. Успоредно с другите сечи за просветляване на пътища са предвидени и технически сечи на площ 50,9 ха. Информация за предвидените сечи по стопански класове и в картираните местообитания е представена в следващатите таблици.

Таблица № 169

Размер на ползването по площ, запас с клони и вид на сечта в Защитена зона ”Кървав камък”

ВИДОВЕ СЕЧИ										
Стопански класове	**мерни единици**	**ВЪЗОБН. СЕЧИ**	**прочистка**	**прореждане**	**пробирка**	**ВСИЧКО ОТГЛЕДНИ**	**ОБЩО**	**%**	**ОТГЛЕЖДАНЕ НА ПОДРАСТА**	**ИЗСИЧАНЕ НА ПОДЛЕСА**
ИГЛОЛИСТНИ										
Смесен Иглол. В ЗСпФ	ха	-	-	157,8	50,2	208,0	208,0	7,1	-	-
	куб.м	-	-	4270	2290	6560	6560	5,5	-	-
Смесен Игл. СрН ЗСпФ	ха	-	-	112,8	51,2	164,0	164,0	5,6	-	-
	куб.м	-	-	1975	1095	3070	3070	2,6	-	-
Бялборови култури ЗСпФ	ха	4,3	-	28,2	72,2	100,4	104,7	3,6	-	-
	куб.м	300	-	1385	3575	4960	5260	4,4	-	-

ВИДОВЕ СЕЧИ										
Стопански класове	**мерни единици**	**ВЪЗОБН. СЕЧИ**	**прочистка**	**прореждане**	**пробирка**	**ВСИЧКО ОТГЛЕДНИ**	**ОБЩО**	**%**	**ОТГЛЕЖДАНЕ НА ПОДРАСТА**	**ИЗСИЧАНЕ НА ПОДЛЕСА**
Черборови култури ЗСпФ	ха	49,4	-	-	30,3	30,3	79,7	2,7	-	-
	куб.м	4190	-	-	1110	1110	5300	4,4	-	-
Всичко иглолистни ЗСпФ	**ха**	**53,7**	**-**	**298,8**	**203,9**	**502,7**	**556,4**	**19,0**	**-**	**-**
	куб.м	**4490**	**-**	**7630**	**8070**	**15700**	**20190**	**16,8**	**-**	**-**
Всичко иглолистни	**ха**	**53,7**	**-**	**298,8**	**203,9**	**502,7**	**556,4**	**19,0**	**-**	**-**
	куб.м	**4490**	**-**	**7630**	**8070**	**15700**	**20190**	**16,8**	**-**	**-**
ШИРОКОЛИСТНИ ВИСОКОСТЪБЛЕНИ										
Буков В ЗСпФ	ха	129,9	-	33,4	175,2	208,6	338,5	11,6	1,7	-
	куб.м	8950	-	1745	8000	9745	18695	15,6	-	-
Буков Ср ЗСпФ	ха	371,8	-	29,5	70,7	100,2	472,0	16,1	2,5	-
	куб.м	21370	-	600	2520	3120	24490	20,4	-	-
Буков Н ЗСпФ	ха	290,6	-	-	9,9	9,9	300,5	10,3	5,1	-
	куб.м	12175	-	-	215	215	12390	10,3	-	-
Дъбов СрН ЗСпФ	ха	11,8	-	6,5	3,5	10,0	21,8	0,7	-	-
	куб.м	295	-	60	65	125	420	0,4	-	-
Всичко широколистни високостъблени ЗСпФ	**ха**	**804,1**	**-**	**69,4**	**259,3**	**328,7**	**1132,8**	**38,7**	**9,3**	**-**
	куб.м	**42790**	**-**	**2405**	**10800**	**13205**	**55995**	**46,7**	**-**	**-**
Всичко широколистни високостъблени	**ха**	**804,1**	**-**	**69,4**	**259,3**	**328,7**	**1132,8**	**38,7**	**9,3**	**-**
	куб.м	**42790**	**-**	**2405**	**10800**	**13205**	**55995**	**46,7**	**-**	**-**
ИЗДЪНКОВИ ЗА ПРЕВРЪЩАНЕ										
Смесен СрН П ЗСпФ	ха	127,8	-	0,8	23,5	24,3	152,1	5,2	8,8	1,4
	куб.м	4680	-	20	590	610	5290	4,4	-	-
Церов П ЗСпФ	ха	27,2	-	2,8	1,2	4,0	31,2	1,1	1,3	0,1
	куб.м	870	-	45	15	60	930	0,8	-	-
Дъбов СрН П ЗСпФ	ха	134,1	1,5	6,5	15,6	23,6	157,7	5,4	4,3	0,2
	куб.м	4650	-	120	250	370	5020	4,2	-	-
Буково-габъров В П ЗСпФ	ха	194,8	0,8	20,0	568,3	589,1	783,9	26,8	6,5	-
	куб.м	10180	-	530	18120	18650	28830	24,0	-	-

ВИДОВЕ СЕЧИ										
Стопански класове	**мерни единици**	**ВЪЗОБН. СЕЧИ**	**прочистка**	**прореждане**	**пробирка**	**ВСИЧКО ОТГЛЕДНИ**	**ОБЩО**	**%**	**ОТГЛЕЖДАНЕ НА ПОДРАСТА**	**ИЗСИЧАНЕ НА ПОДЛЕСА**
Буково-габъров СрН П ЗСпФ	ха	60,8	-	23,6	26,7	50,3	111,1	3,8	0,2	-
	куб.м	2555	-	460	595	1055	3610	3,0	-	-
Всичко издънкови за превръщане ЗСпФ	**ха**	**544,7**	**2,3**	**53,7**	**635,3**	**691,3**	**1236,0**	**42,2**	**21,1**	**1,7**
	куб.м	**22935**	**-**	**1175**	**19570**	**20745**	**43680**	**36,4**	**-**	**-**
Всичко издънкови за превръщане	**ха**	**544,7**	**2,3**	**53,7**	**635,3**	**691,3**	**1236,0**	**42,2**	**21,1**	**1,7**
	куб.м	**22935**	**-**	**1175**	**19570**	**20745**	**43680**	**36,4**	**-**	**-**
НИСКОСТЪБЛЕНИ										
Акациев ЗСпФ	ха	0,6	-	-	-	-	0,6	-	-	-
	куб.м	40	-	-	-	-	40	-	-	-
Всичко нискостъблени ЗСпФ	**ха**	**0,6**	**-**	**-**	**-**	**-**	**0,6**	**-**	**-**	**-**
	куб.м	**40**	**-**	**-**	**-**	**-**	**40**	**-**	**-**	**-**
Всичко нискостъблени	**ха**	**0,6**	**-**	**-**	**-**	**-**	**0,6**	**-**	**-**	**-**
	куб.м	**40**	**-**	**-**	**-**	**-**	**40**	**-**	**-**	**-**
ОБЩО										
ВСИЧКО ПОЛЗВАНЕ	**ха**	**1403,1**	**2,3**	**421,9**	**1098,5**	**1522,7**	**2925,8**	**100,0**	**30,4**	**1,7**
	куб.м	**70255**	**-**	**11210**	**38440**	**49650**	**119905**	**100,0**	**-**	**-**

Таблица № 170

Размер на ползването по площ, запас с клони и вид на сечта по хабитати в Защитена зона "Кървав камък"

ВИДОВЕ СЕЧИ										
Местообитания	**мерни единици**	**ВЪЗОБН. СЕЧИ**	**прочистка**	**прореждане**	**пробирка**	**ВСИЧКО ОТГЛЕДНИ**	**ОБЩО**	**%**	**ОТГЛЕЖДАНЕ НА ПОДРАСТА**	**ИЗСИЧАНЕ НА ПОДЛЕСА**
ШИРОКОЛИСТНИ ВИСОКОСТЪБЛЕНИ										
9110	ха	-	-	-	2,5	2,5	2,5	0,1	-	-
	куб.м	-	-	-	80	80	80	0,1	-	-
9130	ха	792,3	-	60,3	253,3	313,6	1105,9	46,7	9,3	-

ВИДОВЕ СЕЧИ										
Местообитания	**мерни единици**	**ВЪЗОБН. СЕЧИ**	**прочистка**	**прореждане**	**пробирка**	**ВСИЧКО ОТГЛЕДНИ**	**ОБЩО**	**%**	**ОТГЛЕЖДАНЕ НА ПОДРАСТА**	**ИЗСИЧАНЕ НА ПОДЛЕСА**
	куб.м	42495	-	2265	10655	12920	55415	55,6	-	-
9170	ха	2,7	-	9,1	3,5	12,6	15,3	0,6	-	-
	куб.м	65	-	140	65	205	270	0,3	-	-
91M0	ха	9,1	-	-	-	-	9,1	0,4	-	-
	куб.м	230	-	-	-	-	230	0,2	-	-
Всичко широколистни и високостъблени	**ха**	**804,1**	**-**	**69,4**	**259,3**	**328,7**	**1132,8**	**47,8**	**9,3**	**-**
	куб.м	**42790**	**-**	**2405**	**10800**	**13205**	**55995**	**56,2**	**-**	**-**
ИЗДЪНКОВИ ЗА ПРЕВРЪЩАНЕ										
9130	ха	245,5	0,8	30,6	585,3	616,7	862,2	36,4	6,7	-
	куб.м	12265	-	765	18405	19170	31435	31,5	-	-
9170	ха	241,5	1,5	19,9	39,6	61,0	302,5	12,8	10,1	1,6
	куб.м	8740	-	360	770	1130	9870	9,9	-	-
91M0	ха	57,7	-	3,2	4,5	7,7	65,4	2,8	4,3	0,1
	куб.м	1930	-	50	145	195	2125	2,1	-	-
91W0	ха	-	-	-	5,9	5,9	5,9	0,2	-	-
	куб.м	-	-	-	250	250	250	0,3	-	-
	ха	**544,7**	**2,3**	**53,7**	**635,3**	**691,3**	**1236,0**	**52,2**	**21,1**	**1,7**

ВИДОВЕ СЕЧИ										
Местообитания	**мерни единици**	**ВЪЗОБН. СЕЧИ**	**прочистка**	**прореждане**	**пробирка**	**ВСИЧКО ОТГЛЕДНИ**	**ОБЩО**	**%**	**ОТГЛЕЖДАНЕ НА ПОДРАСТА**	**ИЗСИЧАНЕ НА ПОДЛЕСА**
Всичко издънкови за превръщане	**куб.м**	**22935**	**-**	**1175**	**19570**	**20745**	**43680**	**43,8**	**-**	**-**
ОБЩО										
ВСИЧКО ПОЛЗВАНЕ	**ха**	**1348,8**	**2,3**	**123,1**	**894,6**	**1020,0**	**2368,8**	**100,0**	**30,4**	**1,7**
	куб.м	**65725**	**-**	**3580**	**30370**	**33950**	**99675**	**100,0**	**-**	**-**

- ***Прочистки*** са планирани на площ 2,3 ха без материален добив. Планирани са в издънкови букови и дъбови насаждения, за които са определени съответните хабитати.

- ***Прореждания*** са планирани на площ 421,9 ха с интензивност 10-30 %. От тях в иглолистни насаждения и култури ще се провеждат на 298,8 ха, а на 123.1 ха – в широколистни високостъблени и издънкови гори за превръщане, за които са определени съответните хабитати.

- ***Пробирки*** са планирани на площ 1098,5 ха с интензивност 10-30 %. От тях в иглолистни насаждения и култури ще се провеждат на 203,9 ха, а на 894.6 ха – в широколистни високостъблени и издънкови гори за превръщане, за които са определени съответните хабитати.

4.3. Възобновяване и залесяване

Условията в района на Защитената зона са благоприятни за естественото семенно възобновяване и в бъдеще ще се разчита изключително на естественото възобновяване. Предвидено е да се подпомага възобновяването в зрелите насаждения, с разрохкване под склопа на площ **20,7 ха**. Изкуствено залесяване за ***горите общинска собственост*** не се предвижда.

4.4. Строителство на сгради и пътища

- Сгради

През ревизионния период на територията на Защитената зона не се предвижда ремонт на сгради. Не е планирано и изграждането на нови сгради.

- Пътища

През ревизионния период на територията на Защитената зона не се предвижда изграждане на нови горски автомобилни пътища. При нужда за ремонт на горски пътища през десетилетието, общината и дърводобивните фирми съвместно осъществяват тази дейност.

4.5. Противопожарни мероприятия

Горите в Защитена зона ”Кървав камък” се разпределят по класове на пожарна опасност както следва:

Таблица № 171

Разпределение на ПЛОЩТА на Защитената зона по класове на ПОЖАРНА ОПАСНОСТ

Териториален обхват	Класове на пожарна опасност			Всичко
	I клас висока	II клас средна	III клас ниска	
площ	хектари			
	66,6	1026,9	3830,2	4923,7
проценти	1,4	20,9	77,7	100.0

На територията на Защитена зона „Кървав камък“ преминават 0.1 км шосета и 10.0 км горски автомобилни пътища за движение на противопожарни автоцистерни. Не се предвижда изграждане на специални площадки за кацане на авиационна техника, но за целта могат да се ползват голите площи на билото “Орлова чука“, на пътя за с.Шипковица и местността “Вълча поляна“. Има шест възможни подстъпи за зареждане на противопожарни автоцистерни един на р. Мелънщица (махала Пали лула), три на р.Просия и два на р.Шипковица, които са извън горските територии. Изградени са места за палене на огън в подотдели: **120** “3“ (ловна хижа); **161** “5“ (заслон); **179** “т“ (ловен заслон); **180** “4“ (Реяновски манастир “Св.Богородица“).

Предвидена е поддържка на 28.4 км съществуващи лесокултурни противопожарни прегради. Планирано е просичането на 0.1 км нови лесокултурни противопожарни прегради, както и тяхната поддръжка през десетилетието, съгласно изискванията на Наредба № 18 от 7 октомври 2015 година за инвентаризация и планиране в горските територии и Наредба № 8 от 11.05.2012 година, ”за условията и реда за защита на горските територии от пожари”.

4.6. Ловностопански мероприятия

На територията на Защитена зона ”Кървав камък” няма планирани БИСД. В обхвата на зоната няма планирани ловностопански мероприятия.

5. Защитена зона "Руй" - BG0002112

Защитена зона "Руй" е обявена с Решение на Министерски съвет № 122 от 02.03.2007 година, и одобрена със Заповед № РД-554 от 05.09.2008 година на ДВ, бр.83 от 2008 година. Кодът ѝ в регистъра на защитените територии е BG0002112. Общата площ на инвентаризираните гори в Защитената зона е 10099.7 ха, от която залесена – 8785.6 ха и незалесена – 1314.1 ха, а площта на ***горските територии общинска собственост*** в обхвата на Защитената зона е 5852,4 ха, от която залесена – 5426,3 ха и незалесена – 426,1 ха. Обхваща подотдели: **1**: в, г, д, е, ж, з, и, к, н, о, т, ч, г1, 2, 3; **2**: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, у, 1; **3**: а, б, г, д, е, ж, з, и, к, 1; **4**: а, б, з, и, к, л, н, т, у, ф, х, ц, ч, ш, щ, 2, 3, 4; **5**: в, г, д, е, 3, 4, 5; **6**: в, г, ж, с, т, у, х, 4; **7**: г, д, е, к, л, р, 2; **8**: б, ж, з, и, л, 2; **9**: а, е, о, х; **10**: в, г, ю, я; **11**: в, г, к, л, р, с, ч, 3, 5; **12**: в, г, д, е, ж, з, и, н, р, с, т, у, ф, х, 1, 2; **13**: е, ж, з, и, л, п, 3, 4; **14**: г, и, к, л, м, р, т, у, ф, х, ц, ч, ш, 2, 4, 7, 12; **15**: б, в, г, д, е, ж, 2; **16**: в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, ф, х, 5; **17**: б, в, г, д, е, ж, з, к, п, р, т, у, ф, х, ч, ш, щ, ю, а1, 6; **18**: б, в, г, д, е, з, и, к, л, н, р, у, ф, х; **19**: н, о, т, у, ф, х, ц, ч, з1, с1, у1, ш1, я1, а2, в2, г2, е2, з2, и2, л2, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13; **20**: а, б, з, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш, щ, ю; **21**: б, в, з, и, л, р, 4, 5, 8; **22**: б, в, г, д, е, ж, и, л, м, н, 3, 4, 5, 7; **23**: г, д, е, ж, л, п, р, т, у, ф, х, ц; **24**: о; **25**: а, б, в, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, 1; **26**: а, г, д, ж, з, и, к, м, н, о, п, р, с, ф, х, ц; **27**: а, б, в, г, д, и, л, н, о, р, у, ф, х, ц, 2, 4, 5, 6; **28**: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, м, н, о, п, р, 1, 2, 4; **29**: а, г, ж, з, и, 5, 6, 7, 8, 9, 10; **30**: д, е, ж, и, 4, 5, 7, 8; **31**: в, г, д, е, ж, и, к, л, 8, 9, 10, 12; **32**: в, г, д, е, л, м, н, п, р, с, т, у, 4, 5, 8, 9; **33**: е, ж, з, л, н, о, п, 2, 3, 4, 5; **34**: б, в, г, д, е, з, м, н, о, х, 3, 7, 9, 12, 13; **35**: е, к; **36**: а, б, в, г, д, м, н, 2; **37**: б, д, ж, и, р, т, у, 3, 6, 8, 13, 14; **38**: ж, з, н, п, р, т, ф, 4; **39**: а, б, в, г, д, е, ж, м, н, о, 1, 3; **40**: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, м, о, п, р, ф, х, ц, ш, щ, ю, а1, 1, 2, 3, 4, 5, 9; **41**: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, м, н, 1, 2, 3, 7, 8; **42**: а, в, г, д, ж, з, и; **43**: з, р, т, у, ф, х, ц, щ, ю, в1, и1, п1, 4; **44**: а, б, д, е, ж, з; **45**: б, в, г, д, е, ж, з, и, к, м, н, о, п, 1, 2, 3, 4, 6; **46**: а, б, в, г, д, е, з, и, 1, 2, 3, 7; **48**: з1, 6, 7; **166**: б; **167**: б, г, е, и1; **169**: в, д, к, р, с, т, ц, а1, в1, г1, д1, и1, к1, 2, 3, 4, 5; **170**: з, и; **183**: г, е, ж, 3; **184**: а, б, в, г, д, е, з, и, к, л, м, п, 1, 6; **185**: а, б, в, г, з, и, к, л, 1; **186**: а, б, д, е, ж, з, к, л, м, н, с, т, ф, х, ч, 2; **187**: а, б, в, г, д, е, ж, л, м, н, о, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9; **188**: а, б, в, г, д, з, к, л, м, н, о, 2, 4, 5; **189**: а, б, в, г, д, м, н, п, р, у, ф, ш, 3, 6; **190**: а, е, з, р, ш, я, а1, г1, 4; **191**: а, д, е, з, к, л, 2; **192**: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, 3, 5, 6, 7, 8; **193**: а, б, в, г, д, е, ж, з, л, м, н, о, п, с, х, 2, 3, 5, 6, 7, 8; **194**: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, 1, 2, 4, 6, 7, 8, 9, 10; **195**: б, в, е, ж, з, м, н, р, с, ф, х, ц, ч, ш, щ, ю, я, а1, б1, 3, 5, 6, 9; **196**: ж, з, и, л, о, п, с, 2, 3, 4, 6; **197**: о, п, р, с, т, 6, 7, 8; **198**: а, б, в, г, н, о, п, р, с, т, у, ш, г1, д1, е1, з1, 1, 2, 4, 10, 11; **199**: а, б, в, г, д, з, к, м, о, р, ч, 1; **200**: а, б, е, ж, з, р, т, х, 5, 6, 7; **201**: д, е, и, к, 2; **202**: а, б, д, е, ж, з, и, к, л, н, о, 2; **203**: а, б, в, г, д, е, ж, к, л, м, с, т, ч, 1, 3, 7, 9; **204**: а, б, в, г, д, е, ж, л, м, н, 1, 2, 3, 4; **205**: г, з, и, л, н, о, п, 8, 9, 10, 11; **206**: а, б, в, з, и, о, п, р, с, т; **207**: а, б, в, е, ж, з, и, к, л, 1, 2, 3; **208**: б, г, и, л, м, н, о, п, р, с, у, 1, 7; **209**: а, г, д, е, ж, з, к, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, 1, 2, 4, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14; **210**: а, в, г, з, и, к, л, м, н, о, 1, 4; **211**: б, д, к, у, 2; **212**; **213**: а, ж, з, л, н, о, п, р, с, т, у, х, ч, ш; **214**: а, б, г, ж, и, л, м, н, о, п, р, 6, 7, 8, 9, 10; **215**: в, г, д, е, ж, з, и; **216**: а, б, в, г, д, е, ж, з, л; **217**: а, б, в, ж, и; **218**: а, г, д, е, з, и, к, л, м, 1; **219**: а, б, в, д, з, и, к, л, 1, 3, 4; **220**: д, е, ж, к, л, н, о, п, т, у, 6; **221**: г, д, е, ж, и, л, 3; **222**: а, в, г, д, е, ж, к, л, м, 1, 2, 5; **223**: б, г, ж, и, л, 4; **224**: а, б, в, д, и, к, л, м, т, 2; **225**: а, б, в, д, е, ж, з, и, 2, 4, 5, 7, 8, 9; **226**: б, г, д, з, н, о, п, с, т, у, 6, 8; **227**: ж, з, и, к, л, 3; **228**: а, б, в, г, д, ж, и, л, о, п, с, ф, 1, 2, 3, 5, 6; **229**: р, с, т, у, х, ц, ч, ю, а1, е1, ж1, 11; **230**: б, в, и1, к1, л1; **231**: к, с, у, ф; **232**: з, к, л, п; **233**: н, о, с, у, ф, ч, щ, ю, я, а1, б1, 8; **234**: а, б, в, г, е, ж, з, и, л, о, с, у, х, ч, 6; **235**: б, в, з, к, о, п, т, ф, х, ц, 1; **236**: б, в, г, д, и, л, м, н, о, п, р, с; **237**: г, д, з, к, н, о, 1, 3, 4, 7; **238**: в, д, е, п, ф, х, ч, ш, ю, а1, 5, 6; **239**: и, к, л, м, н, т, ц, ч, ш, щ, 5; **240**: а, б, в, ж, ф, в1, г1, 2; **241**: п, р, с, у, ч, ю, в1, е1, ж1, м1, я1, б2, 14, 16; **245**: д, е, ж, з, к, л, п, р, с, у, ф, ч, ш, ю, б1, м1, с1, 1, 3, 4, 6, 8; **246**: ж, п, р, т, у, ф, ц, в1, г1, д1, е1, и1, к1, л1, п1, 2, 6, 8, 9; **247**: о; **248**: а, б, в, д, е, ж, и, л, м; **249**: в, г, д, е, ж, з, к, 1, 2; **250**: а, б, в, д, е, з, к, л; **251**: г, д, з, и, о, п, р, т, у, 7, 8, 9, 10, 17, 18, 19; **252**: в, г, д, ж, и, к, л, м, о, 2, 7, 8, 9; **253**: п, р, с, ю; **254**: е, ж,

з, к, о, р, т, х, ч, ш, щ, г1, 2, 5, 10, 12; **255**: б, г, 1, 2; **256**: ж; **257**: а, г, ж, м, 8; **258**: и, с, т, 5, 6; **284**: м, н, о, п, р, с, 5, 7; **285**: ш, р1, 9, 13; **287**: и, к, л, н, о, р, 3; **288**: д, и, к, м, р, с, у, ф, ц, ю, а1, ж1; **289**: а, б, в, д, е, и, к, л, 1, 4; **290**: а, б, з, и, м, н, 1, 5; **291**: а, в, е, з, и, л, п, р, т, 5, 6, 9; **292**: и, к, н; **293**: д, и, к, о, п, с; **294**: г, ж, к, л, м, п, р, у, 6; **295**: л, п; **298**: а, в, е, з, и, м; **300**: в, г; **301**: в, г, д; **302**: б, в, г, 1, 2, 3; **303**: к, л, м; **314**: а, б, в, г, д, е, п, с, у, ф, 1, 4; **315**: а, г, е, ж, и, л, м, н, о, п, р; **316**: г, е, з, и; **317**: а, б, в, д; **318**: в, г, д, е, ж, з; **319**; **320**: а, б, г, е, ж, 1, 2, 3, 4, 5, 6; **321**: а, б, в, г, 1, 2, 4; **322**: д, ж, з, и, к, л, м, н, 2; **323**: а, б, в, г, 2; **324**: б, в, е, ж, з, и, к, л, н, п, 3; **325**: а, н, о, 1; **332**: е; **333**: г1; **334**: к; **335**: е, к, л, м.

6.1. Предмет и цели на опазване

Целите на опазване в Защитената зона са:

- Запазване на площта на природните местообитания и местообитанията на видове и техните популации, предмет на опазване в рамките на Защитената зона;
- Запазване на естественото състояние на природните местообитания и местообитанията на видове, предмет на опазване в рамките на Защитената зона, включително и на естествения за тези местообитания видов състав, характерни видове и условия на средата;
- Възстановяване при необходимост на площта и естественото състояние на приоритетни природни местообитания и местообитания на видове, както и на популации на видовете, предмет на опазване в рамките на Защитената зона.

Предмет на опазване са следните видове ***диви птици***: Бял щъркел (Ciconia ciconia), Осояд (Pernis apivorus), Ливаден блатар (Circus pygargus), Белоопашат мишелов (Buteo rufinus), Скален орел (Aquila chrysaetos), Малък орел (Aquilia pennata), Ловен сокол (Falco cherrug), Ливаден дърдавец (Crex crex), Бухал (Bubu bubo), Козодой (Caprimulgus europaeus), Земеродно рибарче (Alcedo atthis), Синявица (Coracias garrulus), Сирийски пъстър кълвач (Dendrocopos syriacus), Среден пъстър кълвач (Dendrocopos medius), Горска чучулига (Lullula arborea), Ястребогушо коприварче (Sylvia nisoria), Червеногърба сврачка (Lanius collurio) и Градинска овесарка (Emberiza hortulana).

5.2. Сечи

- Възобновителни сечи

Информация за предвидените възобновителни сечи по стопански класове в ***общинските гори***, попадащи в Защитената зона е дадена в таблица № 172.

Таблица № 172

Разпределение на площта на насажденията за възобновителна сеч през десетилетието по вид на сечта в хектари в Защитената зона

Вид на възобновителната сеч						
Стопански класове	**постепенно котловинна**	**групово постепенна**	**гола за изд.възобн.**	**общо гола**	**ОБЩО**	**%**
Гори със ЗСпФ						
Бялборови култури	9,3	-	-	-	9,3	0,5
Черборови култури	260,1	32,6	-	-	292,7	16,3
Буков В	-	49,6	-	-	49,6	2,8
Буков Ср	8,7	82,6	-	-	91,3	5,1
Буков Н	-	11,0	-	-	11,0	0,6
Дъбов СрН	6,6	17,3	-	-	23,9	1,3
Смесен СрН П	87,9	30,4	-	-	118,3	6,6
Церов П	246,2	-	-	-	246,2	13,7
Дъбов СрН П	92,5	16,8	-	-	109,3	6,1
Буково-габъров В П	2,5	470,6	-	-	473,1	26,2
Буково-габъров СрН П	3,8	304,5	-	-	308,3	17,1
Акациев	-	-	66,8	66,8	66,8	3,7
Всичко ЗСпФ	717,6	1015,4	66,8	66,8	1799,8	100,0
Гори със стопански функции						
всичко СтФ	-	-	-	-	-	-
ОБЩО	**717,6**	**1015,4**	**66,8**	**66,8**	**1799,8**	**100,0**
ПОЛЗВАНЕ (БЕЗ КЛОНИ)	**36430**	**49180**	**3350**	**3350**	**88960**	
ПОЛЗВАНЕ (С КЛОНИ)	**41660**	**55860**	**3520**	**3520**	**101040**	

Планирани са постепенно-котловинни сечи в съответствие с разпоредбите на глава четвърта от Наредба № 8 от 5.08.2011 година за сечите в горите (ДВ, бр. 64 от 2011 г.) в зрелите семенни и издънкови насаждения и борови култури с насока възобновяване, където има необходимото количество светлолюбив подраст – 717,6 ха (39,8 % от всички възобновителни

сечи). Групово-постепенни сечи са предвидени на площ – 1015,4 ха (56,4 % от всички възобновителни сечи), предимно в буковите високостъблени стопански класове и в издънковите Буково-габърови стопански класове, както и на други места, където се е появил жизнен подраст от сенкоиздържливи видове. Успоредно с тях е предвидено изсичане на подлеса на 4,6 ха и отглеждане на подраста на 35,5 ха. Голи сечи са планирани само в акациеви гори на 66,8 ха (3,7 % от всички възобновителни сечи).

- Отгледни и технически сечи

През ревизионния период за ***горите общинска собственост*** в Защитена зона ”Руй” са предвидени отгледни мероприятия на площ 1419,4 ха – прочистки, прореждания и пробирки. Успоредно с другите сечи за просветляване на пътища са предвидени и технически сечи на площ 16,7 ха. Информация за предвидените сечи по стопански класове и в картираните местообитания е представена в следващатите таблици.

Таблица № 173

Размер на ползването по площ, запас с клони и вид на сечта в Защитената зона

ВИДОВЕ СЕЧИ										
Стопански класове	**мерни единици**	**ВЪЗОБН. СЕЧИ**	**прочистка**	**прореждане**	**пробирка**	**ВСИЧКО ОТГЛЕДНИ**	**ОБЩО**	**%**	**ОТГЛЕЖДАНЕ НА ПОДРАСТА**	**ИЗСИЧАНЕ НА ПОДЛЕСА**
ИГЛОЛИСТНИ										
Смесен Иглол. В ЗСпФ	ха	-	-	35,1	28,9	64,0	64,0	2,0	-	-
	куб.м	-	-	855	830	1685	1685	1,2	-	-
Смесен Игл. СрН ЗСпФ	ха	-	3,8	45,8	17,9	67,5	67,5	2,1	-	-
	куб.м	-	-	960	425	1385	1385	1,0	-	-
Бялборови култури ЗСпФ	ха	9,3	-	41,4	62,5	103,9	113,2	3,5	-	-
	куб.м	645	-	1165	2550	3715	4360	3,2	-	-
Черборови култури ЗСпФ	ха	292,7	1,6	8,2	84,3	94,1	386,8	12,0	2,7	-
	куб.м	23990	-	315	4375	4690	28680	21,1	-	-
Всичко иглолистни ЗСпФ	**ха**	**302,0**	**5,4**	**130,5**	**193,6**	**329,5**	**631,5**	**19,6**	**2,7**	**-**
	куб.м	**24635**	**-**	**3295**	**8180**	**11475**	**36110**	**26,6**	**-**	**-**

ВИДОВЕ СЕЧИ										
Стопански класове	**мерни единици**	**ВЪЗОБН. СЕЧИ**	**прочистка**	**прореждане**	**пробирка**	**ВСИЧКО ОТГЛЕДНИ**	**ОБЩО**	**%**	**ОТГЛЕЖДАНЕ НА ПОДРАСТА**	**ИЗСИЧАНЕ НА ПОДЛЕСА**
Всичко иглолистни	**ха**	**302,0**	**5,4**	**130,5**	**193,6**	**329,5**	**631,5**	**19,6**	**2,7**	**-**
	куб.м	**24635**	**-**	**3295**	**8180**	**11475**	**36110**	**26,6**	**-**	**-**
ШИРОКОЛИСТНИ ВИСОКОСТЪБЛЕНИ										
Буков В ЗСпФ	ха	49,6	-	1,0	45,8	46,8	96,4	3,0	-	-
	куб.м	3350	-	15	1550	1565	4915	3,6	-	-
Буков Ср ЗСпФ	ха	91,3	-	3,6	63,0	66,6	157,9	4,9	3,1	-
	куб.м	5300	-	60	2640	2700	8000	5,9	-	-
Буков Н ЗСпФ	ха	11,0	-	-	14,5	14,5	25,5	0,8	0,4	-
	куб.м	505	-	-	435	435	940	0,7	-	-
Дъбов СрН ЗСпФ	ха	23,9	-	1,9	0,3	2,2	26,1	0,8	-	-
	куб.м	1240	-	35	10	45	1285	0,9	-	-
Всичко широколистни високостъблени ЗСпФ	**ха**	**175,8**	**-**	**6,5**	**123,6**	**130,1**	**305,9**	**9,5**	**3,5**	**-**
	куб.м	**10395**	**-**	**110**	**4635**	**4745**	**15140**	**11,1**	**-**	**-**
Всичко широколистни високостъблени	**ха**	**175,8**	**-**	**6,5**	**123,6**	**130,1**	**305,9**	**9,5**	**3,5**	**-**
	куб.м	**10395**	**-**	**110**	**4635**	**4745**	**15140**	**11,1**	**-**	**-**
ИЗДЪНКОВИ ЗА ПРЕВРЪЩАНЕ										
Смесен СрН П ЗСпФ	ха	118,3	-	33,4	13,8	47,2	165,5	5,1	4,1	1,7
	куб.м	3930	-	705	320	1025	4955	3,6	-	-

ВИДОВЕ СЕЧИ										
Стопански класове	**мерни единици**	**ВЪЗОБН. СЕЧИ**	**прочистка**	**прореждане**	**пробирка**	**ВСИЧКО ОТГЛЕДНИ**	**ОБЩО**	**%**	**ОТГЛЕЖДАНЕ НА ПОДРАСТА**	**ИЗСИЧАНЕ НА ПОДЛЕСА**
Церов П ЗСпФ	ха	246,2	0,2	30,0	8,0	38,2	284,4	8,8	5,7	0,9
	куб.м	7720	-	450	175	625	8345	6,1	-	-
Дъбов СрН П ЗСпФ	ха	109,3	-	-	-	-	109,3	3,4	4,0	0,3
	куб.м	3940	-	-	-	-	3940	2,9	-	-
Буково-габъров В П ЗСпФ	ха	473,1	-	9,4	800,7	810,1	1283,2	39,9	14,5	0,8
	куб.м	23500	-	235	27615	27850	51350	37,8	-	-
Буково-габъров СрН П ЗСпФ	ха	308,3	2,4	20,2	41,7	64,3	372,6	11,6	1,0	0,9
	куб.м	11490	-	315	825	1140	12630	9,3	-	-
Всичко издънкови за превръщане ЗСпФ	**ха**	**1255,2**	**2,6**	**93,0**	**864,2**	**959,8**	**2215,0**	**68,8**	**29,3**	**4,6**
	куб.м	**50580**	**-**	**1705**	**28935**	**30640**	**81220**	**59,8**	**-**	**-**
Всичко издънкови за превръщане	**ха**	**1255,2**	**2,6**	**93,0**	**864,2**	**959,8**	**2215,0**	**68,8**	**29,3**	**4,6**
	куб.м	**50580**	**-**	**1705**	**28935**	**30640**	**81220**	**59,8**	**-**	**-**
НИСКОСТЪБЛЕНИ										
Акациев ЗСпФ	ха	66,8	-	-	-	-	66,8	2,1	-	-
	куб.м	3350	-	-	-	-	3350	2,5	-	-
Всичко нискостъблени ЗСпФ	**ха**	**66,8**	**-**	**-**	**-**	**-**	**66,8**	**2,1**	**-**	**-**
	куб.м	**3350**	**-**	**-**	**-**	**-**	**3350**	**2,5**	**-**	**-**
	ха	**66,8**	**-**	**-**	**-**	**-**	**66,8**	**2,1**	**-**	**-**

ВИДОВЕ СЕЧИ										
Стопански класове	**мерни единици**	**ВЪЗОБН. СЕЧИ**	**прочистка**	**прореждане**	**пробирка**	**ВСИЧКО ОТГЛЕДНИ**	**ОБЩО**	**%**	**ОТГЛЕЖДАНЕ НА ПОДРАСТА**	**ИЗСИЧАНЕ НА ПОДЛЕСА**
Всичко нискостъблени	**куб.м**	**3350**	**-**	**-**	**-**	**-**	**3350**	**2,5**	**-**	**-**
ОБЩО										
ВСИЧКО ПОЛЗВАНЕ	**ха**	**1799,8**	**8,0**	**230,0**	**1181,4**	**1419,4**	**3219,2**	**100,0**	**35,5**	**4,6**
	куб.м	**88960**	**-**	**5110**	**41750**	**46860**	**135820**	**100,0**	**-**	**-**

- ***Прочистки*** са планирани на площ 8,0 ха без материален добив.
- ***Прореждания*** са планирани на площ 230,0 ха с интензивност 10-30 %.
- ***Пробирки*** са планирани на площ 1181,4 ха с интензивност 10-30 %.

5.3. Възобновяване и залесяване

Условията в района на Защитената зона са благоприятни за естественото семенно възобновяване. Правилното извеждане на възобновителните сечи и грижата за подраста дават основание в бъдеще да се разчита изключително на естественото възобновяване.

Залесявания са предвидени само по насока ***възстановяване на гори*** на обща площ **7.4 ха.** Тази насока на залесяване е планирана в сечищата появили се в следствие на цялостно или частично унищожени (от корояди, снеголоми, вертовали, съхнене и други фактори) насаждения и култури **–** подотдели: **219 „к“ , „л“.** Почвоподготовката за това залесяване ще бъде с ръчни тераси.

Освен чрез залесяване е предвидено да се подпомага възобновяването в зрелите насаждения, без залесяване, с разрохкване под склопа на площ **16,6 ха**.

5.4. Строителство на сгради и пътища

- Сгради

През ревизионния период в границите на Защитена зона ”Руй” не се предвижда изграждането на нови сгради, както и ремонт на съществуващи.

- Пътища

През ревизионния период на територията на Защитената зона не се предвижда изграждане на нови горски автомобилни пътища. Пътищата се ремонтират и поддържат (подравняване, направа на отводнителни, укрепителни съоръжения, полагане на трошено-каменна настилка и т.н.) съвместно от община Трън и дърводобивните фирми.

5.5. Противопожарни мероприятия

Горите в Защитена зона ”Руй” се разпределят по класове на пожарна опасност както следва:

Таблица № 174

Разпределение на ПЛОЩТА на Защитената зона по класове на ПОЖАРНА ОПАСНОСТ

Териториален обхват	Класове на пожарна опасност			Всичко
	I клас висока	II клас средна	III клас ниска	
площ	хектари			
	233,9	1807,2	3811,3	5852,4
проценти	4,0	30,9	65,1	100.0

На територията на Защитената зона преминават 3.6 км горски автомобилни пътища за движение на противопожарни автоцистерни. За паркиране на противопожарната техника ще се ползва паркинга на “Ждрелото на р.Ерма“. Не се предвижда изграждане на специални площадки за кацане на авиационна техника, но за целта е предвидено да се ползва голата площ около яз.“Ярловци“. На язовира има и няколко възможни подстъпи за зареждане на противопожарни автоцистерни. Освен на язовира, такива подстъпи има и на р.Ерма и на р.Ябланица, всичките извън горските територии.

В горските територии собственост на Община Трън в границите на защитена зона „Руй“ няма съществуващи стационарни наблюдателни пунктове. Предвижда се изграждане на две нови противопожарни кули в района на дейност на ОП „Трънска гора“ в подотдели: 198 „4“ (с. Туроковци) и 284 „п“ (с. Филиповци). Местоположението им е показано в картите на противопожарните мероприятия.

Предвидена е поддържка на 1.7 км съществуващи лесокултурни противопожарни прегради и 2.1 км съществуващи минерализовани ивици. Планирано е направата на 1.1 км минерализовани ивици, както и тяхната поддръжка през десетилетието, съгласно изискванията на Наредба № 18 от 7 октомври 2015 година за инвентаризация и планиране в горските територии и Наредба № 8 от 11.05.2012 година, ”за условията и реда за защита на горските територии от пожари”.

5.6. Ловностопански мероприятия

На територията на Защитена зона ”Руй” няма планирани БИСД. В обхвата на зоната няма планирани ловностопански мероприятия.

II - ЗАЩИТЕНИ ТЕРИТОРИИ

1. Природна забележителност "Ждрелото на река Ерма"

Обявена е със заповед № 1803 от 26.07.1961 година на МГГП, обн.ДВ бр.63 от 1961година, с цел опазването уникални скални образования. Кодът ѝ в регистъра е 14. Площта на Природната забележителност по заповед е 8.7 ха. Площта на Природната забележителност "Ждрелото на река Ерма" е извън горските територии общинска собственост и не е обект на този горскостопански план.

2. Защитена местност "Лялинци"

Защитена местност "Лялинци" е обявена със Заповед № РД-174 от 22.02.2013 година на МОСВ, обн.ДВ бр.24 от 2013 година, с цел опазването на растителен вид Паничево секирче (Lathyrus pancicii (Jurisic) Adamovic) – определен като критично засташен вид и защитен от Закона за биологичното разнообразие в България. Кодът ѝ в регистъра е 561. Площта на Защитената местност по заповед е 6.9 ха. Площта на Защитена местност "Лялинци" е извън горските територии общинска собственост и не е обект на този горскостопански план.

III - ЗОНИ ЗА ЗАЩИТА НА ВОДИТЕ

1. Характеристика на зоните за защите на водите

Площта на зоните за защите на водите и е 6619.6 ха, от която залесена – 6246.1 ха и незалесена – 373.5 ха, в това число ***горска територия общинска собственост*** – 3650,1 ха, от която залесена – 3511,6 ха и незалесена – 138,5 ха.

- ***Вододайни зони*** с площ 6433.6 ха са обявени със заповед № 222 от 22.02.1997 година на комитета по архитектура и благоустройство. Те не са приведени към Наредба № 3 от 16.10.2000 година на МОСВ и нямат издадени заповеди от Басейнова дирекция "Дунавски район".

- ***Водовземно съоръжение "Трашевина"*** в землището на с.Шипковица има разрешително за водовземане № РР-01-244 от 11.07.2012 година. Част от определения пояс II на това съоръжение заема горска територия, която е общинска собственост – подотдели: **382** "и1", "15" с площ 0.5 ха. Попада в защитена зона на природните местообитания ***BG0001017 "Кървав камък"***. То не е обект на този горскостопански план.

- ***Санитарно-охранителна зона около минерален водоизточник КЕЙ "Трънска баня"*** е обявена със Заповед № СОЗ-07 от 16.03.2004 година. Общата и инвентаризирана площ е 185.5 ха, в това число горска територия общинска собственост – 71,4 ха. Намира се в землището на с.Банкя. Попада изцяло в Защитени зони за опазване на природните местообитания ***BG0000313 "Руй"*** и на дивата флора и фауна ***BG0002112 "Руй"***.

Пояс I – попада в урбанизираната територия на с.Банкя.

Пояс II – инвентаризираната площ обхваща подотдели: **255** "ж", "з", "и", "к", "л", "н", "о", "п", "3" – с обща площ 18.6 ха, от която залесена – 18.4 ха и незалесена – 0.2 ха. В това число ***горска територия общинска собственост*** няма подотдели.

Пояс III – инвентаризираната площ обхваща подотдели: **248** "е", "ж", "з", "и", "к", "л", "м", "н", "о", "1"; **249** "з"; **254** "а", "б", "в", "г", "д", "е", "ж", "з", "к", "л", "м", "н", "о", "п", "р", "с", "т", "у", "ф", "х", "ц", "ч", "ш", "щ", "ю", "я", "а1", "б1", "г1", "1", "2", "4", "5", "6", "7", "8", "9", "10", "11", "12"; **255** "б" , "в", "г", "д", "е", "м", "1", "2"; **257** "д", "е", "ж", "з", "и", "к", "л", "н", "п", "р", "с", "5", "6", "7" – с обща площ 166.9 ха, от която залесена 152.9 ха и незалесена 14.0 ха. В това число ***горска територия общинска собственост*** са подотдели: 248 "е", "ж", "и", "л", "м", 249 "з", 254 "е", "ж", 254 "з", "к", "о", "р", "т", "х", "ч", "ш", "щ", "г1", "2", "5", "10", "12", 255 "б", "г", "1", "2", 257 "ж" с обща площ 71,4 ха, от която залесена – 68,5 ха и незалесена – 2,9 ха.

2. Режим на дейности

2.1. В пояс I-ви на санитарно-охранителната зона се забраняват:

- Всички дейности, с изключение на дейностите, свързани с експлотацията на водоизточника и/или съоражението.
- Достъпът на лица, с изключение на лицата, свързани с експлоатацията на водоземните съоражения и охранителната зона, както и на представителите на контролните органи.

2.2. В пояс II-ри на санитарно-охранителната зона се забраняват:

- Пряко отвеждане на води, съдържащи опасни и вредни вещества в подземните води.

- Добив на подземни богатства в т.ч. инертни и строителни материали.
- Дейности, нарушаващи цялостта на водонепропускливия пласт над подземния воден обект.

2.3. В пояс II-ри на санитарно охранителната зона се ограничава:

- Изграждането на геоложки, хидрогеоложки и инженерногеоложки проучвателни съоражения, в т.ч и водовземни съоражения за подземни води в подземния воден обект.

2.4. В пояс III-ти на санитарно охранителната зона се забраняват:

- Пряко отвеждане на води, съдържащи опасни и вредни вещества в подземните води.

2.5. В пояс III-ти на санитарно охранителната зона се ограничават:

- Дейности, нарушаващи цялостта на водонепропускливия пласт над подземния воден обект.

2.6. В пояс III-ти на санитарно охранителната зона се ограничават при доказана необходимост:

- Добив на подземни богатства в т.ч. инертни и строителни материали.
- Изграждането на геоложки, хидрогеоложки и инженерногеоложки проучвателни съоражения, в т.ч и водовземни съоражения за подземни води в подземния воден обект.

3. Сечи

- Възобновителни сечи:

В санитарно-охранителните зони са планирани сечи по насока за възобновяване с обща площ 1189,0 ха – постепенно-котловиннана, групово-постепенна и гола сеч. Успоредно с възобновителните сечи е предвидено отглеждане на подраста с обща площ 23,4 ха и изсичане на подлеса с обща площ 1,6 ха.

Таблица № 175

*Разпределение на ПЛОЩТА на насажденията в **санитарно-охранителните зони** за ВЪЗОБНОВИТЕЛНА СЕЧ през десетилетието по ВИД НА СЕЧТА*

Вид на възобновителната сеч						
Стопански класове	**постепенно котловинна**	**групово постепенна**	**гола за изд.възобн.**	**общо гола**	**ОБЩО**	**%**
Гори със ЗСпФ						
Бялборови култури	3,3	-	-	-	3,3	0,3
Черборови култури	57,0	13,7	-	-	70,7	5,9
Буков В	-	104,8	-	-	104,8	8,8
Буков Ср	-	145,0	-	-	145,0	12,2
Буков Н	-	57,2	-	-	57,2	4,8
Дъбов СрН	1,5	18,6	-	-	20,1	1,7
Смесен СрН П	41,7	5,4	-	-	47,1	4,0
Церов П	28,7	-	-	-	28,7	2,4
Дъбов СрН П	84,4	16,8	-	-	101,2	8,5
Буково-габъров В П	-	426,9	-	-	426,9	35,9

Вид на възобновителната сеч						
Стопански класове	**постепенно котловинна**	**групово постепенна**	**гола за изд.възобн.**	**общо гола**	**ОБЩО**	**%**
Буково-габъров СрН П	3,8	156,6	-	-	160,4	13,5
Акациев	-	-	23,6	23,6	23,6	2,0
Всичко ЗСпФ	220,4	945,0	23,6	23,6	1189,0	100,0
Гори със стопански функции						
всичко СтФ	-	-	-	-	-	-
ОБЩО	**220,4**	**945,0**	**23,6**	**23,6**	**1189,0**	**100,0**
ПОЛЗВАНЕ (БЕЗ КЛОНИ)	**11125**	**47190**	**1085**	**1085**	**59400**	
ПОЛЗВАНЕ (С КЛОНИ)	**12655**	**53240**	**1135**	**1135**	**67030**	

- ***Постепенно-котловинна сеч*** е планирана на площ 220,4 ха с интензивност 20-25 %.
- ***Групово-постепенна сеч*** е планирана на площ 945.0 ха с интензивност 20-25 %.
- ***Гола сеч*** е планрана само в акациеви насаждения с площ 23.6 ха.

Общият размер на ползването от предвидените възобновителни сечи с насока възобновяване е 59400 куб.м (67030 куб.м с клони).

В санитарно-охранителните зони са планирани сечи с насока отглеждане на обща площ 2276,0 ха – прореждане и пробирка.

Таблица № 176

*Размер на ползването по ПЛОЩ, ЗАПАС **без клони** и вид на СЕЧТА*
по стопански класове *в **санитарно-охранителните зини***

ВИДОВЕ СЕЧИ									
Стопански класове	**мерни единици**	**ВЪЗОБН. СЕЧИ**	**прореждане**	**пробирка**	**ВСИЧКО ОТГЛЕДНИ**	**ОБЩО**	**%**	**ОТГЛЕЖДАНЕ НА ПОДРАСТА**	**ИЗСИЧАНЕ НА ПОДЛЕСА**
ИГЛОЛИСТНИ									
Смесен Иглол. В ЗСпФ	ха	-	47,3	4,4	51,7	51,7	2,3	-	-
	куб.м	-	1150	145	1295	1295	1,3	-	-
Смесен Игл. СрН ЗСпФ	ха	-	21,8	10,7	32,5	32,5	1,4	-	-
	куб.м	-	385	265	650	650	0,7	-	-
Бялборови култури ЗСпФ	ха	3,3	11,5	34,9	46,4	49,7	2,2	-	-
	куб.м	300	470	1395	1865	2165	2,2	-	-
Черборови култури ЗСпФ	ха	70,7	0,1	62,2	62,3	133,0	5,8	0,8	-
	куб.м	6180	5	3000	3005	9185	9,5	-	-
Всичко иглолистни ЗСпФ	**ха**	**74,0**	**80,7**	**112,2**	**192,9**	**266,9**	**11,7**	**0,8**	**-**
	куб.м	**6480**	**2010**	**4805**	**6815**	**13295**	**13,8**	**-**	**-**
всичко иглолистни	**ха**	**74,0**	**80,7**	**112,2**	**192,9**	**266,9**	**11,7**	**0,8**	**-**
	куб.м	**6480**	**2010**	**4805**	**6815**	**13295**	**13,8**	**-**	**-**
ШИРОКОЛИСТНИ ВИСОКОСТЪБЛЕНИ									
Буков В ЗСпФ	ха	104,8	6,3	76,6	82,9	187,7	8,2	1,7	-
	куб.м	7060	170	3000	3170	10230	10,6	-	-
Буков Ср ЗСпФ	ха	145,0	6,6	73,2	79,8	224,8	9,9	2,7	-
	куб.м	7660	130	2935	3065	10725	11,1	-	-

ВИДОВЕ СЕЧИ									
Стопански класове	**мерни единици**	**ВЪЗОБН. СЕЧИ**	**прореждане**	**пробирка**	**ВСИЧКО ОТГЛЕДНИ**	**ОБЩО**	**%**	**ОТГЛЕЖДАНЕ НА ПОДРАСТА**	**ИЗСИЧАНЕ НА ПОДЛЕСА**
Буков Н ЗСпФ	ха	57,2	-	14,5	14,5	71,7	3,2	2,4	-
	куб.м	2310	-	435	435	2745	2,8	-	-
Дъбов СрН ЗСпФ	ха	20,1	6,5	-	6,5	26,6	1,2	-	-
	куб.м	965	60	-	60	1025	1,1	-	-
Всичко широколистни високостъблени ЗСпФ	**ха**	**327,1**	**19,4**	**164,3**	**183,7**	**510,8**	**22,4**	**6,8**	**-**
	куб.м	**17995**	**360**	**6370**	**6730**	**24725**	**25,6**	**-**	**-**
всичко широколистни високостъблени	**ха**	**327,1**	**19,4**	**164,3**	**183,7**	**510,8**	**22,4**	**6,8**	**-**
	куб.м	**17995**	**360**	**6370**	**6730**	**24725**	**25,6**	**-**	**-**
ИЗДЪНКОВИ ЗА ПРЕВРЪЩАНЕ									
Смесен СрН П ЗСпФ	ха	47,1	-	2,0	2,0	49,1	2,2	2,1	1,4
	куб.м	1750	-	40	40	1790	1,9	-	-
Церов П ЗСпФ	ха	28,7	0,6	4,8	5,4	34,1	1,5	-	-
	куб.м	1025	5	100	105	1130	1,2	-	-
Дъбов СрН П ЗСпФ	ха	101,2	-	11,4	11,4	112,6	4,9	2,7	-
	куб.м	3710	-	150	150	3860	4,0	-	-
Буково-габъров В П ЗСпФ	ха	426,9	13,7	646,3	660,0	1086,9	47,8	10,0	-
	куб.м	21055	345	22355	22700	43755	45,3	-	-

ВИДОВЕ СЕЧИ									
Стопански класове	**мерни единици**	**ВЪЗОБН. СЕЧИ**	**прореждане**	**пробирка**	**ВСИЧКО ОТГЛЕДНИ**	**ОБЩО**	**%**	**ОТГЛЕЖДАНЕ НА ПОДРАСТА**	**ИЗСИЧАНЕ НА ПОДЛЕСА**
Буково-габъров СрН П ЗСпФ	ха	160,4	7,7	23,9	31,6	192,0	8,4	1,0	0,2
	куб.м	6300	155	515	670	6970	7,2	-	-
Всичко издънкови за превръщане ЗСпФ	**ха**	**764,3**	**22,0**	**688,4**	**710,4**	**1474,7**	**64,8**	**15,8**	**1,6**
	куб.м	**33840**	**505**	**23160**	**23665**	**57505**	**59,5**	**-**	**-**
всичко издънкови за превръщане	**ха**	**764,3**	**22,0**	**688,4**	**710,4**	**1474,7**	**64,8**	**15,8**	**1,6**
	куб.м	**33840**	**505**	**23160**	**23665**	**57505**	**59,5**	**-**	**-**
НИСКОСТЪБЛЕНИ									
Акациев ЗСпФ	ха	23,6	-	-	-	23,6	1,0	-	-
	куб.м	1085	-	-	-	1085	1,1	-	-
Всичко нискостъблени ЗСпФ	**ха**	**23,6**	**-**	**-**	**-**	**23,6**	**1,0**	**-**	**-**
	куб.м	**1085**	**-**	**-**	**-**	**1085**	**1,1**	**-**	**-**
всичко нискостъблени	**ха**	**23,6**	**-**	**-**	**-**	**23,6**	**1,0**	**-**	**-**
	куб.м	**1085**	**-**	**-**	**-**	**1085**	**1,1**	**-**	**-**
ОБЩО									
ВСИЧКО ПОЛЗВАНЕ	**ха**	**1189,0**	**122,1**	**964,9**	**1087,0**	**2276,0**	**100,0**	**23,4**	**1,6**
	куб.м	**59400**	**2875**	**34335**	**37210**	**96610**	**100,0**	**-**	**-**

- ***Прореждания*** са планирани на площ 122,1 ха с интензивност 10-30 %.
- ***Пробирки*** са планирани на площ 964,9 ха с интензивност 10-30 %.

4. Възобновяване и залесяване

Условията в района на вододайните зони са благоприятни за естественото семенно възобновяване. Правилното извеждане на възобновителните сечи и грижата за подраста дават основание в бъдеще да се разчита изключително на естественото възобновяване.

Залесявания са предвидени само по насока ***възстановяване на гори*** на обща площ **7.4 ха.** Тази насока на залесяване е планирана в сечищата появили се в следствие на цялостно или частично унищожени (от корояди, снеголоми, вертовали, съхнене и други фактори) насаждения и култури – подотдели: **219 „к“ , „л“.** Почвоподготовката за това залесяване ще бъде с ръчни тераси.

Освен чрез залесяване е предвидено да се подпомага възобновяването в зрелите насаждения: **173 „м“; 175 „т; 344 „в“** без залесяване, с разрохкване под склопа на площ **6,7 ха**.

5. Строителство на сгради и пътища

- Сгради

През десетилетието в Зоните за защита на водите не са предвидени строежи или ремонти на сгради.

- Пътища

През ревизионния период на територията в зоните за защите на водите не се предвижда ремонт на съществуващи и изграждане на нови горски автомобилни пътища. При нужда от ремонт през десетилетието на даден участък на горски път общината извършва тази дейност.

6. Противопожарни мероприятия

В противопожарно отношение ***горите общинска собственост*** в обхвата на вододайните зони се разпределят по класове на пожарна опасност както следва:

Таблица № 177

Разпределение на ОБЩАТА ПЛОЩ по класове на ПОЖАРНА ОПАСНОСТ

Териториален обхват	Класове на пожарна опасност			Всичко
	I клас висока	II клас средна	III клас ниска	
площ	хектари			
	64,5	627,4	2958,2	3650,1
проценти	1,8	17,2	81,0	100.0

На територията на Зоните за охрана на водите преминават 8.6 км горски автомобилни пътища за движение на противопожарни автоцистерни. Изградено е място за палене на огън в подотдел: 214 “а“ (хижа „Руй“).

Предвидена е поддържка на 16.1 км съществуващи лесокултурни противопожарни прегради и 1.1 км съществуващи минерализовани ивици. Предвижда се просичане на нови лесокултурни противопожарни прегради 1.1 км и 0.8 км. минерализовани ивици в проект. Тези мероприятия са съобразени с изискванията на Наредба № 18 от 7 октомври 2015 година за инвентаризация и планиране в горските територии и Наредба № 8 от 11.05.2012 година, ”за условията и реда за защита на горските територии от пожари”.

7. Ловностопански мероприятия

В санитарно-охранителните зони няма планирани БИСД и други ловностопански мероприятия.

IV - ОБОБЩЕНИ ДАННИ ЗА ОП “ТРЪНСКА ГОРА“

1. Площ на ОП “Трънска гора“

Общата площ на инвентаризираните гори в ТП “ДГС Трън“ е 37740.9 ха, от която залесена – 34750.2 ха и незалесена – 2990.7 ха. Площта на ***горските територии общинска собственост*** в обхвата ѝ е 18110.6 ха, от която залесена – 17208,0 ха и незалесена – 902,6 ха.

2. Обща площ на Защитените зони на територията на ОП “Трънска гора“

Общата площ заета от Защитените зони по “Натура 2000” е 21250.8 ха (или 56.3 % от общата инвентаризирана територия), от която залесена – 19476.8 ха и незалесена – 1774.0 ха, а общата площ заета от Защитените зони в ***горските теритирии общинска собственост*** е 11119,9 ха (или 61,4 % от площта на общинските гори), от която залесена – 10552,3 ха и незалесена – 567,6 ха.

В таблица № 178 са показани данни за установените хабитати на територията на община Трън, които са предмет на опазване в Защитените зони и тяхното разпределение по площ и група гори.

Таблица № 178

Разпределение на ОБЩАТА площ по местообитания и група гори
в горските теритирии общинска собственост

Местообитания	иглолистни	широкол. високостъб-лени	изд.за превръщане	нискостъблени	Всичко	%	в т.ч. ГФС	
	ха						ха	% от площта на местообитанието
общо 9110	-	7,6	16,8	-	24,4	0,4	8,7	35,7
общо 9130	-	2228,2	2554,3	-	4782,5	66,3	460,4	9,6
общо 9150	-	146,1	335,9	-	482,0	6,7	115,9	24,0
общо 9170	-	175,7	1081,0	-	1256,7	17,4	308,0	24,5
общо 9180	-	9,7	6,5	-	16,2	0,2	5,4	33,3
общо 91CA	42,1	-	-	-	42,1	0,6	4,2	10,0
общо 91E0	-	9,7	-	-	9,7	0,1	0,4	4,1
общо 91M0	-	29,4	507,2	-	536,6	7,5	78,8	14,7
общо 91W0	-	1,3	56,0	-	57,3	0,8	10,9	19,0
ВСИЧКО	42,1	2607,7	4557,7	-	7207,5	100,0	992,7	13,8

В Защитените зони за защита на природните местообитания в ОП ”Трънска гора” са определени ***”Гори във фаза на старост”*** с обща площ 1142,0 ха (горска територия общинска собственост – 1140,2 ха, и 1.8 ха в гори общинска собственост извън горските територии), което представлява 6,3 % от площта на ***горските територии общинска собственост*** и 10.3 % от площта на Защитените зони в тях.

Забележка: Разликата от 147,5 ха в горите във фаза на старост спрямо цитираните в таблица № 173 се дължи на боровите насаждения, получени вследствие самозалесени площи от създадените през миналото столетие култури, за които не са определени местообитания.

3. Сечи

Разпределението на площта на насажденията за насока – възобновяване по вид на сечта и по стопански класове е дадено в таблица № 179.

Таблица № 179

*Разпределение на ПЛОЩТА на насажденията по **НАСОКА - ВЪЗОБНОВЯВАНЕ** през десетилетието и по ВИД НА СЕЧТА в **горите общинска собственост***

Вид на възобновителната сеч						
Стопански класове	**постепенно котловинна**	**групово постепенна**	**гола за изд.възобн.**	**общо гола**	**ОБЩО**	**%**
Гори със ЗСпФ						
Бялборови култури	13,6	-	-	-	13,6	0,4
Черборови култури	301,9	40,2	-	-	342,1	10,5
Буков В	-	179,5	-	-	179,5	5,5
Буков Ср	8,7	454,4	-	-	463,1	14,2
Буков Н	-	302,4	-	-	302,4	9,3
Дъбов СрН	16,6	19,1	-	-	35,7	1,1
Смесен СрН П	218,6	60,1	-	-	278,7	8,5
Церов П	300,0	-	-	-	300,0	9,2
Дъбов СрН П	228,9	16,8	-	-	245,7	7,5
Буково-габъров В П	2,5	665,4	-	-	667,9	20,4
Буково-габъров СрН П	3,8	365,8	-	-	369,6	11,3
Акациев	-	-	67,4	67,4	67,4	2,1
Всичко ЗСпФ	1094,6	2103,7	67,4	67,4	3265,7	100,0
Гори със стопански функции						
всичко СтФ	-	-	-	-	-	-
ОБЩО	**1094,6**	**2103,7**	**67,4**	**67,4**	**3265,7**	**100,0**
ПОЛЗВАНЕ (БЕЗ КЛОНИ)	**52000**	**106200**	**3390**	**3390**	**161590**	
ПОЛЗВАНЕ (С КЛОНИ)	**59240**	**119940**	**3560**	**3560**	**182740**	

- ***Възобновителни сечи в горските територии общинска собственост*** са предвидени на площ 3265,7 ха, от която се очаква добив на 161590 куб.м дървесина без клони. По видове сеч се разпределят както следва:

- ***Постепенно-котловинна сеч*** е планирана на 1094,6 ха (33,5 % от площта на възобновителните сечи) с интензивност 20-25 %.
- ***Групово-постепенна сеч*** е планирана на 2103,7 ха (64,4 % от площта на възобновителните сечи) с интензивност 20-25 %.
- ***Гола сеч*** е планирана само в акациеви насаждения с площ 67,4 ха (2,1 % от площта на възобновителните сечи).

Успоредно с възобновителните сечи е планирано ***изсичане на подлеса*** - 6,1 ха и ***отглеждане на подраста*** - 66,3 ха, където е необходимо.

- ***Отгледни сечи в горските територии общинска собственост*** са планирани на площ 3024,1 ха, от която се очаква добив на 100065 куб.м дървесина.

По насока ***отглеждане*** ще се провеждат следните сечи:

- ***Прочистки*** са планирани на площ 11,8 ха без материален добив, с интензивност 15-30 %.
- ***Прореждания*** са планирани на площ 675,6 ха с интензивност 10-30 %, с очакван добив 17305 куб.м.
- ***Пробирки*** са планирани на площ 2336,7 ха с интензивност 10-30 %, с очакван добив 82760 куб.м.

- ***Селекционни сечи*** с насока ***селекционна*** не са планирани в ***горските територии общинска собственост***.

- ***Технически сечи в горите общинска собственост*** са планирани на площ 67,6 ха без материален добив, за осветление на пътища и прочистване на просеки.

В таблица № 180 е показан планираният размер на ползването по площ, запас и вид на сечта по стопански класове ***в горските територии общинска собственост.***

Таблица № 180

Размер на ползването по ПЛОЩ, ЗАПАС ***без клони*** *и вид на СЕЧТА*

по стопански класове *в* ***горските територии общинска собственост***

ВИДОВЕ СЕЧИ										
Стопански класове	**мерни единици**	**ВЪЗОБН. СЕЧИ**	**прочистка**	**прореждане**	**пробирка**	**ВСИЧКО ОТГЛЕДНИ**	**ОБЩО**	**%**	**ОТГЛЕЖДАНЕ НА ПОДРАСТА**	**ИЗСИЧАНЕ НА ПОДЛЕСА**
ИГЛОЛИСТНИ										
Смесен Иглол. В ЗСпФ	ха	-	-	192,9	79,1	272,0	272,0	4,3	-	-
	куб.м	-	-	5125	3120	8245	8245	3,2	-	-
Смесен Игл. СрН ЗСпФ	ха	-	3,8	168,7	69,1	241,6	241,6	3,8	-	-
	куб.м	-	-	3260	1520	4780	4780	1,8	-	-
Бялборови култури ЗСпФ	ха	13,6	-	78,0	162,0	240,0	253,6	4,0	-	-
	куб.м	945	-	2990	7365	10355	11300	4,3	-	-
Черборови култури ЗСпФ	ха	342,1	1,6	8,2	135,0	144,8	486,9	7,7	2,7	-
	куб.м	28180	-	315	6515	6830	35010	13,4	-	-
Всичко иглолистни ЗСпФ	**ха**	**355,7**	**5,4**	**447,8**	**445,2**	**898,4**	**1254,1**	**19,9**	**2,7**	**-**
	куб.м	**29125**	**-**	**11690**	**18520**	**30210**	**59335**	**22,7**	**-**	**-**

ВИДОВЕ СЕЧИ										
Стопански класове	**мерни единици**	**ВЪЗОБН. СЕЧИ**	**прочистка**	**прореждане**	**пробирка**	**ВСИЧКО ОТГЛЕДНИ**	**ОБЩО**	**%**	**ОТГЛЕЖДАНЕ НА ПОДРАСТА**	**ИЗСИЧАНЕ НА ПОДЛЕСА**
Всичко иглолистни	**ха**	**355,7**	**5,4**	**447,8**	**445,2**	**898,4**	**1254,1**	**19,9**	**2,7**	**-**
	куб.м	**29125**	**-**	**11690**	**18520**	**30210**	**59335**	**22,7**	**-**	**-**
ШИРОКОЛИСТНИ ВИСОКОСТЪБЛЕНИ										
Буков В ЗСпФ	ха	179,5	-	34,4	221,0	255,4	434,9	6,9	1,7	-
	куб.м	12300	-	1760	9550	11310	23610	9,0	-	-
Буков Ср ЗСпФ	ха	463,1	-	33,1	137,1	170,2	633,3	10,1	5,6	-
	куб.м	26670	-	660	5310	5970	32640	12,5	-	-
Буков Н ЗСпФ	ха	302,4	-	-	24,4	24,4	326,8	5,2	5,5	-
	куб.м	12710	-	-	650	650	13360	5,1	-	-
Дъбов СрН ЗСпФ	ха	35,7	-	10,0	3,8	13,8	49,5	0,8	-	-
	куб.м	1535	-	115	75	190	1725	0,7	-	-

ВИДОВЕ СЕЧИ										
Стопански класове	**мерни единици**	**ВЪЗОБН. СЕЧИ**	**прочистка**	**прореждане**	**пробирка**	**ВСИЧКО ОТГЛЕДНИ**	**ОБЩО**	**%**	**ОТГЛЕЖДАНЕ НА ПОДРАСТА**	**ИЗСИЧАНЕ НА ПОДЛЕСА**
Всичко широколистни високостъблени ЗСпФ	**ха**	**980,7**	**-**	**77,5**	**386,3**	**463,8**	**1444,5**	**23,0**	**12,8**	**-**
	куб.м	**53215**	**-**	**2535**	**15585**	**18120**	**71335**	**27,3**	**-**	**-**
Всичко широколистни високостъблени	**ха**	**980,7**	**-**	**77,5**	**386,3**	**463,8**	**1444,5**	**23,0**	**12,8**	**-**
	куб.м	**53215**	**-**	**2535**	**15585**	**18120**	**71335**	**27,3**	**-**	**-**
ИЗДЪНКОВИ ЗА ПРЕВРЪЩАНЕ										
Смесен СрН П ЗСпФ	ха	278,7	1,5	34,2	37,3	73,0	351,7	5,6	12,9	3,1
	куб.м	9900	-	725	910	1635	11535	4,4	-	-
Церов П ЗСпФ	ха	300,0	0,2	32,8	9,2	42,2	342,2	5,4	7,4	1,6
	куб.м	9565	-	495	190	685	10250	3,9	-	-
Дъбов СрН П ЗСпФ	ха	245,7	1,5	6,5	15,6	23,6	269,3	4,3	8,3	0,5
	куб.м	8650	-	120	250	370	9020	3,4	-	-

ВИДОВЕ СЕЧИ										
Стопански класове	**мерни единици**	**ВЪЗОБН. СЕЧИ**	**прочистка**	**прореждане**	**пробирка**	**ВСИЧКО ОТГЛЕДНИ**	**ОБЩО**	**%**	**ОТГЛЕЖДАНЕ НА ПОДРАСТА**	**ИЗСИЧАНЕ НА ПОДЛЕСА**
Буково-габъров В П ЗСпФ	ха	667,9	0,8	29,4	1374,7	1404,9	2072,8	33,0	21,0	0,8
	куб.м	33680	-	765	45885	46650	80330	30,7	-	-
Буково-габъров СрН П ЗСпФ	ха	369,6	2,4	47,4	68,4	118,2	487,8	7,8	1,2	0,9
	куб.м	14065	-	975	1420	2395	16460	6,3	-	-
Всичко издънкови за превръщане ЗСпФ	**ха**	**1861,9**	**6,4**	**150,3**	**1505,2**	**1661,9**	**3523,8**	**56,0**	**50,8**	**6,9**
	куб.м	**75860**	**-**	**3080**	**48655**	**51735**	**127595**	**48,8**	**-**	**-**
Всичко издънкови за превръщане	**ха**	**1861,9**	**6,4**	**150,3**	**1505,2**	**1661,9**	**3523,8**	**56,0**	**50,8**	**6,9**
	куб.м	**75860**	**-**	**3080**	**48655**	**51735**	**127595**	**48,8**	**-**	**-**
НИСКОСТЪБЛЕНИ										
Акациев ЗСпФ	ха	67,4	-	-	-	-	67,4	1,1	-	-
	куб.м	3390	-	-	-	-	3390	1,3	-	-

ВИДОВЕ СЕЧИ										
Стопански класове	**мерни единици**	**ВЪЗОБН. СЕЧИ**	**прочистка**	**прореждане**	**пробирка**	**ВСИЧКО ОТГЛЕДНИ**	**ОБЩО**	**%**	**ОТГЛЕЖДАНЕ НА ПОДРАСТА**	**ИЗСИЧАНЕ НА ПОДЛЕСА**
Всичко нискостъблени ЗСпФ	**ха**	**67,4**	**-**	**-**	**-**	**-**	**67,4**	**1,1**	**-**	**-**
	куб.м	**3390**	**-**	**-**	**-**	**-**	**3390**	**1,3**	**-**	**-**
Всичко нискостъблени	**ха**	**67,4**	**-**	**-**	**-**	**-**	**67,4**	**1,1**	**-**	**-**
	куб.м	**3390**	**-**	**-**	**-**	**-**	**3390**	**1,3**	**-**	**-**
ОБЩО										
ВСИЧКО ПОЛЗВАНЕ	**ха**	**3265,7**	**11,8**	**675,6**	**2336,7**	**3024,1**	**6289,8**	**100,0**	**66,3**	**6,9**
	куб.м	**161590**	**-**	**17305**	**82760**	**100065**	**261655**	**100,0**	**-**	**-**

4. Възобновяване и залесяване

Условията в района на Защитените зони са благоприятни за естественото семенно възобновяване. Правилното извеждане на възобновителните сечи и грижата за подраста дават основание в бъдеще да се разчита изключително на естественото възобновяване.

Залесявания са предвидени само по насока ***възстановяване на гори*** на обща площ **7.4 ха.** Тази насока на залесяване е планирана в сечищата появили се в следствие на цялостно или частично унищожени (от вертовала през месец юни в годината на инвентаризация) насаждения – подотдели: **219 „к“ , „л“.** Почвоподготовката за това залесяване ще бъде с ръчни тераси.

Освен чрез залесяване е предвидено да се подпомага възобновяването в зрелите насаждения, без залесяване, с разрохкване под склопа на площ **37,3 ха**.

5. Строителство на сгради и пътища
5.1. Сгради

През десетилетието 2022-2031 година не се предвижда изграждането на нови сгради на територията на ОП ”Трънска гора”. Видовете ремонтни дейности по вид и стойност се решават на ниво общински съвет и кмет на община Трън.

5.2. Пътища

Пътната мрежа в община Трън е добре развита. По-голяма част от горските трайни пътища (чл.18 от Наредба № 5 от 31.07.2014 година за строителството в горските територии) са земни автомобилни пътища без настилка (IV-та категория) и горски автомобилни пътища с настилка (III-та категория), които се ремонтират и поддържат (подравняване, направа на отводнителни, укрепителни съоръжения, полагане на настилки и т.н.) от общината и дърводобивните фирми.

Не се предвижда строеж на нови автомобилни горски пътища.

6. Противопожарни мероприятия

Съгласно Наредба № 18 от 7 октомври 2015 година за инвентаризация и планиране в горските територии и Наредба № 8 от 11.05.2012 година ”за условията и реда за защита на горските територии от пожари”, площта в хектари на ***горските територии общинска собственост*** на ОП ”Трънска гора” в района на Защитените зони се разпределя по класове на пожарна опасност както следва:

Таблица № 181

Разпределение на ОБЩАТА ПЛОЩ по класове на ПОЖАРНА ОПАСНОСТ
в горските територии общинска собственост

Териториален обхват	Класове на пожарна опасност			Всичко
	I клас висока	II клас средна	III клас ниска	
площ	хектари			
	376,7	2918,2	7825,0	11119,9
проценти	3,4	26,2	70,4	100.0

Предвидените за десетилетието противопожарни мероприятия са показани в следващата таблица:

Таблица № 182

*Противопожарни мероприятия в **горските територии общинска собственост** на ОП "Трънска гора"*

Противопожарни мероприятия	Вид собственост	
	Общо	Общинска собственост
Бариерни прегради		
Съществуващи бариерни прегради	Теченията на реките Ерма, Ябланица, Бързина, Лишковица, Мраморска Къшледжийска, Поломщица, Просия, Шипковишка, и Ясеница	
Лесокултурни противопожарни прегради		
Съществуващи лесокултурни прегради, км	171.5	74.2
Нови лесокултурни прегради, км	7.1	5.8
Минерализовани ивици		
Съществуващи минерализовани ивици, км	6.3	1.8
Нови минерализовани ивици, км	5.3	4
Пътища за движение в горските територии, км	148.6	36.1
Шосета и полски пътища, км	361.6	-
Противопожарни депа бр.	6	3
Предупредителни табели и плакати бр.	140	80
Направа на стационарен наблюдателен пункт в: 198 „4“ и 284 „п“	4	2

7. Ловностопански мероприятия

В горските територии общинска собственост попадащи в района на Защитените зони от Натура 2000 няма планирани БИСД. В обхвата на зоните няма планирани ловностопански мероприятия.

ОБЩИ БЕЛЕЖКИ

Този горскостопански план е изготвен от от лесоустройствена група при фирма ”Пролес инженеринг” ООД гр.София, с ръководители инж.Станислав Красимиров Станов и инж.Емилия Йорданова Георгиева.

Участие в цялостното им изработване взеха следните проектанти: инж.Ангел Винков Ненов, инж. Красимира Красимирова Кънчева, инж.Георги Йорданов Груев, инж.Павел Иванов Панов, инж.Петър Цветков Атанасов, инж.Виржиния Борисова Йорданова, инж.Виктор Георгиев Йорданов, инж.Драгомир Михайлов Петков, инж.Мартин Тодоров Тодоров – инженери по горско стопанство – таксатори; инж.Вахрам Мовсес Алтунян – геодезист – картограф; инж.Николай Любенов Николов – специалист; инж.Итил Яворов Гадженаков – ловоустроител, инж. Антоний Стефанов Стефанов – специалист отговарящ за качеството – КТК, технически персонал – Иван Георгиев Сугарев, Георги Илиев Бозев, Костадин Василев Неделчев, Анджела Миленова Димитрова, Атанас Велков Лулин, Николай Андреев Андреев, Северин Неджип Моллов.

Картният материал е изработен на графична система GIS-ArcView, а горскостопанският план е изработен със компютърната програма ”Forest Analysis and Planning”.

Теренните проучвания бяха извършени през лятото и есента на 2021 година, а камералните работи – за периода ноември 2021 – май 2022 година. За картна основа са използвани топографски карти в мащаб 1:10000 получени по фотомеханичен път от такива в мащаб 1:5000, покриващи цяла татеритория на стопанството, които са коригирани с кадастралните планове на землищата. За точното картиране са използвани аерофотоснимки от 2020 година в мащаб 1:10000, взети от МЗХ.

Запасът на насажденията и културите е определен по опитни таблици както следва:

Дървесен вид:	Използвани опитни таблици по:
Бял бор (насаждения)	Тюрин
Черен бор (насаждения)	Недялков
Бял бор (култури)	Кръстанов, Беляков, Шиков
Черен бор (култури)	Цаков
Дуглазка (култури)	Герхарт
Високостъблен бук	Недялков
Издънков бук	Кръстанов, Беляков, Шиков
Високостъблен дъб	Вименауер
Издънков дъб	Шустов
Келяв габър	Георгиев
Бреза	Тюрин
Акация (насаждения и култури)	Георгиев

Запасите са изчислени по средната височина на насажденията за всички с височина по-голяма от 3 метра включително. Запасът на 1 ха е закръглен до 1 куб.м, а запасът на цялата площ на 5 и 10 куб.м.

Лесоустройството е направено на типологична основа, съгласно ”Инструкцията за установяване и картиране на типовете горски месторастения и определяне състава на дендроценозите” – 2011 година.

Настоящият горскостопански план влиза в сила от 01.01.2022 година, след утвърждаването му.

Продължителността на ревизионния период е 10 години до 2031 година включително.

Ръководител инвентаризация и ГС План:.....
(инж. Станислав Станов)

Управител:….....……
(инж. Георги Налбантов)